

ส า ร ะ ส ำ กั ญ

พระธรรมเทศนา

พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร)

กัลยาณมิตร

www.kalyanamitra.org

สาระสำคัญของพระธรรมเทศนา
พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร)

(ก)

คำนำ

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นยอดบรมครู เป็นเอกบุรุษแห่งโลก เป็นผู้ทรงแสดง สัจธรรมอันประเสริฐ เป็นที่พึ่งแห่งมนุษย์และเทวดาทั้งหลาย พระธรรมคำสอนของพระองค์เป็นลี้ลະเอียดอ่อนลิกซึ่ง ผู้ดำเนินตามปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ ย่อมจะรู้เห็นอย่างถ่องแท้ เฉกเช่นเดียวกับพระภิกษุหนุ่มผู้อุทิศชีวิตตน จนค้นพบสัจธรรมอันประเสริฐนี้ในคืนวันเพ็ญ เดือน ๑๐ พุทธศักราช ๒๕๖๐ จนต่อมามหาชนรู้จักท่านในนาม พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) หลวงพ่อวัดปากน้ำภาษีเจริญ

ตลอดชีวิตพระเดชพระคุณหลวงพ่อดปากน้ำ ได้ศึกษา ปฏิบัติ พร้อมๆ กับการ แนะนำสั่งสอนผู้อื่นควบคู่กันไปด้วย ทำให้คำสอนของท่านมีจำนวนมาก แต่เป็นที่น่าเสียดาย อย่างยิ่งว่าคำสอนนั้นได้สูญหายไปจำนวนไม่น้อย ในเล่มนี้รวบรวมไว้เพียง ๖๙ กัณฑ์ โดยย่อความทุกกัณฑ์ให้สั้นลง เพื่อให้ผู้สนใจจะได้ศึกษาเนื้อหาคำสอนของท่านได้สะดวก รวบรัด และรวดเร็วขึ้น

เป็นการยากมากที่จะย่อธรรมะบทยาวๆ ให้ได้ใจความสั้นแต่ครบถ้วนบริบูรณ์ และไม่ผิดเพี้ยน โดยเฉพาะเมื่อเป็นธรรมะภาคปฏิบัติอันวิจิตรของหลวงพ่อดปากน้ำ ซึ่งเป็นธรรมะที่ละเอียด ลึกซึ้ง รู้ได้ยาก เห็นได้ยาก ได้มาด้วยการสละชีวิตของท่านจน “เห็นแจ้ง” ทั้งหมด ผู้ใดปฏิบัติจริงย่อมเข้าถึงธรรมะนั้นได้จริงเช่นกัน

หากผู้อ่านมีพื้นฐานความรู้ธรรมะ และมีพื้นฐานการนั่งสมาธิเพื่อให้เข้าถึง ธรรมกายมาก่อน ก็จะทำให้เข้าใจเนื้อความได้ง่ายขึ้น เมื่อท่านอ่านหนังสือเล่มนี้จบแล้ว คณะผู้จัดทำมีความปรารถนาอย่างยิ่งที่จะให้ทุกท่านได้อ่านฉบับเต็มทุกกัณฑ์ของหลวงพ่อดปากน้ำ เพื่อจะได้ทราบลีลาการเทศน์ และมีความซาบซึ้งในวิชาธรรมกายยิ่งๆ ขึ้นไป

อย่างไรก็ตาม หนังสือเล่มนี้จะสัมฤทธิ์ผลก็ต่อเมื่อผู้อ่านลงมือปฏิบัติด้วยตัวเอง เพื่อพิสูจน์สัจธรรมที่หลวงพ่อดปากน้ำได้กล่าวไว้ และการรู้เห็นนี้จะเป็นพยาน ให้กับพระพุทธานุภาพว่าธรรมะของพระพุทธเจ้า เป็น “ของจริง” “ของแท้” ตามที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อดปากน้ำได้ยืนยันไว้ดีแล้วทุกประการ

หนังสือเล่มนี้ใช้หลักการย่อดังนี้

๑. ย่อสาระหลักทั้งกัณฑ์
๒. ชื่อเรื่องภายในวงเล็บ เป็นชื่อเรื่องที่ ดั้งเดิม เพื่อถ่ายทอดความเข้าใจ โดยสรุปจากเนื้อหาที่หลวงพ่อดปากน้ำเทศน์เป็นหลัก
๓. คำเทศนาของหลวงพ่อดปากน้ำในแต่ละกัณฑ์ จะเริ่มต้นด้วย นโม ๓ จบ ตามด้วยภาษาบาลี ในที่นี้จะย่อเหลือ นโม.....ตามด้วยบาลีอีก ๑ วรรค

(ข)

๔. ข้อความในเครื่องหมายคำพูด เป็นข้อความของพระเจ้าคุณพระมงคลเทพมุนี (หลวงพ่อดาวตกน้ำภาษีเจริญ)

๕. ภายในกัณฑ์ ยกตัวอย่างภาษาบาลีในระหว่างกัณฑ์เพียงเล็กน้อย ซึ่งอาจไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ แต่ในที่นี้ยกขึ้นมาเพียงเพื่อประโยชน์ในการอ้างอิง คั่นคว่ำ

๖. บางกัณฑ์จะข้ามชื่อดวง ชื่อกาย เช่น บอกเพียงว่า ๖ ดวง ชื่อกายเริ่มต้น และกายสิ้นสุดเท่านั้น

๗. บางกัณฑ์ไม่มีวัน เดือน ปี ที่เทศน์ เพราะต้นฉบับเดิมไม่ได้ระบุไว้

ด้วยบุญบารมีที่คณะผู้จัดทำได้ตั้งใจทำหน้าที่เล่มนี้ ขอบุชาธรรมแต่พระเจ้าคุณพระมงคลเทพมุนี หลวงพ่อดาวตกน้ำ ภาษีเจริญ ผู้ค้นพบวิชาธรรมกาย ณ คีนวันเพ็ญ เดือน ๑๐ และพระเจ้าคุณพระราชภาวนาวิสุทธิ (หลวงพ่อดมชโย) เจ้าอาวาสวัดพระธรรมกาย ผู้สืบสานมโนปณิธานของหลวงพ่อดาวตกน้ำ ในการขยาย วิชาธรรมกายไปทั่วโลก และด้วยบุญบารมีที่ท่านผู้อ่านได้ตั้งใจศึกษาและปฏิบัติตามธรรมะของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่พระเจ้าคุณหลวงพ่อดาวตกน้ำภาษีเจริญได้นำมาแสดงไว้ดีแล้วนี้ ขอให้ทุกท่านได้รู้แจ้ง เห็นจริง ตามธรรมะนั้นทุกประการเทอญ

คณะผู้จัดทำ

๒๒ เมษายน ๒๕๔๑

(ค)

ประวัติย่อ

พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร)

ผู้ค้นพบวิชชาธรรมกาย

- นามและฉายา : พระมงคลเทพมุนี หรือ หลวงพ่อวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ
(สด จนฺทสโร)
- นามเดิม : สด มีแก้วน้อย
- วันเดือนปีเกิด : วันที่ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๒๗
ตรงกับวันศุกร์ แรม ๖ ค่ำ เดือน ๑๑ ปีวอก
- ถิ่นกำเนิด : อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
- อุปสมบท : เดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๔๙ ณ วัดสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

ประกาศคุณูปการ

ท่านมีนิสัยทำจริงมาตั้งแต่เล็กๆ สามารถเรียนหนังสือได้ดีจนถึงชั้นบทเรียน สุดท้ายในสมัยนั้น คือการอ่านหนังสือมาลัยที่เขียนเป็นอักษรขอมได้อย่างคล่องแคล่ว

เมื่อจบการศึกษาได้ช่วยบิดามารดาค้าขาย โดยซื้อข้าวบรรทุกเรือต่อล่อง มาขายให้แก่โรงสี ครั้นอายุ ๑๙ ปี ได้อธิษฐานว่า

“ขอเราอย่าได้ตายเสียก่อน เมื่อบวชแล้วจะไม่ลาสิกขา ขอบวชไปจนตลอดชีวิต”

ท่านอุปสมบท เมื่ออายุย่าง ๒๒ ปี และด้วยความเป็นคนทำอะไรจริง ชยัน และอดทน ท่านได้ศึกษาธรรมะทั้งด้านปริยัติและปฏิบัติควบคู่กันไป

จนมีอายุย่างพรรษาที่ ๑๒ ในวันเพ็ญเดือน ๑๐ ปีพ.ศ. ๒๔๖๐ ได้ตั้งสังฆาธิษฐานอย่างแน่วแน่ว่า

**“ถ้าเรานั่งลงไปครั้งนี้ไม่เห็นธรรมที่พระพุทธเจ้าต้องการ
เป็นอันไม่ลุกจากที่นั่งจนหมดชีวิต”**

ในที่สุดท่านก็เข้าถึงพระธรรมกาย ตรัสรู้ธรรมของพระพุทธเจ้าและเผยแผ่พระสังฆธรรมนี้จนเป็นที่กว้างขวางทั้งในและต่างประเทศ

คติธรรม พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร)

ชุตปลัดอชวรา	ให้อุตส่าห์ชุตรำไป
ชุตตื่นตื่นน้ำ ป มี	ชุตถึงที่น้ำจึงไหล

ด้วยความหมั่นมั่นใไม่ประมาท
 รักษาอาตมภ์มใไว้เป็นศรี
 ผู้ฉลาดอาจตั้งหลัก ฟ่านักดี
 ใ้นห้วงน้ำ ไม่มีมารังควาน

รักษ์ร้างพลสร้างร้าย	รลดตน
ยลดเย็บพธรรมกายผล	ฝ่องแผ้ว
เลอเลิศล่องกุศล	ใใ้น
เชิญท่านถือเอาแก้ว	ก่องห้ำ ร็องสกน

ประกอบเหตุ ลั้งเกตผล ทนเอาเถิด ประเสริฐนั้ก
 ไม่หยุดไม่ถึงพระ ด้วยเหตุนี้แหละเป็นด้ล้าเรื่อ
 ผลไม้ตกนกขุม น้ำเย็นปลาขอบอาคัย

พายเถิดนะพ่อพาย ตลาตฉะวาย ส่ายบ้ฉะเน่า
 ไซ้ไม้แก กุญแจไม้ไซ ฉะไปได้ขยงไรฉะเล่า

ประกอบเหตุ ลั้งเกตผล สนใเถิด ประเสริฐนั้ก
 ประกอบใเหตุ ลั้งเกตใผล สนใเถิด ประเสริฐนั้ก
 ประกอบที่ใเหตุ ลั้งเกตใผล สนใหน้กเข้าเถิด ประเสริฐตียงนั้ก

เกตมาว่าฉะมาหาแก้ว พบแล้วไม่กำ ฉะเกิดมาทำฉะไร
 ใ้ยที่ขยงนั้กก็หลอก ใ้ยที่ขยงนั้กก็ลวง ทำให้ลิตเป็นห้วงเป็นใ
 เลิกขยงลาหยอก ธิบออกฉากกาม เตินตามันธ์ส้ามเรื่อขยงไป
 เสรีฉกฉลิบหก ไม่ตกกันดาร เรียกว่านิพพานก็ได้

สารบัญ

๑. หลักการเจริญภาวนา สมถวิปัสสนากรรมฐาน -----	๑
๒. พระพุทธรูป พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ -----	๖
๓. รตนัตถยคณนปณามคคาถา (ความนอบน้อมพระรัตนตรัย) -----	๑๘
๔. อาทิตตปริยายสูตร (ธรรมะว่าด้วยของร้อน) -----	๒๑
๕. สิ่งที่เป็นเกาะเป็นที่พึ่งของตน -----	๒๔
๖. สังคหัตถุ ๑ -----	๒๗
๗. มงคลกถาว่าด้วยการอยู่ในประเทศอันสมควร ความเป็นผู้มีบุญอันทำแล้วในกาลก่อน การตั้งตนไว้ชอบ -----	๓๑
๘. พระปรมาตม์ : อกุศลจิต (อกุศลจิต ๑๒ ดวง) -----	๓๔
๙. เบญจขันธ์ -----	๓๗
๑๐. ภาวสุตตคาถา ๑ (ขันธ์ ๕ เป็นภาระอันหนัก ๑) -----	๓๙
๑๑. การวาริทธิกา (เคารพพระสังฆธรรม) -----	๔๒
๑๒. ธรรมรักษาผู้ประพฤติธรรม -----	๔๔
๑๓. ธรรมนิยามสูตร (ธาตุธรรม) -----	๔๗
๑๔. เขมาเขมสรณคณน์ (ที่พึ่งอันเกษม) -----	๕๐
๑๕. ติลักขณาทิกาถา ๑ (หนทางหมดจดวิเศษ) -----	๕๓
๑๖. ปัจฉิมวาจา (ความไม่ประมาท ๑) -----	๕๖
๑๗. ศิลเบื้องต่ำและศิลปะเบื้องสูง -----	๕๙
๑๘. สมภา (สมภาเบื้องต่ำ และสมภาเบื้องสูง) -----	๖๓
๑๙. โอวาทปาฏิโมกข์ ๑ (ปัญญาเบื้องต่ำ และปัญญาเบื้องสูง) -----	๖๖
๒๐. ศิลทั้ง ๓ ประการ (อิทธิศิลป์ อธิจิต อธิปัญญา) -----	๗๐
๒๑. อริยธรรมาถา (ทรัพย์ของพระอริยเจ้า) -----	๗๓
๒๒. อุทานคาถา (ธรรมที่ทำให้สิ้นสงสัย ๑) -----	๗๖
๒๓. ปัพพโตปมคาถา (มรณภัย) -----	๗๙
๒๔. ติลักขณาทิกาถา ๒ (วิปัสสนาภูมิ) -----	๘๒
๒๕. เกณียานโมทนาคาถา (พระสงฆ์เป็นประมุขแห่งบุญ) -----	๘๖
๒๖. มงคลสูตรว่าด้วยการเว้นขาดจากบาป การสำรวจจากการดื่มน้ำเมา ความไม่ประมาทในธรรมทั้งหลาย -----	๙๐
๒๗. มงคลสูตรว่าด้วยจิตของผู้ที่โลกธรรมกระทบแล้วไม่หวั่นไหว เป็นจิตไม่ยินร้าย เป็นจิตไม่ยินดี เป็นจิตเกษม -----	๙๓
๒๘. รัตนสูตร (ว่าด้วยพุทธรัตนะ) -----	๙๖
๒๙. ภัตตานุโมทนาถา ๑ (ทานที่ให้ผลมาก) -----	๑๐๐
๓๐. ภัตตานุโมทนาถา ๒ (ทะเลบุญ) -----	๑๐๔
๓๑. รัตนสูตร : สังฆรัตนะ -----	๑๐๙
๓๒. รัตนสูตร : ธรรมรัตนะ -----	๑๑๑

๓๓. รัตนะ (ของที่ได้โดยยาก ๑) -----	๑๑๔
๓๔. กรณียเมตตสูตร ๑ (คุณธรรม ๑๔ ประการ) -----	๑๑๘
๓๕. กรณียเมตตสูตร ๒ (แผ่เมตตา) -----	๑๒๑
๓๖. ชั้นปริตร (การรักษาชั้น โดยแผ่เมตตา) -----	๑๒๔
๓๗. รัชคสูตร (การแผ่ชนะ) -----	๑๒๗
๓๘. โพชฌงคปริตร (โพชฌงค์ ๗ ประการ) -----	๑๒๙
๓๙. ปกิณกะ ๑ (การเคารพพระรัตนตรัย) -----	๑๓๒
๔๐. สัจจกิริยาคาถา (ที่ฟังอันประเสริฐ) -----	๑๓๔
๔๑. สัจจวาทคาถา (ความล่ำวามระว่าง) -----	๑๓๗
๔๒. ติลักขณาทิคาถา ๒ (ความไม่เที่ยงเป็นทุกข์ ไม่ใช่ตัว) -----	๑๔๑
๔๓. ติลักขณาทิคาถา ๓ (ธรรมชาวธรรมดำ) -----	๑๔๔
๔๔. สุขที่สัตว์ปรารถนาจะพึงได้ (สละสุขน้อยสุขมาก) -----	๑๔๗
๔๕. สติปัฏฐานสูตร -----	๑๕๐
๔๖. มหาสติปัฏฐานสูตร -----	๑๕๓
๔๗. โอวาทปาฏิโมกข์ ๒ (อุดมการณ์) -----	๑๕๖
๔๘. พุทธโอวาท (ธรรม ๕ ก่อเกิดสุข) -----	๑๕๙
๔๙. ธรรมทั้งหลายเกิดแต่เหตุ -----	๑๖๒
๕๐. การแสดงศีล (กิเลสอาสวะ) -----	๑๖๕
๕๑. ปกิณกะ ๒ (ความต่างของสัตว์และอสัตว์) -----	๑๖๙
๕๒. ของที่ได้โดยยาก (ของที่ได้โดยยาก ๒) -----	๑๗๒
๕๓. ภัตตานุโมทนาคาถา (อานิสงส์การถวายสังฆทาน) -----	๑๗๖
๕๔. ความไม่ประมาท (ความไม่ประมาท ๒) -----	๑๘๒
๕๕. อริยทรัพย์ (เหตุแห่งความไม่จน) -----	๑๘๔
๕๖. พุทธอุทานคาถา (ธรรมที่ทำให้สิ้นสงสัย ๒) -----	๑๘๗
๕๗. การยออ่อนสกลพุทธศาสนา (ธรรม ๔ ก่อเกิดสุข) -----	๑๙๐
๕๘. สังคหวัตถุ ๒ -----	๑๙๓
๕๙. ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร -----	๑๙๖
๖๐. อนุโมทนาคาถา (ความเคารพ) -----	๑๙๙
๖๑. ภัตตานุโมทนาคาถา ๓ (การให้พร) -----	๒๐๑
๖๒. อริยธรรมาคาถา ๒ (ทรัพย์อันประเสริฐของพระเจ้า) -----	๒๐๔
๖๓. ภาวสุตตคาถา ๒ (ชั้น ๕ เป็นภาระอันหนัก ๒) -----	๒๐๗
๖๔. โพธิปักขิยธรรมคาถา : อริยอัฏฐังคิกมรรค (มรรคมีองค์ ๘) -----	๒๑๐
๖๕. โอวาท พระภาวนาโกศลเถร (สด จันทสโร) -----	๒๑๓
๖๖. หิริโอตตปัปะ (ภาค ๑) -----	๒๑๕
๖๗. หิริโอตตปัปะ (ภาค ๒) -----	๒๑๙
๖๘. ทานานุโมทนาคาถา (ฉากหลัง) -----	๒๒๒
๖๙. โอวาทปาฏิโมกขาธิปาฐะ (อุดมการณ์ หลักการ วิธีการ) -----	๒๒๖

สารบัญหมวดหมู่กัณฑ์

๑. หมวดพระรัตนตรัย

กัณฑ์ ๒	พระพุทธคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ -----	๖
กัณฑ์ ๓	รัตนัตตยคณปณามคาถา (ความนอบน้อมพระรัตนตรัย) -----	๑๘
กัณฑ์ ๒๘	รัตนสูตร (ว่าด้วยพุทธรัตนะ) -----	๙๖
กัณฑ์ ๓๑	รัตนสูตร : สังฆรัตนะ -----	๑๐๙
กัณฑ์ ๓๒	รัตนสูตร : ธรรมรัตนะ -----	๑๑๑

๒. หมวดความสุข

กัณฑ์ ๔๔	สุขที่สัตว์ปรารถนาจะพึงได้ (สละสุขน้อยสู่สุขมาก) -----	๑๔๗
กัณฑ์ ๔๘	พุทธโอวาท (ธรรม ๕ ก่อเกิดสุข) -----	๑๕๙
กัณฑ์ ๕๗	การย้อย่นสกลพุทธศาสนา (ธรรม ๔ ก่อเกิดสุข) -----	๑๙๐

๓. หมวดที่พึง

กัณฑ์ ๕	สิ่งที่เป็นเกาะเป็นที่พึ่งของตน -----	๒๔
กัณฑ์ ๑๔	เขมาเขมสรณคณ (ที่พึ่งอันเกษม) -----	๕๐
กัณฑ์ ๔๐	สังจกิริยาคาถา (ที่พึ่งอันประเสริฐ) -----	๑๓๔

๔. หมวดทาน

กัณฑ์ ๒๕	เกณยานุโมทนาคาถา (พระสงฆ์เป็นประมุขแห่งบุญ) -----	๘๖
กัณฑ์ ๒๙	ภัตตานุโมทนาภา ๑ (ทานที่ให้ผลมาก) -----	๑๐๐
กัณฑ์ ๓๐	ภัตตานุโมทนาภา ๒ (ทะเลบุญ) -----	๑๐๔
กัณฑ์ ๕๓	ภัตตานุโมทนาภา ๓ (อานิสงส์การถวายสังฆทาน) -----	๑๓๖
กัณฑ์ ๖๑	ภัตตานุโมทนาภา ๔ (การให้พร) -----	๒๐๑
กัณฑ์ ๖๘	ทานานุโมทนาภา (ฉากหลัง) -----	๒๒๒

๕. หมวดศีล สมာธิ ปัญญา

กัณฑ์ ๑๗	ศีลเบื้องต่ำและศีลเบื้องสูง -----	๕๙
กัณฑ์ ๑๘	สมาธิ (สมาธิเบื้องต่ำและสมาธิเบื้องสูง) -----	๖๓
กัณฑ์ ๑๙	โอวาทปาฏิโมกข์ ๑ (ปัญญาเบื้องต่ำและปัญญาเบื้องสูง) -----	๖๖
กัณฑ์ ๒๐	ศีลทั้ง ๓ ประการ (อริศีล อริจิต อริปัญญา) -----	๗๐
กัณฑ์ ๕๐	การแสดงศีล (กิเลสอาสวะ) -----	๑๖๕

๖. หมวดสังคหวัตถุ

กัณฑ์ ๖	สังคหวัตถุ ๑ -----	๒๗
กัณฑ์ ๕๘	สังคหวัตถุ ๒ -----	๑๙๓

๗. หมวดติลัทธิขณาทิคาถา

กัณฑ์ ๑๕	ติลัทธิขณาทิคาถา ๑ (หนทางหมดจดวิเศษ) -----	๕๓
กัณฑ์ ๒๔	ติลัทธิขณาทิคาถา ๒ (วิปัสสนาภูมิ) -----	๘๒

กัณฑ์ ๔๒	ติลัชชฌาติคาถา ๓ (ความไม่เที่ยงเป็นทุกข์ ไม่ใช่ตัว) -----	๑๔๑
กัณฑ์ ๔๓	ติลัชชฌาติคาถา ๔ (ธรรมชาวธรรมดำ) -----	๑๔๔
๘. หมวดอริยทรัพย์		
กัณฑ์ ๒๑	อริยธรรมาถา ๑ (ทรัพย์ของพระอริยเจ้า) -----	๓๗๓
กัณฑ์ ๕๕	อริยทรัพย์ (เหตุแห่งความไม่จน) -----	๑๔๔
กัณฑ์ ๖๒	อริยธรรมาถา ๒ (ทรัพย์อันประเสริฐของพระอริยเจ้า) -----	๒๐๔
๙. หมวดมงคลกถา		
กัณฑ์ ๓	การอยู่ในประเทศอันสมควร -----	๓๑
	ความเป็นผู้มีบุญอันทำแล้วในกาลก่อน การตั้งตนไว้ชอบ -----	
กัณฑ์ ๒๖	การเว้นขาดจากบาป -----	๙๐
	การสำรวมจากการดื่มน้ำเมา -----	
	ความไม่ประมาทในธรรมทั้งหลาย -----	
กัณฑ์ ๒๓	จิตของผู้ที่โลกธรรมกระทบแล้ว ไม่หวั่นไหว -----	๙๓
	เป็นจิตไม่ยินร้าย เป็นจิตไม่ยินดี เป็นจิตเกษม -----	
๑๐. หมวดความเคารพ		
กัณฑ์ ๑๑	คาราวาธิกถา (เคารพพระสังฆธรรม) -----	๔๒
กัณฑ์ ๓๙	ปกิณกะ ๑ (การเคารพพระรัตนตรัย) -----	๑๓๒
กัณฑ์ ๖๐	อนุโมทนาคาถา (ความเคารพ) -----	๑๙๙
๑๑. หมวดของที่ได้โดยยาก		
กัณฑ์ ๓๓	รัตนะ (ของที่ได้โดยยาก ๑) -----	๑๑๔
กัณฑ์ ๕๒	ของที่ได้โดยยาก (ของที่ได้โดยยาก ๒) -----	๑๓๒
๑๒. หมวดชั้น ๕		
กัณฑ์ ๙	เบญจชั้น -----	๓๗
กัณฑ์ ๑๐	ภาวสุตตคาถา ๑ (ชั้น ๕ เป็นภาวอันหนัก ๑) -----	๓๙
กัณฑ์ ๖๓	ภาวสุตตคาถา ๒ (ชั้น ๕ เป็นภาวอันหนัก ๒) -----	๒๐๗
๑๓. หมวดประพฤติธรรม		
กัณฑ์ ๑๒	ธรรมรักษาผู้ประพฤติธรรม -----	๔๔
กัณฑ์ ๕๑	ปกิณกะ (ความต่างของสัตบุรุษ และอสัตบุรุษ) -----	๑๖๙
กัณฑ์ ๖๕	โอวาท พระภาวนาโกศลเถร (สด จันทสโร) -----	๒๑๓
๑๔. หมวดหิริโอตตปปะ		
กัณฑ์ ๖๖	หิริโอตตปปะ ๑ (ภาค ๑) -----	๒๑๕
กัณฑ์ ๖๗	หิริโอตตปปะ ๒ (ภาค ๒) -----	๒๑๙
๑๕. หมวดโอวาทปาฏิโมกข์		
กัณฑ์ ๔๗	โอวาทปาฏิโมกข์ ๒ (อุดมการณ์) -----	๑๕๖
กัณฑ์ ๖๙	โอวาทปาฏิโมกข์ชาติปาฐะ (อุดมการณ์ หลักการ วิธีการ) -----	๒๒๖

๑๖. หมวดเมตตา

กัณฑ์ ๓๔	กรณียเมตตสูตร ๑ (คุณธรรม ๑๔ ประการ)-----	๑๑๘
กัณฑ์ ๓๕	กรณียเมตตสูตร ๒ (แผ่เมตตา) -----	๑๒๑
กัณฑ์ ๓๖	ชั้นปริตร (การรักษาชั้นธโดยแผ่เมตตา) -----	๑๒๔

๑๗. หมวดพุทธอุทยาน

กัณฑ์ ๒๒	อุทยานคาถา (ธรรมที่ทำให้สิ้นสงสัย ๑)-----	๓๖
กัณฑ์ ๕๖	พุทธอุทยานคาถา (ธรรมที่ทำให้สิ้นสงสัย ๒) -----	๑๘๗

๑๘. หมวดสติปัญญาสูตร

กัณฑ์ ๔๕	สติปัญญาสูตร -----	๑๕๐
กัณฑ์ ๔๖	มหาสติปัญญาสูตร-----	๑๕๓

๑๙. หมวดความไม่ประมาท

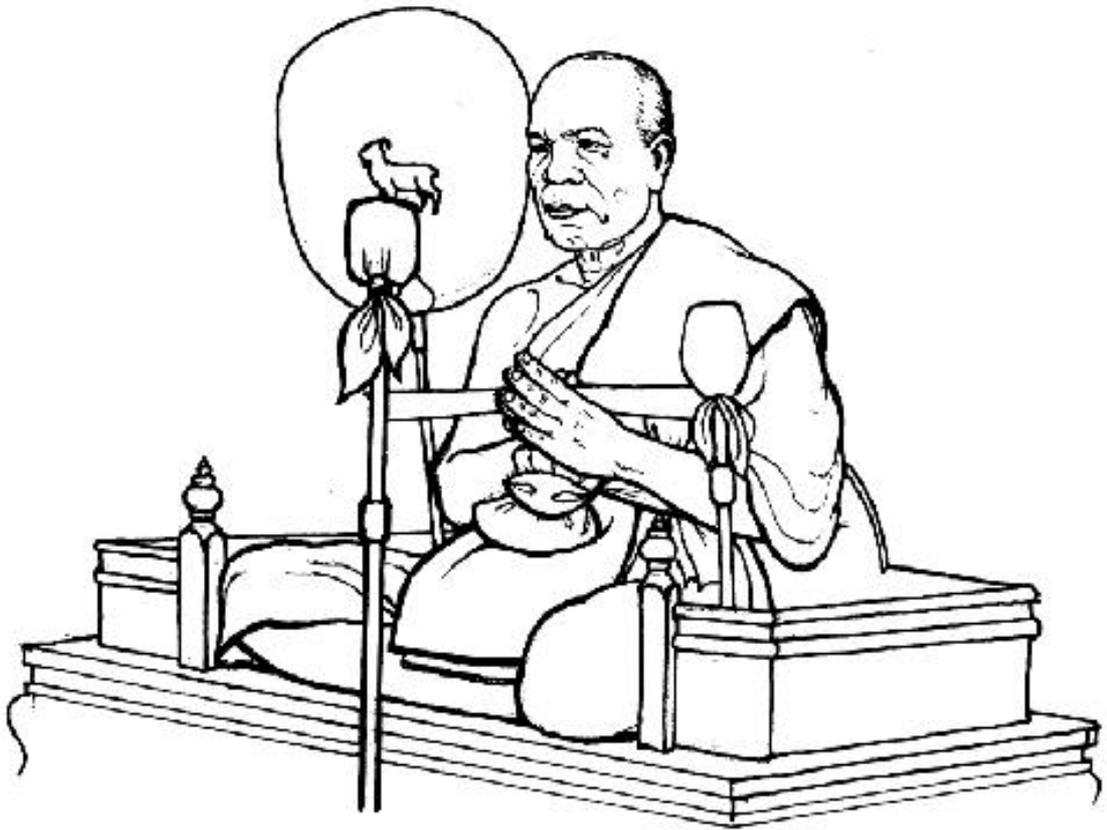
กัณฑ์ ๑๖	ปัจฉิมวาจา (ความไม่ประมาท ๑)-----	๕๖
กัณฑ์ ๕๔	พระพุทธภาษิต ความไม่ประมาท (ความไม่ประมาท ๒) -----	๑๘๒

๒๐. หมวดพระสูตรอื่นๆ

กัณฑ์ ๔	อาทิตตปริยายสูตร (ธรรมะว่าด้วยของร้อน) -----	๒๑
กัณฑ์ ๑๓	ธรรมนิยามสูตร (ธาตุธรรม) -----	๔๗
กัณฑ์ ๓๗	ธัชคสูตร (การแผ่ชนะ) -----	๑๒๗
กัณฑ์ ๕๙	ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร -----	๑๙๖

๒๑. หมวดเบ็ดเตล็ด

กัณฑ์ ๑	หลักการเจริญภาวนา สมถวิปัสสนากรรมฐาน -----	๑
กัณฑ์ ๘	พระปรมัตถ์ อกุศลจิต (อกุศลจิต ๑๒ ดวง)-----	๓๔
กัณฑ์ ๒๓	ปีพโตปมคาถา (มรณภัย) -----	๓๙
กัณฑ์ ๓๘	โพชฌงค์ปริตร (โพชฌงค์ ๗ ประการ)-----	๑๒๙
กัณฑ์ ๔๑	สังวรคาถา (ความสำรวมระวัง) -----	๑๓๗
กัณฑ์ ๔๙	ธรรมทั้งหลายเกิดแต่เหตุ-----	๑๖๒
กัณฑ์ ๖๔	โพธิปักขิยธรรมกถา : อริยอัฏฐังคิกมรรค (มรรคมืองค์ ๘) -----	๒๑๐

พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร)
ผู้ค้นพบวิชชาธรรมกาย

๑
หลักการเจริญภาวนา
สมถวิปัสสนากรรมฐาน

พระพุทธเจ้าทุกๆ พระองค์ ทั้งอดีต ปัจจุบัน อนาคต ล้วนทรงสอนให้สัตว์โลก

- ละชั่ว ด้วยกาย วาจา ใจ
- ทำความดี ด้วยกาย วาจา ใจ
- ทำใจให้ผ่องใส

การที่จะทำใจของตนให้ดีตามนี้ได้มีหลักคือ **สมถวิปัสสนา** อันเป็นวิชาสำคัญในพระพุทธศาสนา ตามพระบาลีว่า

เทว เม ภิกขเว วิชชาภาคิยา ฯ “ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย วิชชามี ๒ อย่าง คือ

สมถะ คือ ความสงบระงับ **วิปัสสนา** คือ ความเห็นแจ้ง

สมถะ เป็นขั้นแล้ว ต้องการให้จิตเป็นขั้น

จิตเป็นขั้น ต้องการให้ความกำหนดยินดีหมดไป

วิปัสสนา เป็นขั้นแล้วต้องการทำให้ปัญญาเป็นขั้น

ปัญญาเป็นขั้น ต้องการให้ความไม่รู้จักจริงอันใดที่

อยู่กับจิตใจหมดไป”

สมถะ เป็นวิชาต้น แปลว่า **สงบระงับใจ**

วิปัสสนา เป็นขั้นสูง แปลว่า **เห็นแจ้ง**

“สมถะ - วิปัสสนา ๒ อย่างนี้ เป็นธรรมอันสุขุม ลุ่มลึกในทางพระพุทธศาสนา ผู้พูดได้ศึกษามาตั้งแต่บวช พอบวชออกจากโบสถ์แล้วได้วันหนึ่ง รุ่งขึ้นอีกวันหนึ่งก็เรียนทีเดียว ไม่ได้หยุดเลย บัดนี้ทั้งเรียนด้วย ทั้งสอนด้วย ทั้ง ๒ อย่างนี้”

สมถะและวิปัสสนามีภูมิแค่ไหน ?

สมถะมี ๔๐ ภูมิ คืออกสิณ ๑๐ อสุภะ ๑๐ อนุสติ ๑๐ พรหมวิหาร ๔ อาหาเรปฏิกูลสัญญา ๑ จตุธาตววัตถาน ๑ อรูปฌาน ๔

วิปัสสนามี ๖ ภูมิ คือ ชั้นที่ ๕ आयตนะ ๑๒ ธาตุ ๑๘ อินทรีย์ ๒๒ อริยสัจ ๔ ปฏิจจสมุปบาทธรรม (เป็นธรรมที่อาศัยซึ่งกันและกันเกิดขึ้น)

เริ่มต้นการเรียนภูมิของสมถะ **“ต้องทำใจหยุดก่อน”** ตรงตามความหมายว่า **สงบนิ่ง**

ใจ ประกอบด้วยความเห็น ความจำ ความคิด ความรู้ รวมกันเป็นจุดเดียว อยู่ที่เบาหน้าเลี้ยงหัวใจ

ความเห็น	อยู่ที่ท่ามกลางกาย
ความจำ	อยู่ที่ท่ามกลางเนื้อหัวใจ
ความคิด	อยู่ที่ท่ามกลางดวงจิต
ความรู้	อยู่ที่ท่ามกลางดวงวิญญาณ

ใจเป็นของลึกซึ้ง เวลาเรานั่งอยู่ที่นี้ ใจสอดไปถึงบ้าน นรก สวรรค์ นิพพานก็ได้ ถ้าว่ารู้แคบ ก็สอดไปได้แคบ รู้กว้างสอดไปได้กว้าง ถ้ารู้ละเอียดหรือหยาบก็สอดไปได้ แล้วแต่ความรู้ความเห็น ของมัน

เราต้องรวมใจ ให้เห็น จำ คิด รู้ หยุดเป็นจุดเดียวที่กลางกายมนุษย์ ตรงตำแหน่งสะดือทะเล หลัง ขวาทะลุซ้าย กลางกักข้างใน ที่ซึ่งด้าย ตัดกันเหนือขึ้นมา ๒ นิ้วมือ ตรงนั้นเป็นที่ตั้ง**ดวงธรรม**ที่**ทำให้เป็นกายมนุษย์** ไสบริสุทธ์เท่าฟองไข่แดงของไข่ไก่

ที่สอนให้เอาพระของขวัญไปจรดที่กลางดวงนั้น ที่เขาบอกว่า ตั้งใจจะทำบุญทำกุศล เราจะรักษา ศีลเจริญภาวนา ต้องเอาใจหยุด ตรงกลางนั้น เมื่อเอาใจหยุดได้ ใช้สัญญาจำให้มันหยุดนิ่งบังคับ เชี่ยว ถ้าไม่นิ่งใช้บริกรรมภาวนาบังคับไว้

“พอใจหยุดเท่านั้นถูกตัวสมณะแล้ว หยุดนั้นแหละเป็นตัวสมณะ หยุดนั่นเอง เป็นตัวสำเร็จ ทั้งทางโลกและทางธรรมสำเร็จหมด โลกจะได้รับความสุขใจ ต้องหยุดตามส่วนของโลก ธรรมจะได้รับความสุข ต้องหยุดตามส่วนของธรรม”

ท่านได้แนะนำไว้ตามวาระพระบาลีว่า

“นตถิ สนฺตปรํ สุขํ สุขอื่นนอกจากหยุดจากนิ่งไม่มี”

หยุดนั้นเป็นตัวสำคัญ เมื่อใจหยุด เราก็ต้องหยุดในหยุด หยุดในหยุดอยู่นั่นเอง ไม่มีถอยหลังกลับ และใจที่หยุดต้องถูกกลาง จึงจะถูกสับ พอถูกสับก็จะเข้าถึงศูนย์ ดังโบราณว่า

“เห็นสับแล้วเห็นศูนย์ เป็นเค้ามูลสับกันมา เทียงแท่นักหนา ตั้งอนิจจาเป็นอาจิณ จุตีแล้ว ปฏิสนธิ ย่อมเวียนวนอยู่ทั้งสิ้น สังขารามิยีนยิน ราศีสิ้นเป็นตัวมา”

โลกกับธรรมอาศัยกัน

ทางโลก สัตว์โลกมาเกิดในโลกได้ ต้องอาศัยสับแล้วตกศูนย์

ทางธรรม ไปนิพพานก็ต้องอาศัย สับ-ศูนย์ เข้าสับ คือใจหยุดแล้วเห็น “ศูนย์” คือ เห็นดวงใสเท่าดวงจันทร์ ดวงอาทิตย์ผุดขึ้น เรียก **“ดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน”** (ดวงปฐมมรรค) เป็นหนทางเบื้องต้นทางเดียวของมรรคผลนิพพาน จึงเรียกอีกชื่อว่า **“เอกายนมรรค”** แปลว่า **หนทางเอก ไม่มีสอง**

พระพุทธเจ้า พระอรหันต์ จะเข้าสู่นิพพาน ไปทางนี้ทางเดียวไม่ซ้ำกัน ไม่มีทางแยก แต่ว่าการไปบางท่านเร็ว บางท่านช้า ถึงได้ชื่อว่าไม่ซ้ำกัน แล้วแต่นิสัยวาสนาที่สั่งสมอบรมไว้

หยุดอยู่กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ หยุดถูกส่วนเป็นดวงใส หรือดวงปฐมมรรค หยุดในหยุด กลางของหยุดเข้าไปเรื่อยๆ จะเป็นดวงเป็นลำดับ อีก ๕ ดวง คือ ดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ

อาศัยการเข้ากลางดวงต่างๆ ๖ ดวง ดังกล่าวจะเข้าถึง ๑๘ กาย ดังต่อไปนี้

- ๑) กายมนุษย์
- ๒) กายมนุษย์ละเอียด (เป็นกายฝัน ที่เรามักเห็นเวลาหลับ)
- ๓) กายทิพย์
- ๔) กายทิพย์ละเอียด
- ๕) กายรูปพรหม
- ๖) กายรูปพรหมละเอียด
- ๗) กายอรูปพรหม
- ๘) กายอรูปพรหมละเอียด (ถึงแต่กายนี้ เป็นขั้นสมณะ)
- ๙) กายธรรม
- ๑๐) กายธรรมละเอียด
- ๑๑) กายธรรมพระโสดา
- ๑๒) กายธรรมพระโสดาละเอียด
- ๑๓) กายธรรมพระสกิทาคา
- ๑๔) กายธรรมพระสกิทาคาละเอียด
- ๑๕) กายธรรมพระอนาคา
- ๑๖) กายธรรมพระอนาคาละเอียด
- ๑๗) กายธรรมพระอรหัต
- ๑๘) กายธรรมพระอรหัตละเอียด

กายธรรม เป็นรูปเหมือนพระปฏิมากร เกตุดอกบัวตูม ใสเป็นกระจกส่องเงาหน้า หน้าดำ โดเต่าโต ดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกายก็เท่ากัน กลมรอบตัว อยู่กลางกายธรรม **ธรรมกายเป็นตัว พุทธรัตนะ ดวงธรรมนั้นเป็นธรรมรัตนะ**

เมื่อถึงกายธรรมพระอรหัตละเอียดนี้แล้ว หลุดจากกิเลส เสร็จกิจในพระพุทธศาสนา ทั้งสมณะ และวิปัสสนา

“ตั้งแต่กายมนุษย์ถึงกายอรูปพรหมละเอียด แค่นั้นเรียกว่าขั้นสมณะ ตั้งแต่ กายธรรมโคตรภูทั้งหยาบทั้งละเอียด จนกระทั่งกายพระอรหัตทั้งหยาบ ทั้งละเอียด เป็นขั้นวิปัสสนาทั้งนั้น ที่เรามาเรียนสมถวิปัสสนาวันนี้ ต้องเดินแนวนี้ ผิดแนวนี้ ไม่ได้ และก็ต้องเป็นอย่างนี้ ผิดอย่างนี้ไปไม่ได้ ผิดอย่างนี้ไปก็เลอะเหลว”

เมื่อเข้าถึงกายใดได้ ก็ยึดกายนั้นเป็นแบบต่อๆ ไป จนกระทั่งเข้าถึงกายธรรมอรหัตละเอียด

“จะไปทางนี้ต้องหยุด ทางธรรมเริ่มต้นต้องหยุดตั้งแต่ต้นจนกระทั่งพระ อรหัต ถ้าไม่หยุดก็ไปไม่ได้ ชัดทีเดียว แปลกไหมล่ะ ทางโลกเขาต้องไปกัน ปราด เบรียว ว่องไวคล่องแคล่วต้องเล่าเรียนกันมากมาย จนกระทั่งรู้เท่าทันเหลี่ยมคู ผู้คนตลอดสาย จึงจะปกครองโลกได้ เจริญรุ่งเรืองได้ แต่ว่าจะไปทางธรรมนี้แปลก หยุดเท่านั้นแหละไปได้ หยุดอย่างเดียวเท่านั้น”

หลวงพ่อดีปาคน้ำเล้าเรื่องพระองค์คุณิมาล เพื่อแสดงให้เห็นว่า คำว่า “หยุด” เป็นคำใน คัมภีร์พระพุทธศาสนา

ในสมัยพุทธกาล ณ กรุงสาวัตถี ครอบครวัพราหมณ์บุโรหิตให้กำเนิดบุตรชาย ตรวดดูรู้ว่าจะกลายเป็นโจรร้าย จึงนำไปทูลพระเจ้าปเสนทิโกศล พระองค์เห็นยังเล็กจึงให้เลี้ยงไว้ แล้วให้การศึกษาย่างดี ตั้งชื่อว่า “อหิงสกุมาร” แปลว่า กุมารผู้ไม่เบียดเบียนใคร

ครั้นโตขึ้นได้ศึกษาเล่าเรียนกับอาจารย์ทศปาโมกข์ เป็นที่รักของอาจารย์มาก ต่อมาอาจารย์ถูกลูกศิษย์ที่เลื่อยยง จนถึงกับหลอกให้อหิงสกุมารไปตัดนิ้วคนมา ๑,๐๐๐ นิ้วแล้วจึงจะสอนวิชาเจ้าโลกให้ เพื่อลวงให้อหิงสกุมารถูกฆ่าตายไปเอง

ในวันสุดท้ายที่จะตัดนิ้วครบ ๑,๐๐๐ นิ้ว พระพุทธองค์เสด็จไปโปรด องค์คุณิมาลเห็นพระพุทธองค์ก็โล่งใจ แต่พระองค์ก็ถอยห่างออกไปทุกที องค์คุณิมาลร้องเรียกให้หยุด พระองค์จึงตรัสว่า

“สมณะหยุดแล้ว แต่ท่านไม่หยุด”

พุทธองค์ทรงแสดงธรรมจนองค์คุณิมาลเกิดความเลื่อมใสศรัทธา และขอบวชอยู่ในพระพุทธศาสนา เป็นพระอสีติมหาสาวกองค์สุดท้าย คือองค์ที่ ๘๐ ของพระองค์ต่อไป

ถ้าไม่หยุด จะปฏิบัติศาสนาสัก ๔๐ - ๕๐ ปี อายุ ๑๐๐ - ๑๓๐ ปี หยุดเข้าลิบเข้าคูนัย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ไม่ได้ ก็ไม่ถูกศาสนาสักที

วิธีเจริญภาวนา

นั่งคู้บัลลังก์ ขัดสมาธิ ขาขวาทับขาซ้าย มือขวาทับมือซ้าย นิ้วชี้มือขวาจรดหัวแม่มือซ้าย ตั้งตัวตรง

วิธีทำสมถวิปัสสนา ต้องมี “**บริกรรมภาวนา**” กับ “**บริกรรมนิมิต**” คู่กัน

ฐานที่ ๑ บริกรรมนิมิต ให้กำหนดเครื่องหมายเป็นดวงใสเหมือนเพชรลูกที่เจียรระไนแล้ว ไม่มีขนแมวโตเท่าแก้วตา อย่าให้ใจแวบไปที่อื่น ผู้หญิงกำหนดเข้าปากช่องจุมุกซ้าย ผู้ชายกำหนดเข้าปากช่องจุมุกขวา **บริกรรมภาวนา** เพื่อประคองบริกรรมนิมิตนั้นว่า “**สัมมาอะระหัง**” ตรึกนึกถึงดวงใสใจหยุดอยู่กลางดวงใส

ฐานที่ ๒ เลื่อนไปที่เพลตา หนีงอยู่ซ้าย ขายข้างขวา ตรงหัวตาที่มุลตาออก ตามช่องลมหายใจเข้าออกข้างใน

ฐานที่ ๓ เลื่อนจากเพลตา เข้าไปกลางกักศีระข้างในพอดี ต้องกลับตาเข้าไปข้างหลัง ให้ตาค้างเหมือนคนชักจะตาย จนค้างแน่นให้ความเห็นกลับไปข้างหลัง แล้วค่อยๆ ให้เห็นกลับเข้าข้างใน

ฐานที่ ๔ เลื่อนไปที่ปากช่องเพดานที่อาหารสำลัก

ฐานที่ ๕ เลื่อนไปปากช่องคอ

ฐานที่ ๖ เลื่อนไปกลางตัว สุดลมหายใจเข้าออก สะดือทะลุหลัง ขวาทะลุซ้าย กลางกักพอดี

ฐานที่ ๗ เหนือกลางตัวขึ้นมา ๒ นิ้วมือ จากฐานที่ ๖ มีศูนัย์ ๕ ศูนัย์ คือ

ศูนัย์กลาง คือ อากาศธาตุ

ศูนัย์ข้างหน้า คือ ธาตุน้ำ

ศูนัย์ข้างขวา คือ ธาตุดิน

ศูนัย์ข้างหลัง คือ ธาตุไฟ

ศูนัย์ข้างซ้าย คือ ธาตุลม

เครื่องหมายใสสะอาด ตรงช่องอากาศขาดกลาง ตรงนั้นเรียกว่า **ศูนย์**

ศูนย์เป็นที่เกิด - ตาย

เวลาสัตว์ไปเกิดมาเกิด ก็มาอยู่ที่ลึบ อยู่ในกลางดวงนั้น

พ่อแม่ประกอบธาตุธรรมถูกส่วนก็ตกศูนย์ พอตกศูนย์ ก็ลอยขึ้นมาเหนือกลางตัว ๒ นิ้วมือ เป็นดวงกลมใส เท่าฟองไข่แดงของ ไข่ไก่ เรียกว่า “ศูนย์”

จะไปนิพพานก็ต้องเข้า “ศูนย์”

“จะตายจะเกิดเดินตรงกันข้าม ถ้าจะเกิดก็เดินนอกออกไป ถ้าจะไม่เกิด ก็ต้องเดินในเข้าไป กลางเข้าไว้ หยุตเข้าไว้ ไม่คลาดเคลื่อน... ที่ใจเรารู้นวายอยู่ที่ มันทำอะไร มันต้องการจะเวียนวายตายเกิด **ถ้าใจเรานิ่งอยู่ในกลาง นั้นมันจะเลิก เวียนวายตายเกิด**”

เราต้องทำใจหยุดอยู่ที่ “ศูนย์” จนเห็น “ดวงธรรม” กลางของกลางต่อไป จนพบดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ

“นั่งภาวนา ทำใจให้หยุด ให้หยุดสักกระพริบตาเดียวเท่านั้น ที่สร้างโบสถ์ วิหารศาลาการเปรียญสู้ไม่ได้หรอก... พิจารณาความแปรผันของเบญจขันธ์ ร่างกายว่าไม่เที่ยงยังเยื้องแปรผันเป็นของปฏิกุล เท่านั้นบุญมากกว่า... ให้เราแสวงหาเขตบุญในพระพุทธศาสนา ให้มันเชี่ยวชาญ **ให้ใจหยุดเป็นตัวสำคัญ หยุดนี้ เป็นทางมรรคผลนิพพาน** พวกให้ทานรักษาศีลยังไกลกว่า หยุดนี้ ไกลนิพพานนัก”

“พอหยุดหนึ่งไม่ต้องบริกรรมเพ่งเฉย วางอารมณ์เฉย ให้หยุดอยู่นั้นแหละ อย่าไปนึกถึงมีดสว่างนะ หยุดนั้นแหละเป็นตัวสำเร็จ ที่บอกแล้ว สมณะหยุดๆ พระองค์ให้นัยไว้ว่า สมณะหยุดแล้วท่านไม่หยุด **นี่หยุดนี้แหละเพียรตรงนี้ให้ มันได้ตรงนี้ชะก่อน อื่นไม่ต้องไปพูดมากนักใหญ่โตมโหฬาร** พูดหยุดตรงนี้ให้ มันตกลงกันก่อน ใจที่หยุดอยู่นี้เขาทำกันได้นะ วัดปากน้ำมีตั้ง ๘๐ กว่า **ถ้าไม่หยุด ก็เข้าไปถึงธรรมกายไม่ได้**”

“เราเป็นมนุษย์คนหนึ่ง ทำกับเขาไม่ได้เขี้ยวหรือ ทำไมจะไม่ได้ ทำจริงเข้า ทำไม่จริงต่างหากละมันไม่ได้ จริงละก็ได้ทุกคน **จริงแค่นั้น จริงแค่ชีวิตนี้ เนื้อ เลือด จะแห้งเหือดหมดไปไม่ว่า เหลือแต่กระดูกหนังช่วงมัน** ถ้าไม่ได้ไม่ลุกจากที่ นี่จริง แค่นี้ได้ทุกคน

ฉันเอง ๒ คราว ไม่ได้ตายเถอะ นิ่ง พอถึงกำหนดก็ได้ ไม่ตายสักที พระศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าก็รู้นั้น ประกอบความเพียร ด้วยจตุรงคะวิริยะด้วยองค์ ๔... เราเป็นลูกศิษย์ก็จริงเหมือนกัน”

๒
พระพุทฺธคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ

นโม.....
อิตปิโส ภควา.....

หลวงพ่อดำปากน้ำ แสดงเรื่องพระพุทฺธคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ ตามลำดับพระบาลี เริ่มตั้งแต่ “อิตปิโส ภควา” ไปจนจบ โดยเน้นประโยชน์ในทางปฏิบัติ

“คุณ” หมายถึง ความดีความงาม ที่ควรเคารพบูชา
ความดีความงามของพระพุทฺธเจ้า มี ๙ ประการ
ความดีความงามของพระธรรม มี ๖ ประการ
ความดีความงามของพระอริยสงฆ์ มี ๙ ประการ

พระพุทฺธคุณ

พระพุทฺธเจ้า เป็นที่เคารพสักการะของเทวดา อินทร์ พรหม และ มนุษย์ มิใช่เพราะพระองค์เป็นกษัตริย์ แต่เพราะการสละออกบวรพชา ประกอบพระมหาวีริยะแรงกล้า จนบรรลุพระโพธิญาณ ณ ใต้ต้นศรีมหาโพธิ์ ในวันเพ็ญเดือน ๖ คุณความงามความดีของพระองค์ได้บังเกิดขึ้นตั้งแต่วันนั้น จนกระทั่งเสด็จปรินิพพาน นี่เป็นเหตุโดยย่อ เมื่อแยกออกรวมเป็น ๙ ประการ คือ

๑. อรหิ

เป็นเนमितกนาม เกิดขึ้นเอง พร้อมกับที่ทรงบรรลุพระสัมมาสัมโพธิญาณ แปลได้ ๒ นัย คือ “ไกล” และ “ควร”

๑.๑ **ไกล หมายถึงไกลจากกิเลส** หรือพ้นจากกิเลส เปรียบเทียบได้หลายประการ คือ

- พระองค์บริสุทธิ์ผุดผ่อง ดังแท่งทองชมพูนุท หรือใสเหมือนดวงแก้วอันหาค่ามิได้
- ประกอบด้วย “**ตาทิโน**” คือ เป็นผู้คงที่ไม่หวั่นไหว แม้จะเอาของหอม และของเหม็น

ชโลมพระวรกายทั้ง ๒ ด้าน พระหฤทัยของพระองค์ก็ไม่ทรงแปรผัน

- “**อินทขีรูปโม**” พระทัยมั่นคงดั่งเสาเขื่อน แม้พายุมาทั้ง ๔ ทิศก็ไม่เคลื่อน

การ “ไกล” หรือละกิเลสของพระองค์ หลุดเป็นชั้นๆ ตั้งแต่กิเลสในกายมนุษย์ถึงกายภายในต่างๆ เป็นลำดับไป

กิเลสในกายมนุษย์ คือ อภิชฌา พยาบาท มิจฉาทิฏฐิ

กิเลสในกายทิพย์ คือ โลภะ โทสะ โมหะ

กิเลสในกายรูปพรหม คือ ราคะ โทสะ โมหะ

กิเลสในกายอรูปพรหม คือ กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย อวิชชานุสัย

เมื่อเข้าถึงกายธรรม หรือ ธรรมกาย ชั้นโคตรภูจิต เรียก โคตรภูบุคคล

โคตรภูบุคคลเดินสมาบัติ ฟังอริยสัจสี่ เข้าไปทุกกาย เป็นอนุโลมบัญญัติ เมื่อหลุดพ้นจากกิเลส
 สักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สีลัพพตปรามาส ก็ตกศูนย์เป็นพระโสดาบัน
 กายพระโสดาบัน ละกิเลสกามราคะ พยาบาท ชั้นหยาบ
 กายพระสกิทาคามี ละกิเลสกามราคะ พยาบาท ชั้นละเอียด
 กายพระอนาคามี ละรูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทธัจจะ อวิชชา จึงเลื่อนเป็นพระอรหันต์
 เข้าถึงกายพระอรหันต์ จิตพระองค์ผุดผ่อง ไกลจากกิเลส

๑.๒ ควร คือ เป็นผู้ที่เราสมควรบูชาไว้เหนือสิ่งใด

๒. สมมาสมพุทฺโธ

แปลตามศัพท์ว่า “ตรัสรู้ด้วยพระองค์เองโดยชอบ” หรือ “ตรัสรู้เองโดยถูกต้อง” หรือ “รู้ถูก
 เอง”

“พุทฺโธ” แปลว่า “ตรัสรู้”

มีความหมายมากกว่าคำว่ารู้แจ้ง เพราะลึกซึ้งมากกว่ารู้ จึงเติมคำว่า “ตรัส” หน้า “รู้”
 พระบาลีในธัมมจักกัปปวัตตนสูตรกล่าวถึงคุณวิเศษ ๕ ประการ คือ

จกฺขุ ฌาณํ ปณฺณา วิชฺชา อาโลโก.....

รวมเป็นคำแปลคำเดียวว่า “พุทฺโธ”

พุทฺโธ จึงอาจแปลว่า “ทั้งรู้ ทั้งเห็น” เพราะจกฺขุ ฌาณํ คำนั้น

ในมหาสติปัฏฐานสูตร ใช้คำว่า **ชานตา ปสฺสตา.....**

เป็นเหตุสนับสนุนว่า พระพุทธเจ้าตรัสรู้นั้น ไม่ใช่รู้เฉยๆ แต่ทั้งรู้ทั้งเห็น

พระองค์เห็นด้วยตาธรรมกาย

“สัม” นำหน้า “พุทฺโธ” เพื่อแสดงว่า ตรัสรู้เอง ไม่มีใครสอน

- พระองค์เห็นด้วยตาธรรมกาย เป็นการเห็นโดยพระองค์เอง สิ่งที่เห็นตรงตามความเป็นจริง
 ไม่ใช่คาดเดาหรืออนุมาน จึงได้ชื่อว่า ตรัสรู้ หรือ “สมมาสมพุทฺโธ” ผู้ตรัสรู้เองโดยชอบ

- พระองค์ตรัสรู้เองได้ เพราะความเป็น อรหิ เมื่ออำนาจสมาธิ ทำให้จิตของพระองค์หลุด
 พ้น จากอาสวะแล้ว จิตของพระองค์ก็ใส บริสุทธิ์ ผุดผ่อง เพราะหยุดนิ่งนั่นเอง จึงมีสิ่งหนึ่งผุดขึ้นใน
 นิ่ง ทำให้ “รู้” พระองค์ก็รู้ตามนั้นไป น้ำขุ่น แม้อิฐสักก้อนหนึ่งอยู่ก้นโอ่ง เราย่อมมองไม่เห็น แต่
 เมื่อน้ำนั้น นอนนิ่งใสบริสุทธิ์แล้ว แมแต่เข็มอยู่ก้นโอ่งเราก็เห็น

“สมมา” นำหน้า “สมพุทฺโธ”

“สมมา” แปลว่า “โดยชอบ” หรือ “โดยถูกต้อง”

พระองค์ตรัสรู้อะไร มีเหตุผลยืนยันกันได้เสมอ จึงถูกต้องไม่คลาดเคลื่อน

พระพุทธเจ้าตรัสรู้ทั้งเหตุและผล

พระองค์ตรัสรู้ ทั้งเหตุที่ทำให้เกิดสุขและทุกข์พระองค์ตรัสรู้ ทั้งเหตุไม่สุขไม่ทุกข์ หรือสภาพ
 เป็นกลางๆ เรียกว่า อภัยากฤต

เหตุให้เกิดสุข ทรงเรียกว่า อโลภะ อโทสะ อโมหะ เพราะเป็นฝ่ายกุศล เหตุให้เกิดทุกข์เรียก
 โลภะ โทสะ โมหะ เป็นฝ่ายอกุศล

บุญชนมักรู้กันแต่ผล สาวเหตุไม่มีใครถึง เช่น ทำโจรกรรมแล้วต้องไปรับโทษ ก็รู้กันชั้นหยาบๆ

ว่า ผลที่ต้องได้รับทุกข์ คือ ต้องโทษนั้น เนื่องมาจากโจรกรรม แท้จริงเหตุเท่านั้นไม่พอ เพราะโลกเป็นมูลเหตุ แต่ก็ยังไม่พอ ต้องสาวไปว่าทำไมโลกจึงครอบงำเขาได้ ก็เพราะใจเขาสกปรก ทำให้ใจเขาสกปรก เพราะเขาไม่ประพฤติตามโอวาทของพระบรมศาสดาที่ให้รักษาศีล อาจเพราะไม่ได้อ่าน หรือ ฟังธรรม เป็นต้น

พระองค์ทรงสอนไว้ละเอียด ให้รู้ถึงเหตุผล ว่าผลเกิดจากเหตุใด ทรงมีแนวสอนให้ปฏิบัติเพื่อละเหตุให้เกิดทุกข์ บำเพ็ญเหตุให้เกิดสุข ตลอดจนวิถีทางดับเหตุทั้งปวง เรียกว่า “นิโรธ”

มูลรากฝ่ายเกิดหรือสมุทัย คือ อวิชชา

ในทางดับ หรือ นิโรธ คือ ดับอวิชชา

อวิชชาจึงเหมือนต้นไฟ ดับตัวเดียวจะดับได้หมด

คำสอนของพระองค์จึงอยู่ที่ว่า **ให้ผู้ปฏิบัติทางกำจัดอวิชชาเสีย จึงจะพ้นจากวัฏฏสงสาร**

พระอุทานอันเป็นบุคคลาธิษฐานสั้น ๆ มีว่า

“ท่านนายช่างไม้ คือ ตัณหา เราเจอตัวท่านแล้ว ท่านหมดโอกาสที่จะมาสร้างปราสาท คือ อตตภาพร่างกายเราแล้ว กระจุกซี่โครงท่าน คือ กิเลส เราหักกรอบหมดแล้ว ยอดปราสาท คือ อวิชชา เราก็รื้อทำลายหมดแล้ว จิตของเราปราศจากเครื่องปรุงแต่งแล้ว เราถึงซึ่งความสิ้นไปแห่งตัณหาแล้ว”

๓. วิชชาจรณสมุปปโน

แปลว่า พระองค์ถึงพร้อมด้วยวิชาและจรณะ

ก. วิชา หมายถึง ความรู้ที่กำจัดมืดเสีย

“มืด” หมายถึงเอารูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ (ขั้นที่ ๕)

“วิชา” ความรู้ ตรงข้ามกับ “อวิชา” คือ ไม่รู้

เมื่อมี “อวิชา” ก็ไม่รู้ถูกหรือผิด ไม่รู้อดีต ปัจจุบัน อนาคตของ สังขาร ไม่รู้ปฏิจจสมุปบาท และอริยสัจ ๔ เพราะมีอุปาทาน (ยึดมั่น) ขั้นที่ ๕ ให้มืด ไปนิพพานไม่ได้

ถ้าปล่อยขั้นที่ ๕ ไม่ได้ ก็พ้นจากภพไม่ได้ ต้องมีตมณเวียนวายตายเกิดในกามภพ รูปภพ อรูปภพ เป็นพวกมืด รวมทั้งสัตว์เดรัจฉาน สัตว์นรก ที่มีตมณหนัก

วิชา แบ่งเป็น ๓ คือ

๓.๑ วิปัสสนาวิชา

๓.๒ มโนมยิทธิวิชา

๓.๓ อิทธิวิธีวิชา

ถ้ารวมอภิญาด้วยเป็น ๘ คือ

๓.๔ ทิพพจักขุวิชา

๓.๕ ทิพพโสตวิชา

๓.๖ ปรจิตตวิชา (เจโตปริยญาณ)

๓.๗ ปุพเพนิวาสานุสสติวิชา

๓.๘ อาสวักขยวิชา

๓.๑ วิปัสสนาวิชา

“วิปัสสนา” ตามศัพท์แปลว่า เห็นแจ้ง เห็นวิเศษ
อีกนัยหนึ่ง คือ เห็นนามรูปต่างๆ และเห็นแจ้งว่าเป็นของไม่เที่ยง เต็มไปด้วยทุกข์และเป็น
อนัตตา

เห็นได้อย่างไร ?

ต้องหลับตาเอาใจจรดที่ศูนย์กลางดวงธรรม หรือดวงปฐมมรรค เพราะเห็น จำ คิด รู้ อยู่ที่นี้
อยู่ที่ตำแหน่งศูนย์กลางฐานที่ ๗ ถูกส่วนก็จะเห็นกายมนุษย์ละเอียด กายทิพย์ กายรูปพรหม กาย
อรุปรหม ซ้อนเป็นชั้นๆ เข้าไป ถึงกายอรุปรหมเป็นชั้นสมณะ ยังไม่เห็นแจ้ง เพราะยังเป็นกาย
ในโลก ยังติดอยู่ในกระเปาะภพของตัว ทำให้มีตอยู่ เหมือนลูกไก่ในกระเปาะไข่ที่บังตัวเองไว้

พระพุทธเจ้าทรงบำเพ็ญเพียรต่อไป เพราะเห็นว่ายังมีอะไรดียิ่งกว่านั้น จนบรรลุวิปัสสนาวิชา
เมื่อเห็นนามรูปด้วยตาธรรม พระองค์ได้หลุดจากกระเปาะไข่ คือโลกได้แจ้ง พระองค์รู้ด้วย**ญาณธรรม**
เป็นการเห็นก่อนรู้ ส่วนกายในโลกรู้ด้วยวิญญาน

“เห็นด้วยตามนุษย์ ไม่ทำให้บรรลุมรรคผลได้ อย่างมากก็เป็นเพียงปัจจัย
เพื่อจะให้บรรลุมรรคผลเท่านั้น การเห็นด้วยตาทิพย์ ตารูปพรหม และอรุปรหม
ก็เช่นเดียวกัน เป็นเพียงปัจจัยเพื่อให้บรรลุมรรคผลเท่านั้น **ต้องเห็นด้วยตา ธรรม**
กาย จึงจะบรรลุมรรคผลได้”

พระพุทธเจ้าจึงทรงสอนเน้นไปในทางอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา เพื่อตะล่อมให้ผู้มีปัญญาสอด
ส่องเห็นนิจจัง สุขัง อัตตา ต่อไปเอง ดังเช่น มีคน ๒ คนยืนอยู่ คนหนึ่งสูง คนหนึ่งเตี้ย ถ้าเราบอก
ว่าเรา รู้จักคนสูง เขาก็ยอมเข้าใจเองว่า คนที่เราไม่รู้จักคือคนเตี้ย

อนิจจัง จึงบอกนิจจัง ทุกขังบอกสุขัง อนัตตาบอกอัตตา

และ **ธรรมกาย คือนิจจัง สุขัง อัตตา**

ต้องปล่อยอุปาทาน ที่เรียกว่า “ติด” ปล่อยได้เรียก “หยุด” เพราะพ้นจากโลก เข้านิพพาน
ปล่อยหมดให้เห็นความจริงของขั้น ๕ ด้วยตาธรรมกาย จึงเป็น “วิปัสสนาวิชา” ๑๐ ประการ

๓.๒ มโนมยิทธิ

แปลว่า ฤทธิ์ทางใจ เมื่อมีธรรมกาย ทำให้ใจมีฤทธานุภาพสูงจากธรรมดา นี้ก็เป็นอย่างไร
ก็เป็นไปตามนี้ เช่น พระพุทธเจ้าเสด็จจากดาวดึงส์ นี้ก็ให้เทวดาเห็นมนุษย์ และมนุษย์เห็นเทวดา

๓.๓ อิทธิวิธี

แปลว่า แสดงฤทธิ์ให้ปรากฏต่างๆ เช่น เนรมิตจักร เนรมิตพระกาย หรือปราสาทราชฐาน
ครั้งทรงทรมานพระเจ้าชมพูบดีให้ลดทิฏฐิมานะก่อนแสดงธรรม

๓.๔ ทิพพจักขุ

แปลว่า ตาทิพย์ เห็นอะไรๆ ได้หมดทั้งใกล้ไกล เช่น คราวที่พระมหะเวศรจำแลงตัวให้เล็กไป
ซุก อยู่ในเมล็ดทรายใต้เชิงเขาพระสุเมรุ พระองค์ก็ทรงเห็น แล้วเอาฝ่าพระหัตถ์ซ้อนออกมา พร้อม
เมล็ดทราย

ตาทิพย์นี้ พระสาวกก็มีได้ด้วยการใช้ตามนุษย์ ซ้อนตาของกายต่างๆ แล้วเอาตาธรรมกายดู

๓.๕ ทิพย์โสต

แปลว่า หูทิพย์ ใครจะพูดอะไรที่ไหนได้ยินหมด โดยเอาแก้วหูกายมนุษย์ ทิพย์ พรหม อรูป-พรหม ซ้อนกันตลอดแก้วหูธรรมกาย

๓.๖ ประจิตตวิชชา

แปลว่า ความรู้ที่สามารถทำให้ล่วงรู้วาระจิตของผู้อื่นได้ เช่นพวกยักษ์คิดจะตั้งปัญหาถามพระศาสดา ถ้าแก้ไม่ได้จะจับโยนข้ามมหาสมุทร แต่ว่าพระองค์กลับถามเสียก่อนว่า ปัญหาที่ท่านรู้มาจากพระกัสสปสัมมาสัมพุทธเจ้า

๓.๗ ปุพเพนิวาสวิชชา

แปลว่า ความรู้ที่ระลึกชาติหนหลังได้ เป็นอะไร เกิดที่ไหนมาแล้วบ้าง เช่น เวสสันดรชาดก

๓.๘ อาสวักขยวิชชา

แปลว่า ความรู้ที่ทำให้ลายอาสวะให้หมดสิ้น คือ กามาสวะ ภวาสวะ ทิฏฐาสวะ อวิชชาสวะ ไม่เหลือในใจพระองค์เลย

ข. จรรยา แปลว่า ประพฤติหรือธรรมควรประพฤติ

พระองค์ประกอบด้วยจรรยา มี ๑๕ ประการ คือ

๑. **ศีลสังวร** คือ สำรวมในพระปาฏิโมกข์

๒. **อินทริยสังวร** คือ สำรวม ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ มิให้อารมณ์ที่จะชักความชั่วเข้ามาติดได้ โดยไม่ต้องฝืน

๓. **โภชนมัตตัญญตา** คือ ประมาณในการบริโภคพอสมควร

๔. **ชาคริยานุโยค** ทรงประกอบความเพียร ทำให้พระองค์รู้สึกพระองค์ นิเวศน์เข้าครอบงำไม่ได้

๕. **สังกขา** ทรงประกอบด้วยศรัทธาอย่างอุกฤษฏ์ ทรงบำเพ็ญทานของนอกกาย ทานอุปปารมี ด้วยการสละเลือดเนื้อเมื่อทำความเพียรและสละได้ถึงชีวิตเป็นทานปรมัตถบารมี

๖. **สติ** ได้แก่ สติวินัย พระองค์ไม่เผลอในกาลทุกเมื่อ ทั้งเดิน ยืน นั่ง นอน ในมหาสติปัญญาฐานสูตร ท่านหมายเอาสติถึง กาย เวทนา จิต ธรรม

๗. **หิริ** การละอายต่อความชั่ว

๘. **โอตตปปะ** สะดุ้งกลัวต่อบาป

๙. **พาหุสังจจะ** ฟังมาก นับแต่ครั้งสร้างบารมี ทรงเอาใจใส่ฟังธรรมจากสำนักต่างๆ เช่น ที่สำนักอาหารดาบส อุทกดาบส ก็ได้เรียนรูปร่าง อรูปฌาน

๑๐. **อุปกโกโม** ความเพียรไม่ละลด เช่น ทรงบำเพ็ญพุทธกิจ ๕

- เวลาเข้าบิณฑบาต
- เวลาเขียนทรงธรรม
- เวลาค้าทรงประทานโอวาทแก่ภิกษุ
- เวลาเที่ยงคืนทรงเฉลยปัญหาเทวดา
- เวลาใกล้รุ่งพิจารณาเวไนยสัตว์ที่จะพึงโปรด

๑๑. ปัญญา มีความรู้เห็นกว้างขวาง หยั่งรู้เหตุและผลถูกต้องไม่ผิดพลาด

๑๒ - ๑๕ รูปฌาน ๔ เป็นโลกีย์ปัญญาที่ทรงเรียนมานจากตาบส มีอัปนาสมาธิ เป็นต้น พระองค์ได้อาศัยประโยชน์นำสู่โลกุตตระ ด้วยการหยั่งรู้จากญาณธรรมกาย อันเป็นส่วนที่พระองค์ ตรัสรู้เองภายหลัง

๔. สุกโต แปลได้หลายนัย คือ

๔.๑ ไปดีแล้ว

หมายถึง พระองค์ประพาศิทธิบริสุทธิทั้งกาย วาจา ใจ สม่่าเสมอทุกๆ ซาติ ดับขันธจากซาติ หนึ่ง ไปสู่สุคติ ทุกซาติ หรือพระองค์ดำเนินกาย วาจา ใจ ในแนวอริยมรรค คือมรรคมีองค์ ๘ ย่อเป็น คีล สมาธิ ปัญญา ย่อเหลือดวงปฐมมรรค เมื่อหยุดนิ่งจนกิเลสของกายในโลก (๘ กายแรก) เข้าไป ทำให้ชุ่นไม่ได้ จึงเข้าถึงธรรมกาย

จิตของธรรมกายเป็นมรรคจิต ญาณธรรมกายเป็นมรรคปัญญา

ธรรมกายเข้าสมาบัติ ดูอริยสังข์ เข้าถึงโสดา สกิทาคา อนาคา จนตกศูนย์เป็นพระพุทธเจ้า เรียกสุกโต

๔.๒ ไปสู่ที่ดี

หมายถึง ไปอยู่แดนอันเกษม คือ “นิพพาน”

เมื่อธรรมกายหยุดถูกส่วนตกศูนย์ จะมีอายตนะ คือ “อายตนะนิพพาน” ดึงดูดธรรมกาย ที่ตกศูนย์นั้น เข้านิพพานอยู่เบื้องนิจ แม้ในขณะที่มีพระชนม์ หรือเมื่อจะดับขันธเข้าสมาบัติ ก็ได้ชื่อว่า ไปสู่แดนเกษม

๔.๓ ทรงพระดำเนินงาม

เมื่อครั้งทรงพระดำเนินไปโปรดพระปัญจวัคคีย์ ณ ป่าอิสิปตนะ โดยการย่างพระบาท พระฉัพพรรณรังสีรุ่งโรจน์ แม้สัตว์ ๔ เท้าก็พลันตกตะลึง

๔.๔ ไปสู่ที่โหนดที่นั่น

คราวที่เมืองไพศาลี เกิดใช้ทมิฬระบาด ผู้คนล้มตายจนซากศพเกลื่อนกลาด พวกเจ้าลิจฉวี ขอให้พระองค์มาช่วย คือนั้นเทวดาช่วยบันดาลให้ฝนตก ชัดซากศพ และทำความสะอาดจนหมด รุ่งเช้าพระองค์ไปถึงก็สะอาดทั้งเมือง แล้วจึงรับบิณฑบาต เจริญพระปริตร และเจริญพระพุทธมนต์ อมนุษย์ก็ปลาสนาการไปหมด

๕. โลกวิทู

แปลว่า “รู้แจ้งซึ่งโลก”

“โลก” มีความหมายว่า

- เป็นที่ก่อแห่งสัตว์ เพราะเป็นที่เกิดที่อยู่ของสัตว์
- เป็นที่ก่อผลแห่งสัตว์ เพราะเป็นที่ซึ่งสัตว์ก่ออกุศลและกุศล เฉพาะโลกมนุษย์ที่มนุษย์

อาศัยสร้างบุญ แล้วส่งผลไปสวรรค์ บำเพ็ญบารมีไปนิพพาน ถ้าสร้างบาปก็ไปนรก

โลกแบ่งเป็น ๓ คือ

- ๕.๑ สังขารโลก
- ๕.๒ สัตว์โลก
- ๕.๓ โอกาสโลก

๖. อนุตตโรปริสทมมสารถิ

พระองค์เปรียบเสมือนสารถิผู้ฝึกสอนคนเป็นอย่างดี คือ ทรงมีพระปรีชาญาณ ฝึกสอนคนให้เป็นคนดี จนบรรลุมรรคผลนิพพานได้ ย่นคำสอนเป็น **ศีล สมาธิ ปัญญา** ด้วยอุบายสอนต่างๆ ให้ตรงกับนิสัย เช่น ทรงเนรมิตนางฟ้าล่อพระนันทกุมาร ผู้มีนิสัยทางราคะจริต เป็นกุศโลบายให้เบือนหายในรูป

- ใช้อิทธิปาฏิหาริย์ ปราบพระยานาคพันพิษให้พ่ายแพ้ ทำให้อุรุเวลกัสสปะเลื่อมใส
- การแสดงจงกรม คือเดินอยู่บนน้ำ แล้วเหาะขึ้นบนอากาศ แล้วลอยลงมาสู่เรือของอุรุเวลกัสสปะและบริวาร เพื่อให้รู้ว่าทางที่ไปไม่ใช่ทางไปมรรคผล จนอุรุเวลกัสสปะละทิฏฐิ ขอบวชในพระศาสนา ทั้งนทีกัสสปะและคยากัสสปะก็ตามมาอีก ทำให้ทรงสามารถปักหลักศาสนาในกรุงราชคฤห์

๗. สตถาเทวมนุสฺसानิ

แปลว่า พระองค์เป็นบรมครูแห่งเทวดา และมนุษย์โดยเห็นได้จากพุทธกิจ ๕ ประการ ที่กล่าวมา แล้วว่า ยามเย็นและค่ำ เป็นครูของมนุษย์ ยามเที่ยงคืน เป็นครูของเทวดา

ในมงคลสูตร ยืนยันอีกว่า แสดงมงคลสูตรเพราะเทวดามาเฝ้าและยกปัญหาว่าอะไรเป็นมงคล

๘. พุทฺโธ

แปลได้หลายนัย แต่ในที่นี้แปลว่า “เป็นผู้บาน” หรือ “เป็นผู้เบิกบานแล้ว” บานนั้นเปรียบด้วยดอกบัว เมื่อพระองค์ประกอบความเพียร ยังไม่ตรัสรู้ เปรียบเหมือนยัง เป็นดอกบัวตูม พอตรัสรู้ก็เป็นบัวบาน พระกมลก็เบิกบานเต็มที่

๙. ภควา

แปลว่า “หัก” หรือ “แจก”

“หัก” หมายความว่า พระองค์หักเสียได้ ซึ่งสังสารจักร คือ อวิชชา ตัณหา อุปาทาน ซึ่งเป็นกำลังดันให้หมุนเวียนว่ายอยู่ในวัฏฏสงสาร พระองค์จึงพ้นจากภพ ๓ ออกสู่นิพพาน

“แจก” หมายความว่า เมื่อพระองค์ตรัสรู้ ทรงรู้แจ้งสามารถจำแนกแยกแยะธรรมส่วนที่ละเอียดให้เห็น เช่น ทรงจำแนกขันธุ์ ธาตุ อายตนะ จิต เจตสิก รูป นิพพาน เป็นต้น รวมทั้งหลักธรรมอื่นๆ ให้สาวก รู้เห็นและปฏิบัติสืบมา

พระธรรมคุณ

๑. สวากขาโต ภควตา ธมฺโม

ธรรมในที่นี้ กล่าวเฉพาะ “พระสัทธรรม”

“สวากขาโต” แปลว่า “ธรรมที่พระองค์กล่าวดีแล้ว” หมายความว่า ธรรมที่พระองค์ตรัสสอนล้วนส่งผลให้ผู้กระทำตามได้รับความร่มเย็นเป็นสุขทั้งทางโลกและทางธรรม

ธรรมที่พระองค์ตรัสสอน ได้ชื่อว่า “สวากขาตธรรม” มีอริยมรรคเป็นต้น

พระสัทธรรม แบ่งเป็น ๓ หมวด คือ

ปริยัติธรรม ได้แก่ คำสั่งสอนอันเป็นแนวทางไปสู่ปฏิบัติ

ปฏิบัติธรรม ได้แก่ คำสอนที่บ่งวิธีการปฏิบัติโดยตรง มีผลส่งให้ถึงปฏิเวธ

ปฏิเวธธรรม ได้แก่ การรู้แจ้งแทงตลอดสภาวะความเป็นจริง ทั้งหมด

๒. สนุกุจฉิโก

แปลว่า คำสอนของพระองค์นั้น ผู้ใดปฏิบัติตามผู้นั้นจะเห็นผลได้ด้วยตนเอง เห็นแทนกันไม่ได้

๓. อกาลิโก

ผู้ใดปฏิบัติ ผู้นั้นย่อมได้รับผลเสมอโดยไม่มีจำกัดเวลาว่ามีเขตเพียงนั้นเพียงนี้

๔. เอหิปสสิโก

เพราะเหตุว่าเป็นของดี ของจริง เมื่อผู้ใดปฏิบัติได้แล้ว จึงเป็นเสมือนสิ่งที่น่าจะเรียก บอก คนอื่นมาคว่า นี่ดีจริงอย่างนี้

๕. โอบนยิโก

เมื่อดีจริงก็ควรน้อมนำของดีจริงที่พบแล้วเข้ามาไว้ในตน คือยิ่งถือปฏิบัติเรื่อยไปไม่ละวางเสีย

๖. ปจฺจตฺตํ เวทิตพฺโพ วิญญูหิ

ธรรมนั้นถึงรู้ได้เฉพาะด้วยตนเอง คล้ายข้อ ๒ แต่ข้อนี้เน้นอาการรู้ คือ ผู้ปฏิบัติตามธรรม จะรู้ว่าธรรมดีจริง และได้ผลเป็นอย่างไร เกิดจากการปฏิบัติของตนเอง ด้วยใจของตนเอง เป็นรศทางใจ ที่แม้แยกเหินเป็นสุขปานใด ก็เล่าให้ใจเราเป็นอย่างไรเขาไม่ได้

พระสังฆคณ

สาวกตามความหมายในบทสังฆคณ กล่าวเฉพาะอริยสาวกเท่านั้น

สาวกของพระองค์ มี ๒ จำพวก

๑. ปุถุชนสาวก ได้แก่ ปุถุชนผู้ที่เลื่อมใสในพระรัตนตรัย แต่ยังไม่ได้รับบรรลุธรรม

๒. อริยสาวก แปลว่า สาวกผู้ประเสริฐ

คือ สาวกผู้ได้รับบรรลุธรรมวิเศษแล้ว เป็นชั้นอริยะ หรืออริยสาวก จัดเป็น ๔ คู่ ตามลำดับธรรมที่บรรลุ

๑. โสดาปัตติมรรค และ โสดาปัตติผล

๒. สกิทาคามิมรรค และ สกิทาคามิผล

๓. อนาคามิมรรค และ อนาคามิผล

๔. อรหัตมรรค และ อรหัตผล

ถ้าจัดเป็นรายบุคคล ได้เป็นอริยบุคคล ๘ หรือพระอริยสาวก ๘

พระอริยบุคคล บำเพ็ญกิจอุกส่วน เห็นดวงใส เข้าถึงกายต่างๆ จนถึงกายธรรมเป็นชั้นๆ ไป เมื่อดวงธรรมกายมนุษย์ขยายออก ได้ปฐมฌาน กายธรรมเข้าปฐมฌาน ใจธรรมกายน้อมไปในละเอียดขึ้น เกิดฌานใหม่เป็นลำดับ จนถึงฌานที่ ๘ เรียกเข้าฌานโดย**อนุโลม** แล้วย้อนกลับจับแต่ฌานที่ ๘ ถอยหลังมา ๑ เรียก**ปฏิโลม** ทำดังนี้ ๗ หน

ธรรมกายอยู่บนฌานที่ ๘ ตั้งแต่ ๑ - ๘ ตาธรรมกายคู่อริยสัง ๔ ถูกส่วนเข้าธรรมกายก็ตกศูนย์ เป็นดวงใส ศูนย์นั้นกลายเป็นธรรมกายพระโสดา

ธรรมกายโสดาเข้าฌาน พิจารณาอริยสัง ๔ ในกายทิพย์ ตกศูนย์ เป็นพระสกิทาคามี ธรรมกายสกิทาคามีเข้าฌาน พิจารณาอริยสัง ๔ ในกายรูปพรหมตกศูนย์ เป็นพระอนาคามี ธรรมกายอนาคามีเข้าฌาน พิจารณาอริยสัง ๔ ในกายอรุปรหม ตกศูนย์ เป็นพระอรหัต

ชั้นพระโสดา ละกิเลสได้ ๓ คือ

๑. **ลักกายทิฏฐิ** ละได้เพราะพิจารณาเห็นว่าสังขารเป็นเรืออาศัยชั่วคราว แต่ธรรมกายเป็นนิจจัง สุขัง อัตตา
๒. **วิจิกิจฉา** เพราะเข้าถึงธรรมกาย ถอดกายที่เป็นโลกีย์ได้เป็นพระรัตนตรัยแล้ว
๓. **สีลัพพตปรามาส** เมื่อเป็นพระรัตนตรัย ท่านไม่มีคัมมันตศีลและวัตรนอกศาสนาแล้ว

ชั้นพระสกิทาคา ละเพิ่มอีก ๒ คือ

๑. กามราคะ ได้แก่ ความกำหนัดยินดีในวัตถุกาม และกิเลสกาม
๒. พยาบาทอย่างหยาบ ได้แก่ การผูกใจโกรธ

พระอนาคามี ละกามราคะ พยาบาทอย่างละเอียด

พระอรหัต ละกิเลสทั้ง ๕ ดังกล่าวได้โดยสิ้นเชิง และสังโยชน์เบื้องบน ๕ คือ

๑. รูปราคะ คือ ความกำหนัดยินดีในรูปฌาน
๒. อรูปราคะ คือ ความกำหนัดยินดีในอรูปฌาน
๓. มานะ คือ ความถือตน
๔. อุทธัจจะ คือ ความฟุ้งซ่าน
๕. อวิชชา คือ ความมืด ความโง่ ไม่รู้อดีต ปัจจุบัน และอนาคตของสังขาร ไม่รู้ปัจจุจ-สมุปปาทธรรม และอริยสัง ๘ จึงรวมเป็น ๑๐ ประการที่พระอรหัตละได้

พระอริยบุคคลจึงเป็นผู้ที่ :-

๑. **สุปฏิปันโน** ท่านปฏิบัติดีแล้ว คือ ปฏิบัติตามแนวมัชฌิมาปฏิปทา เป็นทางสายกลาง ตามที่พระบรมศาสดาดำเนินมาแล้ว ไม่หย่อนเกินไป ไม่ตึงเกินไป
๒. **อุชุปฏิปันโน** ปฏิบัติแล้วตรง คือการปฏิบัติมุ่งตรงสู่พระนิพพาน ไม่ออกแวกไปทางอื่น
๓. **ฉายยปฏิปันโน** ปฏิบัติมุ่งเพื่อรู้ธรรมที่จะออกจากภพ ๓ โดยแท้
๔. **สามิจิปฏิปันโน** ปฏิบัติอย่างดีเลิศ เพราะท่านปฏิบัติเพื่อบรรลุถึงนิพพานจริงๆ
๕. **อาหุเนยโย** จึงเป็นผู้ควรเคารพสักการะ
๖. **ปาหุเนยโย** จึงเป็นผู้ควรต้อนรับ
๗. **ทกฺขิณเณยโย** จึงเป็นผู้ควรรับของที่เขาทำบุญ
๘. **อณฺชลิกรณเณยโย** จึงสมควรกราบไหว้

๙. อนุตตร ปุณณกเขตต์ โลกุตส เป็นเหนือนาบุญอันเลิศ ไม่มีอื่นจะดีกว่าอีกแล้ว
แม้กาลเวลาผ่านมานาน ก็ไม่มีอะไรเป็นข้อห้ามว่า ผู้ที่ปฏิบัติตามจะไม่ได้รับผลอย่างที่ท่าน
ได้รับ นอกจากคำกล่าวอ้างของคนเกียจคร้าน

คำว่า **“อกาลโก”** เป็นหลักฐานยืนยันว่า **ผู้ใดปฏิบัติตามธรรมของพระองค์ ย่อมจะเกิดผลทุกเมื่อ**
ดังนั้นปัญหาจึงเหลือว่า **พวกเราจะปฏิบัติจริงหรือไม่เท่านั้น**

ดังพรรณนามานี้ ฟังระลึกว่าพระโอวาทในเรื่องบูชา พระองค์สรรเสริญ **“ปฏิบัติบูชา”** มากกว่า
“อามิสบูชา” (บูชาด้วยเครื่องสักการะ)

อย่าเพียงแต่ท่องจำ อิติปิโส ภควา...หรือเพียงแต่ระลึกถึงพระคุณเหล่านี้ แต่ให้มุ่งอิทธิบาท ๔
ปักใจ บากบั่น วิจารณ และทดลอง โดยเฉพาะในการบำเพ็ญสมาธิภาวนา

ว่าด้วยรัตนะ

“รัตนตย” แปลว่า หมวดสามแห่งรัตนะ คือ พุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ ประเสริฐ
กว่าสัพพัญญูณกรัตนะในไตรภพ เพราะเป็นของทำความดีให้แก่โลกทั้งสาม

กามโลก มีรัตนะ คือ เพชร แก้ว ทั้งเป็นและตาย

“แก้วเป็น” ที่เป็นรัตนะเจ็ดของจักรพรรดิ

รูปโลก มีรัตนะให้แสงสว่างในโลกของเขา

อรุณโลก มีรัตนะให้แสงสว่างในโลกของเขา

รัตนะ จึงเป็นของทำความยินดีและปลื้มใจแก่มนุษย์ เทวดา พรหม อรูปพรหม ได้เท่ากำลัง
ของรัตนะนั้น ๆ

“รัตนะเป็น” ทำให้มีขึ้นได้ด้วยความเพียร ระวังกาย วาจา ใจ ให้บริสุทธิ์ทวีขึ้น อย่าหยุด จน
เห็น “ศูนย์” ที่กลางตัวเหนือสะดือ ๒ นิ้วมือ เรียก “ดวงปฐมมรรค” มีขนาดต่างๆ กัน โตไม่เกิน
ดวงจันทร์ ดวงอาทิตย์ เล็กไม่เกินดวงตาข้างใน ให้หมั่นเอาใจจรดอยู่ที่ดวงนี้ ในอิริยาบถทั้งสิ้นเท่านั้น
ใจหยุดกลางดวงปฐมมรรค จะเข้าถึงภายในกายตามลำดับ

**“หยุดให้มากที่สุดก็เจริญที่สุด หยุดต้องมีกลเม็ด หยุดดับหยาบไปหา
ละเอียดย่ำไป ไม่ใช่หยุดแล้วไม่ทำอะไร ทำหยุดในหยุดนั้นแหละหนักขึ้นทุกที
ไม่มีเวลาหย่อนจึงจะเจริญถึงที่สุดเร็ว”**

แล้วจะเข้าถึงธรรมกาย เป็นกายสำคัญที่สุดในพระพุทธศาสนา **ผู้ใดทำกายนี้ได้ชื่อว่า เป็น อนุ**

พุทธเจ้า ตามพระพุทธเจ้า

พระพุทธเจ้า มีหลายจำพวก

- สัพพัญญูพุทธเจ้า
- บัณฑิตพุทธเจ้า
- สาวกพุทธเจ้า
- สุตพุทธเจ้า
- พหูสูตพุทธเจ้า
- อนุพุทธเจ้า

พระรัตนตรัยและการเข้าถึง (โดยย่อ)

พระรัตนตรัย

“รัตนะ” แปลว่า แก้ว

ในที่นี้ หมายถึงแก้วที่ประเสริฐ เช่น แก้วมณีโชติรส ใครมีไว้ย่อมอึดอัดใจยิ่งกว่าทรัพย์ใดในโลก

การเข้าถึงพระรัตนตรัย ก็ชื่นใจ อิ่มใจนัก

ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นเราตถาคต

- ร่างกายพระลัทธิตถะ ไม่ใช่พุทธรัตนะ ทรงทำความเพียรถึง ๖ พรรษา จึงพบรัตนะในพระองค์ คือ “กายธรรม” มีสัณฐานเหมือนพระปฏิมากรเกตุดอกบัวตูม สีเหมือนกระจกปรากฏอยู่ในศูนย์กลางกาย

ใน **อัครคัมภีร์สูตร สุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย ปาฎิกวรรค** ยืนยันความไว้เช่นกันว่า ธรรมกายนี้เป็นชื่อตถาคตโดยแท้

ส่วนเรื่องพระวักกิลี กล่าวถึง

“ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นเรา” จึงหมายความว่า

- ผู้ใดเห็นดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกาย ผู้นั้นเห็นเรา คือ ตถาคต หรือ

- ผู้ใดเห็นดวงธรรมนี้ ผู้นั้นเห็นพระพุทธเจ้า หรือ

- ผู้ใดเห็นธรรมกาย ผู้นั้นเห็นพระพุทธเจ้า

เพราะขณะนั้น พระวักกิลีอยู่ใกล้ๆ พระองค์ หากดูด้วยตาธรรมดาก็ควรจะเห็นได้ แต่ที่แลเห็นเป็นแต่เปลือกของพระองค์ และยังตรัสว่าเป็นกายที่เปื่อยเน่า

“เรา” ในที่นี้ จึงหมายถึง “กายภายใน” คือ ธรรมกายนั่นเอง

“ผู้ที่ปฏิบัติจะตอบปัญหานี้ได้ด้วยตนเอง”

- ธรรมกาย มีสีใสเหมือนแก้ว ชื่อว่า “พุทธรัตนะ”

- ธรรมที่กลั่นออกจากหัวใจธรรมกาย ชื่อว่า “ธรรมรัตนะ”

- ดวงจิตของธรรมกาย ชื่อ “สังฆรัตนะ”

ทั้งสามมีความเกี่ยวเนื่องกัน พრაจากกันไม่ได้ ผู้ใดเข้าถึงพุทธรัตนะ ก็ได้ชื่อว่า เข้าถึงธรรมรัตนะ และสังฆรัตนะด้วย

การเข้าถึงพระรัตนตรัย

เพียงแต่เลื่อมใส ท่องบ่น ปฏิญาณตน ยังไม่เรียกว่า **“เข้าถึง”** อย่างมากก็เรียก **“ขอลถึง”**

การจะเข้าถึงต้องบำเพ็ญเพียรตามพระบรมศาสดา จนบรรลुकายธรรม ด้วยการเพียรเสมอในทุกอิริยาบถ อย่าหยุด อย่าท้อแท้ ผลจะเกิดวันหนึ่ง คือ รู้แจ้งเห็นจริงได้ด้วยตัวเอง

การปฏิบัติเช่นนี้ไม่พ้นวิสัยของมนุษย์ เพราะในปัจจุบัน ผู้ที่ได้ธรรมกายก็มีอยู่มาก ถ้ามหาเขาเหล่านั้นได้ว่า ผู้ที่ได้ธรรมกายมีความอึดอัดและสุขกายใจเพียงไหน จะได้รับรู้ด้วยว่า ศีล สมาธิ ปัญญาจริงแค่ไหน

ตนเป็นที่พึ่งของตน

อิตตา (ตน) มี ๒ อย่าง คือ

๑. **อิตตาสम्मุตติ** คือ กายโลภี๋ย ตั้งแต่กายมนุษย์ ทิพย์ พรหม อรูปพรหม เพราะมีการเกิดตาย

๒. **อิตตาแท้** คือ กายโลกุตตระ หรือ ธรรมกาย
“ธรรมกาย นี้แหละ คือ อิตตาแท้ หรือ ตนแท้”

การรักษาไตรทวาร

“**ไตรทวาร**” แปลว่า ประตูทั้งสาม หมายถึง กาย วาจา ใจ

กาย วาจา ใจ เป็นทวาร เพราะความดีและความชั่วลอดเข้าไปถึงจิตทางนี้

ความชั่ว เป็น ทุกจริต

ความดี เป็น สุจริต

วิธีที่จะเข้าไป มีอาการไหวก่อน เรียกว่า “**วิญญูติ**”

กายวิญญูติ ไหวทางกาย

วจีวิญญูติ ไหวทางวาจา

มโนวิญญูติ ไหวทางใจ

อะไรบังคับให้ไหว ?

สังขาร คือ ความรู้สำนึกคิดปรุงแต่ง มี ๓ จำพวก คือ

๑. กายสังขาร บังคับทางกาย

๒. วจีสังขาร บังคับทางวาจา

๓. จิตสังขาร บังคับทางใจ

มีทางเกิดเป็น ๒ ฝ่าย

๑. **ฝ่ายทุกจริต** เกิดจาก อวิชชา และอาสวะ เป็นดวงดำมืด เป็นฝ่ายชั่ว (ดำ) ภาคมาร คอยอำนวยความสะดวกให้มีดี

๒. **ฝ่ายสุจริต** เกิดจากวิชชา และอนาสวะ เป็นดวงขาวใสซ่อนอยู่ในดวงธรรม ที่ทำให้เป็น กายมนุษย์ เป็นฝ่ายดี (ขาว) ภาคพระ อำนวยความสะดวกให้สว่าง

เราจึงคอย บำเพ็ญสมาธิให้ดวงขาวใสปรากฏอยู่ในศูนย์กลางกายเสมอ ประกอบแต่กุศลกรรม-
บถ ๑๐ เวลาจะตายถ้าตกไปอยู่ฝ่ายดำ เรียกว่า **หลงตาย** จะไปทุกคติ จึงเป็นการจำเป็นที่ต้องระวัง ให้
อยู่ฝ่ายขาว

ดังนั้นพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ จึงเป็นที่พึ่งอันสูงสุดของเราเท่านั้น

๓
รัตนัตตยคมนปณามคคา

(ความนอบน้อมพระรัตนตรัย)

๖ มีนาคม ๒๕๙๒

นโม.....

อิจเจตํ รัตนัตตยํ.....

ความนอบน้อมพระรัตนตรัย ในอดีต ปัจจุบัน อนาคต และถึงเป็นที่พึง โดยย่อ “นโม” แปลว่า นอบน้อม

๑. นอบน้อมด้วยกาย

๑.๑ เมื่อมีพระชนม์อยู่

- ถวายบังคมด้วยเบญจางคประดิษฐ์
- คอยฟังพระโอวาทานุสาสน์อย่างตั้งใจ
- ไม่เปล่งวาจาerbกวน
- ไม่นั่งไกล้และเหนื่อลม จะเป็นที่รำคาญพระนาสิก ไม่นั่งไกลให้ต้องตะเบ็ง ไม่นั่งตรงหรือหลังนัก ทำให้ต้องหันพระพักตร์มากไป

๑.๒ เมื่อเสด็จดับขันธแล้ว

ในเขตเจดีย์ทั้ง ๔ ได้แก่ บริโศกเจดีย์ ธาตุเจดีย์ ธรรมเจดีย์ อุทเทสิกเจดีย์

- ลดร่มลง ห่มลดไหล่
- ถอดรองเท้า
- ไม่ส่งเสียงดังและขาดความเคารพ
- ไม่ทิ้งของสกปรก
- เมื่อเห็นวาร์กให้บัดกวด ทำความสะอาด
- ซ่อมแซมปฏิสังขรณ์

๒. นอบน้อมด้วยวาจา

- นำเรื่องพระรัตนตรัยไปสรรเสริญอยู่เนืองๆ

๓. นอบน้อมด้วยใจ

- คิดถึงพระรัตนตรัยอยู่เนืองๆ ไม่ให้ใจไปจรดกับอารมณ์สิ่งอื่นมากนัก หมั่นประคองใจ ให้จรดอยู่กับพระรัตนตรัย

คฤหัสถ์ และบรรพชิต ในเวลาทำศาสนกิจทุกครั้ง ต้องนอบน้อมให้ครบถ้วน ถูกพระรัตนตรัย ทั้งสามกาล ด้วยการกล่าวคำว่า

“นโม ตสฺส ภควโต...เพื่อนอบน้อมพระรัตนตรัยในอดีต ปัจจุบัน อนาคต

ในทางปริยัติ

“รัตน” แปลว่า แก้ว “ตรัย” แปลว่า สาม
 “รัตน” + “ตรัย” แปลว่า แก้วสามประการ
 “พุทธรัตนะ” แก้ว คือ พระพุทธ
 “ธรรมรัตนะ” แก้ว คือ พระธรรม
 “สังฆรัตนะ” แก้ว คือ พระสงฆ์

ทำไมนำพระรัตนตรัยมาเปรียบด้วยแก้ว ?

เพราะแก้ว หรือเพชร ล้วนเป็นวัตถุที่ทำความยินดีให้บังเกิดแก่เจ้าของหรือผู้พบเห็น แสดงว่าเป็นผู้มั่งมี รัตนตรัยก็เป็นที่ยินดีของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลายเช่นกัน

ในทางปฏิบัติ พระรัตนตรัยเป็นแก้วจริง ๆ ประเสริฐเลิศกว่ารัตนะใดในสามภพ จะเข้าไปถึงจริง ต้องปฏิบัติให้ถูกวิธี จึงเรียกว่า “ปฏิบัติ” แปลว่า ถึงเฉพาะผู้ปฏิบัติ

การถึงรัตนตรัยของผู้ปฏิบัติแบบต่างๆ

ผู้ปฏิบัติ	พระพุทธ	พระธรรม	พระสงฆ์
๑. ผู้ไม่ได้ศึกษา	พระประธานในโบสถ์	ใบลานในตู้พระธรรม	พระสงฆ์ทุกวันนี้
๒. ผู้เล่าเรียน พุทธประวัติ	เจ้าชายสิทธัตถะที่ตรัสรู้ ใต้ต้นโพธิ์	ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร	ปัจฉิมเทศน์ ถึง พระสุภัททาสวาก องค์สุดท้าย
๓. ผู้มีสติปัญญา ศึกษามาก	คิดว่า “พุทธ” แปลว่า ตรัสรู้ = รู้นั่นเอง เป็นพระพุทธเจ้า	ความรู้ที่ถูกต้องของ ตัวท่านเอง	ตัวของท่านเองที่ รักษาความรู้ถูกต้อง ไม่ให้หายไป
๔. หลวงพ่อ วัดปากน้ำ	ธรรมกาย	ดวงธรรมที่ทำให้เป็น ธรรมกาย	ธรรมกายละเอียด

การเข้าถึงพระรัตนตรัย ๓ แบบแรก ก็ถูกแต่ยังไม่ถึงแก่น เหมือนเอานิ้วไปจรดเข้าที่
กะเทาะ เปลือก และกระพี้เท่านั้น ยังไม่ถูกแก่น ของต้นไม้

การเข้าถึงพระรัตนตรัย ต้องเอากาย วาจา ใจ ที่ละเอียดจรดเข้าไปให้ถึงแก่นจริง ๆ

กายสังขาร (ลมหายใจเข้าออก)

วจีสังขาร (ความตรึกตรองที่จะพูด)

จิตสังขาร (ความปรุงของจิต)

สามอย่างนี้หยุดเป็นจุดเดียวกันที่ศูนย์กลางกาย จะเข้าถึง “ดวงธรรม”

“ดวงธรรม” มีชื่อเรียกต่างๆ กันว่า

- ชัมมานุสสนาสติปัญญา
- พระธรรมดวงแก้ว
- ปฐมมรรค (ในมูลกัจจาย)

กาย วาจา ใจ ที่ละเอียดจรดลงที่ศูนย์กลางดวงธรรม หยุดเป็นจุดเดียว เรียก **“สังขารสงบ”** เช่น เด็กในท้องมารดา อยู่ในที่แคบได้ เพราะสังขารสงบนี้ เทวดา พรหม อรูปพรหมก็เช่นกัน จึงกล่าวว่า **“สงบสังขารทั้งหลายเสียได้ นำมาซึ่งความสุข”** และเป็นทางทำตนให้เป็นพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังขรัตนะ

หยุดในกลางดวงธรรม จะเห็นดวงต่างๆ คือ ศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ สลับกัน เข้ากายต่างๆ จนถึงพระธรรมกาย

เมื่อถึงพระธรรมกาย ก็เห็นตัวตนว่า กายมนุษย์ ทิพย์ พรหม อรูปพรหม เป็นกายสมมุติ สิ้นปัจจัยก็ต้องแตกสลาย **แต่ธรรมกาย เป็นเที่ยง เป็นสุข เป็นตัว**

ผู้ที่เข้าถึงพระรัตนตรัย ต้องเอาใจของตนไปจรดอยู่ที่ศูนย์กลางกายของตนนั้น แล้วทำให้หยุด หยุดในหยุด หนักเข้าไปทุกทีไม่ให้คลายออก ทำไปจนใจไม่คลายออก นี่เป็นทางไปของ พระพุทธเจ้า พระอรหันต์ และถูกตำราของสัตว์ผู้ไปเกิดมาเกิดด้วย

“เพชร” หรือ “แก้วมณีรัตนะ” เป็นแก้วที่มีค่าสูงสุดในโลก ยังสู้แก้วของพระเจ้าจักรพรรดิไม่ได้ แต่ทั้งหมดไม่อาจเทียบค่าได้กับแก้วทั้งสาม คือ “รัตนตรัย” ผู้ใดเข้าถึง ลืมแก้วลืมสวรรค์ในโลกหมดทั้งสิ้น

“ที่ได้แสดงมาแล้วนี้ เป็นวิธีให้เข้าถึงรัตนะ ทั้ง ๓ คือพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ หรือ พุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังขรัตนะ มีอาการต่างๆ กัน ในเมื่อจับหลักยังไม่ได้

ต่อเมื่อจับหลัก คือธรรมกายได้แล้ว จะเห็นว่าไม่ต่างกัน เนื่องเป็นอันเดียวกันแท้ๆ”

๔ อาทิตยปริยายสูตร

๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๖

นโม.....

เอวเมเม สุตฺ.....

สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงอาทิตตปริยายสูตร จนทำให้ชฎิลเกิดความเลื่อมใสในพระองค์ แล้วจึงพร้อมใจกันไปแสดงความเชื่อนั้นต่อพระพักตร์ของพระเจ้าพิมพิสารพร้อมข้าราชการบริพาร เพราะพระองค์นับถือชฎิลนี้ยิ่งนัก โดยชฎิลเหาะขึ้นไปในอากาศ แล้วลงมากราบพระบรมศาสดา ๓ ครั้ง ปฏิญาณตนว่าเป็นศิษย์พระบรมครู ชนทั้งหลายจำนวน ๑๑ นหุต ได้ฟังพระธรรมของพระองค์ในเวลาต่อมาก็เลื่อมใส สำเร็จมรรคผล ๑๑ นหุต อีก ๑ นหุต ตั้งอยู่ในพระไตรสรณคมน์ และศาสนาพุทธได้ปักหลัก ณ กรุงราชคฤห์ โดยเริ่มที่เวพูนาราม สวนไม้ไผ่ ที่ถวายโดยพระเจ้าพิมพิสารนั่นเอง

พระสูตรนี้ พระองค์ทรงแสดงของร้อนให้ชฎิลเข้าใจ เพราะชฎิลทั้งหลายเคยบูชาไฟมาจากนานาชาติ เป็นธรรมเนียมพระองค์ใช้ดับของร้อน

ตามพระบาลีว่า

สพฺพํ ภิกฺขเว อาทิตฺตํ ดูกรภิกษุทั้งหลาย สิ่งทั้งปวงเป็นของร้อน ภิกษุทั้งหลาย สิ่งอะไรเล่าเป็นของร้อน

จกฺขุํ ภิกฺขเว อาทิตฺตํ นัยน์ตาเป็นของร้อน
รูปทั้งหลายเป็นของร้อน
ความสัมผัสถูกต้องทางตาเป็นของร้อน
ความรู้สึกอารมณ์มีขึ้นเกิดขึ้น เพราะจักขุสัมผัส
เป็นปัจจัย แม้อันใด เป็นสุขบ้าง ทุกข์บ้าง
ไม่สุขไม่ทุกข์บ้าง แม้อันนั้นก็เป็นของร้อน

เกณ อาทิตฺตํ ฯ ร้อนเพราะอะไร ร้อนเพราะชาติ
ร้อนเพราะความกำหนดยินดี
ร้อนเพราะความโกรธประทุษร้าย
ร้อนเพราะความหลงมกมาย
ร้อนเพราะ ชาติ ความเกิด ชราความแก่
มรณะความตาย โสกะความแค้นใจ
ปริเทวะ ความพิโรธรำพัน
ทุกข์เพราะความไม่สบายกาย
โทมนัส เพราะความเสียใจ

อุปายาส เพราะความคับแคบใจ

เราจึงกล่าวว่าเป็นของร้อน

ฯลฯ

ในทำนองเดียวกัน สิ่งที่มากระทบทางหู จมูก ลิ้น กาย ใจ ล้วนเป็นของร้อนและร้อนเพราะสาเหตุเดียวกัน คือ ไฟราคะ ไฟโทสะ ไฟโมหะ ซาติความเกิด ชราความแก่ มรณะความตาย โศก ความแค้นใจ ปรีทเวความพิโรธรำพัน ทุกข์ความไม่สบายกาย โทมนัสความเสียใจ อุปายาสความคับแคบใจ

จึงต้องแก้ไขที่ “สาเหตุ” ต้องแก้ไขทาง ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ไม่ให้ยินดียินร้ายในรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ธรรมารมณฺ์ ที่มากระทบถูกต้องอายตนะทั้ง ๖ นั้น

“ให้ทำใจให้หยุด หยุดเสียอันเดียวเท่านั้นดับหมด พอหยุดได้เสียก็เบื่อหน่าย”

แล้วพระพุทธองค์ก็ทรงแสดงธรรมต่อไปว่า

เอวํ ปสฺสํ ภิกฺขเว ดูกรภิกษุทั้งหลายผู้ได้ฟังแล้ว เมื่อได้เห็นแล้วอย่างนี้
 เบื่อหน่ายในตาบ้าง เบื่อหน่ายในรูปบ้าง เบื่อหน่ายในจักขุวิญญาณบ้าง
 เบื่อหน่ายในจักขุสัมผัสบ้าง ความรู้สึกอารมณ์
 อันนี้เกิดขึ้น เพราะอาศัยจักขุสัมผัสเป็นปัจจัยแม้อันใด
 เป็นสุขบ้าง เป็นทุกข์บ้าง ไม่สุขไม่ทุกข์บ้างย่อมเบื่อหน่ายในความรู้้นั้น

ฯลฯ

คือ เบื่อหน่ายในรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ธรรมารมณฺ์

เบื่อหน่ายในความรู้ทาง ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ

เบื่อหน่ายในการสัมผัสทาง ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ

นิพฺพิณฺท์ วิรชชติ เมื่อเบื่อหน่ายย่อมสิ้นกำหนด
 พอสิ้นกำหนด จิตก็หลุดพ้น
 เมื่อจิตหลุดพ้นเกิดความรู้ขึ้นว่า พ้นแล้ว ดังนี้
 พระอริยสาวกนั้นย่อมทราบชัดว่า
 ซาติสิ้นแล้ว พรหมจรรย์ได้อยู่จบแล้ว
 กิจที่จะต้องทำได้ทำเสร็จแล้ว
 กิจอื่นเพื่อความเป็นอนัตตภาพไม่มีอีกแล้ว

ฯลฯ

อาทิตตปริยายสูตร ว่าด้วยของร้อนที่มากระทบอายตนะทั้ง ๖ วิธีแก้ก็คือ “ให้ทำใจให้หยุด หยุดอันเดียวเท่านั้นดับหมด พอหยุดได้เสีย ก็เบื่อหน่าย”

การทำใจให้ “หยุด”

ต้องทำใจหยุดอยู่ ณ ศูนย์กลางกาย ไสเหมือนดวงจันทร์ ดวงอาทิตย์ หยุดนิ่งเข้ากลางของกลาง ถึงดวงปฐมมรรค ดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ เมื่อเข้าถึงกายมนุษย์ละเอียด อภิชฌา พยาบาท มิจฉาทิฏฐิ ของกายมนุษย์หายหายไปหมด เหลือของ

มนุษย์ละเอียด

ใจก็หยุดในศูนย์กลางกายมนุษย์ละเอียด เข้ากลาง ๖ ดวง ผ่านกายต่างๆ ถึงกายธรรม เป็นวิ
 ราคธาตุวิราคธรรมส่วนหยาบ คือ ส่วนย่อย ยังมีเจือปนกามราคานุสัย อวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัยบ้าง
 ก็หยุดเข้าถึงกายธรรมขั้นต่อไป เข้าถึงกายโสดา หมดสักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สัมภพตปรามาส พระ
 สกิทาคา กามราคะพยาบาทหยาบหมด เข้าถึงพระอนาคา กามราคะพยาบาทละเอียดหมด เหลือ
 รูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทฺธัจจะ อวิชชา จนเข้าถึงกายพระอรหันต์หยาบและละเอียด รูปราคะ อรูปราคะ
 มานะ อุทฺธัจจะ อวิชชาหลุดหมด เป็นวิราคธาตุวิราคธรรมแท้ เสร็จกิจในพระพุทธศาสนา

เมื่อเรารู้จักหลักจริงดังนี้ ให้ปฏิบัติตามแบบนี้ จะถูกทางมรรคผลนิพพาน

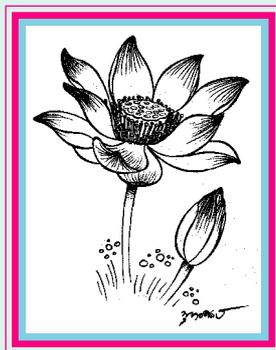
กายธรรมอย่างหยาบ โคตรภู โสดา สกิทาคา อนาคา อรหันต์ อย่างหยาบเป็น**ตัวมรรค**

กายธรรมอย่างละเอียด โสดา สกิทาคา อนาคา อรหันต์ อย่างละเอียด เป็น**ตัวผล**

ธรรมที่ทำให้เป็นกายโคตรภู โสดา สกิทาคา อนาคา อรหันต์ (พอถึงธรรมที่ทำให้เป็นพระ
 อรหันต์) เป็นวิราคธาตุวิราคธรรม ก็ถึงนิพพาน

“พอถูกส่วนเข้า ก็ดึงดูดกันรั้งกันไปเอง”

เหมือนมนุษย์ในโลกนี้ คนมั่งมีเขาก็เหนี่ยวรั้งคนมั่งมีไปรวมกัน คนยากจน มันก็เหนี่ยวรั้ง
 คนยากจนไปรวมกัน นักเลงสุรา ภิกษุสามเณร อุบาสกอุบาสิกา ก็ไปรวมกันเพราะมีอายตนะดึงดูด
 ในกามภพก็มีโลกายตนะ อายตนะรูปพรหม อรูปพรหม นิพพาน เป็นอายตนะอันหนึ่ง
 หมดกิเลสแล้วนิพพานก็ดึงดูดไปนิพพานเท่านั้น
 ให้รู้จักหลักจริงอันนี้ จึงจะเอาตัวรอดได้

๕
สิ่งที่เป็นเกาะเป็นที่พึ่งของตน

๑๓ กันยายน ๒๕๔๖

นโม.....

อดีตที่ป่า อดีตสรรณา.....

พระบรมศาสดา แสดงธรรมนี้ เพื่อให้พวกเราทั้งหลายได้รู้จักตน ว่าเป็นเกาะและที่พึ่ง ที่พึ่งอันนี้หากไม่ใช่พระบรมศาสดาแล้ว รู้เองไม่ได้

เมื่อพระบรมศาสดา แสดงพระธรรมเทศนาโปรดปัญจวัคคีย์ และ พระยสกับสหายสำเร็จแล้ว ทรงเสด็จไปยังเหล่าชฎิล ในระหว่างทางพบพวกราชกุมารเล่นซ่อนหากันในป่าไร่ฝ้าย ราชกุมารเหล่านั้นต่างก็มีมเหสี แต่องค์หนึ่งไม่มีมเหสี จึงจ้างหญิงแพศยาไปเป็นมเหสีกำมะลอ เมื่อเล่นซ่อนหา ก็ถอดเครื่องประดับใส่ห่อให้มเหสีแต่ละองค์ถือ พระมเหสีกำมะลอพอเห็นของมีค่ามากเช่นนั้นจึงได้หนีไปทั้งหมดช่วยกันค้นหาหญิงแพศยานั้น จนไปพบพระบรมศาสดาประทับอยู่โคนต้นไม้

ราชกุมารเหล่านั้นจึงทูลถามพระองค์ว่า เห็นหญิงถือห่อผ้าเดินไปทางนี้ไหม พระองค์ทรงรับสั่งว่า **“ราชกุมารทั้งหลาย เธอจะหาหญิงถือห่อผ้านั้นดี หรือจะหาตัวดี”**

ราชกุมารก็ทูลรับว่า **“หาตัวดี พระเจ้าค่ะ”**

พระองค์จึงทรงแสดงพระธรรมในเรื่องสิ่งที่เป็นเกาะเป็นที่พึ่งของตน แปลตามพระบาลี

อดีตที่ป่า ๑ มีตนเป็นเกาะ มีตนเป็นที่พึ่ง สิ่งอื่นไม่ใช่

ธมฺมาที่ป่า ๑ มีธรรมเป็นเกาะ มีธรรมเป็นที่พึ่ง สิ่งอื่นไม่ใช่

คำว่า ตน หมายถึงอะไร ?

หมายไว้หลายชั้น ตั้งแต่กายมนุษย์ถึงกายอรุปรหมละเอียด มี ๘ กาย ทั้งหมดอยู่ในภพ ๓ เป็น **“ตนในภพ”** โดยสมมติชั่วคราว ต้องเวียนว่ายตายเกิดเป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา เรียกว่า โลภี๊ยะ ตั้งแต่กายธรรมถึงกายธรรมอรหัตละเอียด มี ๑๐ กาย เป็น **“ตนนอกภพ”** โดยวิมุตติ ไม่ใช่สมมุติ เป็นนิจจัง สุขขัง อัตตา

คำว่า ธรรม หมายถึงอะไร ?

ธรรม สำหรับให้ตนนั้นเป็นอยู่ ตนนั้นไม่มีธรรมเลยก็เป็นอยู่ไม่ได้ ทั้งกายมนุษย์ถึงกายพระอรหัตละเอียด มีถ้าไม่มีธรรมก็ดับหมด

ธรรมอยู่ที่ไหน ?

อยู่กลางกายมนุษย์ เรียกดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ใสเท่าฟองไข่แดงของไก่

“ดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ใสเท่าฟองไข่แดงของไก่ ดวงนั้นแหละเรียกว่าธรรม

ธรรมดวงนั้นดับไป กายมนุษย์ก็ดับ

ธรรมดวงนั้นฟ่องใส สะอาด สะอ้าน กายมนุษย์ก็รุ่งโรจน์โชติกาการ

ธรรมดวงนั้นซุบซิดเศร้าหมอง กายมนุษย์ก็ไม่ฟ่องใส ซอมซ่อ ไม่สวยไม่งาม น่าเกลียด น่าชังไป เพราะธรรมดวงนั้นสำคัญนัก ธรรมดวงนั้นแหละเป็นชีวิตของมนุษย์ คือความเป็นอยู่ของมนุษย์ ความเห็น ความจำ ความคิด ความรู้ อยู่กลางดวงนั้น”

ดวงธรรม มีขนาดใหญ่ขึ้นไปเรื่อยๆ ถ้าเป็นดวงธรรมในภพอย่างใหญ่ก็เพียงแปดเท่า ของฟองไข่แดงของไก่ ถ้าเข้าถึงธรรมกาย ก็เห็นดวงธรรมนอกภพ เป็นดวงใสเหมือนกัน เส้นผ่า ศูนย์กลางจะเท่ากับหน้าตัดกรรมกาย ซึ่งมีขนาดโตขึ้นไปตามลำดับ จนถึงกายธรรมอรหัตตะละเอียด หน้าตัด ๒๐ วา จนถึงนับอสงไขยไม่ถ้วน

กายเป็นที่เกาะที่พึ่งได้อย่างไร ?

เรือล่มจมลงในมหาสมุทร มนุษย์นั้นก็ต้องพยายามว่ายน้ำไป เมื่อพบเกาะก็ยอมดีใจ หมดเหนื่อยยาก เพราะได้เกาะเป็นที่พึ่งพา มีผลไม้พวยงอัศจรรย์ กายมนุษย์ก็มีคุณสมบัติตั้งเกาะ เป็นที่พึ่งของเรา

เราอาศัย “กายมนุษย์” เป็นเกาะ ถ้าทิ้งกายมนุษย์ กายมนุษย์ละเอียดก็อยู่ไม่ได้ก็ต้องตาย

ส่วนธรรมเป็นเกาะอย่างไร ?

ถ้าไม่ได้ดวงธรรม กายต่างๆ ก็ไม่มีที่อาศัยหรือเป็นที่พึ่ง เช่นกายมนุษย์ละเอียด มีกายมนุษย์หยาบเป็นเกาะ ส่วนธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ละเอียด ก็เป็นเกาะให้กายมนุษย์ละเอียด กายทิพย์ก็มีกายทิพย์กับธรรมที่ทำให้เป็นกายทิพย์ เข้าถึงไปเป็นลำดับทั้ง ๑๘ กาย ถึงกายธรรมอรหัตตะละเอียด ได้อาศัยกายธรรมพระอรหัตหยาบ และอาศัยดวงธรรมที่ทำให้เป็นพระอรหัตหยาบ เป็นเกาะเป็นที่พึ่ง

กายมนุษย์และดวงธรรมกายมนุษย์จึงเป็นเกาะเป็นที่พึ่ง เราอาศัยอยู่กับกายมนุษย์เป็นที่พึ่งจริงๆ ทั้งอาบนำ อุจจาระ คนอื่นพึ่งไม่ได้ เราต้องทำเองทุกอย่าง

ส่วนกายมนุษย์ละเอียดที่อาศัยดวงธรรมนั้นอยู่ ก็มีธรรมดวงนั้นเป็นที่อาศัย กายมนุษย์ละเอียดจึงเป็นตัวของตัวเอง และเป็นที่อาศัยด้วย ธรรมก็เป็นตัวของตัวเองและเป็นที่อาศัยด้วย

ธรรมดวงนั้น เป็นที่พึ่งสำคัญ เพราะได้มาด้วยความบริสุทธิ์กาย วาจา ใจ ถ้าธรรมดวงนั้นดับไป กายมนุษย์ละเอียดก็หมดที่พึ่ง กายทิพย์ก็เช่นกัน

ฉะนั้นจะต้องเรียนให้รู้จักกายของตัวเองก่อนว่า กายมนุษย์นี้เป็นตัวโดยสมมติทั้ง ๘ กายที่อยู่ในภพเรียกว่า “อตตสมมติ” แปลว่า ตัวโดยสมมติ

จะเอาของจริงต้องเข้าถึง “กายธรรม” ที่เป็นกายนอกภพ เป็นนิจจัง สุขขัง อตตาท

ส่วนธรรมที่ทำให้เป็นกายทั้ง ๘ กายแรก ก็เรียกว่า ธรรมสมมติ เหมือนกัน ที่พระพุทธเจ้า

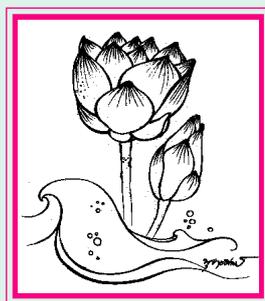
ตรัสว่า “สพเพ ธมมา อนุตตาดิ” แปลว่า ธรรมทั้งสิ้นไม่ใช่ตัว ตัวทั้งสิ้นไม่ใช่ธรรม ตัวก็เป็นตัว ธรรมก็เป็นธรรม

“จะไปฟังสิ่งอื่นเลอะละไม่ได้ ถ้าฟังจ้าวฟังผี เทียบนบานศาลกล่าว นี้ เพราะพวกเหล่านี้ไม่ได้ยิน ไม่ได้ฟังธรรมของสัตบุรุษ ไม่ได้ศึกษาในธรรมของ สัตบุรุษ ความเห็นจึงพิรุณไปเสียแล้ว ไม่ได้ยิน ไม่ได้ฟังธรรมของพระพุทธเจ้า ไม่ได้ฝึกฝนใจในธรรมของพระพุทธเจ้า ความเห็นจึงได้เลอะเลือนไปเช่นนั้น ถ้า ไม่เลอะเลือนจะต้องมี ๒ อย่างนี้เท่านั้น คือ มีกาย กับธรรม ๒ อย่างนี้เท่านั้น”

“มีตัวกับธรรม ๒ อย่างนี้เท่านั้น กายมนุษย์ก็มีตัว กายมนุษย์ก็มีธรรมที่ทำให้ เป็นตัวตลอดทุกกาย ทั้ง ๑๘ กาย มีตัวกับมีธรรมที่ทำให้เป็นตัว แต่ว่าตัว ทั้งหลายเหล่านั้นทั้ง ๘ กายในภพ เป็นอนิจจัง ทุกขัง อนตตยา หมดไม่เหลือเลย

ทั้ง ๑๐ กายนอกภพเป็น นิจจัง สุขัง อตตยา หมดไม่เหลือเลย ตรงกันข้าม อย่างนี้เป็นของเที่ยงของจริงหมด แต่ว่าในภพแล้วเป็นของไม่เที่ยง ไม่จริงหมด”

“ให้รู้จักหลักพระพุทธศาสนาอย่างนี้ ตามความเป็นจริงของทางมรรคผล ตามความเป็นจริง ของกายที่เป็นของในภพนอกภพชัดอย่างนี้ละก็ ก็ไม่มมงาย การหาเลี้ยงชีพ หรือการเป็นอยู่ในหมู่มนุษย์ ก็ไม่สับสน อลหม่านกับใคร ให้แต่ ความสุขกับตน และบุคคลผู้อื่นเป็นเบื้องหน้า”

๒๐ กันยายน ๒๕๖๖

นโม.....

ทานนิจ เปยุวชชญจ.....

“พระรัตนตรัย” เป็นที่พึ่งของเราทั้งหลาย สิ่งอื่นนอกจากนี้ไม่มีอีกแล้ว แยกโดยวัตถุออกเป็น ๓ คือ

พุทฺโธ เป็นเนमितกนาม เกิดจาก พุทธรัตนะ
 ธมฺโม เป็นเนमितกนาม เกิดจาก ธรรมรัตนะ
 สงฺโฆ เป็นเนमितกนาม เกิดจาก สังฆรัตนะ

แต่โดยอรรถประสงค์แล้วเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน แยกจากกันไม่ได้ เป็นตัวพระพุทฺธศาสนา และมีอยู่ในตัวเราทุกคน

เหตุนี้พระบาลีจึงกล่าวไว้ว่า

นตฺถิ เม สรณํ..... “สิ่งอื่นไม่ใช่ที่พึ่งของเรา พระพุทฺธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ เป็นที่พึ่งอันประเสริฐของเรา”

บัดนี้ท่านทั้งหลายพากันมาบริจาคทานแก่พระภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา ณ วัดปากน้ำ ถูก **“ทักษิณบุญบุคคล”** มี ๘๐ กว่าบุคคล จึงได้ผลยิ่งใหญ่ไพศาล

“การบริจาคทาน ถ้าถูกทักษิณบุญบุคคลก็เป็นผลยิ่งใหญ่ไพศาล ถ้าไม่ถูกทักษิณบุญบุคคลแล้ว ผลนั้นก็ทรมต่ำลง ถ้าถูกทักษิณบุญบุคคล ผลนั้นก็รุนแรงสูงขึ้น มีกำลังกล้าขึ้น”

ทักษิณบุญบุคคล มี ๙ จำพวก เป็นบุคคลผู้ควรถวายทานให้

๑. พระอรหันต์ผลชั้นสูง
๒. พระอรหันต์มรรค
๓. พระอนาคามีผล
๔. พระอนาคามีมรรค
๕. พระสกทาคามีผล
๖. พระสกทาคามีมรรค
๗. พระโสดาปัตติผล
๘. พระโสดาปัตติมรรค
๙. โคตรภูบุคคลผู้มีธรรมกาย ทั้งพระภิกษุ สามเณร เด็ก หญิง ชาย

หลวงพ่อดีใจที่นำขยายความในทางด้านปริยัติไว้ว่า :-

เมื่อพิจารณาทานแต่ทักษิณียบุคคล ได้ชื่อว่า ให้ฐานะ ๕ ประการแก่ปฏิคาหก ซึ่งเป็นที่ปรารถนาของมหาชนทั้งหลาย คือ

๑. **อายุ** เจ้าของทานให้อายุ ชื่อว่าให้อายุแก่ตัวเองย่อมมีอายุยืนนาน

๒. **วรรณะ** เจ้าของทานให้ความสวยงามแก่ร่างกาย ชื่อว่าให้ความสวยงามแก่ตัวเอง คือความสดชื่นแห่งร่างกาย ผิวพรรณจึงผุดผ่องดั่งดุดตา

๓. **สุขะ** เจ้าของทานให้ความสุขกายสบายใจ ชื่อว่าให้ความสุขแก่ตัวเอง มีความสบายกายสบายใจ

๔. **พละ** เจ้าของทานให้กำลัง (ทั้งกาย วาจา ใจ) ชื่อว่าให้กำลังแก่ตัวเอง ทั้งกาย วาจา ใจ

“กำลังทั้ง ๓ นี้แหละสำคัญนัก กำลังกาย เวลาจะใช้งานการด้วยกาย กำลังวาจาที่ต้องใช้วาจาโต้ตอบระหว่างประเทศต่อประเทศนั้น หรือเวลาพูดกับคน ก็ใช้วาจา กำลังใจที่จะคิดการงานใหญ่โตกว้างขวางออกไป”

๕. **ปฏิภาณ** เจ้าของทานให้ความเฉลียวฉลาด ชื่อว่าให้ความเฉลียวฉลาดแก่ตัวเองในทุกสิ่งทุกอย่างและในหน้าที่ของตัว

ในหมู่มนุษย์โลกจะมีความสุข อาศัยสังคหัตถ์ ๔ ประการ คือ

๑. **ทาน** คือการให้ มีตั้งแต่ก่อนสมัยพุทธกาล นับแต่มารดาบิดาที่อยู่ร่วมกัน ก็ต้องแบ่งปันกัน ทั้งเงินทอง เสื้อผ้า อาหาร การให้จึงเป็นข้อสำคัญนัก

“ทานการให้ เป็นหลักสำคัญที่จะให้ความเจริญรุ่งเรืองแก่ผู้ให้” เช่น คนจีนรู้จักให้ก่อน จึงได้เป็นเจ้าแก่ใหญ่โตในประเทศอื่นได้

“อยู่ในสถานที่ใด ก็อย่าลืมทานการให้”

พ่อแม่ลูกอยู่ร่วมกันต้องให้กัน แม่ให้นมลูก ที่กลั่นออกมาจากเงินแม่ เพราะนมนั้นกลั่นออกมาจากเงินทอง มารดาบริโภคอาหารเข้าไป อาหารก็ไปเป็นน้ำนมให้ลูกดื่มกิน แม่โตขึ้นพ่อและแม่ก็ยังช่วยกันเลี้ยงดูให้ได้ทุกอย่าง

“เพราะการให้อย่างนี้แหละถึงได้นำมะพร้าวสี่เลื่องไปทั้งเมืองว่า พ่อและแม่”

“โลกจะจงรักภักดีซึ่งกันและกัน ก็เพราะอาศัยให้”

บุคคลใดโกรธเคืองต่อว่าเรา เราค่อยๆ ให้เขา พอให้แล้ว เขาก็เซื่อง ไร้เขาทำอะไรเขาก็ทำเล็กลง เล็กอิจฉาริษา พ่อแม่ได้รับความนับถือจากลูก ภรรยาตั้งใจสามีด้วยเสน่ห์ปลายจวักปรนนิบัติให้ดี

“ศาสนาพุทธอยู่ได้ด้วยทานการให้”

ถ้าทุกบ้านเล็กให้ข้าวปลาอาหารสักเดือน พระเณรสึก หายหมด ศาสนาดับ

ฐานะ ๕ ประการ คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณ เป็นที่ปรารถนาของมหาชน ทั้งคฤหัสถ์ บรรพชิต

ท่านเจ้าภาพที่มาบริจาคทาน จึงได้ชื่อว่าให้ความสุข ย่อมได้รับความสุขนั้นด้วย ได้ชื่อว่า ทานนั้นย่อมมีผล

“พระพุทธเจ้าท่านอยู่นิพพาน มาให้ท่านอย่างนี้ ท่านก็มาเหมือนกัน เต็มหมดในศาลา ในหมู่พระก็เต็มหมด ในหมู่อุบาสก อุบาสิกา ก็เต็มหมด”

“พระพุทธเจ้าท่านก็คอยดู สอดญาณ ส่องญาณคอยดู ได้รับความสุขแค่ไหน ได้รับความทุกข์แค่ไหน ท่านก็ช่วยเหลือเพื่อแม่ คอยแก้ไข บำบัดความทุกข์ บำรุงความสุขให้ยิ่งๆ ขึ้นไป นี่เพราะอาศัยพระพุทธเจ้าอยู่ลับๆ เรานับได้ในประเทศไทย พระพุทธเจ้ามีจริง ๆ ในที่ลับ ๆ ประเทศนี้คนเดียวเท่านั้นแหละ เป็นเอกราชอยู่ได้ ปีนผาหน้าไม้ทำกับเขาไม่เป็น เรือแพนาวาเรือยนต์กลไฟต่อไม่ได้ทั้งนั้น แต่ว่า เป็นเอกราชได้ แปลกเหลือเกิน เป็นเอกราชได้ด้วยอะไร นี่เป็นเอกราชด้วยพุทธศาสนา ด้วยพระพุทธเจ้าท่านคอยดูแลแก้ไข รักษาชาติศาสนาของท่านไว้ให้ ศาสนาดำรงอยู่ เพราะหมดทั้งชมพูทวีป ศาสนาเดี่ยวนั้นแน่นอนอยู่ในเมืองไทยเท่านั้น”

บริจาคทานกับทักษิณียบุคคล ได้ชื่อว่าเป็นบุญใหญ่ เมื่อเจ้าภาพ สละไทยธรรมถวายแต่พระภิกษุ ท่านรับไปเป็นสิทธิ์ของท่านจะบริโภค หรือให้ต่อก็ได้

“ขาดจากสิทธิ์ของผู้ให้ขณะใด ขณะนั้นแหละ “บุญญาภิสังขาร” บุญไหลมาจากสายธาตุสายธรรมของตัวเองโดยอัตโนมัติ เข้าสู่อัตโนมัติ คือดวงธรรมที่ ทำให้เป็นกายมมนุษย์ ไสบริสุทธ์เท่าฟองไข่แดงของไก่ ในกลางมนุษย์นี้ กลางดวง นั้นแหละเป็นที่ตั้งของบุญ”

“บุญไหลมาติดกลางดวงนั้น เหมือนยังกับไฟติดอยู่ในหลอดไฟฟ้า”

ธรรมที่ทำให้เป็นกายมมนุษย์นี้ บุญมากเท่าไรก็ใส่เข้าไปไม่เต็ม

วันนี้เจ้าของท่านและคณะทุกคน ได้บุญกุศลใหญ่วัดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑,๐๐๐ วา เป็นดวงกลมติดอยู่กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมมนุษย์ เพราะทำกับทักษิณียบุคคล ให้เอาใจนี้ก้อยู่ตรงดวงบุญใหญ่นั้น

เมื่อมีภัยให้จรดอยู่ที่ดวงบุญนั้น นึกถึงบุญกุศลที่ทำ เป็นที่พึ่ง แม้พระพุทธเจ้าก็นึกถึงบุญของท่าน คือบารมี ๑๐ ทศ แม่พระธรณีผุดขึ้นมา รูดน้ำที่พระองค์ทรงกรวดเป็นทะเลท่วมพญามาร

การหยุดนิ่งอยู่ที่ดวงธรรม ถูกดวงบุญพอดี ท่านก็สำเร็จเป็นบุญ เรียก **ทานญจ**

๒. ปิยวาจา มีพวกพ้องแล้วก็ต้องมีวาจาไพเราะ เป็นที่ดึงดูดใจให้สมัครสมานในกันและกัน ไม่กระทบกระเทือนต่อคนทุกชนชั้น จึงได้ชื่อว่าเป็นคนสุภาพ มีมารยาท คนอยากฟังแล้วอยากฟังอีก

๓. อุตถจริยา ประพฤติให้เป็นประโยชน์ต่อเพื่อนมนุษย์ อย่าเอาแต่ความสุขส่วนตัว สุขเสมอหัวหนากัน เช่นมีลูกต้องเลี้ยงให้ได้ปริญญา ได้ชื่อว่าเป็นประโยชน์แก่ลูกก่อน “**ลูกกตัญญู คนเดียวเท่านั้นแหละ เลี้ยงพ่อเลี้ยงแม่ให้เป็นสุขเหมือนเทวดาได้**”

อบรมให้ลูกหลาน คนใกล้เคียง วงศาคณาญาติเลี้ยงตัวเองได้ มีวิชาความรู้ให้ความสุขแก่ มนุษย์เพื่อนบ้าน

“ทางพุทธศาสนาต้องการนัก ภิกษุบวชก่อน ประพฤติตัวให้เป็นตำรับตำรา ต่อภิกษุบวชหลัง เป็นลำดับไป นี่เป็นประโยชน์แก่เพื่อนกัน”

๔. สมนัตตตา ความเป็นผู้มีต้นเสมอในธรรมนั้นๆ ในบุคคลนั้นๆ เช่น เราจะเข้าไปในหมู่คณะใด จะชาติภาษาใด ต้องไม่ให้กระทบกระเทือนวาทาใจ เสมอเขาด้วยความพอเหมาะพอดี เหมือนพี่เหมือนน้อง เหมือนคนคนเดียวกัน

โลกได้รับความสุขเพราะธรรมทั้ง ๔ นี้

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าจึงตรัสว่า

เอเต โข สุขตา.... “ความสงเคราะห์ในโลกเรานี้ เหมือนลีมสลักเพลารถที่แล่นไปอยู่ฉะนั้น” คือถ้าลีมสลักเพลไม่มี กงรถก็หลุดจากเพล แล่นไปไม่ได้ฉันใด โลกที่คับขันจะได้รับความร่มเย็นเป็นสุข ก็ด้วยอาศัยความเกื้อกูลสงเคราะห์ซึ่งกันและกันอย่างนี้

“ท่านเจ้าภาพได้ประพฤติสงเคราะห์เช่นนี้ เพราะดำเนินด้วยคติของปัญญา จึงได้ให้ความสุขแก่คนมากถึงขนาดนี้ เมื่อให้ความสุขแก่คนมากขนาดนี้ ก็เป็นผู้นำสรรเสริญชมเชย นำเลื่อมใส เป็นตัวอย่างที่ดีในยุคนี้ และต่อไปในภายหน้า.....พึงรักษาให้ดำรงและทวีขึ้นเป็นลำดับไป”

๗

**การอยู่ในประเทศที่สมควร
ความเป็นผู้มีบุญอันทำแล้วในกาลก่อน
การตั้งตนไว้ชอบ**

๒๐ กันยายน ๒๔๙๖

นมโม.....

ปฏิรูปเทสวาโส จ.....

ทั้งสามประการนี้ เป็นเหตุเครื่องถึงความเจริญสูงสุด นอกจากการไม่คบคนพาล คบแต่บัณฑิต บุชาสิ่งที่ควรบูชา เป็นต้น

๑. การอยู่ในประเทศอันสมควร

เราอยู่ในประเทศไทย มีเพื่อนบ้านเป็นประเทศล้อมรอบ ตั้งแต่ประเทศในอินโดจีน ออกไป ไกล ถึงยุโรป เช่น เยอรมัน ที่ “ตาย” แล้วฟื้นใหม่ครึ่งประเทศ

“ถ้าว่ามนุษย์อยู่ในประเทศใดไม่มีพุทธศาสนา ประเทศนั้นเป็นประเทศที่เรียกว่า ไม่มีศาสนาแน่นอน ประเทศเหล่านั้นเรียกว่า ประเทศโยกคลอน เพราะศาสนาเป็นตัวสำคัญของประเทศนัก ถ้าประเทศใดมีพุทธศาสนาที่แน่นอน ประเทศนั้นก็เป็นหลักฐาน เป็นประเทศที่เป็นหลักเป็นประธานของโลกทีเดียว”

บัดนี้พุทธศาสนารุ่งโรจน์อยู่ที่ประเทศไทยแห่งเดียว เพราะมีพระเจ้าแผ่นดินอุปถัมภ์ศาสนา อย่างเลิศ เป็น “อัครศาสนูปถัมภ์” เราอยู่ในปฏิรูปเทศแล้ว ควรดำเนินให้ถูกต้องร่องรอยของพุทธศาสนา รักษาศีล สมานธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ ให้ถูกต้องร่องรอยตามความประสงค์ของทางพระพุทธศาสนา

ประเทศข้างในต้องหยุดที่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ เป็นที่เกิด ดับ หลับ ตื่น ใจเราหยุดนิ่งตรงนั้นจึงจะได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่สมควร ถูกมัชฌิมประเทศ ไม่เข้าไปใกล้ที่สุดทั้งสอง อย่างคือ **กามสุขัลลิกานุโยค** กับ **อัตตกิลมณานุโยค** ตรงกับกระแสพระโอษฐ์พระบรมศาสดาที่ประทาน เป็นนัยแก่พระองค์ลิวมาว่า **“สมณะหยุดแล้ว แต่ท่านไม่หยุด”**

“ถ้าไม่หยุดละก็เลอะละ แต่ถ้าพอหยุดได้แล้ว ก็อย่าออกจากหยุดหนา กลางของกลางที่หยุดนั้นแหละ กลางของกลางหนักเข้าไปอย่าถอยออก ถ้าถอยออก ผิดความประสงค์ กลางของกลางเข้าไปนั้นแหละตั้งแต่ต้นจนถึงพระอรหันต์ ไม่ให้คลาดเคลื่อนความหยุดอันนี้”

นี่เป็นอุกมัชฌิมประเทศ อุกมัชฌิมปาปฏิบัติ ขอบปฏิบัติเป็นกลาง ถึงจะปฏิบัติศาสนาสัก ๕๐ - ๙๐ พรรษา หรือแม้เป็นชายหญิง แต่ไม่ได้เข้าทางนี้ ก็ไม่ถูกหลักพุทธศาสนา

๒. การตั้งตนไว้ชอบ (อตุตสมุมาปณิธิ)

สภาพอันใดรับสุขรับทุกข์ (สุขก็รู้ ทุกข์ก็รู้) สภาพอันนั้นชื่อว่าตน เมื่อรับสุขรับทุกข์อยู่ต้องตั้งตนไว้ชอบ

ตั้งแต่การตั้งตนชอบของกายมนุษย์หยาบ คือ ตั้งตนไว้ในทาน ศีล ภาวนา

การตั้งตนชอบของกายมนุษย์ละเอียด (กายฝัน) คือ เอากายมนุษย์ละเอียดมาหยุดหนึ่งที่ศูนย์กลางกายมนุษย์หยาบ แล้วหยุดถูกส่วนเป็นลำดับไปถึงกายพระอรหันต์ละเอียดจึงเรียกว่าอตุตสมุมาปณิธิ คือ ตั้งตนไว้ชอบ

๓. ความเป็นผู้ได้กระทำความดีไว้ในปางก่อน (ปุพเพกตปุญญตา)

เมื่อตนได้สั่งสมบารมีมาแล้วครบ ๑๐๐,๐๐๐ กัปป์ มาพบพุทธศาสนา อาจได้สำเร็จมรรคผล เพราะบารมีพอแล้ว

ทำอย่างไรจึงเรียกว่า ปุพเพกตปุญญตา

“ทาน” ชาติก่อนได้ให้ทานตามความสามารถและกำลังอย่างจริงจัง ทำให้เป็นคนมีใจมั่นในการให้ทานในชาตินี้

ให้ของนอกกาย ไม่เหลือไว้เลย เรียก **ทานบารมี**

ให้เนื้อและเลือด เว้นแต่ชีวิต เรียก **ทานอุปบารมี**

ให้ชีวิตเป็นทานได้ เรียก **ทานปรมัตถบารมี**

ให้ลูก เป็นทาน เรียก **บุตรบริจาค**

“ศีล” รักษาศีลแน่วแน่ไม่มีเศร้ามอง

แม้สมบัตินอกกายจะวอดวาย ไม่ยอมให้ศีลขาด เรียก **ศีลบารมี**

รักษาศีลแม้เลือดเนื้อจะเป็นอันตราย เรียก **ศีลอุปบารมี**

รักษาศีลแม้ชีวิตจะดับ เรียก **ศีลปรมัตถบารมี**

“ภาวนา”

ยอมเสียสมบัติภายนอก เว้นไว้แต่ชีวิตและเลือดเนื้อ ไม่ให้เสียภาวนา เรียก **ภาวนาบารมี**

เนื้อและเลือดจะแห้งเหือดหมดไปก็ไม่ว่า เรียก **ภาวนาอุปบารมี**

ยอมแม้ชีวิตจะดับไป ก็ไม่ยอมเสียภาวนา เรียก **ภาวนาปรมัตถบารมี**

สมบุรณ์บริบูรณ์ทั้งทาน ศีล ภาวนา ได้เช่นนี้ เป็นเพราะความดี ที่ทำไว้ในชาติก่อน การเกิดเป็นพระเจ้าแผ่นดินได้ ก็เพราะเป็นผู้สั่งสมความดีไว้ในชาติปางก่อน

ตัวอย่าง : การสั่งสมความดีในชาติปางก่อน จนได้เกิดเป็นกษัตริย์ด้วยการรักษาศีล

ทศกตะบุรุษ ที่รับจ้างอนาถาบิดนทิกเศรษฐี ในเมืองสาวัตถี เสร็จจากงานเป็นเวลาเย็น วัน ๘ คำ เมื่อทราบว่าคุณในบ้านรักษาโอบสกลศีล ก็ขอสมათานบ้าง แม้ไม่ได้เต็มวัน ตกตึกปวดท้องมาก เศรษฐี

ให้กินยาก็ไม่ยอม ใกล้จะตายได้อธิษฐานขอไปเกิดเป็นลูกของพระเจ้าปเสนทิโกศล ตายแล้วก็ไปเกิดเป็นลูกของพระองค์ ได้เสวยราชย์ต่อจากพระราชบิดาในกาลต่อมา

ตัวอย่าง การสั่งสมความดีในชาติปางก่อน ด้วยการทำทานในพระอริยบุคคล จนได้สำเร็จมรรคผล

เรื่อง **ลาชเทวธิดา** ผู้ถวายข้าวตอกแก่พระมหากัสสปะ แล้วเดินตามไปส่งที่คันทนา ถูกงูกัดตาย ได้ไปเกิดในวิมานทอง ระลึกเห็นบุญที่ทำในอดีต จึงตามลงมาอุปัฏฐากพระมหากัสสปะต่อ ด้วยตั้งใจจะทำสมบัติให้ตั้งมั่นมากขึ้นกับพระอริยบุคคล จึงลงจากสวรรค์มาอุปัฏฐากพระมหากัสสปะ แต่ท่านปฏิเสธ นางจึงเสียใจเหาะไป พระพุทธเจ้าทรงอนุเคราะห์ด้วยการแสดงธรรมโปรด แม้นางจะเหาะไปไหน ก็ได้ยินธรรมของพระองค์จนสำเร็จมรรคผล

เราเกิดมาพบพระพุทธศาสนา จึงควรพยายามทำความดีให้มากขึ้น

สิ่งที่เป็นที่ตั้งกองการบำเพ็ญกุศล คือ **(บุญกิริยาวัตถุ ๑๐)**

๑. **ทานมัย** บุญสำเร็จด้วยการบริจาคทาน
๒. **สีลมัย** บุญสำเร็จด้วยการรักษาศีล
๓. **ภาวนามัย** บุญสำเร็จด้วยการเจริญภาวนา
๔. **อปจายนมัย** บุญสำเร็จด้วยการประพฤติก่อมตนต่อผู้ใหญ่ หรือผู้เจริญกว่า
๕. **ไวยยาวัจจมัย** บุญสำเร็จด้วยการชวนช่วยในกิจที่ชอบ
๖. **ปัตติทานมัย** บุญสำเร็จด้วยการให้ความดีแก่ผู้อื่น
๗. **ปัตตานุโมทนามัย** บุญสำเร็จด้วยการอนุโมทนาบุญของผู้อื่น
๘. **ธัมมัสสวนมัย** บุญสำเร็จด้วยการสดับตรับฟังธรรมเทศนา
๙. **ธัมมเทศนามัย** บุญสำเร็จด้วยการแสดงธรรมให้แก่ผู้อื่น
๑๐. **ทักขชุกัมม** บุญสำเร็จด้วยการทำความเห็นของตนให้ตรงต่อความประสงค์ของพุทธ-

ศาสนา

ผู้ใดประกอบด้วยองค์คุณทั้งสาม คือ การอยู่ในประเทศอันสมควร มีบุญในปางก่อน และการตั้งตนไว้ชอบ ย่อมถึงซึ่งความเจริญอันสูงสุด

๘
ปรมัตถ์ : อกุศลจิต

(อกุศลจิต ๑๒ ดวง)

๑ ตุลาคม ๒๕๕๖

นโม.....

ตตถ วุตตาทิธมมตถา.....

พระพุทธศาสนามีปิฎก ๓ คือ วินัยปิฎก สุตตันตปิฎก ปรมัตถปิฎก (อภิธรรมปิฎก)

พระพุทธเจ้าทรงเทศน์พระปรมัตถ์ครั้งแรกที่ดาวดึงส์ ถวายพระพุทธมารดาและหมู่เทวดา เป็นเวลา ๓ เดือน ในเวลารุ่งเช้า เมื่อพระองค์เสด็จบิณฑบาตและเสวยในป่าหิมพานต์ ทรงแสดงพระปรมัตถ์นี้แก่พระสารีบุตรที่ปฏิบัติพระองค์ในป่าหิมพานต์ทุกวัน เพื่อพระสารีบุตรจะได้นำมาเทศน์ให้มนุษย์ฟัง

เมื่อพระพุทธเจ้าทรงเทศน์พระปรมัตถ์จบ เสด็จลงจากดาวดึงส์ที่เมืองสังกัสสนคร ทรงเปิดโลกให้สัตว์นรก เทวดา มนุษย์เห็นกันและกันพร้อมกัน ในคราวนั้นสรรพสัตว์ตั้งความปรารถนาเป็นพระพุทธเจ้า แม้กระทั่งมดดำ มดแดง

“ไม่ใช่เป็นของง่าย ถ้าจะเทียบละก็ ต้องเข็มเล็ก ๆ ด้ายเส้นเล็ก ๆ เย็บตะเข็บ
 ผ้าจึงจะละเอียดได้ ถ้าเข็มโตไป ด้ายเส้นโต จะเย็บตะเข็บผ้าให้เล็กลงไปไม่ได้ฉันใด
 ก็ดี ปรมัตถปิฎกเป็นของละเอียด ต้องปัญญาละเอียดไปตามกัน จึงจะฟังเข้าใจ
 เข้าใจ”

“คัมภีร์ปรมัตถ์นี้เป็นหลัก เป็นประธาน ให้เข้าใจเข้าใจทีเดียว เพราะเป็นเนื้อธรรมจริงๆ”
 เนื้อความในพระปรมัตถ์จัดเป็น ๔ คือ จิต เจตสิก รูป นิพพาน

จิต เป็นดวง จำแนกออกไปถึง ๘๘ หรือ ๑๒๑ ดวง ถ้าแยกพิสดารออกไปตามแผนทั้ง ๕

เจตสิก จำแนกออกไปถึง ๕๒ ดวง

รูป จำแนกออกไปถึง ๒๘ รูป (มหาภูต ๔ อุปาทายรูป ๒๔)

นิพพาน ๓ (คือ กิเลสนิพพาน ชันฐนิพพาน ชาตินิพพาน)

หลวงพ่อดำปากน้ำได้แสดงตัวอย่างเรื่องอกุศลจิต ๑๒ ดวงเอาไว้ดังต่อไปนี้

ในจิต ๘๘ หรือ ๑๒๑ ดวงนั้น มีอกุศลจิต ๑๒ ดวง อันเป็นต้นเหตุให้บุคคลทั้งหลายทำชั่ว

“**อกุศลจิต ๑๒ ดวง**” แบ่งออกเป็น ๓ จำพวก คือ

จิตโลภ ๘ ดวง

จิตโกรธ ๒ ดวง

จิตหลง ๒ ดวง

จิตโลก มี ๘ ดวง

จิตโลกดวงที่ ๑ จิตประกอบด้วยความยินดีมาก มีความเห็นผิด และเกิดขึ้นตามลำพัง ไม่มีใครกระตุ้น ไม่ว่าจะในที่ลับหรือที่ใด ๆ

ตัวอย่าง : เราเห็นทรัพย์ก้อนหนึ่งเป็นของคนอื่น เรารู้ว่าเป็นของเขา ทรัพย์นั้นก็ก้อนใหญ่ อยู่เป็นแสน ๆ ล้าน ๆ พอจะเลี้ยงชีพได้ เราไม่เคยคิดไว้ก่อนว่าจะขโมย แต่พอเห็นทรัพย์นั้นในที่ที่เจ้าของ เผลอ ใจก็ยินดีปลาบปล้ำชนิดปล่อยชีวิตจิตใจ ทันทันที่ใจคิดยินดีเองว่า ถ้าเราเอาเราก็รวย ความยินดีมาก เกิดขึ้นเองแล้วเป็นความเห็นผิด โดยไม่มีใครชักชวน พอคว้าเอามาซ่อนก็ถือว่า สำเร็จสมความปรารถนา ของตัว และไม่มีใครรู้เห็นด้วยเลย

จิตโลกเกิดขึ้นแล้วเป็นอกุศล ต้องไปนรก รับทุกข์แน่นอน

จิตโลกดวงที่ ๒ จิตประกอบด้วยความยินดีมาก มีความเห็นผิด โดยการถูกกระตุ้นหรือชักจูง

ตัวอย่าง : เห็นทองคำ ๑ ก้อน หรือสายสร้อยราคานับแสน เป็นของหลวง มีคนเอามาซ่อนไว้ หรือตกหล่นไว้ให้เห็น พอเห็นเข้าก็รู้แล้วว่าราคามาก แต่ไม่กล้าลักเพราะกลัวติดคุก จึงมาเล่าให้เพื่อนฟัง เพื่อนก็เชียร์ให้เอาจึงแอบไปเอามาสมปรารถนา

จิตโลกดวงที่ ๓ จิตประกอบด้วยความยินดีมาก แต่ไม่มีความเห็นผิด เกิดขึ้นตามลำพัง

ตัวอย่าง : เห็นสิ่งของของคนอื่นที่มีค่า จะเป็นเงินทองหรือเสื้อผ้าก็ตามที่ใช่ได้ทั้งนั้น เห็นแล้วก็รู้ว่ามีเจ้าของ ถ้าเราเอาไปเราก็เอาไปลงทุนตั้งตัวได้ มิฉะนั้นก็จนอยู่อย่างนี้ แต่ถ้าหากเขาจับได้ก็ต้องติดคุก ถึงจับไม่ได้ เราก็ต้องได้รับผลชั่ว เพราะเราขโมยเขา แต่จะทำอย่างไรได้ เพราะเราจนก็ต้องขอไปที จึงขโมยมาเป็นของตัวเองด้วยความยากจน โดยไม่มีใครกระตุ้น และไม่มีความเห็นผิด เพราะรู้ว่าเป็นบาปเป็นกรรม

จิตโลกดวงที่ ๔ จิตประกอบด้วยความยินดีมาก ไม่มีความเห็นผิด และเกิดขึ้นโดยถูกกระตุ้น ชักจูง

ตัวอย่าง : เห็นเพชรราคานับล้าน แต่ไม่ใช่ของเรา เห็นแล้วก็คิดว่า ราคามากขนาดนี้เมื่อไรเราจะมีบ้าง แต่ไม่กล้า เพราะกลัวติดคุก กลัวบาป จึงนำเรื่องไปเล่าให้เพื่อนฟัง เพื่อนก็ยุให้ขโมยเลยไปลักเพชรมาสมปรารถนา

จิตโลกดวงที่ ๕ จิตประกอบด้วยความยินดีพอประมาณ แต่มีความเห็นผิด เกิดขึ้นตามลำพัง ได้ก็เอาไม่ได้ก็แล้วไป

จิตโลกดวงที่ ๖ จิตประกอบด้วยความยินดีพอประมาณ มีความเห็นผิด และมีผู้กระตุ้น

จิตโลกดวงที่ ๗ จิตที่อยากได้พอประมาณ แต่ไม่มีความเห็นผิด เกิดขึ้นโดยลำพัง

จิตโลกดวงที่ ๘ จิตที่อยากได้พอประมาณ แต่ไม่มีความเห็นผิด มีคนกระตุ้น

จิต ๔ ดวงก่อนกับ ๔ ดวงหลังไม่ได้ต่างกัน เพียงแต่สี่ดวงก่อนเกิดขึ้นด้วยความอยากมาก ๔ ดวงหลังยินดีพอประมาณ จิต ๘ ดวงนี้ มันก็อยู่ในตัวเราเอง เกิดขึ้นกับเรามาบ้าง แต่ว่าเราไม่รู้จักมัน ยังมีกว้างกว่านี้ แค่นี้เป็นเพียงขั้นหนึ่งโดยย่อ

จิตโทสะ ปี ๒ ๑๖๐

จิตโทสะดวงที่ ๑ เกิดขึ้นโดยลำพัง

ตัวอย่าง : เราไปในสถานที่ใด ๆ หรืออยู่ในบ้าน ไม่มีใครชักจูงหรือทำอะไรให้โกรธ ใจก็โกรธ

เอง ด้วยอาการต่างๆ ใครพูดกระทบนิดๆ หน่อยๆ ก็แปลบๆ ขึ้นมา ไม่มีใครรู้เรื่องด้วยเลย อย่างนี้ เขาเรียกว่า โทสะจริต

จิตโทสะดวงที่ ๒ เกิดขึ้นโดยมีคนชักจูงหรือกระตุ้น

ตัวอย่าง : สามียั่วให้ภรรยาโกรธ หรือคนอื่นยั่วให้โกรธด้วยรูป เสียง กลิ่น รส ที่ไม่ชอบใจ

จิตหลง มี ๒ ดวง

จิตหลงดวงที่ ๑ คือ จะทำอะไรไม่ตัดสินใจแน่นอนลงไป เมื่อลังเลไม่ตกลงใจ ก็ทำอะไรไม่ได้ และเมื่อทำลงไปก็จะมีทั้งผิดกับถูก

ตัวอย่าง : เรารักษาศีลอยู่ แต่เมื่อเจอทรัพย์หรือสัตว์ เราจะลักขโมยไปเป็นอาหาร หรือเราจะรักษาศีลดี ถ้าไม่ลักไม่ขโมยเราก็อดเราก็จน อย่างนี้เรียกว่าจิตหลง ถ้าทำลงไปด้วยอำนาจจิตหลง ถ้าทำผิด มันก็ผิดไป ถ้าทำถูกก็ถูกไป แต่ในที่นี้เป็นทางผิด เพราะว่าเป็นอกุศลจิต

จิตหลงดวงที่ ๒ คือ อาการทำโดยจิตฟุ้งซ่าน ครึ่งบ๊าคครึ่งดี

ตัวอย่าง : เหวี่ยงลูกแรงด้วยความฟุ้งซ่าน ไม่ได้ตั้งใจให้ตาย แต่ลูกตาย เลยติดคุก

จิตหลง ๒ ดวงนี้ ต้องคอยระวัง เพราะทำให้เราเดินทางผิด

“จิต ๑๒ ดวงนี้แหละมันควบคุมเราอยู่ ให้ไปเกิดในอบายภูมิทั้ง ๔ เราตกต่ำ เลวทรามลงไปด้วยประการใดๆ ก็เพราะจิต ๑๒ ดวงนี้เอง ต้องควบคุมไว้ให้ดี ต้องเล่าเรียนเสียให้ชัดทีเดียว ถ้าเราไม่รู้เท่าทันมันเสียแล้ว มันก็จะข่มเหงเราตามชอบใจ ในตัวของเรานี้ไม่ใช่ที่อื่น”

“วัดปากน้ำเริ่มลงมือเล่าเรียนกันแล้ว พระทิพย์ปริญญาเป็นผู้สอน ปรมัตถปิฎกนี้ ผู้สอนปรมัตถ์ ไม่ใช่เล่นๆ หนา ต้องมีภูมิพอ ต้องมีการศึกษาพอ ถ้าไม่มีการศึกษาพอละก็ ลูกศิษย์สู้ครู ถ้ามั่นใจแน่นที่เดียว ไม่ต้องสงสัยละ เพราะเป็นของที่ลึกซึ้งนัก ถ้ามั่นใจแน่น ถ้ามั่นใจแน่นที่เดียว”

“ปรมัตถปิฎก เป็นเนื้อหนังพุทธศาสนาจริงๆ ส่วนวินัยปิฎกเป็นข้อห้าม ข้อปรามไม่ให้ทำชั่วด้วยกาย วาจา สุตตันตปิฎกเป็นตัวอย่างว่าทำอย่างนี้ได้สุข พันทุกข์ไตรวิภูฏ์ ไปนิพพาน ยังไม่ใช่เนื้อหนังของธรรม”

“ส่วนปรมัตถปิฎก นี่เป็นเนื้อหนังของธรรมจริงๆ นะ ที่ดับสูญไปเสีย ไม่เกิดขึ้น ในประเทศไทยเรียนกันแต่เปลือกๆ ผิวๆ เป็นแต่กระพี้ เพราะมารขวางกีดกันไว้ ให้ศึกษาผิวเผินไปหมด พุทธศาสนาก็จะถล่มทลาย เพราะเนื้อธรรมไม่มีใครรู้แน่แท้ลงไป เหตุนี้เราทั้งหลายควรตั้งใจเสียให้ดี”

๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๖

นโม.....

อุปัชฌายะ นโม.....

ในตำรา กล่าวถึง “ขันธ์ ๕” ว่ามีสภาพที่เกิดขึ้น ตั้งอยู่ แล้วแตกสลายไป
สัพเพ สงขารา ฯ เมื่อเห็นตามปัญญาว่าสังขารทั้งปวงไม่เที่ยง เป็นทุกข์ ไม่ใช่ตัว เมื่อนั้น
 ย่อมเบื่อหน่ายในทุกข์ นี่เป็นหนทางหมดจดพิเศษ

เบญจขันธ์ ทั้ง ๕ ประกอบด้วย

- รูป ๑** ได้แก่ **รูป** คือ มหาภูตรูปทั้ง ๔ ดิน น้ำ ลม ไฟ
- นาม ๔** ได้แก่ **เวทนา** คือ การรู้และรับอารมณ์ทุกข์ สุข ไม่สุขไม่ทุกข์ ดีใจ เสียใจ
- สัญญา** คือ จำรูป จำเสียง จำกลิ่น จำรส จำสัมผัส
- สังขาร** คือ ความคิดดี คิดชั่ว คิดไม่ดีไม่ชั่ว
- วิญญาณ** คือ ความรู้แจ้งทางทวารทั้ง ๖ คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ

เบญจขันธ์ มีกำเนิดเป็นสังขาร ๔ แบบ คือ

- ๑. อัณฑชะ** เกิดเป็นฟองไข่ ๑ ครั้ง แล้วฟักเป็นตัวอีก ๑ ครั้ง รวมเกิด ๒ ครั้ง เรียก เทวชาติ หรือ ทวีชาติ
- ๒. สังเสทชะ** เกิดด้วยเหงื่อไคล เช่น เรือด ไร เห่า เส้น มนุษย์เราก็เกิดด้วยเหงื่อไคลได้เหมือนกัน เช่น ลูกนางปทุมวดี ๔๘๘ คน เกิดด้วยมลทินของครรภ์
- ๓. ชลาพุชะ** เกิดด้วยน้ำ เช่น มนุษย์ และสัตว์ต่างๆ
- ๔. อุปปาติกะ** ลอยขึ้นบังเกิด ลอยขึ้นบังเกิดเป็นมนุษย์ เช่น นางอัมพปาลี เกิดที่คาคบมะม่วง ไม่มีพ่อไม่มีแม่ เกิดเป็นตัวขึ้นมาเฉยๆ อายุ ๑๔ - ๑๕ ปี ไปกขรสาฎิยพราหมณ์เกิดในดอกบัว หรือกายเทวดา กายรูปพรหม อรูปพรหม กายสัตว์นรก เปรต อสุรกาย
 กำเนิดเหล่านี้ล้วนประกอบด้วยขันธ์ ๕ มีรูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ทั้งสิ้น

ขันธ์ ๕ แบบกว้างๆ มี ๒ แบบ

- ๑. ฝ่ายชั่ว** มีดวงธรรมที่ทำให้เกิด วัดเส้นผ่าศูนย์กลางรอบตัว ๒๐ วา มีชั่วฝ่ายเดียว ไม่มีดี เจือปนเลย (ชั่วที่สุด) แตกกายทำลายขันธ์ เกิดในโลกันต์ รongลงไป อเวจี จนถึงเดรัจฉาน เปรต อสุรกาย
- ๒. ฝ่ายดี** ตั้งแต่มนุษย์ ขึ้นไปถึงอรูปพรหม ถ้าทำดีไม่มีชั่วเจือปนเลย วัดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒๐ วา กลมรอบตัว แตกกายทำลายขันธ์ไปนิพพาน

ขั้น ๕ บีแต่เกิด ดับ

มนุษย์หมดทั้งสากลโลก ต่างเกิดและดับ จะแก้ไขอย่างไรก็ไม่ได้

เรียนรู้เรื่องเกิดดับนี้ ต้องเรียนวิชาธรรมกาย

พอมีธรรมกาย ก็เห็น เกิดดับ

ขั้น ๕ ของมนุษย์ และกายต่างๆ ถึงอรุณพรหมละเอียด ซึ่งอาศัยกรรมเหล่านั้น ก็มีเกิดดับตามสภาพ มีความยากเยื้องแปรผันเป็นปกติ

เราจะทำอะไร ถ้าดับแล้วไม่ได้เกิดในที่ตั้งงาม ที่ร้ายวย เป็นเศรษฐี เป็นคนหบดี เป็นกษัตริย์ มหาศาล พราหมณ์มหาศาล คหบดีมหาศาล แต่ไปเกิดที่เลวทราม ดังนั้น เราต้องประกอบความดีไว้ เป็นเบื้องหน้า

เพราะสังขารทั้งหลาย มีทั้งบุญและบาป ที่เรียกว่า สังขารปรุงให้เกิด เกิดเป็นสังขารแบบต่างๆ ตาม ๔ กำเนิด ดังกล่าว

หนทางบริสุทธ์ ๓ ขั้น

ขั้นที่ ๑ “เมื่อใดเห็นว่า สังขารทั้งหลายไม่เที่ยง ย่อมเบื่อหน่ายในทุกข์” จิตก็ปล่อยหมด ไม่ยึดมั่นขั้น ๕ ไม่ห่วงไม่อาลัย เมื่อเห็นจริงตามนั้น ก็นึกถึงความเกิดดับนั้นทุกอริยาบถ เกิดความเบื่อหน่าย ใจก็บริสุทธ์เป็นหนทางหมดจด

ขั้นที่ ๒ “เมื่อใดเห็นว่า ความเกิดนั้นแหละเป็นทุกข์ ไม่ใช่เป็นสุข ก็ย่อมเบื่อหน่ายในทุกข์”

สภาพอันไม่เที่ยง นั้นแหละเป็นทุกข์แท้ๆ เพราะเกิดขึ้นเสื่อมไปบีบคั้นอย่างเดียว บีบคั้นให้สัตว์เดือดร้อนอยู่ด้วยชาติทุกข์ ชราทุกข์ พยาธิทุกข์ เป็นของทนได้ยาก

เมื่อเห็นเช่นนี้ก็เฝ้ามองจักษุ ปล่อยเสีย ไม่ยึดถือ ใจว่างวางเสีย เอาธุระแต่ความบริสุทธ์ของใจ เมื่อใจเย็นเป็นสุข ร่างกายก็สบาย สมบูรณ์ เป็นหนทางหมดจดขั้นที่สอง

ขั้นที่ ๓ “เมื่อใดเห็นว่า ธรรมทั้งหลายไม่ใช่ตัว”

กายมนุษย์และกายต่างๆ ไม่อยู่ในอำนาจของเรา อตภาพนี้ไม่ใช่ตัว ไม่เป็นไปในอำนาจ แก่ แก่เจ็บ แก่ตายไม่ได้ ยิ่งพยายามแก้ก็ยิ่งทุกข์ จึงเป็นข้าศึกแก่ตัว เพราะอัตภาพนี้เป็นสภาพว่างเปล่า ปู่ย่าตายายเรา ตายไปไม่เหลืออะไร ร้อยปีพันปีกระดูกก็หายหมด ไม่มีใครเป็นเจ้าของได้ ธรรมที่ทำให้ เป็นกายนั้นๆ ก็ไม่ใช่ตัว

เมื่อใดเห็นเช่นนี้ ก็เบื่อหน่ายในทุกข์ เป็น **“หนทางบริสุทธ์”**

หนทางบริสุทธ์มีสายเดียว

เอาใจหยุดที่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ กลางของกลาง หยุดเรื่อยไป นั่ง นอน ยืน เดิน หยุดตั้งแต่ต้นจนพระอรหันต์ เรียก **“หนทางบริสุทธ์”**

“ทำใจหยุดไม่ได้ ก็ไม่พบทางบริสุทธ์เลย เข้าทางบริสุทธ์ไม่ถูกเลย หยุดนั้นแหละเป็นเป้าหมายใจดำของพุทธศาสนา” และยังเป็นโอวาทของพระบรมศาสดาที่ทรงให้หนี้ยแก่องคูลิมาล ว่า “สมณะหยุดแล้ว ท่านไม่หยุด”

๒๙ ธันวาคม ๒๕๙๖

นมโหม.....

ภารา หเว ปณจกขุณา.....

ชั้นที่ ๕ เป็นภาระอันหนัก หนักตั้งแต่อยู่ในท้องมารดา โตขึ้นก็เป็นกายหนักขึ้น ไปไหนมาไหนไม่รวดเร็ว ต้องไปตามกาลของชั้น ต้องลำบากในการบริหารและรักษาจนกว่าจะตาย

แม้ไปเกิดเป็นเทวดา พรหม อรูปพรหม สัตว์นรก สัตว์เดรัจฉาน เปเรต อสุรกายก็ยังมีชั้น ๕ เป็นภาระอันหนักทั้งนั้น

ท่านจึงได้ยืนยันตามพระบาลีว่า **ภารา หเว ปณจกขุณา ฯ**

ชั้นที่ ๕ นี้เป็นของหนัก การถือมั่นในชั้น ๕ เป็นทุกขในโลก การทิ้งภาระที่หนักนั้น ได้ชื่อว่า เป็นผู้ถอนต้นเหตุทั้งรากได้ หมดเคราะห์ไปนิพพานได้

หมดทั้งสากลโลก เอาชั้น ๕ ของตัวเองไปไม่ได้ แม้ไม่ทิ้ง ถึงเวลาตาย ก็เอาไปไม่ได้ แม้ของคนอื่นๆ ก็เอาไปไม่ได้

“ต่างคนต่างมา ต่างคนต่างไป ต่างคนต่างตาย ต่างคนต่างเกิด ตาย ตายคนเดียว เกิด เกิดคนเดียว เราอยู่คนเดียวขณะนี้ไม่ได้ อยู่หลายคน อยู่กี่คนก็ช่าง ตายไปด้วยกันไม่ได้ เกิดคนเดียว ตายคนเดียวทั้งนั้น จะแผดหรือจะติดกันอย่างไรก็ตามเกิด คนละจิตคนละใจทั้งนั้น ต่างคนต่างมา ต่างคนต่างไป ต่างคนต่างตาย ต่างคนต่างเกิด”

ดังนั้น จึงต้องรู้จักการถอดชั้น ๕ วางชั้น ๕

ผู้ที่ถอดวางชั้น ๕ ต้องตั้งอยู่ใน “สังวรภา” ต้องอาศัยความรู้ความเห็นแยกคาย ต้องละทิ้งความยินดีในอารมณ์นั้นๆ

ผู้ที่เห็นอารมณ์งามใน รูป รส กลิ่น เสียง โผฏฐัพพะ ธรรมารมณ์

ไม่สำรวจในอินทรีย์ทั้งหลาย

ไม่รู้จักประมาณในการบริโภคอาหาร

มีความเกียจคร้าน

อยู่ในอาการอันบัณฑิตพึงรังเกียจ

มีความเพียรเลวทราม

“มารย่อมประหารบุคคลนั้นได้ เหมือนลมประหารต้นไม้อันมีกำลังทุพพลภาพได้ฉันนั้น”

ผู้สำรวจตา หู จมูก ฯลฯ ย่อมยังประโยชน์ให้สำเร็จ ผู้สำรวจแล้วในอินทรีย์ทั้งสิ้น ย่อมหลุดพ้นจากทุกข์ ทั้งปวง

ชั้นทั้ง ๕ คือรูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ที่เราแยกหนักแล้ว ยังอวดดีไปแยกของคนอื่นอีก หญิงก็ตีชายก็ตีแอบไปแยกอีก ๕ ชั้นรวมของตัวเป็น ๑๐ ชั้น หนักเข้าหลุดออกมาอีก ๕ ชั้น เป็น ๑๕ ชั้น นานๆ หลายๆ ปีก็มาอีก เป็น ๒๕ ชั้น หรือสมภารแบกตั้งพันชั้น (สมภารแปลว่า หนักพร้อม) พ่อบ้าน แม่บ้าน พ่อครัว แม่ครัว ที่ทุกข์ยากลำบากเพราะแบกชั้นทั้งนั้น **ถ้าปล่อยได้ เป็นสุขแท้ๆ**

วิธีปล่อยชั้น ๕

ทางปริยัติ ต้องรู้จักชั้น ๕ จริงๆ ว่า คือ อะไร

องค์ประกอบของชั้น ๕ โดยย่อ ได้แก่ :-

๑. รูป คือ ร่างกาย ประกอบด้วย ดิน น้ำ ลม ไฟ
๒. เวทนา เป็นดวง สุขเวทนา ก็ใส ทุกขเวทนามก็ขุ่น
๓. สัญญา ความจำ เป็นดวงต่างกัน ดี ชั่ว หยาบ ละเอียด เลว ประณีต
๔. สังขาร เป็นดวงคิดดี คิดชั่ว คิดไม่ดีไม่ชั่ว
๕. วิญญาณ ความรู้ ก็เป็นดวงอีกเหมือนกัน

การปล่อยวางชั้น ๕ ทำไม่ง่าย ปล่อยไม่เป็น ปล่อยได้ยาก เหมือนเด็กกำไฟปล่อยไม่เป็น ยิ่งร้อนยิ่งกำไฟแน่น

พวกไม่ปล่อยวางชั้น ๕ มี ๒ ประเภท

๑. พวกที่ปล่อยวางไม่ได้ มี ๒ แบบ

๑.๑ พวกที่ไม่อยากปล่อย รู้แล้วว่าปล่อยวางอย่างไร แต่ไม่ยอมปล่อย ไม่อยากปล่อย เพราะเสียดายชั้น ๕ อยากจะได้ชั้น ๕ มากขึ้น เหมือนพรานติดเบ็ด ถ้าปลาเล็กๆ พอปล่อยได้ ถ้าปลาใหญ่ เสียดายต้องใส่เรือไป

๑.๒ พวกที่ปล่อยไม่ได้ รู้และอยากจะทำปล่อย แต่เครื่องติดมี ปล่อยไม่ถนัด เหมือนนกติดแร้ว ได้แก่ ผู้ครองเรือนอย่างเราๆ ที่มีความรับผิดชอบอยู่

๒. พวกที่ปล่อยวางไม่เป็น

คือพวกที่ไม่ได้เล่าเรียน ไม่ได้ฟังธรรม ขาดการฝึกฝนใจในธรรมของสัตบุรุษ หรือของพระพุทธเจ้า

หลักในการทำความสำรวจ เพื่อละเบญจชั้นเบื้องต้น

๑. พิจารณาว่าเป็นของไม่ดี ไม่งาม เป็นของหนักจริง ๆ
๒. สำรวจ ตา หู จมูก ลิ่น ภายใจ ในเวลาที่รูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ธรรมารมณ์ มากระทบ ไม่ให้ความชอบไม่ชอบกระทบได้

๓. ต้องขยันหมั่นเพียร

๔. ต้องมีศรัทธา เชื่อมั่นว่าปล่อยได้จริง

สำรวมดีทั้ง ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ได้ชื่อว่าหลุดพ้นจากทุกข์ทั้งปวง ได้จริง ๆ ย่อมยังประโยชน์ให้สำเร็จ

ทางปฏิบัติ

จะปฏิบัติได้จริง ต้องเห็นขั้นที่ ๕ ว่า รูปสัณฐานใดอย่างไร แล้วก็ดูความจริงของมันว่า ยึดไว้จะเป็นทุกข์อย่างไร คือ :

ต้องทำใจหยุดหนึ่งที่ศูนย์กลางกายมนุษย์ตรงดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ หยุดนิ่ง เข้ากลางของกลาง เป็นลำดับไป เห็นดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ เข้าถึงกาย ในกายด้วยการหลุดจากกรรมที่ปนด้วยกิเลสในกายต่างๆ จนถึงกายธรรมพระอรหัต จึ่งพ้นเดียดขาด เป็นวิราชธาตุวิราชธรรม เป็นพระอรหันต์ ถึงที่สุด

ความจริงพอถึงกายธรรมหยาบละเอียดก็ไปนิพพานได้แล้ว แต่ยังเป็นตังควิมุตติ ต้องกลับมาอีก

หากหลุดแค่พระโสดา เป็นอริยบุคคล แต่ยังไม่พ้นไตรภวภูมิ อาศัยกามภพ รูปภพอยู่ แต่ว่าอาศัยอยู่แต่เปลือกนอก เพราะข้างในล่อนจากเปลือกนอกเสียแล้ว

“ที่แสดงในทางขั้นที่ ๕ เป็นของหนัก แล้วคิดสละขั้นที่ ๕ นั้นได้ ด้วยความระมัดระวังนี้เป็นทางปริยัติ เป็นลำดับไปจนเข้าถึงถอดกายเป็นขั้นๆ ออกไป แล้วจนกระทั่งถึงพระอรหัต ถึงวิราชธาตุวิราชธรรม ในแนวนั้นเป็นทางปฏิบัติ ปฏิเวธ ก็เป็นขั้นๆ เคยแสดงแล้ว”

การเล่าเรียนในทางพุทธศาสนา ต้องเรียนทั้งปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ เช่นนี้

๑๑ การวาทีกภา

(เคารพพระสังฆธรรม)

๑๐ มกราคม ๒๕๖๗

นโม.....

เย จ สมพุทฺธา อตีตา.....

เป็นประเพณีของพระพุทธเจ้าทุกๆ พระองค์ที่จะเคารพพระธรรมอย่างเดียว และได้วางเป็นแบบแผนไว้ ตามพระบาลีว่า **เย จ สมพุทฺธา ฯ** ธรรมดาของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งอดีต ปัจจุบันอนาคต ล้วนเคารพพระสังฆธรรมทั้งสิ้น ผู้รักตน มุ่งหวังประโยชน์ตน จำนงความเป็นใหญ่ ควรเคารพพระสังฆธรรม

การเคารพของชาวโลก เป็นการเคารพสามัญญ

การเคารพพระสังฆธรรม ได้ชื่อว่าประเสริฐเลิศที่สุด

พระพุทธเจ้ากว่าจะค้นพบพระธรรม ต้องสร้างบารมี ๔ อสงไขย แสนมหากัปปี ๘ อสงไขย แสนมหากัปปี และ ๑๖ อสงไขย แสนมหากัปปี ท่านใช้เวลายาวนานขนาดนั้น จึงได้ปลงใจลงไปใน การเคารพพระสังฆธรรม

ท่านย้ำในท่ายพระสูตรว่า บุคคลผู้รักตน บุคคลผู้มุ่งหวังประโยชน์แก่ตน จำนงความเป็นใหญ่ ควรเคารพสังฆธรรม

พระพุทธเจ้าเป็นตัวอย่างที่ท่านใหญ่กว่ามนุษย์ในชมพูทวีป แสนโกฏิจักรวาล อนันตจักรวาล ถ้าไม่เคารพพระธรรมย่อมเป็นใหญ่ไม่ได้

เราจึงต้องรู้จักวิธีการ “เคารพพระสังฆธรรม” ให้ถูกต้อง

พระสังฆธรรม คืออะไร ?

คือ ธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ดวงใสบริสุทธิ์เท่าฟองไข่แดงของไก่ อยู่กลางกายมนุษย์ หากใสบริสุทธิ์ กายนั้นก็ฟ่องใส หากดวงเศร้าหมอง กายมนุษย์ก็ไม่รุ่งเรืองฟ่องใส

รวมถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ละเอียด ถึงกายอรุปรพหมลละเอียด มีขนาดใหญ่ขึ้นตามลำดับ แต่ยังไม่ใช่ธรรมที่ทำให้เป็นพระพุทธเจ้า

ดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายธรรม มีเส้นผ่าศูนย์กลางโตขึ้นไปตามลำดับ ถึงกายอรหัตละเอียด เป็นดวงธรรมที่ทำให้เป็นพระพุทธเจ้า

พระพุทธเจ้าท่านเคารพพระธรรม ด้วยการเอาใจของท่านหยุดไปที่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ ทำให้เป็นธรรมกายของท่าน เป็นลำดับเข้าไปถึงพระอรหัตละเอียด ใจติดแน่นไม่ถอนถอย

เมื่อติดแน่นแล้ว ท่านก็สวดสองคำว่า **ประเพณีของพระพุทธเจ้าเมื่อตรัสรู้แล้วเคารพอะไร?**

พระพุทธเจ้าทุกพระองค์เหมือนกันหมด ทั้งอดีต ปัจจุบัน อนาคต บัดนี้ไม่มีแล้วที่เราจะเคารพ ในมนุษยโลก ทั้งหมดต่ำกว่าเรา ในเทวโลก พรหมโลก อรูปพรหม ตลอดภพ ๓ สูงกว่าเราไม่มี

ใจของท่านจึงติดอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นพระพุทธเจ้าอย่างเดียว เรียก **สทฺธมฺมครุโน** (เคารพสัทธรรม) เหมือนเสาเขื่อนปักอยู่ในน้ำ ถ้าลมพัดมา จากทิศทั้งสี่ทั้งแปดก็ไม่เขยื้อน

เราจะต้องแก้ไขใจของเราให้ติดอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ให้เห็น จำ คิด รู้ ติดรวมกันไม่แตก จึงจะถึงเป้าหมายพุทธศาสนา เช่น เวลาฟังธรรม ถ้าใจไม่หยุดจะฟังพรวดไป เพราะใจแวบไปเรื่องอื่น

“ที่จะเป็นใหญ่ได้ใจมันต้องแข็ง ต้องติดอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็น กายมนุษย์ ถ้าติดอยู่ได้เช่นนั้น ภิกษุหรือสามเณรติดอยู่ได้เช่นนั้นละก็ จะเป็น ภิกษุที่เป็นใหญ่ จะเป็นสามเณรที่เป็นใหญ่ ถ้าเป็นอุบาสกอุบาสิกาแล้ว ถ้าใจไป ติดอยู่ตรงนั้นละก็ จะเป็นอุบาสกอุบาสิกาที่เป็นใหญ่ และเข้ากลางเรื่อยไปจนถึง กายธรรมอรหัต”

เมื่อเป็นพระพุทธเจ้าแล้ว ท่านไม่ได้ถอนจากการหยุดเลย กลางของกลางเรื่อยไป ท่านจึงถึงความ เป็นใหญ่ เราต้องบูชาพระพุทธเจ้า และเดินตามแบบท่าน

ท่านจึงได้กล่าวคำว่า “ธรรม” คือ ทำดี ไม่ใช่ทำชั่ว และตรัสว่า

ธมฺโม จ ๑ คือ ธรรมด้วย คือไม่ใช่ธรรมด้วย มีผลไม่เสมอกัน อธรรมที่ไม่ใช่ธรรม ย่อมนำ สัตว์ไปสู่นรก สิ่งที่เป็นธรรมยังสัตว์ให้ถึงซึ่งสุคติ

ถ้าเราอยู่กับธรรมฝ่ายเดียว คือ เอาใจจรดอยู่กลางดวงธรรมเสมอ อธรรมก็เข้ามาเจือปนไม่ ได้ แตกกายทำลายชั้นรัศมีแต่สวรรค์เพราะ กาย วาจา ใจ ไม่มีเสีย

พระพุทธเจ้า จึงตรัสว่า

อุกาส โย ปน ภิกขุ ๑ เราขอโอกาส ภิกษุผู้ศึกษาในธรรมวินัยรูปใด ปฏิบัติธรรมตามธรรม ปฏิบัติชอบยิ่งขึ้น ปฏิบัติธรรมไม่ให้หลีกเลียง ผู้ศึกษาในธรรมวินัยนั้น ได้ชื่อว่าสักการะเราผู้ตถาคต ด้วยปฏิบัติบูชาอย่างยิ่ง

ธมฺมานุสฺสมปฏิปนฺโน “ปฏิบัติธรรมตามธรรม” หมายถึง ใจหยุดกลางดวงธรรมที่ทำให้เป็น กาย มนุษย์ แล้วให้เข้าถึงดวงธรรมกายอื่นๆ ต่อไป

สามิจิปฏิปนฺโน “ปฏิบัติชอบยิ่งขึ้น” หมายถึง ยิ่งเอาใจจรดหนักขึ้นไม่ถอยกลับ

อนุสฺสมจฺจรี “ประพฤตินี้ไม่ให้หลีกเลียง” หมายถึงให้ตรงศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็น กาย ตลอด

“เหตุนี้เราท่านทั้งหลาย ทั้งคฤหัสถ์ และบรรพชิต อุบาสก อุบาสิกา เมื่อรู้ หลักอันนี้แล้ว อย่าเอาใจไปจรดอื่น ให้จรดอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็น กายมนุษย์ขั้นต้น จนกระทั่งถึงพระอรหัตขั้นสุดท้าย ๑๘ กายนี้ แล้วก็หยุดอยู่ ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นพระอรหัต อย่าถอยกลับ นั่งแน่นอยู่นั้น นั่นแหละถูกเป้าหมายใจดำทางพระพุทธศาสนา”

๑๒ ธรรมรักษาผู้ประพฤติธรรม

๑๒ มกราคม ๒๕๖๗

นโม.....

ธมฺโม หเว รกฺขติ ธมฺมจารี.....

เริ่มต้นแห่งธรรมที่รักษาผู้ประพฤติธรรม ตามพระบาลีว่า

ธมฺโม หเว รกฺขติ ฯ ธรรมนั้นแลย่อมรักษาผู้ประพฤติธรรม
ธรรมที่บุคคลสั่งสมไว้ดีแล้วนำความสุขมาให้
ข้อนี้แหละเป็นอานิสงส์ในธรรมความประพฤติดี
ผู้ประพฤติธรรมดีเรียบร้อยไม่ไปสู่อุบัติ

“ธรรม” คือ ความดี มีเป็นระดับชั้น ถ้าไม่มีความชั่วเจือปนเลย เป็นวิราคธาตุวิราคธรรม

ธรรมแสดงตามปริยัติ

ธรรม แยกเป็น ๔ ประการ

๑. คุณธรรม ให้ผลตามกาล ดีฝ่ายเดียวให้ผลเป็นสุขฝ่ายเดียว เรียกคุณธรรม ถ้าฝ่ายชั่ว
ย่อมให้ผลเป็นทุกข์

๒. เทศนาธรรม พระพุทธเจ้าตรัสเทศนาไว้

ไพเราะในเบื้องต้น คือ ศีล ตลอดจนกระทั่งถึง ดวงศีล

ไพเราะในท่ามกลาง คือ สมภาวิ ตลอดจนกระทั่งถึง ดวงสมภาวิ

ไพเราะในเบื้องปลาย คือ ปัญญา ตลอดจนกระทั่งถึง ดวงปัญญา

๓. ปริยัติธรรม หลักสูตรนักธรรมตรี โท เอก เปรียญ ๓ - ๙

๔. นิสิตตนชีวธรรม ยกрупกับวิญญาณออก เหลือแต่เวทนา สัญญา สังขาร ไม่ใช่สัตว์ไม่ใช่
ชีวิต

ธรรมทางปฏิบัติ

ธรรม หมายถึง ดวงธรรมใสบริสุทธิ์ เป็นธรรมแท้ๆ ที่ทำให้เป็นมนุษย์ มนุษย์ละเอียด ถึง
กายอรหัตละเอียด มีขนาดต่างๆ เรียกว่า **ธมฺโม** สำเร็จมาจากเจตนาบริสุทธิ์ทั้งกาย วาจา ใจ

เมื่อเข้าถึงดวงธรรมของกายต่างๆ นี้ได้ **ธาตุธรรมนั้นแหละ รักษาผู้ประพฤติธรรม** ยิ่งสะอาด
ใส “ใจหยุดนิ่งหนักขึ้น ก็ยิ่งรักษาผู้ประพฤติธรรม ไม่ตกไปในที่ชั่ว”

เริ่มแรกธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์นั้น บริสุทธิ์สนิททั้งกาย วาจา ใจ คืออยู่ในศีลตลอด
ไม่มีผิดจากความประสงค์ของพระพุทธเจ้าพระอรหันต์เลย ตรงกับบาลีกล่าวไว้ว่า

สพฺพปาปสฺส อกรรมํ ฯ

ชั่วด้วยกาย วาจา ใจ ไม่กระทำให้เป็นเดือดขาด ดีด้วยกาย วาจา ใจ ทำจนสุดความสามารถ ทำใจของตนให้ผ่องใส

ธมฺโม สฺจจิณฺโณ ฯ

ธรรมดวงนั้น ถ้าสั่งสมให้สะอาดมากขึ้น จึงเรียกว่า **“ธรรมอันบุคคลสั่งสมดีแล้ว”** ย่อมมี อานิสงส์ คือ

ธรรมนั้นย่อมนำสุขมาให้ ใจไม่เศร้าหมอง
ไม่ไปสู่อุทฺติ มีแต่สุคติฝ่ายเดียว

“ธาตุธรรมนั้นแหละรักษาผู้ประพฤติธรรมละ ถ้าเห็นเข้าแล้วก็รักษาผู้นั้น ไม่ตกไปในที่ชั่ว อย่าทิ้งท่านก็แล้วกัน อย่าผละจากท่าน ถ้าว่าห่างจากธรรมนั้นไม่รับรอง”

ดังนั้นถ้าความประพฤติไขว้เขว ไม่อยู่กับธรรม เห็นดวงใสเช่นนี้ไม่ได้ ก็เป็นคนเหลวไหลหลอกตัวเอง เพราะอยากได้ความสุข แต่ไปทางทุกข์ ถ้าหลอกตัวเองได้เช่นนี้ ก็โกงคนอื่นได้เหมือนกัน

“หลอกตัวเองเป็นอย่างไร ตัวอยากได้ความสุข แต่ไปประพฤติทางทุกข์เสีย มันก็หลอกตัวเอง อยู่อย่างนี้ละซิ ตัวเองอยากได้ความสุข แต่ความประพฤตินั้น หลอกตัวเองเสีย ไปทางทุกข์เสีย มันหลอกอยู่อย่างนี้ ใครเข้าใกล้มันก็โกง โกงทุกเหลี่ยมมันแหละ ถ้างลหลอกตัวเองได้ มันก็โกงคนอื่นได้ ไร้ใจไม่ได้ทีเดียว เหตุนี้พุทธศาสนาท่านตรง ตรงตามท่านละก็มรรคผลไม่ไปไหน”

ใน **อคฺคบุปฺปสาทสูตฺร** ได้วางหลัก **“การเลื่อมใสในธรรมโดยความเป็นของเลิศ”** ธรรมที่แสดงมาแล้วเป็นธรรมอันเลิศทั้งนั้น และเคารพโดยความเป็นของเลิศ ต้องไม่ปล่อย เข้าถึงแล้วใจจรดอยู่กลาง ไม่ปล่อยวาง ตั้งแต่ดวงธรรมของกายมนุษย์จนกระทั่งถึงพระอรหัตเป็นชั้นๆ ไป

๑. เลื่อมใสในพระพุทฺธเจ้าผู้เลิศ

ธรรมกาย คือ พระพุทฺธเจ้าผู้เลิศ ตั้งแต่ธรรมกายโคตรภู โสดา สกทาคา อนาคา อรหัต ทั้งหยาบและละเอียด เป็น **“ทักษิณฺยบุคคล”** อย่างเยี่ยม

๒. เลื่อมใสในธรรมอันเลิศ

ดวงธรรมทุกดวง ตั้งแต่ดวงธรรมของกายมนุษย์ถึงพระอรหัต เมื่อเข้าไปอยู่ในกลางดวง ก็หมดความกำหนดยินดี เป็นธรรมปราศจากยินดี สงบระงับ ต้องการสุขก็เข้าไปอยู่กลางดวงธรรมนั้น ทุกดวงเป็นสุขแสนสุขแบบเดียวกันหมด

๓. เลื่อมใสในพระสงฆ์อันเลิศ

คือ เข้าถึงกายละเอียดของกายมนุษย์ ทิพย์ พรหม อรูปพรหม และธรรมกายละเอียดของ กายธรรมโคตรภู โสดา สกทาคา อนาคา อรหัต พระสงฆ์เป็นบุญเขตอย่างยอด ถ้าใครบริจาคนับพระสงฆ์ หรือเลื่อมใส ได้ผลเป็นมหัศจรรย์

เมื่อได้ถวายทานในท่านผู้เลิศ คือพระพุทฺธเจ้า ในธรรม ในพระสงฆ์แล้ว จึงมีอานิสงส์ :

ย่อมได้ความเป็นผู้เลิศ ไปเกิดเป็นเทวดา ก็ได้เกิดในวิมาน เป็นมนุษย์ก็เกิดในปราสาท ใน
กองสมบัติ

ย่อมได้บุญอันเลิศ ย่อมเจริญ ได้สมบัติปัจจุบันทันตาเห็น เป็นเศรษฐี คหบดี
ละโลกนี้ไปได้สมบัติเทวโลก พรหมโลก
มีอายุ วรรณะ สุขะ พละ ยศ เกียรติคุณ
“เป็นหลักยืนยันว่า **ธรรมนั้นแหละ รักษาผู้ประพฤติธรรมได้จริง**”

ความหมายของ “ผู้ประพฤติธรรม”

“**สุขุมมวิหาร**” แปลว่า “ผู้มีธรรมเครื่องอยู่เป็นสุข”

ในทางปริยัติ : ผู้ปฏิบัติเพียงเจตนาบริสุทธิ์ภายนอก ด้วยกาย วาจา ใจ

ในทางปฏิบัติ : ผู้มีธรรม คือ ผู้ที่วางใจอยู่ในกลางดวงธรรม ดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา
ดวงวิมุตติ ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ให้ละเอียดจนเห็นกายมนุษย์ละเอียด
จนครบ ทั้ง ๑๘ กาย

ในทางปฏิเวธ : ตั้งแต่เข้าถึงกายมนุษย์ละเอียด ก็ถือเป็นปฏิเวธแล้ว
ปฏิเวธตามส่วนเป็นลำดับจนถึงกายธรรมอรหัตละเอียด

“แต่ว่าผู้เรียนปริยัติ ผู้เรียนบาลีท่านไม่เห็น ท่านก็เรียนตามศัพท์ของท่าน
ไป เมื่อท่านเป็น ท่านก็เรียนตามความเห็นของท่าน นี่เรื่องนี้สำคัญ เพราะเหตุนี้
การปฏิบัติศาสนาหรือนับถือศาสนา ถ้าว่าศึกษาไม่ได้หลักพระพุทธศาสนาแล้ว
จะนับถือไปสัก ๕๐ ปีก็เอาเรื่องไม่ได้ ถ้าได้หลักแล้วจึงจะเอาเรื่องได้ เพราะฉะนั้นวัด
ปากน้ำได้หลักแล้ว เพราะวัดใดวัดหนึ่งซึ่งสมพวกมีธรรมกายมากไม่ได้เหมือน
วัดปากน้ำ วัดปากน้ำสั่งสมมาเวลานี้ ขนาด ๑๐๐ ชาติเกินไม่มาก ทั้งอุบาสก
อุบาสิกา พระ เณร”

“ผู้เทศน์ต้องคอยคุม ถ้าไม่คุมละก็ไปสูงไม่ได้ มารมันบดลงต่ำเสีย มัน
แนะนำให้วางเป้าหมายใจต่ำเสีย ไม่จรดอยู่ที่เป้าหมายใจต่ำ ที่ผู้เทศน์คอยคุมไว้
ละก็ถูกเป้าหมายใจต่ำ ตรงกันข้ามกับพวกพญามาร ถ้าว่าไม่คุมไว้แล้วเป็นลูกศิษย์
พญามารเสียแล้ว มารเอาไปใช้เสียแล้ว

เหตุนี้เมื่อมาพบของจริงเช่นนี้แล้ว ทั้งพระเณรอุบาสกอุบาสิกา ควรปล่อย
ชีวิตคั่นเอาของจริง รักษาของจริงไว้ให้ได้ เมื่อได้แล้วจะยึดมโนใจของตัวอยู่เสมอ
ไป มีความเดือดร้อนใดๆ เห็นว่าพระพุทธศาสนานี้เป็น นียยานิกธรรมจริง นำ
สัตว์ออก จากทุกข์ได้จริง ในปัจจุบันทันตาเห็นทีเดียว”

๑๓ ธรรมนิยามสูตร

(ชาตธรรม)

๓๑ มกราคม ๒๕๕๗

นโม.....

เอวมเม สุตฺ.....

เป็นธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงเทศนายกย่องชาตธรรมว่า เป็นของเกิดขึ้นก่อนแม้พระพุทธเจ้าจะเกิดขึ้น หรือไม่บังเกิดขึ้นก็ตาม

พระสูตรนี้ พระพุทธเจ้าตรัสต่อภิกษุทั้งหลายที่วิหารเชตวัน ใจความโดยย่อว่า

อุปมาหา ว่า ๑ “ดูกรภิกษุทั้งหลาย ความเกิดขึ้นของพระตถาคตเจ้าก็ดี ความไม่บังเกิดขึ้นของพระตถาคตเจ้าก็ดี ชาตุนั้นตั้งอยู่แล้ว เพราะความที่แห่งชาตุนั้นเป็นที่ตั้งมั่นแห่งธรรม เพราะความที่แห่งชาตุนั้นเป็นเบาะของธรรมว่าสังขารทั้งปวงไม่เที่ยง...สังขารทั้งปวงเป็นทุกข์ ...ธรรมทั้งหลายไม่ใช่ตัว”

ธรรมนี้ลึกซึ้งนัก เราอาศัยกายมนุษย์ก็จริง แต่ที่ไม่รู้จักชาตธรรมของมนุษย์ พระพุทธเจ้าและพระอรหันต์ จะเข้าใจพระสูตรนี้ได้ก็ต้องเข้าใจเรื่องชาตธรรม และพระตถาคตเจ้าว่าอยู่ที่ไหน?

พระตถาคตเจ้า คือ ธรรมกาย ตั้งแต่โคตรภูถึงอรหัตผลเอียด **“ธรรมกายนี้ตัวพระตถาคตเจ้าทั้งนั้น”** ธรรมกายจะเกิดขึ้นหรือไม่เกิด ชาตุนั้นเขาตั้งอยู่แล้ว
ชาตุนั้นเป็นเบาะของธรรม คือ เป็นที่ตั้งของธรรม

“ชาต” “ธรรม” มีรูปร่างอย่างไร ?

“ชาตุนั้นตัวจริงนะกลมๆ ธรรมตัวจริงก็กลมๆ เป็นดวงกลมๆ” ดวงกลม เล็กใหญ่ตามส่วน ตั้งแต่เล็กสุดจนกลองส่องไม่เห็น และใหญ่ขึ้น ไปเต็มธาตุเต็มธรรม **ชาตธรรมนี้แยกกันไม่ได้**อาศัยกัน เหมือนกายและใจ ชาตเป็นเบาะของธรรม ธรรมก็เป็นเบาะของชาตได้

“เบาะ” เป็นภาษาพูด เปรียบอายตนะเป็นเบาะ คือที่ตั้ง ที่อาศัย เช่น ครรภ์มารดาเป็นเบาะ

อายตนะ (เปรียบเป็นเบาะ) มี ๒ อย่าง

๑. โลกายตนะ เบาะของโลก เป็นอายตนะของชั้นกาม เช่น ครรภ์มารดา (มนุษย์อยู่ในอายตนะนี้ ไม่มีเกิดไม่ได้) ชั้นทิพย์ทั้ง ๖ ชั้นรูปพรหม อรูปพรหม ล้วนมีเบาะตามชั้นของตน

๒. ธรรมายตนะ นิพพานเป็นอายตนะอยู่ (เบาะนิพพาน)

ชาตธรรมแบ่งออกเป็น ๒ คือ

๑. สราคชาตสราคธรรม

๑.๑) สังขตธาตุ สังขตธรรม เป็นธาตุธรรมที่ปัจจัยปรุงแต่งได้ บังคับบัญชาได้ ตั้งแต่กายมนุษย์ถึงกายอรุปรพรมทั้งหยาบและละเอียด

๑.๒) อสังขตธาตุ อสังขตธรรม ตั้งแต่ธรรมกายโคตรภู ถึง อนาคา (ทั้งหยาบทั้งละเอียดรวม ๘ กาย) ธาตุเหล่านี้ปัจจัยปรุงแต่งไม่ได้เหมือนแก้วใสสะอาด

๒. วิชาธาตุวิชาธรรม

กายพระอรหันต์ทั้งหยาบละเอียด มีธาตุธรรมชนิดเดียวกัน แต่ว่าละเอียดขึ้นไปเป็นชั้นๆ ธาตุธรรมเหล่านี้เป็นตัวเย็น เกิดก่อนพระพุทธรเจ้า เป็นตัวผลิตสังขาร ให้เป็นดิณชาติ รุกขชาติ หรือคนสัตว์

สังขาร มีอะไรบ้าง ?

สังขารเกิดขึ้น แยกโดยธาตุธรรม มี ๓ ประเภท คือ

๑. ปุณฺณาสังขาร สังขารที่ดังงาม
๒. อปุณฺณาสังขาร สังขารที่ไม่ดังงาม
๓. อนเนฆาสังขาร สังขารที่ไม่หวั่นไหว ได้แก่ สังขารอรุปรพรม ในแนวสัญญาณา-สัญญาตนะและอัญญัสัตว์ เบื่อนามติดรูป ได้รูปมาณ ๔ ในพรหมชั้น ๑๑

สังขารแยกอีกอย่างหนึ่ง มี ๒ ประเภท คือ

๑. สังขารที่มีใจครอง (อุปาทินนสังขาร) อาศัยกำเนิด ๔ (ชลาพุชะ อัณฑชะ สังเสทชะ โอบปาติกะ)
๒. สังขารที่ไม่มีใจครอง (อนุปาทินนสังขาร) เช่น ต้นไม้

สังขารทั้ง ๒ ประเภท ล้วนเป็นสิ่งไม่เที่ยง เป็นทุกข์

“สพฺเพ สงฺขารา ทุกฺขา” เป็นทุกข์แท้ๆ แต่ว่าทุกข์เหล่านี้ไม่เที่ยง เป็นละครของโลกชั่วคราวชั่วคราวก็ลาโรงกันไป ถ้าว่าใครมีปัญญา ก็ปล่อยความยึดถือสิ่งไม่เที่ยงนั้นเสีย

“ถ้ารู้จักตามธาตุธรรม เขาปรุงให้เป็นไปต่างหากละ ไม่ใช่ของใคร ไม่ใช่สัตว์บุคคลตัวตนเราเขาที่ไหน ไม่มีทั้งนั้น”

รู้จักตามธาตุธรรม คือ “ธาตุ” เป็นทุกข์ ไม่เที่ยง “ธรรม” ไม่ใช่ตัว ไม่เที่ยงเป็นทุกข์เช่นกัน อย่าเที่ยวหา หาแล้วจะทุกข์ ท่านจึงยืนยันอีกครั้งว่า

“สพฺเพ ธมฺมา อนตฺตา” ธรรมทั้งหลายไม่ใช่ตัว ปรุงตัวให้เป็นไปอีก ถ้าว่าไม่มีธรรมตัวก็ไม่มีไม่มีตัวธรรมก็ไม่มี อาศัยกัน

“ธรรม” เป็นดวงกลมใสอยู่กึ่งกลางกายมนุษย์ กายทิพย์ กายพรหม กายอรุปรพรม ทั้งหยาบและละเอียด ล้วนเป็นสังขตธาตุ สังขตธรรม

ดวงธรรมกายธรรม กายธรรมพระโสดา กายธรรมพระสกิทาคา กายธรรมพระอนาคา ทั้งหยาบและละเอียด ล้วนเป็นอสังขตธาตุ อสังขตธรรม

ยกดวงธรรมที่ทำให้เป็นพระอรหันต์กับพระอรหันต์ละเอียดออกเสีย ดวงธรรมที่ต่ำกว่านั้น ลงมารวม ๑๖ ดวง คือธรรม แต่ไม่ใช่ตัว

“ดวงธรรมนั้นจึงไม่ใช่ตัว แต่ว่าเป็นที่อาศัยตัว ตัวต้องอาศัยดวงธรรมนั้น ถ้าดวงธรรมนั้นไม่มี ตัวก็ไม่มี สมมุติก็สมมุติด้วยกัน วิมุตติก็วิมุตติด้วยกัน บัจฉัย ประจักษ์ได้ ก็ประจักษ์ได้ด้วยกัน ประจักษ์ไม่ได้ ก็ไม่ได้ด้วยกัน ขาดจากบัจฉัยประจักษ์ ก็ขาดด้วยกัน เพราะเป็นตัวอาศัยกันอย่างนี้”

เมื่อรู้ชัดว่าธรรมทั้งหลายไม่ใช่ตัว ตัวไม่ใช่ธรรม เราก็จักตั้งใจแน่วแน่เข้าถึงธรรมกายให้ได้ จนถึงธรรมกายอรหัตตะเถียด เท่านั้นเราก็จะเป็นสุขเกษมสำราญเบิกบานใจ พระพุทธเจ้าไปทางไหน เราก็จะไปทางนั้น

ธาตุมีเป็นชั้นๆ อาจแบ่งแบบกว้างมีเพียง ๒ ประเภท

๑. ภายนอกเป็น **สราครธาตุสราครธรรม** ประกอบด้วยดิน น้ำ ไฟ ลม วิญญาณ อากาศ ทั้งที่ มองไม่เห็น จนกระทั่งเป็นไร่นา สัตว์ บุคคล ไม่มีที่สุด

๒. เข้าไปในกลางของกลางหลุดจากสราครธาตุสราครธรรมเข้าถึง **วิราครธาตุวิราครธรรม** เป็นชั้นๆ เข้าไป ใหญ่โตหนักเข้าไป ไม่มีที่สุด เต็มธาตุเต็มธรรม ไม่มีที่ว่าง

“ผู้เทศน์เองก็ได้ค้นคว้าหาเหตุผลเหล่านั้นักหนา แต่ว่ายังไปไม่ถึงที่สุด ไป ยังไม่สุดในวิราครธาตุวิราครธรรม ถ้าไปสุดเวลาไรละก็ วิชาของผู้เทศน์นี้ สำเร็จ เวลา นั้น ภิภุสามเณรจะต้องเหาะเหินเดินอากาศได้ทันทีทีเดียว ไม่ต้องไปสงสัย ละ เวลานั้นกำลังไปอยู่ทั้งวันทั้งคืน วินาทีเดียวไม่ได้หยุดเลย ตั้งใจจะไปให้สุด วิราครธาตุ วิราครธรรมนี้แหละ ตั้งแต่ต้นจนกระทั่งบัดนี้ นับได้ ๒๒ ปี ๖ เดือนเศษ เกือบครึ่ง ละ จะไปให้สุดวิราครธาตุวิราครธรรม ถ้าว่าสุดแล้ว ก็รู้ดอกไม่ต้องสงสัยละ รู้กัน หมดทั้งสากลโลก ถ้าสุดเข้าแล้ว ครอบงำพันก็เลิกกันหมด มนุษย์ในสากลโลก รมเย็นเป็นสุขหมด ไม่ต้องทำมาหาเลี้ยงชีพ มีผู้เลี้ยงเสร็จ เป็นสุขเหมือนอย่างพระ เหมือนอย่างกับเทวดา เหมือนกับพระนิพพาน สุขวิเศษไพศาลอย่างนั้น

พวกเราทั้งหลายนี้ไม่ได้ไปกันเลย ยังเฉยๆ อยู่ มัวชมสวนดอกไม้ในโลกนี้เอง ชมรูปบ้าง เสียงบ้าง กลิ่นบ้าง รสบ้าง ก็อยู่ที่เดิวนั่นเอง ไม่ได้ไปไหนกับเขาเลย นี้พวกจะไปก็มีภิภุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา จะไปให้สุดวิราครธาตุวิราครธรรม แต่อ้าว..พอไปก็เลี้ยวกลับกันเสียแล้ว ไม่ไปกันจริงๆ ไปชมสวนดอกไม้อีกแล้ว ไป เพลิดเพลินในบ้านในเรือนกันอีกแล้ว กลับกลอกๆ อยู่อย่างนี้แหละจะเอาตัวไม่รอด ชีวิตไม่พอ

เหตุนี้ให้พึงรู้ว่า สิ่งเหล่านี้ไม่ใช่เราไม่ใช่ของเรา ไม่ใช่ตัวของเรา จึงจะเข้าถึงวิราครธาตุวิราครธรรมได้ ที่จะเข้าถึงวิราครธาตุวิราครธรรมนะ ต้องปล่อยชีวิต จิตใจนะไปรักไปห่วงอะไรไม่ได้ ปล่อยกันหมดสิ้นทีเดียว ต้องทำใจหยุดนั่นแหละ จึงจะไปถึงวิราครธาตุวิราครธรรมได้ ต้องทำใจหยุด หยุดในหยุด ไม่มีถือยกกัน ไม่มี กลับกันละ นั้นแหละจึงจะไปสุดได้ ถ้าใจอ่อนแอไปไม่ได้ตอก ต้องใจแข็งแกร่ง ที่ เดียวจึงไปได้”

๑๔ เขมาเขมสรณคณ

(ที่ฟังอันเกษม)

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

นโม.....

พหุ เว สรณ ยนฺติ.....

“**มนุษย์ทั้งหลาย**” เป็นอันมาก อันภัยคุกคามเข้าแล้ว ย่อมถึงภูเขาทิ้งหลายบ้าง ถึงป่าทิ้งหลายบ้าง ถึงอารามและต้นไม้ และเจดีย์ทั้งหลายบ้าง ว่าเป็นที่พึ่ง นั้นหาใช่ที่พึ่งอันเกษมไม่

“มนุษย์ทั้งหลาย” ในที่นี้หมายรวมหมดทั้งสากลโลก ชมพูทวีป แสนโกฏจักรวาล อนันตจักรวาล นิพพานถอดกาย รวมทั้งทิพย์ รูปพรหม อรูปพรหม เพราะเมื่อมาฟังธรรมก็จัดอยู่ในพวกมนุษย์ เช่นกัน

เมื่อมีภัยมา บางพวกกราบไหว้ภูเขาใหญ่ ป่าใหญ่ อารามน้อยใหญ่หรือที่ศักดิ์สิทธิ์ แต่ที่ไหว้เพราะกลัวฤทธิ์เดชพญามารจะลงโทษ ยังหาใช่บูชาพระพุทธเจ้าโดยตรง พระพุทธเจ้าจึงทรงปฏิเสธว่าไม่ใช่ที่พึ่งอันเกษม

เนตฺ โข สรณฺ เขม ภูเขาก็ดี ป่าก็ดี อารามก็ดี ต้นไม้ก็ดี นั้นไม่ใช่ที่พึ่งอันฝ่องใส ไม่ใช่ที่พึ่งอันเกษม

“ถ้าอาศัยอันนั้นเป็นที่พึ่งแล้ว ย่อมหาหลุดพ้นจากทุกข์ทั้งปวงไปไม่ได้” เพราะต้องติดอยู่ในภพ ทั้ง ๓ จนไปนิพพานไม่ได้

วิธีเข้าถึงที่พึ่งอันเกษมให้ถูกทาง

เพื่อหลุดพ้นจากทุกข์ทั้งปวง : -

๑. ต้องเข้าถึงพระรัตนตรัย

ซึ่งอยู่ในกายเราเป็นชั้นๆ ไปทุกคน

กายธรรม เป็น “พุทฺโธ” (พุทธรัตนะ)

ดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายธรรม เป็น “ธมฺโม” (ธรรมรัตนะ)

กายธรรมละเอียดอยู่ในดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกาย เรียก “สงฺโฆ” (สังฆรัตนะ)

พุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ นั้นแหละเป็นตัวจริงที่เราจะต้องถึง จะไปถึงสิ่งอื่นไม่ได้ เมื่อถึงแล้วจึงเห็นอริยสัจ ๔ ตามปัญญาอันชอบที่ถูก

๒. เห็นอริยสัจ ๔ (สังฆธรรม ทั้ง ๔)

ทุกข์ คือ การเกิด

สมุทัย คือ เหตุให้เกิด

นิโรธ คือ ความดับเหตุให้เกิด

มรรค คือ ข้อปฏิบัติหนทางมีองค์ ๘ ไปจากข้าศึก ให้ถึงนิพพาน

เมื่อเห็นสังขารทั้ง ๔ เป็นที่พึงดีเช่นนี้แล้ว พระองค์ทรงรับสั่งว่า : -

เอตฺ โข สรณํ เขมํ ฯ นี่เป็นที่พึ่งอันเกษม อันผ่องใส
 นี่เป็นที่พึ่งอันอุดมสูงสุด
 มาอาศัยอันนี้เป็นที่พึ่งแล้ว
 ย่อมหลุดพ้นจากทุกข์ทั้งปวงได้

ในภคนี้ หลวงพ่อวัดปากน้ำ มุ่งเน้นอธิบายเรื่อง “อริยสัจ ๔”

ในทางปริยัติ อริยสัจ ๔ นั้น คือความจริงที่พระองค์ตรัสรู้ที่ใต้ต้นโพธิ์ เป็นธรรมที่ทำให้เป็นพระพุทธเจ้า พระอรหันต์

ในทางปฏิบัติ การเห็นอริยสัจ ๔ นี้ ไม่อาจเห็นได้ด้วยตาของพระสัทธตถะ หรือกายไหนๆ แต่ท่านเห็นด้วยตาธรรมกายโคตรภู รู้ด้วยญาณของกายธรรม เพราะกายมนุษย์ถึงกายอรุปรพหมลละเอียด มีแต่ดวงวิญญาณ ดวงญาณไม่มี ยังติดภพอยู่ จึงไม่อาจเห็นอริยสัจได้

ดวงวิญญาณในกลางกายมนุษย์ ทิพย์ พรหม อรูปพรหม ไม่อาจเห็นอริยสัจได้ ต่อเมื่อถึง กายธรรม ดวงวิญญาณจะขยายส่วนออกไปเป็น **“ดวงญาณ”** หน้าตักธรรมกายโตเท่าไหน ดวงญาณ ก็กว้างแค่นั้น

ดวงญาณนั้นแหละสำหรับรู้เห็นตามบัญญัติอันชอบ เมื่อดวงญาณของธรรมกายขยายออกไป ธรรมกายต้องเข้าสมาบัติ ใจหยุดนิ่งที่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกาย ถูกส่วนเข้าที่ธรรมกายนั้นแหละเกิดเป็นดวงฉานขึ้น

พอถึง**ปฐมฉาน** ก็มีการไตร่ตรอง ปีติ มีความสุขเต็มส่วนหนึ่งอยู่กลางฉาน สุขในฉานสุขลิ้มสมบัติ รู้เห็นว่าต่างคนต่างมา ไม่มีสองเลย ต่างเกิดต่างตาย เห็นดิ่งลงไปว่ามีที่ละเอียดกว่านี้ ใจหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกาย ปฐมฉานจางไป **ทุติยฉาน** มาแทนที่รองหนึ่ง ไปไหนคล่องแคล่วยิ่งขึ้น พอเห็นว่าฉานที่ ๒ ไกลฉานที่ ๑ เสื่อมง่าย ใจก็หยุดนิ่ง ถูกส่วนหนึ่งเข้าอีก ถึง **ตติยฉาน จตุตถฉาน อากาสนัญญาตนฉาน วิญญาณัญญาตนฉาน อากิญจัญญาตนฉาน เนาสัญญาตนฉาน** เรียกว่า **“เข้าฉานโดยอนุโลม”**

เมื่อถอยจากฉานที่ ๘ มาฉานที่ ๑ เรียกว่า **“ปฏิโลม”** ถอยกลับ

เมื่ออนุโลมปฏิโลมถูกส่วน ตาธรรมกายก็เห็นว่า สัตว์โลกนี้เป็นทุกข์ เห็นอายตนะที่ดึงดูดของสัตว์โลกให้มาเกิด เขาเรียกว่า **โลกายตนะ** ทำให้เราติดอยู่กับอายตนะนั้น

อายตนะ แปลว่า **บ่อเกิด**

บ่อเกิดอยู่ที่ไหน นั่นแหละเป็นตัวอายตนะของมนุษย์ทีเดียว

อายตนะ กำเนิดของสัตว์มี ๔ คือ

๑. อัณฑชะ - เกิดด้วยฟองไข่	๒. สังเสทชะ - เกิดด้วยเหงื่อไคล
๓. ชลาพุชะ - เกิดด้วยน้ำ	๔. โอปปาติกะ - ลอยขึ้นบังเกิด

เช่น อายตนะของทิพย์ (สวรรค์ ๖ ชั้น) อายตนะที่ทราลงไป ก็เป็นกำเนิดของสัตว์เดรัจฉาน อสุรกาย เปรด นรก (อบายภูมิทั้ง ๔) ประกอบด้วยนรก ๘ ชุมใหญ่ ชุมหนึ่งๆ มีอุสสนนรกเป็น บริวารล้อมรอบ ๔ ด้านๆ ละ ๔ ชุม เป็น ๑๖ ชุม และมียมโลกนรก ๔ ทิศๆ ละ ๑๐ ชุมเป็น ๔๐ ชุม รวมนรก ๔๕๖ ชุม

ใครทำดีชั่วอย่างไร อายตนะดึงดูดไปเกิดมาเกิดในภพภูมินั้นๆ
 ธรรมกายเห็นว่า สัตว์โลกติดอยู่ เพราะอายตนะเหล่านี้ เห็นทีเดียวว่าใครทำให้เกิด
 “ต้นหนนี้แหละเป็นแดนให้เกิดพร้อมทีเดียว” ทุกข สมุปบาท ๓ ดนหา

ต้นหา คืออะไร ?

กามต้นหา อยากได้รูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส อายตนะของกามต้นหานำไปสู่อบายภูมิทั้ง ๔ มนุษย์ สวรรค์ ๖ ชั้น

ภวต้นหา ติดสุขในฌาน ๘ ดวง เป็นเหตุให้เกิดในรูปภพ ๑๖ ชั้น

วิภวต้นหา เมื่อไม่พบศาสนาของพระบรมศาสดา ก็เข้าใจเองว่า อรูปภพทั้ง ๔ เป็นนิพพาน จึงติดอยู่แค่นี้

ธรรมกายมองเห็นหมด ทั้งฌาน ทั้งรูปพรณสัจฐานของต้นหาว่า ถ้าละต้นหาไม่ได้ จะ หลุดพ้นไม่ได้ เข้าสมาบัติตรวจทบทวนทุกประการว่า ต้องละต้นหานี้ให้ได้

เราจะละกามต้นหา กวต้นหา วิภวต้นหา อย่างไร ?

วิธีละต้นหา :

ใจต้องหยุด หยุดที่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ผ่านดวงต่างๆ ทั้ง ๖ ดวง สลับ กายต่างๆ จนถึงกายธรรมอรหัตตะเอียด เข้าถึงแล้วหลุดหมดทั้ง ๓ ต้นหา ถึงพระนิพพานเป็นที่ดับ แห่งทุกข์

แต่ละชั้นของธรรมกาย เดินสมาบัติหนึ่งอยู่ในฌานทั้งหลายแบบเดียวกัน เห็นทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ครบ ๔ ก็ปล่อยเข้ากายต่อไปจนถึงกายอรหัตตะเอียด หมดกิเลสเป็นสมุทเฉตพหาน เรียกว่า **สำเร็จโสฬสกิจ คือ เสร็จกิจ ๑๖ ไม่ตกกันดารเรียกว่านิพพานก็ได้**

เสร็จกิจ ๑๖ คือ ทุกขสังข สมุทัยสังข นิโรธสังข มรรคสังข ในกายมนุษย์ ๔ กายทิพย์ ๔ กายรูป พรหม ๔ กายอรูปพรหม ๔ รวมเป็น ๑๖ นี้เสร็จกิจทางพุทธศาสนา ทางพระอรหัตตะแค่นี้ ปรีติเป็น ตอนต้น เดินสมาบัตินั้นเป็นปฏิบัติแท้ๆ เมื่อเข้าถึงกายธรรมพระโสดาก็เริ่มเป็นปฏิเวธ ไปเป็นลำดับ ศาสนาจึงมี ทั้งปรีติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ ถ้าเข้าไม่ถูกก็เอาอะไรไม่ได้

“ถึงอายุจะแก่ปานใด จะโง่เขลาเบาปัญญาปานใด ถ้าเข้าถึงทุกขสังข สมุทัย-สังข นิโรธสังข มรรคสังขไม่ได้ ดังแสดงมาแล้วนี้ จะปฏิบัติศาสนาเอาเรื่องเอาราวไม่ได้ ถ้าว่าคนละโมฆชินโณ แก่เปล่า เอาอะไรไม่ได้ เอาเรื่องไม่ได้ เหตุนี้แหละทาง พุทธศาสนาจึงนิยมนับถือนักในเรื่องสังขธรรมทั้ง ๔ นี้”

ธรรมกายเป็นผู้เห็น เป็นผู้รู้ ทุกขสังข สมุทัยสังข นิโรธสังข มรรคสังข นี้แหละเป็นธรรมสำคัญ ในพุทธศาสนา มาอาศัยธรรมอันนี้เป็นที่พึ่งแล้ว ย่อมหลุดพ้นจากทุกข์ทั้งปวงได้

๑๕ ติลักขณาทิคาภา

(หนทางหมดจดวิเศษ)

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๗

นมโม.....

สพฺเพ สงฺขารรา อนิจฺจาติ.....

หลวงพ่อดำปากน้ำแสดงพระธรรมเทศนา อันว่าด้วยหนทางอันหมดจดวิเศษ แก่คฤหัสถ์ บรรพชิต เนื่องในวันธรรมสวนะขึ้นแปดค่ำแห่งปักษ์มาฆะ เพื่อจะเป็นตัวอย่างที่ดีในการรักษา พระพุทธศาสนาต่อไป

หนทางอันหมดจดวิเศษ ท่านยกพระไตรลักษณ์ขึ้นไว้ว่า

สพฺเพสงฺขารรา ฯ สังขารทั้งปวงไม่เที่ยง เป็นทุกข์ ไม่ใช่ตัว

ผู้ใดเห็นตามปัญญา ย่อมเบื่อหน่ายในทุกข์ เป็นหนทางหมดจดวิเศษ

หนทางหมดจดวิเศษ คืออะไร ?

เป็นหนทางตั้งต้น จนถึงพระอรหัต ที่จะไปสู่มรรคผลนิพพาน

จะไปถึงได้อย่างไร ?

ต้องทำใจ “หยุด” คือ หยุดที่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ใสบริสุทธิ์หยุดเข้า กลางของหยุด กลางของกลาง จนถึงพระอรหัต

“หยุดคำเดียวเท่านั้นแหละ ตั้งแต่ต้นจนพระอรหัตทีเดียว ถ้าหยุดไม่ได้ ก็ไม่ถูกทางไปของพระพุทธเจ้าพระอรหันต์ ถ้าหยุดได้ ก็ถูกทางไปของพระพุทธเจ้าพระอรหันต์ หยุดหนึ่ง นี้แหละเป็นหนทางหมดจดวิเศษละ”

พระองค์ทรงรับสั่งทางมรรคผลว่า **ขณฺตี ปรมํ ตโป ตีติกฺขา ฯ**

ขณฺตี คือ ความอดทน **ตีติกฺขา** คือ ความอดใจ

หมายถึง อดจนกระทั่งหยุด พอใจหยุดจึงอด อดแล้วจึงหยุด

หยุดนั้นแหละ เป็นสำคัญ ยืนยันด้วยตำราว่า

นตฺถิ สนฺติปรํ สุขํ สุขอื่นนอกจากหยุดจากหนึ่งไม่มี

พระบาลีกล่าวต่อไปว่า

อุปฺปกา เต ฯ บรรดามนุษย์ทั้งหลายเหล่าใดมีปรกติไปสู่ฝั่งคือนิพพาน ชนทั้งหลายเหล่านั้นน้อยนัก ส่วนชนนอกนี้เลาะอยู่ชายฝั่ง คือ โลก วัฏฏสงสาร

เย จ โช สมฺมทฺทฺชา เต ฯ

ชนเหล่าใดประพฤติธรรมที่พระตถาคตกล่าวดีแล้ว ย่อมถึงซึ่งฝั่ง คือนิพพานได้ เป็นที่ตั้งล่วงเสียซึ่งวัฏฏะ เป็นที่ตั้งแห่งมัจจุ อันบุคคลข้ามได้ยากยิ่งนัก

กณห์ ฆมมํ วิปฺปหาย ฯ

บัณฑิตละกรรมอันดำเสียแล้ว ยังกรรมขาวให้เจริญขึ้น อาศัยนิพพานไม่มี
อาลัย จากอาลัย ยินดีในนิพพานอันสูงสุด พึงละกามทั้งหลายเสีย ไม่มีกังวลแล้ว
พึงปรารถนายินดีในนิพพานนั้น

ปริโยทเปยย อดฺตานํ ฯ

บัณฑิตควรชำระตนให้ผ่องแผ้วจากเครื่องเศร้าหมองแห่งจิตทั้งหลาย จิตอัน
บัณฑิตทั้งหลายเหล่าใดอบรมดีแล้ว ในองค์เป็นเหตุแห่งตรัสรู้ บัณฑิตทั้งหลาย
เหล่าใด ไม่ถ่อมมั่นยินดีแล้วในอันสละความยึดถือ บัณฑิตทั้งหลายเหล่านั้น
ย่อมเป็นผู้ไม่มีอาสวะ มีความโพล่งดับสนิทในโลกด้วยประการดังนี้

ในทางปริยัติขยายความว่า เมื่อบุคคลเห็นตามปัญญาว่า สังขารทั้งหลายไม่เที่ยง เป็นทุกข์ ไม่ใช่
ตัว เมื่อนั้นย่อมเบื่อหน่ายในทุกข์ เป็นหนทางหมดจดวิเศษ

ชนเหล่านั้นจึงประพฤติธรรมที่พระตถาคตเจ้ากล่าวดีแล้ว ย่อมถึงพระนิพพาน
ชนนอกนี้ไปในกิเลสวัฏฏ์ กรรมวัฏฏ์ วิปากวัฏฏ์ เวียนว่ายอยู่ในวัฏฏสงสาร

“พระนิพพานไม่ใช่ของพอดีพอร้าย ไม่ใช่ของง่าย เพราะฉะนั้นทางไป
นิพพานก็เป็นของไม่ใช่่ง่าย เป็นของยากนัก ธรรมอันนี้ที่สมเด็จพระผู้มีพระภาค
ทรงชี้ว่าทางอันหมดจดวิเศษ เมื่อเห็นความไม่เที่ยง เป็นทุกข์ ไม่ใช่ตัวของสังขาร
ทั้งหลาย”

สังขารกัถหลายอาศัย ฐาตุสฺสว

ธาตุธรรมผลิตขึ้นเป็นสังขารเหมือนแผ่นดินเป็นที่ตั้งของดินชาติ พืชชาติ
เมื่อมีแผ่นดินเป็นที่ตั้ง ดินชาติ พืชชาติ ก็ย่อมปรากฏขึ้นฉันใดก็ดี ธาตุธรรมที่มีขึ้นแล้ว
ปรากฏขึ้น ก็ย่อมมีการปรากฏขึ้น เป็นขึ้นของสังขาร ถ้าว่าธาตุธรรมไม่มีแล้ว สังขารก็ไม่มีเหมือน
กัน สังขารทั้งหลายทั้งปวงเป็นของดับได้ เคลื่อนไปได้ ส่วนธาตุธรรมนั้นไม่แปรตามใคร

ฐาตุสฺสว แยกออกเป็น

๑. สราคฐาตุสฺสว

- ๑.๑) ธาตุธรรมที่ยังเคลื่อนกลิ้งอยู่ด้วย รากะ โทสะ โมหะ
- ๑.๒) อสังขตธาตุสังขตธรรม ธาตุธรรมที่กระเทาะจาก รากะ โทสะ โมหะ ได้บ้าง แต่

ยังไม่สิ้นเชื้อ

๒. วิราคฐาตุสฺสว

คือ ธาตุธรรมที่ปราศจากรากะ โทสะ โมหะ แล้ว
ธาตุธรรมทั้งหมดที่เราอาศัยอยู่นี้ เป็นสราคฐาตุสฺสว

“เมื่ออาศัยสราคฐาตุสฺสวอยู่เช่นนี้ เราจะต้องเข้าไปถึงวิราคฐาตุสฺสว
ธรรมให้ได้ ถ้าเข้าไปถึงวิราคฐาตุสฺสวไม่ได้ ก็ต้องเวียนว่ายตายเกิดอยู่
ไม่มีจบมีสิ้น เหตุนี้ต้องตั้งใจให้แน่วแน่ ต้องทำใจให้หยุด ตั้งใจให้หยุด มุ่งที่จะไป
พระนิพพานทีเดียว เพราะน้อยตัวนักที่ตั้งใจจะไปสู่ฝั่งพระนิพพาน มากตัวนัก ที่
มุ่งจะไปสู่โลกในสราคฐาตุสฺสว”

ผู้ที่จะไปสู่วิราชาตวิราคธรรม ต้องประกอบตามธรรมที่พระตถาคตกล่าวดีแล้ว

ธรรมที่พระตถาคตกล่าวดีแล้ว คืออะไร ?

“ธรรมที่พระตถาคตเจ้ากล่าวดีแล้วนั้นไม่ใช่ทางอื่น ทางมรรคผลนี้เอง การทำให้หยุดนั้นแหละเป็นตัวมรรคทีเดียว พอใจหยุดก็เป็นตัวมรรค ก็จะมีผล ต่อไป เมื่อใจหยุดเป็นตัวมรรคแน่นอนแล้ว มรรคผลเกิดเป็นลำดับไป พอใจหยุดก็ได้ชื่อว่าเริ่มต้นโลกีย์มรรค มรรคผลนี้แหละเป็นธรรมที่พระตถาคต เจ้าตรัสดีแล้ว ต้องเอาใจหยุด ถ้าใจไม่หยุดเข้าทางมรรคไม่ได้ เมื่อไปทางมรรคไม่ได้ ผลก็ไม่ได้เหมือนกัน”

หลวงพ่อดอกน้ำเล่าเรื่องบวชสามเณร

เมื่อวานนี้บวชสามเณรองค์หนึ่ง พอใจหยุดถูกส่วนเข้าเท่านั้น ไปตลอดทีเดียว ทางมรรคผล ทำให้หยุด เอาผมมาปอยหนึ่งที่โคนแต่เมื่อบวชนั้น ให้น้อมเข้าจุมูกขวา ตัวอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ กลางตัวเจ้านาค เห็นผมก็จำได้ว่า โคนไปทางตะวันออก ปลายไปทางตะวันตก ผมมีคูกกลาง ถ้ามวล้มไปทางซ้ายหรือขวา เจ้านาคว่าไม่ล้ม โคนตั้งขึ้นมาด้วย เอาใจหยุดที่โค้ง ประเดี๋ยวผมแปรสีถูกส่วนเป็นดวงใสเท่าหัวแม่มือ ใจหยุดนิ่ง กลางของกลาง เข้าถึงดวงปฐมมรรค ศีลสมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ เข้าถึงกายมนุษย์ละเอียด นิ่งเหมือนกายมนุษย์ ถูกส่วน เข้าถึงกายต่างๆ จนถึงกายธรรมพระอรหัตละเอียด

“นี่วานนี้ได้สอนเจ้านาคให้ถึงนี้ พอบวชเณรเสร็จแล้วไปตามญาติ ไปนิพพานก็ได้ ไปโลกันต์ก็ได้ พวกพ้องไปตายอยู่ที่ไหน ไปตามเอาส่วนบุญเสีย ด้วย ตากับยายทั้งสองคนไปตามมาและเห็น ฝ่ายพระบวชใหม่ก็เห็นด้วย นี่ทางพุทธศาสนาความจริงเป็นอย่างนี้”

นี้แหละ เอส มคฺโค วิสุทฺธิยา หนทางหมดจดพิเศษ

หมดจดพิเศษ กว้างขวางนัก ได้แก่ทางปฐมมรรค มรรคจิตมรรคปัญญา โคตรภู โสดา สกทาคา อานาคา อรหัต ทางมรรค ทางผล ทางศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ ทางอื่นไม่มี

“ที่จะเข้าไปทางนี้เพราะเห็นสังขารทั้งหลายไม่เที่ยง สังขารทั้งปวงเป็นทุกข์ ธรรมทั้งหลาย ไม่ใช่ตัว ก็ตกออกตกใจหาหนทางไปทางนี้ ถูกมรรคผลนิพพานทีเดียว”

“เพราะฉะนั้นต้องฟังจริงๆ ตั้งใจจริงๆ ไม่ใช่ของพอดีพอร้าย ไม่ใช่เป็นง่าย เป็นของยากนัก ผู้แสดงก็ตั้งอกตั้งใจแสดง ถ้าผู้ฟังไม่ตั้งใจฟัง ก็ชี้เกี้ยว เดียวก็เลิกเสียเท่านั้น เข้าขันกับพานมัน گیرกันเท่านั้น นี่ได้ประโยชน์ทั้งสองฝ่าย ผู้แสดงก็ได้ ผู้รับก็ได้ด้วยกันทั้งสองฝ่าย ถ้าว่าพูดเสีย ผู้แสดงก็สะดุดใจเสีย ก็หยุดเสีย ไม่แสดง ก็เสียทั้งสองฝ่าย เป็นฝ่ายดำไป ไม่ใช่ฝ่ายขาว”

(ความไม่ประมาท ๑)

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

นโม.....

ภาสิตา โข ปน ภควตา.....

พระบรมศาสดาทรงไว้อาลัยแก่เราทั้งหลายด้วยปัจฉิมวาจา ให้เป็นเครื่องระลึกนึกถึงประจำใจไว้ว่า

“ดูกรภิกษุทั้งหลาย เชิญท่านทั้งหลาย เราเรียกท่านทั้งหลายเข้ามาสู่ที่เฝ้า เรานี้ว่า สังขารทั้งหลายมีความเสื่อมไปเสมอ สิ่งที่ได้เห็นด้วยตา ได้ยินด้วยหู ได้ทราบด้วยจมูก ลิ้น กาย ได้รู้แจ้งทางใจ เสื่อมไปเสมอ ไม่เหลือเลย ท่านจงถึงพร้อมด้วยความไม่เปลอ ไม่ประมาท”

ด้วย “**พระปัจฉิมวาจา**” นี้ พระองค์ทรงประสงค์ให้เรา

๑. นึกถึง “ความเสื่อม” ให้ติดอยู่กับใจเสมอ

นึกถึงอัตรภาพร่างกายที่ไม่คงที่ นับแต่คลอดจากครรภ์มารดา ก็เสื่อมเรื่อยไป ดังนั้น ทั้งสากลโลก รับรู้ด้วยตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ย่อมเสื่อมไป ไม่มีความตั้งอยู่ชั่วกัลปาวสาน นึกถึงความเสื่อมประจำใจ จะหวัหระเสียงดังไม่ออก เป็นแต่ยิ้มนๆ เป็นภิกษุสามเณรจะต้องเรียนเป็นนักปราชญ์ให้ได้ หมิงชายครองเรือนก็ได้เป็นหลักฐานเพราะรักชีวิต หากรักษาศีล ก็รักษาถึงอริศีล ทำสมาธิได้มั่นคง ทำปัญญาให้รุ่งเรือง ทางโลกก็เจริญในการเลี้ยงชีพ จะได้ทำความดียิ่งขึ้นไปอีก

นึกถึงความเสื่อมให้ติดกับใจ เป็นทางไปของพระพุทธเจ้า พระอรหันต์

“**นึกถึงความเสื่อมได้เวลาไรละก็ บุญกุศลยิ่งใหญ่เกิดกับตนเวลานั้น**”

ความเสื่อมนี้มีกับใครบ้าง ?

มีอยู่กับทุกคนในกำเนิดทั้ง ๔ (สังเสทชะ อัญชะ ชลาพุชะ โอปปาติกะ) อบายภูมิ ๔ มนุษย์ สวรรค์ ๖ ชั้น พรหม ๑๖ ชั้น อรูปพรหม ๔ ชั้น มีความเสื่อมเหมือนกันหมด

๒. ให้ตรึกอยู่ในความเสื่อมนั้นด้วยความไม่ประมาท

พระองค์จะเตือนพวกเราให้พ้นจากความเสื่อมเหล่านั้นให้ออกจากภพ คือกามภพ รูปภพ อรูปภพ ขึ้นจากวิภวสงสาร เข้าถึงธรรมกายไปนิพพาน ด้วยการไม่ให้เปลอในความเสื่อมนั้น

“ถ้าไม่เฟลในความเสื่อมนั้น ทำอะไรเป็นได้ผลหมด เป็นภิกษุ สามเณร ทำอะไรเป็นได้ผลหมด เล่าเรียนก็สำเร็จ ค้นถุระ วิปัสสนาก็สำเร็จ ไม่ท้อถอย ฝ่าย อุบาสก อุบาสิกา ทำนาก็รวยกันยกใหญ่ ทำสวนก็รวยกันยกใหญ่ ทำไร้ก็รวยกันยกใหญ่ เป็นคนไม่เกียจคร้านทีเดียว”

พระพุทธเจ้าทรงอุปมาอุปไมยไว้ว่า

ปทชาติทั้งหลาย รอยเท้าสัตว์ทั้งหลายในชมพูทวีปต้องประชุมลงในรอยเท้าช้างฉันทก็ได้ก็ดี ธรรมทั้งหลายที่เป็นกุศลหมดทั้งสิ้น ย่อมมีความไม่ประมาทเป็นต้นเค้า ประชุมลงด้วยความไม่ประมาท ธรรมของพระบรมศาสดาจบพระไตรปิฎก มีความไม่ประมาทเป็นต้นเค้า ความประมาท และความไม่ประมาท จึงเป็นข้อสำคัญ

“ความประมาทนะ คือเฟลออกไป ความไม่ประมาทนะคือ ความไม่เฟล ไม่เฟลอะไร ใจจดจ่อทีเดียว นั่นอริศีล อริจิต อริปัญญา นี้เรียกว่าผู้ไม่ประมาท”

เมื่อเห็นความเสื่อม ย่อมไม่ประมาท คือไม่เฟล นึกหนักเข้าๆ แล้วใจหาย นี่เรามาคนเดียว เราก็ตายคนเดียว ทำชั่วเล็กละหมด

“เอ๊ะ นี่เราก็ตายคนเดียวสิ บุรพชนต้นตระกูล ของเราไปไหนหมดล่ะ อ้าว..ตายหมด เราละก็ตายแบบเดียวกัน ตกใจละคราวนี้ ทำชั่วเล็กละทันที รีบทำ ความดีโดยกระหน่ำทันทีเดียว เพราะไปเห็นอ้ายความเสื่อมเข้า”

อะไรทำให้ประมาท ?

สุรา ความเมา ทำให้เสียคน ไม่รู้จักพ่อแม่ญาติพี่น้อง เมาอีกอย่างเรียก เมามั่น เป็นอีกหนึ่งของความประมาท เช่น ลูกไม่เคารพพ่อแม่

“อ้ายเมาสุรานั้นมีเวลาสร้างนะ อ้ายเมาอีกอย่างหนึ่งล่ะ อ้ายนั้นเมาสำคัญ เขาเรียกว่า เมามั่น ถ้าว่าช่างก็เรียกว่า เมามั่น พ่อแม่เลี้ยงลูกหญิงลูกชายมานะ ถ้าเมามั่นขึ้นมาแล้วก็ไม่ได้ละ แม้ว่าเล็กๆ น้อยๆ เท่านั้นแหละ หญิงก็ลงจมูกพิดทีเดียว ชายก็ลงจมูกพิด นี่เป็นเหตุประมาทสำคัญ”

ความประมาท นักปราชญ์ทั้งหลายติเตียนว่าเป็นทางไปของคนเมา ของคนไม่มีสติ ของคนพลั้งเฟลของคนพาล ไม่ใช่ทางไปของบัณฑิต ความไม่ประมาทเป็นทางไปของบัณฑิตแท้

พระบรมศาสดา พระอรหันต์ทั้งหลาย เป็นผู้ไม่ประมาทแล้ว พระอนาคาลงมาถึงโคตรภูบุคคล ที่มีธรรมกายแล้ว ก็ไม่ประมาทตามส่วนของท่าน ปุถุชนแท้ๆ น้อยคนนักจะมีความไม่ประมาท

เมื่อรู้จักความจริง ให้ตั้งใจว่าต่อไปนี้ จะนึกถึงความเสื่อมในสกลร่างกายไม่ขาด จะเอาใจจรดอยู่ ที่ความเสื่อมนั้น เมื่อลืมนตาขึ้นเห็นภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกาความเสื่อมมันแสดงให้ดู ประเดี๋ยว ก็ตายให้ดู ได้ยินเสียงพระสวดก็ดี เห็นโลงก็ดี เป็นอย่างนี้หมดทั้งสากลโลก

๓. เมื่อเห็นความเสื่อมแล้ว ให้เรามั่นคงในอริศีล อริจิต อริปัญญา

อริศีล เข้าถึงดวงใสเท่าดวงจันทร์ ดวงอาทิตย์ อยู่ในกลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ไสบริสุทธ์ ถ้ายังไม่เห็นก็เป็นเพียงบริสุทธ์กาย วาจา เจตนาเป็น “เจตนาศีล” เท่านั้น

อธิจิต อยู่ในกลางอธิศีล ดวงเท่าๆ กัน ถ้าเข้าถึงอธิจิตได้ชื่อว่า “เป็นผู้มั่งคั่ง” ไม่โยกคลอน

อธิปัญญา เข้าถึงดวงปัญญา อยู่ในกลางดวงศีล ไสยิ่งกว่าไสขึ้นไป สะอาดยิ่งกว่าสะอาด เท่าดวงจันทร์ดวงอาทิตย์ หากเฉลียวฉลาดในกาย วาจา ก็เป็นเพียง “ปัญญาภายนอก” หรือความฉลาดของปัญญา ไม่ใช่อธิปัญญา

“เมื่อเข้าถึงอธิศีล อธิจิต อธิปัญญา แล้วละก็ จะเข้าถึงธรรมกายเป็นลำดับไป เมื่อเข้าถึงอธิศีล อธิจิต อธิปัญญา ละก็ไม่พ้นละ ต้องเข้าถึงธรรมกายแน่ เป็นทางไปของพระพุทธเจ้า พระอรหันต์จริงๆ แท้ๆ เมื่อรู้จักแน่เช่นนี้ละก็ จะไปนรกกันได้อย่างไร ไม่ไปแน่นอน ถ้าทำหนักเข้า ปฏิบัติเข้า ก็จะเป็นลำดับไปมรรคผลต้องอยู่กับเราแน่ ต้องออกจากวิภวัญจะทั้งสามแน่ๆ คือ กรรมวิภวัญ วิปากวิภวัญ กิเลสวิภวัญ ต้องออกจากภพสามแน่ๆ คือ กามภพ รูปภพ อรูปภพ มีนิพพานเป็นที่ไปในเบื้องหน้า”

เมื่อเข้าถึงอธิศีล อธิจิต อธิปัญญา ก็เข้าถึงวิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ ถึงกายมนุษย์ละเอียดเห็นดวงธรรมทั้ง ๖ และภายในกายต่างๆ ถึงกายธรรมอรหัตละเอียดเป็นลำดับ

จะเข้าถึง “อรหัต “ตัดกิเลสได้ ต้องอาศัย อธิศีล อธิจิต อธิปัญญา

วินัยปิฎก ย่อลงไปแล้วคือ อธิศีล

สุตตันตปิฎก ย่อลงไปแล้วคือ อธิจิต

ปรามัตถปิฎก ย่อลงไปแล้วคือ อธิปัญญา

ดังนั้น เราจึงควรนึกถึงความเสื่อมอยู่เสมอ และตั้งอยู่ในความไม่ประมาท โดยอยู่ในอธิศีล อธิจิต อธิปัญญา

“ถ้าเข้าถึงอธิศีล อธิจิต อธิปัญญา ยังไม่ได้ ต้องรีบเร่งค้นคว้าหาอธิศีล อธิจิต อธิปัญญา เหมือนอย่างบุคคลที่มีกระแสไฟ หรือเตาอังโล่ตั้งอยู่บนศีรษะ มันร้อนทนไม่ไหว ต้องรีบหาน้ำดับ หรือเอาถังเสียให้ได้ฉับไฉนก็ดี ต้องให้เจออธิศีล อธิจิต อธิปัญญา ถ้าไม่เจอต้องรีบชวนขวายเป็นด้วย จึงจะเอาตัวรอดได้ ไม่เสียที่ที่เกิดมาเป็นมนุษย์พบพุทธศาสนา”

๑๗ ศีลเบื้องต้นต่ำ และ ศีลเบื้องต้นสูง

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๙๗

นมโม.....
อเนกปริยาเยน โข ปน.....

ศีลเป็นหลักเบื้องต้นในพระพุทธศาสนา และเป็นสิ่งที่จะต้องรู้และมีให้แน่นอนในใจของทุกคน พระผู้มีพระภาคเจ้า ทรงปจฉาวิสัยขนาดด้วยพระองค์เป็นลำดับในเรื่องศีลเบื้องต้นต่ำและเบื้องต้นสูง ปรากฏตามพระบาลี กถญจ สัลล ๙

ศีลเบื้องต้นต่ำ

คือศีล ๕ ของผู้ครองเรือน เป็นเหตุจูงใจศีล ต้องมีให้มันเสียก่อน สูงกว่านี้ คือศีล ๘ เป็นอดีตศีล

ศีล ๕ ได้แก่

๑. การฆ่าสัตว์ “สัตว์” แปลว่า ผู้ซึ่งอยู่ในภพ มีกำเนิด ๔ คือ

อัญชะ สัตว์ที่เกิดด้วยฟองไข่ แล้วฟักเป็นตัวทีหลัง ต้องระวังและเว้นจริง ๆ เช่น ไข่เป็ด ไข่ไก่ ไช้เม็ด ไช้เรือด เพราะระวังยาก ถือว่ามีชีวิตอยู่แต่กระดูกกระดูกไปไหนไม่ได้ นางกุลตีกินรี ไข่ออกมาเป็นมนุษย์ชาย ๒ คน ต่อมาเป็นพระเถระ

สังเสทชะ สัตว์ที่เกิดด้วยเหงื่อไคล เช่น เหา เส้น เรือด ไร มนุษย์ที่เกิดจากเหงื่อไคล ได้แก่ เรื่องพระปัจเจกโพธิ ๕๐๐ อาศัยคัพภมณฑลทินเหงื่อไคลจากมารดา

ขลาพุชะ สัตว์ที่อาศัยน้ำบังเกิด เช่น มนุษย์ แพะ แกะ วัว ควาย

อุปปาติกะ ลอยขึ้นบังเกิด เช่น นางอัมพาลี เกิดในคาคบตันมะม่วง มีราชกุมาร ๕๐๐ จะแย่งกัน พราหมณ์จึงตัดสินให้อยู่คนละ ๗ วัน ในปราสาทในสวนมะม่วง จะได้ไม่ทะเลาะกัน

องค์แห่งศีลข้อที่ ๑ คือ ปาณาติบาต

๑. สัตว์นั้นมีชีวิต ทั้งเป็นตัวแล้วหรือยังอยู่ในไข่ ขยับตัวไม่ได้ก็ตาม เรียก ปาณ
๒. รู้ว่าสัตว์นั้นมีชีวิต
๓. มีเจตนาจะฆ่าสัตว์นั้น
๔. พยายามฆ่าสัตว์นั้น
๕. สัตว์นั้นตายด้วยความพยายามนั้น

ท่านยกเอาอริยบุคคล อริยสาวก ตั้งแต่พระโสดา เจตนาฆ่าสัตว์ของท่านไม่มีเลย ที่เรารักษาปาณาติบาตนี้ ต้องตัดเจตนาให้ขาดจากใจ

องค์แห่งศีลข้อที่ ๒ คือ อทินนาทานา

๑. ทรัพย์หรือสิ่งของนั้น มีเจ้าของหวงแหน
๒. รู้ว่าทรัพย์นั้น มีเจ้าของหวงแหน
๓. มีเจตนาที่จะลักทรัพย์นั้น
๔. พยายามลักทรัพย์นั้น
๕. ได้ทรัพย์นั้นมาด้วยความพยายาม

เงินทองเล็กน้อยพออดได้ ไม่พอใช้พอกินอะไรพออดได้ แต่ว่าอายเพชรนิลจินดาราคามันมาก ราคาถึงแสน เอาแล้วทำใจคนมีศีลกระดูกกระดูกไปอีกแล้ว เรียกว่า ศีลจอมปลอม

องค์แห่งศีลข้อที่ ๓ คือ ประพฤติผิดในกาม

ให้โทษมาก เพราะทำให้มนุษย์ในโลกนี้มีความทุกข์

๑. หญิงหรือชาย ไม่ใช่สามีภรรยาของตน
๒. มีเจตนาที่จะเสพเมถุน
๓. ประกอบกิจในการเสพเมถุน
๔. ทำมรรคต่อมรรคให้ถึงกัน

ศีลไม่สมบูรณ์บริบูรณ์ ศีลอัปบาง อำพรางศีล หลบศีล หลอกศีล หลอกตัวเอง โกงตัวเอง ถ้าว่าที่ไม่พอใจก็พออดได้ ถ้าพอใจอยู่สิ้นกาลช้านาน พอใจอยู่จนแก่ หลายสิบปี เมื่อมาสมเจตนาของตัว เขาก็กลัว ขยับเขยื้อนจะล่วงกามนั้นๆ เข้าอีก

องค์แห่งศีลข้อที่ ๔ คือ มุสาวาทา

“ถ้าเลิกมุสาทั้งประเทศ สบายกันหมดทั้งประเทศทีเดียว”

๑. พูดเรื่องที่ไม่เป็นจริง
๒. มีเจตนาที่จะพูดให้ผิดไปจากความจริง
๓. พยายามที่จะพูดให้ผิดไปจากความจริง
๔. คนฟังเข้าใจความหมายในคำพูดนั้น

ถ้ายังมีเลือกเฟิ่นว่าจะปดดีหรือไม่ปดดี ศีลยังเหลวอยู่ จะตัดหัวคิ้วแห่ง ตีรันฟันแทง ตัดชีวิต สักเท่าใด จะให้กล่าวคำเท็จนะ กล่าวไม่ได้เสียแล้ว คำเท็จขาดจากใจ กล่าวแต่คำจริง อย่างนี้ได้ชื่อว่า มีศีล

องค์แห่งศีลข้อที่ ๕ การดื่มน้ำเมา คือ สุราและเมรัย

๑. น้ำที่ดื่มเป็นน้ำเมา
๒. รู้ว่าน้ำนั้นเป็นน้ำเมา
๓. มีเจตนาดื่ม
๔. พยายามดื่ม
๕. น้ำเมานั้นล่วงพ้นลำคอกลงไป

ผู้ถือศีลทั้งห้าข้อนี้ จะต้องเว้นเจตนาละเมิดศีลให้ขาดจากใจ เหมือนพระอรหันต์บุคคลทีเดียว ไม่หลบศีล ไม่คิดจะทำแม้ถูกบังคับ ศีลจึงจะสมบูรณ์

ในศีลทั้งห้า สุราเป็นตัวสำคัญ ถ้างดไม่ได้ ศีลข้ออื่นก็จะรักษาไม่ได้ด้วย ท่านเปรียบเทียบเหมือนวงของช้าง ช้างมีเท้า ๔ มึงวง ๑ แต่ ถ้าช้างขาดวง มันก็ต้องนอนลงกินหญ้าหรือเลี้ยงชีพได้อย่างยากลำบาก ถ้างดสุรา อีก ๔ ลิกขาบทก็สลายหมด

ศีลห้าข้อเหมือนพระนครมี ๕ ประตูดตามลำดับ ถ้าออกประตูที่ ๕ คือล่วงสุรา ก็เท่ากับผ่านประตูที่ ๑ ถึง ๕ แล้ว

ศีลข้อ ๕ จึงเป็นตัวยุทธสำคัญ เช่นเดียวกับโมหะเป็นตัวยุทธที่สำคัญที่สุดในกิเลสทั้ง ๓ ตระกูล คือ โลภะ โทสะ โมหะ

สุราจึงจัดไว้ว่าเป็นตัวประมาท อยู่ในธรรมที่เป็นอกุศล ส่วนธรรมที่เป็นกุศลในพระไตรปิฎก มากน้อยเพียงใด สรุปลงในความไม่ประมาท

ดังนั้น ต้องมั่นอยู่ในศีลห้า **ซึ่งเป็นศีลโดยปริยายเบื้องต้น**

พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสถึง**ศีลโดยปริยายเบื้องต้นสูงว่า**

อิธ ภิกขุ ๑ ภิกขุในธรรมวินัยของพระตถาคต ย่อมเป็นผู้มีศีล (สีลวา โหติ)

ภิกษุ มีศีลอย่างไร ?

ไม่ต้องสมาทาน เหมือนอุบาสก อุบาสิกา แต่สำเร็จด้วยญัตติจตุตถกรรมวาจา ในท่ามกลางพระสงฆ์ในปัจฉิมประเทศ ตั้งแต่ ๕ รูปขึ้นไป ในมัชฌิมประเทศตั้งแต่ ๑๐ รูป มาประชุมโดยมีพระอุปัชฌาย์ พระกรรมวาจา ส่วนสามเณรต้องมีศีล ๑๐

ศีล ๘ เป็นไปเพื่อการตัดตัณหา จึงเพิ่มการเว้นบริโภคอาหารในเวลาวิกาลเพื่องด “รสตัณหา” ฟ้อนรำดีดสีตีเป่า เป็นสัททตถาคตจึงสัตว์โลกให้มนุษย์เวียนอยู่ในภพ ทัดทรง ประดับดอกไม้ของหอม นั่งนอนอาสนะสูงใหญ่ มีนุ่นสำลี เป็น “โผฏฐัพพัตถนา”

ศีล ๑๐ เพิ่มการไม่รับเงินและทอง

ศีล ๕, ๘, ๑๐ รวมอยู่ในศีลของภิกษุหมด ศีลภิกษุเป็น **อปริยัตตปาริสุทธิศีล ศีลไม่มีที่สุด** ในวิสุทธิมรรคแสดงไว้ มี ๓ ล้านกว่าสิกขาบท

ศีลเบื้องต้น

๑. ย่อมเป็นผู้สำรวมในพระปาติโมกข์

คือ เว้นข้อที่พระพุทธรเจ้าห้าม ทำตามที่ทรงอนุญาต โดยทั่วไปมี ๒๒๗ สิกขาบท

“ศีล ๒๒๗ ขึ้นสู่พระปาติโมกข์ แต่ว่าข้อสำคัญทั้งนั้น ไม่ใช่ข้อเล็กน้อย เพราะฉะนั้นควรไหว้ควรบูชาภิกษุ ภิกษุที่ประพฤตินิสัยในสิกขาบัญญัติน้อยใหญ่ของตัวได้นำไหว้ นำบูชาหนัก เป็นของยาก ไม่ใช่เป็นของทำง่าย”

๒. ถึงพร้อมด้วยอาจารย์มารยาท และด้วยโคจร

๒.๑ อาจารย์สัมปันโน ภิกษุเวลาเดินย่อมทอดตาลงมองชั่วแฉกหนึ่ง เรียกว่า ตาตาย ทอดลง แม้จะเบิกตาขึ้นก็เพียงดูอันตรายนเท่านั้น มิได้แสวงหาวิสภาคามณฺ์ คือ รูปที่ชอบ

ภิกษุเดินอยู่ในความสำรวม เรียกว่า **อินทริยสังวร** ทั้ง ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ไม่ยินดียินร้าย ไม่ให้โทมนัสสอดเข้าประทุษร้ายใจ เรียก “อาจารย์”

ภิกษุสำรวมในมารยาททั้งกาย วาจา ใจ เป็นอัปปหาริก ลงในเจตนา ไม่ประทุษร้ายใคร ประกอบด้วยเมตตา เป็น ปุเรจาริก

๒.๒ โคจรสัมปันโน ภิกษุไม่ไปในที่อโคจร แต่ไปในที่โคจรของตัว

ภิกษุไม่ไปหาหญิงแพศยา หญิงม่าย หญิงสาวใหญ่ ในเรื่องกิจอื่นนอกจากเขานิมนต์ ไม่สนทนาอย่างสามัญชน

ภิกษุไม่ไปโรงสุรา ยาฝิ่น โรงมหรสพ ที่ประชุมสนุกสนาน รวมถึงดูเขาชุมนุมกันรวมพลหรือในที่ที่เข้าไปแล้ว เขาดีเตียน

๓. เห็นภัยในโทษแม้เพียงน้อย

ภิกษุพึงระวังความบริสุทธิ์ของภิกษุไม่ให้กระทบสิ่งที่เป็นโทษ แม้ปลายผม เหมือนระวังเศษปฏิกูล

ภิกษุย่อมถอยใจออกห่างจากสิ่งที่เป็นอาบัติ สิ่งที่เป็นโทษ เหมือนปีกไก่ที่ไสลงไปในไฟ ปีกไก่อ้อมงอกกลับถอยออกมา

๔. สมาทานศึกษาอยู่ในสิกขาบททั้งหลาย

ภิกษุในธรรมวินัย อยู่ในศีล ย่อมไม่ลั่นกรอบของศีล อยู่ในกรอบของพระวินัยเหมือนมหาสมุทรรักษาน้ำไว้ไม่ให้ไหลบ่าท่วมไป

นี่จึงได้ชื่อว่า ภิกษุนั้นแหละอยู่ในศีลเบื้องต้น ส่วนสามเณรก็อยู่ในศีล ๑๐ ศีลเป็นของสูง ของละเอียด ผู้ปฏิบัติก็ต้องละเอียด จึงจะรักษาไว้ได้

“ศีลในเทวภูมิศีล และอุปริมศีลทั้ง ๒ ประการ เป็นเบื้องต้นของพุทธศาสนิกชน ทั้งคฤหัสถ์ บรรพชิต ถ้าว่าไม่มีศีลจริงแล้ว จะอวดว่าปฏิบัติศาสนา ละโกงตัวเอง ไม่ทำตัวเองให้พ้นทุกข์ได้ ตัวเองจะต้องอยู่ในปลักกิเลสนั่นเอง จึงต้องคอยระแวดระวังตั้งตนให้อยู่ในศีลจริง เหมือนพระอริยมุคคัล”

(สมาธิเบื้องต้น และ สมาธิเบื้องต้นสูง)

๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

นโม.....

กถวจ สมาธิ สมมุทกขาโต.....

เริ่มต้นพระธรรมเทศนา ในเรื่องสมาธิ ด้วยคำปุจฉาวิสัชนา โดยพระพุทธองค์เองว่า

กถวจ สมาธิ ๑ สมาธิที่พระผู้มีพระภาคตรัสแล้วเป็นไฉน?

หลวงพ่อดำปากน้ำ ได้แสดงให้เข้าใจโดยปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ ดังนี้

สมาธิโดยปริยัติเบื้องต้น :

อิธ อริยสาวโก ๑ พระอริยสาวกในพระธรรมวินัย กระทำให้ปราศจากอารมณ์ทั้ง ๖ คือ รูปารมณ์ สัททอารมณ์ คันธารมณ์ รสอารมณ์ โผฏฐัพพารมณ์ ธรรมารมณ์ ไม่ได้เกี่ยวแก่ใจเลย เรียกว่า ปราศจากอารมณ์ ทำให้ได้สมาธิตั้งมั่น จิตเป็นธรรมชาติหนึ่ง ไม่มีสองต่อไป

สมาธิโดยปริยัติเบื้องต้นสูง :

อิธ ภิกขุ วิวิจเจว ๑ ภิกษุผู้ศึกษาในธรรมวินัย สงัดแล้วจากกาม อกุศลทั้งหลายเข้าถึงปฐมฌาน ความเพ่งที่หนึ่ง ประกอบด้วย องค์ ๕ ประการคือ วิตก วิจารณ์ ปีติ สุข เอกัคคตา

สงบวิตก วิจารณ์ ได้แล้ว เข้าถึง “ทุติยฌาน” ความเพ่งที่ ๒ ประกอบด้วย “ปีติ” และ “สุข” เกิดจากวิเวก

สงบปีติ เข้าถึง “ตติยฌาน” ความเพ่งที่ ๓ มีองค์ คือ “สุข” เกิดแต่ “วิเวก” หรือ สุขเอกัคคตา ละทุกข์ละสุข ด้วยความดีใจ เสียใจ เข้าถึง “จตุตถฌาน” ความเพ่งที่ ๔ มีสติบริสุทธิ เจยเป็นองค์ประกอบ (อุเบกขา, เอกัคคตา)

เหล่านี้เป็นสมาธิในทางปริยัติ

สมาธิในทางปฏิบัติเบื้องต้น :

พระอริยสาวกกระทำอารมณ์ทั้ง ๖ (รูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส ธรรมารมณ์) ไม่ให้ติดใจ คือ สละอารมณ์ หลุดจากจิต เหลือแต่จิตล้วนๆ เหมือนคนเวลานอนใกล้จะหลับ

เมื่อยังไม่หลับ มีอารมณ์เข้าไปติดอยู่กับอารมณ์ทั้ง ๖ อดีต ปัจจุบัน อนาคต อารมณ์เหล่านี้ วุ่นอยู่กับใจ ติดอยู่กับใจ เปลื้องจากกันไม่ได้ ตลอดคืนยันรุ่งก็ไม่หลับ เพราะอารมณ์เข้าไปติดกับใจ มันไปบังคับใจเสีย มันไม่หลุด เรียกว่า สละอารมณ์ไม่ได้

“เมื่อสละอารมณ์ได้ ในทางปฏิบัติไม่เกี่ยวข้องกับอารมณ์เลย ใจหลุดจากอารมณ์เหมือนอะไร เหมือนไขแดงกับไขขาวอยู่ด้วยกันจริงๆ แต่ว่าไม่เกี่ยวกัน ไขแดงมีเยื่อหุ้มอยู่นิดหนึ่งบางๆ ไม่เกี่ยวกับไขขาวด้วย ไขขาวหุ้มอยู่ข้างนอกไม่ติดกัน รสชาติของไขแดงก็รสหนึ่ง รสชาติของไขขาวก็รสหนึ่ง ไม่เข้ากัน อยู่คนละทาง เห็นปรากฏทีเดียว เห็นที่ไหน อยู่ที่ไหน จึงเป็นทางปฏิบัติ เห็นปรากฏชัดอยู่ในกลางดวงธรรม ที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ไสบริสุทธ์เท่าฟองไขแดงของไก่”

พอเข้าถึงกายมนุษย์ละเอียด ตาของกายมนุษย์ละเอียด ก็เห็นรู้ว่าดวงจิตของมนุษย์นั้นเวลานี้ไม่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ทั้ง ๖ นั่งแน่นนอนอยู่กับดวงจิตไม่คลาดเคลื่อน ดวงจิตนั้นก็ซ้อนอยู่กับดวงจำดวงเห็น ดวงวิญญาณก็ซ้อนในดวงจิต เป็นจุดเดียวกัน เรียกว่า ถึงซึ่งความเป็นหนึ่ง (เอกคฤดา) ไม่มีเขี่ยอื่น เหมือนน้ำที่ใสไว้ในแก้วตั้งไว้มัน ไม่มีลมพัดมา เป็นสมาธิเบื้องต้นโดยปฏิบัติ

สมาธิทำนองหลักมาก ไม่ใช่แต่ปราศจากอารมณ์ถึงความเป็นหนึ่งเท่านั้น มีถึง ๔๐ ยกเป็นปริยายเบื้องต้น ๘ เหลืออีก ๓๒ เป็นสมาธิฝ่ายนอกพระศาสนา หรือสมาธิข้างนอก คือเห็นข้างนอก แล้วน้อมเข้าไปข้างในได้

“ถ้าสมาธิตรงข้างในดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ เช่นนี้ละก็ถูกเป้าหมายใจคำพุทธศาสนา”

สมาธินอกพุทธศาสนา ที่พระพุทธเจ้าทรงรับรองอนุโลม มี กสิณ ๑๐ อสุภะ ๑๐ อนุสติ ๑๐ อหារปฏิกุศลสัญญา ๑ จตุธาตววัตถาน ๑ รวมเป็น ๓๒ เป็นสมาธิโดยปริยายเบื้องต้น

“แต่ว่าสมาธิโดยทางปริยัติไม่เห็น...ถ้าสมาธิในทางปฏิบัติ ผู้ได้ ผู้ถึงเห็นที่เดียว”

สมาธิในทางปฏิบัติโดยปริยายเบื้องต้น :

เมื่อเข้าถึงฌานที่ ๑ ก็เป็นตัวปฏิเวธแล้ว เข้าถึงฌานที่ ๒ ก็เป็น ปฏิเวธอีก ปรากฏชัดด้วยตาของตัว เข้าถึงกายไหน ก็เป็นปฏิเวธกายนั้น

ใจหยุดนิ่งกลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ เกิดเป็นฌานขึ้นกลางดวงจิตที่หยุดนั้นโดยนิ่งหนักเข้าๆ พอถูกส่วนเข้า ก็เข้ากลางของหยุดนั้น พอถูกส่วน เป็นดวงผุดขึ้นมา ดวงใหญ่รอบตัว วัดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ วา (๘ ศอก) หนาคืบหนึ่ง กลมรอบตัว มีกายมนุษย์ละเอียดขึ้นนั่งอยู่กลางดวงนั้น

ดวงจิตมนุษย์ละเอียด เห็นดวงจิตตัวเอง ก็นั่งอยู่ในกลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ละเอียดนั้น พ้นจากกายมนุษย์หยาบแล้ว

กายมนุษย์ละเอียด ก็นั่งอยู่กลางดวงฌาน วัดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ วา (๘ ศอก) กลมรอบตัว เป็นวงเวียนหนาคืบหนึ่ง กายมนุษย์ละเอียด เข้าฌานแล้วจะไปไหนก็คล่องแคล่ว

เมื่อเข้าฌานเช่นนั้นแล้วก็คล่องแคล่ว เกิดวิตกว่านี่อะไร ไม่เคยเห็น ตรีกตรอง วิจาร เกิดวิตก คือ ตรวจตรา ดุสิตันวรรณะ รอบเนื่อรอบตัวซ้ายขวา หน้าหลัง เกิดปีติชอบใจ เต็มส่วนปีติ สุขกาย สบายใจ แล้วก็นิ่งเฉย เกิดแต่วิเวก ใจวิเวกหนึ่งอยู่กลางดวง เต็มส่วนของฌาน

ใจกายมนุษย์ละเอียดอยู่ในฌานนี้ ยิ่งใกล้ของหยาบหนัก เราจะทำให้สูงขึ้นกว่านี้

ใจกายมนุษย์ละเอียด ก็ขยายจากปฐมฌานของกายมนุษย์ละเอียด หยุดหนึ่งอยู่ศูนย์กลาง ดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ละเอียด หนักเข้าก็ถึงดวงอีกดวง เรียกว่า **ทุติยฌาน** เป็นกายทิพย์ทีเดียว กายทิพย์ละเอียดเข้าฌาน อาศัยกายทิพย์หยาบเข้าฌานต่อไป แต่ที่นี้ไม่มีวิตก วิจารณ์ เหลือแต่ปีติ เพราะดีกว่า ไสสะอาดกว่าเก่า ปีติเต็มส่วน หนึ่งเฉยกลางนั้น

ใจกายทิพย์ละเอียดขยายจากฌานที่สอง ได้ฌานดวงใหม่ คือ **ตติยฌาน** กายรูปพรหม กายรูปพรหมละเอียด เข้าฌานนั้น โดยอาศัยกายรูปพรหมหยาบหนึ่งหนึ่งในดวงตติยฌาน ในนี้ไม่มีปีติ มีแต่สุขกับเอกัคคตา หนึ่งเฉยอยู่กับสุขนั้น กายรูปพรหมรู้ว่าละเอียดกว่านี้มีอีก

ใจกายพรหมละเอียดก็ขยายจิตจากตติยฌาน หนึ่งอยู่กลางดวงจิตของตัว กลางของกลาง กลางของกลาง ถูกส่วนเข้า ผุดขึ้นมาอีกดวง เป็นดวงที่สี่ เข้าถึง **จตุตถฌาน** อาศัยกาย อรูปพรหมหยาบ และละเอียดเข้าจตุตถฌานไป หนักเข้าเป็นอุเบกขา มีแต่ใจเฉย สติบริบูรณ์

ใจกายอรูปพรหมละเอียด ก็หยุดหนึ่งในศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายอรูปพรหมละเอียด อยู่ศูนย์กลางจตุตถฌาน จะเข้าอรุปรุปรุต่อไป เข้า **อากาสนัญจายตนฌาน วิญญานัญจายตนฌาน อากิญจัญญายตนฌาน เนวสัญญานาสัญญายตนฌาน** ต่อไปนี้ใช้กายรูปพรหมละเอียดไม่ได้ ใช้กาย อรูปพรหมกายเดียวเข้าฌาน นี้เป็นฌานในภพ ฌานทั้ง ๔ เป็นสมาธิโดยปริยายเบื้องสูง

๑๙
โอวาทปาฏิโมกข์ ๑

(ปัญญาเบื้องต้น และ ปัญญาเบื้องต้นสูง)

๔ มีนาคม ๒๕๕๗

นโม.....

กถณจ ปณฺญา สมฺมทกฺขาโต.....

พระพุทธศาสนา มีศีลเป็นเบื้องต้น สมาธิ เป็นท่ามกลาง ปัญญา เป็นเบื้องปลาย เป็นลำดับในการเทศนาของพระพุทธองค์

แต่ในวิสุทธิมรรค อภิธรรมมรรค พระองค์ทรงแสดงปัญญาไว้เป็นเบื้องต้น เป็นปฐมเทศนาธัมมจักกัปปวัตตนสูตร โปรดปัญญาวัคคีย์ ซึ่งช้านาญติแล้วในเรื่องศีล สมาธิ แต่ไม่คล่องทางปัญญา

“คำว่าปัญญานี้แหละ ไม่ใช่เป็นของง่าย ถ้าให้ฟังไป ๑๐๐ ปี ว่าปัญญานะอะไร ? รูปพรรณสัณฐานเป็นอย่างไร ? โตเล็กเท่าไหน อยู่ที่ไหน กลม แบน ยาวรี สี่เหลี่ยม อย่างไรกัน เอาเถอะหมดทั้งประเทศไทย ถ้าว่าเข้าดั่งนี้ละก็ไม่รู้เรื่องกันทีเดียวแหละ ได้ยันกันป่นปี้”

ปัญญาที่พระพุทธองค์ตรัสแล้วโดยเบื้องต้น คือ ปรมาตตปิฎก ซึ่งเป็นข้อสำคัญทางปัญญา (วินัยปิฎก เป็นศีล สุตตันตปิฎก เป็นสมาธิ) มีพระมหากัสสปะกระทำปฐมสังคายนา

อิธ อริยสาวโก ปณฺญา โทติฯ อริยสาวกในธรรมวินัย ของพระตถาคตเจ้านี้
ย่อมเป็นผู้มีปัญญา เป็นผู้มาตามพร้อมแล้วด้วยปัญญา
อันเป็นข้อปฏิบัติให้ถึงซึ่งความเกิดดับ

พระพุทธเจ้าทรงยกอริยสาวก เป็นด่ารับตำราว่า อิธ อริยสาวโก ก็เพราะพระอริยสาวกมี ปัญญา ภูมิความรู้ความเห็นที่แน่นอนแล้ว ยกพระสาวกตั้งแต่โสดาปัตติมรรค โสดาปัตติผล สกิทาคามีมรรค สกิทาคามีผล อนาคามีมรรค อนาคามีผล อรหัตตมรรค อรหัตตผล ๘ จำพวกนี้ เป็น **“อริยสาวก”**

ต่ำลงมา เป็นผู้ที่มีธรรมกาย เรียก **“สาวกชั้นโคตรภู”** บรรลุนาจะออกจากโลกเข้าเป็นอริยสาวก แต่ยังไม่อาจกลับมาเป็น ปุถุชนสาวก

พวกไม่มีธรรมกาย เป็น **“ปุถุชนสาวก”** ยังหนาด้วยกิเลส

ปญฺญา โทติ เป็นผู้มีปัญญา เป็นอย่างไร ?

ศีล สมาธิ ปัญญา เป็นคำที่กล่าวด้วยกัน แต่ไม่ค่อยมีการแสดงเรื่องปัญญา

ศีล สำหรับปราบปรามความชั่วทางกาย ไม่ฆ่าสัตว์ ลักทรัพย์ ผิดในกาม

สมาธิ สำหรับปราบปรามความชั่วทางใจ ไม่ให้เกียจคร้าน ลอกแลก เหลวไหล

“ปัญญาที่จะแสดงต่อไปนี้เป็นตัวสำคัญนัก แต่ทำไมไม่ค่อยจะได้แสดง ที่วัดปากน้ำนี้ สมภารผู้เทศน์นี้ได้มาจำพรรษาอยู่วัดปากน้ำนี้ ๓๗ พรรษาแล้ว แต่ทำไมทางปัญญาไม่ค่อยแสดงมากนัก แสดงในศีล สมาธิเป็นพื้นไป ที่นี้ตั้งใจจะแสดงทางปัญญา”

ปัญญาที่พระผู้มีพระภาคมีพร้อมแล้ว อันเป็นข้อปฏิบัติให้ถึงความเกิดดับ ปัญญาที่รู้ความเกิดดับนั้นเป็นตัวสำคัญ ปัญญามีแต่รู้ ไม่ใช่เห็น

“เมื่อถึงพระอรหันต์แล้วเป็นธรรมกายแล้ว ถ้ามารไม่ขวางนะ ความเห็นของตาไปแค่นั้น ความรู้ของทางปัญญา ก็ไปแค่นั้น ความจำก็ไปแค่นั้น ความคิดก็ไปแค่นั้น”

ความรู้มาจากไหน ?

ใจ ประกอบด้วยความรู้ ความคิด ความจำ ความเห็น หยุดเข้าซ้อนเป็นจุดเดียว เรียกว่า “ใจ” ดวงรู้ ซ้อนในดวงคิด ดวงคิดซ้อนอยู่ในดวงจำ ดวงจำซ้อนอยู่ในดวงเห็นเป็นชั้น ๆ ที่ตั้งของเห็น จำ คิด รู้ อยู่ในศูนย์กลางกายมนุษย์ เป็น “ดวงธรรม” ที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ได้ ถ้าธรรมดวงนั้นมีอยู่ มนุษย์ก็ไม่ดับ ถ้าดวงธรรมแฝงใส มนุษย์ก็รุ่งโรจน์

ดวงธรรมนี้ที่เป็นที่ตั้งของเห็น จำ คิด รู้ ซ้อนกัน ๔ ดวงเป็น “ใจ” ถ้า “ใจหยุด” เป็นจุดเดียว ท่านยืนยันเป็น “สมาธิ”

สมาธิ ๓ จิตตั้งมั่น หยุดเป็นจุดเดียวกัน รู้ตามความจริงทีเดียว

สมาธินี้แหละเป็นต้นของปัญญา

เข้าถึงสมาธิก่อน แล้วมีปัญญา ปัญญาเป็นของละเอียดมาก เข้าถึง “ดวงปัญญา” เรียกว่า เป็น “ผู้มีปัญญา”

ธรรมในพระพุทธศาสนา มี ๕ ดวง องค์ ๑๐

องค์ ๑๐ คือ มรรคมีองค์ ๘ รวมกับ สัมมาญาณัง และ สัมมาวิมุตติ

องค์ ๘ ย่อลงมาเป็น ศีล สมาธิ ปัญญา

องค์ ๑๐ ย่อลงมาเป็น ศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ (๕ ดวง)

ศีล

ศีลอยู่ในกลางดวงธรรม ที่ทำให้เป็นกายนั้นแหละ อยู่เป็นชั้น ๆ เข้าไปตั้งแต่กายมนุษย์ถึง กายพระอรหันต์ละเอียด เพราะเป็นที่ตั้งของดวงทั้ง ๕ ทั้ง ๑๘ กาย

ศีล สมาธิ ปัญญา จึงอยู่กลางดวงธรรมนั้น ๆ

ดวงศีล อยู่กลางดวงธรรมกายมนุษย์

ดวงสมาธิ อยู่กลางดวงศีล

ดวงปัญญา อยู่กลางดวงสมาธิ

ดวงวิมุตติ อยู่กลางดวงปัญญา

ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ อยู่กลางดวงวิมุตติ

กายมนุษย์ละเอียด อยู่กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ

ทุกกายเดินแบบเดียวกัน ๑๘ กาย ถึงกายอรหัตตะละเอียด ดั่งนั้นทางไปนิพพานคือ ต้องไปในทางศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ

ปัญญา

ดวงปัญญาของมนุษย์ ขนาดดวงจันทร์ ดวงอาทิตย์ ของกายต่างๆ โดไปเป็นลำดับ ดวงปัญญาของกายธรรมใหญ่โตมาก แต่ธรรมดวงนั้นของปุถุชนมัว คล้ายเปลือกๆ ไม่ได้เป็นปัญญา ที่เป็นแก่น

“ปุถุชนใช้ปัญญาผิวๆ เฝินๆ ตัวเองก็ไม่เห็นปัญญา ไม่รู้จักว่ามันอยู่ที่ไหน และก็ไม่รู้จักว่า รูปพรรณสัณฐานมันเป็นอย่างไร เพราะไม่เห็น เพราะทำไม่เป็น”

พระอรียสาวก เป็นผู้มีปัญญา ประสงค์ดวงปัญญาดวงนี้นั่นเอง

“มาตามพร้อมแล้วด้วยปัญญา อันเป็นข้อปฏิบัติให้ถึงซึ่งความเกิดดับ”

ปัญญามองดูแต่ความเกิดดับเท่านั้น เพราะหมดทั้งสากลโลก มีแต่เกิดกับดับเท่านั้นเห็นอย่างไร ก็รู้อย่างนั้น รู้ชัดทุกสิ่งตั้งแต่ต้นจนปลาย เรียกว่า “ปัญญา”

“ตั้งต้นแต่มนุษย์ถึงรูปพรหม อรูปพรหมเห็นไม่ถนัดนักหรรอก เห็นรั้วๆ ไม่ชัดนักเพราะเป็นของ ละเอียด เห็นความเกิดดับ จริงๆตามมนุษย์เรานี้ก็เห็น เอาไปเผาไฟเสียออกอย่าแยะเชียว ทั้งน้ำ ฟังดิน เกิดดับๆทั้งนั้นแหละ หมดทั้งสากลโลก ตีกร้านบ้านเรือน ต้นไม้ภูเขาสิ่งที่เห็นด้วยตา ได้ยินด้วยหู ได้ทราบด้วยจมูก ลิ้น กาย ใจ เกิดดับหมดทั้งนั้น รู้ชัดทุกสิ่งทุกอย่างตั้งแต่ต้นจนปลายนี้เรียกว่า ปัญญา”

แต่ว่ารู้ด้วยปัญญาอย่างนี้ เป็นปัญญาโดยปริยายเบื้องต้น

ปัญญาโดยปริยายเบื้องต้น

อิธ ภิกขุ ผู้ศึกษาในธรรมวินัยของพระตถาคตเจ้านี้

อิทํ ทุกฺขนฺติ ฯ รู้ตามความเป็นจริงว่าสิ่งนี้เป็นทุกข์ เป็นเหตุให้เกิดทุกข์ เป็นความดับทุกข์ เป็นข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์

หมดทั้งก่อนกาย เป็น “ทุกข์” แท้ๆ เพราะ เกิด แก่ เจ็บ ตาย

กามตัณหา ภวตัณหา วิภวตัณหา เป็นเหตุให้เกิด

นิโรธ ดับเหตุให้เกิด

มรรค เข้าถึงซึ่งมรรค คือ เดินทางศีล สมาธิ ปัญญา

เข้าถึงความดับ :

ดับกามตัณหา ภวตัณหา วิภวตัณหา คือเข้าถึงศีล สมาธิ ปัญญา เดินไปสู่มรรค

เมื่อหลุดจากกายมนุษย์หยาบ เดินไปทางศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ ทุกๆ กาย

เข้าถึงกายมนุษย์ละเอียด จนถึงกายทิพย์ หมดจากอภิชฌา พยาบาท มิจฉาทิฎฐิ

ถึงกายรูปพรหม ละโลภะ โทสะ โมหะ ทั้งหยาบละเอียด

ถึงกายอรูปพรหม หมดราคะ โทสะ โมหะ

เข้าถึงกายธรรม พ้นจากกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย อวิชชานุสัย
 ถึงกายธรรมพระโสดา สักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สิ้นพตปรามาส หมด
 กายธรรมพระสกทาคาหยาบละเอียด หมดจากกามราคะ พยาบาทอย่างหยาบ
 กายธรรมพระอนาคาหยาบละเอียดหมดจากกามราคะ พยาบาท อย่างละเอียดหมด เหลือแต่
 รูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทธัจจะ อวิชา
 กายพระอรหันต์หยาบละเอียด หมดกิเลส เป็นวิราชาตุวิราชาธรรม ไม่ใช่ธรรมที่ปัจจัยปรุงแต่ง
 อีกต่อไป แค่นี้หมดทุกซ์ เพราะดับกามตัณหา ภวตัณหา วิภวตัณหา
 คีล สมาริ ปัญญา ของพระอรหันต์วัดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒๐ วา เท่ากันหมด เป็นโลกุตตระ
 อย่างสูง เป็นวิราชาตุวิราชาธรรมทีเดียว ทางปัญญานี้แหละให้พ้นจากทุกซ์ทั้งปวงได้

๒๐ ศีลทั้งสามประการ

(อริศีล อริจิต อริปัญญา)

๑๔ มีนาคม ๒๕๕๗

นโม.....

อริศีลสิกขา สมาทาน.....

ศีล สมาธิ ปัญญา ทั้งเบื้องต่ำ - เบื้องสูง ได้แสดงไปแล้ว โดยย่อ คือ

ศีลเบื้องต่ำ คือ ศีลโดยปกติ ด้วยการสำรวมกาย วาจา ประสงค์ศีล ๕

ศีลเบื้องสูง คือ ปาติโมกข์สังวรศีลของภิกษุสามเณรที่บริสุทธิ์ถึงเจตนา ยังเป็นปกติศีลอยู่ และ
บริบูรณ์ด้วยมารยาท และโคจร เห็นภัยแม้มีประมาณน้อย สมาทานศึกษาในสิกขาบทน้อยใหญ่

สมาธิเบื้องต่ำ คือ พระอริยสาวกในธรรมวินัยของพระตถาคตเจ้า เป็นผู้สละอารมณ์ทั้งสิ้น หลุด
ขาดจากใจ ถึงซึ่งความเป็นหนึ่งใจ

สมาธิเบื้องสูง คือ ดำเนินถึงปฐมฌาน ทุตติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน ได้โดยฉันทะโดยฉันทะ
หนึ่ง

ปัญญาเบื้องต่ำ คือ พระอริยสาวกในธรรมวินัยของพระตถาคตเป็นผู้ปฏิบัติถึงซึ่งความเกิด ขึ้น
และความเสื่อมไป รู้ความเกิดขึ้นนั้น ข้อปฏิบัติถึงซึ่งความสิ้นไปแห่งทุกข์ อันเป็นเครื่องเบื้อหน่าย

ปัญญาเบื้องสูง คือ เป็นผู้รู้ชัดว่าทุกข์ เหตุเกิดทุกข์ ความดับทุกข์ ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับ
ทุกข์ คือสัจธรรมทั้ง ๔

อริศีล อริจิต อริปัญญา

“**อริศีล**” แปลว่า ศีลยิ่ง เป็นศีลที่เห็น ไม่ใช่ศีลรู้ เป็นดวงใสอยู่ในกลางดวงธรรม ที่ทำให้เป็น
กายมนุษย์ ไสบริสุทธิ์เท่าฟองไขแดงไก่ ใจของผู้ปฏิบัติหยุดนิ่งกลางดวงศีล เป็นหนึ่งไม่ลอกแฉก

“ศีลนั้นจะบริสุทธิ์ก็เห็นว่าบริสุทธิ์ ศีลไม่บริสุทธิ์ก็เห็นว่าไม่บริสุทธิ์ จะ
สะอาดเพียงแค่นี้ก็เห็น ไม่สะอาดแค่นี้ก็เห็น ชุ่นมัวเศร้าหมองก็เห็นทั้งนั้น”

“ใจหยุดอยู่กลางดวงนั้น ศีลไม่เป็นไปเพื่อกำลัง ไม่ต้องการรักษาศีลจะให้รวม
เท่านั้นเท่านั้น มั่งมีเท่านั้นมั่งมีเท่านั้น มุ่งแต่สมาธิต่อไป ไม่ได้มุ่งสิ่งอื่น”

“**อริจิต**” เมื่อเห็นอริศีล เป็นดวงอย่างนั้น ผู้มีปัญญาก็ไม่ได้ถอยออก ใจหยุดนิ่งกลางดวงอริศีล
ถูกส่วนเข้าถึงดวงสมาธิ หรือดวงอริจิต เป็นสมาธิยิ่ง จิตยิ่ง

“**อริปัญญา**” จิตอยู่กลางดวงสมาธิ (อริจิต) นั้น พอถูกส่วนกลางของกลางเข้าถึงดวงปัญญา
เรียกว่า “อริปัญญา”

**“อธิศีล อธิจิต อธิปัญญา ทั้ง ๓ ดวงนี้แหละ เป็นธรรมถ่องแท้ในพุทธศาสนา
เมื่อผู้ปฏิบัติ ในศีล สมาธิ ปัญญา ต้องเข้าถึงดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา จึงจะ
ได้ชื่อว่าเข้าถึงอธิศีล เข้าถึงอธิจิต เข้าถึงอธิปัญญา”**

เมื่อเข้าถึงธรรมถ่องแท้ในพุทธศาสนาทั้งสามแล้ว เข้ากลางต่อไป จะถึง **“ดวงวิมุตติ”** แปลว่า หลุดพ้น ถือว่าหลุดจากศีล สมาธิ ปัญญา เข้ากลางถึง **“ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ”** ต่อไปจะเห็น **“กายมนุษย์ละเอียด”**

ทำเช่นนี้ผ่านดวงต่างๆ และเข้าถึงกายต่างๆ จนถึงกายธรรม ดวงศีล สมาธิ ปัญญาเท่าหน้า ตักธรรมกาย เป็นกายนอกภพ (ถึงกายอรุปรหมละเอียด ๘ กายแรก ยังเป็นกายในภพ) เข้าถึงอธิศีล อธิจิต อธิปัญญาแท้ๆ เมื่อผ่านดวงวิมุตติ ดวงวิมุตติญาณทัสสนะจนเข้าถึงกายอรหัต หน้าตัก ๒๐

พอถึงพระอรหัต เช่นนี้ หมดกิเลสแล้ว เป็นวิราชธาตุวิราชธรรม **ดวงศีลที่อยู่ในกาย พระอรหัต ถ้าเรียกว่า อธิศีลจะเข้าไป เพราะท่านเป็นวิมุตติแล้ว จึงควรเป็นวิมุตติศีล วิมุตติจิต วิมุตติ ปัญญา วิมุตติวิมุตติญาณทัสสนะ เข้าถึงกายอรหัตละเอียด**

เดินแนวนถึงอธิศีล อธิจิต อธิปัญญา เป็นลำดับไป ถูกหลักเป็นพระอรหันต์ไปนิพพานได้ ทางอื่นไม่มี

เมื่อเป็นพระอรหันต์สัมมาสัมพุทธเจ้าในโลกแล้ว ท่านก็สองดูธรรมอุปนิสัยสัตว์ว่า **เราปฏิบัติ มาถึงแค่นี้ เราจะเคารพอะไร ?**

กายต่างๆ ในอบายภูมิ กามภพ รูปภพ อรูปภพ ต่ำกว่าทั้งนั้น ยังไม่ได้มรรคผล ท่านจึงสอดธรรมกายพระอรหัตถอดออกไปนิพพาน มีเท่าไร เข้ากลางเข้าไปถามพระพุทธเจ้าองค์แรกๆ ว่านับถือใคร จนวนวางเป็นหลักไว้ว่า

เย จ อตีตา สมพุทธา ฯ

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งหลายเหล่าใดมีอยู่แล้วด้วย มีอยู่ในบัดนี้ด้วย ทั้งจะมีต่อไปในภพภาคเบื้องหน้าด้วย เคารพสักการะอย่างเดียว ผู้รักตน ผู้สงสารตน ยินดีต่อตน จำนงความเป็นใหญ่ควรเคารพสักการะ

เคารพสักการะ เคารพอย่างไร ?

เริ่มต้น ก็ต้องหยุดอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ พอหยุดถูกส่วนเข้าก็เห็น ดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ เข้าถึง ๑๘ กาย

“หยุดนั่นแหละสำคัญ หยุดนั่นแหละเป็นตัวสำเร็จ หยุดอันเดียวเท่านั้นแหละ”

**“เมื่อรู้จักใจกลางพระศาสนาดังนี้ละก็ ปล้ำใจให้หยุดเท่านั้น ถูกทางไปของ
พระพุทธเจ้าพระอรหันต์ ให้ถูกต้องร่องรอยความประสงค์ของพระพุทธศาสนา
แต่ว่าต้องอาศัย ศีล สมาธิ ปัญญา ต้องอาศัยอธิศีล อธิจิต อธิปัญญา ต้องอาศัย
วิมุตติศีล วิมุตติจิต วิมุตติปัญญา ถ้าไม่อาศัยทางนี้เดินละก็ไปไม่ได้”**

ทางพระพุทธศาสนาจึงได้วางตำราว่า

วินัยปิฎก	ย่อลงคือ คีล
สุตตันตปิฎก	ย่อลงคือ จิต หรือ สมาธิ
ปรหมัตถปิฎก (อภิธรรม)	ย่อลงคือ ปัญญา

“ตรงกับ อธิศีล อธิจิต อธิปัญญา วิมุตติศีล วิมุตติจิต วิมุตติปัญญา อันเดียวกันนั่นเอง นี่เป้าหมายใจดำของพระพุทธศาสนาเป็นอย่างนี้ เมื่อรู้จักหลักอย่างนี้ ต้องทำให้ถูกอย่างนี้ เมื่อทำถูกต้องอันนี้ละก็พบพระพุทธศาสนา ก็ได้เรื่องเอาตามหลักได้ ก็ถูกชายจิวรของพระพุทธเจ้าอยู่ ถ้าว่าทำไม่ถูกต้องนี้ เหมือนอยู่คนละจักรวาล”

๒๑ อริยธรรมา ๑

(ทรัพย์สินของพระอริยเจ้า)

๑๙ มีนาคม ๒๔๙๗

นโม.....

ยสฺส สทฺธา ตถาคเต.....

พระพุทธเจ้าทรงประทานอริยทรัพย์ไว้ให้เราทั้งหลาย ผู้ไม่มีทรัพย์ในโลกนี้เป็นเครื่องอุ้มใจ

ยสฺส ๑ ความเชื่อไม่หวั่นไหว ตั้งอยู่ด้วยดีแล้วในพระตถาคตเจ้าคือสิ่งที่ตั้งงามอันพระอริยเจ้าทั้งหลายสรรเสริญแล้ว ความเลื่อมใสในพระสงฆ์ ความเห็นซึ่งเป็นธรรมชาติตรงนักปราชญ์ทั้งหลายกล่าวว่า บุคคลนั้นเป็นคนไม่จน เป็นคนมั่งมี ความเป็นอยู่ของคนนั้นไม่เปล่าจากประโยชน์

๑. ความเชื่อซึ่งตั้งมั่นด้วยดีแล้วในพระตถาคตเจ้าอย่างไม่คลอนแคลน

“ธมฺมกาโย อหํ อิติปิ เราตถาคต คือ ธรรมกาย

คือ เชื่อในธรรมกาย ให้เห็นธรรมกาย ให้เป็นธรรมกาย แก้ไขธรรมกายให้สะอาดผ่องใส มากยิ่งขึ้น ให้เห็นแจ่มใสเหมือนกระจกส่องเงาหน้าตลอดเวลา

เชื่อแน่นอนว่าธรรมกายเป็นใหญ่ **“ธรรมกายนั่นเองเป็นใหญ่ สิ่งอื่นใหญ่กว่านี้ไม่มี หมดทั้งสากลโลก หมดในธาตุในธรรม ที่จะใหญ่กว่าธรรมกายนี้ไม่มี”**

ใจไม่คลอนแคลนอย่างไร ?

ใจต้องนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรม ที่ทำให้เป็นธรรมกายทีเดียว ลืมตาก็แจ่มอยู่กับธรรมกาย หลับก็หลับเข้าที่อยู่กับธรรมกาย ตื่นขึ้นก็ติดอยู่กับดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกายแจ่มจ้าอยู่เสมอ

เป็นโคตรภูบุคคลก็ยังกลับกลอกอยู่ ให้เข้าไปอีกถึงพระโสดา พระสกทาคา ถึงพระอนาคากามราคะ พยาบาทอย่างละเอียดหมดไป แต่ก็ยังไม่ถึงวิราคชาตุวิราคธรรม

ให้ทำให้สูงขึ้นไปอีก คือละรูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทฺธัจจะ อวิชชาให้ได้ จนเข้าถึงพระอรหัต จึงจะไม่กลับกลอกเหมือนเสาเขื่อนปักไว้ ลมพัดมาก็ไม่เขยื้อน

“เชื่อในธรรมกายลงไปแค่ชีวิต แน่นแค่ชีวิต แม้จะตายเสียก็ตายไปเถอะ ที่จะไม่ให้เชื่อ ธรรมกายละก็ เป็นไม่ได้เด็ดขาด ฆ่าเสียก็ยอม ตายก็ตายไป” จึงจะตั้งมั่นด้วยดีแล้วในพระตถาคตเจ้า

๒. ศีลอันดีงามที่พระอริยเจ้าทรงสรรเสริญ

เป็นศีลบริสุทธิ์ ทั้งกาย วาจา ใจ เจตนา ผ่องแผ้วไม่มีราคะ ที่เรียกว่า **กัลยาณศีล** เป็นทางไปของพระพุทธเจ้า พระอรหันต์ เห็นศีลดวงใสบริสุทธิ์เท่าดวงจันทร์ ดวงอาทิตย์ อยู่ในศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์

ดวงศีลใหญ่เท่าดวงจันทร์ ดวงอาทิตย์ อยู่ในกลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ซึ่งมีขนาดเท่าฟองไข่แดงของไก่

ของใหญ่อยู่ในของเล็กได้อย่างไร ?

เปรียบดังกระจก หรือกล้องถ่ายรูป ย่อมดึงภาพของใหญ่เท่าไรเข้าไปก็ได้
ดวงนี้แหละจับวินัยปิฎก เพราะพระอรหันต์ต้องเข้ากลางดวงศีลนี้เท่านั้น จะไปสักก็กายก็ตาม ต้องเริ่มที่ดวงศีลดวงนี้ ศีลดวงนี้จึงเป็นทางมรรคผล เรียกว่า **“อธิศีล”** ไม่ใช่ **“ปกตศีล”**

“ถ้าปฏิบัติพระพุทธศาสนาเข้าถึงศีลดวงนี้ไม่ได้ละก็ ไม่ถูกทางไปของพระพุทธเจ้า พระอรหันต์ให้รู้ชัดอย่างนี้ทีเดียว เมื่อรู้ชัดอย่างนี้ละก็ ที่เข้าถึงแล้วก็อุตสาหายามเลื่อมใสในธรรมต่อไป ที่เข้ายังไม่ถึงก็อุตสาหายามเข้าให้ถึงให้เป็นหนึ่งแปลงไป ไม่ให้เสียที่ที่มาประสบพบพระพุทธศาสนา ถ้าว่ามีศีลอันดีงามที่พระอริยเจ้าใคร่”

๓. ความเลื่อมใสในพระสงฆ์

๓.๑ ความเลื่อมใสตามแบบปุถุชน เริ่มแรกก็เลื่อมใสพระภิกษุสามเณรที่ท่านประพฤติดี สรรรวมด้วยกาย วาจา ใจ ไม่มีที่ติ เป็นอายุพระพุทธศาสนา

ดังเช่น **“พระเจ้าศรัทธาโคตรราช”** ทรงเห็นนิโครธสามเณร ที่สรรรวมกาย วาจา ใจ ดีไม่มีที่ติถึง กับเพียรนินมติให้มาแสดงธรรมบนที่นั่งของพระองค์ได้เสวตฉัตร ๙ ชั้น พระองค์ทรงฟังธรรมแล้วเลื่อมใสศรัทธา บำรุงพระพุทธศาสนา เพราะสามเณรที่ฉลาดเฉลียว ประพฤติดี

“ภิกษุสามเณรในยุคนี้ ถ้าประพฤติตัวดีถึงขนาดนั้น ก็ได้ชื่อว่าเป็นอายุพระพุทธศาสนา เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาของประชุมชนทั้งหลาย”

๓.๒ ความเลื่อมใสที่ลึกซึ้งขึ้นไปอีก คือการปฏิบัติให้เข้าถึงจิตใจ คือถึงธรรมกาย ซึ่งเป็นพระตถาคตเจ้า จะเข้าถึงธรรมกาย ต้องเข้าทางศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ

เราเป็นมนุษย์ ก็ต้องเลื่อมใส **“กายมนุษย์ละเอียด”** ที่รักษาดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ไว้รวมทั้งดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายต่างๆ เข้าไปเรื่อยก็อาศัยกายต่างๆ เลื่อมใสไปตามลำดับจนถึง **“ธรรมกาย ละเอียดที่รักษาดวงธรรม ที่ทำให้เป็นธรรมกายไว้”** ธรรมกายละเอียดนี้เป็นพระสงฆ์แท้ๆ (สังฆรัตนะ)

ความเลื่อมใสในพระสงฆ์นั้น คือ การเลื่อมใสว่าธรรมกายละเอียด (พระสงฆ์) รักษาดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกายไว้

“นี่แหละพระพุทธเจ้าท่านสรรเสริญนัก พระสงฆ์นั้นท่านประพฤติปฏิบัติอย่างนี้แหละ เป็นหน้าที่รักษาดวงธรรมนั้นแหละ ท่านถึงได้ยืนยันตามตำรับตำราว่า สงฺเขน ธาโรโต ธรรมอันพระสงฆ์ทรงไว้ ดวงธรรมที่ทำให้กายธรรมพระสงฆ์ทรงไว้”

๔. ความเห็นซึ่งเป็นธรรมชาติตรง

เราจะลงความเห็นอย่างไรจึงจะเห็นตรง เช่น ลงความเห็นได้ว่าคนที่วิวาทกัน คนไหนผิด คนไหนถูก ถ้าถูกจึงจะเป็นธรรม

“ความเห็นซึ่งเป็นธรรมชาติตรงนั้น ตรงตลอด ตรงทำนองคลองธรรมตั้งแต่ ศิลบริสุทธ์มาเห็นศิลปบริสุทธ์ว่าถูก นอกจากนั้นไม่บริสุทธ์ ไม่ถูก แล้วก็เห็นศิลป บริสุทธ์และไม่บริสุทธ์ ศิลที่พระอริยเจ้าชอบใจ ก็เห็นถูกตรงตามรอยศิล ไม่เคลื่อน จากศิล แล้วก็เลื่อมใสในพระสงฆ์” ในบทท้ายท่านแสดงหลักไว้ว่า ธมฺมทสฺสนํ เห็นธรรมนั่นเอง

เห็นธรรม คือเห็นอะไร ?

คือ เห็นดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ถึงกายอรหัตตะละเอียด (๑๘ กาย) เห็นดวงธรรมเหล่านั้น ได้ชื่อว่า ธมฺมทสฺสนํ เห็นตรง ทางอื่นก็อาศัยธรรมเหล่านั้นทั้งนั้น ความ ถูกตามดวงธรรมนั้น

“เดี๋ยวนี้พวกเราทั้งหมดนี้แหละ ทั้งภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา เห็น ตรงนะมีกึ่งองค์ละ พระเณร อุบาสก อุบาสิกา มีกี่คนที่เห็นตรงนะ ในวัดปากน้ำนี้มี ๑๕๐ กว่าคนแล้วนะ”

ดวงธรรมนี้มาจากไหน ?

เมื่อกาย วาจา ใจ บริสุทธ์ ก็เข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ เมื่อเพิ่มความบริสุทธ์ ทั้งศิล สัจจะ จาคะ ปัญญา ก็ถึง ดวงธรรม กายทิพย์ ถึงปฐมฌาน ทุตติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน ก็ถึง “กายรูปพรหม” เพิ่มอรูปรูปรู ๔ ก็ถึง ดวงธรรมกายอรูปรูพรหม

เดินศิล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ เข้าถึงดวงธรรม กายธรรม และเข้าถึงกาย โสดา สกทาคา อนาคา อรหัต ตามลำดับ

เห็นอย่างนี้จึงเรียกว่า เห็นตรง หรือเห็นธรรม

“ถ้าเราไม่อยากเป็นคนจนอยากเป็นคนมั่งมีแล้ว ต้องมีธรรม ๔ ประการ น้อย่าให้เคลื่อน ให้มีไว้ในตัวเสมอ ถ้าเคลื่อนแล้วละก็ใจจะไม่พองใส จะคิดถึงแต่ สมบัติบ้าง เข้าใจแค่สิ่งหยาบๆ เทียวคว้าเรื่อยเปื่อยทีเดียว วุ่นวายไปตามกัน”

ถ้าไม่มีทั้ง ๔ ประการนี้ประจำใจ แม้เป็นอยู่ก็เปล่าประโยชน์

ผู้มีปัญญาจึงควร

- ประกอบความเชื่อในพระตถาคตเนื่องๆ
- ประกอบศิลไว้เนื่องๆ
- ประกอบความเลื่อมใสไว้เนื่องๆ
- แก้ไขความเห็นของตัวให้ตรงไว้เนื่องๆ

ทรัพย์อันประเสริฐในพระพุทธศาสนามีอยู่อย่างนี้ ภิกษุ สามเณรให้เข้าถึงธรรม ๔ ประการนี้

๒๒
อุทานคาถา

(ธรรมที่ทำให้สั่นสงสัย ๑)
๒๑ มีนาคม ๒๕๕๗

นโม.....

ยथा หเว ปาตุภวานุติ ธมฺมา...

เป็นธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงเปล่งขึ้นด้วยพระองค์เอง ปรรากถึงธรรมว่าเป็นของอัศจรรย์นัก
ยथा หเว ปาตุภวานุติ ฯ “เมื่อใด ธรรมทั้งหลายปรากฏแก่พราหมณ์ ผู้มีความเพียรเพ่งอยู่
เมื่อนั้น ความสงสัยทั้งปวงของพราหมณ์ย่อมสิ้นไป”

“ธรรมที่เกิดขึ้นแก่พราหมณ์ ถ้าว่าไม่รู้จัก ฟังสัก ๑๐๐ ครั้งก็ไม่ได้เรื่อง อุทาน
คาถานี้ลึกซึ้งอยู่ ไม่ใช่ของง่าย เผอิญจะต้องกล่าวไว้ย่อ เรียกว่า อุทานคาถา”

ธรรมนั้นมีอยู่ที่มนุษย์ทุกคน เรียก **“ดวงธรรม”** บางคนเห็น บางคนไม่เห็น เหมือนคนตาบอด
พระพุทธเจ้ารับสั่งในเรื่องธรรมว่า ธรรมเครื่องอยู่เป็นสุขในปัจจุบันทันตาเห็น “ทิวจรมุมสุข-
วิหารี”

พวกได้ธรรมกาย มีธรรมปรากฏแก่ตัวเสมอ ติดอยู่กับใจคนนั้นสว่างไสว ถ้าปฏิบัติดี ก็สว่าง
เหมือนดวงอาทิตย์เวลากลางวัน

ธรรมมีหลายดวง สว่างต่างกัน เหมือนประทีปเล็กก็สว่างน้อยกว่า มนุษย์มีธรรมทุกคน เรียก
ดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ตั้งแต่ดวงธรรม กายมนุษย์ ถึงกายธรรมพระอรหันต์

“เมื่อนั้นความสงสัยทั้งปวง ของพราหมณ์นั้นย่อมสิ้นไป” เพราะใจไปติดอยู่เสียกับธรรม เห็น
ธรรมแล้ว ก็หมดสงสัย

ธรรมนะอยู่ที่ไหน ?

มนุษย์อยู่ที่ไหน ธรรมอยู่ที่นั่น เรียกดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ไสบริสุทธิ์ ใจติดกับดวง
ธรรมกายมนุษย์ ได้ชื่อว่าธรรมนั้นปรากฏแก่มนุษย์นั้นแล้ว

ถ้าใจกายมนุษย์ละเอียดติดที่ศูนย์กลางดวงธรรมกายมนุษย์ละเอียด ธรรมนั้นก็ปรากฏแก่กาย
มนุษย์ละเอียด

เป็นเช่นนี้ผ่านกายต่างๆ จนถึงกายอรหันต์ละเอียด ติดอยู่เสมอไม่หลุด ได้ชื่อว่า ธรรมปรากฏ

“ธรรมอันนี้แหละเป็นตัวจริงละ ให้เอาใจติดอยู่ตรงนี้แหละ อย่าไปเที่ยวหา
อื่นให้มันอื่นจากศูนย์กลางกายมนุษย์ กลางกายของตัวไปเลย ตรงนั้นแหละ
เอาใจไปจรดอยู่ตรงนั้นแหละ ถ้ายังไม่เห็นนานๆ ก็เห็นเอง พอถูกส่วนเข้าก็เห็น
เอง ที่ไปหาที่อื่น ไปหาธรรมในป่าในดงในดงกันยกใหญ่ทีเดียวเพราะไม่เห็น
พอไป เห็นเข้าแล้ว โธ..ผ้าโพกหัวหาแทบตาย ไม่เห็น อยู่บนหัวนี้เอง ไปหา
ธรรมแทบตาย ธรรมอยู่กลางของตัวนั่นเอง”

มนุษย์ยังสงสัยกันอยู่ว่า ธรรมอยู่ที่ไหนแน่ จึงควรเอาใจจรดตรงศูนย์กลางกาย นานๆ เข้า ก็จะเห็นเอง ไม่ใช่ที่ไปหาธรรมกันตามป่า แต่อยู่ในตัวเอง

“เพราะพราหมณ์นั้น ได้รู้จักธรรมว่าเกิดแต่เหตุ”

ธรรมเกิดแต่เหตุอย่างไร ?

เมื่อฟังพินิจดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ รู้ที่เดียวว่าธรรมเกิด แต่เหตุที่มนุษย์ทำ ถ้ามนุษย์ บริสุทธิ์ด้วยกาย วาจา ใจ อย่างถ่องแท้ ถึงได้เกิดเป็นมนุษย์ ถ้าไม่ทำความ บริสุทธิ์จะเป็นอสुरกาย สัตว์เดรัจฉาน สัตว์นรก เพราะธรรมนั้นดำขุ่นหมองเศร้าหมัวไปหมด

ทั้งกายมนุษย์ และกายมนุษย์ละเอียด ทั้ง ๒ กาย เป็นกายที่มารวมกัน ทำความบริสุทธิ์ของ ตัวไว้ทั้งกาย วาจา ใจ ไม่มีร่องเสี้ยวเลย

เมื่อบริสุทธิ์ด้วยกาย วาจา ใจ เช่นนี้แล้ว

พระภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา จึงอุทิศสัพเพทธานุสัจจะบำเพ็ญต่อไปด้วย :-

ทาน ตามกำลัง ตามกาลสมัย

ศีล ให้ยิ่งขึ้นไปทั้งกาย วาจา ใจ

สุตะ ฟังธรรม

จาคะ ให้อภัย ยิ้มแย้มแจ่มใสแก่กันและกัน

ปัญญา รู้จักบาปบุญคุณโทษ ประโยชน์ สูงต่ำ ดีชั่ว ผิดชอบ เป็นผู้ใหญ่มีใจโอบอ้อม เป็นผู้น้อย ก็เคารพยำเกรงผู้ใหญ่ เคารพกันตามหน้าที่ พรรษา อายุ และคุณธรรม

ทำได้อย่างนี้ได้ชื่อว่า “**แตกกายทำลายชั้นธจากโลกมนุษย์นี้ทำดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายทิพย์ บังเกิดขึ้น**”

ยังเวียนว่ายในกามภพยังสุขไม่พอ รู้ที่เดียวว่าธรรมเหล่านี้เกิดขึ้นจากเหตุ ทำขึ้น บำรุงขึ้น ให้เป็น จึงทำรูปฌานต่อ บำเพ็ญความดีทั้ง ๕ ข้อข้างต้นต่อ ถูกส่วนเห็นดวงปฐมฌาน ทุติฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน และด้วยอำนาจความดีทั้ง ๕ ข้อ เกิดธรรมเป็นกายรูปพรหม ทำยิ่งขึ้นเช่นนี้อีก ถึง กายธรรม พระอรหันต์

เหตุของศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ นี้แหละให้เข้าถึงกายธรรมได้ กายธรรม-โคตรภู โสดา สกทาคา อนาคา ถึงอรหันต์ ทั้งหยาบและละเอียด ก็ทำแบบนี้ พราหมณ์ก็รู้ว่าธรรม เกิดแต่เหตุ เหตุที่กระทำลงไปอย่างนี้ไม่กระทำไม่เกิด

โยโต ขยี้ ปจฺจยานี เพราะพราหมณ์นั้นได้รู้จัก ความสิ้นไปของปัจจัยทั้งหลาย

เมื่อพราหมณ์เดินขึ้นไปเป็นลำดับจนถึงกายพระอรหันต์ ก็รู้ชัดถึงความสิ้นไปไม่มีปัจจัยตั้งไว้ บังคับไว้อันเกิดจาก :-

- ในดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ที่ชะลอกายมนุษย์ไว้ได้นี้เพราะ อภิชฌา พยาบาท มิจฉาทิฏฐิ เป็นตัวบังคับธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ทั้งหยาบละเอียด

- กายทิพย์หยาบละเอียดมีโลภะ โทสะ โมหะ

- กายรูปพรหมหยาบละเอียด ถูกราคะ โทสะ โมหะ บังคับไม่ให้ขึ้นไปจากภพ

- กายรูปพรหมหยาบละเอียด เพราะกามราคะนุสัย ปฏิฆานุสัย อวิชชานุสัย บังคับ ให้พ้นจากภพไม่ได้

- กายธรรมโคตรภูหยาบละเอียด เพราะสักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สีลัพพตปรามาส เป็นสังโยชน์ เป็นปัจจัยป้องกันไม่ให้หลุดไปจากโคตรภูบุคคลได้

- พระโสดาหยาบละเอียด ยังมี กามราคะ พยาบาท

- พระสกทาคาหยาบละเอียด ยังมี กามราคะ พยาบาท อย่างละเอียด

- พระอนาคาหยาบละเอียด ยังมีรูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทธัจจะ อวิชชา (สังโยชน์เบื้องสูง) ทำให้เป็นพระอรหันต์ไม่ได้ เป็นลุ่ม สลัก อยู่อย่างนี้

จะให้หลุดท่านจึงเดินทางศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ บรรลุพระอรหันต์ หลุดจากรูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทธัจจะ อวิชชา เรียกชีณาสโว **“ผู้มีอาสวะสิ้นแล้ว”** คือกามาสวะ ภาวาสวะ อวิชชาสวะ ทิฏฐาสวะ ไม่มีในพระอรหันต์

พราหมณ์จึงรู้ความสิ้นไปของปัจจัย เป็นพระอรหันต์แล้วหลุดจากปัจจัยหมด เป็นสมุทเฉตพหวน

ยथा ทเว ปาตุกวณฺติฯ เมื่อใดธรรมทั้งหลายปรากฏแก่พราหมณ์ ผู้มีความเพียรเพ่งอยู่ พราหมณ์นั้นยอมกำจัดมารและเสนามารเสียได้ ดำรงอยู่เหมือน ดวงอาทิตย์ผุดขึ้นมากำจัดมืด กระทำอากาศให้สว่างฉนั้น

เมื่อเข้าถึงพระอรหันต์ ไม่มีคำ มีแต่สว่าง เพราะดวงธรรมเต็มที่แล้ว (เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒๐ วา กลมรอบตัว) เทียบเหมือนดวงอาทิตย์อุทัย กำจัดมืด แต่ดวงธรรมสว่างทะลุตลอด ได้แผ่นดิน ก็สว่างหมด เหนือดวงจันทร์ ดวงอาทิตย์ ในถ้ำ เหว ปล่อย ตับ ไต ไล่พุง

ท่านจึงยืนยันว่า **นตฺถิ ปญฺญาสมา อภาฯ** แสงสว่างใดเสมอด้วยปัญญาไม่มี ดวงธรรม นั้นแหละให้เกิดปัญญาสว่าง ไม่มีที่กำบังได้

“ฟังพอดีพอร้าย ไม่รู้เรื่อง เมื่อเป็นของลึกลับซึ่งขนาดนี้ละก็ จำเอาไว้ว่าเรา จะต้องทำให้เป็นเหมือนอย่างนี้ นี่ที่เขาเป็นธรรมกาย เขารู้หนา”

“ผู้ที่ไม่เห็น ไม่เป็นปรากฏ ก็เท่ากับตาบอดไปไหนไม่รอด ติดอยู่แค่กาย มนุษย์นี้เอง ดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ก็ไม่เห็น ไม่เป็นกับเขา เมื่อไม่เห็น ไม่เป็นกับเขา ก็ไม่มีธรรมเป็นเครื่องอยู่ ก็เป็นทุกข์อยู่รำไป ไม่มีสุข ผู้มีธรรม เป็นเครื่องอยู่ก็เป็นสุข”

ธมฺมสุขวิหารี ถ้ามีธรรมเป็นเครื่องอยู่ ก็เป็นสุขในปัจจุบัน ทันตาเห็น

อกาลโก เข้าถึงดวงธรรม เป็นสุขเดี๋ยวนั้น ไม่ต้องผลัดเวลา ไม่มีกาลเวลา

เอหิปสฺสโก เป็นดวงสว่างกับใจ อาจเรียกผู้อื่นเข้ามาดู “เหมือนกับเทศน์ให้ฟังอย่างนี้แหละ เรียกบุคคลผู้อื่นให้เข้ามาดูได้ เป็นดวงขนาดนั้น โตเท่านั้น สว่างถึงนั้น”

โอปนยโก ไม่ใช่เป็นของแข็ง น้อมเข้าไว้ในใจได้ จะไว้ที่ไหนก็ได้ ซ้ายขวาหน้าหลัง

ปัจจุตฺตํ เวทิตพฺโพ วิญฺญูทิ ผู้รู้ รู้ได้เฉพาะตัว ใครเข้าถึงใครก็รู้ ใครทำเป็นใครก็เห็น ใครได้ใครก็ถึง ใครไม่ได้ ใครก็ไม่ถึง ใครไม่เป็น ใครก็ไม่เห็นเท่านั้น

๒๓ ปัพพโตปมคากา

(มรณภัย)

๒๘ มีนาคม ๒๔๙๗

นโม.....

ยถาปิ เสลา วิบุลา.....

พระสูตรนี้แสดงถึงความแก่และความตายที่ครอบงำสัตว์ทั้งหลายให้สิ้นไป โดยอาศัยภูเขาเป็นเครื่องเปรียบเทียบ

หญิงชายที่เกิดมา ย่อมแปรไปทุกอนุวินาที จนกระทั่งดับสูญ ถ้าไม่มีบุญวาสนาเต็มด้วยฤทธิ์แล้ว ไม่ถึงปลายชีวิตสักคน น่าสลดใจนัก

ดังนั้น พระพุทธเจ้าจึงทรงเทศนาไว้ว่า :

ยถาปิ เสลา วิบุลาฯ ภูเขาทั้งหลายล้วนแล้วด้วยศิลาอันไพบลูย์สูงจรดฟ้า
หมุนบดสัตว์เข้ามาโดยรอบทั้ง ๔ ทิศ แม้ฉันใด
ความแก่และความตายย่อมท่วมทับสัตว์ทั้งหลายฉันนั้น

ฯลฯ

ขยายความ : -

พระพุทธองค์ทรงเปรียบเทียบว่า ภูเขาศิลาตันทึบไม่มีช่องน้ำหรือโพรง กลิ้งมาจาก ๔ ทิศ บดเข้ามาจรดกันตรงกลาง แม้แต่เม็ด เล็น ต้นหญ้าย่อมไม่เหลือ กลิ้งเข้ากลิ้งออกอยู่อย่างนี้ เหมือนชีวิตที่เกิดมาแล้วก็ต้องแก่ตาย ความแก่และความตาย ย่อมครอบงำสัตว์ทั้งสิ้นให้วินาศ ทั้งกษัตริย์ พราหมณ์ พลเรือน ฯลฯ

“อันใครๆ ไม่อาจจะชนะความแก่และความตายด้วยการรบด้วยเวทมนต์ หรือการรบด้วยทรัพย์ จะเอาชนะความแก่และความตายไม่ได้เลย”

บัณฑิตผู้เห็นประโยชน์ตน จึงควรศรัทธาในพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ บุคคลใดประพฤติธรรมด้วยกาย วาจา ใจ นักปราชญ์ทั้งหลายย่อมสรรเสริญ ละโลกไปแล้วย่อมบันเทิงในสวรรค์

วันคืนล่วงไป ชีวิตจิตใจ ความเป็นอยู่ของเราล่วงตามไปด้วย ดังนั้นเกิดมาแล้วต้องไม่ถอย หลังหรือท้วงหน้าพะวงหลัง รอใครไม่ได้ทั้งนั้น

“ชีวิตที่เป็นอยู่ ๑๐๐ ปี พอหมดไปเสียวันหนึ่ง ก็ขาด ๑๐๐ ปีไปวันหนึ่งแล้ว
ลดคืนหนึ่ง ผ่านร้อยปีไปคืนหนึ่งแล้ว หมดเสียวันกับคืนหนึ่ง ขาดร้อยปีไปวันกับ
คืนหนึ่งแล้ว อย่างนี้เรื่อยไป เมื่อวันคืนเดือนปีล่วงไปเท่าไร ชีวิตก็หมดไปเท่านั้น”

ใครทำให้เป็นเช่นนั้น ?

สภาพความเป็นเองปรุงแต่ง หรือใครปรุงแต่ง ทั้งทั้งชมพูทวีป หมดทั้งแสนโกฏิจักรวาล หมดทั้งอนันตจักรวาล ตลอดจนนิพพาน ภพสาม โลกันต์ ไม่รู้กันทั้งนั้นว่าเพราะอะไร ?

แต่วัดปากน้ำมีคนรู้ขึ้นแล้ว

“พญามารนั่นเอง เป็นคนทำให้แก่ ให้เจ็บ ให้ตาย เกิดแก่เจ็บตายอย่างยับเยิน” เพราะกรรมตาของการเกิดไม่ได้เดือดร้อน คลอดลูกเหมือนการขับถ่ายธรรมดา “ที่เดือดร้อนยับเยินเช่นนี้เพราะพญามารเขาส่งฤทธิ์ ส่งเดช ส่งอำนาจ ส่งวิชา ที่ศักดิ์สิทธิ์มาบังคับบัญชาให้เป็นไป” เช่น แม่ตาย พ่อก็จะขอตายตามแม่ เลยไปกระโดดน้ำตาย เป็นต้น ที่ทำเช่นนี้สำหรับประหารพระหารฝ่ายพระ

“ถ้าว่ามนุษย์ผู้ใดเป็นฝ่ายพระละก็ มารข่มเหงอยู่อย่างนี้แหละ ไม่ขาดสาย”

“นี่ใครทำ พญามารทั้งนั้นไม่ใช่ใคร ไม่มีใครรู้ แสนโกฏิจักรวาล อนันตจักรวาล นิพพานถอดกายมีเท่าไรไม่มีใครรู้ ไม่รู้เรื่องทีเดียวในเรื่องนี้ว่า พญามารเขาคอยบีบคั้นอยู่ให้เกิด แก่ เจ็บ ตาย”

พระสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงทรงเทศนาไว้ว่า

น ตตถ ทตถีนํ ภูมิ ฯ ภูมิเป็นที่ไปของช้างทั้งหลายของรถทั้งหลาย หรือคนเดินเท้า ในความแก่และความตายนั้น ย่อมไม่มีใครจะไปสู้รบกับความแก่ ความตายได้

เพราะภูมิทางไปรบ หนทางที่จะเข้าไปรบ ที่จะยกพลรบไม่มี หนทางช้างก็ไม่มีเข้าไป หนทางรถ ทางเดินเท้า ก็ไม่มี ใครๆ ไม่อาจชนะความแก่ ความตายนั้นด้วยการสู้รบ ด้วยเวทมนต์ คาถา วิชาพราหมณ์ หรือจะเอาทรัพย์ไปไถ่ถอนตัว ก็แก้ไม่ได้

“แต่ว่ามีแก้อยู่ที่วัดปากน้ำ **วิชาธรรมกายไปเห็นวิชาเหล่านี้หมด** ไปเห็นความแก่ ความตาย เวลานี้เขาว่าสมภารวัดปากน้ำกำลังสู้กับความแก่ ความตาย สู้จริงๆ ผู้เทศน์นี้แหละ ๒๒ ปี ๘ เดือน ๙ วัน วันนี้อย่างไรไม่ได้หยุด เพียรสู้ความแก่ความตายไม่ได้ถอยกันเลย พญามัจจุราชมีเท่าไรจับกันหมด ตรึงกันหมด ลงโทษกันหมดทีเดียว มีเท่าไรไม่ให้ทำลายพระ ไม่ให้ข่มเหงพระได้ จะแก้ความแก่ ความเจ็บ ความตายใหม่ ไม่ให้มีแก่ ไม่ให้มีเจ็บ ไม่ให้มีตาย”

จะทำให้ไม่มีแก่ เจ็บ ตาย เพื่อเกิดเป็นมนุษย์จนโต มีแต่ร่างกายสวยงามขึ้น ไม่ถอยกลับจนครบबारมีของตนที่จะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธรเจ้าหรือพระอรหันต์ ไม่ต้องไปทรมาน ให้เหนื่ออยากลำบาก ครบกำหนดก็เป็นพระพุทธรเจ้า พระอรหันต์ เวลาไปนิพพานไม่ต้องถอดกายทุกกาย ไปทั้งดุ้น ตั้งแต่กายมนุษย์ถึงกายธรรมอรหันต์ละเอียด

“สมภารวัดปากน้ำรบกับพญามัจจุราช รบความแก่ความตาย รบเท่านี้ แก่ให้เป็นอย่างนี้ ถ้าไม่เป็นอย่างนี้สมภารวัดปากน้ำไม่แรมราตรีที่อื่นละ ยอมตายไม่ถอยกันเลย”

การสู้รบเช่นนี้ ไม่มีใครเคยได้ยิน

“หมดทั้งชมพูทวีป แสนโกฏิจักรวาล อนันตจักรวาล นิพพานถอดกายที่ไหนๆ ไม่มีเลย แล้วไม่มีใครรู้จักเสียด้วยซ้ำ นี่มารู้จักแล้วที่วัดปากน้ำ ภิกษุสามเณร อุบาสก อุบาสิกา อยู่วัดปากน้ำก็จริง แต่ไม่รู้ว่าสมภารวัดปากน้ำทำอะไร นี้อัจฉรย์นัก อยู่ด้วยกันตั้งหลายสิบปี อยู่วัดปากน้ำทำวิชานี้ ๒๒ ปี ๘ เดือน ๙ วันวันนี้ ไม่มีใครรู้ว่าทำอะไร รู้แต่นิดๆ หน่อยๆ รู้จริงจึงลงไปไม่มี มีก็ผู้ที่ทำวิชาด้วยกัน”

“เราต้องสนับสนุนด้วยทางใดทางหนึ่งให้สมควรทีเดียว พวกที่เป็นแล้ว ตั้งใจแน่วแน่ว่าตั้งแต่วันนี้ไป เราไม่ถอยละ เกิดมาเราพบวิชชานี้ เราจะต้องสู้ อย่างอื่นสู้ไม่ได้ทั้งนั้น เราจะหันสู้วิชชานี้กันสุดฤทธิ์สุดเดช เอาให้ถึง หมดเจ็บ หมด แก่ หมดตายของพญามารให้ได้ ให้พญามารแพ้ให้ได้ พญามารแพ้เด็ดขาด เมื่อเวลาไร เวลานั้นหมดทุกขในโลกเท่าปลายผม ปลายขนก็ไม่มี มีความสุขเหมือนยังกับ ท้าวสวรรค หรือเหมือนท้าวพรหม หรือเหมือนกับพระนิพพาน สุขขนาดนั้น”

พระพุทธเจ้าในนิพพานไม่ได้หยุดเลย ผจญกับพญามาร ทุกอนูวินาทีต้องทำนิโรธ ให้ละเอียดย อ่อนไว้ ถ้าละเอียดยไม่ทัน เขาก็บังคับด้วยความแก่ บังคับไม่ให้รู้ บังคับในไส้ธาตุไส้ธรรม เห็นจำคิดรู้ ต้องใช้ญาณบังคับหมด

“รู้ตัวว่าเป็นทาสพญามารอยู่เช่นนี้ ก็ต้องช่วยรีบเปลี่ยนแปลงตัว ต้องรีบพยายามแก้ตัว ถ้ารีบ พยายามแก้ตัวให้พ้นไปเสียได้ ก็จะไม่ต้องแก่ ต้องเจ็บ ต้องตาย”

พญามารไม่ได้เว้นผู้หนึ่งผู้ใดให้เหลือ เพราะเหตุนี้ผู้มีปัญญาจะอย่างไร ?

- ตสฺมา ทิ ปณฺทิตฺโต ฯ** เพราะเหตุนี้บุรุษผู้เป็นบัณฑิต เมื่อมาเห็นประโยชน์ของตนแล้ว ผู้ทรงปัญญา ควรตั้งความเชื่อในพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์
- โย ธมฺมจาริ ฯ** บุคคลใดเป็นผู้ประพฤติธรรม ด้วยกาย วาจา ใจ นักปราชญ์ทั้งหลาย ย่อมสรรเสริญบุคคลนั้นในโลกนี้ทีเดียว
- เปจฺจ ฯ** บุคคลนั้นละโลกนี้ไปแล้วย่อมบันเทิงในสวรรค์ ด้วยประการดังนี้

ผู้ทรงปัญญาจึงตั้งความเชื่อไว้ที่พระรัตนตรัย และจะตั้งที่ไหน ?

หลวงพ่อดัดปากน้ำถามพระรูปหนึ่งที่บวชมาแล้ว ๓๓ พรรษา ว่าหากระลึกถึงพระพุทธเจ้า พระ ประธาน ที่เจ้าภาพสร้างมา จะเอาใจจรดที่ไหนเพราะถ้าจรดที่อุณาโลมก็ไปเจอแต่ทองรัก ทองเหลือง ทองแดง หรือทราย อย่างนั้นไม่ถูก **ที่ถูกต้องจรดนิ่งที่ศูนย์กลางดวงธรรม** ที่ทำให้เป็นกายมนุษย์แล้ว หยุดนิ่งต่อ จรดต่อไป ถึงกายมนุษย์ละเอียด จนกระทั่งถึงกายธรรมอรหัตละเอียด

“ถ้าว่าเข้าถึงกายพระอรหัตละเอียดหยุดนิ่ง อยู่ศูนย์กลางดวงธรรม ที่ทำให้ เป็นกายพระอรหัตละเอียด ที่ตั้งของใจที่จรดของใจ เรียกว่า ถูกพุทธรัตนะ ถูกธรรม รัตนะ ถูกสังฆรัตนะ ตัวจริงทีเดียว”

๒๔ ติลักขณาทีกาภา ๒

(วิบัติสสนาภูมิ)

๔ เมษายน ๒๕๕๗

นโม.....

สพเพ สงฺขารา อนิจฺจาติ.....

พระพุทธองค์ทรงแสดงธรรมสำหรับพุทธบริษัทสี่ โดยทรงแยกแยะธรรมเป็นหลายประเภท ที่ยกมาแสดงนี้เป็นประเภทวิบัติสสนาภูมิปาท หรือธรรมบทวิบัติสสนา หลังการเสด็จดับขันธปรินิพพาน ได้มีการทำสังคายนา ดังมีความว่า

สพเพ สงฺขารา อนิจฺจาติ ฯ เมื่อบุคคลเห็นตามปัญญาว่า สังขารทั้งหลายไม่เที่ยง เมื่อนั้นย่อมเห็นอหนายในทุกข์ นี่เป็นหนทางหมดจดพิเศษ

รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ของกายมนุษย์ถึงกายอรุปรพรม ๘ กาย ล้วนไม่เที่ยง มีอายุขัยกัปป์ เช่น อายุมนุษย์ลดจาก ๑๐๐ ปี ในสมัยพุทธกาล ลงเหลือ ๗๕ ปี

สิ่งที่อาศัยธาตุ - อาศัยธรรม สังขารนี้ไม่เที่ยงเลย ไม่ว่าจะ เป็น ดินชาติ รุกขชาติ บ้านเรือน ภูเขา ฯลฯ เมื่อโลกอันตรธาน ก็ย่อยยับหมด

เมื่อเห็นตามปัญญานี้ ความถึอมั่นใดๆ ในโลกในภพ ย่อมไม่มี เป็นหนทางอันหมดจดพิเศษ

สพเพ สงฺขารา ทุกฺขาติ สังขารทั้งปวงเป็นทุกข์

เบญจขันธ์ของกายมนุษย์เป็นทุกข์ ตั้งแต่เด็กอยู่ในท้อง เป็นทุกข์ทั้ง ๘ กาย มีสุขบ้างเล็กน้อย เมื่อมนุษย์รู้เห็นเช่นนี้ ก็เบื่อหน่ายในทุกข์เป็นหนทางหมดจดพิเศษ

“นี่ดูเบญจขันธ์ทั้ง ๕ ของกายมนุษย์เป็นสุขหรือเป็นทุกข์ ถ้าว่าคนเจ็บไข้ละก็เห็นว่าเป็นทุกข์ คนแก่ชรานั้นเห็นเป็นทุกข์จริงๆ ถ้าว่าเป็นทุกข์จริง เป็นทุกข์ ตลอด เด็กอยู่ในท้องก็ตี คลอดแล้วก็ตี เป็นเด็กเล่นโคลนเล่นทรายอยู่ก็ตี หรือ รุ่งหนุ่ม รุ่งสาวก็ตี หรือแก่เฒ่าชราปานใดก็ตี ถ้าว่าไม่พิจารณาตามความเป็นจริง แล้วสุหายากนัก ทุกข์มากเป็นทุกข์จริง”

ธรรมทั้งหลายไม่ใช่ตัว

- รูปธรรม นามธรรมไม่ใช่ตัว
- เบญจขันธ์ทั้ง ๕ ในภพทั้งสาม คือ กามภพ รูปภพ อรูปภพ ไม่เที่ยงเป็นทุกข์จริงๆ
- ดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ - มนุษย์ละเอียด ถึงพระอรหันต์ ก็ล้วนไม่ใช่ตัว เพียงแต่อาศัยซึ่งกันและกัน เมื่อเห็นจริงลงไปดังนี้ว่าธรรมทั้งหลายไม่ใช่ตัว ย่อมเบื่อหน่ายในทุกข์ นี่เป็นหนทางหมดจดพิเศษ

เมื่อว่าไม่ใช่ตัว แล้วอะไรเป็นตัว ?

เรื่องนี้แสดงไว้เมื่อครั้งพระพุทธเจ้าทรงโปรดภิกษุที่ยะราชกุมาร ๓๐ ทรงแสดงถึงตัวนี้ว่า กายมนุษย์เป็นตัวอย่างโดยสมมุติ ถึงกายอรุปรพหมลละเอียด ทั้ง ๘ กาย เข้าถึงกายอรหัตละเอียด จึงเป็นพระอรหันต์ เป็นตัววิมุตติแท้ๆ ออกจากสราครธาตฺสราครธรรม เข้าถึงวิราครธาตฺวิราครธรรม

“มีวิปัสสนาก็มีธรรมกาย เห็นด้วยตาธรรมกายนั้นแหละเรียกว่า **วิปัสสนา แปลว่า เห็นแจ้ง เห็นพิเศษ เห็นต่างๆ เห็นไม่มีที่สุด** เห็นด้วยตาทามมนุษย์ กายมนุษย์ละเอียด กายทิพย์ กายทิพย์ละเอียด กายรูปพรหม กายรูปพรหมละเอียด กายอรุปรพหมลละเอียด เห็นเท่าไรก็เห็นไป เรียกว่าอยู่ในหน้าที่สมณะทั้งนั้น ไม่ใช่วิปัสสนา **ถ้าวิปัสสนาจะต้องเห็นด้วยตาธรรมกายนั้นแหละเป็นตัววิปัสสนาจริงๆ ละ**”

ในตอนท้ายกล่าวว่า **น้อยคนนักที่เข้าถึงฝั่งนิพพาน**

ขยายความ

หมู่มสัตว์ล้วนเลาะอยู่ในสักกายทิฎฐิ ใต้อยู่แต่กายมนุษย์นี้เอง ใจไม่พ้นกายมนุษย์ไป แม้พ้น กายมนุษย์ก็ไปใต้อยู่กับกายมนุษย์ละเอียด จนถึงอรุปรพหมลละเอียด ออกจากภพไม่ได้ ได้ชื่อว่าเลาะอยู่แต่ชายฝั่งนี้ ไม่ไปถึงพระนิพพาน

“ในวัดปากน้ำนี้มีจำนวนภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา ๑๕๐ กว่า แต่หมดประเทศไทย **นอกจากวิชชานี้แล้ว ไม่มีใครไปนิพพานได้เลย ไปนิพพานได้ก็แต่ธรรมกายเท่านั้น**”

“พวกมีธรรมกายนั้นไปถึงนิพพาน ผู้ที่ไปถึงนิพพานแล้วมามองดูผู้ที่ไม่ไปนั้น ผู้ที่ไปนิพพานได้หาว่าผู้ที่ไม่ไปนั้นตาบอด มองไม่เห็นนิพพาน งุ่มง่ามเงอะงะอยู่ในกายเหล่านี้เอง งุ่มง่ามอยู่ในนี้เอง ตาบอดแล้วไม่รู้ว่าตัวตาบอดด้วยนะ ไซ้ว่าจะรู้ตัวเมื่อไรละ? ไม่รู้เสียด้วย ถ้ารู้ตัวว่าตัวตาบอดก็รีบทำให้ตาดี ให้เข้าถึงธรรมกาย ให้ได้ เข้าถึงธรรมกาย ก็เป็นตาดีกัน ไม่เข้าถึงไปนิพพานไม่ได้”

เมื่อรู้จักหลัก จึงพึงปฏิบัติตามธรรมในธรรมที่ตัวเป็นพระตถาคตเจ้ากล่าวชอบแล้ว เพื่อให้ถึงนิพพาน

ธรรมอะไรที่พระตถาคตเจ้ากล่าวชอบ ?

ธรรมที่ทำให้เป็นกายต่างๆ จนถึงกายพระอรหันต์ เป็นสวากขาตธรรม ตัดกิเลสเป็น สมุท-เฉพบาน เมื่อไปทางนี้ ก้าวล่วงเสียซึ่ง วัฏฏะ อันได้แก่ กรรมวัฏฏ์ กิเลสวัฏฏ์ วิปากวัฏฏ์ ให้ละกรรมดำ-ยังกรรมขาวให้เจริญ ด้วยการเข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ใสเป็นแก้วเข้าไปเรื่อยๆ จนเข้าถึงธรรมกายตลอดไป

ธรรมชาวเป็นอย่างไร ?

กณฺห์ ธมฺมํ ฯ อาศัยซึ่งนิพพาน ไกลจากอาลัย ในรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส ด้วยการมีธรรมกาย และไปนิพพาน

วิเวก ๑ ยินดีได้ด้วยยากในนิพพานอันสงัดใด

“ถ้าไม่มีธรรมกายแล้ว ไปยินดีไม่ได้ ถ้าไม่ถึง ไม่รู้รสชาติของนิพพานที่เดียว ถ้ามีธรรมกายแล้ว ยินดีนิพพานได้ นิพพานเป็นที่สงัด เป็นที่สงบ เป็นที่เงียบ เป็นที่หยุดทุกอย่าง ถึงนิพพานแล้ว สิ่งที่ดีจริงอยู่ที่นิพพานทั้งนั้น”

ตตฺราภริตฺมิจฺเจยฺย ๑ ละกามทั้งหลายเสียได้แล้ว เป็นผู้ไม่มีกังวลแล้ว ปรารถนายินดีจำเพาะในพระนิพพานนั้น

“พระพุทธเจ้าทุกๆ พระองค์มุ่งนิพพานทั้งนั้น เมื่อเป็นพระอรหันต์นั้น มีจำนวนเท่าไรองค์ ก็มุ่งนิพพานทั้งนั้น ตั้งแต่อนาคตาก็งมุ่งนิพพาน อยากจะอยู่ในนิพพาน เป็นที่เบิกบานสำราญใจ กว้างขวาง ทำให้อารมณ์กว้างขวางทำให้เยือกเย็น สนิท ปลอดภัยโปร่งในใจ ทำให้สบายมากนัก นิพพาน”

ปรีโยทเปยฺย ๑ บัณฑิตผู้ดำเนินด้วยคติของปัญญาเรียกว่า คนฉลาด ชำระตนให้ผ่องแผ้ว สะอาด จากกรรม เครื่องเศร้าหมอง เหลือแต่ธรรมกายใสสะอาดเป็นชั้นๆ ไป ตั้งแต่โคตรภู ถึงอรหัต บัณฑิตนั้นย่อมไม่ถือมั่น ปล่อยเสียหมดได้

พระสูตรบทสุดท้าย มุ่งเน้นถึงตัดกิเลสเป็นพระอรหันต์ จึงเป็นธรรมทางวิปัสสนา

ชีณาสวา ๑ บัณฑิตนั้นย่อมเป็นผู้ไม่มีอาสวะ ทั้งกามาสวะ ภิภวฺฐาสวะ อวิชชาสวะ ย่อมเป็นผู้โพล่ง รุ่งเรือง สว่าง ดับสนิทในโลกด้วยประการดังนี้

ธรรมที่แสดงมานี้ เป็นทางวิปัสสนาโดยกล่าวมาตามปริยัติ แต่โดยทางปฏิบัติลึกซึ้งมาก ต้องอาศัยธรรมกายเท่านั้น เมื่อธรรมกายปรากฏ ก็เห็นธรรมตามที่กล่าวมาแล้วว่าเป็น อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา ในชั้น ๕ ทั้ง ๘ กาย (ภุมิสสมถะ) รวมทั้งสัตว์เดรัจฉาน เปรต อสุรกาย สัตว์นรก ว่าชั้นนั้นเกิดจากธาตุจาก ธรรมเป็นตัวอื่น ชั้นนี้มีที่ชาติก็เป็นอนิจจัง ทุกขัง และไม่ใช่ว่า และ (ดวง) ธรรมที่ทำให้เป็นชั้นๆ ทุกกายก็ไม่ใช่ ตัวจึงปล่อยละเป็นชั้นๆ ตั้งแต่กายหยาบเข้าหากายธรรมถึงชั้นวิปัสสนาในชั้น ๘ กาย เป็นชั้นสมถะ จึงยังเข้าถึงวิปัสสนาไม่ได้

ภุมิสสมถะ มี ๔๐ กสิณ ๑๐ อสุภะ ๑๐ อนุสติ ๑๐ อาหาเรปฏิกูลสัณญญา ๑ (กำหนดอาหาร เป็นปฏิกูล) จตุธาตววัตถาน ๑ (กำหนดธาตุ ดิน น้ำ ลม ไฟ) พรหมวิหาร ๔ อรูปฌาน ๔

ภุมิวิปัสสนา ตาธรรมกายเห็นความไม่เที่ยง เป็นทุกข์ ไม่ใช่ตัว ประกอบด้วย ชั้น ๕ อายุตนะ ๑๒ ธาตุ ๑๘ อินทรีย์ ๒๒ อริยสัจ ๔ ปฏิจจสมุปบาทธรรม ๑๒

ตาธรรมกายมองเห็นอริยสัจ ๔ ว่า

ทุกข์ คือ การเกิด (ชาติปิ ทุกขา คือ ความเกิดเป็นทุกข์) รวมถึงแก่ เจ็บ ตาย

เหตุเกิดทุกข์ คือ กามตัณหา (ความอยากได้) ภวตัณหา (ความอยากให้มีให้เป็น) วิภวตัณหา (ไม่อยากจะแปรไป)

“เหมือนเราเป็นหญิงเป็นชาย ไม่มีลูกอยากได้ลูก นั่นเป็นกามตัณหาแล้ว ได้ลูก สมเจตนาเป็นภวตัณหาขึ้นแล้ว ไม่อยากให้ลูกนั้นแปรไปเป็นอย่างอื่น นั่นเป็นวิภวตัณหาอีกแล้ว”

กามตัณหา ภวตัณหา วิภวตัณหา เป็นเหตุให้เกิดชาติ ต้องดับด้วยศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ ถอดกันเป็นขั้นๆ จนถึงอรหัตตัพพมุตตมเป็นตวันโรธ เข้าถึงมรรคจึงเข้าถึงซึ่งความดับ

ปฏิจจนุปบาทธรรม ๑๒ ธรรมอาศัยซึ่งกันและกันเป็นแดนเกิด

โดยย่อคือ ความยึดถือมั่นในขั้น ๕ ซึ่งเป็นทุกข์ เกิดจากอวิชชาทั้งนั้น ถ้าว่าเมื่อถึงพระอรหัต แล้วอวิชชาหลุดหมด นี่เป็นตัววิปัสสนาชัดๆ อย่างนั้นะ ถึงรู้จักนี้แหละตามปริยัติชัดๆ ที่เดียว เมื่อรู้จักละก็ให้จำไว้เป็นข้อวัตรปฏิบัติ จะได้พาดนหลิกัลลุตสฺลวงพ้น จากวิภวสงสาร มณีพพาน เป็นที่ไป ในเบื้องหน้า

๒๕ เกณียานุกโมทนาคาถา

(พระสงฆ์เป็นประมุขแห่งบุญ)

๑๑ เมษายน ๒๕๕๗

นโม.....

ออคติหุดดี มุขา ยถุณา.....

พระคาถานี้กล่าวบรรยายเปรียบเทียบในทางโลกและทางธรรม ให้พวกเราเข้าใจในทางบำเพ็ญทานการกุศล

ออคติหุดดี ฯ ยัญทั้งหลาย มีไฟเป็นหัวหน้า
 สาวิตติฉินท์ เป็นคัมภีร์ของฉันทศาสตร์ทั้งหลาย
 พระเจ้าแผ่นดิน เป็นประมุขของมนุษย์ทั้งหลาย
 สมุทรสาคกร เป็นประมุขของแม่น้ำทั้งหลาย
 ดวงจันทร์ เป็นประมุขของดวงดาวนักษัตรทั้งหลาย
 ดวงอาทิตย์ เป็นประมุขของสิ่งที่มีความร้อนทั้งหลาย

ขยายความ :

หมวดของความ เป็นประธานในทางโลกและทางธรรม ที่มนุษย์มักไม่เข้าใจ มี ๖ ประการ คือ

๑. ไฟ เป็นประธานในการบูชา เมื่อติดไฟขึ้น จึงถือว่าเริ่มการบูชา

ยัญแปลว่า การบูชา หรือเซ่นสรวง มีมาตั้งแต่ก่อนพระพุทธเจ้าทรงอุบัติขึ้น

ธมโม ปทิปโย วีย แปลว่า “ธรรมนั้นเหมือนไฟ”

มีไฟปรากฏขึ้นฉันใด ธรรมก็ปรากฏ ฉันนั้น

“เราเป็นพุทธศาสนิกชน ไฟที่ติดอยู่นี้เหมือนธรรมจริงๆ หนา ดับไปเสีย ไม่มีไม่เห็น มีไฟจุดขึ้นปรากฏฉันใด ธรรมก็ปรากฏฉันนั้น เมื่อผู้ปฏิบัติเป็นขึ้น เห็นทีเดียว ธรรมใสสว่างกระจ่างชัดซวาลทีเดียว”

ธรรมเป็นดวง ดวงเล็กใหญ่ตามส่วนของกายต่างๆ ถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นพระอรหันต์ ละเอียด ๒๐ วา กลมรอบตัว กว้างออกไปเหลือประมาณ เหมือนไฟในโลกที่มากน้อยตามเชื้อที่คนจุด หรือธรรมชาติในป่า

“ดวงธรรมที่เป็นฝ่ายพระนะใสสะอาด สว่าง เป็นธรรมไปหมด ดวงบาป ดวงธรรมโตเท่าไรดวงบาปก็โตเท่านั้น ดวงธรรมเล็กเท่าไรดวงบาปก็เล็กเท่านั้น”

“เมื่อเราจุดไฟเวลาใด ก็นึกถึงธรรมเวลานั้น ว่าอ้อดวงไฟที่ปรากฏขึ้นนี้ ที่เรา นับถือธรรม แสวงหาธรรม เรายังไม่เป็นธรรม ที่เรายังไม่เป็นยังไม่เห็นปรากฏ ก็ให้กำหนดรู้เหมือนไฟอย่างนี้แหละ เมื่อเกิดขึ้นแล้วก็ดับไปได้ ถ้าเกิดขึ้นสว่างดีดับวูบไปเดี๋ยวนั้นก็ได้ เกิดขึ้นสว่างดีค่อยๆ ดับไปก็ได้ เกิดขึ้นแล้วไม่ดับติดจนกระทั่งสำเร็จก็ได้”

ไฟมีทั้งคุณและโทษถึงมอดไหม้ ธรรมก็เช่นกัน ใช้ดีถึงนิพพาน ถ้าประพฤติผิดธรรม ทำไม่ดี ก็ไปถึงโลกันต์ได้

สรุป : ทางความเชื่ออื่น การบูชาไฟเป็นประธาน
ทางพุทธศาสนา มีธรรมเป็นประธาน

๒. สาวิตติศาสตร์ เป็นคัมภีร์ใหญ่สุดของพราหมณ์ คัมภีร์อื่น เช่น จันทศาสตร์ ถือเป็นรอง ส่วนในทางพระพุทธศาสนา คัมภีร์ปรมัตถปิฎกถือเป็นคัมภีร์สูง เป็นประธานของพระวินัยพระสูตร ทั้งหมด

๓. พระราชา เป็นประมุขของพสกนิกร ใครๆ ต้องนับถือทั้งนั้นเพราะพระเจ้าแผ่นดินสั่ง ลงโทษได้

๔. สมุทราคร หรือมหาสมุทร เป็นประมุขของแม่น้ำทั้งหลาย แม่น้ำน้อยใหญ่ย่อมไหลไปรวม ที่นั่น เหมือนกับที่สัตว์โลกเกิดมาแล้ว ไปไหนไม่ได้ ติดอยู่ในสมุทย์สังข์ คือ ทั้งหญิงชาย รวมอยู่ในกาม ทั้งนั้น กามบังคับปีนี้ ทั้งรบราฆ่าฟัน และเวียนว่ายตายเกิด

“ในสากลโลกหมดทั้ง กามภพ รูปภพ อรูปภพ อยู่ในสมุทย์ทั้งนั้น ข้ามพ้นสมุทย์ไปไม่ได้ สมุทย์เป็นคู่กับพระนิพพาน ถ้าพ้นสมุทย์ก็ไปนิพพาน เหมือนแม่น้ำทั้งหลาย ถ้าตกลงมาแล้วจะไปไหนไม่ได้ ต้องไปขังอยู่ในท่ามกลางมหาสมุทรนั้น”

๕. พระจันทร์ เป็นประมุขของดาวทั้งหลายในเวลากลางคืน

“ดวงจันทร์ทำแสงสว่างให้สำคัญลบดวงดาวหมดทั้งสิ้นฉันใดก็ดี ดวงที่ให้สัตว์เวียนว่ายตายเกิดเหล่านี้ ก็มีดวงธรรมอีกสำหรับแก้ไขให้สัตว์โลกพ้นจากการเวียนว่ายตายเกิด ดวงธรรมใหญ่เป็นลำดับจนกระทั่งดวงของพระอรหันต์ใหญ่ วัดผ่าศูนย์กลาง ๒๐ วา กลมรอบตัว สว่างหมดทั้งธาตุทั้งธรรม จะดูอะไรเห็นหมดฉันใด ดวงที่เป็นบาปอกุศลมีมากเท่าใดก็ถูกดวงธรรมที่ใหญ่เช่นนั้นครอบงำหมด ดวงธรรมที่ย่อยๆ ทำอะไรไม่ได้ เหมือนดวงดาวทำอะไรไม่ได้ ดวงจันทร์เป็นประมุขของดวงดาวทั้งหลาย ดวงธรรมที่ดีที่สุด ที่ใหญ่ก็เป็นประมุขของดวงบาปทั้งหลายเหล่านี้ ดวงธรรมย่อยๆ ทำอะไรไม่ได้ สู้ดวงที่ใหญ่ไม่ได้ พาสัตว์ให้ข้ามพ้นจากสมุทย์ได้”

๖. แสงอาทิตย์ เป็นหัวหน้าของแสงร้อนทั้งหมด จนสามารถเกิดไฟบรรลัยกัลป์ ดิน น้ำ ลม ไฟ อากาศไหม้หมด อากาศหยาบหรืออากาศละเอียดร้อนหมดด้วยอำนาจดวงอาทิตย์ฉันใด **พระ-สงฆ์** ก็ได้ชื่อว่าเป็นประมุขของบุญทั้งหมด ฉะนั้น

“พบพระพุทธศาสนา พบพระสงฆ์เข้าแล้วบุญลากอันล้ำเลิศ ไม่เสียที่ที่เกิดมาเป็นมนุษย์ทีเดียว” เพราะพระสงฆ์เป็นประมุขของบุญทั้งหมด

“ให้อุดสำหรับตั้งอกตั้งใจ ว่าเกิดมาเป็นมนุษย์พบพระสงฆ์เข้าแล้ว ตัวบุญจะต้องการอื่นไม่สมความมุ่งหมายที่มาพบละ หรือไม่เช่นนั้น เป็นบวชเราก็จะบวชเป็นพระสงฆ์บ้าง เราจะบำเพ็ญกิจของพระสงฆ์ให้เต็มที่ ถ้าเป็นอุบาสก อุบาสิกาที่ครองเรือนเล่า เราจะต้องบริจาคทานให้เป็นที่พื้นฐานทีเดียว มาพบบุญอันล้ำเลิศ อันประเสริฐแล้ว เป็นประมุขของบุญทั้งหมดแล้ว”

พระสงฆ์ เป็นประมุขของบุญยิ่งกว่าพระพุทธเจ้า “พระศาสดาวางตำราไว้เป็นตัวอย่างว่า ถวายแต่พระองค์ไม่อัครรรยดอก ถวายพระสงฆ์นั้นแน่ ให้ถวายในหมู่พระสงฆ์” โดยไม่เจาะจง

ตัวอย่าง : พระนางปชชาติ ทอผ้า ๒ ผืน ไปถวายพระพุทธเจ้า พระองค์รับไว้ผืนเดียว อีกผืนหนึ่งตกกับพระอชิตะภิกษุผู้บวชใหม่ นางปชชาติทรงเสียพระทัย พระพุทธองค์จึงทรงอธิษฐาน บาตรไปในอากาศ ให้อชิตะภิกษุแก้ สิ้นคำอธิษฐานของอชิตะภิกษุว่า หากได้เป็นพระศาสดาเอกของโลก ในอนาคต ขอให้บาตรนั้นมาสู่มือของข้าพเจ้า บาตรก็ตกสู่มืออชิตะภิกษุพระพุทธเจ้าจึงทรงประกาศต่อหมู่ภิกษุว่าอชิตะภิกษุจะตรัสรู้ธรรม เป็นพระพุทธเจ้าในอนาคต พระนางปชชาติจึงปีติยินดี

“นี่พระศาสดาวางตำราไว้เป็นตัวอย่าง ถวายแก่พระองค์นะไม่อัครรรยดอก ให้ถวายในหมู่พระสงฆ์ พระสงฆ์ที่มาสวดมนต์ในวัดปากน้ำ ที่เป็นพระพุทธเจ้า ในภพภาคข้างหน้า จะกึ่งก็เราก็คงไม่รู้เหมือนกัน บางทีมีบารมีแก่ๆ สร้างมาหลายอสงไขย เราไม่รู้ ไม่รู้ว่าใครสร้างบารมีมาเท่าไร”

“พระสงฆ์นั้นแหละเป็นประมุขของบุญสำคัญ เป็นหัวหน้าของบุญสำคัญ เป็นต้นของบุญสำคัญ ถ้าต้องการบุญก็ถวายในพระสงฆ์ไม่เจาะจงภิกษุองค์หนึ่งองค์ใด มันหมายถึงในหมู่พระสงฆ์ทีเดียวจะมีข้าวถ้วยปลาตัวก็ช่าง ก็ถวายพระสงฆ์ให้โดยตรงเป็นกลาง ให้ทำดังนี้จะถูกบุญใหญ่ในพระพุทธศาสนา”

กาลทานสูตร พระสงฆ์ทุกวัดใช้แสดงเวลาที่พระเจ้าแผ่นดินเสด็จทอดพระกฐิน เป็นพระคาถาแสดงอานิสงส์ของการให้ตามสมัย

แปลเนื้อความจากพระบาลีว่า :-

ทักษิณา แปลว่า ทานสมบัติ ที่ทายถวายแล้วโดยกาลสมัยในพระสงฆ์ ย่อมมีผลไพบุลย์ เหมือนน้ำเปี่ยมมหาสมุทร เพราะทำในบุญเขตอันเยี่ยม

ทำทานน้อย แต่ได้ผลมาก

เมื่อถวายไม่เจาะจง เหมือนได้ถวายในหมดสากลโลก หรืออธิษฐาน ว่าท่านผู้ใดเป็นพระอรหันต์ หรือจะประพาศิตัวให้เป็นอรหันต์ต่อไป เป็นอายุพระศาสนาทั้งหมด จงรับทานของข้าพพุทธเจ้าเถิด จะเป็นพระหรือสามเณรก็ตามคิดว่าไซ้องค์นี้ ทานนั้นก็ตกเป็นสังฆทานแท้ๆ ถ้าถวายเจาะจงผลก็น้อยไป

บางท่านมีทานเล็กน้อย เข้าไปถวายเฉพาะองค์ ทำให้ผลน้อยลงไป ถ้าทำให้ผลมากแม้มีน้อย แต่มุ่งขอถวายในหมู่สงฆ์ หรือตั้งใจว่าองค์หนึ่งองค์ใดเป็นพระอรหันต์ สืบอายุพระศาสนาต่อไป ทานก็จะตกเป็นสังฆทาน ได้ชื่อว่า **ถวายทานในสงฆ์แท้ๆ**

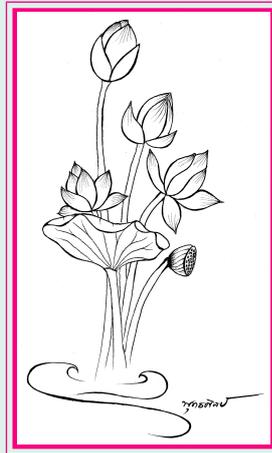
ท่านจึงวางหลักว่า**“ทายกผู้มีจิตมิได้ย่อหย่อนทอดถอย ให้ในที่เช่นใดมีผลมาก ควรให้ในที่เช่นนั้น”**

คือฉลาดถวายเป็นกลางรำไป บุญก็ยิ่งใหญ่ไพศาล เรียกว่าให้อย่างฉลาด

บุญย่อมเป็นที่ตั้งของสัตว์ทั้งหลายในโลกหน้า และเป็นที่พึ่งของสัตว์ทั้งโลกนี้โลกหน้า การบำเพ็ญบุญทั้งหลายมีพระสงฆ์เป็นหัวหน้า

การบูชาทั้งหลายมีไฟเป็นหัวหน้า คัมภีร์ทั้งหลายมีสรวิตติฉันท์เป็นหัวหน้า พระเจ้าแผ่นดินเป็นประมุขของมนุษย์ทั้งหลาย สมุทรสาครเป็นประมุขของแม่น้ำ ดวงจันทร์เป็นประมุขของดวงดาว นักขัตทั้งหลาย ดวงอาทิตย์เป็นประมุขของสิ่งที่มีความร้อนทั้งหลาย การบำเพ็ญบุญทั้งหลายมีสังฆทานเป็นหัวหน้า

พระศาสนาอยู่ได้ เพราะอาศัยความเป็นกลาง ภิกษุสามเณร อุบาสก อุบาสิกา ประพฤติปฏิบัติเป็นกลางไม่เข้าข้างใคร บริจาคทานแต่พระสงฆ์ในพระพุทธศาสนา ให้ใจเป็นกลาง ได้ชื่อว่า บริจาคทานถูก **“ประมุขของบุญ”**

๒๖

การเว้นขาดจากบาป การสำรวมจากการดื่มน้ำเมา ความไม่ประมาทในธรรมทั้งหลาย

๑๘ เมษายน ๒๕๕๗

นโม.....

อารตี วิรตี ปาปา.....

ธรรม ๓ ประการนี้ เป็นมงคลอันสูงสุด เพื่อความเจริญรุ่งเรืองในหมู่มนุษย์ทั้งหลาย

๑. อารตี วิรตี ปาปา

แปลตามศัพท์ว่า เว้นขาดจากความชั่วและลามก เกิดจากเจตนาของใจ

ปาปา แปลว่า บาป

อารตี บังคับถึงเจตนา

สองศัพท์นี้รวมกัน แปลว่า เว้นทั่วและขาดจากความชั่ว ความลามก เว้นด้วยการประพฤติกุศลกรรมบถ ๑๐ ให้สะอาดบริบูรณ์ เว้นทั่วเว้นขาดจากความชั่วลามก

อีกนัยหนึ่ง อารตีตัวนั้น บังคับถึงเจตนาวิรตี

พระองค์ทรงรับรองว่า **เจตนาหิ ภิกฺขเว สิลฺลํ** ดูกรภิกษุทั้งหลาย เจตนาอันนั้นแหละเป็นศีล

นี่ให้เว้นเสียอย่างนี้ เป็นอุบาสกอุบาสิกาต้องเว้นขาดดังนี้ ถึงจะเป็นอุบาสก

เป็นอุบาสิกาได้ เป็นภิกษุสามเณรนะพ้นมาแล้วจากความเป็นอุบาสกอุบาสิกา

แต่ว่าต้องเป็นผู้เว้นหนักกว่าอุบาสกอุบาสิกา เพราะสูงขึ้นมาแล้ว จะเหลวไหล

เลอะเทอะไม่ได้ บัดนี้ไม่ยอม ปรับโทษทีเดียว

๒. เว้นจากน้ำที่ทำให้บุคคลอื่นเมา

ได้แก่ สุรา เมรัย ที่ทำให้เมาทั้งหมด อันเป็นเหตุที่ตั้งของความประมาท ทั้งเบียร์ ทั้งเหล้า หวานใช้ไม่ได้ ยกเว้น ถ้าดื่มเป็นกระสายยา เจตนาดื่มสุราไม่มี เพียงเพราะจะแก้รักษาโรคภัยไข้เจ็บ เช่น หมูิงจะคลอดบุตร จำเป็นต้องดื่มสุราเป็นยาแก้ตกเลือด เพราะหายาอื่นไม่ได้ เพื่อป้องกันอันตรายของชีวิต ใช้ในการปรุงอาหาร ใส่ให้เนื้อนุ่ม หรือสิ่งอื่นที่เจือสุรา โดยรสและกลิ่นไม่ปรากฏและเจตนาดื่มสุราไม่มี เช่นนี้บริโภคได้ ไม่มีโทษ

“การดื่มสุรานะไม่ใช่เป็นของพอดิพอร้ายนะ สุรามันเกิดขึ้นในประเทศใด ประเทศนั้นย่อยยับหนา สุรามันไปติดอยู่กับคนใดละ คนนั้นก็ย่อยยับหนา หมูิงก็ตีชายก็ตี ติดสุราดื่มสุราละก็ย่อยยับหนา เอาตัวรอดไม่ได้”

เพราะเหตุใด ?

เพราะสุราเมื่อดื่มเข้าไปแล้วนะ ทำคนดีๆ ให้เป็นคนเสีย คนสติดี ให้เป็นคนสติเสีย คน
 อารมณ์ดี ให้เป็นคนอารมณ์ฉุนเฉียว

ภิกษุดื่มเข้าไปแล้วต้องอาบัติปาจิตตีย์ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา ดื่มเข้าไปศีลขาดหมด

“สติดี ๆ ทำให้เปลोटัวไปเสียแล้ว ทำให้ไม่รู้ตัวเสียแล้ว ไม่รู้จักบิดามารดา
 ไม่รู้จักสมณพราหมณ์ ไม่รู้จักผู้หลักผู้ใหญ่ผู้เฒ่าผู้แก่ ดื่มสุราเข้าไปแล้ว เห็นช้าง
 เท้าหมูทีเดียว นี่ร้ายนักเขาเรียกว่าฆ่าตัวเองทั้งเป็น ทำลายตัวเองอย่างต้อๆ ฆ่า
 ตัวเอง ทั้งเป็นนะเพราะอะไร? ตัวเองดี ๆ ทำให้เป็นคนเสีย ตัวเองบริสุทธิ์ บริบูรณ์
 อยู่ ทำให้ไม่บริสุทธิ์บริบูรณ์ กลายเป็นคนบ้าเสียแล้ว”

ท่านจึงได้กล่าวว่า ให้เว้นจากน้ำที่ทำให้บุคคลผู้อื่นเมา

๓. ไม่ประมาทในธรรมทั้งหลาย

การไม่ประมาท รวมพระไตรปิฎกไว้ทั้งหมด คือวินัยปิฎก สุตตันตปิฎก ปรมัตถปิฎก

การไม่ประมาทจึงกินความกว้างขวางนัก ครอบคลุมซึ่งความดีในสกลพุทธศาสนาหมดทั้งสิ้น
 ตั้งแต่หยาบไปถึงละเอียด

ไม่ประมาทเสียหายในการทำงานหน้าที่ ไม่เปลอสติในกิจการทั้งปวง ตั้งแต่เรื่องทำนาทำสวนทำ
 ไร่ ทำราชการ ค้าขายไม่ขาดทุน มีเสมอกับกำไรเป็นเบื้องหน้า

ไม่ประมาทในการรักษาตัว อนามัยเรื่องอาหารสำคัญต่อร่างกาย เพราะอาหารเป็นตัวยาคัญ
 ที่ทำให้เกิดโรคต่างๆ คัน ดิ่ง ชัดยอก ร้อนตัว จึงอย่าเผลอเผลอในเรื่องอาหารที่เข้าที่ออกในทาง मुखทวารและมี
 ใจสอดเข้าไประวังอยู่ในทางข้างใน จึงจะฉลาดในอนามัย ไม่ให้มีทุกข์ในอวัยวะร่างกาย

“เหตุว่าการฉลาด รักษาตัวเช่นนี้ ต้องคนมีปัญญา คนโง่ๆ รักษาไม่ถึง คน
 มีปัญญา รักษาถึง รักษาตัวเช่นนี้ โรคภัยไข้เจ็บไม่มีใครมี”

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสว่า

อโรคยาปรมา ลาภา การไม่มีโรคนี้แหละเป็นลาภอย่างยิ่ง

เพราะการมีโรค จะประกอบอาชีพการงานอันใดไม่สำเร็จ การปกครองก็ไม่สำเร็จ การเล่าเรียน
 ก็ไม่สำเร็จ

ไม่ประมาทในการละทุจริต ทำสุจริตให้เกิดมี ละความเห็นผิด ทำความเห็นถูกให้เกิดขึ้นทั้งกาย
 วาจา ใจ

ความไม่ประมาทชั้นปัญญาละเอียด

ไม่ประมาทในการทำใจหยุดนิ่ง ทำใจหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมใสบริสุทธิ์ที่ทำให้เป็น กาย
 มนุษย์ หยุดนิ่งเห็นดวงใสนั้นไม่ปล่อย ทุกอิริยาบถ นั่ง นอน ยืน เดิน เว้นไว้แต่หลับ ไม่ให้ใจหลุดเลย

ไม่ประมาทเช่นนี้ ได้ชื่อว่าเป็นคนฉลาด มีความเพียรก้าวหน้า ไม่ถอยหลัง จะเข้าถึงดวงศีล
 ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ เห็นกายมนุษย์ละเอียด จนถึงกายอรหัต
 ละเอียด

“เพราะมนุษย์ปุถุชนเหลวไหล เลินเล่อ เผลอตัว มีเงินสักเล็กน้อยก็เทกระเป๋าคู่กันเสียอย่างฟุ่มเฟือยทีเดียว **ไม่รู้ว่าจะถึงขนาดนี้ จึงได้ลำบาก เป็นนายเงินไม่ได้ ต้องเป็นบ่าวเงินรำไป**”

“เมื่อเข้าถึงธรรมแล้ว ปล่อยธรรมเสียแล้ว ก็ทำใหม่ต่อไป อย่างนั้นจะเป็นธรรมสามี จะเป็นเจ้าธรรมไม่ได้ จะต้องเป็นบ่าวธรรม แบบหาเงินนั้นแหละ ต้องปฏิบัติรำไป พอเข้าถึงธรรมแล้วยึดเอาไว้ไม่ปล่อยทีเดียว จนกระทั่งถึง ที่สุดทีเดียว อย่างนี้เรียกว่า **ธรรมสามี**” (**ธรรมสามี แปลว่า ผู้เป็นเจ้าของธรรม**)

“พระศาสดาเป็นธรรมสามีและเป็นเจ้าธรรม พระอรหันต์ซึ่งฉินาสพ เมื่อไม่ปล่อยธรรมเช่นนี้เรียกว่า ธรรมสามี ไม่ปล่อยธรรมเช่นนี้เรียกว่า เป็นผู้ไม่ประมาท ในธรรมทั้งหลาย ไม่ว่าจะกรรมหมวดไหน หมู่นไหน ดวงไหน เมื่อเข้าถึงแล้ว เป็นไม่ปล่อยกันทีเดียวเด็ดขาด อย่างนี้ชายก็เรียกว่า **ชายสามารถ** หญิงก็เรียกว่า **หญิงสามารถ** จะเป็นที่ยิ่งแก่ตัวและบุคคลอื่นทั่วไปในอัตภาพชาตินี้”

เมื่อไม่ประมาทในธรรมทั้งหลายเหล่านี้ก็ไปนิพพานได้แล้ว ในทางโลกก็เช่นกัน ประกอบ การงานที่ไหนสวมธรรม ๓ ประการนี้เข้าไป ก็ทะลุทุกสิ่งทุกประการในการงานนั้นๆ

๒๓

จิตของผู้ที่โลภธรรมกระทบแล้ว ไม่หวั่นไหว
เป็นจิตไม่ยินร้าย เป็นจิตไม่ยินดี เป็นจิตเกษม

๒๕ เมษายน ๒๕๙๗

นโม.....

บุญจสุล โลกธมเมหิ.....

นี่เป็นคาถาสุดท้ายในมงคลสูตร ๓๘ มงคลสูตร จัดเป็นบาลีคัมภีร์ใหญ่ เป็นเหตุเครื่องถึงความเจริญอันสูงสุดในธรรมวินัยของพระบรมศาสดา

เทวดาและมนุษย์ทั้งหลายกระทำซึ่งมงคล ๓๘ ย่อมเป็นผู้ไม่พ่ายแพ้ในที่ทั้งปวง ย่อมถึงความสวัสดิ์เรื่อยไป ไม่ว่าจะอยู่ในสถานที่ใด

๑. จิตของผู้ที่โลภธรรมกระทบแล้วไม่หวั่นไหว

โลภธรรม ๘ คือ ลาภ ยศ สรรเสริญ สุข เป็นอริฏฐารมณ์ที่ปรารถนา และเสื่อมลาภ เสื่อมยศ ตีเตียน ทุกข์ เป็นอนิฏฐารมณ์ที่ไม่ปรารถนา

จิตเป็นตัวยืน โลภธรรมทั้งหลายเป็นตัวจร มีอยู่คู่โลก ถ้าโลกนี้มีอยู่ตราบใด ก็มีอยู่ตราบนั้น เป็นของประจำอยู่ทั่วไปแก่มนุษย์และสัตว์ ไม่หายไปไหน และไม่ใช่ว่าใคร จึงเรียก**ตัวจร**

ผู้ที่ได้ฝึกฝนใจในธรรมของพระพุทธเจ้า พระอรหันต์ ก็มีท่าหลีกเลี่ยงในอริฏฐารมณ์และอนิฏฐารมณ์ ต้องบังคับจิต ตั้งจิตเสียให้ดี จึงจะต่อสู้กับโลภธรรมได้

ตั้งจิตให้ดีจะตั้งตรงไหน ?

ตั้งอยู่ที่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ เริ่มต้นก็หมั่นเอาใจจรดอยู่ตรงนั้น ทั้งนั่ง นอน เดิน กิน ดื่ม ฯลฯ แรกๆ ยังไม่ค่อยอยู่ ก็จรดต่อไป หนักเข้าก็อยู่เอง

“พอใจหยุดเสียได้เท่านั้นแหละ ลาภ ยศ สรรเสริญ สุข เสื่อมลาภ เสื่อมยศ ตีเตียน ทุกข์ ไม่กระทบกระเทือนแล้ว เจยเสียแล้วละ ไม่อาดูรเดือดร้อนด้วย อริฏฐารมณ์ - อนิฏฐารมณ์แล้ว”

“ถ้าจิตเป็นขนาดนี้แล้ว บุคคลนั้นถึงซึ่งความสูงสุดแล้ว ถึงซึ่งมงคลแล้ว เข้าถึงซึ่งเนื้อหนังมงคลแล้ว บุคคลนั้นเป็นตัวมงคลขั้นแล้ว น้อยกว่าได้มงคล ต้องทำอย่างนี้ละ ถ้าว่าอาดูรเดือดร้อนไปตามอริฏฐารมณ์ - อนิฏฐารมณ์ เป็นอับมงคลแท้ๆ”

“อับมงคลไม่ใช่เป็นแต่ฆราวาส หญิงชายนะ ภิกษุสามเณรเหมือนกัน พอสงบไม่หลง ทำใจหยุดไม่ได้ก็เป็นอับมงคลแท้ๆ เมื่อรู้เช่นนั้น ต้องเพียรทำใจ ให้หยุดเข้าซี **หยุดได้เวลาใด ก็เป็นมงคลเวลานั้น**”

๒. จิตไม่ยินร้าย (อโสก) คือ จิตไม่โศก

โศก แปลว่า ความผาก ความแห้ง

โศก จะมีกับจิตของบุคคลใด เพราะอาศัยใจ

“หยุดพอใจหยุดเข้าไปเวลาใด เวลานั้นโศกผอมลงไปทันที”

โศกนี้จะเกิดเวลาใด ?

เวลาพลัดพรากจากสิ่งที่รักที่ชอบใจ จากญาติพี่น้อง หรือตายจากกัน พอโศกเกิดขึ้น ใจก็แห้ง ผาก หดแรง ต้องแก้ไขทันที ทำใจหยุดเสีย

“**พอใจหยุดเสียเท่านั้นแหละ ไม่ยกโศกแต่นิดเดียว** โลกธรรมจะมากกระทบ สักเท่าหนึ่งเท่าใดก็ไม่โศก เสื่อมลาภ เสื่อมยศ ดิเสียน ทุกข์ สักเท่าหนึ่งเท่าใดก็ไม่โศก พลัดพรากจากเมีย ลูกสาว สักเท่าหนึ่งเท่าใดก็ไม่โศก เพราะใจหยุดเสียแล้ว”

๓. จิตปราศจากความไม่ยินดี หรือความขุ่นมัว ปราศจาก ธุลี (วิรช)

เมื่อใจหยุดก็ไม่เศร้าหมอง ไม่ขุ่นมัว

“ระวังตัว อย่าให้เศร้าหมองขุ่นมัวได้ ถ้าเศร้าหมองได้เพราะตัวใจไม่ทันกับดวงจิต ว่างกว่าดวงจิต **ไม่ทำจิตให้หยุดเสีย**”

- ถ้าจิตปล่อยให้อารมณ์เข้าไประดมได้ ทำจิตให้เศร้าขุ่นมัว ไม่ผ่องใส ก็เท่ากับหลงโทษตัวเอง

๔. เป็นจิตเกษม (เขม)

คือ จิตหยุดเสียได้เป็นจิตผ่องใสเหมือนกระจกส่องเงา จิตดวงนั้นเป็นตัวมงคลแท้ๆ

- ผู้ครองเรือน ต้องการความมั่งมี ต้องอย่ากระทบกระเทือนใจกัน ทำใจให้ใส อยู่เป็นแดนเกษมเสมอไป

“**ถ้าจิตหยุดเช่นนั้นเสียแล้วละก็ เงินนะไม่ต้องหายาก หาลำบาก แต่อย่างไรหรือ** ถ้าจิตผ่องใสขนาดนั้นแล้ว **ไม่ต้องทำงานอะไรมากมายไปหรอก มันไหลเข้ามาเองนะ เงินนะไม่เดือดร้อน มีแต่เงินเข้า เงินออกไม่มีนะ ออกก็เล็กน้อย** เข้ามามาก ผ่องใสอย่างนั้นละก็ **นั่นตัวนั้นเป็นตัวสำคัญทีเดียว**”

พอทำใจใสได้ก็เป็นหนทางสู่มรรคผลนิพพานทีเดียว

ทำใจใสถูกส่วน ใจที่ใสอยู่แล้วขยายส่วนออกไป ใจหยุดนิ่งอยู่ที่กลางความใส หยุดในหยุด หยุดในหยุด ถูกส่วนเข้า เห็นดวงใสผุดขึ้นเท่าดวงจันทร์ดวงอาทิตย์ ใจก็หยุดที่กลางดวงนั้น เรียก “ดวงศีล” ทำใจหยุดเข้าต่อไปถึงดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ เข้าถึง ภาคมุขยัลละเอียต กายทิพย์ กายพรหม กายอรุปรหม และธรรมกาย

ใจหยุดเข้าถึงดวงทั้ง ๖ เข้าถึงธรรมกายพระโสดา สังโยชน์เบื้องต่ำหมดไป แต่กามราคะ พยาบาทยังมี

ใจหยุดกลางดวงทั้ง ๖ เข้าถึงธรรมกายพระโสดาละเอียด

ใจหยุดกลางดวงทั้ง ๖ เข้าถึงธรรมกายพระสกทาคา กามราคะ พยาบาทอย่างหยาบหมดแต่ มีอย่างละเอียด

ใจหยุดกลางดวงทั้ง ๖ เข้าถึงธรรมกายพระสกทาคาละเอียด

ใจหยุดกลางดวงทั้ง ๖ เข้าถึงธรรมกายพระอนาคา กามราคะ พยาบาทชั้นหยาบละเอียดหมด แล้วเหลือแต่รูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทธัจจะ อวิชชา ในกายพระอนาคา

ใจหยุดกลางดวงทั้ง ๖ เข้าถึงธรรมกายพระอนาคาละเอียด

ใจหยุดกลางดวงทั้ง ๖ เข้าถึงธรรมกายพระอรหัต เป็นสมุจเฉทปหาน กิเลสไม่ติดเท่าปลาย ผม หมดกิเลสเท่านั้น พระอรหัตเสร็จกิจในพระธรรมวินัย

ใจหยุดกลางดวงทั้ง ๖ เข้าถึงธรรมกายพระอรหัตละเอียด เสร็จกิจในพุทธศาสนา หมดภพ แล้วแค่นี้

“เมื่อรู้จักหลักอันนี้แล้วก็เป็นอย่างไม่ยาก ของไม่ใช่ทำยาก แต่ว่าได้เพียร กันหนักแล้ว ทำกันได้เห็นได้มากแล้ว โสดา สกทาคา อนาคา อรหัต ทำมาได้ก็จริง แต่ว่าไม่ติดไปติดอยู่แค่โคตรภพเท่านั้นเอง ที่จะติดโสดา สกทาคา อนาคา อรหัต ไม่ติดหลุดเสีย เพราะเหตุอะไรจึงหลุดไป? มารเขาเอาละเอียดรองรอดเสีย ไม่ติด กำลังแก้อยู่

ผู้เทศน์นี้แหละเป็นตัวแกะ กำลังแก้ รวมพวกแก้อยู่ทีเดียว แก่ไข้อย่า ละเอียดเหล่านี้ให้หมดให้ได้ หมดเวลาใดแล้วก็โสดาจะติด สกทาคาจะติด อนาคา จะติด อรหัตจะติด แล้วจะเหาะเหินเดินอากาศกันได้ทีเดียว ว่าไม่ช้านะ ไม่เกินสอง พันห้าร้อยนะ คงจะสำเร็จกันแน่ไม่คนใดก็คนหนึ่งละ”

“พอทำใจใสได้เท่านั้นแหละ เป็นหนทางไปสู่มรรคผลนิพพาน เณรฝรั่ง ทำใจ หยุดใจใส จนกระทั่งถึงพระอรหัต ทำได้คล่องแคล่ว ไปตามโยมพ่อที่ตาย ไปแล้ว ตั้งแต่อายุ ๕ ขวบ ตอนนี่มาเกิดเป็นลูกสาวเขาเสียแล้ว นี่เขาเป็นฝรั่งแท้ๆ เขา ทำได้ขนาดนี้เห็นไหมล่ะ ชั่วบวชเท่านั้น”

“พระก็ดี เณรก็ดี ทำจริงก็เป็นทุกคนเท่านั้นแหละ **จริงแค่ไหนล่ะจะเป็นทุกคนนะ? จริงแค่ชีวิตสิ เป็นทุกคน** จริงอย่างไรล่ะ นั่งลงไปประเดี๋ยวก็ได้รู้จริง กัน ละ นั่งลงไปเมื่อยเต็มที เอ้าเมื่อยก็เมื่อยไป ปวดเต็มที เอ้าปวดก็ปวดไป ทนไม่ไหว เอ้าไม่ไหว ก็ทนไป ทนให้ไหว มันจะแตกก็แตกเดี๋ยวนี้ ดับให้มันดับ เดี่ยวนี้ ไม่ ถอนเลย ให้เอาจริงเอาจริงเป็นทุกคน ไม่ต้องสงสัยละ พระสิทธัตถะทำมาแล้ว เนื้อเลือดจะแห้งเหือดหมดไปไม่ว่า เหลือแต่กระดูกหนังช่างมัน **จะเอา ของจริง ตัวไม่จริงแล้วจะได้อย่างไร**”

๒๘ รัตนสูตร

(ว่าด้วยพุทธรัตนะ)

๒๖ เมษายน ๒๕๕๗

นโม.....

ยานีธ ภูตานี สภาคตานี.....

เมืองไพสาลี (เวสาลี) เกิดโรคร้าย ไม่มีผู้ใดบรรเทาได้ ชาวเมืองอาราธนาพระพุทธเจ้า ให้ลงมา บำบัดภัย พระองค์เสด็จมาประทับริมแม่น้ำ เกิดฝนตกใหญ่ พายุพัดพอลอยน้ำไป ไพสาลีกลับมาสะอาดอีกครั้ง พระองค์ทรงเห็นเหล่าภูตเป็นอันมาก จึงเทศน์ **“พระรัตนสูตร”** ให้พวกภูตไม่มีตรัสจิตต่อพวก มนุษย์ที่บวงสรวง และรัตนะอันใดในโลกหรือในสวรรค์หาเสมอด้วยตถาคตไม่ ภูต, ผี มีจริงแต่คนทั่วไปไม่รู้จัก

“ไม่โง่งนะพวกเรานะ แต่มันก็ไม่ฉลาดเหมือนกัน” เพราะไม่รู้ว่ามีภูตปีศาจ หน้าตาเป็นอย่างไร แต่พวกกรรมกายเขาเห็นกันทุกคน มีต่างๆ กันมากมายนัก เช่น ภูตที่มารับเครื่องเซ่น ให้ทุกข์ให้คุณบ้าง มีเป็นจำนวนมาก

ในพระสูตรตอนต้นนี้มีเนื้อหายนย่อว่า

รัตนทรัพย์เป็นเครื่องปลื้มใจทั้งโลกนี้โลกหน้า แต่รัตนะเหล่านั้นหาเทียบพระตถาคตเจ้าไม่

ทรัพย์ เป็นเครื่องปลื้มใจ ทรัพย์ในโลกมี ๒ อย่าง คือ

๑. สวิญญาณกทรัพย์ คือ ทรัพย์ที่มีวิญญาณ (ทรัพย์เป็น)

๒. อวิญญาณกทรัพย์ คือ ทรัพย์ที่ไม่มีวิญญาณ (ทรัพย์ตาย) เช่น

เครื่องใช้สอยต่างๆ ไร่นา บ้านเรือน แก้วแหวน เงินทอง เพชรนิลจินดา ทั้งที่ประดับวิมานในสวรรค์

“ถ้าคนมีปัญญา เขาก็หาทรัพย์เป็น เขาไม่หาทรัพย์ตายหรือ ทรัพย์เป็นๆ นั้นแหละเป็นก่อนทรัพย์สำคัญ”

ขยายความ :

ทรัพย์ที่มีวิญญาณ คนมีปัญญาแสวงหา พัฒนาก่อนทรัพย์ คือ ตัวเราให้เป็นคนดี มิฉะนั้นจะเป็นคนสมบัติแล้ว ถ้าพัฒนาได้ดีก็เป็นประโยชน์แก่คนอื่นด้วย

“ตนเอง” เป็นทรัพย์เป็นที่เยี่ยม ใครๆ ก็รับรอง เชื่อเชิญ ให้เงินสนับสนุน เป็นทรัพย์ ที่มีวิญญาณแท้ๆ

ตัวอย่าง **“วิชาดี”** ก็มีคนเคารพ อยากให้ทำงานด้วย เป็นหญิงศึกษาวิชาหญิง เย็บปักถักร้อย ทำกับข้าวเก่ง จนกษัตริย์ถามหา

“รูปสวย” มีคนขอเป็นมเหสีได้

“ถ้าไม่ฉลาดไม่รู้จักทรัพย์นี้ ก็ไม่สร้างตัวของตัวให้ดีขึ้น ก็ปล่อยให้ตามยถากรรม มันก็ทำอะไรไม่ได้ ฝีมือไม่มีอะไรสักอย่างหนึ่ง ฝีมือไม่ดีเลย ก็ไม่หัดเข้าแก๊วข้อขัดข้องของตัวเข้า ไม่ขยันทำขึ้น ไม่ปรุงขึ้นให้เฉลียวฉลาดขึ้น เยียบปักถักร้อยไม่เป็น ก็มองดูเขาตาหลอไป ไม่รู้จักสมบัติ มันก็เป็นคนสมบัติเลวๆ ไปทั้งชาติ”

“สัตว์เลี้ยง ข้าทาสบรวิหาร” เป็นทรัพย์เป็นแต่แบบเลว

ในสากลโลก เขาต้องการนัก ต้องการสวัสดิวุฒาณกทรัพย์ที่เยี่ยม หรือทรัพย์ในโลก ก็ต้องการที่เยี่ยมเหมือนกัน ทั้งเงินทอง เพชร แก้ว จนกระทั่งถึงแก้วกายสิทธิ์ แก้วสารพัดนึก เป็นสวัสดิวุฒาณกทรัพย์ อีกระดับหนึ่ง

ทรัพย์ที่มีวิญญาณในอีกระดับ :

แก้วสารพัดนึก แก้วกายสิทธิ์ (รัตนะ ๗) คือ จักรแก้ว ช้างแก้ว ม้าแก้ว ขุนคลังแก้ว ขุนพลแก้ว แก้วมณี นางแก้ว

พระเจ้าจักรพรรดิ มีรัตนะ ๗ ช่วยเหลือมนุษยโลกให้มีความสุข ดูเป็นของตาย แต่ว่ากลายเป็นของเป็น เหาะเหินเดินอากาศได้ มาบังเกิดเวลาพระพุทธเจ้าและพระปัจเจกพุทธเจ้าไม่มา

ในสวรรค์ ๖ ชั้น พรหม ๑๖ อรูปพรหม ๔ ประกอบด้วย

- ทรัพย์เป็น คือ รัตนะทั้ง ๗
- ทรัพย์ตาย คือ เครื่องประดับวิมาน ที่นั่งที่นอน แก้วเหล่านั่นงดงามนักทีเดียว เป็นรัตนอันประณีต บรรดา ๖ ชั้นฟ้ามีแก้วประดับทั้งนั้น เขาเรียกว่า อวิญญาณกทรัพย์ เป็นของมีค่า

รัตนเหล่านั้นจะมีมากน้อยเท่าใด ก็สู้ไม่ได้กับพระตถาคตเจ้า

“พุทธรัตนะนั้นแหละ เป็นพระตถาคตเจ้าละ ที่เราได้ธรรมกายแล้วก็ถึงพุทธรัตนะ”

- ธรรมกาย คือ พุทธรัตนะที่เป็นโคตรภู
- ธรรมกาย คือ พุทธรัตนะที่เป็นพระโสดา
- ธรรมกาย คือ พุทธรัตนะที่เป็นพระสกทาคา
- ธรรมกาย คือ พุทธรัตนะที่เป็นพระอนาคา
- ธรรมกาย คือ พุทธรัตนะที่เป็นพระอรหันต์

พุทธรัตนะเป็นตัวพระตถาคตเจ้า...เพราะ

- พระพุทธองค์ตรัสกับพระวักลีว่า
- “ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นเราผู้ตถาคต”
- ธมฺมกาโย อหิ อิติปิ ตถาคต คือ ธรรมกาย
- “ธรรมกายนั่นเอง เป็นตัวตถาคตเจ้า”

“รัตนเหล่านั้นที่เป็นสวัสดิวุฒาณกรัตนะก็ดี อวิญญาณกรัตนะก็ดี สู้พระตถาคตเจ้าไม่ได้ บัดนี้เราได้เป็นธรรมกายแล้ว เราได้สมบัติยิ่งใหญ่ สมบัติอื่นสู้ไม่ได้ เข้าถึงธรรมกายแล้ว บังคับสมบัติเหล่านั้นได้ ได้สมบัติเหล่านั้นอยู่ในอำนาจ จะต้องการเมื่อไรก็เอาได้ ไม่ต้องเดือดร้อนอันใดอันหนึ่ง”

เมื่อเข้าถึงธรรมกายได้ นั้นแหละได้รัตนะอันประเสริฐแล้ว ยอดรัตนะเบื้องต้นคือ ธรรมกาย โคตรภู ขึ้นไปเป็นลำดับ เป็นพระโสดา พระสกทาคา พระอนาคา พระอรหัต ถึงอรหัตก็ไม่ต้องเกิด แก่ เจ็บ ตาย เลิกเวียนว่ายต่อไป

“พวกที่เข้าถึงธรรมกายแล้ว เขารู้ฤทธิ์ของธรรมกายแล้ว เขาไม่อินังขังข้อ ละเอียดรอกกับสวิญญานรัตนะ อวิญญานรัตนะในภพ ๓ นะ เขาต้องการจะไป นิพพาน”

“เพราะฉะนั้นผู้ที่ได้พุทธรัตนะ ที่ได้แล้วอย่าดูเบาหนา ดับมาเกือบ ๒,๐๐๐ ปีหนา มาโผล่ขึ้นในครั้งนี้นะเป็นอัศจรรย์ทีเดียว แต่ว่ามารยังขวางอยู่มาก มนุษย์ ยังไม่เบิกตายหลับตาอยู่มาก มนุษย์ยังไม่ตื่น ยังหลับตาอยู่มากนัก ถ้ามนุษย์ได้เห็นธรรมกาย มนุษย์คนนั้นตื่นขึ้นแล้วไม่หลับแล้ว ถ้ามนุษย์ใดยังไม่เห็นธรรมกาย ยังไม่เป็นธรรมกาย มนุษย์นั้นยังหลับอยู่ มารมันยังกดหลับอยู่ ยังไม่ตื่นเลย บางทีตายเสียชาติหนึ่งยังไม่ตื่นเลย หลับเรื่อยไปเสียทีเดียว

บางคนเห็นปรากฏ ตื่นทีเดียวมีธรรมกาย บางคนไม่เพียงสา มีธรรมกาย ใหญ่ โทมโหฬารเช่นนี้แล้ว มาถึงรัตนะอันเลิศประเสริฐเช่นนี้แล้ว กลับไปวางเสียก็มี แปลกประหลาดนัก ลืมตาขึ้นแล้วกลับไปบอดก็มี อย่างนี้น่าอัศจรรย์นัก เพราะเหตุไร เพราะไม่รู้จักเตียงสา มาพบของวิเศษประเสริฐเลิศล้ำพันประมาณ ไม่ รักษาให้ควรแก่การควรเห็นควรพบ แม้เป็นอยู่ก็เท่ากับศพ ไม่ประเสริฐเลิศอะไร นัก เพราะกายมนุษย์นี้ชั่วคราวเท่านั้น เกิดแล้วดับไป”

กายมนุษย์มีอยู่ชั่วคราว มีเกิดมีดับเป็นเบื้องต้น ดังที่พระโกณฑัญญะเปล่งวาจาเมื่อได้ฟัง ธรรมจักกัปปวัตตนสูตร ว่า **“สิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งมีความเกิดขึ้นเสมอ สิ่งทั้งปวงมีความดับไปเสมอ เห็นเกิดกับดับเท่านั้นเอง หมดทั้งสากลโลก”**

“เมื่อเป็นเช่นนี้ มาพบพุทธศาสนาเช่นนี้ ต้องเข้าถึงธรรมกายให้ได้ ถ้าเข้าถึง ธรรมกายไม่ได้ เราไม่เป็นลาภล้ำพันประมาณทีเดียว มีบาปเป็นหลักฐานชัด ชัดไว้ว่า ตถาคโต ไช วาเสฏฐิ อธิวัจน ฐมุกาโย อิติปิ ดุกร..วาเสฏฐโคตรทั้งหลาย คำว่า ธรรมกาย เป็นตถาคตโดยแท้ ธรรมกายนะประเสริฐเลิศกว่าส วิญญานรัตนะ อวิญญานรัตนะ ซึ่งมีในไตรภพ สู้ไม่ได้เป็นอันขาด”

ท่านจึงกล่าวว่ **อิทมปิ รตนํ ๙** นี้เป็นรัตนะอันประณีตในพระพุทเจ้า

“ถ้าว่าใครอยู่กับรัตนะเช่นนี้ละก็ มีความสวัสดิ์เรื่อยตลอดภัยเรื่อยทีเดียว อยู่ในธรรมรัตนะ สังขรัตนะให้ใส อยู่กับรัตนะนั้นแหละปลอดภัยทีเดียว ไม่ต้องมี ภัยอีกต่อไปทีเดียว ได้รับความสุขทีเดียว ไม่ได้ได้รับความทุกข์อีกต่อไป เมื่อรู้จัก หลักจริงเช่นนี้ เข้าให้ถึงนา วัดปากน้ำเขาเข้าถึงกันมากนัก ๑๕๐ กว่า เวลานี้ ทั้ง ภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา เข้าถึงพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังขรัตนะ ๑๕๐ กว่า”

“ถ้าได้เข้าถึงพุทธรัตนะแล้ว อย่าปล่อยเป็นเด็ดขาด ใจขาด ขาดไป ตาย ตาย ไป ใจติดอยู่กับพุทธรัตนะนั่นแหละ เอาตัวรอดได้ละ สิ่งอื่นไม่มียิ่งกว่านั้น ไม่มี หนา รัตนะนี้เป็นรัตนะสูงสุด สวิญญานกรัตนะ อวิญญานกรัตนะ ที่มีในไตรภพ กามภพ รูปภพ อรูปภพ ไม่มีสูงสุดเท่า พุทธรัตนะนี้แหละเป็นรัตนะอันสูงสุดแท้ๆ”

“ถึงแม้ว่ากิเลสจะมายั่วบั่นสั๊กเท่าใด ก็อย่าให้เป็นไป ต้องอยู่ในพุทธรัตนะให้ได้ ให้มันอยู่ในพุทธรัตนะ ให้ใสอยู่รำไปให้ได้ นั่นแหละเอาตัวรอดได้ที่ได้มาประสบ พุทธศาสนา”

๒๙
กัตตานุโมทนาภคา ๑

(ทานที่ให้ผลมาก)

๙ พฤษภาคม ๒๕๕๗

นโม.....

โกชนั ภิกขเว ททมาโน ทายโก...

หลวงพ่อดำปากน้ำแสดง “กัตตานุโมทนาภคา” ให้แก่ท่านบดี พร้อมวงศาคณาญาติ เนื่องด้วยสายโลหิต (สาโลหิตา) และเนื่องด้วยความคุ้นเคย (วิสสาสา ปรมา ชาติ) ซึ่งถือเป็นญาติอย่างยิ่ง ในโอกาสที่มารับริจาคทานแก่พระภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา และได้ชื่อว่าถวายทานแด่พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

พระทวาร พระธรรมา พระสงฆ์ อยู่ที่ไหน ?

พระรัตนตรัยอยู่ที่กลางกาย ตรงสะดือทะเลหลัง ขวาทะเลซ้าย เหมือนเราซึ่งด้ายเส้นหนึ่งให้ดึงตรงกลางที่จรดกัน เรียกว่า **กลางก๊ก** ตรงกลางก๊กเหนือสะดือขึ้นมา ๒ นิ้ว เรียกศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ เข้าถึงได้ ด้วยการเอาใจหยุดนิ่งตรงนี้

“ที่เขารู้ว่าสวรรค์ในอก นรกในใจ พระก็อยู่ในใจ พอใจหยุดนิ่งก็เข้ากลางของใจที่หยุดนิ่ง กลางของกลาง กลางของกลาง ซ้ายขวาหน้าหลังล่างบนนอกใน ไม่ไปที่เดียว กลางของกลางๆ หนักเข้า พอหยุดถูกส่วนเข้าเท่านั้น จะเห็นทางที่จะเข้าไปถึงกายละเอียดเป็นชั้นๆ เข้าไปถึงพุทธรัตนะ ธรรมารัตนะ สังฆรัตนะ ถ้ารู้จักเสียจะระลึกถึงพระรัตนตรัยได้ถูกต้อง”

เมื่อเอาใจหยุดอยู่ที่ตรงศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ก็เข้ากลางของใจที่หยุดนิ่ง เห็นดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ตามลำดับ จนกระทั่งถึงกายมนุษย์ละเอียดที่เป็นกายฝัน

เข้าถึงกายมนุษย์ละเอียด ก็ฝันได้ทั้งตื่นๆ เราก็จะฉลาดกว่าคนชั้นหนึ่ง เพราะเรารู้เรื่องต่างๆ ได้ละเอียดกว่าจากกายมนุษย์ละเอียด ตรวจดูได้ทั้งกลางวันกลางคืน แต่จะเข้าถึงพระรัตนตรัย ต้องเข้าไปอีก ๙ กาย

เอาใจมนุษย์ละเอียดหยุดนิ่งที่กลางดวงธรรม ครบ ๖ ดวงเข้าถึงกายทิพย์ แล้วเข้าถึงกายทิพย์ละเอียด กายรูปพรหม กายรูปพรหมละเอียด กายอรุปรหม กายอรุปรหมละเอียด ถึงกายที่ ๙ คือ กายธรรมโคตรภู คือ **“พุทธรัตนะ”**

“พุทธรัตนะ” มีเกตุดอกบัวตูม ที่สร้างรูปพระปฏิมากรในโบสถ์ ส่วนกายเนื้อของพระบรมศาสดา ไม่มีเกตุ เป็นเหมือนพระสงฆ์ทั่วไป (แต่ได้ลักษณะมหาบุรุษ)

ครั้งที่พระเจ้าอชาตศัตรูไปเฝ้าพระบรมศาสดา ก็ต้องไปถามโกมารภักจ์ว่า พระบรมศาสดาองค์ไหน แม้พระสาวกบางองค์ก็คล้ายพระองค์ เช่น พระอานนท์พุทธอนุชา พระกัจจายนะ ก่อนจะนิมิตกายของท่าน

“กายมนุษย์เป็นพระพุทธเจ้าไม่ได้ จะเป็นพระพุทธเจ้าต้องเป็นธรรมกาย” พระองค์ทรงรับสั่งว่า

“ธมฺมกาโย อหํ อิติปิ” เราตถาคต คือ ธรรมกาย

ในพระสูตรต้นตปิฎก วางตำราไว้ว่า :-

เอตํ ไช วาเสฏฐา ฯ ดูก่อนวาเสฏฐโคตรทั้งหลาย ธรรมกายนั้นเป็นตถาคตโดยแท้

กายธรรม (กายที่ ๙) เป็น **“พุทธรัตนะ”**

ดวงธรรมรัตนะ ก็อยู่ในกลางพุทธรัตนะ เส้นผ่าศูนย์กลางเท่าหน้าตักธรรมกาย กลมรอบตัวใสเกินใส ได้ชื่อว่า **“ธรรมรัตนะ”**

ธรรมกายละเอียดในกลางดวงธรรมรัตนะ หน้าตัก ๕ วา ใสขึ้นอีก เรียก **“สังฆรัตนะ”** เป็นกายที่ ๑๐ ออกจากภพไป

นอกจากนั้นกายพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ มีเป็นชั้นๆ ตั้งแต่โคตรภูไปถึงพระโสดา พระสกทาคา พระอนาคา พระอรหัต ต่างก็มีดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกายเหมือนกัน มีพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ แบบเดียวกัน

เจ้าภาพผู้บริจาคทานวันนี้ ได้ชื่อว่า ทำวัตตกิจริยา คือ รักษาและให้กำลังแก่ศาสนาพุทธ เพราะพระภิกษุ สามเณรอยู่ได้เพราะอาหาร อิมเตยวมีอายุ วรรณะ สุขะ พละ ความฉลาดไปได้ ๗ วัน และถือเป็นทานอันเลิศ เพราะได้ถวายถูกทักษิณบุคคล เข้าถึงธรรมกาย ๑๕๐ ชีวิต

ทักษิณบุคคล เป็นผู้ควรแก่การรับทาน ผู้ได้บริจาคทานย่อมได้บุญกุศลยิ่งใหญ่เหลือประมาณ มี ๙ จำพวก เรียงลำดับจากชั้นสูงสุด คือ

๑. พระอรหัตตผล
๒. พระอรหัตตมรรค
๓. พระอนาคามีผล
๔. พระอนาคามีมรรค
๕. พระสกทาคามีผล
๖. พระสกทาคามีมรรค
๗. พระโสดาปัตติผล
๘. พระโสดาปัตติมรรค
๙. โคตรภูบุคคล

บุญกุศลของเจ้าภาพ ติดอยู่ที่กลางศูนย์กลางที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ใสเท่าฟองไข่แดงไก่ กลางดวงกายมนุษย์ติดกับดวงบุญอีกดวงหนึ่งของกายมนุษย์ละเอียด กลางดวงกายทิพย์ - กายทิพย์ละเอียด ก็ติดกันทั้งนั้น จนถึงกายอรหัต - กายอรหัตละเอียด นับอสงไขยกายไม่ถ้วน

“บุญบริจาคนั้นเพียงครั้งเดียวนี้ คิดเป็นดวงๆ ไปขนาด ๑,๐๐๐ ภา พระนิพพาน เมื่อเจ้าภาพได้ถวายทานขาดจากใจ เป็นสิทธิ์ของผู้รับ ผู้รับจะใช้อย่างไรก็ได้ เพราะเป็นสิทธิ์ของตน แล้วขณะใดขณะนั้น บุญญาภิสังขาร บุญไหลมาติดอยู่ ศูนย์กลางดวงธรรม ที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ของเจ้าภาพ ไสบริสุทธิ ปราศจากมลทิน ที่เดียว เหมือนสวิตช์ไฟฟ้าวูบเดียว ไฟก็ติด ฉะนั้น”

บุคคลทำบุญได้อย่างนี้ เวลาถึงทุกขภัยให้นึกถึงดวงบุญเท่านั้น ดังเช่น พระพุทธเจ้าเมื่อใกล้ตรัสรู้ ต้องผจญพญามารเพียงลำพัง จึงทรงระลึกถึงบารมีที่ได้ทำไว้ แม่พระธรณีจึงปรากฏมา รุดน้ำจากมวยผมที่พระองค์ทรงเคยหลังเหนือพื้นปฐพี เป็นทะเลท่วมทับพญามาร

ในพระบาลีกล่าวไว้ว่า **การให้โภชนาหาร ได้ชื่อว่าให้ฐานะ ๕ ประการแก่ปฏิคาหก คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณ ผู้ให้ย่อมได้ฐานะอันเป็นที่ปรารถนานั้นด้วย**

อานิสงส์แห่งทานตอบสนองไปทุกภพทุกชาติ ด้วยฐานะ ๕ ประการ มากน้อยตามลำดับ นับแต่ให้ทานแก่สัตว์เดรัจฉาน ผู้ไม่มีศีล ผู้มีศีล

ทานย่อมให้ผลสูงสุด หากให้แก่บุคคลที่ตั้งอยู่ในไตรสรณคมน์ มีศีล ๕, ๘, ๑๐, ๒๒๗ ตั้งแต่พระโสดาบัน โสดาปัตติมรรค จนถึงถวายแด่พระพุทธเจ้า

“คนที่ได้พุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังขารัตนะ อยู่ในตัวแจ่มเสมอนั้น เรียกว่า บุคคลผู้ตั้งอยู่ในไตรสรณคมน์ บุคคลชนิดนั้นย่อมไม่กระทำบาปกรรม เพราะกลัวบาปกรรมเป็นที่สุด เราให้อาหารอิมเดียว อานิสงส์ ๕ ประการ ตามสนองมากยิ่งขึ้นไปเป็นทวีคูณตลอดทุกภพทุกชาติ นับชาติไม่ถ้วนทีเดียว”

ทานในพระสูตร มี ๑๐ ประการ คือ ข้าว น้ำ เครื่องนุ่งห่ม ยานพาหนะ ดอกไม้ ของหอม เครื่องลูบไล้ เครื่องทัดทรง อาสนะ และโคมประทีป

ทานในพระวินัย มี ๔ คือ จีวร อาหารบิณฑบาต เสนาสนะ และเภสัช

ทานในพระปรมาัตถ์ มี ๖ คือ ปล่อยอารมณความยินดี ในรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ธรรมารมณ อันเป็นทานอันยิ่งใหญ่ ทางไปแห่งพระนิพพาน

เจ้าภาพวันนี้ได้ถวายทานครบทั้ง ๓ ประเภท คือ

ถวายอาหารอันประณีตแก่พระภิกษุ สามเณร ผู้มีธรรมกาย เป็นทานในพระสูตรและพระวินัย สละความหวงแหนยินดีในทรัพย์ให้ขาดจากใจ เป็นทานพระปรมาัตถ์ ทางแห่งมรรคผลนิพพาน เปรียบเหมือนนายอินทร์ชาวนาได้ถวายทานเพียงอิมเดียวแก่พระอนุรุทธเถระ ตายไปอยู่ดาวดึงส์ สมบัติยิ่งกว่าอังกูระ มหาเศรษฐีที่บริจาคทานตลอด ๒๐,๐๐๐ ปี ด้วยทรัพย์อันนับประมาณไม่ได้ เพราะอังกูระถวายทานนอกพระพุทธศาสนา

“วันนี้เจ้าภาพได้บริจาคทานในพระพุทธศาสนา มีทักษิโณยบุคคล ผู้มี
 ธรรมกายถึง ๑๕๐ เศษ ผลทานนี้ย่อมให้วิบากสมบัติอันยิ่งใหญ่ไพศาล เป็นอเนก-
 อนันต์หาประมาณมิได้”

“เมื่อได้มาบริจาคทานสมเจตนาอย่างนี้แล้ว จะเป็นคนอนาถา ยากแค้นต่อไป
 ในภพหน้านั้นเป็นอันไม่ต้องหวัง แต่ถ้าบุญวาสนาที่อบรมสั่งสมไว้ดี ได้พบพระ
 พุทธเจ้า องค์ใดองค์หนึ่งเข้า ก็จะได้เป็นศาสนูปถัมภ์ของพระบรมศาสดา
 พระองค์ก็จะได้ทรงโปรดให้ได้สำเร็จมรรคผลสมความปรารถนา”

ประเทศไทยมีชาติ ศาสนา ๒ อย่างนี้เป็นหลัก เมื่อได้บำรุงพุทธศาสนาก็ได้ชื่อว่าเป็นประโยชน์
 ต่อชาติ ศาสนา

**เจ้าภาพจึงพึงเอาใจจรดที่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ถูกดวงบุญพอดิ เอาใจหยุด
 ตรงนั้น จะเกิดกุศลอันไพศาลเข้าถึงพระรัตนตรัย**

๓๐
กัตตานุโมกขนากกา ๒

(ทะเลบุญ)

๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๗

นโม.....

ทานิ เทติ สิลิ รุกขติ.....

วันนี้ เจ้าภาพได้ถวายทานครบทั้งสาม คือ ถวายทานแต่พระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์ คือ เวลาเช้าและเพล ถวายโภชนาหารแต่พระพุทฺธเจ้าและพระสงฆ์ เวลาบ่ายให้มีพระสังฆกรรมเทศนา น้อมนำไทยธรรมทั้ง ๔ ได้ชื่อว่าถวายทานแต่พระธรรม

เราเป็นพุทธศาสนิกชน ต้องรู้จักพระรัตนตรัยว่าอยู่ที่ไหน เพราะเป็นแก่นสารของพุทธศาสนา พระรัตนตรัยเป็นของไม่ยาก ไม่ง่ายในการเข้าถึง

“คนทำไม่ได้ ปฏิบัติไม่เป็นก็บอกว่ายาก แต่คนทำได้ปฏิบัติถูกก็บอกว่าง่าย เพราะฉะนั้น จึงว่า ไม่ยากไม่ง่าย”

ขึ้นอยู่กับใครทำเป็นและหากเข้าถึงได้ ทำอะไรย่อมได้ผลศักดิ์สิทธิ์ พระรัตนตรัย อยู่ที่กลางตัวเรา ที่ **“ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗”** ตรงนั้นเป็นที่เกิด ดับ หลับ ตื่น เช่น เมื่อหยุดถูกส่วนเข้าก็หลับ หลับตรงไหนตื่นขึ้นก็อยู่ตรงนั้น ก่อนมนุษย์จะมาเกิด หูจึง กิติ ชายกิติ ต้องเอาใจจรดตรงนั้น ไม่นิ่งเกิดไม่ได้ จึงพึงเอาใจจรดไว้ที่ศูนย์กลางกายนี้ จึงจะถูกต้อง และจะรู้ว่า ช่างเป็นสุขจริงหนอ ดังที่ว่า : -

“นตฺถิ สนฺตปริ สุขิ” สุขอื่นนอกจากความหยุดนิ่งไม่มี

พอใจหยุดก็เข้ากลางของใจที่หยุด ถูกส่วนเข้าก็เห็นดวงธรรม ดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ จนถึง **“กายละเอียด”**ที่เป็นกายฝัน ไปไหนมาไหนได้เวลาเราหลับ และยังสามารถนำเรื่องมาเล่าให้ฟัง เป็นฝันทั้งยังตื่นก็ได้ หรือจะถามอะไรก็ได้ กายละเอียดบอก กายมนุษย์ได้จึงฉลาดกว่าคนชั้นหนึ่ง **เป็นปัญญา ๒ ชั้น** (ปัญญากายมนุษย์และกายละเอียดรวมกัน)

“บัดนี้ข้าได้มาพบเจ้าเข้าแล้ว เจ้านี่เองเวลาข้าจะไปไหนมาไหนคอยเป็นนาย บอกหนทางผิดถูกอยู่เสมอ บอกให้ไปนั้นไปนี้ ทำอย่างนั้นอย่างนี้ เวลาข้านอน เจ้าก็ฝันออกไป ไหนเจ้าลองฝันทั้งที่ตื่นให้ข้าดูซิ แล้วก็ฝันไปบอกให้ไปเมืองเพชร ไปดูเขาวัง กายละเอียดนี้แวบไปเอาเรื่องเขาวังมาเล่าให้ฟังแล้ว

เราเห็นเท่านั้นก็ฉลาดกว่าคนอีกชั้นหนึ่งแล้ว เขาใช้แค่กายมนุษย์เท่านั้น แต่เราเข้าถึงกายมนุษย์ละเอียด ใช้กายมนุษย์ละเอียดจึงฉลาดกว่าเขาเหล่านั้น

ฉลาดกว่าเขาอย่างไร? คือเรารู้ที่เดียวว่าคนนี้จะชื่อตรงหรือไม่ชื่อตรงให้ไปดูที่กาย
ละเอียด ไปถามกายละเอียด กายละเอียดจะไปสืบดู เดียวก็รู้ได้ทันทีว่า คนนั้น
ชื่อตรงหรือไม่”

ดังพระบาลีที่ว่า **“นตถิ โลเก รโท นาม”** ความลับไม่มีในโลก

จากกายมนุษย์ละเอียดนี้ พระพุทธเจ้าทรงทราบอย่างนี้ได้ต้องดำเนินเข้าไปถึง ๑๘ กาย จนถึง
กายธรรมอรหัต พระองค์ทรงรู้มากกว่าเราถึง ๑๘ กาย เราจึงดำเนินอย่างนั้นเป็นขั้นๆ เข้าไป
กายธรรมรูปเหมือนพระปฐมมากร ดอกบัวตูมใส คือ พุทธรัตนะ
ดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกาย คือ ธรรมรัตนะ
ธรรมกายละเอียดในดวงธรรม คือ สังขรัตนะ

**“เจ้าภาพผู้บริจาคทานวันนี้ ผู้ที่เป็นหัวหน้าเขาเป็นคนมีธรรมกาย เขาถึง
ธรรมกายละเอียดแล้ว สามารถทำอะไรได้ต่างๆ ดังนั้นเราที่ยังไม่ได้จงดุสสำหรับ
พยายามเพียร เรียนให้เข้าถึงธรรมกายละเอียดนี้บ้าง ให้ถึงธรรมกายเช่นเขาบ้าง
หากถึงธรรมกายเช่นนี้แล้วจะเอาตัวรอดได้ ตายเสียชาติก่อนก็ได้ ถ้าวันไหนจะ
ตายก็รู้ คือสามารถรู้ได้”**

เมื่อเรารู้จักและเข้าถึงพระรัตนตรัย เราก็มจะไม่ทำชั่วด้วยกาย วาจา ใจ พระพุทธเจ้าตรัสว่า

กิญจาปิ โส กมมํ ฯ พระโสดาบันยังกระทำความบาปกรรมด้วยกาย วาจา ใจ ไม่ควร ปกปิด
บาปกรรม ที่ตนกระทำไว้ เพราะว่าทางพระนิพพาน พระโสดาบัน
นั้นเห็นแล้ว

เราก็ต้องชื่อตรงเหมือนพระโสดาบัน รู้จักบาปบุญคุณโทษ เมื่อรู้จักพระรัตนตรัย เราจึงมาให้
ทานกัน

ทาน ทุกคนจำเป็นต้องให้ทาน **จึงจะได้ประโยชน์** เช่น ในผู้ครองเรือน ภรรยาหุงหาอาหาร
ให้สามี เขาก็ไม่ทุบตี เด็กเล็กถ้าไม่ให้ก็ร้องไห้

ให้สูงขึ้นไปอีก เช่น ให้ลูก ให้สามีเป็นทาน

แต่ว่าต้องให้โดยไม่หวังผลตอบแทน เช่น เลี้ยงลูกโดยไม่มุ่งหวังว่าลูกจะเลี้ยงเราในวันหน้า หรือ
ให้รักษาวงศ์ตระกูลของเราให้สูง

ทานจึงช่วยเรารักษาและขยายวงศ์ตระกูล เมื่อเราเป็นผู้ให้ ผู้รับก็ต้องคุ้มครองรักษาเรา ไม่
ให้เป็นอันตราย วงศ์ตระกูลของเราย่อมสูงขึ้น เป็นสุขตามลำดับ พวกพ้องมากขึ้น หากฉลาดในการ
ให้ก็จะเป็นพระเจ้าแผ่นดินในชาตินี้ก็ได้

ศีล เมื่อมีคนตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป **เราต้องมีศีล บริสุทธิ์ทั้งกาย วาจา ใจ** เมื่อทุกคนมีศีลเหมือน
กัน ก็ไม่เบียดเบียน กระทบกระเทือนกันทั้งกาย วาจา ใจ เพราะทุกคนไม่ฆ่า ไม่ลักทรัพย์ ไม่ผิดลูก
เมีย ไม่พูดปด ไม่เสพสุรา

ภาวนา ถ้าจะให้สุขยิ่งขึ้น **ต้องทำใจหยุด ใจนิ่งให้จริง** แม้อยู่กับคนมากแค่ไหน ก็ไม่รบกวน
รำคาญใจ เพราะใจเบิกบานในภาวนา **ยิ่งหยุดดี ยิ่งตั้งทรัพย์สมบัติมาเลี้ยงกันอีก ทำให้เป็นคน สมบูรณ์
อยู่เสมอ**

เชื่อในพระรัตนตรัย เราเชื่อในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เพราะ

พุทธรัตนะ ท่านไม่มีกิเลส ความเห็น ความจำ ความคิด ความรู้ของท่านบริสุทธิ์ เราต้องเชื่อตามที่ท่านสั่ง

ธรรมรัตนะ รักษาสัตว์ไม่ให้ตกไปในที่ชั่ว เป็นของดีฝ่ายเดียว เราต้องทำตามธรรมจึงจะเป็นคน ^{ชั้น}สูง

สังฆรัตนะ พระสงฆ์รักษาธรรมให้มั่นคงก็ดำเนินตามธรรมนั้น เราต้องเชื่อและเดินตามพระสงฆ์

บุญและบาปเป็นอย่างไร ?

สภาพที่เป็นบุญ ย่อมนำสัตว์ไปสู่สุคติ

สภาพที่เป็นบาป ย่อมนำสัตว์ไปสู่ทุคติ

การทำบุญต้องทำให้ถูกต้อง คือนำเครื่องไทยทานวัตถุมาถวายพระภิกษุ พระภิกษุสงฆ์รับ เครื่องไทยทานวัตถุจากมือของผู้ให้ ชาติจากสิทธิ์ของผู้ให้ เป็นสิทธิ์ของผู้รับขณะใด **บุญญาภิสันหา** บุญไหลมาในขณะนั้น

หลวงพ่อดปากน้ำ ท่านเปรียบเทียบบุญกับฝน

เมื่อถามว่าฝนมาจากไหน ผู้ไม่รู้ก็ตอบไปต่างๆ กัน เช่น มาจากฟ้า หรือ จากก้อนเมฆต่างๆ เหมือนกษัตริย์สุกษุมลชาติ ที่คิดว่าข้าวมาจากในจาน เพราะเกิดมาก็เห็นแค่นั้น

แท้จริง ชาติุดิน น้ำ ลม ไฟ วิญญาณธาตุมีอยู่ในอากาศว่างๆ ดักเอาไอน้ำในอากาศก็ได้ แต่ต้องทำเป็น

“ในศาลานี้ก็มีชาติุดิน น้ำ ลม ไฟ เต็มไปหมด แต่ผู้ใดจะให้ฝนตก ผู้นั้นต้องทำฝนเป็น เรียก ฝนเป็น แก้วไขทำฝนขึ้นได้ ทำน้ำขึ้นได้ ผู้เทศน์นี้ได้เคย แก้วไขมาแล้วจะแก้วไขเกณฑ์ฝนได้เหมือนกัน”

เมื่อรู้จักหลักและที่มาของฝน บุญก็เช่นกัน เราต้องรู้จักหลักว่า**บุญมาจากไหน?**

บุญก็มาจากกลางกาย กลางของกลาง หนักเข้าพบดวงธรรม ถึง ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ จนถึงกายมโนหทัยละเอียด ซึ่งมีชาติุดิน น้ำ ลม ไฟ เป็นชั้นๆ เข้าไปถึงกายอรหัตละเอียด หากต้องการบุญก็ต้องเข้าไปกลางกาย จะพบ**ทะเลบุญภายใน**

หากจะเข้าไปหาน้ำบ้าง กลางของกลาง ชาติุดินนั้น กลางของกลาง ก็จะเข้าไปทะเลพบทะเลหนักลงไป หนักลงไป จะใช้น้ำสักเท่าไรก็ใช้ไม่หมด เข้าไปกลางของกลางนั้นแหละ

หากต้องการบุญ ก็เข้าไปกลางกายนั้นแหละ กลางของกลาง ก็จะเข้าไป ซ้ายขวาหน้าหลัง ล่างบน ไม่ไปทั้งนั้น กลางของกลางหนักขึ้นทุกที ก็จะเข้าไปพบบุญ ทะเลบุญอยู่ในกลางกายนั้น

ผู้ปกครอง

เจ้าของผู้ปกครองบุญมี ๒ ภาค คือ ภาคพระปกครอง ท่านก็ส่งบุญส่งกุศลเหมือนส่งกระแสไฟฟ้าให้มาใช้ แม้อินฟ้าอากาศยังมีผู้ปกครอง

ภาคมาร บังคับให้เราเกิด แก่ เจ็บ ตาย รบกัน ส่วนพระบังคับไม่ให้รบกัน
บุญที่เจ้าภาพทำ ก็จะไหลมาติดอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายต่างๆ จนถึงกายธรรม
ต่างๆ ทุกกายนับอสงไขยกายไม่ถ้วน

“เมื่อรู้บุญติดอยู่เช่นนี้แล้ว เราจะไปทุกข์ยากอะไร แดกกายทำลายชั้นนี้ไป
ก็เป็นหน้าที่ของบุญ เพราะบุญของเรามากอยู่แล้ว บุญจะจัดเป็นชนกกรรม นำ
ไปเกิด”

ดวงบุญจะนำไปเกิด

เมื่อกายมนุษย์แตกดับ กายมนุษย์ละเอียดจึงต้องออกจากกายมนุษย์ไป ดวงบุญและดวงธรรม
ที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ก็แตกดับ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ถูกทำลายหมด แต่ในกลางดวงธรรม
ที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ละเอียด มีดวงบุญอีกดวงหนึ่งที่จะนำไปเกิดตามกำลังบุญในสวรรค์ชั้นต่างๆ (สุคติ)
ลักษณะที่แสดงบาปกรรมที่บุญส่งผลให้เป็นไปชั้นๆ ยังไม่มีใครแสดงให้รู้ เพราะไม่ใช่ของธรรมดา
แต่พวกมีธรรมกายเขาเห็นปรากฏชัดเจนเป็นชั้นๆ กายๆ ดังกล่าว

ในมนุษยโลก ถ้ามีบุญ จะค้าขายก็ร่ำรวย หาทรัพย์ง่ายไม่ติดขัด พาตัวให้เป็นสุขสูงสุด

พระพุทธเจ้าทรงรับสั่งไว้ว่า

โกชนิ ภิกขเว ฯ ทายกผู้ให้ทานได้ชื่อว่าให้ฐานะ ๕ ประการแก่ ปฏิคาหก คือ ให้ อายุ
วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณ

ผู้ให้อายุย่อมมีอายุเป็นส่วนตอบ อาหารอิมหนึ่ง ทำให้มีอายุยืนได้ ๗ วัน เราก็ได้ผลทานนั้น
จึงไม่ตายในปฐมวัย หรือถึงอายุชัยจึงตาย

เมื่อเราได้บุญแล้ว เราจะรักษาบุญอย่างไร ?

ต้องเอาใจไปจรดที่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ของเรา ให้ใจหยุดนิ่ง ว่าบุญของ
เราอยู่ตรงนี้ พอใจหยุดถูกส่วน ก็เห็นดวงบุญของเรา ย่อมปลาบปลื้มดีใจ ฉะนั้น ให้เข้ากลางไปเรื่อยๆ
จนถึงกายธรรมอรหัตละเอียด

ให้ทำเช่นนี้เท่านั้น อย่าไปนึกถึงผี ต้นไม้ศักดิ์สิทธิ์ จึงจะหาบุญได้ ใช้บุญเป็นเช่น พระพุทธเจ้า
เป็นหญิงก็เรียก “**บัตถิตถิ**” เป็นชาย เรียก “**บัตถิตโต**” คือ **ผู้มีปัญญา**

“มนุษย์วิเศษกว่าผีมากนัก ผีจึงสู้มนุษย์ไม่ได้ จะไปนับถืออะไรกับผี ผีช่วย
อะไรไม่ได้เลย สู้ถึงมนุษย์ไม่ได้ ไปนับถือจ้าว จ้าวก็ช่วยอะไรไม่ได้ เพราะจ้าว
ตายไปจากมนุษย์แล้ว จ้าวผีจ้าวสางนั้นสู้มนุษย์ ไม่ได้ แพ้มนุษย์ทั้งนั้น”

“นึกถึงต้นไม้ศักดิ์สิทธิ์ ไปกราบไหว้ต้นไม้ ต้นไม้จะทำอะไรได้ เราเอามาทำ
พินहुงอาหารผ่าเอามาทำพินहुงข้าวอยู่เรื่อยๆ เอามาทำบานประตูหน้าต่างมาทำ
พินบ้าน แล้วมันจะมาทำอะไรให้เราได้”

ต้องนึกถึงบุญ สิ่งอื่นอย่าไปนึก เมื่อต้องภัยให้เอาใจจรดอยู่ที่บุญ ถ้าไปค้าขายติดขัดขึ้น ก็ขอ
ให้ บุญช่วยนึกถึงบุญตรงกลางดวงธรรมนั้น ถ้าว่ามีอุปสรรคเข้ามาแทรกแซงอย่างใดอย่างหนึ่ง มีผู้มา
รุกรานก็ขอให้บุญช่วย สิ่งอื่นช่วยไม่ได้

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงหาบุญได้ และทรงใช้บุญเป็น

พระสิทธัตถะจะตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พญามารทราบเหตุสะดุ้งที่เดียว แม้มันจะจัวคี้ย ละเอียดพระองค์ เทวดาหนีไปสุดขอบจักรวาล เพราะกลัวพญามาร **บารมีที่พระองค์สั่งสมเท่านั้นที่เป็นที่พึ่งได้** โดยมีแม่พระธรณีรับอาสาหลังอุทกาวารี จนมารพ่ายแพ้

“ถ้าจะหาบุญได้ใช้บุญเป็น ก็ต้องเอาใจไปจรดอยู่ที่ศูนย์กลางดวงบุญ” เข้ากลางเรื่อยไปจน ถึงกายธรรมอรหัต

สภาพที่เป็นธรรมย่อมนำสัตว์ไปสู่สุคติ

สภาพที่เป็นอธรรมย่อมนำสัตว์ไปสู่ทุคติ

สภาพที่เป็นบุญ เป็นดวงใส ติดอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นมนุษย์ ดวงบุญใหญ่โต ก็นำไปสู่สวรรค์ สูงขึ้นไปเป็นชั้น ๆ ขึ้นอยู่กับที่ทำความดีไว้ เป็นอายตนะตั้งคู่ตรงกัน

สภาพที่เป็นบาป เป็นดวงดำ ติดอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นมนุษย์เช่นกัน ทำชั่ว ไม่มีสี่เจือ ก็ไปอยู่อเวจี มหาตปนรก เป็นต้น หรือเป็นเดรัจฉาน เปเรต อสุรกาย

“ถ้าดวงบุญใหญ่โตกว่า ก็นำไปสู่สวรรค์ ถ้าดวงบาปใหญ่โตกว่าก็นำไปนรก ใครจะแก้ไขอย่างใด อย่างหนึ่งไม่ได้ทั้งนั้น ย่อมเป็นไปตามคติของตน”

จึงอย่าเกียจคร้านในการให้ทาน รักษาศีล ภาวนา และต้องให้เห็นผลทาน ผลศีล ผลภาวนา จึงจะได้ชื่อว่าทำบุญและใช้บุญเป็น

ท่านทั้งหลายได้คุณธรรมทั้ง ๕ ประการ คือ ทาน ศีล สุตตะ จาคะ ปัญญา เพราะให้ทานแล้ว ตั้งแต่เช้าและเพลสมาทานศีล ๕ สดับตรับฟังพระธรรมเทศนา

เราได้บริจาคนแล้ว สละกิจการงาน ความกังวล มาบำเพ็ญบุญ

ฟังธรรมแล้วเกิดปัญญา รู้จักบาปบุญคุณโทษ

คุณธรรม ๕ ประการ หากอยู่เป็นอุปนิสัยใคร จะปรารถนาเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้า พระอัครสาวก ก็สมปรารถนาทั้งนั้น

๓๐
รัตนสูตร : สังขรัตนะ

๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๗

นโม.....
กัญจาปี โส.....

รัตนสูตรบทนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงประทานเชิดชูพระอริยสงฆ์ เมื่อพระองค์เสด็จดับขันธ
ได้มีการสังคายนา มีวาระพระบาลี แปลความ โดยย่อว่า

กัญจาปี โส ๑ พระโสดาบันบุคคลยังทำกรรมเป็นบาปอยู่ ไม่ควรปกปิดบาปกรรมอันนั้น
อันพระผู้มีพระภาคเจ้าทรงรับสั่ง แล้วอย่างนี้ แม้อันนี้เป็นรัตนะอัน
ประณีตในสงฆ์

เราไม่อาจรู้ว่าใครเป็นพระโสดาบัน พระสกทาคา พระอนาคา หรือพระอรหันต์เพราะท่านก็เป็น
มนุษยธรรมดาเช่นเรา อาจเป็นหญิง ชาย ภิกษุ สามเณร เช่นเดียวกับเรา

ตัวอย่าง ในสมัยพุทธกาล มีสามเณรอรหันต์อายุ ๗ ขวบ ภิกษุหนุ่มไม่ทราบว่าเป็นพระอรหันต์
จึงได้พูดจาล้อเล่น และลูบศีรษะ พระพุทธเจ้าทรงเห็น จึงทรงเรียกประชุมสงฆ์ และทรงรับสั่งว่า
ต้องการน้ำในสระอนโณดาต มาชำระพระบาท สามเณรจึงเอาหม้อต้มกัลกเห็บเข้าข้างหลังและเหาะไป
พระภิกษุที่ลูบศีรษะสามเณรจึงตกใจ และได้ทราบว่าสามเณรเป็นพระอรหันต์

พระโสดาบันยังมีทำชั่วด้วยกาย วาจา ใจ แต่เป็นความพลั้งเผลอ ยกตัวอย่าง ลูกสาวเศรษฐี
เป็น โสดาบันแล้ว อยู่บนปราสาท ๗ ชั้น นีกรักนายเนสาทพรานป่าฆ่าเนื้อ ที่ผ่านมา ถึงกับแอบ
ตามเกวียน นายพรานเข้าป่าไป นายเนสาทสงสารจึงอยู่เป็นสามภรรยา มีลูก ๗ คน เวลาค่านางจะ
จัดบ่วงแหลน เตรียมไว้ที่หน้าประตู สำหรับสามมีไปล่าสัตว์เวลาเช้า ตอนเย็นก็แลเนื้อเป็นอาหาร
ตามที่สามมีล่ามาได้

ธิดาเศรษฐีผิดศีลหรือไม่ ?

ฝ่ายพระธรรมวินัย ท่านปรับตามเจตนา เพราะว่ เจตนาฆ่าสัตว์ของพระโสดาบันไม่มี คือ
ธิดาเศรษฐีไม่มี แต่ต้องทำเช่นนั้น เช่น เตรียมอาวุธ และทำอาหารจากสัตว์ที่ล่ามาเพราะปฏิบัติ
ตามหน้าที่ภรรยา มิฉะนั้นก็อยู่ด้วยกันไม่ได้ คือทำตามหน้าที่ ไม่มีเจตนาจะให้ฆ่าสัตว์เลย

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสว่า **เจตนาหิ ภิกขเว สิลิ**

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เจตนาอันนั้นแหละเป็นศีล

เมื่อพระโสดาบันทำบาปด้วยกาย วาจา ใจ ท่านพลั้งพลั่ว แต่ไม่ได้เจตนา เมื่อเป็นอันตรราย
หรือเกือบเป็นอันตรรายต่อศีล ถ้าเป็นพระภิกษุ ท่านก็แก้ไขด้วยการแสดงอาบัติต่อเพื่อนพรหมจรรย์
ว่าจะไม่ทำอีกต่อไป เหมือนพวกเราเห็นว่าศีลไม่บริสุทธิ์ ก็สมาทานศีล แก้ไขตัวให้สะอาด

เหตุที่พระโสดาบันท่านไม่ปกปิดบาป เพราะท่านเห็นทางไปนิพพาน

จะรู้จักทางไปนิพพาน ก็ต้องรู้จักพระโสดาบันว่าอยู่ที่ไหน ท่านเป็นกายธรรมที่ละเอียดเป็นชั้นๆ เข้าไป

ทางมรรคผล คือ เริ่มต้นทำใจหยุดที่ดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ซึ่งเป็นที่เกิด ดับ หลับ ตื่น ใจต้องหยุดตรงนี้ทีเดียว

พอใจหยุดเข้ากลางเห็นดวงธัมมานุปัสสนาสติปัญญา เพื่อดวงจันทร์ดวงอาทิตย์ หยุดเข้ากลางอีกถึง ดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ เข้าถึงกายมนุษย์ละเอียด เข้ากลาง ๖ ดวง เข้าถึงกายต่างๆ คือ กายทิพย์ กายทิพย์ละเอียด กายรูปพรหม กายรูปพรหมละเอียด กายอรูปพรหม กายอรูปพรหมละเอียด จนถึงกายธรรม

เมื่อถึง **“กายธรรม”** ก็ถึงพุทธรัตนะ ใจของพระธรรมกาย หยุดนิ่งกลางดวงธรรม ที่ทำให้เป็นธรรมกาย ดวงธรรมวัดเส้นผ่าศูนย์กลางเท่าหน้าตักธรรมกาย เป็นธรรมรัตนะ หยุดถูกส่วน เข้าไปในกลางดวงธรรมรัตนะ เข้าถึงกายธรรมละเอียด ไสหนักขึ้นไป เรียก **“ธรรมกายโคตรภู”** คือ สังฆรัตนะ แต่ยังไม่ใช่พระโสดา

วิธีเข้าถึงพระโสดาบัน

เอาใจธรรมกายละเอียด หยุดนิ่งกลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกายละเอียด ผ่านดวงธรรม ดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ จึงเข้าถึงกายพระโสดา เกตุดอกบัวตูม เป็นพุทธรัตนะเหมือนกัน แต่เป็นธรรมกายพระโสดา ธรรมกายพระโสดาละเอียดยังมีอีกต้องใจนิ่งเข้าไปอีก

กว่าจะเข้าถึงพระโสดา ท่านเห็นทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค

ธรรมกายพระโสดา เป็น **“พุทธรัตนะ”** ท่านเป็นผู้ตรัสรู้สังฆธรรมทั้ง ๔ จนเข้าเป็นพระพุทธเจ้า ดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกาย เป็น **“ธรรมรัตนะ”** รักษาไม่ให้ตกไปในฝ่ายชั่ว (ธรรม แปลว่า ทรงไว้ซึ่งผู้ปฏิบัติ ไม่ให้ตกไปในที่ชั่ว ให้สูง ให้ดี ให้เจริญขึ้นไป)

ธรรมกายพระโสดาละเอียด อยู่ในดวงธรรมรัตนะ เป็น **“สังฆรัตนะ”** คอยรักษาดวงธรรมรัตนะไว้ไม่หายไป รักษาทั้งวันทั้งคืน

สงฆเมณ ธาโรโต ธรรมนั้นแหละสังฆรัตนะทรงไว้ไม่ให้หายไป

เมื่อเข้าถึงกายพระโสดาบันได้ อย่าหยุดแค่นั้น ให้เข้าไปให้ถึงกายพระอรหันต์ละเอียด จึงจะเสร็จกิจในพุทธศาสนา

“พระพุทธเจ้า ไม่เกิดขึ้นในโลกละก็ ธรรมอันนี้ไม่มีใครแสดง ไม่มีใครบอก ไม่มีใครเล่าให้ฟัง ถึงกระนั้นที่เกิเกิดขึ้นแล้วก็ดับเสียเกือบ ๒,๐๐๐ ปี มาเกิดขึ้นที่วัดปากน้ำแล้ว อุตส่าห์พยายามทำกันไปอย่าได้ดูหมิ่นดูแคลนหนา อย่าได้เห็นแก่เห็นดีแก่เห็นน้อย แก่ยากแก่ลำบากแต่เล็กๆ น้อยๆ

เมื่อมาประสบพบพุทธศาสนา พบของจริงละเอียดถึงของจริงให้ได้ เอาของจริงใส่กับตัวไว้ให้ได้ ติดกับตัวไว้ให้ได้ อย่าดูถูกดูหมิ่นหนา ตั้งให้มันแท้นั่นอน ในใจของตัวแล้วละก็ ไม่เสียทีที่เกิดมาเป็นมนุษย์พบพุทธศาสนา ทั้งภิกษุ สามเณร อุบาสกอุบาสิกา”

๓๒

รัตนสูตร : ธรรมรัตน

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๗

นโม.....

วณปปัญจกัมเม ยถา.....

สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสเทศนาตามที่ทรงตรัสรู้ เพื่อปลุกสัตว์โลกซึ่งยังหลับอยู่ให้ตื่นขึ้น โดยแปลได้ความว่า

วณปปัญจกัมเม ฯ ครั้นเมื่อพุ่มไม้ในป่ามียอดอันแน่นแล้วในต้นฤดูร้อนฉันใด พระผู้มีพระภาคเจ้า ได้ทรงแสดงธรรมอันประเสริฐให้ถึงซึ่งพระนิพพานอันประเสริฐ เพื่อเป็นประโยชน์แก่อกุลแก่สัตว์ทั้งหลาย ฉะนั้น อันนี้เป็นรัตนอันประณีตในพระพุทธเจ้า

ไม้ในป่าเพียงผลัดใบ หาได้ตายไม่ และจะแตกใบใหม่ตรงยอดแต่ในต้นเดือนฤดูร้อน จึงเรียกว่า ยอดอันแน่น หรือฤดูใบไม้ผลิ ครั้นแล้ว ก็จะแตกใบและมีดอกฉันใด พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงธรรม อันประเสริฐให้ถึงนิพพาน เมื่อเห็นธรรมนั้นก็เหมือนเห็นดอกไม้ที่แย้มออกแล้ว

ธรรมอันประเสริฐที่เกื้อกูลมนุษย์ คือ ธรรมที่ทำให้มนุษย์เป็นอยู่ ที่เรียกว่า **“มนุษยธรรม”**

มนุษยธรรมมีรูปพรรณสัณฐานอย่างไร ?

ธรรมนั้นเป็นสัณฐานกลม สีขาวใสเหมือนแก้ว โตเล็กตามส่วนของธรรมนั้นๆ ถ้าไม่มีธรรมดวง นั้นก็ต้องตาย และต้องคอยหล่อเลี้ยงเหมือนคอยเติมเชื้อไฟให้ถูกส่วนเข้าไปไม่ให้ดับ ธรรมของมนุษย์ ต้องคอยให้ข้าวและอาหารอยู่เสมอ

ส่วนธรรมของเทวดา ก็เรียก **“เทวธรรม”** ธรรมต่อไปเป็นชั้นๆ เป็น พรหมธรรม อรูปพรหมธรรม เป็นต้น

จะได้ธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ได้ ต้องบริสุทธิ์ด้วยกาย วาจา ใจ ในชาติก่อน เมื่อแตกกาย ทำลายชั้นจักษุจากมนุษย์ จึงได้กลับมาเป็นมนุษย์อีก คือ เป็นกายมนุษย์ละเอียดเข้าไปหยุดนิ่งอยู่ในธรรม ดวงนั้น อาศัยครรภโอบอุ้มธรรมนั้น จนออกมาเป็นกายมนุษย์

เมื่อเป็นมนุษย์ ธรรมดวงนั้นก็อยู่กลางตัว ที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ ไสบริสุทธิ์เท่าฟองไข่แดงไข่ไก่ ไสขาวแบบกระจกคันฉ่อง

ทั้ง ๘๔,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ อยู่ในกลางดวงธรรมนี้ทั้งนั้น ดวงนี้จึงเป็นเหมือนหีบพระไตรปิฎก ทั้ง ฝ่ายดีฝ่ายชั่วอยู่ในนี้เสร็จ ทำบาป บาปก็ติดอยู่กลางดวงนั้น ทำบุญก็ติดอยู่เช่นกัน รวมทั้งเป็นที่อยู่ ของดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ

ดังนั้นถ้าไม่พบธรรมดวงนี้ เอาตัวไม่รอด เมื่อเข้าถึงธรรมนี้ได้ ได้ชื่อว่า เข้าต้นทางพระนิพพาน เหมือนกับเห็น “ดอกไม้ที่แย้มออก” แล้ว **นี่คือ ธรรมอันประเสริฐที่กล่าวไว้ในคาถาดัง**

เราจึงต้องเอาใจหยุดนิ่งอยู่ในกลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์นั้น พอหยุดดูถูกส่วน ก็เห็น ดวงปฐมมรรค จนถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะ เข้าถึงกายต่างๆ จนถึงกายพระอรหันต์ละเอียด ตั้งแต่ กายธรรมโคตรภูขึ้นไป ไปนิพพานได้ แต่ยังไม่มีการนิพพานเป็นอารมณ์เหมือนพระอรหันต์ เพราะสัตว์โลกนี้มีกามคุณเป็นอารมณ์ คือ รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส สวรรค์ ๖ ชั้น ก็มีอารมณ์อย่างเดียวกัน เพราะ อยู่ในกามภพ

รูปพรหม ๑๖ ชั้น มีปฐมฌาน ทุตติฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน เป็นอารมณ์

อรุปรหมก็ติดอยู่กับอรุปรมาณ แบบถอนไม่ออกจนสุดภพทั้งหมด

ส่วนกายธรรม ถึงอรหันต์ละเอียด ใจจรดอยู่ที่นิพพานไม่ถอย ละเอียดหนักขึ้นเป็นลำดับ จึง ได้กล่าวว่า ธรรมนั้นประเสริฐ เกือกุลสัตว์ให้ถึงนิพพาน พ้นจากเกิด แก่ เจ็บ ตาย กามภพ รูปภพ อรูปภพ

“พระพุทเจ้าเกิดมาในโลกมากน้อยเท่าใด **ขหรือเอาเวไนยสัตว์ให้ไป นิพพาน ไม่ให้เวียนว่ายในกรรมวัฏฏ์ วิปากวัฏฏ์ กิเลสวัฏฏ์ ให้จิตหลุดจากกาม- ตัณหา ภวตัณหา วิภวตัณหา หลุดจากปฐมฌาน ทุตติฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน จากอากาสนัญญาตนะ วิญญานัญญาตนะ อากิญจัญญาตนะ เนวสัญญานา สัญญาตนะมาน** นี้เขาเรียกว่า ไตรวัฏฏ์ หลุดจากไตรวัฏฏ์มีนิพพาน เป็นที่ไป ในเบื้องหน้า”

พระพุทเจ้าจะเกิดมามากน้อยเพียงใด ท่านก็ตั้งใจขสัตว์ไปนิพพานทุกพระองค์ จึงได้ กล่าว ว่า **วโร วรณญ ๑** อันนี้เป็นรัตนะอันประณีตในพระพุทธศาสนา ๗

วโร แปลว่า พระพุทเจ้าผู้ประเสริฐ

วรณญ แปลว่า ทรงทราบธรรมอันประเสริฐ

วโร แปลว่า ทรงประทานธรรมอันประเสริฐ

วราหโร แปลว่า ทรงนำธรรมอันประเสริฐมา

อนุตโตโร แปลว่า หาผู้ใดผู้หนึ่งเสมอถึงมิได้

ธมมวโร อเทสยิ แปลว่า ทรงแสดงซึ่งธรรมอันประเสริฐ

พุทเช ปณีติ แปลว่า นี่เป็นรัตนะอันประณีตในพระพุทธเจ้า นี้ชั้นที่หนึ่ง

พระพุทเจ้า คือ พระวโร วโร แปลว่า ผู้ประเสริฐ

ได้ทรงแสดงธรรมอันประเสริฐตรงนี้ (ธรรมที่อยู่ตรงดวงธรรมที่ทำให้เป็นมนุษย์) เมื่อมนุษย์ฟังธรรม ก็ต้องเอาใจจรดไว้ตรงดวงธรรม ให้ใจหยุดนิ่ง ถ้าไม่จรดตรงนั้นไม่ถูกรัตนะอันประณีตชั้นที่สอง

ดังที่ทรงสรรเสริญไว้ว่า **“นตถิ สนฺติปริ สฺข”** สุขอื่นนอกจากความหยุดความนิ่งไม่มี

“หยุดตรงนั้นแหละเป็นสุขละ ถูกทางไปของพระพุทเจ้าพระอรหันต์ทีเดียว แล้วก็ถูกความสรรเสริญของพระพุทเจ้า พระอรหันต์ทีเดียว นี่แหละถูกเป้าหมาย ใจดำของพระพุทธศาสนาละ”

นี่จึงเป็นความอันประเสริฐของพระพุทธเจ้า เป็นรัตนอันประณีต

เราจึงอย่าได้ไปติดในกามภพ รูปภพ อรูปภพ แต่เข้าไปเป็นชั้นๆ ให้ถึงกายพระอรหันต์ละเอียด
จะได้พ้นจากรูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทธัจจะ อวิชชา ถึงวิราคชาตวิราคธรรม พ้นจากไตรวัฏฏสงสาร
มีนิพพาน เป็นที่ไป

“เมื่อพระพุทธเจ้ามีพระชนม์อยู่ก็ประสงค์แ่งนี้ แม้พระพุทธเจ้ารุ่นหลังจะมา
อีกเท่าไร ก็ประสงค์อย่างนี้แบบเดียวกัน เมื่อรู้จักเช่นนี้แล้ว ก็อุทิศส่ำหทัยยาม
ทำให้เข้าถึงธรรมเหล่านี้ให้ได้ เมื่อเข้าถึงธรรมเหล่านี้แล้ว เราจะได้พ้นทุกข์
ออกจากไตรวัฏฏสงสาร มีนิพพานเป็นที่ไปในเบื้องหน้า”

(ของที่ได้โดยยาก ๑)

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗

นโม.....

ทูลลภณจ มนุสสุตติ.....

หลวงพ่อดำ วัดปากน้ำ แสดงพระธรรมเทศนาแก่พระภิกษุบวชใหม่ และเจ้าภาพพร้อมด้วย หม่อมญาติอันเนื่องด้วยสายโลหิต และด้วยความคุ้นเคย ซึ่งถือเป็นญาติอย่างยิ่ง

บัดนี้เราได้มาอยู่พร้อมกัน ได้พบพระพุทธศาสนา ที่มีหลักคำสอน ๓ ประการ คือ

๑. ละชั่วด้วยกาย วาจา ใจ
๒. ทำดีด้วยกาย วาจา ใจ
๓. ทำจิตใจให้บริสุทธิ์ผ่องใส

ศีลมีทั้งศีลเบื้องต้น่าและเบื้องต้นสูง

ศีลเบื้องต้น่า คือ ศีลห้า เว้นให้ขาดจากใจ รักษาไว้ได้เป็นอันรอด จากโทษภัย คุกตะราง

ศีลเบื้องต้นสูง คือ ศีลของสามเณร และ ศีล ๒๒๗ ข้อ ให้บริสุทธิ์ตลอดสาย

อาจารย์โคจรสัมปันโน ถึงพร้อมแล้วด้วยมารยาท ดีทั้งกาย วาจา ไม่สะดุดตาสะดุดใจ ทั้งชนชั้น สูง กลาง ต่า ต่าหนีไม่ได้เลย

“อโคจร” คือ เป็นพระเถรไม่ไปดูมหรสพ โรงสุราราชาผีน โรงขายเหล้า โรงนครโสเภณี ไม่ไปมาหาสู่ในสถานที่ใดที่เขาติเตียนครหา

เห็นภัยทั้งหลายในโทษมีประมาณน้อย ขึ้นชื่อว่า ชั่วด้วยกาย วาจา ใจ ละขาดบริสุทธิ์สนิท

สมาทานศึกษาในสิกขาบท ไม่เคลื่อนพระวินัยแม้ปลายผม เหมือนน้ำในมหาสมุทรไม่ล้นฝั่ง

สมาธิมีเบื้องต้น่าและเบื้องต้นสูง

สมาธิเบื้องต้น่า คือ ปล่อยอารมณ์หลุดจากอารมณ์ทั้ง ๖ (รูปอารมณ์ สัททอารมณ์ คันธอารมณ์ รสอารมณ์ โผฏฐัพพอารมณ์ ธรรมอารมณ์) ใจหยุดนิ่งเป็นเอกัคคตา ไม่ไปกินหรือเอารสของอารมณ์นั้น มาพินิจพิจารณา

สมาธิเบื้องต้นสูง คือ เข้าถึงปฐมฌาน ทุตติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน เข้าถึงฌานใดฌานหนึ่งได้

ปัญญาเบื้องต้น่าและเบื้องต้นสูง เกิดจากสมาธิ

ปัญญาเบื้องต้น่า เห็นชัดหมดซึ่งความเกิดดับ ปัญญาดำเนินถึงความสิ้นไปของทุกข์ อันเป็นเครื่องเบียดหน่าย

ปัญญาเบื้องต้น รู้ตามความเป็นจริงในอริยสัจ ๔ คือ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค

ขยายความตามพระบาลีเบื้องต้น ดังนี้

๑. ความเป็นมนุษย์เป็นของไฉน

พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่รับพยานาคที่มาขอบวช เพราะสัตว์เดรัจฉานไม่สามารถได้มรรคผล และตรัสไว้เป็นพระบาลีว่า

ทูลลภณฺจ มนุสฺสสตฺถํ ๑ ความเป็นมนุษย์เป็นของไฉน ไม่ใช่ของไฉนง่าย

เช่น น้ำคลองเดียว ตัวไหนมากกว่ามนุษย์ในชมพูทวีป แล้วยังมีสัตว์ใหญ่ๆ ที่เห็นได้ด้วยตาอีก การได้เกิดเป็นมนุษย์จึงยากนัก

จะเกิดเป็นมนุษย์ได้ ต้องมีกรรมที่ทำให้เป็นมนุษย์ เรียก **“มนุษย์กรรม”** เกิดได้ด้วย ความบริสุทธิ์กาย วาจา ใจ

บริสุทธิ์กาย ๓ คือ เว้นจากการฆ่า ลักทรัพย์ ผิดในกาม

บริสุทธิ์วาจา ๔ คือ เว้นจากการพูดปด ส่อเสียด คำหยาบ เพ้อเจ้อ

บริสุทธิ์ใจ ๓ คือ เว้นจากการโลภ พยาบาท เห็นผิดจากคลองธรรม

ต้องเว้นขาดจาก ๑๐ ข้อนี้ รวมทั้งไม่ชักชวน ไม่ยินดีและไม่สรรเสริญผู้ประพฤติผิด เมื่อบริสุทธิ์ หมดจดจึงจะเป็นมนุษย์ได้ ถึงได้กล่าวว่าเป็นของยาก

๒. ความบังเกิดขึ้นของพระพุทธเจ้า เป็นของไฉน

จะเกิดพระพุทธเจ้าได้ ต้องมีผู้เข้าถึงธรรมกาย

“พระบวชใหม่นี้เป็นคนรู้แล้ว เรียนแล้ว พอเป็นธรรมะเท่านั้นก็เข้าใจแจก เพราะเป็นตัวประกาศเขา เขาสั่งให้มาเป็นมนุษย์มาประกาศพระพุทธศาสนา ญี่ปุ่น รู้เรื่องธรรมกาย เรื่องพระพุทธเจ้าเข้าแล้ว ต้องบูชาประเทศไทย ไม่รบ ไม่ข่มเหง ไม่ต้องสร้างอาวุธยุทธภัณฑ์ ทำธรรมกายให้ดีขึ้น ให้เข้าถึงพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าได้แจกไป ไม่ต้องระวังเรื่องการเมือง ก็จะได้เอาเงินทองมาเลี้ยงครอบครัวเล็กๆ น้อยๆ เลี้ยงได้ไม่หมดไม่สิ้น”

วิธีเข้าถึงธรรมกาย หรือ เข้าถึงพระพุทธเจ้า

ต้องเอาใจหยุดหนึ่งที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ หยุดถูกส่วน เข้ากลางของกลางถึงดวงธรรม ดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ผ่านกายต่างๆ ถึงกายธรรมอรหัต หน้าตัก ๒๐ วา เกตุดอกบัวตูมใส เป็นกายพระพุทธเจ้า เรียก **พุทธรัตนะ** ดวงธรรม ที่ทำให้เป็นธรรมกาย (พระพุทธเจ้า) คือ **ธรรมรัตนะ** ธรรมกายละเอียดกลางธรรมรัตนะเรียก **สังขรัตนะ**

เมื่อเข้าถึงพระพุทธเจ้าแท้ๆ ก็เป็นวิราคธาตุวิราคธรรม เป็นธรรมที่ปัจจัยปรุงแต่งไม่ได้ เลิศกว่า สังฆตธรรม และอสังฆตธรรม เป็นธรรมลึกซึ้งทำไฉนยาก แต่ถ้าเข้าถึงได้ จะเห็นชีวิตการครองเรือนเป็น เรื่องเด็กเล่นชายของ คอยทะเลาะ หึงหวงกัน

“พระบวชใหม่ท่านทำเป็นแล้ว ท่านจึงละสมบัติพัสถานได้ ท่านจึงบวชจริง ตั้งใจจริง ท่านไปสอนในประเทศญี่ปุ่นมาทั้งประเทศละนี่นะ เพราะท่านถึงนี้แล้ว ท่านถึงความเป็นพระพุทธรเจ้าอย่างนี้แล้ว ถ้าไปถึงพระเข้าแล้ว แม้ใครจะมายอม เป็นภรรยาแก่ก็ไม่ยอม แกกแล้วจะเล่นเรื่องเด็กกันอีก ต้องเป็นผู้ใหญ่จริงๆ นะจึง จะเป็นพระพุทธรเจ้าได้”

๓. เป็นผู้ถือพร้อมด้วยขณะ ด้วยสมัย

ขณะนั้นมีพระพุทธรเจ้า หรือ ธรรมกาย ปรากฏ
 ขณะนั้นมีพระภิกษุ สามเณร ให้เห็น
 เกิดในภพที่พระพุทธรเจ้าเสด็จไปโปรด เช่น ไม่เป็นอสังขณีสัตว์อยู่พรหมชั้น ๑๑ (พรหมลูกฟัก)
 เป็นสัมมาทิฏฐิบุคคล
 เป็นมนุษย์ ไม่บ้า ไม้ ตาบอด
 ไม่เป็นสัตว์นรก เปรด อสุรกาย เดรัจฉาน

“พระบวชใหม่ ถึงพร้อมแล้วด้วยขณะสมัย เพราะได้ธรรมกายแล้ว อยู่ใกล้ พระพุทธรเจ้า เขาจะเฝ้าพระพุทธรเจ้าในพระนิพพานเวลาใดก็ได้ ให้พระพุทธรเจ้า มาหาสู่เวลาใดก็ได้ ในขณะที่จิตนั้นไม่เคลื่อน ถึงพร้อมขณะสมัย เช่นนี้ไม่ใช่ของ ธรรมดา”

๔. สัทธรรมเป็นของได้ยาก

สัทธรรม คือ ธรรมที่ทำให้เป็นพระพุทธรเจ้า เป็นธรรมดวงใหญ่อยู่กลางกายพระพุทธรเจ้า วัด เส้นผ่าศูนย์กลาง ขนาดต่างๆ ตั้งแต่ ๒๐ วา ลดหย่อนลงถึงฟองไข่แดงไก่ ดวงนี้เป็นสัทธรรม ที่จะ เป็น พระพุทธรเจ้าต้องเดินไปในทางดวงธรรมนี้ ผ่าน ๑๘ กายจนถึงกายอรหัตตะละเอียด

สัทธรรม แปลว่า ธรรมเป็นเครื่องสงบ

เมื่อใจหยุดอยู่ในดวงธรรม เท่ากับหยุดความชั่วทั้งหลาย ไม่กระทบกระเทือนใคร เย็นตา เย็นใจ พุดดี ใจคิดแต่สิ่งดี จึงไม่เดือดร้อนตน ไม่เดือดร้อนผู้อื่น ทุจริตไม่มีทั้งกาย วาจา ใจ คือ อากาของ สัทธรรม

สงบอย่างไร ?

สงบกาย กายหมดจากบาปกรรม ไม่ฆ่า ลัก ผิดในกาม

สงบวาจา เว้นส่อเสียด ปด หยาบ ไปรยปราย

สงบใจ ไม่อยากได้ของเขา ไม่พยายาม เห็นผิดคลองธรรม ใจของคนอื่น

“เหมือนเจ้าของทานนี้ ใจของแล้วยินดีชอบใจ เพราะถูกสัทธรรม สัทธรรม ก็ช่วยให้ใจส่องใสให้บุญไหลมา ใจเอิบอิม ไม่เสียตาย ทางหลังจาก ก็ไหลมาอีก สัทธรรม ท่านช่วยสงเคราะห์เมื่อใจสะอาดสะอาดอันได้เช่นนี้”

บัดนี้เจ้าภาพได้สัทธรรม และบรรพชาอุปสมบทในพระพุทธศาสนา ได้ชื่อว่าสนองคุณมารดา บิดา เพราะแม้ว่าจะให้มารดาขึ้นนั่งป่าขวา บิดาขึ้นนั่งป่าซ้าย ถ่ายอุจจาระ ปัสสาวะบนนั้นเสร็จจน หมดอายุของลูก จะชื่อว่าแทนคุณบิดามารดาก็หาไม่

ผู้ที่ได้ชื่อว่าแทนคุณมารดาบิดาอย่างแท้จริง พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสว่า คือผู้ที่ :-

- ทำมารดาบิดาที่ไม่มีศรัทธา ไม่เชื่อในรัตนตรัยให้มาเชื่อ
- ทำมารดาบิดาที่ไม่มีศีล ให้มีศีลขึ้น
- ทำมารดาบิดาที่ไม่มีความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา ให้เลื่อมใสขึ้น
- ทำมารดาบิดาที่ไม่รู้จักบาปบุญคุณโทษให้รู้จักบาปบุญ
- ผู้หญิงก็สามารถแทนคุณได้ เช่น วันพระ พามารดาบิดาไปวัด รักษาศีล

อานิสงส์ที่ลูกชายบวช มารดาบิดาเป็นเจ้าภาพให้ลูกบวชเถรได้ ๔ กัปปี ร่วมกับที่ให้บวชพระอีก ๑๖ กัปปี รวมเป็น ๒๐ กัปปี

กัปปีหนึ่ง คือ ภูเขาแก้วโยชน์สูงโยชน์ ๑๐๐ ปี มีเทวดาเอาผ้าทิพย์เนื้อละเอียดมาลูบลงที่ยอด นั้นครั้งหนึ่ง ทำเช่นนี้ทุก ๑๐๐ ปี จนภูเขาสึกด้วยผ้าถึงพื้นดิน

อีกนัยหนึ่ง สระแก้วโยชน์ลึกโยชน์เป็นสี่เหลี่ยมจตุรัส ทุก ๑๐๐ ปี มีเทวดาเอาเมล็ดพันธุ์ฝักกาด มาทิ้งลงเมล็ดหนึ่ง จนกระทั่งเมล็ดพันธุ์ฝักกาดเต็มสระ

ตัวอย่าง :

พระเจ้าศรีธรรมไตรราช แม่สร้างเจดีย์ ๘๔,๐๐๐ นับสมบัติ ๙๖ โกฏิ นับเป็นบุญที่ยังไม่มีพุทธศาสนูปถัมภิใดทำมากเท่า เพื่อจะได้ชื่อว่าเป็นญาติกับพระศาสนา แต่พอได้ทราบจากพระโมคคัลลานะ ว่าการที่จะได้เป็นญาติกับพระศาสนานั้น ต้องให้ราชกุมารและราชกุมารีบวชในพระพุทธศาสนา ก็ดีพระทัย เปลี่ยนพระทัยไม่ปรารถนาให้ลูกครองสมบัติ แต่ได้บวชเป็นอายุพระศาสนา ในที่สุดจึงได้เป็นญาติกับพระพุทธศาสนา

ส่วนพวกเราที่มานุโมทนาบุญ ก็เป็นญาติในพระศาสนาด้วยความคุ้นเคย

ตัวผู้บวชได้รับอานิสงส์มากมาย ตั้งแต่อานิสงส์ปัจจุบัน เรียก สามัญญผล คือ ใครๆ ก็ต้องมากราบไหว้ เคารพเป็นกระถางรูป วิเศษประเสริฐนัก ในอดีตครั้งพุทธกาล ใครก็ไม่เอาผิदनักบวช ให้อภัยทีเดียว

ส่วนอานิสงส์ชั้นสูงเป็นอายุพระศาสนา ท่านกล่าวไว้ว่า **มทิตฺธิโก มหานุภาโว** มีฤทธิ์ศักดิ์านุภาพ มีเดชมาก จะเนรมิตแผ่นดิน ฯลฯ ได้ ถ้าจะจารจารึกไปจนกระทั่งเขาพระสุเมรุเหี้ยนหมดไป ยังไม่หมดอานิสงส์

“ต้นธาตุท่านส่งสมบัติมาให้ผู้นี้เป็นตัวประกาศศาสนา ไม่ช้าหรือจะารู้เรื่องกัน ในประเทศญี่ปุ่นกับไทย ผู้ที่จะเป็นที่พึ่งของเขาได้มาเกิดปรากฏขึ้นแล้ว เป็นภิกษุบวชใหม่แล้ว”

๓๔
กณีนียเมตตสูตร ๑

(คุณธรรม ๑๔ ประการ)

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๗

นโม.....

กณีนียเมตตกุศล.....

พระสูตรนี้ พระพุทธเจ้าทรงแสดงในเรื่องจิตแผ่เมตตาไปยังสัตว์ ทรงรับสั่งให้ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ยึดพระอริยะเป็นแบบอย่างในการทำตัวเองให้บริสุทธิ์ทั้งกาย วาจา ใจ จึงได้ชื่อว่า ประกอบด้วยเมตตา เป็นสาวกของพระศาสดาที่แท้จริง

สาวกของพระพุทธเจ้ามี ๒ จำพวก

๑. ปุถุชนสาวก ตั้งแต่ยังไม่ได้ธรรมกาย แต่บริสุทธิ์กาย วาจา ใจ จนถึงพวกได้ธรรมกายโคตรภู และปฏิบัติตามแนวพระอริยะ

๒. อริยสาวก ตั้งแต่เริ่มเป็นพระโสดา พระสกทาคา พระอนาคา พระอรหัต

ตามพระบาลีกล่าวว่า

กณีนียเมตตกุศล ๓ กิจอันใดอันพระอริยบุคคล ผู้บรรลุปทอันระงับกระทำแล้ว กิจอันนั้น กุศลบุตรผู้ฉลาดในประโยชน์ควรกระทำ

ผู้ฉลาดในประโยชน์เป็นเช่นไร ?

๑. สกฺโก เป็นผู้อาจหาญ อาจหาญทุกประการในธรรมวินัยของพระศาสดา ไม่ขาดตกบกพร่อง คือ อาจหาญในทางบริสุทธิ์กาย วาจา ใจ ซึ่งเป็นความดีส่วนตัว ก่อนจะทำสิ่งใด พูด หรือ คิด สิ่งใด ใช้ปัญญาสอดส่องดูก่อนว่าไม่เดือดร้อนตนและผู้อื่น ถ้าเป็นโจรปล้นประเทศต่อประเทศปะทะกัน เป็นอาจหาญของคนพาล เป็นเรื่องเหลวไหล

๒. อชฺฐ เป็นผู้ซื่อ ในกาย วาจา ใจ ทั้งข้างนอก ข้างในตรงกันหมด

๓. สุหุชฺฐ เป็นผู้ตรงดี คือ ประคองใจของตนให้ตรงสู่ทางมรรคผล

๔. สุวโจ ว่านอนสอนง่าย ไม่คือต่อทางมรรคผล ให้ปฏิบัติธรรมก็ทำได้ตรงธรรม อยู่ในธรรม พระวินัยเสมอ

คนดีเป็นนักปราชญ์ อยู่กับใครเบาใจ ภิกษุสามเณรอยู่กับครูบาอาจารย์ก็เย็นอกเย็นใจ ลูกหญิงลูกชายก็เช่นกัน ว่านอนสอนง่าย เป็นคนทำธรรมวินัยให้เจริญ เป็นคนเจริญในธรรมวินัยของพระบรมศาสดา

๕. มทุ “เป็นผู้อ่อนละมุนละไม” ตามความปรารถนาของผู้ฝึกหัด เป็นที่สบายใจ ของครูบาอาจารย์และพ่อแม่ แต่ไม่ใช่อ่อนโยน

“อาการที่อ่อนละมุนละไม เป็นภิกษุหรือสามเณร อยู่กับครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์ก็เอ็นอกเอ็นใจ เหมือนคนแก่ได้พบข้าวละมุนละไมเข้า”

๖. อนติมานี “ไม่เยอหยิ่งจองทอง” สามารถฟังคำตักเตือนได้ ไม่มีอติมานะ เช่น ลูกไม่ทำเยอหยิ่ง จมูกปิดใส่พ่อแม่ ภิกษุสามเณร ถูกว่าเล็กๆ น้อยๆ ก็ลิกขาลาเพศ

๗. สนตฺตสฺสโก เป็นผู้สันโดษ ยินดีในปัจจัยตามมีตามได้ ไม่ทำบุคคลผู้เลี้ยงให้เดือดร้อน

๘. สุกโร เป็นผู้เลี้ยงง่าย กินโดยเคารพ ไม่สรุ่ยสร้อย ไม่กระสับกระส่าย มีอย่างไรก็ใช้อย่างนั้น เหมือนอย่างม้าหรือช้างเลี้ยงง่าย เขาเทียบด้วยม้าอาชาไนย เจ้าของจะให้หญ้าสดก็เคี้ยว หญ้าสด ให้หญ้าแห้ง รำ ข้าวสุก ข้าวตาก ก็เคี้ยวกินตามหน้าที่ กินจริงๆ กินจนอิ่ม เมื่อเขาเลี้ยงอย่างไรละก็บริโภคอย่างนั้น จิตนึก มันมีเต็มก็ผสมกันเข้า ไม่ต้องยุ่งเรียกโน่นเรียกนี่

๙. อปฺปกิจฺโจ “เป็นผู้มีธุระน้อย” ไม่เป็นพวกหากิจให้ยุ่งแก่อัตภาพร่างกาย เพราะจะไม่เจริญในธรรมวินัยของพระศาสดา อุปัชฌาย์อาจารย์เบื่อกิจสามเณรที่มีธุระมาก กิจธุระไม่จบ ถ้าว่านอกจากธรรมวินัยของพระศาสดาไปแล้ว มีบ้างเล็กน้อย ไม่หากิจให้มีธุระมาก

๑๐. สลฺลหุทฺตติ ประพฤติเบากายเบาใจ คล่องแคล่วไม่มีห่วงมีโย บริหารน้อย วาจาไม่มีกังวล ปลอดภัย ไม่กังวลห่วงโย “ประพฤติเบากาย กายก็เบา ประพฤติเบาใจ ใจก็เบา”

๑๑. สนฺติบุทฺริโย เป็นผู้มึนทึบสงบแล้ว ทั้ง ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ถ้ายังลอกแลกยังเป็น ที่ไว้วางใจในพุทธศาสนาไม่ได้ หลวงพ่อวัดปากน้ำเล่าเรื่อง ผู้เทศน์บอกพระอุปัชฌาย์ให้ตั้งเจ้าคณะหมวดองค์หนึ่ง ว่าควรจะได้เป็นอุปัชฌาย์แล้ว ท่านอาจารย์องค์นั้นตอบว่า ตายังไวเช่นนั้น คุณจะต้องมันอย่างไร ? ตั้งมันก็ทำลายเสียเช่นนั้น อ้ายตาไวก็ชอบกลอยู่เหมือนกัน และอยู่มาหน่อยหนึ่ง เจ้าคณะหมวดองค์นั้นก็สึกไปเสียเลยจริงๆ

๑๒. นิบฺปกโก เป็นผู้มึนปัญญา ประพฤติตัวเรียบร้อย ไม่กระทบกระเทือนใคร แล้วต้องไปชักชวนคนอื่นที่ประพฤติเรียบร้อยเช่นกัน มา มีพวกมากเข้าก็ดูแลกันเอง

ผู้มีปัญญา แก่ไขเอาหมู่พวกได้เช่นนั้น ถ้าหากว่าเป็นภิกษุก็ได้เป็นคณาจารย์องค์หนึ่ง เป็นอุบาสกก็ได้เป็นหัวหน้า พุทธศาสนาประสงคฺคนมีปัญญา บำบัดโทษประกอบประโยชน์

พระพุทธเจ้าตรัสกับธรรมิกอุบาสกว่า ท่านผู้ดำเนินคติของปัญญา เกษมอย่างนี้ ก็จะเอาตัวรอดได้ วิธีหาเงินหาทองหาแปลกๆ พลิกแผ่นดิน ต้นไม้ ทะเล แท้จริง เงินทองอยู่ที่คน พระเจ้าแผ่นดินปกครองหมดประเทศ เรียกเงินใช้ไม่หวาดไม่ไหว **พระพุทธเจ้าท่านเห็นลึกซึ้งว่า ศาสนาอยู่ได้ด้วยข้าวปากหม้อ พอฉันแล้วก็ทำกิจพุทธศาสนาจริงๆ เราก็ครักษากาย วาจา ใจ บริสุทธิ์ ตามแนวท่าน แล้วหาพวกมาดูแลกันเอง ฉลาดอย่างนี้เป็นภิกษุ อุบาสก อุบาสิกาได้ตลอดชาติ**

๑๓. อปฺปคพฺโปก ไม่คะนอง คือ ไม่คอยรับสัมผัส หรือ สอดไปหมดทั้งตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ สรรวมกาย พุดโดยซื่อตรง ใจคิดแต่ในธรรมในวินัย ไม่ลอกแลก ไม่เหลวไหล ไม่หลุกหลิก เช่น นั่งอยู่ไม่ปกติ กระดิกนิ้ว กระดิกมือ วาจาร้องเพลง เอาเรื่องเหลวไหลมาพุด

๑๔. กุเลสุ อนนฺคิโท เป็นผู้ไม่พัวพันในสกุลทั้งหลาย เพราะจะเกิดทะเลาะวิวาท อิจฉาริษยา กัน

ตัวอย่าง : พระภิกษุครั้งพุทธกาลรูปหนึ่ง บวชมา ๑๒ พรรษา ไปฉันอาหารที่บ้านช่างแก้ว เป็นประจำตลอด ๑๒ ปี จนมาวันหนึ่ง พ่อค้าเอาแก้วมาจ้างนายช่างแก้วเจียรระแนย นายช่างรับมา ด้วยมือที่กำลังหั่นเนื้อ เลือดเลอะแก้วนั้น นกกระเรียนที่เลี้ยงไว้เห็นแก้วบนเขียงเป็นชิ้นเนื้อ จึงกลืนเข้าไป ช่างแก้วกลับมาหาแก้วไม่เจอ จึงถามพระเถระ แต่ท่านกลัวช่างแก้วจะชำนอก จึงนิ่งเสีย ช่างแก้วจึงโกรธ หว่าพระเถระเอาไป ถึงกับทุบตี และเอาเชือกมารัดหัว พอตีนกเข้ามา ช่างแก้ว จึงพาดเท้าไปโดนคอนกกระเรียนลงไปติดกับพื้น

พระเถระเห็นว่านกตายแน่ จึงบอกช่างแก้วว่าอยู่ในท้องนก ช่างแก้วผ่าท้องนกดู ช่างก็ตกใจ เพราะมีดวงแก้วอยู่จริง ๆ ขอให้พระเถระงดโทษให้ พระเถระไม่เอาโทษ แต่นายช่างแก้วก็ต้องติดกรรม กับปรโลก ตั้งแต่นั้นพระเถระก็ปฏิญาณไม่เกี่ยวข้องกับสกุลใดอีก

การพัวพันในสกุลนี้ ได้ทำให้ภิกษุมากมายทั้งในสมัยพุทธกาล และปัจจุบันสึกออกไปมากมาย

เมื่อประพาศิธรรมทั้ง ๑๔ ข้อนี้ดีแล้ว ความประพาศิไม่มีผิดธรรมวินัย ชื่อว่า **ตัวเองเมตตา อยู่ในตัวเอง** ไปอยู่ที่ใด ได้ชื่อว่าทำความดีให้แก่ตน และความดีที่ตนทำนั้นจะเป็นตัวอย่างของบุคคลอื่นต่อไป

พระอริยะ ดิเตยนบุคคลอื่นได้ด้วยกรรมอันใด ไม่ควรประพาศิกรรมอันนั้นตลอดชีวิต

ควรตั้งจิตแผ่เมตริจิตไปว่า ขอสัตว์ทั้งหลายจงเป็นผู้มีสุข เกษมสำราญ

เป็นผู้มีตนถึงซึ่งความสุข เมื่อประพาศิเช่นนั้นแล้วให้ตั้งใจให้ผู้อื่นประพาศิตี เหมือนกับตัวบ้าง

๓๕
กรณียเมตตสูตร ๒

(แผ่เมตตา)

๑ มิถุนายน ๒๔๙๗

นโม.....

เย เกจิ ปาณภูตตฤติ ตสา วา.....

เมตตา เป็นธรรมวินัยของพระบรมศาสดา ให้เราทั้งภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา ตั้งใจเมตตาในสัตว์ทั้งหลาย นี่เป็นเทศน์ต่อจากกัณฑ์ที่ ๓๔

เย เกจิ ๑ สัตว์มีชีวิตทั้งหลายที่มีอยู่ยังสะดุ้งอยู่ จะยาวใหญ่ปานกลาง อ้วน ผอม ยังไม่เห็นอยู่ไกลเกิดหรือยังไม่เกิด หรือกำลังเกิด ขอจงเป็นผู้มีตนอยู่เป็นสุขเถิด ๗

ให้ตั้งใจอย่างนี้ เป็นเมตตาในธรรมวินัยของพระบรมศาสดา

สัตว์ที่ยังสะดุ้งอยู่ คือ ยังมีตัณหาเครื่องสะดุ้ง

ถ้ามันคงแล้วก็ไม่สะดุ้ง ไม่มีตัณหา

น ปโร ปริ ๑ สัตว์เหล่าอื่นอย่าข่มเหงสัตว์อื่นเลย

อย่าดูหมิ่นเขา เพราะทำให้ไม่มีความสุข การดูหมิ่นมักมีอยู่เสมอ เช่น ภิกษุดูหมิ่นภิกษุ สามเณรดูหมิ่นสามเณร หมิ่นอุบาสก ฯลฯ เพราะปราศจากเมตตาในกันและกัน

“เรือนยอดที่จะทำลายลงด้วยไฟไหม้เพราะไหม้แต่เรือนย่อยขึ้นไป กระทบกระท่อมที่ปลูกอยู่ข้างๆ เรือนยอดนั้นแหละ ไหม้เรือนเล็กๆ ขึ้นก่อน แล้วก็ไปไหม้เรือนยอดนั้นฉันใดก็ดี แง่นี้แหละความร้อน เกิดจากชั้นน้อยขึ้นมาไหม้เรือนยอดได้

เจ้าครองประเทศหรือผู้ปกครองประเทศจะได้รับความอับปาง เกิดปฏิวัติ ก็เพราะผู้ใหญ่มิเห็นผู้น้อย หรือไม่เช่นนั้น ผู้น้อยเมื่อถูกดูหมิ่นดูถูกด้วยประการใดประการหนึ่ง ก็จำเอาไว้ ได้สมัคพรรดพวกมากขึ้นก็ลงโทษผู้ใหญ่ เหมือน ในคอมมิวนิสต์บัดนี้”

ลักษณะคำดูหมิ่น เช่น เขาเล็กกว่าสู้ไม่ได้ ก็ว่าเอาตามชอบใจ ไม่ไพเราะ กักขฬะ พูดไม่เคารพคารวะในกันและกัน พูดใช้เสียงกระด้างไม่น่าฟัง ตวาดขูด้วยประการต่างๆ

การปล้นฆ่า เป็นคอมมิวนิสต์ รบราฆ่าฟัน ก็เพราะพูดจาไม่ไพเราะ ดูถูกดูหมิ่น

เมื่อเจอผู้ใหญ่ ผู้ปานกลาง ผู้ต่ำ ก็ให้ตั้งอยู่ในเมตตาไว้ใคร่ ปรารภนาจะให้เป็นสุข

ผู้ประกอบด้วยเมตตา พึงตั้งจิตไว้อย่างไร ?

บุคคลผู้ประกอบด้วยเมตตา พึงตั้งจิตเช่นเดียวกับมารดาที่ปราชีวิตตัวเองแทนบุตรได้ ฉันใดให้รักใคร่ในบุคคลอื่นเหมือนกับลูกของตน ฉะนั้น กิริยาของจิตเช่นนั้นได้ชื่อว่าเป็น **“พรหมวิหาร”** ในพุทธศาสนา

“ให้จำแม่ลูกอ่อนรักลูกไว้ ถ้าไม่เป็นแม่ลูกอ่อน ไม่รู้รสชาติของจิตนี้ จิตดวงนี้เป็นจิตดวงสำคัญ”

ใช้จิตดวงนี้เป็น ก็หมั่นทำใจหยุด แก้ไขใจตนเอง แม่เมตตาออกไปโดยจิตที่เอิบอาบ ซึมซาบรักใคร่ รูป เสียง ต่อลูกในอุทรที่เกิดใหม่ ให้ทั่วแก่คนอื่นเท่ากันทุกคน รวมทั้งสัตว์อื่นทั้งหลายในวิภว-สงสาร ทั้ง ๒ เท้า ๔ เท้า เท้ามาก ไม่มีเท้า ฯลฯ เมตตารักใคร่ มีของอะไรก็ให้

บุคคลเจริญเมตตาในใจไม่มีประมาณในสัตว์ทั้งเบื่องบน เบื้องต่ำ เบื้องขวาง พันจากเบื่องบน เบื่องต่ำ เบื้องขวาง แม่ไปเช่นนี้เป็นธรรมชาติ ไม่คับแคบไม่มีเวร ไม่มีภัย ไปข้างไหนก็สบาย ไม่ต้องมี ศัสตราอาวุธ ไม่มีศัตรู ไปไหนมีแต่คนรักใคร่ ยืน เดิน นอน นั่ง เป็นสุข ไม่มีวังงเหงาหวาดหวอน มีสุขส่วนเดียว และเข้าถึงความเป็นพระโสดาบัน

“มีฤทธิ์นัก ถ้ารู้จักใช้ถูกส่วนแล้วละก็ มีฤทธิ์มีเดชมากมายนักนะ จะมีคนรักใคร่มากมาย นับประมาณไม่ได้ ถ้าใช้ถูกส่วนถ้าว่าผู้ทำจิตเป็น ทำใจหยุดนิ่งได้ ก็แก้ไขใจของตัวเองได้ ไปแคไหนก็แก้ไขแค่นั้น แก้ให้รักใคร่สัตว์โลกเหมือนอย่างกับแม่ลูกอ่อนที่รักลูกที่เกิดใหม่ ๆ โคก็ตีรักลูกที่เกิดใหม่นะ ใครเข้าไปชีวิตทีเดียว จิตดวงนั้นสัตว์ดิรัจฉานก็ยังใช้ในลูก ให้จำจิตดวงนั้นไว้ทำให้เป็นขึ้นเถอะ บุคคลนั้นแหละจะทำอะไรในมนุษย์โลกสำเร็จหมด จะสร้างประเทศก็สำเร็จ สร้างวัดสร้างวาเป็นสำเร็จหมด ใช้อย่างนั้นแหละ คนต้องมาช่วยทำให้สำเร็จทุกประการ”

เมื่อเข้าถึงซึ่งความเป็นพระโสดาปัตติมรรค แล้วจึง

กามesu ๑ ควรนำความหมกมุ่นในกามทั้งหลายไปเสีย

ความหมกมุ่น คือ กิเลสที่เกี่ยวข้องด้วยกาม ทำให้พรหมวิหารเสีย มารดารักลูกใหม่ ด้วย “เมตตา” รักใคร่จะให้มีความสุข ด้วย “กรุณา” อยากจะช่วยเหลือให้พ้นทุกข์ “มุทิตา” เมื่อลูกเดินได้ นั่งได้ คลานได้ เลี้ยงตัวได้ ก็ยินดีด้วย หรือถึงความวิบัติพลัดพรากเหลือวิสัยช่วย ก็อยู่ใน “อุเบกขา” ประกอบด้วย **พรหมวิหารแท้ๆ** ไม่มีกามเข้ามาปนเลย จึงเรียกว่า บิดามารดาเป็นพรหมของบุตร

พระพุทธเจ้าก็เป็นพรหมของบุตร

มารดาบิดาเป็น “บูรพาจารย์” (อาจารย์เป็นเบื้องต้น) ของบุตร เพราะสอนบุตรมาก่อนใคร บุตรเลี้ยงดูมารดาบิดาได้ชื่อว่า เลี้ยงดูพระอรหันต์แท้ๆ

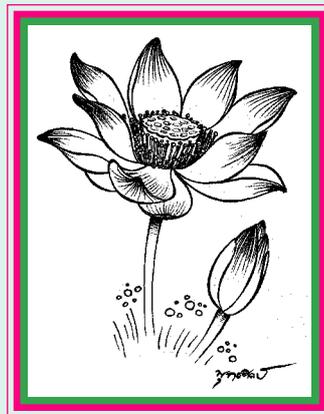
“วัดปากน้ำถ้าจะพลิกวิชานี้ ก็จะใช้จิตอย่างชนิดนี้ก็ไม่สู้ยาก มีจำนวนผู้รู้ในทางธรรมปฏิบัติใช้จิตเป็น ๑๕๐ กว่าคนแล้ว ในพวกเหล่านี้พอทำเข้าก็เป็นทุกคนไม่สู้ยาก ถ้าว่าทำจิตยังไม่เป็นแล้วก็ทำยากอยู่ ได้ธรรมกายแล้วจะให้อัจฉริยอย่างไร ก็เมตตาพรหมวิหารตั้งเข้าไปซิ ตั้งแต่เมตตาพรหมวิหารตั้งกล่าวแล้ว

ทุกประการนั้นแหละ จะเลิศประเสริฐเป็นมหัศจรรย์นัก แต่ว่าพึงรู้พรหมวิหารนี้ จะทำสักเท่าใด แล่ที่สุดก็เป็นพระโสดาบัน”

ดังนั้นจึงต้องเข้าถึงธรรมกายให้ได้ อย่าติดอยู่แค่พระโสดาบัน ให้ทำให้สูงขึ้นถึงอนาคา
อรหันต์

“พระพุทธศาสนา ท่านอุปมาเหมือนต้นไม้ใหญ่สมบูรณ์ด้วยใบแก่ อ่อน ดอก
ผล ที่นักประชุมชนต้องการได้ทั้งนั้น ถ้าว่าคนไม่มีปัญญาเข้ามาในพระธรรมวินัย
ของพระศาสดา ก็มัวแต่รับประทานใบไม้อ่อนแก่ตามประสงค์ของตัว ถ้ามัวเพลิน
แต่กินแต่อ่อนเสียเช่นนี้ มรรคผลก็ไม่ได้เสียเวลาไป **นี้ทำให้มิให้เป็นธรรมกาย
ขึ้น นั่นนะเป็นแก่นเป็นสาระของต้นไม้**”

“ได้ธรรมกายเสียได้แล้ว ทำธรรมกายนั้นให้เป็นพระโสดาปัตติมรรค โสดา-
ปัตติผล สกทาคามีมรรค สกทาคามีผล อนาคามีมรรค อนาคามีผล อรหัตมรรค
อรหัตผล เป็นลำดับไป อย่างนี้พบแก่นสารในธรรมวินัยของพระศาสดาแท้ๆ”

(การรักษาขันธ โดยแม่เมตตา)

๖ มิถุนายน ๒๕๕๗

นโม.....

วิรูปกุเขหิ เม เมตตํ.....

“**ขันธปริตร**” เป็นวิชาในพระพุทธศาสนา ที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงกล่าวเกี่ยวกับการคุ้มครองขันธ ๕

“**ปริตร**” แปลว่า ความรักษา

“**ขันธปริตร**” แปลว่า ความรักษาขันธ เพราะรูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณมนุษย์ อันตรายมาก ไม่คุ้มครองไม่ได้

มนุษย์บางพวกไม่อาจสู่อัตว์เดียรัจฉานได้ ต้องทำตัวอ่อนน้อม เพราะฉะนั้นมนุษย์ทั้งหลาย ถ้าอ่อนให้อ่อนละมุนละไมใช้ได้ ถ้าแข็งให้เป็นเหล็กดีใช้ได้ หรือ “**อ่อน อ่อนอย่างสำลีสดีที่สุด แข็ง แข็งอย่างเพชรดีที่สุด**” เต็ดเดี่ยวทั้ง ๒ อย่าง จึงเป็นคนมีปัญญา

พระพุทธเจ้าไม่ลดหย่อนให้ผู้ใด แข็งเป็นเพชรที่เดียว สัตว์ใดจะมาเทียบเป็นไม่มี เช่น ปราบพญานันโทปนันทนาคราชผู้แข็งกระด้าง ปราบอาพวกยักษ์ให้เป็นสาวก

ขันธ ๕ ของกายมนุษย์ มนุษย์ละเอียด ทิพย์ ทิพย์ละเอียด รูปพรหม รูปพรหมละเอียด อรูปพรหม อรูปพรหมละเอียด รวมทั้งของธรรมกายทั้งหลายถึงอรหัตละเอียด ล้วนต้องการความคุ้มครองป้องกันทั้งนั้น

อันตรายเป็นข้อสำคัญ : ปีหนึ่งๆ สัตว์ในมนุษยโลกถูกรังแกตายจำนวนมาก แล้วจะป้องกันอย่างไร

จำพวกสัตว์มีฤทธิ์เดช คือ

๑. สัตว์ดิรัจฉาน สกุลขนาดใหญ่ๆ ทั้งสี่ ชื่อ

พญานาควิรูปักษ์ มีฤทธิ์เดช เหาะได้ ถอดกายเป็นมนุษย์ มีอยู่สมัยพุทธกาล ใครๆ ก็กลัว

พญานาคเอราภ มีฤทธิ์มาก ถอดกาย เหาะได้ ปะปนแปลงกายอยู่กับมนุษย์

พญานาคฉัพพบุตร มีฤทธิ์มาก แผลงฤทธิ์แผลงเดชได้ดุจเดียวกัน

พญานาคกัณฑาคอตมกะ เหาะได้ แปลงเป็นมนุษย์ ภิกษุ อุบาสกอุบาสิกาได้ สามารถเด็ดชีวิตมนุษย์ได้ไม่ยาก มีฤทธิ์เดชมาก นั่งอยู่ไม่มีใครรู้ว่าแปลงมา ถ้ามีธรรมกายจึงจะรู้จัก

“สกุลเหล่านี้ ผู้มีปัญญาเฉลียวฉลาด บุคคลผู้อ่อนเห็นมีฤทธิ์มีเดชขนาดนี้ แล้วจะอย่างไรกัน ก็ตั้งใจตีสสนิทชิดชมกับเขา ประกาศตนลงไปว่า ขอความเป็นมิตร ของเราจงมีแก่พญานาคทั้ง ๔ ตระกูล นั้นเถิด เราไม่อาจสามารถจะสู้ได้ ตีสสนิท เข้าไปเป็นมิตร เพื่อเขาจะได้ละชีวิตให้ไม่ประสงค่อะไร เขาจะได้ละชีวิตให้เพราะเกรงกลัว”

๒. สัตว์ไม่มีเท้า

ถือเป็นบริวารพญานาค พวกคืบคลานต่างๆ

สัตว์ ๒ เท้า มนุษย์ร้ายที่สุด เพราะ ครอบงำประเทศต่อประเทศ

สัตว์ ๔ เท้า มีพิษ เช่น เสือ ราชสีห์ หมู เม่น

สัตว์มีเท้ามาก เช่น แมงป่อง ตะเข็บ ตะขาบ แมงมุม

มนุษย์ตายเพราะสัตว์พวกนี้มาก จึงต้องกล่าวเมตตานิสังสกถา ขอสัตว์ทั้งหลายอย่าเบียดเบียนเราเลย

ในชั้นปริตก็เหมือนเมตตา แต่ว่าแสดงความเป็นมิตร เช่น ความเป็นมิตรของเรา จงมีแก่พญานาคทั้งหลาย สัตว์ไม่มีเท้า มีเท้ามาก ฯลฯ และกล่าวอ้างพระคุณพระรัตนตรัยว่าทรงพระคุณล้นพ้น เรานั้นเป็นผู้มอบน้อมพระผู้มีพระภาคเจ้า ๗ พระองค์นั้น สัตว์ทั้งหลายเหล่านี้จะทำอันตรายไม่ได้

นอกจากพระรัตนตรัยทรงพระคุณตามพระบาลีแล้ว ในทางปฏิบัติมีพระคุณอย่างไร ?

๑. คุณของพระพุทธเจ้า คือ ธรรมกาย หรือ พุทธรัตนะ

ถึงธรรมกาย ก็ถึง “พระพุทธเจ้า” ไปกับธรรมกาย ไปนรก สวรรค์ นิพพานได้ เข้าถึงแล้วจะรู้จักคุณพุทธรัตนะว่าบันดาลสุขทั้งใจและกาย อายุยืน เจ็บก็ไม่อาดูร จะตายก็ตั้งใจว่าละกายไปสู่คติ

“เวลาเจ็บก็ไม่อาดูรเดือดร้อนไปตามกาย เวลาจะตายก็นั่งยิ้มสบายอกสบายใจ เห็นแล้วว่าละจากกายนี้มันจะไปอยู่นั่น เห็นที่อยู่”

๒. คุณของพระธรรม

ถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกายก็ถึง “ธรรมรัตนะ” เมื่อไม่มีดวงธรรม พุทธรัตนะก็ไม่มี ฤทธิ์เหมือนกัน ดวงธรรมนับประมาณไม่ไหว ทำได้เป็นชั้นๆ ขึ้นไป

๓. คุณของพระสงฆ์

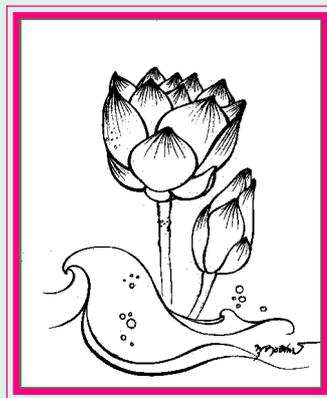
สังฆรัตนะรักษาธรรมรัตนะไว้ มิฉะนั้น พุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ ก็อยู่ไม่ได้ ต่างอาศัยซึ่งกันและกัน

“วัดปากน้ำเวลานี้ กำลังแจกพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ ต่อสมณวิปัสสนา ทุกวัน ทุกวันพุดห้สข เพื่อจะแจก พุทฺโธ ธมฺโม สงฺขโม นี้แหละ...นี่เป็นข้อสำคัญ”

พระพุทธศาสนามีแก่นอยู่เท่านั้น ที่รัตนะทั้งสาม เข้าถึงไปเรื่อยๆ ก็มีคุณภาพสูงหนักขึ้น จนกระทั่งนับสองไขขึ้นไปไม่ถ้วน

“เมื่อเข้าถึงพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ อย่างนี้แล้วละก็ ไม่ต้อง อ่อนวอนพวกสัตว์ดิรัจฉาน พญานาค หรือสัตว์ต่างๆ ก็ช่าง จะทำอะไรก็ช่าง ไม่มี กลัวอะไร ไม่ครั่นคร้ามต่ออะไร พญานาคมีเท่าไรปราบหมด หรือเทวดา มีฤทธิ์ มีเดชเท่าไร ปราบหมด หรือรูปพรหม หรืออรูปพรหม มีฤทธิ์มีเดชเท่าไร เข้าถึง พระรัตนตรัยได้แล้วปราบได้หมด ไม่ต้องกลัวอะไรสักอย่าง เป็นลูกศิษย์พระพุทธเจ้า เก่งกาจขนาดนั้น”

“เพราะฉะนั้นเมื่อใดใครเข้าถึงพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ ได้ชื่อว่า เข้า ถึงซึ่งแก้วสารพัดนึก เพราะฉะนั้นดูตัวอย่างตำราเป็นสำคัญ ที่วัดปากน้ำกำลัง ประชุมขึ้นอยู่นี้ เวลานี้มีพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ พระภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา ตั้ง ๑๕๐ กว่าแล้วนะ นี่แหละตัวจริงในพระพุทธศาสนา”

(การแผ่ชนะ)

๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๗

นโม....

ภูตปุพพ ภิกขเว เทวาสูรสงคาโม.....

“แพ้” และ “ชนะ” เป็นของคู่กัน แต่ใครๆ ก็หวังชนะ

ศึกสงครามใดๆ ในมนุษยโลก ต่างฝ่ายย่อมอยากชนะ ถ้าคิดว่าแพ้แน่ก็ไม่สู้ ถ้าคิดว่าสู้ก็ไม่ยอม แพ้ เช่น สงครามเกาหลี และอินโดจีน เมื่อชนะแล้วจะได้ความเป็นใหญ่ ชนะทุกประเทศก็เป็นเอก ในชมพูทวีป เรียกว่า ชนะเลิศ

“ทางพุทธศาสนามุ่งความชนะที่ยิ่งกว่านั้น” แม้ความแพ้จะล่อแหลมอยู่ พระภิกษุมุ่งชนะจึงได้สวมพอร์มนี่เข้าสู้รบ หรืออุบาสก อุบาสิกาผู้มุ่งชนะ **ชนะที่สุดต้องชนะความชั่วทั้งหมดทั้งสิ้น จนกระทั่งดีที่สุดถึงพระอรหันต์ตักกิลเลส เป็นสมุจเฉตพหวน**

แม้เทวโลกก็ยัรบกัน ปรากฏในเรื่องสงครามเทวดาและอสูรในดาวดึงส์ ในพระบาลีว่า เมื่อทั้งสองทำสงครามกัน และพวกอสูรแพ้ท้าวสักกะ อสูรก็ลงไปตั้งพิภพอยู่ที่ใต้เขาพระสุเมรุ ส่วนพระอินทร์ตั้งพิภพอยู่บนยอดเขาพระสุเมรุ เรียก **ดาวดึงส์** จากยอดถึงตีนเขาไกล ๘๔,๐๐๐ โยชน์ มีน้ำล้อมรอบเขาอยู่

เมื่อถึงฤดูดอกแผลอยในพิภพของอสูรบาน แทนที่จะเป็นดอกปาริฉัตตชาติเหมือนในดาวดึงส์ พวกอสูรก็พากันตกใจ และระลึกได้ว่า เมื่อครั้งตนเมาสุราได้ถูกท้าวสักกะจับโยนลงมา ที่เกิดพิภพอสูรนี้ได้เพราะบุญของตน เมื่อรู้สึกแค้นใจก็ผุดขึ้นจากน้ำเหาะไปรบกับท้าวสักกะอีก

ท้าวสักกะจึงเรียกเทวดาทั้งหลายในดาวดึงส์มาและสั่งว่า ถ้าความกลัวหรือความหวาดสะดุ้งหรือความขนพองสยองเกล้าเกิดขึ้นแก่เทวดาที่อยู่ในสงคราม ให้แลดูชายธงของท้าวสักกะ ความกลัวนั้นจะหายไป ถ้าดูแล้วความกลัวยังไม่หายไปให้ดูชายธงของเทวราชปชาบดี เทวราชวรุณ และเทวราชอิสาน ตามลำดับ

แต่เมื่อดูชายธงของท่านทั้งสี่ ความกลัว ความหวาดสะดุ้ง ความขนพองสยองเกล้าบางที่ก็หายไปบ้าง ไม่หายบ้าง

ทำไมเมื่อดูชายธงของท่านทั้งสี่ ความกลัวบางที่ก็หายบ้างไม่หายบ้าง ?

พระพุทธเจ้าตรัสว่า **สกุโ ทิ ภิกขเว ๑** ดูกรภิกษุทั้งหลาย ท้าวสักกรินทร์เทวราชผู้เป็นจอมของเทวดามีราคะ โทสะ โมหะ เป็นผู้ยังกลัว ยังหวาด ยังสะดุ้ง ยังหนีไปอยู่ เทวราชอีก ๓ ท่านก็เช่นกัน และว่าภิกษุทั้งหลาย เมื่อไปอยู่ป่า โคนไม้ เรือนว่างเปล่า ฟังระลึกถึงตถาคต ความกลัวจะหายไป หากยังไม่หายไปให้ระลึกถึงพระธรรม และ พระสงฆ์ตามลำดับ

เมื่อระลึกถึง พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ความกลัวหายไป เพราะ

ตถาคต อรหันต์ ๑ ตถาคตเป็นผู้หมดกิเลส เป็นผู้ตรัสรู้แล้วเองโดยชอบ ปราศจากราคะ โทสะ โมหะ เป็นผู้ไม่กลัว เป็นผู้ไม่หวาด เป็นผู้ไม่สะดุ้ง เป็นผู้ไม่หนีไป เพราะ ท่านเป็นผู้หมดภัยแล้ว

นี่เป็นเครื่องมั่นใจของพุทธศาสนิกชนนิกัหนา

ท้าวสักกรินทรเทวราช ปชาบดีเทวราช วรุณเทวราช อีสานเทวราช เป็นผู้ปกครองเทพเจ้าใน ดาวดึงส์เทวโลก เป็นที่มั่นใจของเทวดาชั้นดาวดึงส์ชั้นใด **พระรัตนตรัยก็เป็นหลักของพุทธศาสนิกชน ภิกษุสามเณร อุบาสก อุบาสิกา ให้ระลึกถึง ทำให้ไม่หวาดกลัว และนำไปสู่ชัยชนะ ความสำเร็จ สมหวังทุกประการ**

หยุดทำไปสู่ชัยชนะ

ทั้งคฤหัสถ์ และบรรพชิต ต้องทำจริง ด้วยการตั้งใจหยุดที่กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ที่หยุดมีแห่งเดียว จึงจะเอาตัวรอดและถึงเป้าหมายของพุทธศาสนา

ดวงธรรมนั้นเป็นที่เกิด ที่ดับ ที่หลับ ที่ตื่น

เมื่อมนุษย์จะเกิด ต้องเอาใจหยุดตรงดวงธรรมกลางตัวของพ่อ จะหลับก็ต้องเอาใจหยุดตรง นั้น ตื่นตรงนั้น เกิดและตายที่นั่น

ตัวอย่าง พระบรมศาสดาเปล่งวาจา “สมณะหยุดแล้ว ท่านไม่หยุด” ต่อองคุลีมาล “องคุลีมาล พอรู้ภัยที่พระบรมศาสดาให้เช่นนี้ ก็หมดพยศร้าย มิจฉาภิภูริหยา ยกลายเป็นสัมมาภิภูริ เพราะฉะนั้น **อ้ายตัวหยุดนี้แหละหนา เลิกเป็นมิจฉาภิภูริกลับเป็นสัมมาภิภูริทีเดียว”**

“หยุด” จึงเป็นตัวถูก เมื่อใจหยุดถูกส่วน เข้ากลางกายมนุษย์ ผ่านดวงต่างๆ เข้าถึงกายมนุษย์ละเอียดที่เป็นกายฝัน จนถึงกายพระอรหันต์ละเอียด เสร็จกิจใน พระพุทธศาสนาแล้ว

“เพราะอาศัยการบรรพชิตแค่นี้ ชนะสงครามแล้วในพุทธศาสนา พุทธศาสนิกชน ภิกษุ สามเณรชื่อว่า ชนะสงครามแล้ว อุบาสก อุบาสิกาถึงแค่นี้ได้ชื่อว่า ชนะสงครามแล้ว.. คือ ความชั่ว ถ้าไปถึงธรรมกายขนาดนั้นละก็ ความชั่วเท่า ปลายขน ปลายผมไม่ทำเสียแล้ว ขาดจากกาย วาจา ใจ ที่เดียว..”

“โลกชนะสงครามแล้วเขาได้รับความเบิกบานสำราญใจเพียงแค่นี้ ฝ่าย พุทธศาสนิกชน ภิกษุสามเณร อุบาสก อุบาสิกา ได้ชนะสงครามชั่ว หมดกิเลส เข้าไปเป็นชั้นๆ เช่นนี้แล้วจะเบิกบานสำราญใจสักแค่นี้ หาเปรียบไม่ได้ทีเดียว เลิศล้ำพันประมาณเป็นสุขวิเศษไพศาล”

๓๘

โพชฌงคปริตร

(โพชฌงค์ ๗ ประการ)

๒๔ มิถุนายน ๒๕๙๗

นโม.....

ยโตหิ ภคินี อริยาย ชาตिया.....

หลวงพ่อดีปปากน้ำ ยกพระบาลีที่แสดงไว้ในโพชฌงคปริตร เพื่อแสดงอำนาจแห่งความสัตย์ดังต่อไปนี้

ยโตหิ ภคินี อริยาย ชาตिया ชาโต ฯ

เป็นคำที่พระองค์คุณิมาลทรงแสดงไว้ เพื่อยกความสัตย์จริงของท่าน เรื่องโดยย่อมีว่า :

ครั้งหนึ่งพระองค์คุณิมาลไปพบหญิงปวดครรภ์ใกล้คลอด จึงได้เปล่งวาจา ดุกรน้องหญิงตั้งแต่เรา เกิดมาแล้วโดยชาติเป็นอริยะ ไม่มีใจแก่งที่ปลงสัตว์ที่มีชีวิต ด้วยความสัตย์อันนี้ ขอความสวัสดีจงมีแก่ท่าน ขอความสวัสดีจงมีแก่ครรภ์ของท่าน พอขาดคำหญิงนั้นก็คลอดบุตรพ้น จากทุกข์ภัย

พระองค์คุณิมาล ก่อนบวชในพระธรรมวินัย ท่านเคยกระทำบาปมาก ด้วยการฆ่ามนุษย์ถึง ๙๙๙ คน กระทั่งพระพุทธเจ้าเสด็จไปโปรด และพระองค์คุณิมาลหันกลับมาบวชได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์ แม้บวชแล้วพอใครได้ยินข่าวว่าพระองค์คุณิมาลมาก็กลัว คราวหนึ่งหญิงท้องแก่ใกล้คลอดหนีไม่พ้น จึงร้องให้ พระองค์คุณิมาลช่วยแทน ท่านเป็นพระอรหันต์แล้วจึงได้ยกเอาความจริงที่ท่านเป็นอริยะบุคคล ไม่มีความ แก่งปลงสัตว์จากชีวิตเลย พอขาดคำของท่าน นางก็คลอดลูกทันที

นี่เป็นตัวอย่างการยกความสัตย์ที่ได้บรรลुพระอรหันต์

ความสัตย์ของหญิงแพศยา

หลวงพ่อดีปปากน้ำ ได้ยกตัวอย่างการใช้ความสัตย์ ดังนี้

ครั้งหนึ่งพระเจ้าแผ่นดินยกทัพไปพักอยู่ที่แม่น้ำใหญ่ ว่ายข้ามก็จะไม่พ้น จึงทรงดำริหาคนที่สามารถทำน้ำให้ไหลกลับ หญิงแพศยารับอาสา โดยอธิษฐานยกความสัตย์ที่ปฏิบัติต่อชายคนใด ให้คุ้มแก้ค่าของเงินตามที่แต่ละคนจ่ายมา ไม่ว่าจะขึ้นสูง กลาง ต่ำ พอสิ้นคำอธิษฐานน้ำก็ไหลย้อนกลับ นางได้รับพระราชทานรางวัลเป็นอยู่อย่างสุขสบาย

“ติดขัดเข้าแล้ว อย่าเที่ยวใช้เรื่องเลอะๆ เหลวๆ บนผิบนเจ้า นั้นไม่ได้ยิน
ไม่ได้ฟังธรรมของพระพุทธเจ้า พระอรหันต์เลย”

“ถ้าว่ารู้จักหลักทางพระพุทธศาสนาแล้ว ต้องยกขึ้นพูดความสัตย์ ความจริง
นั่นเป็นข้อสำคัญ ถ้าความบริสุทธิ์ของศีลมีอยู่ ก็ต้องยกความบริสุทธิ์นั้นแหละขึ้นพูด

หรือความบริสุทธิ์ของสมาธิมีอยู่ก็ยกความบริสุทธิ์ของสมาธิขึ้นพูด ขึ้นอธิษฐาน หรือแม้ว่าความจริงของปัญญามีอยู่ ก็ยกความจริงของปัญญานั้นขึ้นอธิษฐาน หรือความสัตย์ความจริง ความดีอันใดที่ทำไว้แน่นอนในใจของตัว ให้ยกเอาความดี อันนั้นแหละขึ้นอธิษฐานตั้งอกตั้งใจ บรรลุความติดขัดทุกสิ่งทุกประการ”

ในโพชฌงค์ปริตร พระบรมศาสดาทรงรับสั่งถึงโพชฌงค์ ๗ ประการ โดยกล่าวไว้เป็นบทต้น

โพชฌงค์ ๗ ประการ อันพระมุนีผู้เห็นธรรมได้กล่าวไว้ชอบแล้ว อันบุคคลเจริญธรรมให้มาก แล้ว (กระทำให้มากขึ้น) ย่อมเป็นไปพร้อม **อภิญญา** เพื่อความรู้ยิ่ง **นิพพานาย** เพื่อนิพพาน **โพธิยา** เพื่อ ความตรัสรู้ ด้วยความสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์จึงมีแก่ท่านทุกเมื่อ

โพชฌงค์ ๗ ประการ ได้แก่

๑. สติสัมโพชฌงค์ เราต้องไม่ปล่อยสติ

“เอาสติหนึ่งอยู่ที่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ตั้งสติตรงนั้นทำให้หยุด ไม่หยุดก็ไม่ยอม ทำให้หยุดไม่ปล่อยทีเดียว ทำจนกระทั่งใจหยุดได้ นี่เป็นตัวสติสัมโพชฌงค์แท้ๆ” ทำจนใจหยุดไม่ปล่อยจากที่ตั้งของดวงธรรมที่ศูนย์กลางกายเลย ทั้งนั่ง นอน ยืน เดิน จะตรัสรู้ก็เพราะมีสติอยู่ก่อน

๒. ธรรมวิจยสัมโพชฌงค์ เมื่อใจหยุดก็สอดส่องดูว่า ความดีความชั่ว เล็ดลอดเข้ามาอย่างไร ความดีความชั่วลอดเข้ามา ก็ทำให้ใจให้หยุด ไม่กังวล ไม่ห่วงใย

๓. วิริยสัมโพชฌงค์ เพียรรักษาใจหยุดนั้นไว้ไม่ให้หาย ไม่ให้เคลื่อน ไม่เป็นไปตามความยินดี ยินร้าย อันเป็นอภิขมา โทมนัส หมั่นหยุดไม่ให้อารมณ์นั้นเล็ดลอดเข้าไปในใจได้ **“เพราะฉะนั้นต้องมีความเพียรกลั่นกล้า รักษาไว้ให้หยุดทำเดียว”**

๔. ปิติสัมโพชฌงค์ เมื่อใจหยุดเกิดความปิติ ปิติไม่เคลื่อนจากหยุดเลย หยุดหนึ่งอยู่นั้น

๕. ปัสสัทธิสัมโพชฌงค์ ปัสสัทธิ แปลว่า ระงับซ้ำ หยุดในหยุดๆๆ ไม่มีถอย พอหยุดก็เข้ากลาง ของใจที่หยุด หยุดในหยุด หยุดในหยุด ซ้ำเรื่อยลงไป ให้แน่นหนาไม่คลาดเคลื่อน

๖. สมาธิสัมโพชฌงค์ มั่นคง อยู่ที่ใจหยุดไม่เป็นสอง

๗. อุเบกขาสัมโพชฌงค์ พอสมาธิหนักเข้าๆ หนึ่งเฉยไม่มีสองต่อไป

“นี่องค์คุณ ๗ ประการอยู่ที่เดี๋ยวนี้ อย่าให้เลอะเลือนไป ถ้าได้ขนาดนี้ ภาวิตา พหุลีกตา กระทำเป็นขึ้นแค่นี้กระทำให้มากขึ้น สวดตุนติ ย่อมเป็นไปพร้อม อภิญญา เพื่อรู้อย่าง นิพพานาย เพื่อสงบระงับ โพธิยา เพื่อความตรัสรู้ ด้วยการ กล่าวสัตย์ อันนี้แหละ ขอความสวัสดิ์จึงมีแก่ท่านในทุกกาลทุกเมื่อ”

“รักษาโพชฌงค์เป็นแล้ว อธิษฐานใช้ได้ ทำอะไรใช้ได้ โรคภัยไข้เจ็บแก้ได้ ไม่ต้องไปสงสัยละ”

เมื่อมีความจริงแล้ว จะรักษาโรคร้ายได้อย่างไร ?

พระพุทธเจ้าทรงยกตัวอย่างไว้ ดังนี้

ครั้งหนึ่ง พระพุทธเจ้าทรงทอดพระเนตรเห็นพระโมคคัลลานะ และพระกัสสปะอาพาธ ทรงแสดงโพชฌงค์ ๗ ท่านทั้งสองยินดีภาษิตของ พระผู้มีพระภาคเจ้า โรคก็หายไปด้วยอำนาจความกล้าหาญนี้ ขอความสวัสดีจึงมีแก่ท่านทุกเมื่อ

พระโลกนาถทรงแสดงโพชฌงค์ทั้ง ๗ แก่พระโมคคัลลานะ และพระกัสสปะให้ทำใจหยุดลงไว้ให้ นิ่ง เมื่อพระองค์ทรงแสดงแล้ว ท่านทั้งสองมีใจร่าเริง ความจริงอันนี้ทำให้โรคหายได้ แม้พระพุทธเจ้า พระโมคคัลลานะ และพระกัสสปะซึ่งเป็นผู้สำเร็จจอร์หันต์แล้ว ยังมีโรคมาเบียดเบียน แต่ก็ใช้โพชฌงค์ กำจัดเสียไม่ต้องใช้ยา

วัดปากน้ำ ก็ใช้วิชาบำบัดโรคเช่นนี้เหมือนกัน

แม้พระพุทธเจ้าเองก็ทรงอาพาธ และรักษาได้โดยโพชฌงค์

เอกทา ธรรมราชาปี ๑

ครั้งหนึ่ง แม้พระธรรมราชาคือ พระพุทธเจ้า ผู้เป็นเจ้าของธรรม ทรงอาพาธ และรับสั่งให้พระจุนทเถระแสดงซึ่งโพชฌงค์นั้น พระองค์ทรงสดับด้วยความร่าเริงพระทัย อาการอาพาธก็หายไป โดยฐานะอันนั้น ด้วยอำนาจความสัจนี้ ขอความสวัสดีจึงมีแก่ท่านทุกเมื่อ

ปทีนา เต จ อาพาธา ๑

อาพาธทั้งหลายเหล่านั้นถึงซึ่งความดับไป ดุจกิเลสอันมรรคกำจัดไปตั้งนั้น ไม่เกิดขึ้นได้ ด้วยความสัจจริงอันนี้ ด้วยความกล้าหาญอันนี้ ขอความสวัสดีจึงบังเกิดมีแก่ท่านทุกเมื่อ

“พระองค์คุณิมาเถระเจ้า ท่านเป็นอริยบุคคลในพระพุทธศาสนา เป็นชีณาสพ แล้ว ท่านใช้ความสัจจริงของท่านขึ้นอธิษฐาน บันดาลให้หญิงคลอดบุตรไม่ออกให้ออกได้ตามความปรารถนา ส่วนโพชฌงค์ทั้ง ๗ ประการ พระบรมศาสดาจารย์ ทรงแสดงให้พระโมคคัลลานะ พระกัสสปะ กำลังอาพาธอยู่ก็หายโดยจับปล้น แล้วส่วนพระองค์ท่านละอาพาธขึ้น ทรงรับสั่งพระจุนทเถระแสดงโพชฌงค์นั้น อาพาธ ของพระองค์ก็หาย โดยฐานะอันสมควรทีเดียว

นี่หลักอันนี้โพชฌงค์เป็น ตัวสำคัญ ประเสริฐเลิศกว่าโอสถใดๆ ในสากลโลกทั้งนั้น เหตุนี้ท่านผู้มีปัญญา เมื่อได้สดับมาในโพชฌงค์ปริตรนี้ จงมนสิการ กำหนดไว้ในใจของตนทุกถ้วนหน้า”

(การเคารพพระรัตนตรัย)

๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗

นโม....

สกุทวา พุทธรัตน.....

- สกุทวา พุทธรัตน ๑** กระทำความเคารพพุทธรัตนะ อันเป็นดังโอสถอันอุดมประเสริฐ เป็นประโยชน์เกื้อกูลแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ฯลฯ
- สกุทวา ธมมรัตน** ความเคารพพระสังฆธรรมเป็นโอสถอันอุดมประเสริฐ เป็นเครื่อง สงบระงับความกระวนกระวายเสียได้ ฯลฯ
- สกุทวา สังฆรัตน** ความเคารพพระสังฆรัตนะ เป็นโอสถอันอุดมประเสริฐ ควรเพื่อของ อันบุคคลนำมาบูชา ฯลฯ

สามข้อนี้ เป็นหลักในพระพุทธศาสนา ถ้าเคารพไม่ถูก ปฏิบัติศาสนาก็ลืมนึกไม่ได้เรื่อง จึงถือเป็นข้อต้นในการปฏิบัติพระพุทธศาสนา แม้พระสงฆ์ก็ต้องสวดมนต์นี้ทุกวัน

ขยายความโดยย่อ :

พุทธรัตนะ เป็นยาอันอุดม ทำความสงบรักษาโรคภัยไข้เจ็บได้หมด ทุกข์ทั้งสิ้นสงบไป ส่วนพระธรรมก็เช่นกัน เป็นเครื่องสงบระงับความกระวนกระวาย ถึงพระธรรมแล้วภัยสงบหมด พระสงฆ์เป็นยาอันประเสริฐ ควรเพื่อของอันบุคคลนำมาบูชา คือ ของประณีตทั้งหลายที่นำมาถวายและต้อนรับ

เมื่อเข้าถึงพระรัตนตรัยได้จริง ๆ ย่อมระงับทุกข์ ระงับภัย ระงับโรค อันเป็นความปรารถนาของทุกคน ทั้งคนแก่ คนหนุ่มสาว เด็ก

เคารพต่อกันได้ต้องเอาใจอรอดตรงไหน ?

เคารพพุทธรัตนะ ให้เอาใจหยุดนิ่งที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ จนเข้าถึงพระธรรมกาย พระธรรมกาย คือ พุทธรัตนะ แต่จะเข้าถึงได้ต้องผ่านกายต่างๆ ตั้งแต่กายมนุษย์ละเอียด ที่เรียกว่า กายผ้นเข้าไปเป็นลำดับจนถึงกายธรรม

เคารพธรรมรัตนะ ใจหยุดอยู่ตรงกลางดวงธรรมของกายธรรม ดวงธรรม คือ ธรรมรัตนะ ได้ชื่อว่าเคารพพุทธรัตนะ และธรรมรัตนะไปพร้อมๆ กัน

เคารพสังฆรัตนะ ใจหยุดเข้าไปในดวงธรรม เข้าถึงธรรมกายละเอียด คือ สังฆรัตนะ

การจะเข้าถึงได้ดังนี้ไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะต้องเข้าไปถึงกายต่างๆ คนกิเลสหนา ใจหายาบ ไม่สนใจ ทำไม่เป็น จึงต้องตั้งใจ ให้บริสุทธิ์กาย วาจา ใจ ชั่วไม่มีปนเลย ทั้งนั่ง นอน ยืน เดิน ตรีภพนี้

เสมอ จึงจะทำใจหยุดใจนิ่ง เข้าถึงธรรมกายไปเป็นขั้นๆ **เมื่อหยุดได้จึงเรียกว่า เคารพพระรัตนตรัย** เป็นลำดับ

“ทำใจหยุด นิ่ง นอน เดิน ยืน ซี่ ย่ำ ไม่รู้ให้หยุดบังคับให้หยุด ซี่ก็ช่าง เยี้ยวก็ช่าง นิ่งก็ช่าง นอนก็ช่าง เดินก็ช่าง เวลาตื่นแล้วก็ตั้งกันเป็งเขี้ยวละ ถ้าไม่หยุดไม่ยอมกัน”

ดังเช่นที่ พระพุทธเจ้าตรัสกับองคุลิมาลาว่า “สมณะหยุดแล้ว”

“**คำว่าหยุดอันนี้ ตั้งแต่ต้นจนพระอรหันต์ทีเดียว หยุดอันเดียวนี้ หยุดในหยุด** หยุดในหยุดนะ หยุดกลางของหยุดๆๆ ถ้าไม่หยุด ไม่ถูกศาสนาสักชนิดหนึ่ง **ถ้าว่าหยุดเวลาไร ถูกศาสนาเวลานั้น ถูกพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังขรัตนะ เวลานั้น**”

“คนอื่นเขาหยุดได้ ตัวหยุดไม่ได้ก็โทษตัวเอง โทษคนอื่นไม่ได้ ต้องว่าตัวเอง โทษตัวเองทีเดียว ภิกษุสามเณรบางรูปอยากได้ธรรมเต็มที่ อุตส่าห์พยายาม ทำใจให้หยุดนิ่ง หยุดหนักเข้า บางทีมันไม่หยุด ทำไปเท่าไรๆ ก็ไม่หยุด บ่นแต่ไม่หยุด นั่นแหละ จนกระทั่งทำไม่เป็นเสียเลย บางท่านทำประเดี๋ยวเป็นเสียแล้ว เป็นเรื่องไปที่เดียว”

ตัวอย่าง หลวงพ่อวัดปากน้ำ เป็นอุปัชฌาย์บวชพระภิกษุ ให้นำปอยผมมาเป็นนิมิต โดยให้ดูกลางปอยผมที่โค้ง สักครู่ผมก็เปลี่ยนสี กลายเป็นดวงใสเท่าดวงจันทร์ดวงอาทิตย์ จนเข้าถึงธรรมกายได้

หยุดอย่างไร ?

ใจต้องนิ่งอยู่ที่เดียว ที่รอยหยุดของกลางดวงเท่าดวงจันทร์ ดวงอาทิตย์ ที่เรียกดวงปฐมมรรค รอยใส่นั้นเป็นกลางหยุด หยุดอยู่กลางนั้น กลางของกลาง ซ้าย ขวา หน้า หลัง ล่าง บน นอก ใน ไม่ไป กลางของกลางๆๆ ถูกส่วนเห็นดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ ดวงวิมุตติญาณ-ทัสสนะ เข้ากายต่างๆ โดยผ่านทางดวงต่างๆ นี้ จนเข้าถึงธรรมกาย

เมื่อรู้จักตัวจริงอย่างนี้แล้ว เคารพให้ถูกยอมได้อานิสงส์

เมื่อเข้าถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ก็ยอมได้รสชาติแบบเดียวกัน คือ ดั่งได้ไอศถ ลวก ไข่ที่ กำลังขวิดไขวให้สงบ สบายใจ เย็นฉ่ำ ความร้อนด้วยราคะ โทสะ โมหะ ด้วยเดชของพระธรรม โรคภัย ต่างๆ หายเป็นปลิดทิ้ง ด้วยอำนาจของพระสงฆ์ทำให้โรคสิ้นไป

เมื่อมนุษย์หรือเทวดาเข้าถึงพระพุทธ พระธรรมแล้ว ก็ยอมได้รับอานิสงส์เช่นเดียวกัน จึงกล่าวว่า เป็นประโยชน์เกื้อกูลแก่เทวดา และมนุษย์ทั้งหลาย

“พุทธศาสนาท่านบอกตรงๆ ไร่อย่างนี้ บัดนี้วัดปากน้ำสืบเอามาใช้แล้ว เป็นธรรมกาย ๑๕๐ กว่า รสชาติเขารู้กันแล้ว เขาพูดกันได้เป็นเสียงเดียวกัน รสชาติเป็นเสียงเดียวกัน ให้ทำเป็นอย่างนี้นะ”

“ถ้าทำเป็นอย่างเขาแล้วละก็ ก็เข้าถึงพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังขรัตนะ ถูกส่วนเข้าดั่งนี้ละก็ พระพุทธเจ้าอยู่ที่ไหนก็พูดได้นะ อยู่นิพพานก็ไปได้ พระพุทธเจ้าอยู่ที่ไหนไปได้หมด หรือจะอาราธนามาที่นี้ก็ได้ เดียวนี้ก็ได้ทีเดียว”

๘๐
สังจกิริยาคาถา

(ที่ฟังอันประเสริฐ)

๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗

นโม.....

นตฺถิ เม สรณํ อญฺญํ.....

ถ้าเป็นคนจริง คือ มีหลักที่จริง ก็เป็นคนมีแก่นสาร แก่หรือเด็กอย่างมีแก่นสาร และความ
จริง นี้เป็นบารมีของพระพุทธเจ้า ที่สั่งสมอบรมมาทุกพระองค์

หลักที่จริงนั้นเป็นอย่างไร ?

นตฺถิ เม สรณํ อญฺญํ ฯ ที่พึ่งอื่นของเราไม่มี

พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นที่พึ่งอันประเสริฐของเรา ฯ

พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นที่พึ่งของเรา

คนทั่วไปมักคิดว่าเงินทองเป็นที่พึ่ง การได้แต่งงานมีลูกไว้พึ่งพา หรือหญิงหวังพึ่งสามี แต่ความ
จริงตัวเราเองต้องรักความบริสุทธิ์ เหมือนรักษาผ้าขาว ไม่รักษาที่ชื่อว่าไม่รักตัวเอง ตัวนี้แหละเป็นทาง
ไปสู่ที่พึ่ง พระพุทธองค์จึงทรงรับสั่งว่า **อตฺตา ทิ อตฺตโน นาโถ** ตนนี้แหละเป็นเกาะ ตนนี้แหละเป็นที่
พึ่ง ของตัว บริสุทธิ์หรือไม่บริสุทธิ์เป็นของเฉพาะตัว บุคคลอื่นทำบุคคลอื่นให้บริสุทธิ์ไม่ได้ และทรง
รับสั่ง ต่อไปว่า **ธรรมนํนํแหละเป็นเกาะ ธรรมนํนํแหละเป็นที่พึ่ง สิ่งอื่นไม่ใช่**

ในสังจกิริยาคาถา ท่านยกพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นที่พึ่งอันประเสริฐ

เราเอาใจรอดไว้ที่ไหนจึงจะถึงพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังขรัตนะ ?

พระพุทธเจ้า	ไม่ได้อยู่ที่	พระประธานในโบสถ์ เจ้าชายสิทธัตถะ หรือ ตัวผู้รู้เอง
พระธรรม	ไม่ได้อยู่ที่	ตู้ใบลาน ธรรมจักกัปปวัตตนสูตร ที่ทำถูกทำจริงในตัวผู้รู้
พระสงฆ์	ไม่ได้อยู่ที่	ปัญญาวัคคีย์ พระยส พระสาวกทั้งหลาย

พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ เป็นเนमितกนาม ตัวพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังขรัตนะ
นั้นแหละเป็นตัวจริง เป็นต้นกำเนิดให้บังเกิด พุทฺโธ ธมฺโม สงฺโฆ

พุทธรัตนะเยี่ยมให้บังเกิด ไปตรัสรู้ธรรมทั้งสิ้น (อริยสัจ ๔) เกิดสงฆ์เป็นเนमितกนามเกิดขึ้นกับ
พระองค์เป็น พุทฺโธ

พระธรรมรัตนะ ได้รักษาผู้ปฏิบัติไม่ให้ตกไปในที่ชั่ว เกิดสงฆ์ที่เป็นเนमितกนาม เรียก ธมฺโม
สังขรัตนะ รักษาธรรมที่ทำให้เป็นพระพุทธเจ้าไว้ไม่ให้หายไป ธรรมอันพระสงฆ์ทรงไว้เป็น
เนमितกนาม เรียก สงฺโฆ

ทางไปถึงรัตนตรัย มีอยู่ในกายมนุษย์ จรดที่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นมนุษย์ก็จะถูกทาง แล้วใจหยุดเข้าไปอีกผ่านดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายต่างๆ ทั้ง ๑๘ กาย

- เมื่อเห็นธรรมกายหยาบ นั่นแหละ “พุทธโธ”
- ดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกายหยาบ เป็น “ธัมโม”
- สังฆรัตนะ คือ ธรรมกายละเอียด เป็น “สังฆะ”
- เมื่อใจหยุดที่ดวงธรรมธรรมกายละเอียด ก็เข้าไปเรื่อยๆ จนถึงธรรมกายอรหัตละเอียด

เป็นฝั่งของพระพุทธเจ้าที่อบรมสั่งสอนกันมา ถ้ามได้ คั้นดูได้ทั้งหมด สวรรค์ นรก รูปพรหม อรูปพรหม นิพพาน “ไปพูดกันได้ ถ้ามอะไรกันได้ ไปทำอะไรกันได้ รู้เรื่องหมดตลอดจนกระทั่งไปถึง รูปพรหม ๑๖ ชั้น อรูปพรหม ๔ ชั้น ไปตลอดนิพพานไปตลอด พระพุทธเจ้าไปอยู่ในนิพพานที่ไหน ไปพบกันหมด ไปพูดกันได้ ถ้ามกันได้ทั้งนั้น”

ความจริงนี่จึงเป็นหลักใจ ไว้เคารพ ให้เป็นคนมีหลักฐาน เพราะคนไม่มีศาสนาจะไม่มีที่พึ่ง ไม่มีหลักใจไว้แก้ไขตัวเอง แม้พระพุทธเจ้า พระอรหันต์ ก็มีหลักพระทัย ท่านเอาใจจรด ติดแน่นดวงธรรม อรหัต ไม่ได้หาที่อื่น แต่มีในตัวเอง

“เมื่อรู้จักความจริงดังนี้แล้ว พระพุทธเจ้าท่านได้สำเร็จตัดกิเลสเป็นสมุจเฉตพหุ ท่านรู้ว่าท่าน เป็นศาสดาจารย์เอกในโลก ในกามภพ รูปภพ อรูปภพ ไม่มีใครล้ำท่านทีเดียว ไม่มีใครถึงท่านทีเดียว มารพรหมอยู่ใต้บังคับใต้อำนาจหมด”

“นักปราชญ์ทุกๆ ประเทศเขากล่าวกันว่า คนที่ชั่วร้ายนะไม่สำคัญนัก พอแก้ได้ เขาอดทนาระอาใจและเกลียดคนไม่มีศาสนาที่แหละ ไม่มีที่จรดของใจ”

“พระพุทธเจ้าท่านได้เป็นศาสดาเอกในโลก ต้องมีหลักพระทัย หลักใจเหมือนกัน... เมื่อท่านพบ หลักใจเป็นหลักฐาน ท่านก็แนะนำสรรพสัตว์ทั้งหลายให้มีหลักใจ ไม่ใช่มีเองนะ ไม่ใช่ไปหาเองหรือกมีเองเมื่อถึงพระอรหัต เอาใจจรดติดแน่นที่ดวงธรรมที่ทำให้เป็นพระอรหัตทีเดียว ไม่ขยับเขยื้อน”

ท่านยกเป็นตำรับตำราว่า

เย จ อติตา ๑ พระพุทธเจ้าทั้งสิ้นล้วนเคารพศีลธรรม

“เคารพศีลธรรมนั้นเป็นอย่างไร ใจนั้นก็ตั้งอยู่กลางดวงธรรมนั้น ไม่เขยื้อนทีเดียว ตั้งตายตัว ตั้งแน่นหนา ตั้งติดทีเดียว และตำรับตำราอ้างว่า อินทขีลุโปโม แน่หนาเหมือนเสาเขื่อนที่ปักไว้หน้าผา ลมพัดไปจากทิศทั้ง ๔ ไม่เคลื่อนเลย อีกนัยหนึ่ง ปพพตูปโม เหมือนภูเขาที่ตั้งอยู่โดยปกติธรรมดา ลมจะพัดมาจากทิศทั้ง ๔ จะให้ภูเขาเขยื้อนไม่ได้เลย”

พระพุทธเจ้า มีอยู่ ๖ จำพวก คือ

๑. สัพพัญญูพระพุทธเจ้า
๒. ปัจเจกพระพุทธเจ้า
๓. สาวกพระพุทธเจ้า
๔. สุตพระพุทธเจ้า
๕. พหุสุตพระพุทธเจ้า
๖. อนุปุทเจ้า

“เป็นธรรมกายแล้วเป็นพระพุทธเจ้าทั้งนั้น เป็นอนุพุทธเจ้า”

เมื่อประสงค์ความเป็นใหญ่ ให้ระลึกถึงคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า คือ เคารพสัมมาธรรมตั้ง อยู่ในพระธรรม คำก็ไม่โกรธ ไม่อิจฉาใคร ย่อมเป็นใหญ่เป็นประธานคนได้ เหมือนพระพุทธเจ้า ที่ใครว่าท่านก็ไม่กระเทือนเลย

วิธีเคารพสัมมาธรรม

- ตั้งมั่นอยู่ในศีล ตามฐานะของตน เป็นอายุพระศาสนา
- ตั้งมั่นในกลางดวงสัมมาธรรม กลางกายมนุษย์อย่างไม่คลอนแคลน แม้ยังไม่เข้าถึง ก็ถือว่า มาถูกทาง

เคารพสัมมาธรรมแล้วดีอย่างไร ?

“ถ้าว่าใครเคารพสัมมาธรรมละก็ ไม่ต้องหาข้าว ไม่ต้องหาข้าวสารนะ ไม่ต้องเที่ยวขอเขานะ ไปนั่งอยู่คนเดียวในป่า เขาก็ต้องเลี้ยง เขาก็ต้องเอาข้าวไปเลี้ยง เอาอาหารไปเลี้ยง เอาผ้าให้แห้งห่ม อย่าไปทุกข์ร้อนไปเลย ให้มั่นอยู่ในสัมมาธรรมเข้าเถิด”

“อยากจะได้สัมมาธรรมจะเอาใจไปจรดตรงไหนเล่า จุดศูนย์กลางของกายมนุษย์ ไสบริสุทธิเท่าฟองไข่แดงของไก่ นั่งอยู่กลางนั้นแหละให้เห็นดวงให้ได้ ถ้าไม่เห็น ก็จรดอยู่กลางดวงนั้นแหละ อย่าไปจรดที่อื่น จะตัดหัวขั้วแห้งก็ไม่จรดที่อื่น จะตัดหัวขั้วแห้ง เขาบอกว่าโน้นแน่เจ็บไข้เต็มที่จะตายแล้ว หมอที่โน้นแน่ดีนัก ยิ้มเฉยใจปักอยู่ที่ธรรมนั้น ปวดแข็งปวดขาจัด บักเข้าไป ร้อยโอยๆ ก็ช่าง เขาบอกว่าโน้นแน่ๆ ผู้เป่าแกงอยู่ที่โน้นดีนัก ยิ้มเฉย ยิ้มแฉ่ง เอาใจปักอยู่ที่ธรรมนั้นแหละ ใครๆ ไม่ช่วยก็ปวดตายไปเถิด ไม่ได้เคลื่อนไปจากธรรม”

“จ้าวผีมันจะดีกว่ามนุษย์อย่างไร มนุษย์ดีกว่าจ้าวผีเป็นกายเป็นกอง ถ้าว่ามีฤทธิ์มีเดชก็มีเหมือนผีซิ มนุษย์ก็มีฤทธิ์เดชส่วนมนุษย์เหมือนกัน ข้าก็มี ฤทธิ์ส่วนนั้นในธรรมรัตนะเหมือนกัน ข้าไม่่งอ่อนแอ คลอนแคลน ไม่ตามใครละ”

- พระหรือคนชนิดนี้ ได้ชื่อว่า “เคารพสัมมาธรรมแท้ๆ”

(ความสำรวมระวัง)

๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗

นโม.....

สุภานุปลสี วิหรนตฺ.....

บุคคลมีความสำรวมระวัง ย่อมประพฤติดีได้ จนถึงขั้นบรรลุมรรคผลนิพพานทีเดียว
พระสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงทรงตักเตือนบุคคลทั้งหลายว่า
ถ้าแม้ว่าปราศจากความสำรวมระวังแล้ว จะไปสู่มรรคผลนิพพานไม่ได้ ต้องเวียนว่ายตายเกิด
อยู่ใน ๓ ภพ (กามภพ รูปภพ อรูปภพ) และพ้นจากวิภวาททั้งสามไม่ได้ (วิปากวิภวาท กรรมวิภวาท กิเลส-
วิภวาท)

ดังพระบาลี **สุภานุปลสี วิหรนตฺ อินฺทริเยสุ อสฺวตฺ ฯ**

แปลได้ความโดยย่อว่า

มารย่อมรังควานบุคคลนั้นได้ คือ ผู้ไม่สำรวมในอินทรีย์ ผู้เห็นตามซึ่งอารมณ์อันงาม
ไม่รู้จักประมาณในการบริโภค
จมอยู่ด้วยอาการอันบัณฑิตพึงเกลียด
มีความเพียรเลวทราม

ผู้สำรวมไม่ได้เป็นอย่างไร ?

คือ ผู้ที่เห็นตามอารมณ์ที่งามอยู่ ชอบใจในรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส ที่เรียกว่า **โณฏฐัพพะ**
เป็นอารมณ์ที่เกิดกับใจ ทำให้เกิดความเพลิดเพลินในเรื่องอารมณ์ที่ชอบใจนั้นๆ เรื่อยไป ไม่อยากทิ้ง
ไม่ยอมห่างไป เหมือนนกกระเรียนตกเปือกตมเพลินอยู่ในสัมผัสนั้น ทั้งสัมผัสไม่ได้ในโณฏฐัพพะ
ได้ชื่อว่าสำรวมไม่ได้ ได้แก่

๑. อินฺทริเยสุ อสฺวตฺ

ไม่ระวังอินทรีย์ทั้ง ๖ คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ อันเป็นตัวศีลสำคัญของพระภิกษุสามเณร

๒. โภชนมฺหิ อมตฺตณฺญํ

ไม่รู้จักประมาณในโภชนาหาร คือ ไม่ประมาณการใช้สอย หาเงินเท่าไรก็หมด บริโภคไม่
ประมาณ ถึงกับต้องกู้หนี้ยืมสิน บริโภคจนเจ็บป่วยถึงแก่ชีวิต เป็นต้น

๓. จมอยฺตุด้วยอาการอันบัณฑิตพึงเกลียด ได้แก่

๓.๑ **คนเกียจคร้าน** (กุสีตฺ) เพราะปราศจากศรัทธาในพระรัตนตรัย “คนไม่มีศรัทธา มา
อยู่วัดอยู่วาทีนอนอืด อยู่บ้านก็นอนอืด ไม่มีศรัทธาไม่เชื่อมั่นเข้าไปในพระรัตนตรัย”

๓.๒ คนมีความเพียรเลว (เห็นวิริย) คือ ทำแต่ความชั่วด้วยกาย วาจา ใจ ถึงจะเพียรไป ก็มีแต่ให้โทษ “ในจำพวกเหล่านี้ ได้ชื่อว่าไม่พ้น มารย่อมรังควานได้ เป็นลูกมือของพญามาร มารจะต้องการอย่างไร ก็ได้สมความปรารถนาของมารทุกสิ่งทุกประการ จะให้ครองเรือนเสียตลอดชาติ ไม่ขยันจำศีลภาวนา ก็ต้องเป็นไปตามอำนาจของมาร จะให้ไปดมพรสพต่างๆ ตามใจมาร บังคับ ให้เป็นไปตามอัธยาศัยของมารแท้ๆ”

ตามบาลี : **วาโต รุกขั วุพฺพลนฺติ ฯ**

เหมือนลมเมื่อพัดมาแต่เล็กน้อยเท่านั้น ต้นไม้ที่ใกล้จะทลายอยู่แล้ว ไปกระทบลมเข้าจากทิศ ทั้ง ๔ แต่อย่างใดอย่างหนึ่ง ก็โค่นล้มลงไปง่าย ๆ เพราะมันใกล้จะล้มอยู่แล้วนั้น

ถ้าว่าสำรวมได้เสียแล้วก็เป็นคนดี ภิกษุก็เป็นภิกษุดี สามเณรก็เป็นสามเณรดี อุบาสก ก็เป็นอุบาสกดี อุบาสิกา ก็เป็นอุบาสิกาดี เพราะความสำรวมเสียได้

ดังพระบาลี **อสุภานุปสฺสี วิหรนฺตํ อินฺทริเยสุ สุลฺลวฺตํ ฯ**

แปลได้ความโดยย่อว่า

มารย่อมรังควานบุคคลนั้นไม่ได้เพราะสำรวม
เพราะเห็นตามอารมณ์อันไม่งามอยู่
สำรวมแล้วในอินทรีย์ทั้งหลาย
รู้จักประมาณในโภชนะเครื่องใช้สอยกิน
มีศรัทธา ปรารถนาความเพียร
นั้นแหละมารรังควานไม่ได้
เหมือนลมซึ่งจะพัดภูเขาอันล้วนแล้วด้วยหิน
ให้สะเทือนไม่ได้ ฉะนั้น

ผู้สำรวมได้เป็นอย่างไร ?

คือผู้เห็นตามอารมณ์ว่าไม่งามอยู่ทั้งรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส คือ เห็นว่าไม่งาม มีเกิดมีดับ ตัวไม่มีจริง รูปงามไม่มี เสียงไพเราะไม่มี รส กลิ่นหอม สัมผัสนั้นล้วนเป็นของหลอกลวง จึงสำรวมด้วย : -

๑. สำรวมในอินทรีย์ทั้ง ๖

คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ สำรวมได้หมดยังประโยชน์ให้สำเร็จหนักขึ้น ถ้าสำรวมไม่ได้ก็ให้โทษ

๒. รู้จักประมาณการใช้สอยปัจจัย ๔

๒.๑ อาหาร ในครั้งพุทธกาลและหลังพุทธกาล บางท่านจะตั้งใจสำรวมเรื่องอาหารมาก ถึง กับใช้เครื่องตวงอาหารบ้างก็กำหนดด้วยอาหาร เช่น ข้าวสาร ข้าวสุก ให้บริโภคพอในเขตที่ สำรวมของตน บางท่านใช้ประมาณท้องอิ่มจึงหยุด หรือหย่อนอิ่ม แล้วดื่ม น้ำตาม ให้ท้องไม่เฟ้อ ประสงค์ให้ธาตุย่อยง่าย

สิ่งใดให้โทษแก่ร่างกายถึงด ถ้าให้คุณก็รับแต่พอมิ ตามสะดวกแก่ร่างกายอย่างสำรวม แล้วแต่ธาตุธรรมชาติของตน เช่น คนแก่ชอบมะระ แต่เด็กบอกว่าขม

๒.๒ รู้จักกระหมัดกระหม่อมผ้าสำหรับใช้สอย มิฉะนั้นจะต้องเป็นหนี้เป็นปาวเขาทีเดียว

๒.๓ เสนาสนะ ที่นั่งนอน บ้านเรือน เมื่อทрудโทรมต้องซ่อมแซม ที่ไหนถูกน้ำไม่ได้ต้อง
ระวัง เป็นต้น

๒.๔ ยารักษาโรค ใช้ให้ถูกต้อง และถูกเวลาในยามป่วยเท่านั้น

๓. มีความศรัทธา

เชื่อมั่นว่าพระรัตนตรัยมีอยู่จริงคือ

- จักรักษาพระรัตนตรัยให้อยู่ในใจมั่น ให้ฝูงใสจนสุดทางพระพุทธเจ้า พระอรหันต์ ทั้ง
นั่ง นอน ยืน เดิน เห็นตลอด

- เชื่อว่าทำดีได้ดี ตายแล้วไปเกิดตามที่ประกอบเหตุไว้

๔. บรรารภความเพียรอยู่เนื่องนิตย์

เมื่อรักษาศีล ก็ให้บริสุทธิ์ไม่คลาดเคลื่อน ทำสมาธิยิ่งๆ ขึ้นจนถึงปัญญา เพียรต่ำลงมาก็ได้
แก่ เลี้ยงชีพชอบ แก่ไขใจให้ถูกตามคำสอนพระพุทธองค์ ได้ชื่อว่า **ผู้บรรารภความเพียร**

เมื่อทำได้ขนาดนี้ มารย่อมรังควานเขาไม่ได้ เพราะเขาเป็นผู้ตั้งอยู่ในความมั่นคง เป็นเชื้อ-
สายของพระสมณโคดม เป็นเชื้อสายของพระพุทธศาสนาทีเดียว เป็นลูกศิษย์ของพระพุทธเจ้า ไม่ใช่
ลูกศิษย์ของพญามาร เมื่อสำรวมได้เช่นนี้ ย่อมหลุดพ้นจากทุกข์ทั้งปวง สมทานอยู่ในศีลของตน อย่าให้
คลาดเคลื่อน

จะสำรวมระวังอย่างไร ?

- วิธีสำรวมศีล ใจต้องอยู่ที่ศูนย์กลางกายที่ดวงธรรมใส ที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ เป็นที่เกิดของ
ศีล เมื่อเอาใจหยุดตรงนั้นได้ ก็ถูกความสำรวม

พอดตากระทบรูป	แปลบมาที่ใจ	ที่ใจหยุด	สั่งว่า	ไม่เอา	นี่เป็นพิษแก่ข้า
พอลเสียงกระทบหู	แปลบมาที่ใจ	ที่ใจหยุด	สั่งว่า	ไม่ได้	ไปรักเขาก็เป็นอภิขมา เพ่งแล้วเป็น โทมนัส
พอกลิ่นกระทบจมูก	แปลบมาที่ใจ	ที่ใจหยุด	สั่งว่า	ไม่ได้	ถ้าไปติดเข้าเป็นวิสภาค ข้าศึกต่อเรา
พอรสกระทบลิ้น	แปลบมาที่ใจ	ที่ใจหยุด	สั่งว่า	ไม่ได้	เดี๋ยวความดีใจ เสียใจ ประทุษร้ายเรา
พอลสัมผัสกระทบกาย	แปลบมาที่ใจ	ที่ใจหยุด	สั่งว่า	ไม่ได้	สิ่งนี้ยุ่งไม่ได้ เดี่ยวเสีย ภูมินักปราชญ์ จะเป็น ใจพาล

- ถ้าใจหยุด สิ่งที่มากระทบมารวมกันก็เข้ามาไม่ได้ ถ้าปล่อยให้เลยเข้ามา เป็นขาดความสำรวม
เป็นโทษ อภิขมาเขายังคับใจ เดี่ยวดีใจ เสียใจ ที่เสียใจญาติตาย จนฆ่าตัวตายตามก็เพราะเหตุนี้

- การไม่สำรวม ยังเป็นเหตุของการฆ่า ทำร้ายกัน

ยกตัวอย่าง : พระดาบสอยู่ในป่า เกิดอยากได้รสอาหาร ออกไปหาอาหาร ได้แกงเหี้ยของ
ชาวบ้านมา รู้สึกดีใจในรสชาติ พอรู้ว่าเป็นแกงอะไร จึงคิดฆ่าเหี้ยโพธิสัตว์ที่ปฏิบัติตน เพียงเพราะ
อยากกิน เกิดจากไม่สำรวมในรส

“ไอ้ที่ฆ่าฟันกันตายอยู่โครมๆ นี่แหละ ฆ่าตัวเองตายบ้าง ฆ่าคนอื่นตายบ้าง ฟันแทงกันตายบ้าง เกิดรบราภักันนะ ตีตรสทั้งนั้นนะ ไม่ตีตรสก็ตีดสัมผัส ไม่ตีดสัมผัสก็ตีดรูป ไม่ตีดรูปก็ตีดเสียง ไม่ตีดเสียงก็ตีดกลิ่น ไม่ตีดกลิ่นก็ตีดรส นี่แหละติดเหล่านี้ทั้งนั้น ที่ฆ่ากันตายร้ายนักทีเดียว ถ้าสำรวจไม่ได้ ร้ายนักทุกสิ่งทุกอย่างละ เป็นภัยนักทีเดียว”

“นี่ธรรมารมณ์ที่เกิดกับใจ ก็นอนนิ่งอยู่ในมุ้ง คินยันรุ่งไม่หลับไม่นอน ก็คิดถึงรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัสที่ผ่านไปแล้วบ้าง ที่ในปัจจุบันบ้าง ที่จะมาข้างหน้าบ้าง... ไม่ให้ความยินดีเข้าไปประทุษร้าย ใจหยุดนิ่งเสีย หยุดนั้นแหละถูกต้องร่องรอยความ ประสงค์พระพุทธศาสนา”

สรุป : กระทำสละปล่อยอารมณ์หมดทีเดียว

ได้สมาธิแล้วใจหยุดนิ่ง

เมื่อจิตไม่เกาะเกี่ยวกับอารมณ์ ก็ได้ “สมาธิ”

หนึ่งหนักเข้าไปทุกที ก็ได้ “เอกัคคตาจิต”

“นี่ต้องสำรวจอย่างนี้นะ จึงจะถูกต้องความประสงค์ใจดำของพระพุทธศาสนา สำรวมได้เช่นนี้จะเอาตัวรอดได้ เข้าถึงซึ่งสมาธิ เมื่อเข้าถึงซึ่งสมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ เป็นลำดับไป ก็จะได้บรรลุมรรคผล สมมาตปรารธนา”

๘๒

ติลักขณาทีกาภา ๓

(ความไม่เที่ยง เป็นทุกข์ ไม่ใช่ตัว)

๑ สิงหาคม ๒๔๘๗

นโม.....

สพฺเพ สงฺขารา อนิจฺจาติ.....

ธรรมนี้เป็นธรรมชั้นสูง เป็นไปในทางปัญญา ไม่ใช่ศีลหรือสมาธิ เพราะแสดงความจริง คือ ความไม่เที่ยง เป็นทุกข์ ไม่ใช่ตัว เพื่อหนทางอันบริสุทธิ์ของพระอริยบุคคล

๑. สพฺเพ สงฺขารา อนิจฺจาติ ฯ

สังขารทั้งปวงไม่เที่ยง
เมื่อใดบุคคลเห็นตามปัญญาว่าไม่เที่ยง
เมื่อนั้นก็จะเบื่อหน่ายในทุกข์
นี้หนทางหมดจดพิเศษข้อหนึ่ง

สังขารมีอะไรบ้าง ?

๑. ปุญฺญาภิสังขาร (สังขารที่บุญตกแต่ง) ได้แก่ มนุษย์แสนโกฏิจักรวาล อนันตจักรวาล กายทิพย์ในสวรรค์ ๖ ชั้น รูปพรหม ๑๖ อรูปพรหม ๔

๒. อปุญฺญาภิสังขาร (สังขารที่บาปตกแต่ง) ได้แก่ อบายภูมิ ๔ เปรต อสุรกาย เดียรัจฉาน สัตว์นรก ๔๕๖ ชุม

๓. อเนนฺดาภิสังขาร (สังขารที่ไม่หวนไหว) อรูปสัตว์ อสัญญีสัตว์ ที่เป็นสังขารที่ไม่หวนไหว ด้วยโลกธรรม บุญบาปตกแต่งไม่ได้ชั่วคราวหนึ่ง

ผู้ที่เป็นวิปัสสนาคามีจึงเห็นว่า :

สังขารทั้งสามล้วนไม่เที่ยง แปรผันเป็นปกติ คือ มีเกิดขึ้น มีแก่และแตกสลาย เมื่อเห็นเช่นนี้ ใจของเราก็สลัดไม่เอยากเกี่ยวข้องกับสังขาร เมื่อใจไม่เกาะติด ใจก็ว่างจากสังขาร ใจว่างนั้นแหละเป็นหนทางบริสุทธิ์หมดจด เป็นทางไปของพระอริยบุคคล

๒. สพฺเพ สงฺขารา ทุกฺขาติ ฯ สังขารทั้งปวงเป็นทุกข์ ฯ

เมื่อสังขารมีเกิดเป็นเบื้องต้น มีแก่เป็นท่ามกลาง มีตายเป็นอวสาน ล้วนเป็นทุกข์ทั้งสิ้น เทวดาหรือมนุษย์ ไม่มีใครสุขจริง สุขชั่วคราแล้วทุกข์อีก เมื่อเห็นจริงเช่นนี้ก็ไม่ติดด้วยสังขาร รู้เห็นจริงเช่นนี้ ก็เป็นทางไปของพระพุทธเจ้า

สังขารที่เป็นไปในภพ ๓ คือ กามภพ รูปภพ อรูปภพ หรือ เป็นไปในวิภวภูตทั้ง ๓ คือ กรรมวิภวภูต กิเลสวิภวภูต วิปากวิภวภูต เมื่อเป็นสังขารแล้ว จะได้เป็นสุขเป็นไม่มี ย่อมเป็นทุกข์ทั้งสิ้น

“ก็เทวดาเขาว่าเป็นสุขอย่างไรเล่า เป็นสุขหลอกลวง ไม่ใช่สุขจริงๆ สุขหลอกลวงเหมือนสุขมนุษย์อย่างนี้แหละ ยิ้มแย้มแจ่มใส หัวเราะร่าเริงบันเทิงใจ ประเดี๋ยวหน้าดำคร่ำเครียด เสียอกเสียใจกันวุ่นวายแล้ว แดกกายทำลายนี้แล้ว เจ็บปวดขึ้นแล้ว ตึงตังเกิดขึ้น รมทัพจับศึกตายกันสิ้นแล้ว เป็นทุกข์กันจำละหวั่นแล้ว เหตุนี้ไม่เที่ยงอย่างนี้ ยักเยื้องแปรผันอยู่อย่างนี้แล้ว ก็เป็นทุกข์จริงๆ”

๓. สัพเพ ธมฺมา อนัตตานิ ๑ ธรรมทั้งหลายไม่ใช่ตัว

เมื่อใดบุคคลเห็นตามปัญญาว่า ธรรมทั้งหลายไม่ใช่ตัว จึงจะจะได้จริง สังขารมีที่ไหน ธรรมก็อยู่ที่นั่น ดังนั้น ธรรมจึงอยู่ในกายมนุษย์ทุกคน

ธรรมเป็นอย่างไร ?

เป็นดวงใส มนุษย์ได้มาด้วยความบริสุทธิ์กาย วาจา ใจ พอแตกกายทำลายขั้นนี้ก็ไดดวงธรรมสำหรับเกิดเป็นมนุษย์ ในกายมนุษย์ยังมีกายต่างๆ ซ่อนลงไปอีก ทุกกายล้วนมีธรรมที่ทำให้เป็นกายนั้นเช่นกัน

กายมนุษย์ประกอบด้วย **เบญจขันธ์** คือรูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ล้วนเป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา

ส่วนธรรมที่ทำให้เบญจขันธ์บังเกิดหรืออาศัยอยู่ได้ ก็ไม่ใช่ตัว เพราะดวงธรรมทั้งหลายที่ทำให้เป็นกายต่างๆ ๘ กาย เป็นที่อาศัยของตัว จึงเป็นอนัตตา คือไม่ใช่ตัว เช่น

ดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ไม่ใช่ตัว เป็นที่อาศัยของกายมนุษย์ละเอียด

ดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ละเอียด ไม่ใช่ตัว เป็นที่อาศัยของกายทิพย์ กายทิพย์ก็ประกอบด้วยเบญจขันธ์ จนกระทั่งถึงกายอรูปพรหมละเอียด

“สูงขึ้นไปกว่านี้เข้าถึงกายธรรมกายธรรมนั้นแหละเป็นนิจจัง สุขัง ดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกายก็เป็นอัตตา ส่วนดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายแปดกายเบื้องต้นเป็นอนัตตา ไม่ใช่ตัว จะเป็นอัตตาไม่ได้ เพราะยังเป็นสมมตอยู่”

เข้าถึงกายธรรมจึงจะเป็นตัวจริง

ตั้งแต่กายธรรมไป ๑๐ กาย ยกเป็น นิจจัง สุขัง ดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายธรรมก็เป็นอัตตา คือเป็นตัว

กายธรรมก็มีขั้น แต่เป็น **“ธรรมชั้น โดยวิมุตติ”** ไม่สมมุต ตามขั้นไปเรื่อยๆ เมื่อถึงกายธรรมพระอรหัต ก็เป็นนิจจัง สุขัง อัตตาแท้ๆ หมดยังก่อน เป็นวิมุตติที่เด็ดขาดหมดจากสังโยชน์เบื้องต่ำเบื้องสูง เพราะเป็น **“วิราคะตวิราคะธรรม”** คือ ธรรมทั้งก่อน

นี้แหละเป็นทางไปพระนิพพาน

ตนเป็นที่พึ่งของตน

ตน คือ กายมนุษย์ เป็น“ตนโดยสมมุตติ” ส่วนธรรมกายทั้งสิบกายเป็น “ตนโดยวิมุตติ”

ธรรม คือ ดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ และกายต่างๆ

กายมนุษย์และกายอื่นๆ ล้วนมีตนมีธรรม อาศัยธรรมนี้เข้าไปในกายต่างๆ จนถึงกายธรรม อันเป็นที่พึงสูงสุด พระองค์จึงตรัสว่า **“ตนนั้นแหละเป็นที่พึง” “ธรรมนั้นแหละเป็นเกาะ”**

เมื่อเข้าไปถึงกายต่างๆ กายนั้นก็คือตน ดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายนั้น ก็คือ ธรรม ๘ กายแรกที่ยังเป็นกายในภพเป็นตนโดยสมมุติ ธรรมจึงเป็นสมมุติเหมือนกัน แต่เมื่อเข้าไปถึงกายธรรม ตนและธรรมก็เป็นโดยวิมุตติ ไม่ใช่สมมุติ จนกระทั่งเข้าถึงพระอรหัตต์ นี่เป็นที่พึง จะพึงสิ่งอื่นนอกจากตนที่ทำให้เป็นตนนั้นไม่ได้

พระสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงตรัสว่า

อุปภา เต ๑ ชนเหล่าใดมีปกติไปถึงฝั่ง คือ พระนิพพาน ชนเหล่านั้นมีประมาณน้อย เพราะต้องเข้าถึงธรรมกายนี้ก่อนจึงจะไปได้ ถ้าถึงพระอรหัตต์ก็ไปนิพพาน ไม่ต้องกลับมาอีกเลย นอกนั้นก็มักจะชกเลอะชกช้ำขังภพนี้ **“เหมือนวัดปากน้ำ มีธรรมกายกันตั้ง ๑๕๐ กว่า ไปนิพพานได้ทั้งนั้น ไปแล้วกลับ ไปแล้วกลับมา มีน้อยนักที่มีปกติไปสู่นิพพาน มีน้อยนัก”**

ผู้ปฏิบัติตามธรรมที่พระตถาคตตรัสไว้ดีแล้ว จึงจะเดินไปตามทางมรรคผล ศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ ซึ่งเป็นเอกายนมรรค ล่วงเสียซึ่งวัฏฏะ อันเป็นที่ตั้งแห่งมัจจุ ที่บุคคลข้ามได้ยากจากการเกิด แก่ เจ็บ ตาย

เมื่อเข้าใจหลักนี้ก็ให้แน่ใจว่า **วัฏฏะ เป็นที่ตั้งของมัจจุ คือ ตั๊กกิลส** ถ้าเราไม่พ้นกิลส ตราบนั้นก็ต้องเวียนว่ายตายเกิดใน กามภพ รูปภพ อรูปภพ ไม่รู้จบ หากพลาดพลั้งกิลสบังคับให้เป็นไป ก็ต้องได้รับทุกข์ทรมานในอบายภูมิ ๔

ให้เราเห็นว่า สังขารทั้งปวงไม่เที่ยง สังขารทั้งปวงเป็นทุกข์ ธรรมทั้งหลายไม่ใช่ตัว แล้วเข้าถึง ตัว คือธรรมกายให้ได้ **ธรรมกาย เป็นนิจจัง สุขัง อัตตา**

๔๓
ติลักขณาทีกาถา ๔

(ธรรมชาวธรรมดำ)
๗ สิงหาคม ๒๕๕๗

นโม.....
กณห์ ฌมม วิปพาย.....

บัณฑิตพึงละธรรมดำ ยังธรรมขาวให้เจริญ จะปฏิบัติให้ถูกต้อง ต้องขัดกาย วาจา ใจ ออกเป็นชั้นๆ

ฝ่ายธรรมดำ

กายมนุษย์ และ กายมนุษย์ละเอียด
มือภิชฌา พยาบาท มิจฉาทิฎฐิ

กายทิพย์ ทั้งหยาบและละเอียด
มีโลภะ โทสะ โมหะ

กายรูปพรหมทั้งหยาบและละเอียด
มีราคะ โทสะ โมหะ

กายอรูปพรหมทั้งหยาบและละเอียด
มีกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย อวิชชานุสัย

ฝ่ายธรรมขาว

ทาน เมตตา สัมมาทิฎฐิ

ไม่โลภ ไม่โกรธ ไม่หลง

ไม่กำหนด ไม่ขัดเคือง
ไม่หลงมงาย

ปฐมมรรค มรรคจิต
มรรคปัญญา

อีกนัยหนึ่งของธรรมชาวธรรมดำ

ชีกธรรมชาว เห็นดวงใสดูจระจกคันฉ่อง คือ ดวงธัมมานุปัสสนาสติปัญญา ดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ เห็นกายมนุษย์ละเอียด เข้ากลาง ๖ ดวง จนเข้าถึง กายต่างๆ ถึงกายอรหัตละเอียด

“ถ้าไม่เห็นดังนี้ อยู่ใน**ชีกธรรมดำ** เป็นธรรมของพญามาร เป็นบ่าวของ พญามารไป เขาบังคับใช้สอยเหมือนเด็ก ๆ เล็ก ๆ เหมือนทาสกรรมกร ไปอยู่ใน กำมือของมาร”

โอภา อโนกมาคมม ๙ เมื่อมีธรรมชาวเช่นนี้แล้ว อาศัยนิพพาน ไม่มีอาลัย ยินดีได้ด้วย ยาก ในพระนิพพานอันสงัด ๙

ธรรมนี้เป็นเรื่องลึกซึ้ง ยากแก่การฟังการเทศน์ ต้องรู้จัก **“อายตนะ”** เสียก่อน

“โลกายตนะ” คือ อายตนะของโลก ดึงดูตรูปร รส กลิ่น เสียง สัมผัสที่ซอบใจให้เราติดอยู่กับมัน ไม่หลุดเลย ทั้งหญิงชาย ภิกษุสามเณร อุบาสกอุบาสิกา ได้แก่

๑. อายตนะโลกันต์ ถ้าสัตว์โลกมีกรรมดำนาน ไม่มีชาวเจ็อบนเลย แดกกายทำลายชั้น์โลกันต์มีแรงมากก็ตั้งดูตไป อยู่ต่ำกว่าภพ ๓ ลงไป ๓ เท่าภพสาม นับเวลาครบกำหนดที่ติดอยู่ในโลกันต์ไม่ได้

๒. อายตนะอเวจี ตกนรกอเวจีเมื่อทำกรรมหนัก เรียกว่า “อนันตริยกรรม” ต่อไปนี้ ปีตุฆาต มาตุฆาต ฆ่าพระอรหันต์ ทำพระโลหิตพระพุทธรเจ้าให้ห้อขึ้น ยุยงสงฆ์แตกแยก

๓. อายตนะนรก มี ๔๕๖ ชุม เป็น

มหานรก ๘ ชุม

บริวารนรก เรียก อุตสหนนรก ๑๒๘ ชุม

บริวารรอบนอก คือ ยมโลกนรก ๓๒๐ ชุม

๔. อายตนะของสัตว์เดรัจฉาน ถ้าทำชั่วด้วยกาย วาจา ใจ หย่อนลงมา แดกกายทำลายชั้น์ก็ถูกตั้งดูต ไปเกิดในท้องสัตว์เดรัจฉาน แต่มีกายละเอียดข้างในเป็นมนุษย์

๕. อายตนะของเปรต อสุรกาย ทำชั่วหย่อนมาเป็นเปรต มีไฟไหม้ตัว ทำชั่วหย่อนกว่านี้เป็น อสุรกาย

๖. อายตนะของมนุษย์ บริสุทธิ์ด้วย กาย วาจา ใจ อายตนะตั้งดูตไปติดอยู่ชั่ววมดลูก เกิดเป็นมนุษย์

๗. อายตนะสวรรค์ ๖ ชั้น อายตนะทิพย์ตั้งดูตไปกำเนิดในกายทิพย์ ชั้นกามภพมี ๑๑ คือ มนุษย์ ๑ สวรรค์ ๖ อบายภูมิ ๔

๘. อายตนะรูปภพ เพราะได้ปฐมฌาน ทุติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน แล้วฌานนั้นไม่เสื่อม เป็นแผ่นใส เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ วา หนา ๑ คืบ เป็นแผ่นกลมเป็นวงเวียนแต่ไม่กลมรอบตัว

๙. อายตนะอรุภพ เมื่อได้อรุภพ ๔ ไม่เสื่อม แดกชั้น์แล้ว อรุภพตั้งดูตไป แต่ยังออก จาก ภพ๓ ไม่ได้ ถ้าจะให้พ้นจากอายตนะเหล่านี้ ต้องไปนิพพาน

๑๐. อายตนะนิพพาน

พระพุทธเจ้าตรัสว่า “**ดูกรภิกษุทั้งหลาย อายตนะ คือ นิพพานมีอยู่**”

เมื่อทำถูกส่วนของนิพพาน อายตนะนิพพานก็ตั้งดูตไปสู่นิพพาน เป็นอายตนะภายใน ไม่ใช่ ภายนอก คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ

ทำถูกส่วนเข้านิพพานอย่างไร ?

การเข้าซีกขาวฝ่ายเดียว ชาวจนใสหนักเข้าไม่มีตาเจ็อบนแม้เท่าปลายผม ก็จะได้ดวงธรรม ใน กลางธรรมกายอรหัต วัดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒๐ วา กลมรอบตัว แดกกายทำลายชั้น์อายตนะนิพพาน ตั้งดูตไป

โอภา ๗ เมื่อมีกรรมชวเช่นนั้น อาศัยนิพพาน ไม่มีอาลัย จากอาลัย อาศัยนิพพาน

ท่านจึงได้สอนให้ถอนอาลัย **ถ้าถอนอาลัยไม่ได้ก็ไปนิพพานไม่ได้** อาลัยในรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส ถอนไม่ออกจากการตั้งบ้านเรือน

เราเกิดมาก็ติดอยู่กับสิ่งต่างๆ ทั้งครอบครัว เงินทอง เหมือนนกกระเรียนที่เพลิดเพลิน ว่ายน้ำ อยู่ในเปือกตมไม่ยอมขึ้น ทั้งๆ ที่ทุกอย่างไม่ใช่ของเรา เป็นสำหรับภพ ๓ ที่เราเพียงมาใช้ชั่วคราว แม้ใน สวรรค์ทั้ง ๖ ชั้น ก็เป็นของภพทิพย์ไม่ใช่ของเรา เมื่อเห็นความจริงเช่นนี้ก็ไม่ติดอาลัย มุ่งไปนิพพาน

วิเวก ยตถ ทูรมํ ฯ ยินดีได้ยากในนิพพานอันสงัดใด

การปล่อยอาลัยไม่ใช่ของง่าย จึงทำให้ไม่อาจยินดีในนิพพานได้ ถ้ายังมีอาลัย อายตนะนิพพานก็ดึงดูดไปไม่ได้ เพราะอายตนะโลกดึงดูดเอาไว้

ยินดีเฉพาะในนิพพานเมื่อละกาม

พระพุทธเจ้าตรัสว่า “หมุ่สัตว์เนิ่นช้ำอยู่ด้วยเบญจธรรมทั้ง ๕ คือ รูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส ที่เป็นตัว **พัสดุกาม**” ส่วนความยินดีในรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัสที่ชอบใจ เรียก **กิเลสกาม**

เมื่อละกิเลสกาม และพัสดุกามได้ก็ไม่มีกังวล ปรารถนาเฉพาะพระนิพพาน

เมื่อชำระตนผ่องแผ้วจากกิเลส ไม่มีธรรมดำ มีแต่ธรรมขาว ก็รู้เห็นตามความเป็นจริง เมื่อรู้เห็น ตามความเป็นจริง จึงไม่ยึดมั่น สละปล่อยเบญจขันธ์ ๕ ย่อมเป็นผู้ไม่มีอาสวะ มีความโพลงดับสนิทใน โลก อายตนะนิพพานดึงดูดไปที่เดียว

๔๔

สุขที่สัตว์ปรารถนาจะพึงได้

(สละสุขน้อยสู่สุขมาก)

๑๙ กันยายน ๒๕๙๗

นโม.....

มตตาสุขปริจจาคา.....

มนุษย์ทั้งหลายแม้สัตว์เดียรัจฉาน ล้วนแสวงหาความสุข หลีกเลียงจากทุกข์ แต่ผู้แสวงหาเป็นเท่านั้นจึงจะพบสุขยิ่งใหญ่ไพศาล สุขอันนี้ พระบรมศาสดาทรงรับสั่งด้วยพระองค์เอง เพื่อให้สัตว์แสวงหาสุขยิ่งขึ้นไป โดยละสุขเล็กน้อยเสีย

มตตาสุขปริจจาคา ๗ ถ้าบุคคลพึงเห็นสุขอันไพบูลย์เพราะละสุขอันน้อยเสีย หรือเพราะละสุขพอประมาณเสีย ผู้มีปัญญาเมื่อเห็นสุขอันไพบูลย์ ก็พึงละสุขพอประมาณเสีย

สุขเล็กน้อย กับ **สุขไพบูลย์** จึงเป็นใจความในพระคาถานี้

ความสุขมีเป็นลำดับขั้น ตั้งแต่

- สุขเล็กน้อยของมนุษย์
- สุขเทวดา ๖ ชั้น (สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ สุขกว่าชั้นจาตุมหาราชิกา)
- พรหม ๑๖ ชั้น (พรหมบุโรหิตา สุขกว่าพรหมปาริสาชชา)
- อรูปพรหม ๔ ชั้น (วิญญานัญญาตนฉนนาน สุขกว่าอากาसानัญญาตนฉนนาน)
- นิพพาน (ในนิพพานก็ยังมีสุขละเอียดเป็นชั้นๆ เข้าไปอีก)

ละสุขอันน้อยเป็นอย่างไร ?

สุขอันน้อย คือ รูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส ที่ชอบใจทั้งหมด มีอยู่ชั่วขณะหนึ่ง ก็ต้องแตกกายทำลายพันธ์ ตกเป็นของคนอื่นต่อไป

ยินดีในรูป เช่น ยินดีในรูปสมบัติตนเอง ทั้งเงินทองข้าวของ วิญญาณกทรัพย์ อวิญญาณกทรัพย์

ยินดีในเสียง เช่น เสียงยกย่อง สรรเสริญ ที่เป็นโลกธรรม ทำให้เพลินอยู่ในโลก เป็นทุกข์

ยินดีในกลิ่น เช่น กลิ่นหอมเครื่องปรุง

ยินดีในรส เช่น รสชาติอาหาร

ยินดีในสัมผัส เช่น การถูกตัว

๕ อย่างนี้ ทำให้สัตว์จมอยู่ในวิภวสงสาร ต้องติดอยู่ในภพ ๓

เมื่อละสุขน้อยทั้ง ๕ คือ รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส ได้แล้ว ก็ต้องละสุขที่สูงขึ้นเป็นลำดับไป

คือ

- ละของมนุษย์แล้ว ต้องไปติดอยู่ในสวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกา เป็นรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส ที่เป็นของทิพย์
- เมื่อละของทิพย์ของสวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกาได้ ได้ไปชั้นดาวดึงส์จนถึงปรนิมมิตวสวัตตี ก็ติดอีก
- เมื่อสละได้ จากการทำศีลมั่นคงขึ้น เข้าฌานทั้ง ๔ คือ ปฐมฌาน ทุติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน แดกกายไปบังเกิดในพรหม ๑๖ สุขเป็นกับปี๋ๆ
- ละความสุขยิ่งๆ ขึ้นจากรูปภาพ ไปอรูปรูปภาพ ๔ สุขที่ยังติดในกาม แม้ไปถึงรูปพรหม ก็ยังถือว่าสุขน้อย เข้าถึงธรรมกายเป็นลำดับไป ยิ่งใหญ่ ไพศาล นับประมาณไม่ได้
- แต่ถ้าต้องการสุขอันไพบูรณ์มากกว่านี้ ต้องไม่ติดสุขในอรูปรูปภาพและไปนิพพาน นั่นแหละ คือ **“สุขอันไพบูรณ์”** สุขอื่นสู้ไม่ได้

วิธีละสุขในมนุษย์

ด้วย **“บุญ”** คือ ความบริสุทธิ์ สำเร็จด้วย ทาน ศีล ภาวนา

๑. ทาน การให้ทาน

ส่งเราไปถึงสุขอันยิ่งใหญ่ไพศาล หากเกิดเป็นคนจน จะทำความดีย่อมลำบาก เพราะห่วงเรื่องการประกอบภาระงาน

“ท่านยืนยันตามตำรับตำราว่า มนุษย์จะได้รับความสุขในมนุษย์โลกก็เพราะอาศัยการให้ทานกัน ด้วยเหตุนี้พระโพธิสัตว์เจ้าสร้างบารมีมาเกิดในมนุษย์โลก ก็ยอมให้ทานในเบื้องต้น ท่านเป็นผู้เก็บหอมรอมริบ สนับสนุนอุปถัมภ์ค้าชูบริวารของท่านไม่แพ้ฝ่ายใด ท่านอุปถัมภ์ค้าชูตลอด เพราะท่านเป็นผู้มีสมบัติยิ่งใหญ่ไพศาล”

เมื่อสมบัติบริบูรณ์ อันเกิดจากการให้ทาน ศีล และ ภาวนา ก็ดีตามไปด้วย

“ทาน” เป็นเหตุให้เกิดใน **“สวรรค์ ๖ ชั้น”** เป็นลำดับไป

๒. ศีล เป็นเหตุให้เกิดใน **“พรหม ๑๖”** เป็นลำดับไป

๓. ภาวนา เป็นเหตุบรรลุถึงขั้นนิพพาน

ฉลาดในการทำทาน ศีล ภาวนา ก็ได้สุขตามส่วน ตามอายุของภพนั้นๆ ไป

“เมื่อรู้จักหลักนี้ก็ค่อยๆ เดินเป็นลำดับขึ้นไป ตั้งต้นแต่กายมนุษย์ นี้วัดปากน้ำ ทำกันอยู่แล้ว ทำอยู่แล้วถึงนิพพานมากมายแล้ว ไม่ต้องเข้าใจเป็นอย่างอื่นไป ตั้งหน้าตั้งตาทำที่เดียว”

ด้วยการทำใจให้หยุด เมื่อถึงเวลาให้ทาน เราก็ให้ทานตามกาลตามสมัย ให้ศีลบริสุทธิ์ไว้ แล้วก็เจริญภาวนาเสมออย่าให้ฉลาดเคลื่อนเพื่อทำใจให้หยุด พอใจหยุดเท่านั้น เข้าถึงทางไปของพระพุทธเจ้า พระอรหันต์ **ใจหยุดนั้นแหละ จะพบพระบรมศาสดา**

สมกับบาลีว่า **“นตถิ สนฺติปรํ สุขํ”** สุขอื่นนอกจากหยุดนิ่งไม่มี

“ผู้เทศน์ได้สั่งสอนกันแล้วให้หยุดอย่างนี้ หยุดไม่ถอยกลับ ๒๓ ปี ๒ เดือนเศษแล้ว หยุดในหยุด ไม่ถอยหลังกลับกันเลย ได้พบแล้วสุขอันไพศาลเหลือประมาณมากมายเล่าไม่ถูกพูดไม่ออก บอกไม่ได้ทีเดียว... ภิกษุ สามเณร อุบาสก **เมื่อต้องการความสุขแล้วก็ต้องทำให้หยุดนั้นแหละเป็นตัวสุข เป็นตัวสุขแท้ๆ สิ่งอื่นสุขไม่เท่าทั้งนั้น**”

หยุดที่กลางดวงธรรมของกายมนุษย์ พอหยุดได้แล้วก็จะพบความสุขแท้ๆ พอใจหยุดได้ก็เป็นสุขทางภาวณา บรรลุปฐมมรรค ดวงรัชมานุषัสสนาสติปัญญาฐาน ดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ

ละสุขกายมนุษย์ละเอียด เข้าถึงกายทิพย์หยาบ... ถึงกายธรรมพระอรหัตละเอียด ละได้ เข้าถึง กายธรรมพระอรหัตละเอียดๆๆๆๆ ต่อไปอีกนับไม่ถ้วน เดินนิพพาน สุขถึงขนาดนี้

“ถ้าเมื่อมาเจอกายมนุษย์แล้ว มาสุขกับกายมนุษย์ มัวงมอยู่แต่รูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส นั้นแหละ มันก็ได้เท่านั้นจนแก่ตาย เอาดีไม่ได้เลย สุขแค่นั้นเอง นี่มันสุขน้อยอย่างนี้ เพียงนิดเดียวเพราะอะไร เพราะรู้ไม่เท่าทันตัวเอง ไม่ฉลาดรู้ไม่เท่าทันตัวเอง ไม่ได้ฟังธรรมของพระพุทธเจ้า ไม่ได้ฝึกฝนใจในทางพระพุทธเจ้า พระอรหันต์”

ติดในภพทั้งสามเรียกว่า ติดสุขน้อย ไม่ใช่สุขใหญ่ ต้องเข้าถึงพระธรรมกายให้ได้ จะได้ **“รู้จักของจริง ไม่เสียที่ที่พ่อแม่อาบน้ำป้อนข้าวมา อุ้มท้องมาไม่หนักเปล่า”**

๔๕
สติปัฏฐานสูตร

๓ ตุลาคม ๒๕๖๗

นโม.....

อิธ ภิกขเว ภิกขุ กาเย.....

วาระพระบาลี แห่งมหาสติปัฏฐานสูตร เป็น**ธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกาย** หรือ เครื่องตรัสรู้ของ พระพุทธเจ้า พระอรหันต์ ดังความว่า

- กาย** กายานุปัสสี ๑ เห็นกายในกายเนื่องๆ อยู่ มีความเพียรเป็นเครื่องเผากิเลสให้เร่าร้อน รู้สึกตัวพร้อมอยู่เสมอ มีสติไม่เผลอ พึงกำจัดความดีใจเสียใจในโลก เสียให้พินาศ
- เวทนา** สุ ๑ เห็นเวทนาในเวทนาเนื่องๆ พึงกำจัดอภิชฌา โทมนัสในโลกเสีย
- จิต** เต ๑ เห็นจิตในจิตเนื่องๆ
- ธมฺเม** สุ ๑ เห็นธรรมในธรรมเนื่องๆ

๑. เห็นกายในกาย

เช่น กายมนุษย์ละเอียดซ้อนในกายมนุษย์ กายมนุษย์เมื่อนอนหลับฝันไป เพราะกายในกาย นั้น มีกายอื่นอีก เรียก “กายมนุษย์ละเอียด” หน้าตาเหมือนมนุษย์คนที่นอนหลับ เป็นกายในกาย ที่ “เห็น” ได้นั้นอาศัยตามนุษย์ละเอียด (ยังมีกายอื่นเป็นชั้นๆ ไป)

“กายมนุษย์นี้แหละ เวลานอนหลับฝันไปก็ได้ พอฝันออกไปอีกกายหนึ่ง เขาเรียกว่า กายมนุษย์ละเอียด นี้รู้จักกันทุกคนเขี้ยวกายนี้ เพราะเคยนอนฝันทุกคน รูปพรรณสัณฐานเป็นอย่างไร เป็นเหมือนมนุษย์คนนี้แหละ คนที่ฝันนี้แหละ นุ่งห่ม อย่งไร อากัปกิริยาเป็นอย่างไร สูงต่ำอย่างไร ขาวของเป็นอย่างไร ก็ปรากฏเป็น อย่างนั้น”

๒. เห็นเวทนาในเวทนา

กายในกายนั้นก็มิสุข ทุกข์ ไม่สุข ไม่ทุกข์ ดีใจ เสียใจ เช่น มนุษย์คนนี้ เห็นเวทนาเป็นดวง เต็มส่วนเท่าดวงจันทร์ดวงอาทิตย์ หรือโตได้เล็กได้ เวลาสุขก็ดวงใส ทุกข์ก็ดวงขุ่น ไม่สุขไม่ทุกข์ก็ดวงปานกลาง เป็นทุกข์ในทุกข์ของมนุษย์ หรือสุขในสุขของมนุษย์ จึงเรียกเวทนาในเวทนา

๓. เห็นจิตในจิต

ดวงจิตของมนุษย์นี้เท่าดวงตาข้างนอก อยู่ในเบาะน้ำเลี้ยงหัวใจ ตำรากล่าวไว้ต่างๆ ว่า “เนื้อหัวใจเป็นที่อยู่” “ใจเป็นปกติ” “ใจเป็นภวังคจิต” “จิตเป็นดวงนี้” “จิตนั้นแหละเป็นภวังคจิต” เวลาตกภวังค์แล้วใสเหมือนกับน้ำที่ใส

จิตในจิต หมายถึง **จิตของกายในกาย** ถ้าเป็นดวงจิตของกายมนุษย์ละเอียดก็อยู่ในกายมนุษย์ละเอียด ซ่อนอยู่ข้างใน

๔. เห็นธรรมในธรรม

คือ เห็นดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ มีอยู่ในศูนย์กลางกายมนุษย์ ไสบริสุทธ์ เห็นดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายต่าง ๆ เป็นชั้น ๆ เข้าไป “เห็นอย่างหนึ่ง รู้อย่างหนึ่งนะ ไม่ใช่เอาตัวกับเห็นมาปนกันไม่ได้”

กายมนุษย์รู้เพียงกาย เวทนา จิต ธรรมของตัว รู้แค่ตัว ตัวเองคิด รู้สึกอย่างไร ให้มีความดี ไม่มีความชั่ว แต่นั่นเป็นเพียงความรู้ หาใช่ความเห็น

ถ้าเห็นเช่นนี้ ให้ทำความเพียรให้ถ่องแท้ แม้เนื้อเลือด กระดูก หนัง แห้งเหือดไป **ใจต้องจรดอยู่ที่ตั้งของใจ ดูในกาย เวทนา จิต ธรรมนั้น ไม่คลาดเคลื่อน** ทั้งนั่ง นอน ยืน เดิน ก็ฝันได้ และ **ไม่เพลอสติ หายไปก็จรดใหม่** ดูเวลาใดก็เห็นเวลานั้น “ถ้าได้ใหม่ ๆ เป็นใหม่ ๆ เพลอไม่ได้ เพลอเป็นหายทีเดียว”

พระพุทธศาสนาเป็นความจริง เพราะกายมนุษย์แค่นี้มาไม่ได้เห็น แต่กายในกายนั้นเห็นตามปรากฏ ยังมีฝันในฝัน นั่นคือ การผ่านกายละเอียดเข้าไปในกายทิพย์ เวทนา จิต ธรรมก็เห็นเข้าไปอย่างเดียวกันในกลางกายทิพย์

จากกายมนุษย์ละเอียด “เข้าไปอีกชั้นหนึ่ง กายในกายนั้น เขาเรียกว่า ฝันในฝัน” เห็นกายทิพย์ กายที่สาม “เห็นกายในกายที่สามเข้าไปแล้ว ไม่ใช่ที่สองแล้ว เวทนาจึงแบบเดียวกัน เห็นอย่างเดียวกัน เวทนาตั้งอยู่ตรงไหน จะว่าเวทนาตั้งอยู่ตรงไหน อยู่กลางกาย กายที่ฝันในฝันนั้นแหละ กายที่สาม นั้นแหละอยู่กลางกายนั้นแหละเวทนาในเวทนา จิตในจิตก็อยู่ในกลางเวทนานั้นแหละ ธรรมในธรรม ก็อยู่กลางจิตนั้นแหละ ธรรมในธรรมไม่ใช่อยู่ที่ไหนหรอก”

จึงเข้าไปถึงกายที่ ๔ กายทิพย์ละเอียด ฝันในฝันเข้าไปอีก เห็นกาย เวทนา จิต ธรรมแบบเดียวกัน เรื่อยไปจนถึงกายรูปพรหม กายรูปพรหมละเอียด กายอรุปรพพรหม กายอรุปรพพรหมละเอียด กายธรรม กายธรรมละเอียด กายโสดา กายโสดาละเอียด กายพระสกทาคา พระสกทาคาละเอียด พระอนาคา พระอนาคาละเอียด กายพระอรหัต กายพระอรหัตละเอียด ฝันออกไปเป็นพระอรหัตละเอียด ๆ ๆ ๆ ไปนับอสงไขยไม่ถ้วน

“ฝันออกไปอย่างนี้แหละ หหมดกายพระอรหัต มีกายพระพุทธเจ้าก็ได้ กายในกาย ๆ ๆ ๆ มั่นอย่างนี้แหละ ผู้เทศน์นี้ได้ทำวิชชาที่ ๒๓ ปี ออกพรรษานี้ก็ ๓ เดือนเต็มละ ยังไม่หมดกายละเอียดเหล่านี้เลย พระพุทธเจ้าองค์เก่าที่เข้านิโรธก็ยังไม่รู้ เพราะท่านยังไม่ไปถึงที่สุด” ต่อเมื่อไปถึงที่สุดกายตัวจึงฉลาดเต็มที่ แม้เป็นพระพุทธเจ้า เข้านิพพานแล้ว ก็ต้องตรวจกายเช่นนี้ ว่าที่สุดอยู่ที่ไหน

เมื่อรู้ความจริงเช่นนี้ ให้เอาใจจรดไปถึงกายที่สุดของตัวให้ได้ เพราะถ้ายังไม่ถึงที่สุดของตัว **พญามารเขาจะต้องบังคับบัญชา ให้เป็นบ่าวเป็นทาสเขา** ให้ทำอะไรก็ได้ ให้ดำ ให้ตี ให้ชก ให้ฆ่าฟัน ให้เลวทรามต่ำช้า เป็นคนจนอนาถา ติดขัดทุกสิ่งทุกอย่าง

“มีครอบครัวแล้วได้อะไรบ้าง ได้ลูกคนหนึ่ง แล้วเอามาทำไมละ เอามาเลี้ยง ๑๐ คน เอาไว้เลี้ยงอย่างไรก็เลี้ยงไป ปนโธ่แล้ว เอาได้ห้าสิบคน เอา! เอาไว้

เพียงเท่านั้น เอ้า! เปะปะไปซี อยากได้ลูกอีกไหมละ **ไม่จริง เหลว โกงตัวเอง...ไม่เข้าไปค้นกายของตัวให้ถึงที่สุด** เป็นมนุษย์กับเขาทั้งที เพราะเชื่อกิเลส เหลวไหล เหล่านี้แหละ จึงได้เลอะเลือน

จะครองเรือนไปสัก ก็ร้อยปี ก็ครองไปเถิด มั่นงานของคนอื่นเขาทั้งนั้น เรื่องของพญามารทั้งนั้น ไม่ใช่งานของตัว ไปทำงานให้พญามารเขา ทั้งวันทั้งคืน”

ให้นึกไว้ในใจว่า ต่อไปนี้เราจะต้องเข้าไปถึงกายที่สุุดของเราให้ได้ เดินในไส้ เห็น จำ คิด รู้ ให้สุดหยาบสุดละเอียด คือ เดินในกลางดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ซึ่งเป็นทางเดินของพระอรหันต์ จนนับอสงไขยไม่ถ้วน ไม่มีถอยกลับ

๔๖ มหาสติปัฏฐานสูตร

๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๗

นโม.....

กถณฺจ ภิกฺขเว ภิกฺขุ จิตฺเต.....

หลวงพ่อดำปากน้ำ เทศน์เรื่องมหาสติปัฏฐานสูตร ในหมวดปฏินิเทศทวาร ได้แก่ สติปัฏฐานสี่ ประกอบด้วย กาย เวทนา จิต ธรรม

กาย กายานุปัสสี ฯ เห็นกายในกายเนื่องๆ
เวทนา เวทนานุปัสสี ฯ เห็นเวทนาในเวทนาเนื่องๆ
จิต จิตตานุปัสสี ฯ เห็นจิตในจิตเนื่องๆ
ธมฺเมสุ ธมฺมานุปัสสี ฯ เห็นธรรมในธรรมเนื่องๆ

- เห็นกายมนุษย์ละเอียด อยู่ในกลางกายมนุษย์ เรียก **เห็นกายในกาย**
- เห็นดวงกลมใสกลางกายมนุษย์ละเอียด ก็เห็นว่า สุข ทุกข์ ไม่สุขไม่ทุกข์ คือ เวทนาของกายมนุษย์ละเอียดข้างใน กายละเอียดเป็นผู้เห็นกายนั้นว่าสุขหรือไม่ เรียก **เห็นเวทนาในเวทนา**
- มั่นอยู่กลางดวงจิตมนุษย์หยาบ จึงเข้าถึงกายมนุษย์ละเอียด เห็นดวงจิตของกายมนุษย์ละเอียด จิตเป็นดวงเท่าดำดำข้างนอก เรียก **เห็นจิตในจิต**
- จากดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์หยาบ ซึ่งเป็นดวงธรรมข้างนอก เข้าถึงกายละเอียด ก็เห็นดวงธรรมกายมนุษย์ละเอียด เป็นดวงธรรมข้างใน เรียก **เห็นธรรมในธรรม**

“นี่เห็นกายในกาย เห็นเวทนาในเวทนา เห็นจิตในจิต เห็นธรรมในธรรม เห็นจริง ๆ อย่างนี้ อุเทศทวารก็เห็นอย่างนี้เรื่อย ๆ ขึ้นไป เห็นเข้าไปตั้ง ๑๘ กาย นั้นแหละ เห็นเข้าไปอย่างนี้แหละ ๑๘ กาย ชัดๆ ใช้ได้ทีเดียว ไม่ใช่พอดิพอร้ายล่ะ ถ้าสนใจจริงๆ ก็เห็นจริง ๆ อย่างนี้”

เห็นกายในกายเนื่องๆ อยู่ นั่นเป็นอย่างไร ?

คัมภีร์ปฏินิเทศทวาร แสดงการเห็นกาย เป็นข้อกำหนด ที่เรียก **“ปัพพะ”**

- **อานาปานปัพพะ** ข้อกำหนดด้วยลมหายใจเข้าออก
- **อิริยาบถปัพพะ** ข้อกำหนดด้วยอิริยาบถ เดิน ยืน นั่ง นอน
- **สัมปชัญญปัพพะ** ข้อกำหนดด้วยกิริยาในอิริยาบถ แห่งอวัยวะ รู้อยู่เสมอ
- **ปฏิกูลมนสิการปัพพะ** ข้อกำหนดด้วยข้อปฏิภูลแห่งร่างกายคนเรา
- **ธาตุปัพพะ** ข้อกำหนดเรื่องธาตุในร่างกาย เช่น ดิน น้ำ ลม ไฟ
- **นวาสถิกปัพพะ** ข้อกำหนดด้วยศพ ๙ รูป ตายวันหนึ่ง สองวัน เป็นลำดับไปจนกระทั่งเหลือแต่กระดูก

เห็นเวทนา ใน เวทนา สรูปอย่างย่อว่า

คือการเมื่อเรารู้ชัดว่า เราเสวยความทุกข์ ความสุข ไม่ทุกข์ไม่สุข สุขที่เจืออามิส ทุกข์ที่เจืออามิส ไม่สุขไม่ทุกข์ที่เจือด้วยอามิส เป็นต้น
ต่อไปเป็นการแสดง เวทนาในจิต

“คำว่า “จิต” เป็นของจำเป็นที่เราจะต้องแก้ไข มิฉะนั้นมันก็จะบังคับเรา ใช้มันอยู่ทุกๆ วัน ถ้าเราใช้มันไม่เป็น มันก็จะกลับมาข่มเหงเอาเราเข้า”

จิตอยู่ไหน ? รูปพรรณสัณฐานอย่างไร ?

จิตเป็น ๑ ใน ๔ ของใจ

- ดวงเห็น เรียก ดวงกาย ก็ได้
- ดวงจำ เรียก ดวงใจ ก็ได้
- ดวงคิด เรียก ดวงจิต ก็ได้
- ดวงรู้ เรียก ดวงวิญญาณ

- ดวงกาย เป็นที่ตั้งของเห็น ธาตุเห็น อยู่ศูนย์กลางกำเนิด ดวงกาย
- ดวงใจ เป็นที่ตั้งของจำ ธาตุจำ อยู่ศูนย์กลาง ดวงใจ
- ดวงจิต เป็นที่ตั้งของคิด ธาตุคิด อยู่ศูนย์กลาง ดวงจิต
- ดวงวิญญาณ เป็นที่ตั้งของรู้ ธาตุรู้ อยู่ศูนย์กลางกำเนิดดวงวิญญาณ

ธาตุเห็น จำ คิด รู้ ๔ ประการ

ธาตุเห็น	เป็นที่ตั้งของ	เห็น
ธาตุจำ	เป็นที่ตั้งของ	จำ
ธาตุคิด	เป็นที่ตั้งของ	คิด
ธาตุรู้	เป็นที่ตั้งของ	รู้

“เห็น จำ คิด รู้ สี่ประการ ยกแผลบเดียวโน้น ไปนครศรีธรรมราชแล้ว เห็น จำ คิด รู้ ไปแล้ว ยกไปอย่างนั้นแหละไปได้ ไปเสียลิบเลย ไปเสียไม่บอกใครทีเดียว ไปอยู่เสียที่นครศรีธรรมราชโน้น ถ้าว่าคนเขามีธรรมกาย..ไปเห็นเอากายมนุษย์ ละเอียดเข้าแล้ว เราก็อยกเห็น จำ คิด รู้ ไปนี้ ไม่ได้ไปทั้งตัว นั้นแหละกายละเอียดไปแล้ว.. พวกมีธรรมกายเขามี เขาเห็นทีเดียว... พระพุทธศาสนาเป็นของลึกซึ้งอยู่”

เห็น จำ คิด รู้ หยุดเป็นจุดเดียว เป็นกายละเอียดและแยกกันไม่ได้เด็ดขาด เป็นตัวเป็นตัว ตายอยู่เหมือนกายมนุษย์ เราจะแยกเป็นหัวใจ เป็นดวงจิต ดวงวิญญาณไม่ได้ แยกตายหมด เห็น จำ คิด รู้ ๔ อย่างนี้แยกจากกันไม่ได้ แยกเป็นตาย

“นี่ถ้าทำธรรมกายเป็นละก็ มันฉลาดกว่ามนุษย์หลายสิบเท่าเชียวนะ นี่พอ เข้าถึงกายมนุษย์ ละเอียดก็ฉลาดกว่าเท่าหนึ่งแล้ว สูงกว่าเท่าหนึ่งแล้ว เข้าถึง กายทิพย์ก็สองเท่าแล้ว กายทิพย์ละเอียด ก็สามเท่าแล้ว กายรูปพรหม สี่เท่า กายรูป

พรหมละเอียดห้าเท่า กายอรูปรพรหมหกเท่า กายอรูปรพรหมละเอียดเจ็ดเท่า เข้าถึงกายธรรมและกายธรรมละเอียด ๘ - ๙ เท่าเข้าไปแล้ว”

หลวงพ่อวัดปากน้ำ อธิบายเฉพาะเรื่อง “ดวงจิต”

“จิต” เป็นดวงใส เท่าดวงตาข้างนอก ใสเกินใส มีหน้าที่คิดอย่างเดียว (ดวงรู้ ก็รู้อย่างเดียว ไม่มีหน้าที่คิด ดวงจำก็จำอย่างเดียว ดวงเห็นก็เห็นอย่างเดียว จะสับเปลี่ยนกันไม่ได้ แต่ว่าถ้าไม่รู้หลักความจริงแน่นอน ท่านก็แปลเอาดวงจิตไปรวมเข้ากับรู้เสีย)

ใจเป็นปกติ คือ ภาวังจิต ใสเหมือนกับน้ำใส

“เมื่อจิตระคนด้วยราคะ เหมือนน้ำแดงเข้าไปเจือเสียแล้ว จิตระคนด้วยโทสะ เหมือนยังกับน้ำเขียว น้ำดำ เข้าไปปน... จิตระคนด้วยโมหะ เหมือนน้ำตมเข้าไป ระคนเสียแล้ว ไ้อจิตใสระมันก็ลงไป ก็รู้นะซี”

- ท่านจึงได้กล่าวว่า เห็นจิตในจิต ระคนด้วยราคะ ปราศจากราคะ ก็รู้ เมื่อใจตั้งมั่นถึงใส ก็รู้ชัดๆ อย่างนี้

- การไม่ถือมั่น รู้จักปล่อยวาง ไม่ติดอะไร จึงเป็นเพราะเห็นจิตในจิตอยู่เนื่องๆ

การเห็นเช่นนั้น เป็นตัว “มัจฉาทิฎฐิ”

ธุรกิจ : คำขายใกล้กัน ก็คิดจะให้ของเขาแคบลง ที่ของเรากว้างออกไป
ทำนา ทำสวน ก็มีการรุกรานกัน เป็นต้น

แต่พระพุทธเจ้าท่านไม่มีอภิขมา พยาบาท มัจฉาทิฎฐิ โลภะ โทสะ โมหะ ราคะ กามราคะ-
นุสัย ไม่มีในท่านแล้ว ท่านบรรลुरुธรรมกายตั้งแต่โคตรภู โสดาหยาบ-ละเอียด สกทาคาหยาบ - ละเอียด
อนาคาหยาบ - ละเอียด อรหัตทั้งหยาบ - ละเอียด

เมื่อเข้าถึงแล้ว ท่านก็มีความคิดว่า ทำใฉนเราจึงจะได้แสดงธรรมที่ลึกซึ้ง ที่ยากต่อการเข้า
ถึง ให้กว้างออกไปให้มนุษย์รู้เห็น มนุษย์จะได้พ้นจากภพทั้ง ๓ คือ กามภพ รูปภพ อรูปภพ มีนิพพาน
เป็นที่ไป จึงทรงทำพระองค์เป็นแบบอย่าง คือ

- ตอนเข้านำพระภิกษุสามเณรออกบิณฑบาต
- เวลาเย็นทรงแสดงธรรม
- เวลาพลบค่ำ ประทานโอวาทแก่พระภิกษุสงฆ์
- เวลาเที่ยงคืนทรงเข้าสมาบัติ แก้ปัญหาให้แก่เทพยดาที่มาทูลถาม
- ค่อนรุ่งทรงส่องดูอุปนิสัยสัตว์ด้วยญาณว่าใครจะบรรลุผล เห็นแล้วก็เสด็จไปโปรดให้บรรลุ
ธรรมเหมือนพระองค์

จะเห็นว่าพระองค์ไม่ได้คิดอยากได้อะไรจากสัตว์เลย ขออาหารอิมเดียวไว้ทำลายกิเลสภายใน
และแก้ไขคนอื่นให้หมดกิเลสเหมือนพระองค์ ไม่มีอภิขมา พยาบาท มัจฉาทิฎฐิ ใช้แต่ “**พรหมวิหาร ๔**”
คือ

๑. เมตตา รักใคร่ปรารถนาจะให้เป็นผู้สุข
๒. กรุณา สงสาร คิดช่วยเพื่อให้พ้นทุกข์
๓. มุทิตา พลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี
๔. อุเบกขา **ความวางเฉย ไม่ดีใจ ไม่เสียใจ เมื่อเขาถึงความวิบัติพลัดพราก หรือเจ็บไข้**

“ความอดทน” หรือ “อดใจ” ดับอกิขมา พยาบาท มิวฉาทิฎฐิ

ท่านสอนพวกเราให้อดใจ หรืออดทนต่อความโลภ ยิ่งอยากมากออกไป ก็ยิ่งต้องอดทน ต่อ
ความ โลภหนักละเอียดเข้าไป

ความอดทน ติดอยู่กับขอบนิพพาน ฆ่าอภิขมา พยาบาท มัจฉาทิฎฐิทั้ง ๓ นี้ได้ เป็นนิพพาน
ทีเดียว กุศลจึงสูงนัก บำเพ็ญ กุศลอื่นสู้ไม่ได้ อดใจ เวลาความโลภเกิด หนึ่งเสีย ประเดี๋ยว “ความอยาก”
ก็ดับไป ความโกรธเกิดขึ้น หนึ่งเสีย ไม่ให้โกรธนั้นหลุดออกมาได้ ให้อยู่ในใจของตัวเอง ไม่ให้คนอื่น
ไม่ให้คนอื่นรู้กิริยาท่าทาง ไม่แสดง กิริยามารยาทให้ทะเล่อทะล่า แปลกประหลาด แล้ว “ความโกรธ
พยาบาท” จะหายไป ถ้า “เห็นผิด” เกิดขึ้น ก็หยุดเสีย ไม่ซ้าก็จะดับไปเช่นกัน ถ้าพระพุทธเจ้า พระ
โพธิสัตว์ไม่มีความอดทนนี้ จะสร้างบารมีเป็นพระพุทธเจ้าไม่ได้ จะไปนิพพานได้ก็เพราะอดทนนี้

อดทนต้องทำอย่างไร ?

หากจิตของเรายังขยับขึ้นขยับลง อยากจะรูก อยากจะทอนกำลังเขา ให้เรามีสมบัติดีกว่า
คุณสมบัติดีกว่า แล้วหาอุบายลดกำลัง นี้เกิดอภิขมา พยาบาท มัจฉาทิฎฐิแล้ว ย่อมเป็นคนรวยคน
มั่งมีไม่ได้ เราจึงต้องประคบด้วยพรหมวิหาร คือ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา จึงจะได้ชื่อว่าดำเนิน
ตามร่องรอยของพระพุทธเจ้า พระอรหันต์

อดทนต่อความโกรธที่เกิดขึ้นปัจจุบันทันด่วน ระวังให้อยู่ในอำนาจได้ เรียกว่า **“ขันติ”** โดยตรง “ขันติ นี้แหละเป็นตัวสำคัญ จะเป็นภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกาที่ดีได้ในธรรมวินัยของพระศาสนา ก็ด้วยขันติ ความอดทนนี้แหละ รักษาเอาไว้เกิด เลิศล้ำพันประมาณทีเดียว”

ตัวอย่าง พระเวสสันดรเห็นชุกชกตีลูกต่อหน้า ทรงขยับพระแสง แต่เมื่อพระองค์เห็นว่าไม่ใช่หน้าที่ของเรา **ปุตตบริจาค**ของเรา คือ ให้ทาน ๒ กุมาร สำเร็จแล้ว จึงหดรพระแสงลงด้วยทรงอดกลั้นต่อความโกรธเฉพาะหน้าที่เดียว พระองค์ทรงอดทนได้ จึงได้ไปพระนิพพาน

“ขันตินี้แหละเป็นตัวนิพพาน อดทนไม่ได้ไปนิพพานไม่ได้ อดทนได้ไปนิพพานได้”

๑.๒ นิพพาน์ ประมว ทนติ พุทฺธา พระพุทธเจ้าทั้งหลาย ล้วนตรัสว่า นิพพาน์ ประมว ทนติ พุทฺธา ๗ **“นิพพานนั้นแหละเป็นอย่างยิ่ง”**

นิพพานมี ๒ ประเภท คือ

๑. สอุปาทิเสสนิพพานธาตุ
๒. อนุปาทิเสสนิพพานธาตุ

สอุปาทิเสสนิพพานธาตุ คือ ระหว่างที่พระพุทธเจ้าสำเร็จเป็นพระพุทธเจ้า แต่ยังมีพระชนม์ชีพ ปรากฏสั่งสอนเวไนยสัตว์อยู่ ๔๕ ปี

อนุปาทิเสสนิพพานธาตุ คือ เมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพาน เติณสมบาติ ปฐมฌาน “รูปฌาน” อรูปฌาน เติณถอยไปถอยมานับครั้งไม่ถ้วน เมื่อธรรมกายของท่านละเอียดพอสมควร ก็ตกศูนย์อายุตนนิพพานดังดุดไป

“อายุตนนิพพาน” คือ นิพพานที่ยังเป็นเครื่องรองรับ เมื่อธรรมกายของพระพุทธเจ้ายังไม่ได้เข้าไป ก็มีอายุตนนิพพานคอยรองรับอยู่แล้ว และเป็นของละเอียด อาจเรียกว่า **“นิพพาน”** เฉยๆ ที่พระพุทธเจ้าเข้าไป เรียกอนุปาทิเสสนิพพานธาตุ เข้าไปแล้วไม่กลับมา

“พระนิพพาน” คือ พระที่เข้านิพพาน หรือ ธรรมกายของพระพุทธเจ้าที่เข้าไปอยู่ในนิพพาน

ด้วยความอดทน ด้วยความนิ่ง ด้วยความหยุด ด้วยความอดใจ นั้นแหละจึงเข้านิพพานได้ ดังนั้นอาศัยความอดทน คือ อดใจจึงเป็นเครื่องแผดเผาอย่างยิ่ง ชั่วไม่ได้เข้าไปเจือปน

๑.๓ น ทิ ปพฺพชิตโต ๗ “การเข้าไปฆ่าซึ่งสัตว์อื่น เรียกว่าเป็นบรรพชิตไม่ได้ เพราะยังเบียดเบียนผู้อื่นอยู่” เป็นสมณะได้เพราะไม่เบียดเบียนผู้อื่น ต้องไม่มีท่อนไม้ ศัสตราวุธในมือแล้ว

ยกตัวอย่าง : ท่านดาบสติใจแกงเหี้ย จึงคิดจับจ้องจะตีเหี้ยที่เดิมคอยดูแลให้ตาย เหี้ยเห็นกิริยาของดาบสวันนี้แปลกไป จึงคอยระวังตัวอยู่ ดาบสเลยตีเหี้ยพลาดไป

นักบวชที่ดีไม่ควรซ่อนอาวุธไว้ เพราะอาจจะไปฆ่าหรือเบียดเบียนสัตว์อื่น ไว้ใจตัวเองไม่ได้

นักบวชที่ดี ทำธรรมะให้เป็นขึ้น ทำใจให้อยู่กับที่ ทำธรรมะเรื่อยๆ ไป นั้นแหละเป็นนักบวชอุบาสก อุบาสิกาที่ดีได้ในพระพุทธศาสนา

(ธรรม ๕ ก่อเกิดสุข)

๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๗

นโม.....
 อပ္ยาปชชฺ สุขํ โลก.....

พระพุทธเจ้าทรงประทานเทศนานี้แก่ บริษัท ๔ ให้เป็นตัวอย่างอันดีแก่ประชุมชนในยุคนั้น จนถึงทุกวันนี้ว่า พระพุทธเจ้า พระอรหันต์ ดำเนินมาอย่างไร จึงได้รับความสุขอย่างยิ่ง ตามที่พระบาลีมีว่า

อပ္ยาปชชฺ ๑ ความไม่เบียดเบียนเป็นสุขในโลก
 ความสำรวมระวังในสัตว์มีชีวิตหรือไม่มีชีวิตเป็นเหตุให้รักษา
 ความปราศจากความกำหนัดยินดี เป็นสุขในโลก
 ก้าวล่วงเสียซึ่งกาม
 นำเสียซึ่งอัสมิมานะ
 นี้เป็นสุขอย่างยิ่ง

ขยายความ

๑. “ความไม่เบียดเบียนเป็นสุขในโลก”

ตนของตน ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่นด้วยกาย วาจา ใจ ตนก็เป็นสุข คนอื่นที่ไม่ถูกเบียดเบียนก็เป็นสุข เพราะความเบียดเบียนเป็นทุกข์ในโลก

โลก คือ หมู่สัตว์ ที่ไปเกิดมาเกิด อาศัยชั้น ๕ อยู่
 โอกาสโลก คือ ดิน น้ำ ไฟ ลม วิญญาณ อากาศ
 ชั้นโลก คือ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ เป็นชั้น ๕

โลกกำลังเบียดเบียนซึ่งกันและกัน เดิมเริ่มจากตนนั้นเองเบียดเบียนกับบุคคลอื่นสองคนเท่านั้นในโลก ตั้งแต่สกุลเดียวกัน มาถึงมารดาบิดาเบียดเบียนกันขึ้นก่อน ลูกก็เอาอย่างเบียดเบียนกันบ้าง ถึงขั้นตบตี อยู่ร่วมกันไม่ได้ มารดาบิดาคุมไม่อยู่ ก็ต้องเป็นทุกข์ ตระกูลไม่เป็นกลุ่มก้อน เพราะความเบียดเบียน

ต่อไปขยายเป็นประเทศเบียดเบียนประเทศ ต้องพากันทุกข์ยากเดือดร้อน เช่น สงครามโลก ทั้ง ๒ ครั้ง

จึงเห็นว่า **การเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เกิดขึ้นเพราะความไม่เบียดเบียน** ประเทศหนึ่งไม่เบียดเบียนกันทั้งหมด ประเทศนั้นก็เจริญรุ่งเรือง ไม่ต้องมีตำรวจเฝ้า ไม่ต้องมีศาลตุลาการ

การที่จะไม่เบียดเบียนกันเช่นนี้ได้ ต้องอาศัยพระพุทธศาสนาแท้ๆ

เมื่อพระพุทธเจ้าอุบัติขึ้นในโลก เป็นที่ร่มเย็นเป็นสุข เพราะท่านรู้หนทางแห่งความเสื่อมและความเจริญ และวางเป็นแบบแผนไว้ให้เรา

๒. ปาณุกุเตสฺ สกฺขโม ๑ สำรวมระวังในสัตว์มีชีวิตหรือไม่มีชีวิตเป็นเหตุให้รักษา

ขยายความ

โลกเกิดขึ้นใหม่ ๆ ยังมีมนุษย์น้อยอยู่ ลงมากินจวนดิน ต่อ ๆ ไปก็ได้กลายมาเป็นมนุษย์อยู่ด้วยกันจนมีมนุษย์มากขึ้นเป็นลำดับ มนุษย์ก็เริ่มต้นเบียดเบียนกันด้วยกาย วาจา ใจ ถึงประหัตประหารผู้มีปัญญาก็ต้องมาแก้ไขให้เลิกเบียดเบียน เป็นคราว ๆ ไป แต่ก็เกิดเบียดเบียนตัวใหม่เข้ามาเรื่อย ๆ

เช่น ต่อมาก็เริ่มเบียดเบียนด้วยการแย่งชิงอาหาร ฉกชิง หลอกหลวงกันแล้วมนุษย์มีความกำหนดยินดี ประทุษร้ายลูกเมียคนอื่น มนุษย์ขี้ปด หลอกหลวงกัน จนบริโภคนิสฺสรา

“หมดทั้งสากลโลก หมดประเทศไทย หมดประเทศอเมริกา หมดประเทศอังกฤษ ฝรั่งเศส อิตาลี ญี่ปุ่น จีน รัสเซีย ฯลฯ ถ้ามีศีลห้าพร้อม ๆ กันเสีย โลกก็ได้รับความร่มเย็นเป็นสุขทันใดทีเดียว”

มนุษย์จึงพึงมีศีล ๕ ถ้าทุกประเทศในโลกบริสุทธิด้วยศีล ๕ พร้อมกัน โลกก็จะได้รับความ ร่มเย็นเป็นสุขทันที ไม่ต้องมีปลาใหญ่กินปลาเล็ก สุขทั้งมนุษย์และสัตว์ทั้งหมด เพราะสำรวม ไม่เบียดเบียนในสัตว์

๓. สุขา วิธาคตา โลก ความปราศจากความกำหนดยินดีเป็นสุขในโลก

เข้าถึงธรรมกายโคตรรกุ ปราศจากความกำหนดยินดีจริง แต่เมื่อออกจากธรรมกายก็กำหนดยินดีอีก เข้าถึงกายพระโสดา พระสกทาคา พระอนาคา ก็ยังมีความกำหนดยินดี ต่อเมื่อถึงพระอรหัตจึงปราศจากความกำหนดยินดี โลกธรรม ๘ และบัญญัติธรรม เข้ามากระทบก็ไม่เขยื้อนจึงเป็นสุขแท้ ๆ พันกิเลส กามไม่หลงเหลือ

๔. กามานํ สมตฺกโม ๑ ก้าวล่วงเสียซึ่งกาม

“บัญญัติธรรม” ธรรมที่ทำให้สัตว์ให้เนิ่นช้า ได้แก่ ตัวรูปที่สวย เสียงเพราะ กลิ่นหอม รสอร่อย สัมผัสทางกายที่ถูกใจ เป็นตัวกามแท้ ๆ บางทีเรียก “ผัสฺตฺกม” และเป็นที่ตั้งของ “กิเลสกาม” คือความยินดีในรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส

บัญญัติธรรม เป็นธรรมที่ทำให้สัตว์เนิ่นช้า ไม่มีเวลาให้ทาน ศีล ภาวนา เมื่อยินดีในบัญญัติธรรมจนถอนไม่ออก ละวางไม่ได้ ก็ก้าวล่วงไม่พ้น จมอยู่ในความทุกข์ความสุขนั้น ให้เดือดร้อนทุรนทุราย เตี้ยหัวเราะ เตี้ยร้องไห้

ในกามภพ รูปภพ อรูปภพ ต่างยังไม่พ้นความกำหนดยินดี

“กามภพ” ในมนุษย์โลก รูป เสียง กลิ่น รส ติดอยู่กับใจ แทะไม่ออก สวรรค์ ๖ ชั้น ติดหนักขึ้น เพราะละเอียดมากขึ้นจนถอนไม่ออก

“รูปภพ” พรหมก็ติดกับรูปฌาน ใจไปจรดอยู่กับรูปฌาน

ตัวอย่าง กษัตริย์พระองค์หนึ่งได้ปฐมฌาน สละราชสมบัติไปเป็นฤๅษี ยกราชสมบัติให้ราชโอรส แม้พระโอรสจะมาเชิญพระองค์กลับไปเสวยราชย์อีก ก็ไม่ยอมกลับไป เพราะการเข้าฌานนี้เลิศกว่าสมบัติพระราชานัก

“อรูปภพ” ก็ยังไม่พ้นความกำหนดยินดีในอรุปราคะ มานะ อุทัจจะ อวิชชา ยังฟุ้งซ่าน ยังไม่รู้จริง ยังสงสัยอยู่

“ที่วัดปากน้ำนี่นะ มีธรรมกาย สูงกว่าฆานนั่นอีก โอ้ย นั่นสู้ไม่ได้ ไกลกว่าฆานนั่นอีก เขามีธรรมกายกัน ถ้ามีความกำหนดยินดีเวลาใด แผลบเข้าธรรมกายไป ความกำหนดยินดีทำอะไรไม่ได้เลย ล้อมันเล่นเสียก็ได้ มันทำอะไรไม่ได้ ที่เราเป็นผู้ครองเรือนนะ ความกำหนดยินดีมันบังคับ เหมือนกับเด็ก ๆ ตามชอบใจมัน จะทำอะไรก็ทำตามชอบใจของมัน.. เราเข้าธรรมกายเสีย ไม่ออกจากธรรมกาย ความกำหนดยินดีที่มันบังคับนั้นหายแวบไปแล้ว เหมือนไฟจุ่มน้ำ”

กามภพ รูปภพ อรูปภพ เหล่านี้ ก็ยังไม่พ้นความกำหนดยินดี ในรูปฆาน หรืออรุปราคะอยู่ เมื่อเข้าถึงธรรมกายเป็นขั้น ๆ จนถึงกายธรรมอรหัตต์ ขั้นที่ ๑๘ จึงถึงวิราคะธรรม **ก้าวล่วงพ้นซึ่งกามได้**

๕. อสุมิบานสุส วิปโย ๑ นำเสียซึ่งอัสมิบานะ

อัสมิบานะ “อัสมิ” แปลว่า “มีอยู่” คนมีอัสมิบานะ คือ คนที่คิดว่าเราก็เป็นหนึ่งในหนึ่งเหมือนกัน เรามีเนื้อตัว มีความสามารถ มีอิทธิพล มีกำลังเหนือกว่า ถ้ามีอัสมิบานะจะไม่กลัวใคร เชิดตัวที่เดียว อัสมิบานะถึงขั้นทำให้โลกให้เดือดร้อน เพราะทำให้รู้สึกไม่กลัวใครทั้งโลก อยู่ด้วยกันก็จะทะเลาะกันตลอดไป เพราะถือว่าเราก็เป็นหนึ่งในหนึ่ง

“โลกที่เดือดร้อนอยู่ ก็เพราะอัสมิบานะเหล่านี้ ไม่ยอมอยู่ใต้กัน จะซ้ำเรากันอยู่ท่าเดียวละ หมึงก็ที่อยู่หมู่เดียวกัน ก็ซ้ำเรากันอยู่รำไป ภิกษุ สามเณร อุบาสก ซ้ำเรากันอยู่รำไป เพราะถือว่าเราก็คคนหนึ่ง”

พระพุทธเจ้าท่านตรัสรู้ จึงรู้เห็นว่าอัสมิบานะเป็นตัวสำคัญ จึงยกขึ้นมาเป็นหัวข้อหนึ่งของธรรมะบทนี้ เมื่อถอนอัสมิบานะได้ “หมึงก็เป็นเจ้าหมึง ชายก็เป็นเจ้าชาย ภิกษุก็เป็นเจ้าภิกษุ เณรก็เป็น เจ้าเณร”

ประพฤติตามธรรมทั้ง ๕ ข้อนี้ **เอตฺ เว ปรมํ สุขํ ๑** นี้แหละเป็นสุขอย่างยิ่ง

พระพุทธเจ้า พระอรหันต์ ดำเนินมาอย่างนี้ ทำอย่างนี้จึงได้รับความสุข

“เราต้องการความสุขนัก แต่หาความสุขในความทุกข์... หาความสุขเป็นอย่างไรละ หาเงินให้มาก ๆ เข้า แต่พอได้เงินมากเข้า เป็นอย่างไรละวะ เดือดร้อนเป็นจำละหวั่นเทียว ต้องรักษาเงินทองเหล่านั้น.....ถ้าว่าในป่าในดอนเป็นอย่างไร หามาได้สักแสนสักล้าน มนุษย์มันก็รู้กันทีเดียว ก็คุมพวกปล้นฆ่าทีเดียว....อ้าวเงินทองเป็นทุกข์เสียแล้ว...เอ้า ยกแผ่นดินให้ปกครองเสียทีเดียว...เดี๋ยวนี้มันขึ้นนั่งบนหลังราชสีห์แล้ว จะลงมันก็กัดตาย ก็จำเป็นต้องขี่มันไปอย่างนี้เอง นั่นเหตุเป็นที่ตั้งของความทุกข์ทั้งนั้น”

พระสิทธัตถะสละราชสมบัติได้เป็นพระพุทธเจ้า ได้พบด้วยอดสุข เพราะประกอบธรรมทั้ง ๕

ข้อนี้

๔๙
ธรรมทั้งหลายเกิดแต่เหตุ

๓๑ ตุลาคม ๒๕๙๗

นโม.....

เย ธมมา เหตุปภวา.....

พระคาถานี้ เป็นธรรมข้อใหญ่ข้อหนึ่งในพระพุทธศาสนา ตามพระบาลีว่า

เย ธมมา ฯ ธรรมทั้งหลายเกิดแต่เหตุ พระตถาคตเจ้าตรัสเหตุของธรรมเหล่านั้น และความดับเหตุของธรรมเหล่านั้น

ท่านได้วางหลักให้เรา โดยยก **“เบญจขันธ์”** มี **“อวิชชา”** เป็นปัจจัย

“เหตุ” มีฝ่ายชั่วและดี ฝ่ายละ ๓ คือ โลกเหตุ โทสเหตุ โมหเหตุ
อโลกเหตุ อโทสเหตุ อโมหเหตุ

“เบญจขันธ์” คือ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ โดยมี **“อวิชชา”** คือ ความรู้ไม่จริงเป็นปัจจัยให้เกิด คือ (ปฏิจจสมุปบาท ๑๒)

อวิชชา	เป็นปัจจัยให้เกิดสังขาร
สังขาร	เป็นปัจจัยให้เกิดวิญญาณ (ความรู้)
วิญญาณ	เป็นปัจจัยให้เกิดนามรูป (ยึดติดรูป)
นามรูป	เป็นปัจจัยให้เกิดสพายตนะ (นามรูป รวมกับอายตนะเข้าประกอบ)
สพายตนะ	เป็นปัจจัยให้เกิดผัสสะ
ผัสสะ	เป็นปัจจัยให้เกิดเวทนา
เวทนา	เป็นปัจจัยให้เกิดตัณหา อยากได้ตัณรนในกามตัณหา ภวตัณหา วิภวตัณหา
ตัณหา	เป็นปัจจัยให้เกิดอุปาทาน (ความยึดถือ)
อุปาทาน	เป็นปัจจัยให้เกิดภพ ยึดกามภพ รูปภพ อรูปภพ
ภพ	เป็นปัจจัยให้เกิดชาติ เกิดเป็นมนุษย์ หรือเดรัจฉาน หรือในกำเนิดทั้งสี่
ชาติ (การเกิด)	เป็นปัจจัยให้เกิดชรา, มรณะ

อวิชชา จึงเป็นทั้งเหตุและปัจจัยให้เกิดทั้งสิ้น

เมื่อมีเกิด ก็มีดับ จะดับก็ต้องดับเป็นลำดับไป จึงจะหมดชาติหมดภพ ทั้งสากลโลก เริ่มต้นดับตั้งแต่อวิชชา **“อวิชชาไม่ดับ สังขารก็ดับไม่ได้ สังขารไม่ดับ วิญญาณก็ดับไม่ได้... ภพไม่ดับ ชาติก็ดับไม่ได้”**

เรื่องเกิดดับ พระปัญญาวัคคีย์ ได้ฟังพระปฐมเทศนาธัมมจักกัปปวัตตนสูตรของพระบรมศาสดา รับรองตามพระบาลีว่า

วิรัช วิตมลฺ ธมฺมจกฺขุ ฯ ความเห็นธรรม อันปราศจากกุสมลทิน ได้เกิดขึ้นแล้ว แก่ผู้มีอายุชื่อว่า อัญญาโกณฑัญญะ

เห็นอะไร ?

เห็น “เกิดดับ” คือ เห็นว่า สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีความเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งทั้งปวงนั้นมีความดับไปเป็นธรรมดา

“รูปธรรมนามธรรมที่ได้มานี้ มีแล้วหายไปไม่เพราะความเป็นดังของขอยืมเหมือนกัน ทุกคนต้องขอยืมทั้งนั้น ผู้เทศน์นี่ก็ต้องคืนให้เขา เราๆ ทุกคนก็ต้องคืนทั้งนั้น ขอยืมเขามาใช้ ไม่ใช่ของตัวเอง”

สพเพ สงฺขาร ฯ เมื่อใดบุคคลเห็นตามปัญญาว่า สังขารทั้งหลายทั้งปวงไม่เที่ยง เมื่อนั้นย่อม เห็นอริยหนายในทุกข์

ใช้ปัญญาจรดลงตรงนี้ว่า “สังขารทั้งหลายไม่เที่ยง” ยึดความไม่เที่ยงนั้นด้วยการตรึกไว้เรื่อยๆ ทั่วทั้งกาย วาจา ใจ เห็นจริงเช่นนี้ก็รู้ว่า สังขารธรรมทั้งหลายเป็นทุกข์แท้ เพราะความที่ไม่เป็นไปตามอำนาจใครเลย จึงเห็นตามปัญญาต่อไปว่า “สังขารทั้งปวงเป็นทุกข์ ” ได้แก่

- ปุญญาภิสังขาร (สังขารที่เป็นบุญ)
 - อปุญญาภิสังขาร (สังขารที่เป็นบาป)
 - อเนญชาภิสังขาร (สังขารที่ไม่หวั่นไหว)
 - กายสังขาร (ลมหายใจ เข้าออกปรนปรือกายให้เป็นอยู่)
 - วจีสังขาร (ความตรึกตรองที่จะพูด)
 - จิตตสังขาร (ความรู้สึกอยู่ในใจ)
- จึงเมื่อหนายในทุกข์นั้น เป็นทางหมดจดพิเศษ

วเส อวตฺตนาเยว ฯ สังขารธรรมทั้งหลายเหล่านั้น บัณฑิตรู้ว่าไม่ใช่ตัว ว่าเป็นอนัตตา เพราะความเป็นสภาพไม่เป็นไปตามอำนาจเลย และเป็นปฏิบัติแก่ตัวเสียด้วย

เราก็ว่างเปล่า เขาก็ว่างเปล่า หาอะไรมิได้เลย เป็นเจ้าของเบญจขันธ์ไม่ได้เลย

ท่านจึงยืนยันว่า **สพเพ ธมฺมา อนตฺตาดิ** ธรรมทั้งหลายไม่ใช่ตัว

กายต่างๆ ที่เป็นตัวตั้งแต่ กายมนุษย์ ต้องอาศัยธรรม เรียก “มนุษย์ธรรม”

กายทิพย์ ต้องอาศัยทิพยธรรม

กายรูปพรหม ต้องอาศัยพรหมธรรม

กายอรูปพรหม ต้องอาศัยอรูปมาน

ธรรมเป็นอย่างไร ?

- ดวงธรรมใสที่ทำให้เป็นมนุษย์ เท้าฟองไข่แดงไก่ กลางกายมนุษย์ เราได้มาด้วยความ บริสุทธิ์ กาย วาจา ใจ เรียก “ธรรม”

- ธรรมที่ทำให้เป็นกายต่างๆ ก็มีขนาดใหญ่ขึ้นไปเป็นลำดับ ที่สำเร็จเป็นพระพุทธเจ้า พระอรหันต์ เพราะเดินในกลางดวงธรรมนี้ เดินด้วยศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ

“ธรรมทำให้เป็นตัว ตัวอาศัยอยู่ในธรรมที่เป็นดวงนั้น”

- กายมนุษย์ได้ดวงธรรมมา ด้วยความบริสุทธิ์กาย วาจา ใจ อาศัยดวงธรรมจึงมาเกิดได้

- เทวดาทั้งหลายละเอียด ได้ดวงธรรมมา เพราะเพิ่มศีล สุตะ จาคะ ปัญญา

- พรหมได้ธรรมที่ทำให้เป็นพรหม ด้วยรูปฌาน ๔
- อรูปพรหมได้ธรรมที่ทำให้เป็นอรูปพรหม ด้วยอรูปฌาน ๔

เมื่อธรรมทั้งหลายไม่ใช่ตัว แล้วตัวจริง อยู่ที่ไหน ?

“ตัว” คือ กายต่างๆ ตั้งแต่กายมนุษย์ถึงกายอรูปพรหม เป็นตัวสมมุติ เข้าถึงกายธรรม เป็นโคตรภู

เมื่อเข้าถึงกายธรรมโสดาถึงกายธรรมอรหัตตะละเอียด เป็นตัวแท้ๆ เรียกว่า **“อริยบุคคล ๔ จำพวก”**

พระพุทธเจ้าได้ทรงจัดสาวกของท่านลดหลั่นกัน ตั้งแต่

“ปฤชณสาวก” คือ ผู้บริสุทธิ์กาย วาจา ใจ อย่างหาพิรุณไม่ได้ ถ้าเข้าถึงธรรมกาย แล้วจึงเปลี่ยนจากปฤชณ ที่จะถึงอริยะ แต่ว่ายังกลับเป็นโลกิยชนได้ เรียกว่า **“โคตรภู”**

- เมื่อเห็นธรรมไม่ใช่ตัว ก็เหนื่อยหน่ายในทุกข์ ก็ปล่อยเสีย เป็นหนทางหมดจด

เมื่อหมดจดจากกิเลสทั้งหลายแล้ว ย่อมดับจากทุกข์ จิตก็สงบ หลุดจากทุกข์ นักปราชญ์จึงกล่าวว่า **“ความดับ”** คือ นิพพาน **“ความหยุด”** ความสงบ เป็นเบื้องต้นมรรคผลนิพพาน จะไปได้ด้วยทางนี้ทางเดียว ท่านจึงกล่าวว่า

นตถิ สนฺติปริ สฺขิ สุขอื่นนอกจากหยุดจากหนึ่งไม่มี นั่นเป็นหนทางสู่มรรคผลแท้ๆ

และยืนยันว่า ก็ชนเหล่าใดประพฤติตามธรรมที่พระตถาคตกล่าวแล้ว ชนทั้งหลายเหล่านั้นจักถึงฝั่งคือนิพพาน เป็นฝั่งอันล่งเสียดซึ่งวัฏฏะที่ข้ามได้แสนยาก

พระพุทธเจ้าทรงสร้างบารมีต่างกันตั้งแต่ ๔ อสงไขย แสนกัลป์ ๘ อสงไขยแสนกัลป์ ๑๖ อสงไขย แสนกัลป์ ท่านจึงกล่าวว่า บัณฑิตผู้มีปัญญาละธรรมดำเสีย ยังธรรมขาวให้เจริญขึ้นอย่างเด็ดขาด

“พอบวชเป็นพระเป็นเถรขาดจากใจ ความชั่วไม่ทำเลย ชีวิตตายเป็นตายกัน ชีวิตจะดับไปดับไป ทำความดีรำไป นี่พวกละธรรมดำ ประพฤติธรรมขาวแท้ๆ”

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสว่า

- บุคคลผู้ประพฤติมั่นในพระรัตนตรัยแท้ ได้ชื่อว่ายึดแก่นสารของตนไว้ได้
- ราชรถอันงดงามย่อมถึงซึ่งความเสื่อมทรมไป แม้สร้ระร่างของท่านก็ย่อมเข้าถึงความทรุดโทรม ธรรมของสัตบุรุษ ย่อมหาเข้าถึงซึ่งความทรุดโทรมไม่
- เมื่อกาลเวลาล่วงไปไม่กลับมา ผู้มีปัญญาเห็นภัยในความตาย จึงมุ่งแต่บำเพ็ญการกุศล ยังประโยชน์ให้สำเร็จ ที่จะนำความสุขมาให้

“ถ้าปล่อยความเป็นอยู่ของตนให้ไร้ประโยชน์ละก็ เป็นลูกศิษย์พญามาร เป็นบ่าวของพญามาร ไม่ใช่เป็นลูกศิษย์พระ บ่าวพระ”

“พึงปฏิบัติชีวิตของตน อโมฆะ ไม่ให้ไร้ประโยชน์ ไม่ให้เปล่าประโยชน์จากประโยชน์ทีเดียว ให้มีประโยชน์อยู่เสมอในความบริสุทธิ์ในธรรมที่ขาวอยู่เสมอไป ไม่ให้คลาดเคลื่อน นี่พระองค์ได้เตือนเราท่านทั้งหลาย แม้เสด็จดับขันธปรินิพพานไปแล้วตั้งนาน ก็ยังเตือนเราท่านทั้งหลายอยู่ชัดๆ อย่างนี้”

๕๐ การแสดงศีล

(กิลีสอาสวะ)

๓ พฤศจิกายน ๒๔๙๗

นโม.....

ศีลปริภาวโต.....

ศีล สมาธิ ปัญญา เป็นหลักของพระพุทธศาสนา

ในการสังคายนา พระไตรปิฎก ซึ่งมีพระมหากัสสปะเป็นประธาน ได้แบ่งไว้เป็น ๓ หมวด คือ

พระวินัย มี ๒๑,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ จัดเป็นศีล

พระสูตร หรือ สุตตันตปิฎก มี ๒๑,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ จัดเป็นสมาธิ

พระปรมาัตถปิฎก (พระอภิธรรม) มี ๔๒,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ จัดเป็นปัญญา

ตามพระบาลีกล่าวไว้ว่า : **ศีลปริภาวโต ๑** ศีลเจริญขึ้นแล้ว มีสมาธิเป็นอันสงส
สมาธิเจริญขึ้นแล้ว มีปัญญาเป็นผลอันสงส
ปัญญาเมื่อเจริญขึ้นแล้ว อบรมจิตให้หลุดพ้นจากอาสวะ

ศีล โดยปริยัติ : คือ ศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ ศีลของพระภิกษุ

ศีล โดยปฏิบัติ : คือ ศีลภายใน หมายถึง เจตนา ความคิดอ่านทางใจ (คิดดีคิดชั่ว คิดไม่ดี
ไม่ชั่ว) มีเจตนาภายในก่อน แล้วจึงรักษาศีลได้

พระพุทธเจ้าตรัสว่า **“ดูกรภิกษุทั้งหลาย เจตนาเป็นศีล”**

ใจ คือ อะไร ?

- คือ เห็น จำ คิด รู้ รวมเป็นจุดเดียวกัน
- ที่เกิดของใจ อยู่ที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ ถูกกลาง **“ดวงธรรม”** (ดวงปฐมมรรค) ที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ มนุษย์เกิด ดับ หลับ ตื่น ตรงนั้น
- พอใจหยุดกลางดวงปฐมมรรค ก็เห็น **ดวงศีล** “จะรู้จักศีลจริงๆ ศีลภายในไม่ใช่ศีลข้างนอก ศีลโดยทางปฏิบัติ ไม่ใช่ศีลทางปริยัติ” ไสบริสุทธ์เท่าดวงจันทร์ดวงอาทิตย์ หยุดกลางดวงศีล เห็น **ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ** แล้วจึงเห็นกายมนุษย์ละเอียด ที่เป็นกายฝัน เวลาเราหลับแล้วฝันไปเห็นเหตุการณ์ต่างๆ

“เจ้าเป็นเจ้าหน้าที่ฝัน ลองฝันให้รู้สึกเรื่องชิ เอาเรื่องเขียงใหม่กันเขียงนะ
กระพริบตาเดียว เอาดอยสุเทพมาเล่าให้ฟังแล้ว ไปเขียงใหม่มาแล้ว กระพริบตา
เดียว นั้นแน่ ฝันเร็วขนาดนั้นแน่”

“อย่างขนาดวัดปากน้ำเขาฝันได้ ๑๕๐ กว่าคน ทั้งภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกาเขาฝันได้ นี่เพราะเหตุอะไร เขาทำศีล สมาธิ ปัญญาให้เป็นขึ้น แล้วเข้าถึงวิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ เห็นกายมนุษย์ละเอียดที่นอนฝันออกไป ถ้าพวกปริยัติไม่เป็นอย่างนี้ จะไม่เห็นศีล สมาธิ ปัญญา เลยทีเดียว”

“ดวงศีลนั้น ตัววินัยปิฎกต่างๆ กลับจากวินัยปิฎก มากน้อยเท่าไรมารวมเป็นดวงศีลดวงเดียวส่วนสมาธินั้นกลับมาจากสุตตันตปิฎก มากน้อยเท่าใดมารวมอยู่ในดวงสมาธิดวงเดียว ตัวปัญญานั้นปรมาตตปิฎกมากน้อยเท่าใด ๔๒,๐๐๐ พระธรรมชั้นตรี สรุปลงในดวงปัญญานั้นดวงเดียว”

ตามตำราปัญญาจกนิบาต อังคุตตรนิกาย สุตตันตปิฎก ยกข้อสำคัญขึ้นแสดงว่า **“ธรรมของพระพุทธเจ้ามี ๕ ประการ คือ ศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ”** ตามตำรากล่าวว่า **“ผู้ใดมาตามพร้อมแล้วด้วยองค์ ๑๐ ผู้นั้นเป็นพระอรหันต์”**

องค์ ๑๐ (สัมมัตตะ ๑๐) คือ

๑. สัมมาทิฏฐิ
๒. สัมมาสังกัปป (ข้อ ๑, ๒ ย่อเป็น “ปัญญา”)
๓. สัมมาวาจา
๔. สัมมากัมมันโต
๕. สัมมาอาชีโว (ข้อ ๓, ๔, ๕ ย่อเป็น “ศีล”)
๖. สัมมาวาจาโม
๗. สัมมาสติ
๘. สัมมาสมาธิ (ข้อ ๖, ๗, ๘ ย่อเป็น “สมาธิ”)
๙. สัมมาญาณ
๑๐. สัมมาวิมุตติ

ในองค์ ๘ ย่อลงมาเป็นองค์ ๓ เพิ่มข้อ ๙ และ ๑๐ เป็น **“ธรรม ๕ ประการ”** คือ ศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ

จึงได้กล่าวว่า ผู้ใดมาตามพร้อมด้วยธรรม ๕ ประการแล้ว ผู้นั้นจะถูกตัวจริงของพระพุทธศาสนา ได้เข้าถึงพระพุทธรัตตะ ธรรมรัตตะ สังขรัตตะ ซึ่งน้อยคนจะทำได้ มักเหลวไหลไปกราบไหว้บูชา ภูตผี ภูเขาดินไม้ ที่คิดเอาเองว่าศักดิ์สิทธิ์

“ทางพระพุทธศาสนา ไม่ใช่เป็นของผิวเผิน ผู้เทศน์นี้เองบวชด้วย เรียนด้วย เป็นครูสอนด้วย ๑๒ พรรษาโน้นแน่ะ จึงจะรู้จักพระพุทธศาสนาชัดว่า อ้อ! พระพุทธศาสนานี้เป็นอย่างนี้เอง คือพระพุทธรัตตะ ธรรมรัตตะ สังขรัตตะ”

จะเข้าถึงพระรัตนตรัย ต้องเข้าถึงดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ตลอดจนเข้าถึงกายต่างๆ จนถึงกายธรรมโคตรภู

เมื่อเราเข้าถึงรัตนตรัยตรงนี้ได้ก็ถึงตัวจริง แต่ยังไม่ถึงอริยบุคคล เป็นโคตรภูบุคคล และได้ชื่อว่าเป็นสาวกของพระผู้มีพระภาค ชั้น **“ปุถุชนสาวก”**

จะเข้าถึงความเป็น “อริยสาวก” ต้องหยุดเข้าไปในธรรมกายโคตรภูละเอียด จึงถึงพระอริยบุคคล ๘ พระองค์ จัดเป็นปรีสุบุคคล ๘ คือ ธรรมกายพระโสดาหยาบละเอียด ธรรมกาย พระสกทาคาหยาบละเอียด ธรรมกายพระอนาคาหยาบละเอียด ธรรมกายพระอรหัตหยาบละเอียด ท่านเหล่านี้มาเป็นได้เช่นนี้ เพราะหลุดจากอาสวะเป็นขั้นๆ ไป

พระโสดา ยังไม่หลุดจากอาสวะ หลุดเพียงสักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สีลพตปรามาส

พระสกทาคา หลุดจากกามราคะอย่างหยาบ

พระอนาคา หลุดจากกามราคะอย่างละเอียด แต่ยังมีติริรูปราคะ* อรูปราคะ มานะ อุทัจจะ อวิชชา อันเป็นสังโยชน์เบื้องบนอีก ๕

พระอรหัต พ้นจากอาสวะ คือ กามาสวะ ภวาสวะ อวิชชาสวะ หลุดจากสราคราชาตุ-สราครธรรม เข้าถึงวิราคราตุวิราครธรรม

หลวงพ่อดอกปากน้ำ แสดงเรื่อง “อาสวะ”

อาสวะ มี ๔ จำพวก คือ

๑. กามาสวะ ประกอบด้วย กาม + อาสวะ
๒. ภวาสวะ ประกอบด้วย ภว + อาสวะ
๓. อวิชชาสวะ ประกอบด้วย อวิชชา + อาสวะ
๔. ทิฏฐาสวะ ประกอบด้วย ทิฏฐิ (เห็นผิด) + อาสวะ

กาม คือ ตัวผัสдукกาม คือ ตัวรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ
กิเลสกาม คือ ยินดีในรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส

กิเลสกามนี้ ทุกคนติดอยู่ แทะไม่หลุด เช่น พวกเราที่ครองเรือน หรือนักบวชที่สึกไปแต่งงาน จนกว่าจะเข้าถึงธรรม ๕ ข้อดังกล่าว หลุดจากกายมนุษย์ให้สูงขึ้นเรื่อยๆ โดยไม่ประมาท

อาสวะของ “กาม”

คือ รสของความยินดีในรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส เช่น รสของการเห็นรูป ตามไปเห็น ถูกส่วน เข้ากินไม่ได้ นอนไม่หลับ รสที่ดึงดูดเป็นตัวอาสวะ คอยบังคับให้ลืมไม่ลง ติดอยู่ในรูปนั้นเป็น “กามาสวะ”

อาสวะของ “อวิชชา” คือ ความสงสัย เมื่อมีอวิชชาเข้ามาสนับสนุน เช่น รูปดีแค่นี้ก็ยิ่งสงสัย อยากให้ดีขึ้นเลยขึ้นไปอีก ทั้งรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส

อาสวะของ “ภพ”

สิ่งที่มีที่เป็นแก่เรา เรียกว่า “ภพ” เช่น บ้านเรือนปรากฏอยู่เป็นภพ ไร่นาเป็นภพ ที่เรา กำหนดว่าเป็นเรา และเป็นของเรา ล้วนเป็นภพ เช่น เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม

* รูปราคะ = กำหนดยินดีในรูปผาน

* มานะ = การยกตัว

* อรูปราคะ = กำหนดยินดีในอรูปผาน

* อุทัจจะ = การฟุ้งซ่านรำคาญ

ที่เรียกว่า ติดอยู่ในภพ ทั้งกามภพ รูปภพ อรูปภพ โดยมีอาสวะตั้งไว้ ต้องกลับมาเวียนว่ายตายเกิดไม่จบ จะทิ้งก็เสียดาย ไม่กล้าถอน **“เสียดาย”** นั่นตัวสำคัญนัก เช่น พวกพรหมที่ได้รูปฌาน อรูปฌาน ไปติดอยู่ เกาะไม่ออกเพราะเสียดาย หรือ มนุษย์ว่าฝึกเสียนเหม็นเขียว พอเอาไปดองจิ้ม น้ำพริก ก็กลับชอบรสชาติ

ดังนั้นการติดในกามภพ รูปภพ อรูปภพ ก็คือการติดอยู่ในรสชาติของภพนั้นๆ

รูปภพมีรสชาติเลิศกว่ากามภพ อรูปภพเลิศกว่ากามภพและรูปภพ

มีวิชาสมทบด้วย จึงไม่สิ้นสงสัยว่ายังมีดีกว่านี้อีกหรือ ทำให้อยากอยู่ในภพ อยากติดในภพ ไร่ไป เรียกการติดในภพว่า **“ภวาสวะ”**

อาสวะของ “ทิฏฐิ”

“ทิฏฐาสวะ” ไม่อยู่ในประเด็นนี้ แต่มาอธิบายด้วย คือติดอยู่ในความเห็นของตน เมื่อทิฏฐาสวะ คือ ความเห็นไม่ตรงกัน ก็แก่งแย่ง อวดเชิดความเห็นกัน ถึงประหารซึ่งกันและกัน เพราะทำตามความเห็นของตัวเองที่ไม่ตรงกัน

ความเห็นก็มีรสชาติ พอวิชาแอบอยู่ข้างๆ ก็เป็น **“อวิชาสวะ”** มีรสชาติของรู้ไม่จริง เกลือกกล้วยอยู่ด้วย มันก็บังคับถอนไม่ออก

เมื่อรู้จักอาสวะว่าเป็นเครื่องถ่วง เครื่องรั้ง เครื่องตรึง ฟิงมีนิพพานเป็นเบื่องหน้า

ตตถ ๑ ในเหตุนี้ ท่านทั้งหลายไม่ควรประมาท

“ท่านทั้งหลายไม่ควรประมาท อย่าเพลินเล่น อย่าเพลิดเพลิน ถ้าเพลิดเพลินไปวันคืนล่วงไปๆๆ ไม่รอใคร เรารอใครก็ช่างเถอะ ความตายไม่รอเลยสักวินาทีเดียว วัน คืน เดือน ปี ล่วงไปทั้งนั้น”

(ความต่างของสัตบุรุษและอสัตบุรุษ)
๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

นโม...

ทุทุททำ ทททานาน...

“ปกิณกะเทศนา” เป็นธรรมเบ็ดเตล็ดเพื่อให้เราได้เข้าใจว่า บัดนี้เราเป็นสัตบุรุษหรืออสัตบุรุษ โดยพิจารณาจากกรรมที่เป็นไปทั้งกาย วาจา ใจ ว่าบังเกิดขึ้นทางฝ่ายไหน เพราะกรรมและอกรรม ย่อมหาเสมอกันไม่

ทุทุททำ ทททานาน ๑ เมื่อสัตบุรุษทั้งหลายให้สิ่งที่บุคคลให้ได้ด้วยยาก
ทำกรรมที่บุคคลทำได้ด้วยยาก
อสัตบุรุษทั้งหลายย่อมทำตามไม่ได้

๑. บัณฑิตกัณฑ์ทั้งหลายให้สิ่งที่บุคคลให้ได้ด้วยยาก

“ยากที่สุดก็ให้ชีวิต ที่สองรองลงมาให้ยากที่สุดอีกก็ให้ลูก ยากที่สุดอีกก็ให้เมีย ยากที่สุดอีก ก็ให้เลือดเนื้อ นี้ให้ยากนัก เป็นของให้ยาก เรียกว่า ปัญจมหาวริจาค”

“คนมีกิเลสหนาลามก ปัญญาหยาบ ลองหยิบขึ้นแล้วตัวสั้นเชียวหนาทานที่มีมือถือไว้นะ เหงื่อแตกเชียว มือเป็นเหงื่อเชียว ที่จะให้ได้แต่ละครั้งละครานะ ต้องหัดจนกระทั่งชำนาญทีเดียว”

บางคนให้โดยหวังตอบแทน เป็นการให้ที่แคบ เช่น รักลูกเพื่อหวังดำรงวงศ์ตระกูล ให้สามีหรือภรรยาเพื่อไว้ใช้สอย

แต่ถ้าให้ไว้เป็นกลางๆ กับภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา หมายถึงบุญกุศล สร้างบารมีกว้างออกไป ถือเป็นคนมีปัญญาสูง เช่น ประเทศไทยมีปัญญาสูง บำรุงพระพุทธศาสนาเอาไว้ พระเจ้าแผ่นดินก็เอาใจใส่รักษา เสียสละทรัพย์จำนวนมากเลี้ยงพระ อุบาสกอุบาสิกาทั้งประเทศ บิดามารดาสละลูกหญิงลูกชายให้กับพระศาสนา เป็นการให้ที่ยาก จึงมีน้อย พระภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกาสละตนจากครอบครัว มอบตนในพระพุทธศาสนาก็เป็นการให้ที่ยากเหมือนกัน

๒. บัณฑิตกระทำกรรม ที่บุคคลทำได้ด้วยยาก

ภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา ตัดห่วงอาลัยในรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส ซึ่งทำได้ยาก

“เมื่อทำได้ยากเช่นนี้ ไม่ควรดูถูก ดูเบา อย่าประมาทเลินเล่อ อย่าเผลอตัว ทำให้อยิ่งหนักขึ้นไป ให้บรรลุธรรมที่พระองค์ทรงประสงค์ หนทางเบื้องต้น คือ ปฐมมรรค มรรคจิต มรรคปัญญา โคตรภู โสดา สกทาคา อนาคา อรหัต ให้ปรากฏขึ้นในตัวของตัวเอง จะได้เป็นที่พึ่งของตัวเอง”

การบรรลุศีลบริสุทธิ ก็ทำได้ยากยิ่ง ตั้งแต่ศีล ๕ - ๒๒๗ ข้อ บรรลุปฐมมรรค มรรคจิต มรรคปัญญา ทั้งกายวาจาใจ บริสุทธ์อย่างเดียว

๓. อสังขารทั้งหลายกระทำตามไม่ได้ การไปจากโลกนี้ของสังขารและอสังขารย่อมต่างกัน

- **ธรรมของสังขาร** อสังขารทำตามไม่ได้เพราะทำตรงข้ามกัน เมื่อละจากโลกจึงไปต่างกัน
- **สังขารไปสวรรค์** อสังขารไปนรก
- **ธรรมและอธรรม** มีผลไม่เสมอกัน ธรรมให้ถึงซึ่งสวรรค์ อธรรมนำไปนรก
- **ประสงค์กุศลกรรม** เรียกฝ่ายธรรม หรือธรรมฝ่ายดี เป็นที่แอบแนบแน่นอยู่กับใจของบัณฑิต
- **ประสงค์อกุศลกรรม** เรียกอธรรม หรืออธรรมฝ่ายชั่ว เป็นที่แอบแนบแน่นอยู่กับใจของคนพาล
- **คนพาล** เป็นเครื่องหมายของคนเลว
- **บัณฑิต** เป็นเครื่องหมายของคนดี

ต่างก็เอาอย่างกันไม่ได้ ตามกันไม่ได้ เพราะคนละสายกัน

๔. ธรรมย่อมรักษาผู้ประพฤติธรรมเป็นปกติ : อาบิสงสีในธรรมขั้นต้น

ผู้ประพฤติธรรม คือทำกาย วาจา ใจ ให้บริสุทธ์ จนกระทั่งใจผ่องใสเรียกว่าบริสุทธ์ชั้นกาย-มนุษย์ ย่อมได้รับอาบิสงสีในขั้นต้น คือ

- มีแต่ความสุข ไม่มีความทุกข์ ทั้งนั่ง นอน
- ได้รับการยกย่อง นับถือ เช่น พระภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกาที่ประพฤติธรรมดี
- ไม่ไปสู่ทุคติ เพราะธรรมนั้นนำสุขมาให้
- สูงขึ้นไปกว่านี้ คือ บรรลุธรรมกายเป็นโคตรภูบุคคล ใจก็อยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็น

กายธรรม ธรรมก็ย่อมรักษาผู้ประพฤติธรรมไว้ เป็นโคตรภูจนถึงพระอรหันต์ หมดทุกข์เรียก **“เอกัตถ-บรมสุข”** เป็นบรมสุขฝ่ายเดียว เข้าถึงวิราคธาตุวิราคธรรมทีเดียว

“ผู้มีธรรมกายนั้นแหละ ธรรมย่อมรักษาผู้ประพฤติธรรม หรือยังไม่ถึง
ธรรมกาย มีบริสุทธ์กาย วาจา ใจ จะให้เข้าถึงธรรมกายให้ได้ ก็ได้ชื่อว่า ผู้รักษา
ธรรมเหมือนกัน”

“ผู้ประพฤติธรรมนะ อุตสาหะให้ทาน รักษาศีล อุตสาห์สดับรับฟังพระ
ธรรมเทศนาอยู่เสมอ อุตสาห์มีจาคะ สละสิ่งที่เป็นโทษ เป็นข้าศึกต่อคัมภีร์อยู่
รำไป มีปัญญารอบรู้รักษาตัว นี้ได้ชื่อว่า ผู้ประพฤติธรรม”

- รักษากาย วาจา ใจ ให้บริสุทธ์จนถึงเจตนา ไม่ให้อะไรแทรกแซงเข้าไป ใจก็ใส เรียกว่า **“บริสุทธ์ชั้นกายมนุษย์”** ละเอียดต่อไปถึงกายมนุษย์ละเอียด ละเอียดขึ้นเข้าถึงกายทิพย์ ทั้งหยาบ ทั้งละเอียด จนบรรลุปฐมฌาน ทุตติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน แจ่มใสอยู่เสมอ ลืมยินดีในรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส ทั้งอดีต ปัจจุบัน อนาคต สูงขึ้นไปเข้าอรูปรูปรุ ได้รับความสุข ๘๔,๐๐๐ มหากัปป์ เป็นยอดสุขในภพนี้

“ถ้าจะให้สุขยิ่งกว่านี้ขึ้นไป ต้องไปสู่มรรค ผล นิพพาน พวกที่มีธรรมกาย ไปสู่นิพพานได้ ก็ได้ไปสอบสวนสุขในนิพพานได้ เข้าไปในนิพพานได้ เป็นนึ่ง อยู่ในนิพพานเสีย นี้รับสุขในนิพพานทีเดียว เมื่อได้รับสุขชนิดนี้ในนิพพานแล้ว คนที่พูดมากมาย เจ็บหมด ไม่พูดแล้ว ใจคอครึ้มสบาย เอิบอ้อมต้นเต็มปลาบปล้ำ ว่าสุขชนิดนี้เราไม่เคยพบ ไม่เคยเห็น”

ผู้ประพฤดิธรรมไม่ยินดีในรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส เพราะนั่นมันซากของศพ ไม่ใช่เนื้อหนังของสุข

พอไปถึงรูปฌานทั้งสี่ นึกถึงสุขของกามว่า นั่นมันเศษสุข สุขอย่างหยาบ ไม่ใช่สุขจริงๆ เมื่อไปถึงอรุณฌาน แม้จะละเอียดนุ่มนวลกว่า ก็ยังเป็นสุขในภพ ยังต่ำอยู่ เมื่อถึงนิพพาน จึงสุขจริง เป็นสุขลึกซึ้ง นุ่มนวลชวนติดนึ้ก สุขกว่านิพพานยังมีอยู่อีก

“พระพุทธเจ้ามีเท่าไรๆ ไปติดอยู่ในนั้นหมด พอติดเสียเช่นนั้น เหลวอีก เหมือนกัน ไปติดแต่นิพพานนั้น ต้องไม่ติดสุขแค่นี้ แล้วหาถือเอาสุขใหญ่ ปล่อย สุข ขึ้นไปไม่หยุดอยู่ในสุขแค่นั้น

ถ้าไปหยุดแค่นั้นใจ ไม่ฉลาด ถ้าปล่อยสุขขึ้นไป ไม่มีที่สุดกันละก็ นั่นฉลาดละ อย่างพระพุทธเจ้าผู้เป็นต้นธาตุนี้ฉลาดเต็มที่”

๕๒ ของที่ได้โดยยาก

๗ พุทธจักกายน ๒๔๙๗
นโม...
ทูลลภณจ มนุสฺสตฺตํ...

สิ่งที่หาได้โดยยาก มี ๔ ประการ คือ

- ทูลลภณจ มนุสฺสตฺตํ ๗**
๑. ความเป็นมนุษย์
 ๒. ความเกิดขึ้นของพระพุทธเจ้า
 ๓. ถึงพร้อมด้วยขณะด้วยสมัย
 ๔. พระสัมพุทธม

๑. การได้เป็นมนุษย์ เป็นของได้โดยยาก

การที่จะเกิดเป็นมนุษย์ได้ ต้องบริสุทธ์กาย วาจา ใจ

๑.๑ บริสุทธ์ด้วยกาย คือ

การเว้นขาดจากการฆ่า เบียดเบียน ทำลายสัตว์
การเว้นขาดจากการถือเอาวัตถุที่เจ้าของไม่ให้ ด้วยการขโมย หลอกหลวง ฉ้อโกง
การเว้นขาดจากการประพฤติผิดในกาม

ใน ๓ ข้อนี้ แยกออกเป็นข้อละ ๔ คือ นอกจากเว้นขาดด้วยตัวเองแล้ว ต้องไม่ชักชวน ยินดี และสรรเสริญบุคคลอื่นที่ทำด้วย รวมเป็น ๑๒ ข้อ ขาดจากใจ คือ **“กายบริสุทธ์”** (กายสุจริต)

๑.๒ บริสุทธ์ด้วยวาจา คือ

ไม่พูดปด พูดถ้อยคำจริง
เว้นจากคำหยาบ ไม่ไพเราะ
ไม่กล่าวคำแตกร้าย กล่าวแต่คำสมาน
ไม่กล่าวคำเพ้อเจ้อ กล่าวแต่คำที่เป็นหลักธรรม

ใน ๔ ข้อนี้ นอกจากเว้นขาดด้วยตัวเองแล้ว ต้องไม่ชักชวน ยินดี สรรเสริญ รวมเป็น ๑๖ ข้อ คือ **“วจีสุจริต”**

๑.๓ บริสุทธ์ใจ คือ

ไม่โลภ อยากรได้ของเขา
ไม่โกรธ ไม่พยาบาท
ไม่มีความเห็นผิดทางใจ

ใน ๓ ข้อนี้ นอกจากเว้นด้วยตัวเอง ต้องไม่ชักชวน ยินดี สรรเสริญ รวมเป็น ๑๒ ข้อ คือ **“มโนสุจริต”**

เมื่อบริสุทธิ์ทั้งกาย วาจา ใจ ๓ ประการนี้แล้ว เป็นประธานของการได้ความเป็นมนุษย์ แดกกายทำลายขันธ์ ได้กลับเป็นมนุษย์อีกทันที บริสุทธิ์สูงขึ้นก็เป็นมนุษย์สูงขึ้นไป

หากเราขาดกรรมที่ทำให้เป็นมนุษย์ แดกกายทำลายขันธ์ ก็ต้องไปเกิดในอบายภูมิ ๔ เป็นเปรต อสุรกาย เดรัจฉาน เกิดในนรก ๔๕๖ ชุม

มนุษย์มีหลายชั้น แยกโดยคร่าวๆ คือ

มนุษย์ชั้นสูง คือ พระเจ้าแผ่นดิน ผู้ปกครองประเทศ เศรษฐี

มนุษย์ชั้นกลาง คือ พลเมืองดี คนมั่งมี คหบดี มีทรัพย์สินสมบัติบริวารมาก

มนุษย์ชั้นต่ำ คือ หาเช้ากินค่ำ ทำงานไม่มีวันหยุด

มนุษย์ชั้นต่ำมาก เช่น ขอทาน (ชั้นต่ำมากก็ต้องจัดลงไปอีก)

เราอยากเป็นมนุษย์ชั้นไหน ก็ต้องแก้ไขตัวเอง

เมื่อได้เป็นมนุษย์จึงต้องเพิ่มมารยาทเรียบร้อย เช่น ให้ทานด้วยมารยาทนุ่มนวล จึงจะเป็นเหตุให้เกิดในสกุลสูง วาจาที่นุ่มนวลชวนฟัง และใจที่อ่อนโยน ใจบุญใจกุศล ใจเห็นชอบเห็นถูก ภายหน้าจะได้เป็นมนุษย์ชั้นสูง หรืออย่างต่ำพลาดลงมา ก็เพียงชั้นกลางหรือชั้นต่ำของสูง

๒. ความบังเกิดขึ้นของพระพุทธเจ้า เป็นของได้ยาก

ตัวอย่าง : **“สุเมธดาบส”** ทอดตัวลงเป็นสะพานให้พระพุทธเจ้าที่บังกร พร้อมพระสงฆ์แสนรูปข้ามไปได้ เพราะบารมีท่าน ด้วยการเข้าฌานสมาบัติ มิฉะนั้นร่างกายแหลกแน่

พระพุทธเจ้าที่บังกร พยากรณ์ว่าสุเมธดาบสในอีก ๔ อสงไขย แสนกัปป์ จะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า สุเมธดาบสดีใจราวกับเป็นวันพรุ่งนี้ และรีบเร่งให้ทานเป็นประการแรก เพราะผลทานส่งผลให้เป็นผู้สมบูรณ์บริบูรณ์ ในระหว่างที่ยังต้องเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏสงสารนี้

พระองค์ทรงสร้างทาน ๓ ประการ คือ

ทานวัตถุภายนอก คือ ให้ทั้งทรัพย์สินและบริวารจนหมด

ทานอุปบารมี คือ ให้เนื้อและเลือด

ทานปรมัตถบารมี คือ ให้ชีวิตเป็นทาน

เท่านี้ยังไม่พอ ยังให้ถึง **“ปัญจมหาบริจาค”** คือ ให้ภรรยาและลูก

ตัวอย่าง : ในชาติ ที่เป็น **“พระเวสสันดร”** ชูชกไปขอภักดีหาชาติ ก็ทรงบริจาคนปุตต-บริจาคน ถึงขนาดพระอินทร์แปลงร่างเป็นอินทรพราหมณ์มาขอพระนางมัทรีเสียก่อนจะมีใครมาขอ ด้วยเกรงว่าจะไม่มีใครมาหาผลไม่ให้พระโพธิสัตว์ แต่ฝากพระนางมัทรีไว้กับพระเวสสันดร ผู้ใดมาขออีกไม่ได้ ท่านจึงได้ชื่อว่าให้ภรรยาเป็นทาน

“พระสีธาตุมหาราชกุมาร” ได้เป็นพระพุทธเจ้า ก็อาศัยทานเป็นเบื้องต้น

ทาน ๓ ประการ

ผู้ให้มักเลือกของที่ตัวชอบเก็บไว้ ที่เหลือค่อยให้ ทานนั้นเรียก **ทาสทาน**
 ผู้ให้ให้ของที่ตัวบริโภคอย่างไร ก็ให้อย่างนั้น ทานนั้นเรียก **สหายทาน**
 ผู้ให้ให้ของที่ดีที่สุด เหมือนพระโพธิสัตว์ให้ทาน ทานนั้นเรียก **สามีทาน** เช่น ทาน
 ประณีตที่เลี้ยงพระสงฆ์

การสร้างบารมีกว่าจะเป็นพระพุทธเจ้า เป็นของยาก

ท่านต้องตั้งความปรารถนา เพื่อเป็นพระพุทธเจ้าในอนาคตกาล แต่ละองค์สร้างบารมี ยาว
 นานแตกต่างกัน ตั้งแต่ ๔ อสงไขย แสนกัลป์, ๘ อสงไขย แสนกัลป์ หรือ ๑๖ อสงไขย แสนกัลป์
 พระพุทธเจ้าต้องสั่งสมบารมีเต็ม ๓๐ ทศ

บารมีหนึ่งๆ กว่าจะได้มาไม่ใช่ของง่าย :-

ดวงบุญที่เกิดจากการบำเพ็ญทาน สร้างไปเรื่อยๆ ให้ใหญ่ขึ้น แล้วเอาดวงบุญนั้นมากลับ เป็น
 บารมี

- บุญคืบหนึ่งเท่าดวงจันทร์ดวงอาทิตย์ เอามากลับเป็นบารมีได้นี้เดียว กลมรอบตัว กลับ
 ไปอย่างนี้ทุกบารมี จนกว่าจะเต็มส่วน
- เอาบารมีคืบหนึ่ง เต็มส่วนมากลับเป็นอุปบารมีได้นี้เดียว
- เอาอุปบารมี คืบหนึ่ง กลมรอบตัวมากลับเป็นปรมัตถบารมีนี้หนึ่ง

**“บารมี อุปบารมี ปรมัตถบารมี วัดเส้นผ่าศูนย์กลางกลมรอบตัวทุกบารมีได้ ๓๐ ทศ จึงจะ
 ได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า”**

จึงกล่าวว่า **“ความบังเกิดขึ้นของพระพุทธเจ้าเป็นของได้ยาก”**

๓. กิ่งพร้อมด้วยขณะด้วยสมัย เป็นของได้ยาก

ตรงข้าม คือ **“ขณะสมัย”** ได้แก่

- เกิดในที่ที่ไม่มีพระพุทธเจ้า ไม่พบพระภิกษุสามเณร
- พระพุทธเจ้ามาบังเกิด แต่ตนอยู่ในอบายภูมิ เป็นสัตว์ หรืออรูปสัตว์
- พระพุทธเจ้ามาบังเกิด แต่ตนเป็นบ้า ไม่รู้เรื่อง
- พระพุทธเจ้ามาบังเกิด แต่ตนเป็นมิชฉาทิฎฐิ ดูหมิ่นพระพุทธเจ้า เป็นพวกบ้าน้ำลาย

**“ท่านทั้งหลายที่ได้บริจาคทาน รักษาศีล เจริญภาวนา ปรากฏเช่นนี้ ก็ได้
 ชื่อว่า ถึงพร้อมด้วยขณะด้วยสมัย ไม่เสียที่ที่เป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา...
 ได้เจริญภาวนาในพระพุทธศาสนา มีธรรมกายขึ้น เรียกว่าเข้าถึงรัตนตรัย... เหมือน
 วัดปากน้ำได้มีตั้ง ๑๕๐ กว่าคน มีธรรมกายทั้งหมด ทั้งชาย ภิกษุ สามเณร อุบาสก
 อุบาสิกา...ไปนรก สวรรค์ นิพพานได้อย่างนี้ ถึงพร้อมด้วยขณะสมัยแท้ๆ”**

๔. การได้ฟังพระสัทธรรมเป็นของไต่ยากยิ่ง

สัทธรรม คือ เครื่องสงบระงับ

ธรรมอันสงบระงับนั้นคือ ธรรมอะไร ?

- ธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ทำให้สัทธรรมของพวกสัตว์นรก เดรัจฉาน เปรด แทรก เข้ามาไม่ได้ อยู่ด้วยความบริสุทธิ์กาย วาจา ใจ

“ดวงธรรม...สัทธรรมของมนุษย์...ดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายทิพย์...เป็น สัทธรรมของดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ละเอียดฯ ดวงธรรมที่ทำให้เป็น ธรรมกาย...เป็นสัทธรรมของดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายอรูปพรหมละเอียด”

หลวงพ่อดิฉันกตัญญูตัวอย่าง พระฝรั่งวิลเลียมจะไปเผยแผ่วิชาธรรมกายที่ลอนดอน วิชาธรรมกายจะเป็นประโยชน์ในยุโรป ธรรมกายเป็นของหาไต่ยาก เช่นเดียวกับธรรม ๔ ประการ ที่กล่าวมาแล้วนี้

หมายเหตุ พระวิลเลียม กบิลวฒโท เป็นศาสตราจารย์ในลอนดอน ได้มาบวชในโบสถ์ วัดปากน้ำ หลวงพ่อดิฉันกตัญญูได้สั่งสอนจนบรรลุธรรม และได้ส่งไปเผยแผ่วิชาธรรมกายที่ลอนดอน ในปีพุทธศักราช ๒๔๙๗ โดยตั้งใจจะให้วัดไทยจริงๆ ที่นั่น พร้อมกับนำฝรั่งมาบวชอีก

๕๓ กัตตานุโมทนามกกา ๓

(อาหิสงส์การถวายเป็นสังฆทาน)

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

นโม...

อปปมาโท อมตํ ปทํ...

หลวงพ่อดัดปากน้ำ แสดงกัตตานุโมทนามกกา เนื่องในโอกาสที่เจ้าอาวาสวัดจันทร์ประชาพร้อมทั้งคณะสงฆ์ อุบาสกอุบาสิกา มาถวายผ้าป่า ณ วัดปากน้ำ

ผ้าไตรจีวร เรียกว่า “ผ้าป่า” มีกิ่งไม้เอามาแขวนคล้องไว้ และอาราธนาเจ้าอาวาสวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ เป็นผู้ชัก ชักแล้วแจกพระภิกษุสามเณร เรียกว่า ทอดกับเจ้าอาวาสแล้วถูกทั้งวัด

ผ้าเป็นวัตถุธรรมดา เมื่อย้อมแล้วเรียก “ผ้าย้อมผาด” เจ้าของมีจิตเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา น้อมมาถวายพระสงฆ์ ถวายแล้วเป็นกาก เจ้าของได้เนื้อไป บุญกุศลติดอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ไสบริสุทธิ์ ดวงโตแคไหนตามแต่ศรัทธาตน

“ที่เจ้าของให้หะเป็นกาก เจ้าของนั้นได้เนื้อไปเสียแล้ว บุญกุศลติดอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ไสบริสุทธิ์ ดวงโตเท่าไหนแล้วแต่ศรัทธาของตน นั้นเจ้าของกลั่นเอาเนื้อเสียแล้ว เอาเปลือกให้แก่ภิกษุ ถ้าภิกษุโง่ไม่ฉลาด ทันทันเจ้าของ ก็ไปเก็บเอาใส่ตู้ห้องไว้ แมลงสาบหนูกัดเสียหายไป ถ้าไม่ฉลาดพอ ถัดฉลาดพอ เมื่อเจ้าของเขาสละเช่นนั้นแล้ว เมื่อเก็บก็เอาไว้แจกพระภิกษุสามเณร ถัดเอาบุญเสียเหมือนกัน กากนั้นให้ไป ถวายไป แต่บุญเอาเสียอีกชั้นหนึ่ง นี้เรียกว่าฉลาด ได้สองสามชั้นนั้นแน่”

“ถ้าสมภารประพฤติได้ตั้งน้อมอยู่วัดไหน วัดนั้นก็เจริญละ ภิกษุสามเณร อุณหนาผาดั่ง เหมือนกับพ่อกับแม่ มีอะไรแจกให้ทั้งนั้น”

ชาวบ้านเห็นอย่างนี้ก็ยิ่งเลื่อมใส ทำบุญเพิ่มอีก เขากลัวอย่างเดียว คือให้ไปแล้วเอาไปใช้ในทางเสื่อมเสีย จึงไม่ค่อยไว้ใจสมภารหนุ่ม

“แต่ว่าวัดปากน้ำนะสมภารแก่แล้ว อายุ ๗๑ แล้วนะ...ต้องการบุญกุศลเท่านั้นแหละ อยู่ที่ไหนก็ให้ทานบริจาคทานไป ไม่ทำอะไรก็สอนหนังสือหนังสือสงเคราะห์ที่อนุเคราะห์ที่บุตรไปอย่างนี้แหละ มาอยู่วัดปากน้ำนี้ไม่ใช่พอดีพอร้าย พอมาอยู่วัดปากน้ำเท่านั้นแหละ เขาไม่ยอมกันทั้งบ้านทั้งเมือง พระในวัดก็ไม่ยอมทั้งนั้น ผู้มาอยู่ ผู้เทศน์นี่แหละ พุทโธเอ๊ย ที่พึ่งของตัวไม่รู้จัก จะไปกีดกันผู้เป็นที่พึ่งของตัวให้ไปเสีย แล้วจะไปพึ่งอะไร

**นี่เราจะทำอย่างไรนี้ ข้าไม่สู้ แล้วข้าก็ไม่หนี ทำดีอันหนึ่งอันใดมิเท่าไรทำจน
สุดความสามารถของตัวเอง จะรุกรานสักเท่าไรก็ไม่สู้ แต่ไม่หนี ทำอะไรทำจนสุดความ
สามารถของตัวเอง จนกระทั่งบัดนี้เป็นประโยชน์ไม่ใช่แต่มนุษย์ในประเทศเท่านั้น
ฝรั่งมังค้ายังเข้ามาฟังพาอาศัย”**

พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสว่า

อุกาส โย ๑ ภิกษุรูปใดปฏิบัติธรรม สมควรแก่ธรรมอยู่ ปฏิบัติชอบยิ่ง ประพฤติตามธรรม
เป็นปกติ อันว่าภิกษุรูปนั้น ชื่อว่าสักการะ ได้ชื่อว่าเคารพนับถือซึ่งเรา
ตถาคตด้วยปฏิบัติบูชา เป็นอย่างยิ่ง

ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม เป็นอย่างไร ?

สำหรับฆราวาส เริ่มต้นให้อยู่ในกุศลกรรม ๑๐ ประการ ได้แก่

กายบิริสุทธิ์ ๓ คือ เว้นจากการฆ่าสัตว์ ลักทรัพย์ ผิดในกาม

วาจาบิริสุทธิ์ ๔ คือ เว้นจากการพูดปด กล่าวส่อเสียด คำหยาบ คำเหลวไหล

ใจบิริสุทธิ์ ๓ คือ เว้นจากการโลภ โกรธ ผิดจากคลองธรรม

- เมื่อตนบิริสุทธิ์ดังนี้แล้ว ตั้งใจแน่วแน่ ชวนผู้อื่นให้บิริสุทธิ์เหมือนตนอีก ๑๐ ปฏิบัติ ๑๐
ประการเช่นกัน

- ยินดีผู้ที่บิริสุทธิ์กาย วาจา ใจ ๑๐

- สรรเสริญผู้ที่บิริสุทธิ์กาย วาจา ใจ ๑๐ จาก ๑๐ แยกเป็น ๔๐ เรียกว่า **กุศลกรรมบถวิภาค**

ถ้าประพฤติเลวตรงข้ามทั้งหมด ก็เป็นตัวอย่างเสียหายแก่ลูกหญิงชาย ลูกก็จะเอาอย่าง ทำให้
ตระกูลนั้นเสียหาย ตายไปต้องไปเป็นเปรต อสุรกาย เดรัจฉาน สัตว์นรก

ธรรมนี้จึงเป็นมนุษยธรรม ที่ทำให้เป็นมนุษย์

- เมื่อบิริสุทธิ์ กาย วาจา ใจ เพราะประพฤติถูกส่วนที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ แตกกายทำลาย
ขั้นนี้ อายตนะมนุษย์ก็ตั้งคู่ไป

- ประกอบธาตุธรรมถูกส่วน ก็ตั้งคู่มนุษย์เข้ามาเกิดในท้อง เหมือนแม่เหล็กดูดลูกเหล็ก
ถ้าลูกเหล็กโตกว่าย่อมดูดเข้ามาไม่ได้ ถ้าว่าไม่บิริสุทธิ์พอ อายตนะเปรต อสุรกาย สัตว์เดรัจฉาน
ก็ตั้งคู่ไปเกิดแทน เช่น เรื่องโจษกันว่า คนไปเกิดในท้องสุนัข

ประพฤติธรรมสมควรแก่ธรรม จึงเน้นความบิริสุทธิ์กาย วาจา ใจ ด้วยการ

สามิจิปฏิปันโน คือ ปฏิบัติเป็นเจ้าในความบิริสุทธิ์ รักษาความบิริสุทธิ์ของ มนุษยธรรม
ให้เสมอๆ ไป ไม่คลาดเคลื่อน

อนุกรมจารี ประพฤติตามธรรม

ส่วนฆราวาส ทำความเข้าใจเรื่องกุศลกรรม ๑๐ ว่าเพราะเหตุใดไม่ฆ่าสัตว์ เป็นต้น
ข้อเนื้อที่ตายมาบริโภคแทน ถ้าว่าซื้อเอาเป็นๆ มาบริโภค เสียทั้งทรัพย์ และศีลด้วย

ส่วนพระภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกาที่ละการครองเรือน ต้องประพฤติมากกว่าฆราวาส เป็นเจ้าในความบริสุทธิ์ที่สูงกว่า คือ ศีล ๘ ศีล ๑๐ ศีล ๒๒๗ ข้อ ไม่คลาดเคลื่อน

“เสียทรัพย์เสียไป ศิลอย่าให้เสีย ต้องรักษาไว้ ศิลเป็นสิ่งสร้างทรัพย์ เจ้าทรัพย์เสีย ถ้าว่ามี ศิลละก็ ได้ชื่อว่าเป็นคนคิดคนบริสุทธิ์ แล้วเป็นเจ้าทรัพย์ ดึงดูดทรัพย์ในโลกให้มาหา ไม่ต้องเดือดร้อนอะไร ให้บริสุทธิ์จริงๆ นะ”

- **ศีลพระภิกษุ** เป็นอปริยัตตปาริสุทธิศีล ไม่มีที่สุด ในพระปาติโมกข์ มี ๒๒๗ ลิกขาบท สำคัญที่ขอลดหย่อน ยังมีอีกมากมาย ในวิสุทธิมรรค สามล้าน ๑๐๐ กว่า ในวินัยปิฎก ๒๑,๐๐๐ กัณฑ์ เช่น พระภิกษุสามเณร ห้ามจับเงิน

ภิกษุจะรักษาศีลให้บริสุทธิ์อย่างไร ?

ภายนอก

“ภิกษุ” แปลว่า “ผู้ศึกษา” คือผู้ศึกษาในศีล สมาธิ ปัญญา อธิศีล อธิจิต อธิปัญญา แล้วค้นคว้า ในศีล สมาธิ ปัญญา ให้เข้าใจทางไปของพระพุทธเจ้า พระอรหันต์

เมื่อตั้งใจศึกษาแล้ว ได้ชื่อว่า ภิกษุผู้นั้นเป็นผู้ที่มั่นแล้ว ในศีล สมาธิ ปัญญา อธิศีล อธิจิต อธิปัญญา ให้เอาใจจรดไว้ให้มั่นคง แล้วปฏิบัติให้เป็นเข้า

ภายใน เป็นทางปฏิบัติลึกซึ้ง

- บริสุทธิ์กาย** - ลมหายใจเข้าออกปรนปรือกายให้เป็นอยู่ ลมหยุดกึกในเวลาใด เวลา นั้นเรียก **“กายสังขารบริสุทธิ์”**
- บริสุทธิ์วาจา** - ความตรึงตรองที่จะพูด พอหยุดเวลาใด เรียก **“วจีสังขารบริสุทธิ์”**
- บริสุทธิ์ใจ** - พอใจหยุดก็ลงไปในขณะที่ขณะนั้นเรียกว่า จิตสังขารระงับแล้ว เป็น จิตบริสุทธิ์แล้ว (มโนสังขาร)

“กายบริสุทธิ์ วาจาบริสุทธิ์ ใจบริสุทธิ์ ยังมีติดตื้ออยู่นั้น บริสุทธิ์ของสามัญ สัตว์ ไม่ใช่บริสุทธิ์วิเศษ บริสุทธิ์วิเศษ สว่างโล่ง ยิ่งกว่ากลางวัน เห็นชัด....พอใจหยุดแล้ว เป็นดวงใสเท่าดวงจันทร์ดวงอาทิตย์ มุขขึ้นที่หยุดนั้นนั่นแหละ พอเห็น ดวงนั้นเท่านั้น อ้อ ! นี่เป็นทางไปของพระพุทธเจ้าพระอรหันต์ อย่างนี้หรือ ใจก็หยุดอยู่กลางดวงที่เดียว ใจหยุดอยู่กลางนั้น พอถูกส่วนเข้าเท่านั้นแหละมุขขึ้นอีก ดวงหนึ่ง พอมุขขึ้นอีกดวงหนึ่งก็โผล่สอง นือริยมรรค ทางไปของพระพุทธเจ้า พระอรหันต์ อย่างนี้เอง เห็นดวงศีลเท่าดวงจันทร์ดวงอาทิตย์เท่ากัน ดวงก่อน เห็น ดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐานดวงหนึ่ง กลางดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน นั้นแหละเห็นดวงศีลหยุดอยู่กลางดวงศีล พอถูกส่วนเข้าเห็นอีกดวงหนึ่ง เรียกว่า ดวงสมาธิ...” หยุดจนกระทั่งเห็นดวงปัญญา ดวงวิมุตติ ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ฯลฯ

๔๕ ปี แห่งการเทศน์ โปรดพุทธเวไนยสัตว์ของพระบรมศาสดา รวมไว้เป็น ๘๔,๐๐๐ พระ
 ธรรมชั้น ย่อเป็นพระวินัยปิฎก ๒๑,๐๐๐ พระธรรมชั้น
 พระสุตตันตปิฎก ๒๑,๐๐๐ พระธรรมชั้น
 พระปรมาภิฎก ๔๒,๐๐๐ พระธรรมชั้น

ทั้งหมดนี้ มีความไม่ประมาทเป็นสำคัญ คือ ไม่ประมาทในศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติ-
 ญาณทัสสนะ จะบรรลุตามลำดับไปถึงนิพพาน

พระพุทธเจ้าตรัสว่า **อปฺปมาโท อมตํ ปทํ** ความไม่ประมาท เป็นหนทางไม่ตาย

ไม่ตายนั่นเป็นอย่างไร แค่ไหนที่จะไม่ตาย ก็ต้องเป็นขั้นๆ ขึ้นไป ตั้งแต่กายมนุษย์ถึงกาย
 อรูปพรหมละเอียด แปรกายนี้ยังอยู่ในภพ ไปนิพพานไม่ได้

“พอถึงกายธรรมเท่านั้น รูปพระพุทธปฏิมากร เกตุดอกบัวตูม บริสุทธิใสเป็น
 กระจกคั่นฉ่อง ส่องเงาหน้า กายที่ ๕ ของตัวเอง มีทุกคน ชายก็มี หญิงก็มี
 เหมือนกัน ทุกคนแบบเดียวกัน ไปถึงกาย นั้นนะเป็นตัวอมตะทีเดียว อปฺปมาโท
 อมตํ ปทํ ที่เดียว เห็นนิพพานได้ที่เดียว...กายธรรมนั้นแหละไม่ตาย”

- ถ้าถึงเพียงกายมนุษย์ ไม่ช้าเท่าไรก็ตาย ถึงกำหนดก็ตาย ไม่เหลือสักคน **ประมาทอะไร ?**
 - ประมาทในกามคุณ ทั้ง ๕ คือ รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส ที่ทำให้สัตว์โลกเนิ่นช้า เห็นทุกข์
 เป็นของจริง เป็นสุข คนที่มีกิเลสบางปัญญาละเอียด จึงจะเห็นว่าเป็นทุกข์ เป็นของหลอกลวง ที่
 เรียก กามภพ รูปภพ อรูปภพ

ทั้ง ๕ อย่างนี้ หลอกลวงสัตว์โลกให้ลุ่มหลง ไม่รู้จักพ่อแม่ พระเณร ปลุกปั้นให้ยืนดีอยู่ใน ความ
 ประมาท

พอแตกกายทำลายขั้นขึ้นไปเกิดเป็นพรหม ก็ยินดีความอยากในรูปฌาน ได้ชื่อว่าประมาทอยู่
 ตายอีก แม้ไปเกิดในอรูปพรหม ถอนใจไม่ออกจากอรูปฌาน แตกกายทำลายขั้นไม่พ้นจากความ
 ตาย ออกจากภพไม่ได้ นี่เป็นหนทางตาย

ดังนั้น เมื่อเข้าถึงกายอรูปพรหม (๘ กายในภพ) จึงต้องทำให้ถึงกายธรรม เป็นกายที่ ๕ แล้ว
 เข้าถึงกายธรรมอรหัตละเอียด ไปนิพพาน **กายธรรมนั้นแหละไม่ตาย ความไม่ประมาท จึงเป็นหนทาง
 ไม่ตาย**

เมื่อรู้จักเช่นนี้ ให้กลับความเห็น จำ คิด รู้ พยายามทำที่ไม่เห็นให้ปรากฏเหมือนเจ้าภาพ
 วันนี้ สละพัสดุกาม ความตระหนี่ นำไทยธรรมและผ้าป่ามาทอด

ประเพณีการทอดกฐิน : เรื่องพระอนุรุทธเถระเจ้า

ครั้งพระบรมศาสดามีพระชนม์อยู่ ทรงอนุญาตพระอนุรุทธ ไปแสวงหาผ้าบังสุกุล นางเทพ
 ธิดา ในดาวดึงส์ ผู้เคยเป็นภรรยาในชาติก่อน เห็นด้วยตาทิพย์ จึงนำผ้าทิพย์ เนื้อละเอียด เอา
 มาคล้องไว้ ในป่าทึบ (ในตำนานว่า แสดงเทวฤทธิ์เปิดทางเป็นช่องให้เข้าไป) ท่านเป็นพระอรหันต์
 เห็นด้วยญาณ ก็เดินไปพิจารณาผ้าว่า ไม่มีเจ้าของ เป็นของแปดเปื้อน แล้วกล่าวว่า “อิมํ วตถํ ปิสฺสุกุล
 จิวรํ มยฺหํ ปาปฺปนาติ” เช่นเดียวกับที่พระภิกษุชักผ้าป่า แล้วนำผ้าไปถวายพระพุทธเจ้า ทรงรับสั่งให้
 กรานเป็นกฐิน ผ้าเป็นต้นกฐิน เพราะตัวเดิมได้มาจากผ้าป่า

ผ้าป่านั้นเป็นสิทธิ์ของพระอนุรุทธ เมื่อสละขาดจากใจของพระอนุรุทธ ถวายพระบรมศาสดาก็เป็นของพระองค์ พระองค์รับสั่งให้กรานกฐินได้ ทรงเป็นผู้ทอดก่อนและวางไว้เป็นตำราเรื่องกฐิน การทอดกฐิน มีเวลาจำกัด คือ ทอดภายใน ๑ เดือน หลังจากออกพรรษา

ถวายกฐินแล้วคุ้มอาบัติภิกษุได้ทั้งวัด

ภิกษุองค์ใดได้อนุโมทนากฐิน (กรานกฐิน) จะพ้นจากอาบัติ ๕ สิกขาบท ได้แก่

๑. ภิกษุที่ได้อนุโมทนากฐินแล้ว เวลาวิกาลออกจากวัดไม่ต้องบอกลาภิกษุในวัดก่อนก็ได้
๒. ภิกษุที่ได้อนุโมทนากฐินแล้ว ฉันทคณะโภชนาได้
๓. ภิกษุที่ได้อนุโมทนากฐินแล้ว จากไตรจีวรได้
๔. ภิกษุที่ได้อนุโมทนากฐินแล้ว ไม่ต้องอาบัติพินทุทธิฐานภายใน ๑๐ วัน เมื่อได้อติเรก

จีวรมา

๕. ภิกษุที่ได้อนุโมทนากฐินแล้ว ได้ส่วนแบ่งสังฆิกลาภที่เกิดขึ้นในอาวาสนั้นเต็มที่

เมื่อได้ผ้าป่าแล้ว จะเอามากรานเป็นกฐินบ้างก็ได้ หรือเอาผ้ากฐินที่ได้มาไปทอดผ้าป่าก็ได้ เพราะทอดผ้าป่าและทอดกฐินเป็นการถวายสังฆทานเหมือนกัน แต่ทอดกฐินมีอานิสงส์มากกว่าการทอดผ้าป่า เพราะคุ้มอาบัติภิกษุได้ ๕ ข้อ ผ้าป่าคุ้มไม่ได้ การถวายเป็นสังฆทานจึงได้บุญกุศลยิ่งใหญ่ ดังเรื่องของนางปชาบดี

อานิสงส์การถวายสังฆทาน : พระนางปชาบดีโคตมี

พระเจ้าแม่หน้าปชาบดีโคตมี นำผ้าที่ปั่นทอเย็บเองอย่างประณีต ๒ ผืน มาถวายพระบรมศาสดา พระองค์ทรงถือเป็นพระมารดาที่เลี้ยงชума จึงทรงรับผ้าไปเพียงผืนเดียว อีกผืนหนึ่งต้องการให้ตกเป็นสังฆทานจะได้บุญมากกว่า แม้พระนางจะอ้อนวอน ผ้าผืนนั้นได้ตกผ่านมือพระภิกษุจนถึงพระอชิตะ ผู้บวชใหม่ซึ่งนั่งองค์สุดท้าย จึงต้องรับไว้

พระนางปชาบดีทรงเสียพระทัยมาก พระพุทธเจ้าทรงทราบพระอภัยาคัย จึงเรียกพระอานนท์ให้เอาบาตรมาเหวี่ยงขึ้นไปในอากาศ และรับสั่งภิกษุทั้งหลายให้นำบาตรกลับมา ไม่มีพระอรหันต์องค์ใดขึ้นรับเพราะเข้าใจปัญหา พระอชิตะก็อธิษฐานว่า บุญบารมีที่สั่งสมมาแต่ชาติก่อน ถ้าอนาคตจะได้เป็นพระพุทธเจ้า ขอให้บาตรนั้นตกลงมาสู่หัตถ์ของข้าพเจ้า บาตรนั้นเป็นกายสิทธิ์ มีฤทธิ์ก็ตกลงมาถึงมือพระอชิตะ

พระองค์จึงทรงพยากรณ์ว่า อชิตะ น้องชายตถาคต ต่อไปจะเป็นศาสดาเหมือนเรา พระนางจึงปลื้มใจที่ได้ถวายแด่พระพุทธเจ้าในอนาคตอีกองค์หนึ่ง

ถวายเป็นสังฆทาน บุญกุศลใหญ่เกิดเป็นดวงเสียดิจที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ เป็นอัตโนมัตติ ตรงนั้นเป็นที่ตั้งดูตบถุญ ได้บุญเท่าไร ดูตติตเหมือนหม้ออัตโนมัตติ มีกันทุกคน

บุญวันนี้ไม่เล็กนะ วัดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑,๐๐๐ วา กลมรอบตัวเรียบเหมือนหน้ากระจก บุญมาติดกลางตัวทุกคน แต่ลดหย่อนกันไป ผู้มีธรรมกายเห็น

เหมือนกับเราหาเงินหาทองในโลกนี้ ได้เงินมาแล้วเราก็เห็นซี เก็บไว้ในเซฟ เราจับถูกบุญก็เหมือนกัน

“ผู้แสวงหาบุญต้องฉลาดนะ ต้องให้เห็นบุญนะ ถ้าไม่เห็นบุญแล้วเราจะรู้ว่าได้บุญอย่างไรกันละ ก็เมื่อกันละซิ ไม่อยากแสวงหาบุญละซิ”

หาบุญได้ ใช้บุญเป็น

- ถ้าหาเงินได้ ใช้เงินเป็น ก็ไม่เป็นบ่าวทาสเงิน เช่น นายเล็ก อยู่บ้านไฟ อ.สองพี่น้อง เมื่อตั้งตัวกินแต่ต้มย่ำน้ำราดข้าว เพราะประหยัด ถ้าหามาใช้หมด แก่เฒ่าก็หยุดทำงานไม่ได้ เรียกว่าใช้เงินตาย

- ถ้าใช้เงินเป็น ก็หมั่นหาเงิน ให้เขาถูกต้องไม่แพง แต่รับจําหน่ายเครื่องกู่ให้เป็นหลักฐาน หรือเลี้ยงลูกให้จบมหาวิทยาลัย ต่อไปเขาก็หาใช้เรา บุญของเราจึงเป็นหลัก อย่านบนานศาลเจ้า **แม่พระสิทธิ์ตะถะ เมื่อผจญมารตอนใกล้ตรัสรู้ ท่านก็นึกถึงบุญบารมีที่สั่งสมมา**

วันนี้เรานึกถึงบุญที่ทำไว้ ใจจรดตรงดวงบุญกลมใส นึกว่าบุญเราได้ตรงนั้น แม้ไม่เห็น ก็จํารอยใจไว้

พอนึกถึงบุญเช่นนั้นใจก็ตุ้ด บุญบังคับให้ผลมาก เหมือนหว่านแคตําลึง ทำบุญขึ้นมันก็ แดกยอดมากขึ้น แดกเป็นสีห้ายอด บุญก็เช่นกัน หนักเข้าเป็นเจ้าเงินนายเงิน

ถ้าใช้บุญไม่เป็น ได้บุญแล้ว ถ้ากระทบกระเทือนสิ่งที่ไม่ชอบใจ ก็ไปด่าเขา ไม่เอาใจจรดที่บุญเสียแล้ว เลยเอาบาปมาทับถมหมด

อานิสงส์ของสังฆทานมีมากมาย พระพุทธเจ้าองค์หนึ่งตรัสเรื่องนี้เรื่องเดียว ไม่หมดจนตลอดชีวิต การให้เป็นสังฆทานถือเป็นอายุพระศาสนา ให้แล้วไม่เบื่อ ไม่สะดุดใจ เป็นของสงฆ์ **สงฆ์เป็นผู้บริสุทธิ ไม่เลือกให้องค์ใดองค์หนึ่ง ถือเป็นสังฆทานแท้ๆ** ทรงรับสั่งว่า บุญกุศลยิ่งใหญ่ไพศาล พระศาสดาถือเป็นหลัก ตั้งแต่ครั้งพระเจ้าแม่หน้าปชาบดีทีเดียวย

๕๔ ความไม่ประมาณ ๒

๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

นโม...

ปมาทํ อปฺปมาเทน...

พุทธภาษิตนี้ เป็นเทศนาอุปมาอุปไมย ซึ่งพระบรมศาสดาทรงรับสั่งด้วยพระองค์เอง

ปมาทํ อปฺปมาเทน ๑ เมื่อบัณฑิตผู้ละ หรือผู้บรรเทาความประมาทเสียด้วยความไม่ประมาณ เป็นผู้มึปัญญาเป็นเครื่องรักษาตัว ขึ้นสู่ปราสาทเป็นภูมิอันสูงของปัญญา แลลงมาเห็นเหล่าพาลชนทั้งหลาย เป็นผู้ไม่กระวนกระวาย เห็นหมู่สัตว์ กระวนกระวาย ดูบุคคลผู้ขึ้นยืนบนภูเขา แลลงมาเห็นบุคคล ผู้ยืนอยู่ที่ ภาคพื้น ฉะนั้น

“ความประมาท” คือ เล่นเล่อกเล่นตัว ตรงข้ามกับ “ความไม่ประมาท” คือไม่พั้ง ไม่เปลอ มีสติอยู่เสมอ

ธรรม ๘๔,๐๐๐ พระธรรมชั้นตรี ย่อลงเหลือวินัยปิฎก สุตตันตปิฎก ปรมัตถปิฎก

ความไม่ประมาท จึงเป็นยอดของพระไตรปิฎก ที่รวมลงของความดีทั้งหลาย

เมื่อละความประมาท จึงมีปัญญาขึ้นสู่ปราสาท คือ ภูมิอันสูงสุดของปัญญา เห็นพาลชนผู้ กระวนกระวายอยู่บนภาคพื้น

ผู้ไม่ประมาท มีสติตรึกอยู่ที่ศูนย์กลางดวงธรรมที่เป็นกายมนุษย์ ให้เห็น จำ คิด รู้ เป็นจุด เดียวกัน เข้าถึงดวงธรรม ดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ จน กระทั่งเข้าถึงกายมนุษย์ละเอียด

ที่เข้าถึงกายมนุษย์ละเอียดได้ เพราะความแน่วแน่ ไม่ประมาทแท้ๆ และเมื่อถึงกายมนุษย์ ละเอียดก็มีตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ เหมือนกัน ก็มองดูเห็นว่า กายมนุษย์นั้นเล่นเล่อก มีตัวอภิขณา พยาบาท เห็นผิดจากคลองธรรมที่เป็นทางไปของพระพุทธเจ้า พระอรหันต์ เหมือนมองจากภูเขา ดู กายมนุษย์ และต้องใช้ทานกำจัดอภิขณา เมตตากำจัดความพยาบาท เห็นชอบตามคลองธรรม เห็น ถูกว่าพระพุทธเจ้าพระอรหันต์ไปทางนี้

กายมนุษย์ละเอียดก็นึกว่า เราขึ้นมาได้เช่นนี้ เพราะความไม่ประมาท พึงยึดความไม่ประมาท ให้มันต่อไป พอใจหยุดถูกส่วนก็เข้าถึงดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ ดวงวิมุตติญาณ- ทัสสนะ จนกระทั่งเข้าถึงกายทิพย์

กายทิพย์ก็มีตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ลืมตาดูเห็นกายมนุษย์ละเอียดยังมีความโลภอยากได้ ของเขา พยาบาทปองร้ายเขา เห็นผิดจากคลองธรรม แต่ว่าอย่างละเอียด เหมือนมองจากบนปราสาท

เห็นคนทำชั่วมาก ทูรันทุราย ภายทิพย์หนักแน่นกว่ากายมนุษย์ละเอียด นึกถึงการขึ้นมาถึงภายทิพย์ได้ เพราะความไม่ประมาท ใจกายทิพย์ก็หยุด ผ่าน ๖ ดวง เข้าถึงภายทิพย์ละเอียด กายรูปพรหม รูปพรหมละเอียด อรูปพรหม อรูปพรหมละเอียด

จนกระทั่งถึงกายธรรม รูปเหมือนพระปฏิมากร เกตุดอกบัวตูม เริ่มเข้าถึงกายนอกภพ ตากายธรรมมองดู ๘ กายที่เป็นกายในภพ ซบเซาอยู่ด้วยกามบ้าง ด้วยฌานบ้าง อรูปฌานบ้าง ดึงดูดให้ติดอยู่ด้วยกรรมวิภวัญญ์ วิปากวิภวัญญ์ กิเลสวิภวัญญ์

กรรมวิภวัญญ์ คือ การกระทำกิจการงานหน้าที่

กิเลสวิภวัญญ์ คือ การบริโภคกิเลสกาม พัสดุกาม ไปตามหน้าที่ ยืนติดอยู่ในรูปฌาน อรูปฌาน

ทั้งกรรมวิภวัญญ์และกิเลสวิภวัญญ์ จึงรัดสัตว์ทั้งหลายเหล่านั้นให้ติดข้องอยู่ พันไปไม่ได้ด้วยอภิขฌา พยาบาท ทิฏฐิ ราคะ โทสะ โมหะ กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย

เข้าถึงธรรมกายได้ ผ่านอกุศลกรรมมาได้ เพราะความไม่ประมาท ด้วยการให้ทาน ศีล ภาวนา ตั้งอยู่ในศีล สมานิ ปัญญา อธิศีล อธิจิต อธิปัญญา ปฐมมรรค มรรคจิต มรรคปัญญา เห็นชัดเช่นนี้ เรียก **“ปัญญา”** ส่วนกายอื่นๆ นั้นเห็นแยกละเอียดออกเป็นขั้นทั้ง ๕ ที่ละเอียด ก็เป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา

เพราะความไม่ประมาทเป็นหลักนี้ ทำให้พยายามเข้าถึงกายธรรมอื่นๆ ได้ต่อไป คือ กายธรรมละเอียด ยังรู้ว่ามิระคนอยู่ด้วยสังโยชนเบื่องต่ำ คือ สักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สัตถัพตปรามาส

สักกายทิฏฐิ คือ ยกตัว ถือตัว

วิจิกิจฉา คือ เคลือบแคลงสงสัย

สัตถัพตปรามาส คือ ประพฤติศีลนอกศาสนา

จึงหยุดนิ่งผ่าน ๖ ดวงเข้าถึงกายธรรมพระโสดา พระโสดาละเอียด พระอนาคา เมื่อถึงพระอนาคา หมดจากปฏิมะ กามราคะ อย่างละเอียด แต่ยังหมักหมมอยู่ในรูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทธัจจะ อวิชชา จึงหยุดนิ่งต่อเข้าถึงกายอนาคาละเอียด

ใจพระอนาคาละเอียดหยุดนิ่งเห็นกายพระอรหันต์ ก็รู้ตัวว่า

ชีณาสโว มีอาสวะสิ้นแล้ว

กตกรรมโย กิจที่จะต้องทำเสร็จแล้ว

นตถิ ปุนพุกโว ภพใหม่ของเราไม่มี

รีบไปให้ถึงพระอรหันต์ละเอียดต่อไป ด้วยความไม่ประมาท

“นี่แหละบัณฑิตผู้มีปัญญา ละความประมาทเสียได้ด้วยความไม่ประมาท ผู้ทรงปัญญานั้น ขึ้นสู่ปราสาทคือภูมิอันสูงของปัญญา แลลงมาเห็นพาลชนเป็นอันมาก ไม่กระวนกระวาย ไม่ทูรันทุรายกระสับกระส่าย เห็นหมู่มสัตว์ผู้ทูรันทุราย ...เห็นชัด เหมือนคนขึ้นภูเขามองลงมาข้างล่าง เห็นคนอยู่บนภาคพื้น ฉันทก็ ฉันทนั้น เห็นปรากฏอย่างนี้ผู้มีปัญญาเรียกว่า ปญญา ปาสาทมารุยห ขึ้นสู่ปัญญาเพียงปราสาท ได้เพียงนี้ปราสาทปัญญาอันนั้นะ รู้จริงเห็นจริงตามความจริงทางพุทธศาสนา ปรากฏอย่างนี้”

๕๕
อริยทรัพย์

(เหตุแห่งความไม่จน)
๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

นโม...
ยสฺส สทฺธา ตถาคเต....

ธรรมะว่าด้วยคุณธรรม ๔ ประการ ที่ทำให้เป็นคนไม่จน ตามวาระพระบาลีในอริยธรรมาคาถา ได้แก่

ยสฺส สทฺธา ตถาคเต ๑ ความเชื่อของบุคคลใด ไม่กลับกลอกตั้งมั่นในพระตถาคตเจ้า ศีลของบุคคลใดดีงาม อันเป็นที่ใคร่ของพระอริยเจ้า ความเชื่อในพระสงฆ์มีอยู่แก่บุคคลใด ความเห็นของบุคคลใดเป็นธรรมชาติตรง บัณฑิตทั้งหลายย่อมกล่าวบุคคลนั้นว่า หาใช่คนจนไม่

๑. ความเชื่อของบุคคลไม่หวั่นไหว ตั้งมั่นอยู่ในพระตถาคตเจ้า

- คนอย่างไรได้ชื่อว่าเชื่อและตั้งมั่นในพระตถาคต

ตัวอย่าง “สุปพุทธกุกฺกุณิยะ” เป็นคนขอทาน โรคเรื้อน แต่เชื่อมั่นในรัตนตรัย พระอินทร์แปลงกายมาล่องใจ โดยให้สมบัติเลี้ยงชีพตลอดชีวิต เพื่อแลกกับการที่สุปพุทธะกล่าวว่าไม่เชื่อในรัตนตรัย แม้พระอินทร์จะยอมแสดงตัวว่าแปลงมา สุปพุทธะก็ไม่ยอมคลาดเคลื่อนในความศรัทธาต่อรัตนตรัย

พวกเราที่ยังรู้จักแต่เนมิตถนามว่า พุทฺโธ ธมฺโม สงฺโฆ ยังไม่แน่นอน ถ้ายังไม่รู้จักจริงรู้แท้ว่า พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รูปพรรณสัณฐานอย่างไร ถึงจะกล่าวความเชื่อ แต่พอให้เงินเลี้ยงชีพสักชาติหนึ่ง ก็จะได้รับเงินเท่านั้น

ผู้มีธรรมกายละก็เห็นได้ มั่นคงแล้วไม่กลับกลอก ไม่เหลวไหล เหมือนสุปพุทธะทีเดียว

ธมฺมกาโย อหํ อิติปิ เราตถาคต คือ ธรรมกาย

ให้เชื่อมั่นลงไปดังนี้ จึงจะไม่กลับกลอก มาวัดตัวของเราว่าเชื่อในพระตถาคตเจ้าจริงไหม

๒. ศีลอันดีงามซึ่งเป็นที่ใคร่ของพระอริยเจ้า

- หากรักษาศีลได้บริสุทธิ์ ได้ชื่อว่าเป็นศีลตามปริยัติ ด้วยเจตนา กาย วาจา ใจ หรือศีลรู้
- ศีลตามหลักปฏิบัติ คือทำสมาธิให้เป็นขึ้น เข้าถึงธรรมกาย เห็นศีลตามส่วนศีลโลกีย์ ตั้งแต่กายมนุษย์ถึงกายอรุปรหมละเอียดยุค หากว่าถึงกายธรรมละเอียดยุค ก็เห็นศีลโคตรภู

ศีลเห็น ละเอียดล้ากว่าศีลรู้มาก โสเป็นกระจกส่องหน้า ศีลเห็น เรียก **อภิศีล** ในกลางดวง อภิศีลมีดวงอภิจิต ในกลางดวงอภิจิตมีดวงอภิปัญญา เข้าถึงได้เท่ากับมีศีล สมาธิ ปัญญา เอาตัว รอดพ้น ทุกข์ได้ เพราะเห็นศีลแล้ว

๓. ความเลื่อมใสในสองขั้ว

๓.๑ ความเลื่อมใสในสงฆ์สมมติ

- การมาถวายภัตตาหารพระภิกษุ ได้เห็นพระเณรมากมาย จึงเลื่อมใสว่า เราได้บุญมากทานของเราเป็นอายุพระศาสนาเพียงไร
- เลื่อมใสว่า การเข้ามาอยู่ในหมู่สงฆ์นี้ดีจริง จึงกล้าทิ้งลูกภรรยา มาบวช เช่นพระวิลเลียม กิลเวลล์ โด ละเพศฝรั่ง ลูกเมีย มาบวชเป็นพระไทย
- อุบาสก อุบาสิกา มาฟังธรรม เพราะเลื่อมใสในพระสงฆ์

๓.๒ ความเชื่อในสงฆ์อีกชั้นหนึ่ง

ที่เรียกว่า สังฆรัตนะ เป็นธรรมกาย หน้าตักโตเล็กตามส่วน กลาง **“ธรรมกาย”** มีดวงธรรมรัตนะ กลางดวงธรรมรัตนะมี **“ธรรมกายละเอียด”** ที่ละเอียดกว่า สะอาดกว่า งามกว่า

ธรรมกายละเอียด เป็น “สังฆรัตนะ”

ธรรมกายหยาบ เป็น “พุทธรัตนะ” เป็นตัวยืนของพุทธโธ รู้สัจธรรมทั้ง ๔ โดยอาศัยญาณ ๓ กลุ่ม คือ สัจญาณ กิจจญาณ กตญาณ

ดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกาย เป็น “ธรรมรัตนะ” เมื่อเข้าถึงพระธรรม ก็บังคับให้ทำตัวอย่างเดียวด้วยกาย วาจา ใจ

สังฆรัตนะ (ธรรมกายละเอียด) นั้นเอง รักษาดวงธรรมที่ทำให้เป็นพุทธรัตนะ (ธรรมกายองค์หยาบ) ไม่ให้หาย อยู่ในกลางดวงนั้น

รักษาดวงนั้นได้ ท่านยืนยันว่า **“ธมฺโม สงฺฆเณ ธาโรโต”** ธรรมอันพระสงฆ์ทรงไว้

ผู้ใดเลื่อมใสในธรรมกายละเอียด จึงได้ชื่อว่า เลื่อมใสในพระสงฆ์

๔. ความเห็นธรรม หรือความเห็นตรง

คือ เห็นธรรมรัตนะ เป็นการเห็นตรงต่อทางไปของพระพุทธเจ้า พระอรหันต์ ไม่คลาดเคลื่อนต่อพระนิพพาน **“ผู้ใดเข้าถึงพระธรรม บุคคลนั้นละทุกข์กาย วาจา ใจได้ ทำแต่ความดีฝ่ายเดียว”**

อริยทรัพย์ ๔ ประการนี้ มีอยู่ในบุคคลใดจะไม่ขัดสน ไม่ยากจน แม้บุคคลผู้มีทรัพย์สิ้นเงินทอง มากมายก็มีอาจสู้ได้ พระเณร อุบาสกอุบาสิกา มีทรัพย์อย่างนี้ เือบิณฑบาตปลื้มอยู่กับใจ ไม่ต้อง สะดุ้งกลัวเหมือนมีทรัพย์อื่น เพราะเหตุว่าของเหล่านี้อยู่กับใจ ลักไม่ได้ ปล้นไม่ได้ เป็นของจริงอยู่อย่างนี้

อโฆฆนุ ตสฺสชิวิตํ ๑ ความเป็นอยู่ของบุคคลนั้น ไม่เปล่าประโยชน์

ความเป็นอยู่ของคนมีธรรม ๔ ประการ แม้เป็นอยู่วันหนึ่งคืนหนึ่ง ดีกว่าบุคคลอื่นที่ไม่มีธรรมนี้ มีชีวิตอยู่ ๑๐๐ ปี ก็ไม่ประเสริฐ

ท่ายพระบาลีรับรองว่า **ตสฺมา สทฺธญฺจ สิลญฺจ ๑**

เพราะเหตุนั้น เมื่อบุคคลผู้มีปัญญามาระลึกถึงคำสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลายได้ ควรประกอบความเชื่อ ประกอบศรัทธา ประกอบความเลื่อมใส ประกอบความเห็นธรรมไว้เนื่อง ๆ

เชื่ออันนั้นอย่าให้หายไป รักษาเอาไว้ในพระตถาคต โดยเอาใจจรตเข้าไว้ที่ธรรมกาย อย่าให้คลาดเคลื่อน

เราจะรักษาความเชื่อในพระตถาคตไว้ได้ เราก็ชี้แจงให้กายมนุษย์รู้ว่า เจ้าเป็นอยู่นี้แหละด้วยพระตถาคตเจ้า ถ้าพระตถาคตเจ้าไม่มี เจ้าเป็นอยู่ไม่ได้ เจ้าต้องตายทันทีทีเดียว

พระตถาคตเจ้าทำอย่างไร ?

พระพุทธเจ้าเข้านิพพานมากน้อยเท่าใด ท่านก็มีธรรมกาย

ธรรมกายรักษาชีวิตเอาไว้ ตั้งแต่กายมนุษย์ถึงกายธรรมละเอียด ล้วนอยู่ได้ด้วยดวงธรรมต่างๆ ที่ทำให้เป็นกายนั้นๆ ท่านรักษาตลอดขึ้นไปนับอสงไขยไม่ถ้วน

ตัวอย่าง : ถ้าไม่มีดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ กายมนุษย์ก็ดับไป

กายทิพย์ก็เป็นอยู่ด้วยดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายทิพย์

กายธรรมละเอียด ก็เป็นอยู่ด้วยดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายธรรมละเอียด

“พระพุทธเจ้าเมื่อท่านได้ไปนิพพานแล้ว สาวกมีเท่าไร ถึงคราท่านจะปกครองมนุษย์ รักษามนุษย์ ท่านก็เอาสาวกของท่านเข้าอยู่ในตัวของท่านหมด ท่านก็ต้องรักษาดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายเป็นลำดับไป ไปรักษาที่สุตโน้น”

ที่สุดอยู่ที่ไหน ?

“ผู้เทศน์ยังเรียนวิชาไปไม่ถึง ยังไม่ถึงที่สุด ๒๓ ปี๔ เดือนเศษแล้ว ยังไม่ถึงที่สุดเลย ขยับไปทีๆ หนึ่งนั้นนับครั้งไม่ถ้วน นับชั้นไม่ถ้วน นับอสงไขยดวงไม่ถ้วน นับอายุก็ดวงยังไม่ถ้วน ไม่ไปสุดเลย ถ้าสุดเวลาไร ถึงที่สุดของการรักษาแล้วละก็ มนุษย์เลิกแก่ เลิกเจ็บ เลิกตายทีเดียว”

“พระพุทธเจ้าท่านไปรักษาอยู่ต้นธาตุ ท่านรักษาอยู่ เป็นอยู่ เราเป็นอยู่นี้ถ้าท่านหยุดแก้ก็ตายเท่านั้น มนุษย์ดับทีเดียว หรือไม่ฉะนั้นมารมาตัดระหว่าง กายเสีย ไม่ให้ติดต่อกันเสียเท่านั้นละ ก็ตายทันที ขาดผู้รักษาเสียแล้ว...เราจะมั่งมีอย่างหนึ่งอย่างใด ท่านส่งสมบัติมาให้ ยากจนอย่างหนึ่งอย่างใด ท่านส่งสมบัติมาไม่ทัน มารเข้าไปขวางเสีย”

เราไหว้กราบท่าน เพราะท่านรักษาชีวิตเรา ท่านจึงมีคุณล้ำเลิศ

- สรุป**
- เชื่อในพระตถาคต ใจจรตอยู่ในธรรมกายอยู่เสมอ
 - มีศีลที่ดั่งงาม เพื่อไม่กระเทือนถึงพระพุทธเจ้า เมื่อศีลดั่งงาม ธรรมกายก็สว่างแจ่มใส
 - เลื่อมใสในพระสงฆ์ เพราะสังฆรัตนะรักษาดวงธรรมรัตนะที่ทำให้เป็นพุทธรัตนะ ไม่ให้หายไป และสะอาดดั่งงาม
 - ความเห็นตรงในธรรมรัตนะ จึงจะถูกตรงต่อทางไปของพระพุทธเจ้า พระอรหันต์ เป็นอยู่ต่อการรักษาอายุ และความรุ่งเรืองของเราโดยตรง

(ธรรมที่ทำให้สิ้นสงสัย ๒)

๑๐ ธันวาคม ๒๔๙๗

นมโม...

ยथा หเว ปาตุภวานติ ธมฺมา...

เป็นคาถาที่ พระพุทธเจ้าทรงเปล่งพระวาจาเองโดยมิได้มีใครทูลถาม จึงเป็นธรรมะอันลึกซึ้ง เข้าใจได้โดยยาก เป็นบุญลาภที่เกิดมาเป็นมนุษย์ฟังได้ฟัง

ยथा หเว ๑ เมื่อใดธรรมทั้งหลายปรากฏแก่พราหมณ์ ผู้มีความเพียรเพ่งอยู่
เมื่อนั้นความสงสัยทั้งปวงของพราหมณ์ ย่อมสิ้นไป
เพราะมารู้จักธรรมว่าเกิดแต่เหตุ ๫

ธรรม คืออะไร ?

ธรรม จบพระไตรปิฎก พระพุทธเจ้าตรัสเทศน์ทั้งในอดีต ปัจจุบัน อนาคต ล้วนมี ๓ อย่าง คือ

๑. กุสลา ธมฺมา ธรรมฝ่ายดี ไม่มีชั่วปนเลย เป็นธรรมสว่าง เป็นกุศลธรรม
๒. อกุสลา ธมฺมา ธรรมฝ่ายชั่ว คือ ธรรมทั้งหลายที่ชั่ว มืด เป็นอกุศลธรรม
๓. อพฺยากตา ธมฺมา ธรรมที่ไม่ดีไม่ชั่วเป็นกลางๆ ไม่มีดีไม่สว่าง

ธรรมเหล่านี้เองที่เกิดแก่พราหมณ์ ผู้มีความเพียรเพ่งอยู่ **โดยประสงค์ธรรมขาว (ธรรมฝ่ายดี) ด้วยการทำให้หยุด**

“ถูกส่วนเข้า สว่างวูบเข้าไป เหมือนฝันทีเดียว สว่างวูบเข้าไป ปรากฏทีเดียว เหมือนลืมนตา บางคนตกใจนะ นี่หลับตาหรือลืมนตานะมันสว่างอย่างนี้ ก็ลืมนตาเสียที่อ้าว...สว่างนั้นหายไปเสียแล้ว นั้นมีสว่างได้อย่างนั้น มีมืดอย่างนั้น นั่งหลับตาปุ๊บแล้วกัน ก็มีมืดคือ เมื่อมืดเช่นนั้นเป็นอธรรม เมื่อสว่างขึ้น ปรากฏชัดขึ้นเหมือนกลางวันนั้นเป็นธรรม ไม่สว่างไม่มีดี รัวๆ อยู่ นั่นก็เป็นธรรมเหมือนกัน เป็นอพฺยากตธรรม”

ธรรมเกิดแต่เหตุ “ยโต ปชานาติ สเหตุธมฺม”

ธรรมที่เกิดแต่เหตุ เหตุมี ๖ ประการ คือ

โลกเหตุ โทสเหตุ โมหเหตุ เป็นเหตุของฝ่ายชั่ว

อโลกเหตุ อโทสเหตุ อโมหเหตุ เป็นเหตุของฝ่ายดี

เมื่อเรามาให้ทาน รักษาศีล เจริญภาวนา เป็นธรรมอย่างหนึ่งที่เกิดจากเหตุ คือ
 ความไม่โลภ เป็นเหตุให้บริจาคทาน
 ความไม่โกรธ เป็นเหตุให้รักษาศีล
 ความไม่หลง เป็นเหตุให้เจริญภาวนา

ธรรมทั้งหลายปรากฏแก่พรหมณ์ผู้มีความเพียรเพ่งอยู่ พรหมณ์นั้นกำจัดการและเสนาเสีย
 ได้ หมายถึง พรหมณ์นั้นเพ่งมาถูกส่วน ใจหยุดที่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ พอใจ
 หยุด เท่านั้น

สุวิโร โภกาสยมนตลิกขนติ ฯ ดุจดั่งดวงอาทิตย์อุทัยขึ้นกำจัดการมืด ทำอากาศให้สว่างไสว
 หมายถึง ดวงเท่าดวงอาทิตย์ ติดอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ จะมองอะไร
 เห็นตลอดหมด

เมื่อธรรมปรากฏขึ้น ความสงสัยของพรหมณ์ก็สิ้นไป เพราะได้รู้ความสิ้นไปของปัจจัย

อะไรคือปัจจัยที่สิ้นไป

อวิชชา (ความไม่รู้จริง)	เป็นปัจจัยให้เกิดสังขารต้องคอยตักแตงกันอยู่รำไป
สังขาร	เป็นปัจจัยให้เกิดวิญญาณ รู้ดีรู้ชั่วอยู่รำไป
วิญญาณ	เป็นปัจจัยให้เกิดนามรูป ต้องเกิดดับอยู่เป็นธรรมดา
นามรูป	เป็นปัจจัยให้เกิดสฬายตนะ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ
สฬายตนะ	เป็นปัจจัยให้เกิดผัสสะ กระทบทางตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ
ผัสสะ	เป็นปัจจัยให้เกิดเวทนา ชอบ ไม่ชอบ เฉยอยู่
เวทนา	เป็นปัจจัยให้เกิด ตัณหา
ตัณหา	เป็นปัจจัยให้เกิดอุปาทาน
อุปาทาน	เป็นปัจจัยให้เกิดภพ มีกามภพ รูปภพ อรูปภพ
ภพ	เป็นปัจจัยให้เกิดชาติ
ชาติ (กำเนิด)	เป็นปัจจัยให้เกิดชรา มรณะ จึงมีโสกะ ปรีทวะทุกซ์ โทมนัส อุปายาส

เมื่อรู้จักความสิ้นไปของปัจจัยทั้งหลาย ความไม่รู้จริงคืออวิชชาดับไป ทุกๆอย่างก็ดับตามกัน
 เป็นลูกโซ่ไป (ปฏิจจสมุปบาท ๑๒)

วิรูปยํ ติฏฐติ มารเสนํ ฯ พรหมณ์นั้นก็กำจัดการ และทั้งเสนาให้ได้แล้ว หยุดอยู่ได้ คือ

“หยุดอยู่ได้ คือใจหยุดนั่นเอง ไม่ใช่อื่น พอหยุดถูกส่วนเข้าเท่านั้นเอง...ความ
 สว่างเกิดขึ้น ดุจดั่งดวงอาทิตย์อุทัยขึ้นกำจัดการมืด ทำอากาศให้สว่างดังนี้ เราก็
 เห็นดวงดั่งนั้นที่ปรากฏดั่งนั้น เมื่อปรากฏขึ้นดั่งนั้นแล้ว พรหมณ์ก็รักษาดวงนั้น
 ไว้ไม่ให้หายไป ที่วัดปากน้ำเขาเป็นแล้ว ของลิกก็จริง แต่ว่าวัดปากน้ำ พบแล้ว
 แต่ว่าผู้พบก็ไม่ว่าลิกซึ่งแคไหน ได้แต่ลิกซึ่งอย่างนี้จริงอย่างนั้น แล้วก็ไปทำ
 เหลวไหลเสีย ให้ดับเสียบ้าง ให้หายเสียบ้าง ไปกังวลอื่นเสีย ไม่กังวลของลิกซึ่ง
 อย่างนี้ นี่มีมากทีเดียว”

“ในวัดปากน้ำนี้ทั้งสว่างทำได้ขนาดนั้นะ ยิ่งกว่านี้ไปอีก ตรงกับพุทธ-อุทาน
นี้แล้ว เมื่อสว่างขึ้นได้ดังนั้นแล้ว ก็ได้เป็นลำดับไป นั้นสว่างดวงนั้น เรียกว่า
ดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน”

ใจก็หยุดนิ่งอยู่กลางดวงสว่างนั้น พอถูกส่วนก็เห็นดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ
ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ถูกส่วนต่อไปเห็นกายมนุษย์ละเอียดที่เป็นกายฝัน เข้ากลาง ๖ ดวงอีกผ่าน
กายต่างๆ จนถึงกายอรหัตละเอียด

“ผู้เทศน์นี้สอน เป็นคนสอนเอง ๒๓ ปี ๕ เดือนนี้ ได้ทำไปอย่างนี้ไม่ถอย
หลัง เลย ยังไม่สุดกายของตัวเอง **เมื่อยังไม่สุดกายของตัวเองแล้ว ตัวเองก็ปกครอง
ตัวเองยังไม่ได้** ยังมีคนอื่นเป็นผู้ปกครองลับๆ”

“ถ้าจะอยู่นอกปกครองเขา ต้องไปให้ถึงที่สุดสายธาตุสายธรรมของตัว ...ใน
ที่สุดนั้นไม่มีใครปกครองเลย เราปกครองของเราเอง เราไม่ต้องรับความแค้น
ความเจ็บ ความตายก็ได้ เพราะเรามีอำนาจพอแล้ว”

“ในโลกนี้เขาเรียกว่า ละครโรงใหญ่ เล่นฝุ่น เล่นทราย เล่นแปลกๆ ไปตาม
หน้าที่ เอาจริงๆ แท้ๆ ไม่ได้สักคนหนึ่งขึ้นไป แล้วก็ตายกันหมด เอาจริงเอาแท้
เหลือสักคนหนึ่งก็ไม่มี เพราะเหตุอะไรเล่า เพราะเหตุว่าเดินเลื้อยผลอตัวไป
มนุษย์โลกนี้ เราผ่านไปผ่านมาเข้าใจว่า เป็นบ้านของเราเมืองของเราเสียใหญ่โต
มหัพการทีเดียว เข้าใจเสียอย่างนั้นก็เข้าใจผิดไป

นี่แหละละคร ภายเรานี้จะโตกว่าบ้านเมืองเหล่านี้มากนัก ให้ไปชมดูเถิด แต่
ว่าต้องไปให้ถึงที่สุดให้ได้นะ **ไปที่สุดของกายเหล่านี้ได้ก็จะเอาตัวรอดได้เป็นแท้”**

๕๗

การยอย่นสกลพุทธศาสนา

(ธรรม ๔ ก่อเกิดสุข)

๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๗

นโม...

สุโข พุทธานมบุปผาโท...

ธรรม ๔ ข้อนี้อยู่ใน **โอวาทปาฏิโมกข์** ซึ่งพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสว่า

สุโข พุทธานมบุปผาโท ๑ การบังเกิดขึ้นของพระพุทธเจ้าเป็นสุข
 การแสดงสัทธรรมของพระองค์ก็เป็นสุข
 ความพร้อมเพรียงของหมู่เป็นสุข
 ความเพียรเครื่องยังกิเลสให้เร่าร้อนของผู้มีความพร้อมเพรียง
 เป็นสุข

๑. การบังเกิดขึ้นของพระพุทธเจ้าเป็นสุข

การเกิดในทางปฏิบัติ

กายต่างๆ ตั้งแต่กายมนุษย์ละเอียดที่เป็นกายผัน เวลาเราหลับไป เป็นตัวตน มีอยู่จริงภายในกายเรา จนกระทั่งเข้าถึงกายทิพย์ กายพรหม กายอรุปรพรม ทั้งหยาบละเอียดก็เป็นคนอีกคนหนึ่งรวม ๘ กาย เป็น “กายในภพ” เลยกายอรุปรพรมละเอียดจึงเข้าไปสู่กายธรรมโคตรภู เป็นพระพุทธเจ้า องค์พระปฏิมากรเกตุดอกบัวตูม จนเข้าไปครบ ๑๘ กาย ผ่านธรรมกายชั้นต่างๆ ถึงกายธรรมพระอรหัตละเอียด ทั้ง ๑๐ องค์ เป็นพระพุทธเจ้า เกิดขึ้นกับใครก็เป็นสุขเหลือเกิน

วิธีการเกิดกายธรรมของกายพุทธเจ้า จะต้องหยุดนิ่งที่ศูนย์กลางดวงธรรม ที่ทำให้เป็นกายธรรมโคตรภู ผ่านดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ เข้าถึงภายในกายเป็นชั้นๆ เข้าไป

การเกิดในทางปริยัติ

พระพุทธเจ้าสร้างบารมีเต็ม ๓๐ ทศ บำเพ็ญเพียรเป็นพระสิทธัตถะด้วยการทรมานร่างกาย ๖ ปี จนตรัสรู้ได้เป็นพระพุทธเจ้าที่ใต้ต้นศรีมหาโพธิ์ เสวยวิมุตติสุขที่มหาสถาน ๗ แห่ง เป็นเวลา ๔๙ วัน จึงได้เสด็จออกไปโปรดพระปัญจวัคคีย์

เป็นพระพุทธเจ้าสุขเหลือเกิน จึงทำให้เสวยวิมุตติสุขแล้วจึงออกไปโปรดเวไนยสัตว์ เช่นเสด็จโปรดอุปกาศิวก ผู้จะเป็นบัจฉิมสาวก ในขณะที่ทรงดำเนิน พระฉัพพรรณรังสี รัศมี ๖ ประการ ทำให้ทั้งเทวดาและสัตว์โลกต้องตะลึง เมื่อถึงพระปัญจวัคคีย์ ท่านเหล่านั้นถึงกับลืมนึกความตั้งใจที่จะไม่

ต้อนรับพระองค์ หันมาดูแล หาที่ประทับให้ พระองค์จึงทรงแสดงธรรมว่า “ที่สุดทั้งสองที่บรรพชิตไม่ควรเสพ คือ กามสุขัลลิกานุโยคและอัตตกิลมณานุโยค แต่ให้ดำเนินด้วยมัชฌิมาปฏิปทา ปฏิบัติเป็นกลาง”

กามสุขัลลิกานุโยค คือ การประกอบตนให้เนื่องด้วยกาม ทั้งรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส เป็นเหตุให้เป็นคนที่มีกิเลสหนา ออกจากข้าศึก คือกิเลสไม่ได้ ไม่มีสุข

อัตตกิลมณานุโยค ประกอบตนด้วยการให้ความลำบากแก่ตน เช่น ตากแดด ย่างไฟ เพื่อดับความกำหนัดยินดี เป็นทุกข์แก่ผู้ประกอบ ไปจากข้าศึกคือกิเลสไม่ได้ ไม่พ้น เป็นทุกข์

ข้อปฏิบัติเป็นกลางเป็นอย่างไร ? คือ เห็นชอบ ดำริชอบ กล่าววาจาชอบ ทำการงานชอบ เลี้ยงชีพชอบ ระลึกชอบ ตั้งใจชอบ เป็นต้น จัดลงในศีล สมาธิ ปัญญา

พระปัญญาวัคคีย์ รู้จักศีล สมาธิแล้ว แต่ยังไม่รู้จักปัญญา พระองค์จึงให้รู้จักด้วยการแสดงอริยสัจ ๔ ได้แก่ ทุกข์ เหตุเกิดทุกข์ ความดับทุกข์ ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์ ทรงแสดงให้เห็นว่าสิ่งใด สิ่งหนึ่งมีความเกิดขึ้น สิ่งนั้นย่อมมีความดับไปเป็นธรรมดา ขึ้นชื่อว่าสังขารย่อมมีเกิดดับ ทั้งสิ้น

เมื่อฟังธรรมจบ พระอัญญาโกณฑัญญะ ได้เห็นธรรมกายก่อน บรรลุมรรคผล ปราศจากมลทิน พระปัญญาวัคคีย์ต่างบรรลุธรรมตามกันเช่นเดียวกับพระศาสดา

๒. การแสดงพระสัทธรรมของพระองค์ก็เป็นสุข

พระปัญญาวัคคีย์ได้รับความสุขเหมือนกันหมด เพราะบรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ ตัดกิเลส ด้วยพระธรรมเทศนาของพระศาสดา

๓. ความพร้อมเพรียงของหมู่เป็นสุข

ประเทศหรือหมู่คณะไหน สามัคคีพร้อมเพรียง ใครทำอะไรก็ไม่แตกกัน ช่มเหงก็ไม่ได้

“หมดทั้งประเทศชาติ หมดทั้งศาสนา สุขที่ความพร้อมเพรียงกัน เหมือนมนุษย์ หญิงชายหมดทั้งประเทศไทยพร้อมเพรียงกัน เชื่อฟังตามผู้หลักผู้ใหญ่ ท่านได้บังคับบัญชาเป็นไปอย่างไรก็ตามผู้ใหญ่ไป ตามหัวหน้าไป...จะไปทางไหนก็เหมือน ฟองนก หัวหน้าฟองนำหน้าไปอย่างไร ลูกน้องก็ตามแถวเป็นฟอง ฟองใหญ่เท่าไร ก็เป็นสุข เมื่อเป็นฟองใหญ่เช่นนั้นปราศจากอันตรายพร้อมเพรียงอย่างนั้น ปราศจากอันตราย...เมืองไทยมันพร้อมกันอยู่แล้ว...ข้าศึกตีไม่แตก จะไปแย่งเอาเมืองนั้นไม่ได้ เหมือนกันหมู่ภิกษุพร้อมเพรียงกันอยู่แล้ว...ศึกเสือเหนือได้ทำอะไรไม่ได้”

ตัวอย่าง : พระเจ้าอชาตศัตรูพยายามไปตีเมืองเวสาลี ที่เจ้าลิจฉวีปกครองถึง ๑๑ ครั้งก็ไม่แตก เพราะมีความพร้อมเพรียงนัก จึงทูลถามพระพุทธเจ้า พระองค์ทรงจำเป็นต้องตอบเป็นกลางว่าเมืองไหน หมู่ไหน เขาสามัคคีกลมเกลียวกัน เมืองนั้นหมู่นั้นเขาก็มีกำลังมาก ทำอะไรเขาไม่ได้

พระเจ้าอชาตศัตรู จึงใช้อุบายเชิญวัสสการพราหมณ์ ส่งไปเมืองเวสาลี ไปเป่าหูจนแตก ความสามัคคี พระเจ้าอชาตศัตรูก็ตีเมืองได้อย่างง่ายดาย

การแตกความสามัคคี เป็นกาลกิณีของบ้าน หากมีในหมู่ใด ทั้งภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา ผู้ครองเรือน ก็ต้องทะเลาะกันจนบ้านร้าง

“ถ้าบ้านไหนสามัคคีกลมเกลียวกันดี มีผู้หลักผู้ใหญ่เกรงกันอยู่ ไม่เป็นไร บ้านนี้ยังเจริญอยู่ ให้จำหลักอย่างนั้นะ วัดก็เหมือนกัน จะไปอยู่วัดใดวัดหนึ่ง ถ้าวัดนั้นไม่สามัคคี อย่าเข้าไปนะ อย่าไป ถ้าไปเป็นได้รับทุกข์ **ถ้าสามัคคีกันอยู่ พร้อมเพรียงกันอยู่ละก็ เข้าไปเถอะ เป็นสุขทีเดียว**”

พระองค์จึงตรัสว่า **“สุขา สุขขลส สามัคคี”** ความพร้อมเพรียงของหมู่ให้เกิดสุข

เมื่อสาวกพระบรมศาสดาได้บรรลุอรหัตแล้ว พระอรหัตท่านก็ปรองดองกัน อยู่ในหมู่พระอรหัต พระอนาคา พระสกทาคา พระโสดา **ท่านก็ปรองดองอยู่ในมรรคผลของพระองค์** ท่านไม่เถียง ไม่แก่งแย่งกัน มีความเห็นร่วมกันเสมอกันหมด พระพุทธเจ้าจึงได้ทรงรับสั่งว่านี่แหละเป็นสาวก พวกของพระตถาคตเจ้า พวกที่ยังแก่งแย่งไม่ใช่พวกของพระตถาคต

๔. ความเพียรเครื่องขังกิเลสให้เร่าร้อน

เมื่อมีความพร้อมเพรียงกันแล้ว ก็ช่วยกันประพฤติทำลายกิเลส เพียรทำตั้งแต่ศีล สมาธิ ปัญญา ให้บริสุทธิ์เหมือนกัน เมื่อรักความบริสุทธิ์เหมือนกัน ต่างก็พยายามทำตนให้บริสุทธิ์ยิ่งขึ้น ไม่แก่งแย่งกัน

“ตั้งอุบาสกอุบาสิกาในวัดเช่นนี้ เขาทำกรรมกายกันให้มีให้เป็นขึ้น ทำศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะกัน โนนไปเอาเจ้าทรงผีสิงมาเล่นอีกแล้ว เอาเจ้าทรงผีสิงมาใส่ในหมู่เข้า แล้วไปบนเจ้าบนผีเข้าอีกแล้ว เอาอีกแล้ว พวกนี้แหละพวกแก่งแย่งละ ความเห็นแตกต่างออกไปแล้ว จะทำลายหมู่สามัคคีให้ทะเลาะไปแล้ว เอาเรื่องผีเรื่องเจ้าเข้ามาอีกแล้ว ก็นี่คนนอกเรื่อง **มันคนของมาร เขาส่งมาในหมู่ ไม่ให้ความพร้อมเพรียงเกิดขึ้น...อย่างนี้เป็นทุกข์**”

“ไม่ใช่เป็นทุกข์แต่เท่านั้น นั่นเขาทำลายทางมรรคผลกัน ศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ เอ้า..โพลไปขอหวยขอไปกันเข้าแล้ว จะเอาเบอร์หนึ่งสักทีเถอะ”

“ทีนี้พวกนี้สมาธิทำทางมรรคผล ศีล สมาธิ ปัญญา ก็เลยไปมองดู ลี้อตเตอร์เข้าแล้ว อ้ายนี้เอาอีกแล้ว เตือดร้อนอีกแล้ว จะทำลายสามัคคีแล้ว พวกนี้พญามารขวางเข้ามา”

๕๘

สังคหวัตถุ ๒

๒๔ ธันวาคม ๒๔๙๗

นมโม...

ทานนจ เปยยวชชจ...

พุทธศาสนิกชนอยู่ร่วมกัน จำเป็นต้องสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน

สังคหวัตถุ แปลว่า วัตถุเครื่องสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน ประกอบด้วย :-

๑. ทาน การให้
๒. ปิยวาจา พุดวาจาไพเราะ
๓. อັถถจริยา ประพฤติให้เป็นประโยชน์แก่กันและกัน
๔. สมนันตตตา ประพฤติตนให้สม่ำเสมอในธรรมนั้นๆ

กาบ

บัณฑิตทั้งหลายล้วนให้ทาน “ทาน การให้” เป็นนโยบายของบัณฑิตทั้งหลายแต่ไหนแต่ไรมา คนมีปัญญาแล้วก็ต้องให้ทาน ถ้าคนโง่แล้วเห็นว่าสิ้นไปหมดไป ถ้าว่าคนมีปัญญาแล้วเห็นว่ายิ่งให้ยิ่งมียกใหญ่ ”

“การให้” มีทั้งให้ในวงแคบๆ หรือกว้างออกไป การให้แคบๆ เช่น ให้เฉพาะวงศ์ญาติญาติ เพื่อดำรงตระกูลของตน ถ้าให้มากกว่านั้นก็ล้นหมดเปลือง จึงทำให้ได้ความเคารพนับถือในวงแคบๆ

ในทางพุทธศาสนา หมายถึงกว้างออกไปไม่เจาะจงเฉพาะพระ เณรที่ชอบ ชื่อเสียงและหน้าที่ กี่กว้าง ยิ่งปกครองคนได้กว้างและเป็นคนกว้างขวาง

“การให้สำเร็จที่เป็นอรรถภาพที่เป็นมนุษย์นี้ เมื่อพ้นอรรถภาพมนุษย์นี้เสียแล้ว ก็ไม่ได้ให้กัน ให้กันไม่ได้ ไปเป็นรูปพรหมให้กันไม่ได้ ไปเป็นอรุปรหมให้กันไม่ได้ ทุกชั้นไป ของสมบัติทิพย์ก็มีด้วยกันทั้งสิ้น ไปนิพพานก็ให้กันไม่ได้ ให้กันได้แต่เฉพาะเป็นมนุษย์นี้เท่านั้นที่ให้กันได้ เป็นสัตว์เดรัจฉานให้กันไม่ได้ เป็นเปรตอสุรกายให้กันไม่ได้ เป็นสัตว์นรกให้กันไม่ได้ ให้กันได้เฉพาะแต่ในมนุษย์นี้เท่านั้น”

การให้มีผลมากมาย มีฤทธิ์เดช

ถ้าอยากมีสมบัติยิ่งใหญ่มหาศาล ก็อุทิศส่าห์บำเพ็ญทาน การให้สำเร็จประโยชน์ตั้งแต่ได้เกิด เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ผู้ปกครองชมพูทวีป พระยาประเทศราช ผู้ปกครองในระยะ ๔ ปี เศรษฐีคหบดี มีทรัพย์สมบัติ ข้าทาสบริวาร ลดหย่อนลงมาเป็นลำดับตามการบำเพ็ญทาน

ปิยวาจา

ปิยวาจา เมื่อมีพวกรวมแล้ว จำเป็นต้องพูดดี ต้องมีวาจาไพเราะ พูดเป็นประโยชน์ ผู้ฟังฟังแล้วอยากเข้าใจ

“หัตวาจาไพเราะเสียในชาตินี้ ชาติต่อๆ ไป วาจาของตนศักดิ์สิทธิ์ จะพูดอะไรสำเร็จทั้งหมดทุกอย่าง ถ้าใช้วาจาหยาบก็เท่ากับวาจาจบตัวเอง ในชาตินี้ก็ดี วาจาหมดอำนาจหมดสิทธิ์ ไม่มีอำนาจอะไร พูดไปก็เท่ากับไม่ได้พูด พูดอะไรเป็นไม่สำเร็จ เพราะวาจาของตนไม่ได้บำเพ็ญกุศลทางวาจาไว้ ถ้าบำเพ็ญกุศลทางวาจาไว้แล้ว กล่าววาจาใด วาจาศักดิ์สิทธิ์”

ตัวอย่าง : โทณพราหมณ์ มีวาจาศักดิ์สิทธิ์ สามารถพูดให้กษัตริย์ทั้งหลายที่จะแย่งพระบรมสารีริกธาตุของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหยุดความกันได้ กษัตริย์ฟังแล้วอ่อนน้อมตามวาจาทำน

วาจาศักดิ์สิทธิ์ จึงเป็นประโยชน์แก่ตัวเองและผู้อื่น ตรงข้ามกับวาจาไม่เป็นประโยชน์ พูดแล้ว เสียเวลา ฆ่าวาจาของตัวเอง ทำลายความศักดิ์สิทธิ์ของตัวเอง

อัสถกริยา

ประพฤติให้เป็นประโยชน์ในกันและกัน คือ ลักษณะที่ทำความดีด้วยกาย วาจา ใจ ให้เป็นตัวอย่างดี เป็นประโยชน์แก่เพื่อนมนุษย์ ไม่ทำลายตนและคนใกล้เคียง หรือกับสัตว์เดรัจฉาน ก็ดี เช่น ทำสวน คำชาย อยู่ใกล้เคียงกัน ก็ควรช่วยเหลือเอื้อเฟื้อแก่กัน

“เมื่อประพฤติตนให้เป็นประโยชน์แล้ว แก่ไขตัวเองไม่ให้มีตาหนิ จะเป็นภิกษุ...สามเณร...อุบาสก...อุบาสิกา ก็เป็นที่ดีทีเดียว เป็นตัวอย่างได้เช่นนี้ ได้ชื่อว่าอัสถกริยา ประพฤติตนให้เป็นกระสวน... เขาทำซ่อฟ้าเขามีกระสวน เอากระสวนนั้น มาคาดเข้าแล้วทาดามรูปกระสวนนั้น เป็นซ่อฟ้าได้ ประพฤติให้เป็นตัวอย่างเขา เพียรทำความดีเป็นตัวอย่างมาแล้ว ก็เพียรเอาสิ่งนั้นเข้ามาทำเป็นแบบแปลนเป็น ตัวอย่างต่อไป ประพฤติตนให้เป็นแม่พิมพ์ พ่อพิมพ์นั้น”

สมานัตตตา

ความเป็นผู้มีตนเสมอในธรรมนั้นๆ ในบุคคลนั้นๆ เช่น ภิกษุสม่าเสมอในธรรมที่เป็นภิกษุ เป็นภิกษุที่เข้าหมู่ได้ ไม่กระทบกระเทือนใครเลย อุบาสก อุบาสิกา ก็เช่นกัน นี้ได้ชื่อว่าสม่าเสมอ ในบุคคลนั้น พ่อแม่ปกครองลูกก็ต้องประพฤติสม่าเสมอ ลุ่มๆ ดอนๆ ไม่ได้

เอเต โข ฯ ความสงเคราะห์ในโลกเหล่านี้แล เป็นประหนึ่งว่า ล้มสลักของรถอันไปอยู่ใกล้ไกล

- เมื่อประพฤติได้ดังนี้ เหมือนดั่งล้มสลักของรถ ที่รักษารถให้แล่นไปได้โดยไม่ปรักหักพัง

ผู้มีสังคหวัตถุจึงได้ชื่อว่าเป็นผู้มีปัญญา ลูกหญิงชายที่นับถือพ่อแม่ก็เพราะสังคหวัตถุ เพราะฉะนั้นความนับถือที่เกิดนี้ก็เพราะบิดามารดาเป็นผู้ประกอบด้วยปัญญา เป็นบัณฑิตชาติในการประพฤติสังคหวัตถุ

“เราเกิดมาเป็นมนุษย์ ถ้าปราศจากสมบัติมนุษย์ ใช้สมบัติมนุษย์ไม่เป็น ก็เพราะปราศจากสังคหวัตถุ...ถ้ามีสังคหวัตถุดังนี้แล้ว มนุษย์คนใดชั่วไม่มีเข้ามา ไกล ใช้ได้ทุกคน เป็นสมบัติมนุษย์ของตัวทุกคน เป็นคนดีหมด...เมื่อขาดอะไร ให้ ขาดผ้าถุง ให้ผ้าถุงเสีย...ให้ทานแล้วก็พูดไพเราะ เมื่อได้ฟังถ้อยคำสำเนียงแล้ว ก็ไม่จากไปเลย อยากอยู่ใกล้ทีเดียว อยากรับใช้รับสอยทีเดียว”

“ตา...ก็เป็นวาจาไพเราะเหมือนกัน จะตาไม่ให้ชั่ว ให้ทำดีเสีย พ่อตาลูก ก็ไม่ให้ ทำชั่วอย่างนี้แหละ นั่นแหละเป็นวาจาไพเราะของพ่อแม่ ที่ลูกได้ฟังเลย เลิกความชั่วนั้นแหละเป็นวาจาไพเราะของพ่อแม่”

“ที่เจ้าภาพเลี้ยงพระวันนี้ละ มีอำนาจแปลกประหลาดนัก ประพฤติสังคหวัตถุ เช่นนี้ เงินทองก็หาได้ง่าย หาได้สะดวก...ชวนใครๆ เขาก็เข้าหันทวย ได้เลี้ยงพระ ทุกปี อัจฉรย์นักทีเดียว ทำอย่างนี้ได้ชื่อว่าเทระเป่าทำทุกที่ไป แต่ว่าเห็นจะไม่ข้ามชาติละ ต้องร่ำรวยในชาตินี้ละ”

ถึงแม้พระองค์จะเสด็จดับขันธปรินิพพาน เมื่อเราประพฤติถูกหลักฐานเช่นนี้ เหมือนพระองค์ได้สั่งสอนเราอยู่ต่อหน้า ถ้าถูกหลักเจริญเช่นนี้ เป็นภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา จะทำบุญทำกุศลอันใด ทำได้ใหญ่โต ไม่ขาดตกบกพร่อง เพราะสังคหวัตถุนี้

๕๙ ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร

๑ มกราคม ๒๕๕๘

นโม...

เอวมเม สุตฺ อเอกํ สมยํ...

หลวงพ่อดีปาคน้ำ แสดงโอวาทเนื่องในวันขึ้นปีใหม่ แก่พุทธบริษัท ๔ ให้ประพฤติอยู่ในซีกของบัณฑิต ไม่มีทุจริตทั้งกาย วาจา ใจ ด้วยการตั้งใจแน่วแน่ว่าตั้งแต่ปีใหม่นี้ จะไม่คบคนพาล คบแต่บัณฑิต บูชาแต่สิ่งที่ควรบูชา ซึ่งเป็นมงคลสูงสุด

ท่านได้แสดงธรรมของพระพุทธเจ้าที่เป็นปฐมเทศนา ชื่อ **ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร** โปรดพระปัญจวัคคีย์ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน ธรรมะนี้เป็นพระสูตรที่พระอานนท์กล่าวว่าได้ยินได้ฟังมาจากพระพุทธเจ้า ความตามพระบาลี

เทวมเม ภิกขเว ฯ ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ที่สุดทั้ง ๒ อย่างอันบรรพชิตไม่ควรเสพ การประกอบตนให้พัวพันด้วยกามในกามทั้งหลาย การประกอบความลำบากให้แก่ตนเปล่า

ที่สุดที่บรรพชิตไม่ควรเสพ มีอะไรบ้าง ?

๑. กามสุขัลลิกานุโยค

คือ การประกอบตนให้พัวพันด้วยกาม ความยินดีในรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัสที่ชอบใจ หรือเอาใจไปจรดในกามเข้า จึงเกิดทุกข์ เพราะ :-

ทีโน เป็นของต่ำ คือ ทางไปของคนพาล เป็นทางมืด ทางต่ำทราม ใจจรดของต่ำต่ำมืด ก็ต่ำต่ำมืดตาม

คมโม เป็นเหตุให้ตั้งบ้านเรือน เพราะจะได้สะดวก สมความปรารถนา

โปถุชชนิกो เป็นคนมีกิเลสหนา เมื่อตั้งบ้านเรือนแล้วก็ยิ่งสะสมกิเลสให้มากขึ้น เพราะสะดวกขึ้น

อนริโย ไม่ไปจากข้าศึกคือกิเลสได้ คือ ไม่หลุดจากรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส และติดอยู่กับความยินดี

อนตถสยทิตโต ไม่เป็นประโยชน์ ครองเรือนกันมา ร้อยคนพันคน ก็ยืนยันทันเช่นนี้

๒. อัตตกิลมณานุโยค

คือ การประกอบความลำบากให้แก่ตนโดยไร้ประโยชน์ เช่น นอนหนาม ตากแดด ว่างไฟ เอาไม้เคาะหน้าแข้ง หาบทราย นี่เป็นพวกหวังดับกิเลส คิดว่าความเจ็บทรมาน นั้นทำให้ความกำหนัดยินดีหายไปและกิเลสจะดับ พอกำหนดยินดีคราใด ก็ต้องทรมานตนเองอีก ล้วนผิดทางมรรคผล ทำให้ร่างกายทรุดโทรม ถือเป็นการทำลายและตัดแรงตัวเอง

ต้องเลิกทั้ง ๒ ประการ แล้วเดิน “มัชฌิมาปฏิปทา”

“มัชฌิมาปฏิปทา” คือ ข้อปฏิบัติอันเป็นกลาง

“กลางอยู่ตรงไหน กลางมีแห่งเดียวเท่านั้นแหละ เมื่อเราเกิดมาเป็นมนุษย์ ใจเราก็หยุดอยู่กลาง เมื่อเวลาเราจะหลับ ใจเราก็ต้องไปหยุดกลาง ผิดกลางหลับไม่ได้ ผิดกลางเกิดไม่ได้ ผิดกลางตายไม่ได้ ผิดกลางตื่นไม่ได้ ต้องเข้ากลาง ถูกกลางละก็เป็นเกิด เป็นหลับ เป็นตื่นกันทีเดียว กลางอยู่ตรงไหน ในมนุษย์นี้มีแห่งเดียวเท่านั้น ศูนย์กลางกายมนุษย์...ไปหยุดอยู่ที่ศูนย์กลางนั้นแหละได้ชื่อว่ามัชฌิมา”

พระพุทธเจ้าทรงให้นัยแก่องค์ลิลามว่า **“สมณะหยุดแล้ว”** คือ หยุดตรงนี้

พอหยุดแล้วก็ตั้งใจที่หยุดนั้น อย่าให้กลับมาไม่หยุดอีก หยุดตรงนี้ตั้งต้นจนถึงพระอรหันต์ผล

หยุดเข้าไปในกลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ใจเป็นปกติ หยุดนิ่งไม่ขยับ ถูกส่วนกลางนั้นนั้น จะเข้าถึงดวงปฐมมรรค หยุดเข้าไปเป็นลำดับถึงดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ถึงกายมนุษย์ละเอียด เข้ากลาง ๖ ดวงถึงกายต่าง ๆ จนถึง กายที่ ๙ คือ กายธรรม อันเป็นกายที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ เป็น **“กายนอกภพ”** และเป็น **“พุทธรัตนะ”**

ใจธรรมกายก็หยุดหนึ่งที่ศูนย์กลางดวงธรรมทำให้เป็นธรรมกาย ซึ่งเป็น **“ธรรมรัตนะ”** เข้ากลาง ๖ ดวงเข้าถึงธรรมกายละเอียด ซึ่งเป็น **“สังขรัตนะ”** เมื่อสำเร็จอีก ๘ ชั้น ท่านก็เป็นพระอรหันต์ ไปอยู่กับพระพุทธเจ้า

พระบรมศาสดาทรงแสดงเรื่องนี้ให้แก่พระปัญจวัคคีย์ และแสดงเรื่องของท่านว่า

กตมา จ สา ฯ ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ข้อปฏิบัติเป็นกลางนั้น ที่พระตถาคตเจ้าตรัสรู้แล้ว ด้วยปัญญาอันยิ่ง เป็นไฉน พระองค์ทำความเห็นเป็นปกติ

เห็นด้วยตาอะไร ?

เห็นด้วยตาธรรมกาย เรียก **“จกขุภรณ์”** แปลว่า ทำให้เห็นเป็นปกติ คือ เห็นความจริงทั้งหมด หรือ **“ญาณภรณ์”** กระทำความรู้ให้เป็นปกติญาณของท่าน

ท่าบเห็นอะไร ?

เห็นชั้นที่ ๕ ว่าเป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา คือสิ่งทั้งปวงมีความเกิด ความดับเสมอ ในมนุษย์โลกทั้ง ๘ กายในภพ (กายมนุษย์ - กายอรุปรพรม) มี รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ กาย ๘ กายนี้เห็นเช่นนั้นเองไม่ได้ เพราะยังเป็นชั้นสมณะอยู่

พอถึงกายธรรมถึงขั้นวิปัสสนา ธรรมกายเป็นตัวตถาคตทีเดียว เห็นด้วยตาธรรมกาย รู้ด้วย **“ญาณธรรมกาย”** เห็นเช่นนี้เรียก วิปัสสนา เห็นเบญจขันธ์ ๕ เป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา

“เห็นอนิจจัง” คือเห็นว่ากายมนุษย์เกิดแล้วก็ตาย ไม่มีหยุด เหมือนไฟที่ใส่ตะเกียง ไฟเก่าไปไฟใหม่มา ตามมนุษย์เห็นแต่ว่าไม่ดับ แต่เห็นด้วยตาธรรมกาย รู้ด้วยญาณธรรมกาย รู้ชัดเจน เห็นหมดทุกอย่างทั้งขันธ์ ๕ อายุตนะ ๑๒ ธาตุ ๑๘ อินทรีย์ ๒๒ อริยสัจ ๔ ปฏิจจสมุปบาทธรรม

เมื่อรู้เช่นนี้ย่อมพร้อมเพื่อความสงบ (อุปสมาย) ไม่ยินดีในกามราคะ โทสะ โมหะ ทำให้รู้พร้อมรู้ยิ่ง จนตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า

การไปถึงธรรมกาย จึงไปทางปฐมมรรค ตามมัชฌิมาปฏิปทา ซึ่งเป็นองค์ ๘ ในอริยมรรค
จันตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าเช่นนี้

“นี่แก่นศาสนา อยู่ในตัวของเราเป็นลำดับของกายเข้าไป อย่าไปทางอื่นนะ ไม่ได้
ได้ ต้องไปทางหยุดทางเดียว จะยุ่งยากอย่างหนึ่งอย่างใดเข้าไม่ถึง หยุดให้ถูก
ส่วน หยุดให้เข้ากลาง หยุดให้ถูกเป้าหมายใจดำของพระพุทธศาสนา ทำตาม
ที่พระองค์รับสั่งไว้ในปฐมเทศนาให้แน่นอนอย่างนี้”

๖๐ อนุโมทนาคาถา

(ความเคารพ)

๘ มกราคม ๒๕๕๘

นโม...

ยถา วาริวหา ปูรา...

พระภิกษุท่านทำภัตตานุโมทนา ให้พรเป็นภาษามคธ แปลว่า
ยถา วาริวหา ท่านที่ท่านให้แล้ว ย่อมสำเร็จประโยชน์แก่ท่านผู้ละโลกนี้ไปแล้ว เหมือนห้วงน้ำที่
เต็ม ย่อมไหลไปรวมกันในที่ลุ่ม คลองใหญ่ แม่น้ำ มหาสมุทร แม้ไปในอากาศ ก็
ไปเป็นเมฆจับอยู่ใน พื้นท้องฟ้า ตกลงมาสู่มหาสมุทรอีก ผลที่ท่านปรารถนา จง
สำเร็จแก่ท่านโดยพลัน จงเต็มเปี่ยมเหมือนพระจันทร์ หรือแก้วมณีโชติรส

สพพิติโย ๙ ขอจัญไรทั้งปวงจงระเหิดหายไป ขอโรคทั้งปวงจงหาย ขออันตรายอย่าเกิดมีแก่ท่านเลย

อภิวาทนสี่ลิสสา ธรรม ๔ ประการ คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ ย่อมเจริญแก่บุคคลผู้กราบไหว้
เป็นนิจ หรือย่อมเจริญแก่บุคคลผู้มีปกตือ่อนน้อมต่อผู้หลักผู้ใหญ่เป็นนิจ

ธรรม ๔ ประการ สำคัญนัก ได้แก่

- อายุ คือ อายุยืน ไม่ตายในปฐมวัย มัชฌิมวัย
- วรรณะ คือ ไม่ต้องตกแต่งกึ่งดงามเป็นนิจ ผิพรรณงามสมวัย
- สุขะ คือ สบายกาย ใจ ทั้ง ๔ อิริยาบถ หลับตื่นเป็นสุข ไม่ฝันร้าย
- พละ คือ มีกำลังกายทำงาน จะไปทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ
กำลังวาจาประกอบงานได้หรือได้ปัญหาได้
กำลังใจดี ไม่ท้อถอย ไม่ใช่กะลาไชยคิดว่าเป็นงูเห่ากัดสลบคาที่ หรือไฟ
ไหม้ กลัวเสียขวัญจนทำอะไรไม่ได้

เหตุในพร ๔ ประการที่จะเจริญแก่ผู้ใดได้ ต้องอาศัยความเคารพ

เป็นผู้เคารพกราบไหว้อย่างไร ?

- เราจะต้องเคารพพระพุทธศาสนาจริงๆ ทั้งภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา ปฏิบัติศีล
สมาธิ ปัญญาให้กลับกล้ำ ไม่ขาดตกบกพร่อง
- เป็นภิกษุก็เป็นภิกษุจริง ไม่ทำพิธีเสียหาย เรื่องสมาธิ ปัญญา ต้องกลับกล้ำ
- สามเณรมีศีล ๑๐ เคารพหน้าที่สามเณรจริง
- อุบาสก อุบาสิกา ตั้งมั่นในไตรสรณคมน์ มีศีล ๕ ศีล ๘ ให้ท่าน รักษาศีล เจริญภาวนา
ไม่ขาด

- เมื่อมาถึงที่ประชุม ทั้งภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา ต่างเคร่งครัด มีจาคานุสสติ สีลानุสสติ ภาวนาให้เห็นแจ่มใสเป็นกระจก

พวกเขาเป็นก็เอาใจจรตศุนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ให้หยุดหนักขึ้น ว่องไวหนักขึ้น

“ไม่ทำโลเลเหลวไหล ไม่เอาเรื่องอื่นเข้ามาแทรกแซง กลัวจะเป็นอันตรายต่อศีล กลัวจะเป็นอันตรายต่อจาคานุสสติ ระลึกถึงทาน กลัวจะเป็นอันตรายต่อศีล การ รักษากาย วาจา ใจ ให้เรียบร้อย กลัวจะเป็นอันตรายต่อการเจริญภาวนา หรือ ไม่ฉะนั้นไม่สนใจไปในที่อื่น”

“เมื่อพระพุทธเจ้ายังทรงพระชนม์อยู่ เวลาเข้าสู่ที่ประชุมก็เป็นอย่างนี้ ทำให้เลื่อมใส ปลอบปล้ำมอกปล้ำใจ เมื่อเป็นอย่างนี้ ทำได้อย่างนี้ นี่เป็นตัวอย่าง อุบาสก อุบาสิกาที่ดีแท้ๆ...ภิกษุ สามเณรที่ดีจะเป็นอายุพระศาสนา ไว้กราบเคารพบูชา ไม่ดูถูกดูหมิ่น”

ยกเรื่อง : หมิง ๕๐๐ คน เข้ามารังควานพระศาสดาในที่ประชุม ดิมเกล้าทำเสียงดัง พระองค์ทำให้มีดเหมือนไม่มีดวงอาทิตย์ดวงจันทร์ แล้วกลับสว่างอีก พวกนั้นตกใจสร้างเมฆ แล้วพระองค์จึงเทศน์จนได้มรรคผล

บัดนี้ ไม่มีพระศาสดาแสดงปาฏิหาริย์ให้ เราต้องมีความเคารพรักษาเป็นเนติแบบแผน จะได้ไม่ดูหมิ่นพระศาสดา และทำลายที่ประชุม ลูกหมิงชาย ก็ต้องเคารพพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ผู้มีอุปการคุณ

การตั้งอยู่ในกตัญญูกตเวทินี้ เป็นหน้าที่ของความเจริญทางพระพุทธศาสนา

การอ่อนน้อมต่อผู้ใหญ่ ผู้เฒ่า-ผู้แก่

- แก่ด้วยชาติวุฒิ คือ ชาติ ตระกูลสูง กษัตริย์ เศรษฐี คหบดี
- แก่ด้วยวัยวุฒิ คือ วัย ผู้อายุน้อยกว่าเคารพผู้แก่กว่า
- แก่ด้วยคุณวุฒิ คือ คุณ เคารพโดยธรรม แม้ว่าจะเป็นเด็ก แต่มีธรรมมั่นคงกว่าก็พึงเคารพ

ตัวอย่าง :- การเคารพโดยคุณวุฒิ

พระพุทธเจ้าทรงทอดพระเนตรเห็นสามเณรอรหันต์ ๗ ขวบ ที่ถูกล้อเล่นแล้วลูปศิระชะโดยภิกษุผู้ไม่รู้ เหมือนจับบอสรพิษที่เขี้ยว จึงทรงประชุมสงฆ์ว่า ต้องการน้ำที่สระอนโณดาตมาชำระพระบาทพระอรหันต์ องค์อื่นท่านรู้ว่าปัญหานี้ไม่ได้ผูกเพื่อท่าน สามเณรเข้าใจจึงคว้าหม้อต้มกรักเหาะไปเอามา พระภิกษุ ที่ลูปศิระชะจึงทราบบว่าพระศาสดาสงเคราะห์ไม่ให้ท่านต้องตกนรก เพราะลูปศิระชะพระอรหันต์

พระศาสดาเสด็จดับขันธปรินิพพานแล้ว ภิกษุอยู่วัดต้องดูแลแก้ไข ทั้งอุบาสกอุบาสิกา อย่าให้ เลอะเทอะเหลวไหลจะเอาตัวไม่รอด ต้องแก้ไขแทนพระศาสดา

“คนประกอบด้วยปัญญา คนเฉลียวฉลาด คนอ่อนน้อม ไม่ใช่คนแข็งกระด้าง ถ้าคนแข็งกระด้าง ดื้อดึง ไม่เป็นที่ปรารถนา แม้แต่เป็นเด็กก็ไม่เป็นที่ปรารถนา แม้แต่แก่เฒ่าชรา ก็ไม่เป็นที่ปรารถนา”

พระองค์ทรงรับสั่งว่าสาวกของพระศาสดา ว่ายาก สอนยาก พระองค์ไม่รับ

๖๑
กัฏฏานุกโมทนาภา ๔

(การให้พร)

๑๖ มกราคม ๒๕๕๘

นโม...

โภชนํ ภิกฺขเว ททมาโน...

“ทานนี้เป็นเครื่องหล่อเลี้ยงพุทธศาสนาไว้ ถ้าปราศจากทานการให้แล้ว ศาสนาก็ไม่มีเครื่องหล่อเลี้ยง ทรงอยู่ไม่ได้ ต้องแตกสลายไป ดับไป หายไป” โลกจะอยู่ร่มเย็นเป็นสุข ก็เพราะ “ทาน” การให้ในทางพระพุทธศาสนา ท่านจึงได้วางเป็นตำราไว้ว่า

“ทาน” แปลว่าให้ความสุขซึ่งกันและกัน ลักษณะการให้ความสุข เช่น เดิมบิดามารดาให้ความสุขแก่บุตรธิดาจนเจริญวัย เมื่อท่านแก่ชราบุตรธิดามีหน้าที่ให้อาหารและรางวัลแก่ท่านเช่นกัน

ส่วนผู้ครองเรือนก็ให้ซึ่งกันและกัน ภิกษุ สามเณรออกจากเรือน อุบาสกอุบาสิกาก็มีหน้าที่สงเคราะห์ท่าน

โภชนํ ๑ ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ทายกผู้ให้ซึ่งโภชนาหาร เรียกว่าให้ฐานะ ๕ ประการ แก่ภิกษุคหา

ฐานะ ๕ ประการ คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณ เช่น เมื่อภิกษุสามเณรได้บริโภคมื้อ ก็มีอายุยืนได้อีก ๗ วัน เจ้าของท่านจึงได้อายุ ร่างกายสดชื่น ผ่องใส คือ วรรณะ มีความสุข มีกำลังและมีปัญญา

เจ้าของท่านได้ฐานะ ๕ ประการ ตั้งแต่เกิดจนตาย คือ

๑. เป็นเหตุให้อายุยืนในชาตินี้ ไม่ตายในปฐมวัย และอยู่จนสิ้นอายุขัย
๒. ผิวพรรณผุดผ่องเสมอ
๓. มีความสุขกายและใจ ในอิริยาบถทั้งสิ้น ไม่เศร้าหมองขุ่นมัว
๔. มีกำลัง
๕. เฉลียวฉลาด

เมื่อพระภิกษุสามเณรได้รับทาน แล้วก็ทำกัฏฏานุกโมทนาภา คือ ให้พรแก่เจ้าของท่าน

สพฺพทีติโย ๑ ขออันตรายทั้งปวงจงบาราศไป
ขอโรคทั้งปวงจงหาย
ขออันตรายอย่ามีแก่ท่านเลย
ขอท่านจงเป็นผู้อยู่เป็นสุขเถิด ๑

นี่เป็นหน้าที่ของผู้ให้พร ผู้ซึ่งมีการเรียนคัมภีร์ หรือวิปัสสนาธุระแล้ว เมื่อตั้งใจให้ตรงต่อพรนี้ พรอันนี้ก็สำเร็จต่อผู้บริจาคทานหาหน่อยไม่ ให้ตั้งใจว่า

“ตัวมีความดีงามอย่างไร ในทางคัมภีร์ก็ดี วิปัสสนาธุระก็ดี ความดีงามอันนั้นเป็นตัวเย็น ด้วยอำนาจความดี ความบริสุทธิ์ของตนนั้น ขออำนาจพระพุทธรเจ้า...”

ทานที่ท่ายกอุทิศให้แก่ผู้อยู่ปรโลก ไม่ได้เป็นของง่าย แม้ท่านอุทิศบุญส่งไปให้จริง มนุษย์ที่ตายตกอยู่ในนรก เป็นสัตว์เดรัจฉานก็รับไม่ได้ หรือแม่เทวดา ถ้าเขาไม่ได้อุทิศให้ ไม่รู้ส่วนบุญนี้ก็รับไม่ได้ เว้นไว้แต่ปรตตูปชีวิเปรัต ที่คอยรับส่วนบุญ

สมัยพุทธกาล ญาติของพระเจ้าพิมพิสาร ก็ได้รับส่วนบุญที่ส่งอุทิศไปให้เช่นนี้ จึงไม่ใช่ของง่าย

“ถ้าว่ามีธรรมกาย ง่ายเต็มที่ ทำบุญเท่าไรได้หมด เพราะเหตุว่าธรรมกายนำไป บอกว่าให้อนุโมทนา ก็ได้สำเร็จสมความปรารถนา แม้จะไปตกนรก ธรรมกาย นำส่วนกุศล ที่ญาติอุทิศ ส่งไปให้ถึงนรก ก็ได้รับส่วนกุศลสมมาดปรารถนา พ้นจากนรกทีเดียว ถ้าว่าเป็นเทวดาบุญหนักศักดิ์ใหญ่ ได้สูงขึ้นได้ ถ้าได้เกิดเป็นสัตว์เดรัจฉานเป็นมนุษย์ได้ ไปให้แก่กายละเอียด ถ้ากายมนุษย์ไม่รู้เรื่อง ให้กายมนุษย์ละเอียดที่ผ่นออกไป กายทิพย์ กายทิพย์ละเอียดได้ แต่ว่ากายมนุษย์ไม่รู้เรื่อง”

การให้ส่วนบุญไม่ใช่ของง่าย บุญที่ทำเหมือนน้ำไหลลงสู่ที่ต่ำ แต่ว่าเมื่อไม่ได้รับก็ไม่สมปรารถนา

พระภิกษุเวลาให้พร จึงขอให้สมความปรารถนาที่ตั้งไว้แล้ว ให้เหมือนพระจันทร์ข้างขึ้น หรือแก้วมณีโชติรสที่สว่างไสว แล้วพระภิกษุอันตรองลงมาที่รับว่า “สัพพีติโย” ตอนทำท่านขออานุภาพแห่งพระพุทธรเจ้าทั้งปวง อานุภาพพระธรรมทั้งปวง และอานุภาพพระสงฆ์ทั้งปวง ที่เรียกว่า “พุทธานุภาพ ธรรมานุภาพ สังฆานุภาพ” เพื่อให้ท่านช่วยเรา

พุทธานุภาพ พระเทวทัตประทุษร้ายพระพุทธรเจ้า จนกระทั่งเกิดสังฆเภท เมื่อเจ็บบ้างขึ้นจะมาเฝ้าพระพุทธรเจ้า พระองค์ทรงรับสั่งว่า ไม่เห็นเราผู้ตถาคตหรอก พุทธานุภาพที่รับสั่งนั้น แผ่นดินแยกสุมพระเทวทัตไปเข้าอเวจี

ธรรมานุภาพ รักษาเราไว้ให้เป็นมนุษย์ เป็นเทวดา พรหม อรูปพรหม ตรงข้ามคือ อธรรมานุภาพ ทำให้เป็นทุกข์ เป็นเปรต อสุรกาย สัตว์ต่างๆ

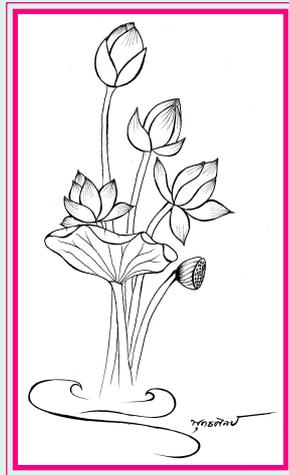
สังฆานุภาพ อานุภาพของพระสงฆ์รักษาพระศาสนาไว้ให้รุ่งเรือง ให้เราได้ยินได้ฟังจนมาวช

พุทธานุภาพ ธรรมานุภาพ สังฆานุภาพ ปรากฏขึ้นได้เพราะอาศัยทาน พระพุทธรเจ้า ถ้าไม่ได้เสวยข้าวของนางสุชาดา ๔๙ ก้อนนั้น ก็ไม่ได้พุทธานุภาพเสียแล้ว แดกสลายเสียแล้ว

มนุษย์ถ้าอยู่ในพุทธานุภาพ ธรรมานุภาพ สังฆานุภาพ สิ่งหนึ่งสิ่งใดก็มาทำอันตรายไม่ได้ เพราะฉะนั้นผู้ให้ทานพึงตั้งใจอธิษฐานว่า ด้วยอาหารนี้ ให้รักษาพุทธานุภาพ ธรรมานุภาพ สังฆานุภาพไว้

“ภิกษุ สามเณร เวลาจะให้พรแก่ชาวบ้านร้านตลาดทั้งหลายที่เขาให้ทาน ได้รับทานแล้ว ให้นึกถึงว่า ถ้าไม่ได้อาหาร อิ่มแล้ว พุทธธรรมาภาพที่เราจะเคารพนบ น้อมต่อพระองค์ รักษาให้พระองค์ มีอานุภาพ อยู่ทำไม่ได้ ธรรมธรรมาภาพที่จะให้ กระทำมีอานุภาพให้ปรากฏอยู่ก็ทำไม่ได้ และสังฆธรรมาภาพก็รักษาไว้ไม่ได้ ที่เรา รักษา...ไว้ได้นี้ ขออานุภาพพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ทั้งปวงจงพิทักษ์ รักษาท่านทายก ทายิกา อุบาสก อุบาสิกา ให้อยู่ร่มเย็นเป็นสุขให้อยู่เจริญรุ่งเรือง เถิด...”

“เมื่อทายกทายิกาทั้งหลายเจริญรุ่งเรืองแล้ว แต่ก่อนเคยใส่บาตรแก่ภิกษุ ชาวบ้านเกลือ...เมื่อท่านรุ่มรวยยกใหญ่ เป็นเศรษฐี คหบดีขึ้นแล้ว ภิกษุ สามเณร ก็จะได้อาหารประณีตขึ้นไปเหมือนกัน เพราะฉะนั้นได้ด้วยกัน เสียด้วยกัน...ภิกษุ สามเณรที่ฉลาดต้องตั้งอกตั้งใจให้พรทีเดียว”

๖๒ อริยธรรมาภา ๒

(ทรัพย์อันประเสริฐของพระอริยเจ้า)

๒๓ มกราคม ๒๕๕๘

นโม.....

ยสฺส สทฺธา ตถาคเต.....

คุณสมบัติ ๔ ประการ ในการวางความเชื่อของคฤหัสถ์ และบรรพชิต เพื่อเดินให้ถูกทางมรรคผล ดังต่อไปนี้

- ยสฺส สทฺธา ๑**
๑. ความเชื่อของบุคคลใดไม่กลับกลอก ตั้งมั่นดีแล้วในตถาคตเจ้า
 ๒. ศีลอันดีงาม อันพระตถาคตเจ้าใคร่สรรเสริญแล้ว
 ๓. ความเชื่อในพระสงฆ์
 ๔. ความเห็นตรง

นักปราชญ์ทั้งหลายกล่าวว่า บุคคลนั้นไม่จน เป็นคนมั่งมี ความเป็นอยู่ของบุคคลนั้น ไม่เปล่าประโยชน์

๑. ความเชื่อของบุคคลใดไม่กลับกลอก ตั้งมั่นดีแล้วในพระตถาคตเจ้า หรือธรรมกาย

“ตถาคต” คือ “ธรรมกาย” ตามวาระบาลีว่า

ตถาคตสฺส โข ๑ ดูก่อนวาเสฏฐโคตรทั้งหลาย คำว่าธรรมกาย เป็นตถาคตโดยแท้

ธมฺมกาโย อหํ อิติปิ เราตถาคต คือ ธรรมกาย

“แปลบาลีศัพท์หนึ่งแปลได้ตั้งร้อย ผู้รู้หน่อยว่าแปลผิด ไม่ถูก นี่แปลอย่างนี้ถูกเกินถูกอีก”

พระอริยบุคคล ล้วนมีใจตั้งอยู่ในธรรมกายทั้งนั้น เราต้องตั้งมั่นลงไป ในพระธรรมกายให้ถูก ด้วยการทำให้หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกาย ที่ว่าใจไม่ถอนแน่น คือ การตั้งใจไว้ในดวงธรรมนี้ แล้วเข้าถึงธรรมกายให้ได้ จะเหาะเหินเดินอากาศก็ต้องทำเช่นนี้ก่อน แล้วจะเป็นผู้ประพฤติเบาทั้งกาย วาจา ใจ

ต้องวางใจเช่นนี้ให้จริง อย่าลอกแลก โกงตัวเอง

“บัดนี้ วัดปากน้ำมี ๑๕๐ กว่าคน ใจหยุดอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกายได้ ๑๕๐ กว่า ที่เข้าไม่ถึงก็เพราะประมาทเลินเล่อเปลืองตัว ทำไม่จริง เข้าไม่จริง จรดไม่จริง ตั้งไม่จริง ลอกแลก เช่นนี้โกงตัวเอง เมื่อโกงตัวเองเสียแล้ว เข้าถึงธรรมกายไม่ได้

ทำไมโกงตัวเองเล่า มันซีเกียจทำ ทำเข้าเมื่อยขบเล็กๆ น้อยๆ ซีเกียจเสียแล้ว หยุดเสียแล้ว ไม่ทำแล้ว ทำก็เห็นกลางๆ ใดๆ เข้าป่อยเสียแล้ว ไม่ทำเสียแล้ว ไปไกลทำอื่นเสียแล้ว ใจไปจรดที่อื่นเสียแล้ว ไปจรดอะไรเล่า รูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส ปัจจุบันบ้าง อดีตบ้าง อนาคตบ้าง”

๒. ศิลของบุคคลได้อันดิงาม อันพระอริยเจ้าสรรเสริญแล้ว

ศิลของผู้มีใจหยุด เป็นกัลยาณศิล เป็นอริยกันตศิล ปสังสิตศิล คือศิลอันดิงามที่พระอริยเจ้ารักใคร่

“ศิล” แปลว่า ปรกติ คือ ปรกติทั้งกายวาจาใจ ด้วยการทำใจหยุดอยู่ที่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ เมื่อใจหยุด กายวาจาใจ ก็อยู่ในกรอบของศิล ไม่ละเมิดศิล เป็นศิลขั้นสามัญ

“ศิลของกายมนุษย์ละเอียดไว้ใจไม่ได้นัก ยังลอกแลกอยู่ ไม่มั่นคง ได้ชื่อว่าเป็นศิลสามัญ”

เมื่อเห็นศิล คือ เห็นดวงศิล เห็นหมดทั้ง ๗ กาย เป็น “ศิลวิสามัญ” หรือ “กัลยาณศิล” หรือ “อริยกันตศิล” เป็นทางไปของพระพุทธเจ้า พระอรหันต์เข้าถึงธรรมกายได้ด้วยวิธีนี้ พอถึงธรรมกายก็มีศิลของธรรมกาย

“เมื่อเห็นเช่นนั้นแล้ว...ใจของผู้เห็นก็ติดอยู่ศูนย์กลางดวงศิลนั้น ไม่คลาดเคลื่อนทีเดียว เมื่อติดดวงศิลได้ ดวงสมาธิไม่ต้องไปไหน อยู่ในกลางดวงศิล ดวงปัญญา ก็อยู่กลางดวงสมาธิ ดวงวิมุตติไม่ต้องไปไหน อยู่กลางดวงปัญญา ดวงวิมุตติญาณทัสสนะไม่ต้องไปไหน อยู่กลางดวงวิมุตติ เข้าทางไปของพระอริยเจ้า พระอรหันต์”

๓. ความเลื่อมใสในพระสงฆ์

“สงฆ์” แปลว่า หมู่ “ความเลื่อมใส” คือ ความฟ่องใส ปลาบปลื้มเอิบอิ่มเต็มเต็มในใจ

“เลื่อมใสนี้แหละทำร่างกายให้สะอาดสะอาด ทำร่างกายให้สละสลวย ให้งดงาม เพราะความเลื่อมใสอันนี้ เลื่อมใสเต็มทีก็เหาะเหินเดินอากาศไปได้”

เลื่อมใสในหมู่อย่างไร ?

คือ การประพฤติธรรม มีศิล สมาธิ ปัญญาร่วมกัน อยู่ที่ไหนก็รักใคร่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ไม่ขาดตกบกพร่อง ทำสิ่งใดก็ทำพร้อมๆ กัน เลิกสิ่งใดก็เลิกพร้อมกัน ไม่รังเกียจเด็ดฉันทันที ซึ่งกันและกัน

“เหมือนพระพุทธเจ้าท่านอุบัติตรัสขึ้นในโลก ท่านมีธรรมกาย ธรรมกายเป็นพระพุทธเจ้า เป็นตถาคตเจ้า ท่านมองทีเดียวแหละ ใครจะมีธรรมกายเหมือนเราบ้าง ท่านมีความรู้วิเศษ คนนี้มีเหตุได้สั่งสมอบรมมา สมบูรณ์บริบูรณ์ด้วยกันแล้ว บารมีเป็นเหตุ บารมีแก่แล้ว สมควรที่จะได้มรรคผล สมควรจะมีได้ ธรรมกายเหมือนเรา ไม่ว่าจะอยู่ไกลอยู่ใกล้ พระองค์อุตสาหะพยายามไปแนะนำ ให้มีธรรมกายเหมือนท่าน เมื่อมีธรรมกายเหมือนท่านก็เป็นหมู่เดียวกับท่าน”

๔. ความเห็นตรง

เห็นตรงไม่คด เป็นทางไปของพระพุทธเจ้าพระอรหันต์

ทางนั้น คือ กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายต่างๆ ตั้งแต่กายมนุษย์ถึงกายธรรมละเอียด ในกลางดวงธรรมนั้นมี ดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ จะเข้าถึงกายต่างๆ ได้ ต้องผ่านดวงเหล่านี้ ด้วยการหยุดนิ่ง เข้าทางนี้ทางเดียว เรียก **อุชฺฐุตตมจ ทสฺสนํ เป็นความเห็นตรงอย่างทางมรรคผล**

ถ้าเห็นตรงอย่างทางโลกวิสัย คือ เห็นต่ำลงมา ไม่เบียดเบียนกันและกัน ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม

“เมื่อมีความเห็นตรงเช่นนี้...ก็ได้ชื่อว่ามโหริยทรัพย์อยู่ภายใน...เป็นผู้มีดวงใจจรตถุกกลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ความเห็นไม่มีพิรุณเลย หรือความทำ..ความพูด..ความคิดก็ไม่มีพิรุณเลย เพราะใจนั้นวางถูกหลัก ถูกเป้าหมายใจดำทางไปของพระพุทธเจ้าพระอรหันต์”

นักปราชญ์ทั้งหลายกล่าวว่า บุคคลที่มีคุณสมบัติ ๔ ประการดังกล่าว เป็นคนมโหริยทรัพย์ เป็นคนไม่ยากจน เป็นคนไม่ขัดสน เป็นคนมโหริยทรัพย์อยู่ภายใน

๖๓ การสุตตกกา

(ชั้น ๕ เป็นภาระอันหนัก ๒)

นโม....

ภารา หเว ปญจกขนธา...

สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าทรงเห็นภาระอันใหญ่ยิ่ง จึงทรงแสดงพระสูตรว่าด้วยภาระอันหนักของสัตว์โลกว่า

ภารา หเว ๑ ชั้นทั้ง ๕ เป็นภาระหนักแท้
ก็บุคคลนำภาระไป
ถือภาระไว้เป็นทุกขในโลก

สัตว์โลกหญิงชาย คฤหัสถ์ บรรพชิต ทุกถ้วนหน้ามีชั้น ๕ เป็นภาระหนัก

ชั้น ๕ ประกอบด้วย รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ

รูป	คือ	ร่างกาย
เวทนา	คือ	ความสุข ทุกข์ ไม่สุขไม่ทุกข์
สัญญา	คือ	ความจำ รูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส
สังขาร	คือ	ความปรารถนาดี ชั่ว ไม่ดีไม่ชั่ว
วิญญาณ	คือ	ความรู้แจ้ง

ชั้น ๕ เป็นภาระอย่างไร ?

เราต้องดูแลรักษาเอาใจใส่อย่างหยุดไม่ได้ ตั้งแต่ตื่นนอน ล้างหน้า แปรงฟัน หายอาหาร อุจจาระ บัสสาวะ อยากจะได้ อยากจะเห็น ก็ต้องหามาให้ นี่เป็นภาระจำเพาะชั้น ๕ ของตัว

ผู้ใดไม่พอ ไปหาชั้น ๕ มาเพิ่มอีก เป็น ๑๐ ชั้น ๒๐ ชั้น ฯลฯ ลูกเป็นภาระของพ่อแม่ ภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกาเป็นภาระของสมภาร ราษฎรเป็นภาระของพระเจ้าแผ่นดิน ข้าของ แพงเป็นภาระของผู้ปกครองประเทศ

นิกขิปิตวา ครุ ภาริ ๑ บุคคลวางภาระอันหนักแล้ว
ไม่ฉวยเอาภาระอื่นมาเป็นภาระอีก
เป็นผู้ถอนตนหาทั้งรากล้ำได้
ความปรารถนาดับสิ้น ชื่อว่านิพพานได้

พระพุทธเจ้าทรงเห็นแล้วว่า ชั้น ๕ เป็นภาระสำคัญและหนักด้วย เราได้รับความสุขเพราะปล่อยภาระเหล่านี้เสีย ใครปล่อยวางได้ ผู้นั้นนับวันจะหมดชาติหมดภพ มีนิพพานเป็นที่ไป

แต่การปล่อยชั้น ๕ เป็นเรื่องยากที่จะทำได้ เพราะรูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ เป็นที่อาศัย เราจึงต้องพยายาม ที่จะไม่ยึดถือ ปล่อยตามสภาพของมัน ทุกข์ก็น้อยลงด้วย การเรียนรู้ การถอดชั้น ๕ ออกเป็นชั้นๆ ไป

การถอดชั้น ๕

เปรียบชั้น ๕ เหมือนมะขามสด เนื้อกับเปลือกมันติดกันไม่หลุด เมื่อไม่ล่อนจากกัน ก็ถอดไม่ได้

เรายังไม่เห็นชั้น ๕ ต่อเมื่อใดถอดชั้น ๕ เราจะเห็นชั้น ๕ รูปเราเห็นได้ เวทนาเราก็เห็น หน้าตาเข้มขึ้นเราก็รู้ว่าสุข แต่เราไม่เห็นเรื่องสัญญา สังขาร วิญญาณ เราจึงต้องเห็นชั้น ๕ เพื่อเราจะได้ละวางได้

“ถ้าอยากเห็นชั้น ๕ เราต้องถอดกายออกเป็นชั้นๆ ต้องถอดกายทิพย์ ออกจากกายมนุษย์ วิธีจะถอดชั้น ไม่ใช่เป็นของง่าย เป็นของยาก เหมือนยากแสนยากทีเดียว แต่วิธีเขามีที่วัดปากน้ำ วิธีเข้ากายถอดชั้น คือทำจิตใจให้หยุดให้หนึ่ง ที่กำเนิดเดิม ถอดชั้นออกไป แล้วจึงเห็นชั้น ถอดชั้น ๕ ของมนุษย์ออกจากชั้น ๕ ของทิพย์ ถอดชั้น ๕ ของทิพย์ออกจากชั้น ๕ ของรูปพรหม ถอดชั้น ๕ ของรูปพรหม ออกจากชั้น ๕ ของอรุปรหม ถอดชั้น ๕ ของอรุปรหมออกจากธรรมกาย เหมือนถอดเสื้อกางเกงอย่างนั้น แต่ว่าต้องถอดเป็น ถอดไม่เป็นก็ถอดไม่ได้”

ทำจิตให้หยุดนิ่ง คือ ทั้งเห็น จำ คิด รู้ หยุดหมด ที่กำเนิดเดิมเหมือนตอนทารกอยู่ในครรภ์มารดา เรียก “ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗” เกิดเป็นดวงใสเรียก ดวงปฐมมรรค เข้าต่อไปเป็น ดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ถึงกายมนุษย์ละเอียด เข้ากลาง ๖ ดวง เข้าถึงกายทิพย์ กายมนุษย์ก็หลุดจากกายทิพย์ กายมนุษย์เป็นเปลือก กายทิพย์เป็นเนื้อเท่ากับชั้น ๕ ของมนุษย์หลุดออกไป

ทำวิธีนี้อีก ให้ชั้น ๕ ของกายทิพย์ หลุดออกจากรูปพรหม
ให้ชั้น ๕ ของกายรูปพรหม หลุดออกจากอรุปรหม
ให้ชั้น ๕ ของอรุปรหม หลุดออกจากธรรมกาย

รวมเป็นถอดออก ๒๐ ชั้น

“พญามารเขาสอนให้ถอด ถอดกายอย่างนี้ เป็นพวกของข้า ถ้าไม่ถอดกาย ไม่ยอม พระพุทธเจ้าก็สอนพวกพุทธบริษัทถอดกายอย่างนี้แล้ว ก็เข้านิพพานไป ถอดกายเหลือแต่กายธรรมอย่างนี้แหละ พญามารมันยอม เรียกว่า **นิพพานถอดกาย...** นิพพานไม่ถอดกายยังมีอีก หากว่าเอาวิธีไม่ถอดกาย มาเทศน์ในเวลา นี้ **ถูกนัตถ์ยา**”

มนุษย์ ๑ สวรรค์ ๖ ยังเป็นตัวกามภพ ทั้งกามตัณหา ภวตัณหา วิภวตัณหา เกาะอาศัย

กายรูปพรหม	ภวตัณหาเกาะได้
อรูปรพรหม	วิภวตัณหาเกาะอาศัยได้
กายธรรม	ตัณหาซึ่มซาบเอิบอาบไม่ได้ เหมือนแก้วเนื้อละเอียด

เมื่อเข้าถึงธรรมกายจึงหลุดได้ หลุดไม่มีระแคะระคาย เป็นโสดา สกทาคา อนาคา อรหัตต์ แตกกายทำลายขั้นก็ไปนิพพาน ทั้งขั้น ๕ คือ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ของมนุษย์ ทิพย์ รูปพรหม อรูปพรหม เพราะตัณหาหมด ก็ไม่ปรารถนาอาลัยในกายทิพย์ รูปพรหม อรูปพรหม อีกต่อไป จึงได้ชื่อว่า เป็นผู้ถอนตัณหาทั้งรากเสียได้ ความปรารถนาดับสิ้นชื่อว่า **“นิพพาน”**

ขั้นของภพไหนต้องอยู่ประจำภพนั้น ข้ามภพไม่ได้ เช่น รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ของมนุษย์จะเอาไปใช้ในภพทิพย์ไม่ได้ ขั้น ๕ รูปพรหม อรูปพรหม ก็เช่นกัน ใช้ในนิพพาน ไม่ได้

นิพพานมีธรรมขั้น ที่เรียกว่าธรรมธาตุที่ละเอียดกว่า ไม่เรียกรูปกายเหมือนกายมนุษย์ เรียก **“ธรรมกาย”** แต่มีรูปธรรม นามธรรม ขั้น ๕ จึงเป็นภาระหนัก ให้หมั่นฝึกถอดขั้น ๕ ด้วยวิธี ถอด กายเช่นนี้ เพราะถึงวันหนึ่งเราก็ต้องถอดขั้น ๕ อยู่ดี

“เหมือนอย่างจำศีลภาวนา ปล่อยลูกไว้ที่บ้าน แต่ลูกก็มีขั้น ๕ ปล่อย ได้ชั่วขณะชั่วคราว ถึงแม้ปล่อยใจก็คิดตะหงิดๆ อยู่เหมือนกัน มันยึดถืออยู่ ไม่ปล่อยจริงๆ ต้องถอดเป็นขั้นๆ แต่ถอดเช่นนั้นยังเสียดายน้ำตาตก โศกเศร้า หาน้อยไม่ ไม่ต้องของตัวถอดดอก เพียงแต่ของคนอื่น ก็ร้องทุกข์กันออกเดินทางไป ถ้าของตัวถอดจะเป็นอย่างไร น้ำตาตกข้างในเรียกว่าร้องไห้ข้าง คือร้องห่มๆ ถึงแก่เผ่าชราก็ไม่อยาก ถึงเป็นโรคเรื้อรังก็ไม่อยากถอด อยากให้อยู่อย่างนั้น เพราะเหตุฉะนั้นการถอดขั้น ๕ มันต้องถอดแน่ เราต้องหัดถอด เขามีวิธีให้ ถอด ถอดเป็นขั้น... ถอดให้คล่อง”

“เพราะฉะนั้น เมื่อรู้จักขั้น ๕ เป็นภาระหนักให้อุตส่าห์วางเสีย แม้ถึงจะ ยึดก็แต่ทำเนา เป็นของอาศัยชั่วคราว เป็นของมีโทษ ดังภาชนะขอยืมกันใช้ชั่วคราว ของสำหรับอยู่อาศัยชั่วคราวชั่วครั้งชั่วคราว ร่างกายก็อาศัยชั่วคราวหนึ่ง อย่าถือเป็นจริงๆ... ถึงมีทุกข์บ้างก็หนอยหนึ่ง ขั้น ๕ นี้เป็นภาระจะต้องดูแลเอาใจใส่...ถ้าปล่อยวาง ได้เป็นสุข...ถ้าเอามาเป็นภาระก็เป็นเชื้อเพลิงที่ตั้งของตัณหา จะถอนไม่ออก...จะถอน ตัณหาทั้งราก ต้องปล่อยให้ถึงที่สุด ปล่อยได้ ไปอยู่กับอะไร ต้องไปอยู่กับกาย ธรรม เมื่ออยู่กับกายธรรม ใจเหมือนอยู่ในนิพพาน สบาย แสนสบาย แสน สาราญ”

๖๔
โพธิปักขิยธรรมกถา
อริยอัฏฐังคิกมรรค

(มรรคมืองค์ ๘)

นโม...

กตมา จ สา ภิกขเว...

หลวงพ่อดำปากน้ำยกเรื่องโพธิปักขิยธรรม ๓๗ ประการ ซึ่งเป็นทางตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า พระอรหันต์ทุกพระองค์ โดยแสดงในมรรคทั้ง ๘ ที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงแก่ปัญจวัคคีย์ ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน ว่า

“ดูกรภิกษุทั้งหลาย ข้อปฏิบัติต่าง ๆ ที่ตถาคตตรัสรู้ด้วยปัญญาอันยิ่งนั้นเป็นไหน ทำดวงตา ทำญาณเครื่องรู้ ย่อมเป็นไปเพื่อความเข้าไปสงบระงับ เพื่อความรู้ยิ่ง เพื่อความรู้ดี เพื่อความดับ คือหนทางมี ๘ ประการนี้แหละ”

สมมาทฎฐิ	ความเห็นชอบ
สมมาสงกฺขโป	ดำริชอบ
สมมาวาจา	กล่าววาจาชอบ
สมมากมฺมโนโต	ทำการงานชอบ
สมมาอาชีโว	เลี้ยงชีพชอบ
สมมาวายาโม	ทำความเพียรชอบ
สมมาสติ	ระลึกชอบ
สมมาสมาธิ	ตั้งใจไว้ชอบ

คำที่พระตถาคตเจ้าแสดงเฉพาะที่ตรัสรู้ด้วยปัญญาอันยิ่งนั้น จะต้องเข้าทางสายกลาง **ทางสายกลางนี้** มุ่งหมายให้เข้าถึงกลาง “พระตถาคต”

กลางพระตถาคตอยู่ตรงไหน และเข้าถึงได้อย่างไร ?

กลางพระตถาคตอยู่ตรงกลางกาย ตำแหน่งศูนย์กลางกายฐานที่ ๗

การเข้าถึงจะต้องเข้าถึงทั้งตัว คือถึงทั้งองค์พระธรรมกาย เพราะธรรมกาย คือ พระตถาคต ที่มีขนาดโตถึงหน้าตัก ๒๐ วา เกตุดอกบัวตูม เข้าตรงกลางด้วยวิธีหยุด หยุดในหยุดๆ ธรรมกายดับหายเข้าไปหาละเอียด หนักเข้าไปเรื่อยๆ

“พวกนักปฏิบัติเข้ากลางไม่ถูก เป็นลูกพระตถาคตไม่ได้ ถ้าเข้ากลางถูกจึงเป็นลูกพระตถาคตได้”

เรายังไม่เห็นธรรมกาย เราก็เริ่มจากวางใจไว้ที่กลางกายมนุษย์ ณ ตำแหน่งศูนย์กลาง กายฐานที่ ๗ หยุดถูกส่วนก็จะเห็นดวงใสไปเป็นลำดับ ดวงเหล่านี้ถ้าแยกคร่าวๆ ออกไปก็เป็น

ดวงศีล เป็น สมุมาวาจา สมุมากมฺมุนโต สมุมาอาชีโว

ดวงสมาธิ เป็นเนื้อหนังของสมาธิ อยู่ใน สมุมาวาโยโม สมุมาสติ สมุมาสมาธิ

ดวงปัญญา แยกเป็น สมุมาทิจฺฉิ สมุมาสญฺญโกโป รวมเป็นอริยมรรค ๘

ต้องเข้ากลางมาทางนี้ให้ถูกส่วน จนเห็นกายต่างๆ ตั้งแต่กายมนุษย์ละเอียด กายทิพย์ กายพรหม กายอรุปรหม (ทั้งหยาบและละเอียด) จนถึงกายธรรม กายที่ ๘ ซึ่งเป็นตัวพระตถาคต เป็นพุทธรัตนะ ที่ยังเป็นโคตรกฎ ไม่ใช่ชั้นพระอริยบุคคล

ธรรมดวงที่รักษากายต่างๆ ไว้ตั้งแต่กายมนุษย์ถึงกายธรรมอรหัต คือธรรมรัตนะ เมื่อเราเข้าไม่ถึงธรรมดวงนี้ ก็เข้าถึงกายต่างๆ ไม่ได้

สังฆรัตนะ ก็คือ ธรรมกายละเอียด ที่อยู่ในดวงธรรมของธรรมกาย พระอรหันต์ท่านพบ ธรรมกายเช่นเดียวกับพระพุทธเจ้า ธรรมกายนั้นก็ถือเป็นสังฆรัตนะเช่นกัน

เมื่อเข้าถึงธรรมกาย เราจึงทราบว่ :-

กายธรรม มีญาณเป็นจกขุกรณี กระทำให้เห็นเป็นปกติ คือ เห็นตามถูก รู้ตามถูก สิ่งใดสุขก็ว่าเป็นสุข ไม่ใช่กายมนุษย์ กายทิพย์ กายพรหม กายอรุปรหม ที่ไม่สงบจึงเห็นไม่ปกติ เพราะยังไม่มียุญาณ ยังเห็นของไม่จริงเป็นจริง ที่ไม่สวยงามก็ว่าสวยงาม เป็นต้น

เมื่อมีญาณ ย่อมรู้ชัดเหมือนเวลากลางวัน เรียกว่า **“อภิณฺณาย”** แปลว่า **“รู้ยิ่ง”** คือ รู้ยิ่งกว่ากายมนุษย์ถึงกายอรุปรหม (๘ กายในกามภพ)

มีญาณ เรียกว่าเป็น **“สมุโพชชาย”** แปลว่า **“รู้พร้อม”** ไม่มีสิ่งใดที่ไม่รู้

กายธรรมเมื่อเข้าถึงแล้วสงบ เรียกว่า **“อุปสมาย”**

“นิพพานาย” เพื่อที่จะไปนิพพานอย่างเดียว

ทาง ๒ ทางที่พระพุทธเจ้าทรงเตือนไม่ให้ไป คือ

๑. กามสุขัลลิกานุโยค คือ การประกอบตนให้พัวพันด้วยกาม

๒. อัตตกิลมณานุโยค คือ การประกอบความเหน็ดเหนื่อยแก่ตนเปล่า ได้แก่การทรมานต่างๆ

“เราจะต้องทำใจของตนให้หยุดเสมอ ให้ถูกส่วนเข้า พอหยุดถูกส่วนเข้า ก็เห็นดวงใส เราจะได้ชื่อว่าเป็นผู้ตั้งอยู่ในไตรสรณคมน์ คือ ยึดพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ เป็นที่พึ่ง”

“ถ้าไม่เข้าถึง จะปฏิบัติศาสนาสักโกฏฐาติก็ไม่อาจสามารถรู้รสศาสนาได้ จะปฏิบัติไปสักเท่าใดก็ตาม ก็เหมือนกับคนไม่รู้จักเบญจโครสในน้ำมันสด คือไม่รู้ว่รสเป็นอย่างไร ? เป็นแต่คล้ายๆ กับคนรับจ้างเขาเลี้ยงโค พอเลี้ยงเสร็จแล้วเวลาเย็นก็ไล่โคกลับ รับเอาค่าจ้างที่เลี้ยงไปเท่านั้นเท่านั้น ส่วนน้ำมันโคไม่ได้รับประทาน เจ้าของเขาเอาไป”

“เพราะฉะนั้น ใครไม่รู้จักรธรรมรส รีบทำให้เข้าถึงพระรัตนตรัยเถิด ใครรู้ เขาก็ย่อมรู้ในใจ คนอื่นยังไม่รู้จักรสพระพุทธานุสาสนาเลย เขาก็รู้ชัดอย่างนี้ **เหตุ** ฉะนั้นให้รีบตั้งใจแน่อน **ทำใจของตัวให้หยุด จะเข้าถึงพระรัตนตรัยโดยแท้** ถ้าไม่ตั้งใจ ให้แน่อนอย่างนี้ ก็เป็นเหมือนคนรับจ้างเลี้ยงโค ไม่รู้จักกรรม ปฏิบัติว่าเป็นประการใด”

๖๕
โอวาท พระภาวนาโกศลเถร (สด จนฺทสโร)

๑๘ ตุลาคม ๒๔๙๘

ภิกษุสามเณร เมื่อบวชเข้ามาในพระธรรมวินัยของพระศาสดาแล้ว “ควรประพฤติธรรม ให้สมควรแก่ธรรม” เรียกว่า **“ธมฺมานุธมฺมปฏิปन्नโน”** เมื่อประพฤติแล้วต้องทำให้ยิ่งๆ ขึ้นไป จึงได้ชื่อว่า **“สามิจปฏิปन्नโน”** โดยไม่เคลื่อนจากธรรมเลย เรียกว่า **“อนุธมฺมจาริ”**

ภิกษุสามเณรนั้น จึงจะได้ชื่อว่า เคารพนับถือ บุษชาติภาคต ด้วยปฏิบัติบูชาเป็นอย่างยิ่ง

ประพฤตินุธรรมสมควรแก่ธรรมนั้นเป็นอย่างไร ?

๑. ภิกษุสามเณรพึงประพฤติให้ถูกรอยของศีลที่ตนมี ให้บริสุทธิ์สะอาด ไม่ทำชั่วด้วยกาย วาจา ใจ

๒. ภิกษุสามเณรพึงประพฤติให้ถูกรอยของสมาธิ

สมาธิ เป็นตัวทำให้ใจสงบ สละเสียจากอารมณ์ จนกระทั่งใจหยุด ถึงซึ่งความเป็นเอกัคคตาจิต เมื่อบริสุทธิ์เช่นนี้ ก็ทำให้สูงยิ่งขึ้น จนเกิด **“ปฐมฌาน”** ใจสงบจากกาม จากอกุศล

ขั้นสู่ **“ปฐมฌาน”** ต่อกันไปถึงทุติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน บรรลุถึงขั้นนี้เป็น **“สมาธิขั้นสูง”**

เมื่อเข้าถึงฌาน ต้องใช้ **“ปัญญา”** พิจารณาทุกขทั้ง ๘ กาย ในภพ ๓ คือ กามภพ รูปภพ อรูปภพ ได้แก่ กายมนุษย์ กายมนุษย์ละเอียด กายทิพย์ กายทิพย์ละเอียด กายรูปพรหม กายรูปพรหมละเอียด กายอรูปพรหม กายอรูปพรหมละเอียด รู้จักความจริงของเบญจขันธ์ คือรูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ เห็นว่าไม่เที่ยง เป็นทุกข์ ไม่ใช่ตัว เรียก **“ปัญญา”**

การเข้าถึงกายต่าง ๆ นั้น ต้องตั้งมั่นอยู่ในธรรมให้มั่นคง เข้าถึงดวงธรรม ดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ **ตั้งแต่กายมนุษย์จนถึงกายอรูปพรหมละเอียด ยังไม่มีญาณ มีแต่ “ดวงวิมุตติญาณ” พอถึงกายธรรม ตาธรรมกายก็เห็นทั้ง ๔ กาย เห็นด้วยตาธรรมกาย รู้ด้วยญาณของธรรมกาย**

ญาณ แปลว่า **“รู้”** ดวงวิมุตติญาณ ก็แปลว่า **“รู้”** แต่รู้ต่างกัน

ธรรมที่เรียกว่า **“ดวงวิมุตติญาณ”** เล็กเท่าดวงตาดำ ใสเกินใส บริสุทธิ์สนิทอยู่ในกลาง **“ดวงจิต”** ส่วนดวงจิตมีเนื้อหัวใจเป็นที่อยู่ อยู่ในเบ้าหน้าเลี้ยงหัวใจ ดวงจิตอยู่ไหน ดวงวิมุตติญาณก็อยู่ที่นั่น ในกลางดวงจิตนั้น

ตามากระทบรูปก็รู้	ดวงวิมุตติญาณรู้
หูกระทบเสียง	ดวงวิมุตติญาณรู้
กลิ่นกระทบจมูก	ดวงวิมุตติญาณรู้

รสกระทบลิ้น	ดวงวิญญาณรู้
กายกระทบสัมผัส	ดวงวิญญาณรู้
ใจกระทบอารมณ์	ดวงวิญญาณรู้

ดวงวิญญาณของกาย ๘ กายแรก รู้ตามอายตนะเท่านั้น ถ้ามากกว่านี้ดวงวิญญาณรู้ไม่ได้ เพราะไม่ได้รู้ด้วยปัญญา จะผิดจะถูกไม่รู้ เหมือนคนตาบอดรู้จักที่นอนที่กิน เขาก็คลำทางไปได้ ดวงวิญญาณตรวจตามอายตนะทั้ง ๖ คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ บางทีก็รู้ผิดเป็นถูก รู้ถูกเป็นผิด

รู้จริงรู้ชัด ต้องรู้ด้วยญาณธรรมกาย

ใจของธรรมกายมี เห็น จำ คิด รู้ ๔ อย่าง

รู้	นั้นตรงกับดวงวิญญาณ
คิด	นั้นตรงกับดวงจิต
จำ	นั้นตรงกับดวงใจ
เห็น	นั้นตรงกับดวงกาย

ใจของธรรมกายมี เห็น จำ คิด รู้ เช่นเดียวกับ ๘ กายแรก แต่วิธีการรู้ต่างกัน เพราะมี ญาณเป็นตัวรู้ คือ พอถึงธรรมกาย ดวงเห็นขยายส่วนออก หน้าตักธรรมกายโตเท่าไหน ดวงเห็นก็ขยายออกไปวัดเส้นผ่าศูนย์กลางเท่านั้น กลมรอบตัว ดวงเห็นขยายออกไปเท่าใด ดวงเห็น ดวงจำ ดวงคิด ดวงรู้ ก็ขยายออกเท่ากัน โดยซ้อนกันเป็นชั้น ๔ ชั้น มีดวงเห็นอยู่นอกสุด เข้าไปเป็นดวงจำ ดวงคิด ดวงรู้ เมื่อขยายส่วน เรียกว่า “ญาณ” (ถ้ายังไม่ขยายเรียก ดวงวิญญาณ)

รู้ด้วยวิญญาณกับรู้ด้วยญาณ ต่างกันอย่างไร ?

รู้ด้วยดวงวิญญาณ รู้เป็นนิจจัง สุขัง อตตตา (รู้ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง)

รู้ด้วยญาณ รู้เป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตตา รู้ว่ามนุษย์ถึงกายอรูปรวมละเอียด ล้วนมีชั้น ๕ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ

อนิจจัง คือ ไม่คงที่ เปลี่ยนแปรผัน

ทุกขัง คือ ถึงซึ่งความลำบาก ไม่สบาย เบญจขันธ์เป็นทุกข์เดือดร้อนอยู่เสมอ มีเย็น ร้อน หิว กระจาย ปวดอุจจาระ ปัสสาวะ

อนัตตตา คือ ไม่อยู่ในบังคับบัญชาของใคร ไม่ใช่ตัว เราจะบังคับให้สุข ไม่ให้ทุกข์ ไม่ได้

เมื่อเห็นด้วยตาธรรมกายว่ากายมนุษย์เป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตตา ก็เห็นว่าเกิดเป็นทุกข์ เหตุเกิดทุกข์ คือ กามตัณหา ภวตัณหา วิภวตัณหา ความดับทุกข์เป็นนิโรธ ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์ ซึ่งเรียกว่า “อริยสัจสี่” ก็เข้าถึงธรรมกายชั้นต่อๆ ไป คือ ธรรมกายพระโสดา พระสกทาคา พระอนาคา และเป็นพระอรหันต์

เมื่อถึงพระอรหันต์ละเอียดแล้ว ก็ได้ชื่อว่าเป็น “สีตัญญูโต” เป็นผู้เย็นแล้ว มีอาสวะสิ้นแล้ว กิจที่จะต้องทำ ไม่ต้องทำแล้ว

๖๖ หิริโอตตปปะ ภาค ๑

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๙

นโม...
หิริโอตตปปสมปยุนา...

ธรรมคัมภีร์ครองสัตว์โลก

หิริโอตตปปะ เป็นธรรมคัมภีร์ครองสัตว์โลกให้อยู่ร่มเย็น ไม่ให้เบียดเบียนกัน มีมาก่อนพระพุทธเจ้าอุบัติ

หิริ คือ ความละอายแก่ใจ

โอตตปปะ คือ ความสะดุ้งกลัว

ถ้าไม่มีหิริโอตตปปะ สัตว์โลกย่อมเบียดเบียนกันด้วยกายวาจาใจ เช่น รุกรานกันในการการค้า จนถึงขึ้นโรงขึ้นศาล

เริ่มต้นในทางปฏิบัติทางพุทธศาสนา การตั้งอยู่ในหิริโอตตปปะ **มุ่งเน้นให้ควบคุมตัวให้ตั้ง อยู่ในธรรมอันขาว เพื่อความสงบระงับหมด** โดยอาศัยความละอาย ความสะดุ้งกลัวนี้คำจุนอยู่

ผู้สงบระงับ ได้ชื่อว่า “สนโต”

เมื่อมีความละอายสะดุ้งกลัว ก็ประพฤติให้มีความสุขเขาทั้งข้างนอกข้างใน เรียก รูปี อนาคตปี ไม่ว่าจะเป็นพระเจ้าแผ่นดิน นักปกครอง ภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา หรือพ่อค้า แม่ค้า

“บุคคลผู้มีหิริและโอตตปปะตั้งอยู่ในเทวธรรม ธรรมอันประเสริฐ เช่นนี้แล้ว
ไม่กล้าประพฤติละเมิดเช่นนั้นได้ทั้งกายทั้งวาจา อายนัก ให้ความทุกข์เขา ด้วย
กาย อายนัก ให้ความทุกข์เขาด้วยวาจาก็อายนักเหมือนกัน มีแต่ให้ความสุข
ทางกาย ความสุขทางวาจา ไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน”

เราควรมีความละอายและสะดุ้งกลัวอย่างไร ?

(๑) ความละอายสะดุ้งกลัว

มีความละอายสะดุ้งกลัวว่า เรายังไม่บริสุทธิ์ จึงต้องทำศีลให้บริสุทธิ์ยิ่งๆ ขึ้นไป ความบริสุทธิ์นั้นเป็นธรรมอันขาว **สนโต** เป็นธรรมอันสงบเป็นขั้นๆ ขึ้นไปตามส่วนของศีล

ศีล ๕ ไม่ขาดตกบกพร่อง คือ

๑. เว้นขาดจากการฆ่าสัตว์ ไม่ใช่ให้ผู้อื่นฆ่า เห็นว่าการฆ่าสัตว์เป็นการเบียดเบียนเขา จึงเว้นขาดจากใจ

- ๒. เว้นขาดจากการถือเอาของที่เขาไม่ได้ให้ด้วยอาการของขโมย ด้วยตนเอง และไม่ชักชวน
- ๓. ไม่ประพฤติล่วงลักลูกเขา เมียเขา สามีเขา
- ๔. เว้นขาดจากการพูดปด หลอกลวง และไม่ใช้ผู้อื่นพูดปดด้วย
- ๕. ไม่ดื่มน้ำเมา อันเป็นที่ตั้งของความประมาท รวมทั้งบุหรี เพราะเป็นของมีนเมา

เมื่อมีศีล ๕ มั่น ก็ประกาศได้ว่า มีหิริโอตตปัสสมปณฺหา และเมื่อบริสุทธิ์เช่นนั้น ย่อมอยู่ในธรรมอันขาว เรียก **“สุกถมฺมสมาหิตา”** ศีล ๕ นี้จึงได้ชื่อว่า “ธรรมะเครื่องสงบระงับในโลก” นับแต่ปฐมกษัตริย์ปกครองโลกก็ด้วยคุณธรรม ๕ ประการนี้ โลกไม่ต้องมีคุกตะราง

ภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา บริสุทธิ์ในศีล ๕ จริงๆ จะไม่ทะเลาะกันเลย จะไม่มีบาดหมางกันเลย จะไม่อิจฉาริษยากันเลย

บริสุทธิ์ในศีล ๕ ได้ เป็นสมมติเทวดาทั้งหญิงและชาย เพราะอยู่ในเทวธรรม บัดนี้ รักษาศีล ๕ ได้ ให้มั่นมากขึ้นด้วยการรักษาศีล ๘ โดยเพิ่มจากศีล ๕ อีก ๓ ข้อ คือ

๖. วิกาลโภชนา เว้นจากการบริโภคอาหารในเวลาวิกาล ตั้งแต่เที่ยงจนถึงอรุณใหม่ เพื่อทอนกำลัง ตัดความอยาก ความปรารถนาให้เบาบางลง

๗. ไม่พ้อนรำทำเพลง ดิดสีตีเป่า เกื้อกูลให้เกิดความยั่ววนใจ ชักชวนให้ครองเรือนอันเป็น กามตัณหา เว้นประพรมร่างกายด้วยของหอม เครื่องยั่ววน เพื่อตัดทอนกามตัณหา

๘. ไม่นั่งนอนอาสนะสูงใหญ่ เพื่อตัดความถูกต้องทางกายให้เกิดยั่ววนใจ ไม่ให้ใจแปรจากสภาพเดิมไปสร้างบ้านเรือน

สามเณรให้มีศีล ๑๐ บริสุทธิ์ ไม่หยิบเงินทอง

**“หยิบเงินทองร้ายจริง เงินทองร้ายนัก ถ้าใครหยิบเข้าแล้วละก็ ใจกำเริบ
กำเริบเสิบสานัก...”**

**“สามเณรจ้องๆ ...ถ้าได้เงินสัก ๑,๐๐๐ บาทเท่านั้นแหละ ถ้ามันติดมือเท่านั้น
แหละ เอาแล้ว จ้องๆ กลายเป็นคึกคักขึ้นมาแล้ว มันกลายได้อย่างนี้นะ ถ้า
มันกลายได้อย่างนี้รู้ไว้เถิด เงินมันอยู่ในมือคนใดนะ มันทำพิษทำร้ายนัก”**

ตัวอย่าง : พระพุทธเจ้าทรงเห็นอำนาจในเรื่องเงินนี้ว่าร้ายมาก จึงยกเรื่องหญิงในพุทธกาลว่า หญิงคนจนทอหูก มีผู้ที่อยากลองฤทธิ์เงินว่าเป็นอย่างไร จึงแอบเอาเงินไปฝังไว้ให้หาเจอจำนวน ๔ บาท หญิงคนนั้นจากที่จ้องกลายเป็นคนคึกคัก อหังการ คิดว่าตนมั่งมี เพียงแค่ถูกไถเงินเท่านั้น

ศีลสูงขึ้นไปอีกของพระ คือ ศีล ๒๒๗ ถ้าว่าแต่เพียงปาฏิโมกข์ **เว้นข้อที่พระพุทธเจ้าห้ามทำตามข้อที่พระองค์อนุญาตให้บริสุทธิ์**

“มือนทรีย์สังวรศีล” สรรวมตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ไม่ให้ความยินดียินร้ายเล็ดลอดเข้าไปได้ ใจต้องมี**“ธรรมารมณ”** คือ ต้องอยู่กับธรรมที่เกิดจากใจ หมายถึง ดวงธรรม ที่ทำให้เป็นกายต่างๆ ทั้งนั่ง นอน ยืน เดิน

อทินทานวิสุทธิตีล คือ เลี้ยงชีพชอบไม่หลอกลวงเขา ก็เป็นศีลพระภิกษุ

ปัจจัยสันนิสสิตีล คือ พิจารณาปัจจัยทั้ง ๔ คือ จีวร บิณฑบาต เสนาสนะ คิลานปัจจัย ไม่บริโภคด้วยตัณหา ไม่บริโภคด้วยความเป็นหนี้

“ภิกษุบริโภคน้ำด้วยความเป็นหนี้ จะต้องตายไปเป็นวัวให้เขาใช้ เป็นควายให้เขาขี่ เป็นม้าให้เขาขี่ เป็นช้างให้เขาขี่ สูงขึ้นไปกว่านั้น ไกลกว่านั้นตายไป เป็นป่าวเป็นทาสเขา เป็นมนุษย์มาเป็นป่าวเป็นทาสเขา มาเป็นคนใช้เขา เขาไม่ใช้ ก็อยากให้เขาใช้นัก ไปทำอาสาเขาเฉยเท่านั้นแหละ เพราะเป็นหนี้เขาแล้ว”

“จิวรนี้สักแต่ว่าเป็นธาตุ เป็นปัจจัย สักแต่ว่าธาตุ... ไม่ใช่สัตว์บุคคลตัวตนเขาเราใดๆ แล้วก็ไปของว่างเปล่าไป จิวรนี้เป็นของไม่เนาไม่เปื่อยน่าดูน่าชม ไม่สกปรกเปรอะเปื้อนใดๆ เป็นของดีมาก พอถูกต้องร่างกายกลายเป็นของเสียหายไปได้ ไม่น่าดูน่าชมไปได้...พิจารณาจิวรอีก...มุ่งเพื่อจะป้องกันเสียซึ่งกายหนาวและร้อน เพื่อกันเหลือบ ยุง ตะเข็บ ตะขาบต่างๆ เพื่อจะไม่ให้กามกำเริบเท่านั้น...” อย่างอื่นก็พิจารณาแบบเดียวกัน เป็นปัจจัยสันนิสสิตศีล

เมื่อใดเกิดหิริโอตตปะ ?

เมื่อศีลข้อไหนเกิดไม่บริสุทธิ์ ย่อมจะละอายตัวเองนัก ต้องรีบหาครูบาอาจารย์ต่อศีล ด้วยการเปิดเผยเพราะกลัวการตกนรก มีความสะดุ้งกลัว

สะดุ้งกลัวต่อความบริสุทธิ์ทั้งหมด รวมถึงอริยสัจ ๔ ปาฏิโมกข์ อินทริย์ จึงได้ชื่อว่า สุก-
ธมม สมาหิตา และเป็นสนฺโต คือเป็นผู้สงบระงับ

แต่เท่านี้ก็ยังไม่สมบูรณ์เต็มที่ จำต้องปฏิบัติต่อไปคือ

(๒) มั่นอยู่ในไตรสรณคมน์ ด้วยกายวาจาใจ

ด้วยกาย คือ เมื่อผ่านเจตีย์วิหาร พระภิกษุสามเณร ย่อมแสดงความเคารพ ทำความสะอาดสถานที่ที่เคารพและปฏิบัติวิภูฏาก

ด้วยวาจากล่าวสาธุการ

ด้วยใจที่อ่อนน้อม

นี่เป็นเพียงมั่นในไตรสรณคมน์ ที่ลึกซึ้งกว่านั้น คือ การเข้าถึงไตรสรณคมน์

“ไตร” แปลว่า สาม “สรณะ” แปลว่า ที่พึ่ง

ที่พึ่งทั้งสามอย่าง คือ พุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ

การเข้าถึงทำได้ยาก เพราะเข้าเป็นขั้นๆ ไป

ตั้งแต่เข้าถึงกายมนุษย์ละเอียด จนถึงกายอรูปพรหมละเอียดเสียก่อน จึงเข้าถึงธรรมกาย
ได้ชื่อว่าถึง “ไตรสรณคมน์” ไม่ว่ากลางวันกลางคืน ในอริยาบถ ๔ นึกเห็นเสมอ เป็นขั้นที่ ๑

แล้วจึงเข้าไปจนถึงขั้นที่ ๒ คือ กายพระโสดา - โสดาละเอียด

๓ คือ กายพระสกทาคา - สกทาคาละเอียด

๔ คือ กายพระอนาคา - อนาคาละเอียด

๕ คือ กายพระอรหัต - อรหัตละเอียด

“นี่ในพระพุทธศาสนานิยมอย่างนี้ ไม่ใช่แต่เพียงว่าทำกันเล็กๆ น้อยๆ ละก็ไม่สำเร็จประโยชน์ ไม่ใช่เช่นนั้น เอาจริงๆ ปฏิบัติจริงๆ กัน ได้จริงๆ กัน ถ้าได้จริงๆ มารไม่ขัดขวาง เหาะเหินเดินอากาศได้จริงๆ นะ ไม่ใช่ของพอดิพอร้าย”

พบพระพุทธศาสนา ไม่เข้าถึงพระรัตนตรัยอายนัถ

“ไม่รู้จัก ไม่เห็น ไม่ได้ ไม่เข้าไม่ถึง ก็ได้ชื่อว่าไม่รู้จัก ไม่รู้จักก็ได้ชื่อว่า ไม่ได้ลัฒรศาสนา ถ้าไม่เข้าถึงพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังขรัตนะ ก็ไม่ได้ลัฒรศาสนา”

รสาขาดีเป็นอย่างไร ?

“พวกเข้าถึงถามดูก็ได้ เข้าถึงพุทธรัตนะรสาขาดีมันเป็นยังงั ก็ดูกายมนุษย์ นัชั กายมนุษย์เป็นของหายาบ นันั้นละเอียदनัถ เข้าถึงพุทธรัตนะแล้วละก็ลัฒรเชียว ว่านี่ประเสริฐจริง ว่าอ้อ ..พวกเข้าถึงหายาบอย่างโน้น สู้ถึงละเอียดอย่างนี้ไม่ได้”

“พระพุทธเจ้านันั้นรู้ธรรม...พระองค์ตรัสเพื่อไม่ให้ตกลงไปในอบายภูมิ ๔ ประสงค์ทรงธรรมอันนั้นไว้ไม่ให้หายไปใน...ธรรมที่ประสงค์ตรงไปนั้นๆ รักษาไว้ นั้นปรากฏมาจนกระทั่งถึงบัดนี้ เมื่อไปถึงพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังขรัตนะเข้าแล้ว พระพุทธเจ้า อยู่ในสถานที่ใดๆ ไปทูลท่านก็ได้ ไปพูดกับท่านก็ได้ ไปในนิพพานก็ได้”

“ถ้ามีหิริโอตตบปะ ก็อายตัวเอง ไม่ถึงไม่ยอม นังักันหลังหักตายเลย ไม่เอา ละ ถ้าไม่ถึงก็ตาย ไม่ได้ก็ตายแหล่งที่เดียว...เข้าถึงพุทธรัตนะ...พระธรรมรัตนะ... พระสังขรัตนะได้ นันั้นแหละไม่เสียที่ที่เกิดมาเป็นมนุษย์พบพุทธศาสนา”

เข้าไม่ถึงพระรัตนตรัย สะดุงกลัวนัถ เพราะไม่ได้เกื้อกูลในธรรมอันขาว เกื้อกูลในธรรมดำอยู่ เข้าถึงแล้ว ใจอยู่กับธรรมเฉยๆ ก็เลสัดัถหา อำนาจทิฐฐิทำอะไรไม่ได้ ชมเหงไม่ได้

ธรรมนี้เป็นความบริสุทธิ์ของศีล ต้องละอายสะดุงกลัว แก่ไขให้บริสุทธิ์เสีย นัถปราชญ์ทั้งหลายย่อมนกล่าวว่ ตั้งอยู่ในธรรมอันประเสริฐ เป็น “เทวธรรม” ที่เดียว ไม่ใช่ของมนุษย์

๖๗
ทิริโอดตปปะ ภาค ๒

นโม.....

ทิริโอดตปปะสมุปนนา.....

ผู้มีใจสงบระงับ (ทิตฺตา สหฺโต) อันนักปราชญ์กล่าวสรรเสริญแล้ว ประกอบด้วยธรรมอันประเสริฐ ซึ่งเป็นเครื่องสงบระงับในโลก ๓ ประการ ดังต่อไปนี้ คือ

๑. ถึงพร้อมแล้วด้วยความละเอียด ความสะดุ้งกลัว
๒. ตั้งอยู่แล้วในธรรมอันขาว
๓. เป็นธรรมเครื่องสงบระงับ

๑. คฤหัสถ์ บรรพชิต เมื่อตั้งอยู่ใน **“ไตรสรณคมน์”** มีความละเอียดสะดุ้งกลัว รักษาไว้อยู่ รั้าไป ธรรมกายย่อมสะอาดผ่องใส แม้ชุ่มมัวด้วยประการใด ก็รีบเร่งแก้ไขให้สะอาด บุคคลนั้นจึงจะได้ชื่อว่า ถึงพร้อมแล้วด้วยทิริโอดตปปะ

๒. ตั้งอยู่แล้วใน **“ธรรมอันขาว”** ไม่มีเศร้าหมอง

๓. สงบระงับใน **“กามคุณ”** ทั้ง ๕ รูป รส กลิ่น เสียง โผฏฐัพพะ

เมื่อธรรมกายผ่องใสเช่นนั้น ก็สงบสะอาดสะอาด

หย่อนลงมา คือ ตั้งมั่นในศีล ๕ พิจารณาไม่ขาดตกบกพร่อง บริสุทธิ์ในบริสุทธิ์หนักขึ้นไป ถ้าไม่บริสุทธิ์ ย่อมอายและสะดุ้งกลัวนัก ศีลบริสุทธิ์ไม่มีราคะ ตั้งอยู่ในธรรมขาวส่วนศีล

เมื่อครั้งพระพุทธองค์ตรัสรู้ ทรงพิจารณาว่าจะตรัสเทศนาอย่างไร ให้ปัญจวัคคีย์ได้มรรคผล โดยฉับพลัน จึงใช้มรรค ๘ เป็นตัวยื่นเข้าหาศีล สมภาวิ ปัญญา เพราะถ้าใช้ศีลตามลำดับมรรค ท่านปัญจวัคคีย์ก็จะไม่ฟัง เพราะถือว่าชำนาญในศีล สมภาวิ อยู่แล้ว

พระองค์ทรงยกเอา **“สัมมาทิฐิ”** คือความเห็นชอบ **“สัมมาสังกัปป”** คือความดำริชอบ ขึ้นหน้ามรรคอื่นๆ ก่อน

ความเห็น คือเห็นทุกข์ เหตุเกิดทุกข์ ความดับทุกข์ ข้อปฏิบัติถึงความดับทุกข์

ความดำริ คือดำริจะออกจากกาม จากการไม่พยายาม จากการไม่เบียดเบียน

ดำริจะออกจากกาม เป็นของลึกซึ่งอยู่ หมดทั้งสากลโลก ไม่ว่าหญิงชายดำริเข้าหากามทั้งนั้น รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส ที่ชอบใจ ดำริออกจากกาม แทบจะไม่มีเลย

“เมื่อดำริเข้าไปในกามแล้ว ดำริก็เป็นไปในความพยายามเต็มที่ ระวังกาม หวังกาม หึงกาม เอาละคราวนี้...ความพยายามก็มาเต็มที่...ความเบียดเบียนก็มาเต็มที่ ไม่ให้ใครมาข้งแคล้วในกามได้ เกิดเรื่องราวใหญ่”

พระพุทธเจ้าทรงเห็นนัยนี้ จึงได้ทรงยกเรื่องนี้ให้ **“พระปัญจวัคคีย์”** ผู้ชำนานาญในสมณิแล้ว เพื่อปรับในเรื่อง **“ปัญญา”** และเทศน์ต่อไปในเรื่อง **“สัมมาทิฏฐิ”** ว่า

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ที่สุดทั้ง ๒ ข้าง ที่บรรพชิตไม่ควรเสพ คือ กามสุขหลีกาญโยค ประกอบด้วยความสุข อุตตกิลมกานุโยค ประกอบด้วยความลำบากเปล่า ซึ่งเป็นกามโดยตรงกับกามโดยอ้อม

ประการที่ ๑ **กามสุขหลีกาญโยค** ตั้งบ้านเรือน ประพฤติกาม เต็มไปด้วยรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส

ประการที่ ๒ **อุตตกิลมกานุโยค** ทรมานตนเอง คือ ฤาษีชีไพรละการครองเรือน แต่บำเพ็ญตบะหาความวิเศษ เป็นการหากรรมที่มากกว่าปกติของคนปกติ เช่น **ท่านชฎิล ๑,๐๐๓ รูป** ที่คอยรับเครื่องสังเวย ใครมีเรือนใหม่ต้องให้สุรา ยกชฎิลเป็นคนปกครอง เป็นคนวิเศษ

พระพุทธเจ้าทรงรับสั่งให้บรรพชิตเลิกเสพทั้ง ๒ ทางนี้ หันมาปฏิบัติ **“ทางสายกลาง”** เป็นธรรมที่พระองค์ตรัสรู้ด้วยปัญญาอันชอบ ประกอบด้วย **“มรรค ๘ ประการ”** คือ

สัมมาทิฏฐิ

สัมมาสังกัปป

สัมมาวาจา เว้นจากวจีทุจริต ๔ อย่าง

สัมมากัมมันโต ทำการงานชอบ เว้นจากฆ่าสัตว์ ลักทรัพย์ ผิดในกาม

สัมมาอาชีโว เลี้ยงชีวิตชอบ บริโภคของบริสุทธ์ ไม่หลอกลวงเขาเลี้ยงชีวิต

สัมมาวายาโม เพียรในที่ ๔ สถาน

สัมมาสติ ระลึกในสติปัฏฐาน ๔

สัมมาสมานิ ตั้งใจในปฐมฌาน ทุตติฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน ในรูปฌาน อรูปฌานทั้ง ๘

พระองค์ตรัสว่า

จกขุกรณี	กระทำความเห็นให้เป็นปกติ
ฌาณกรณี	กระทำความรู้ให้เป็นปกติ
สัวัตตติ	ยอมเป็นไปพร้อมเพื่อความสงบ เพื่อรู้ยิ่ง
อุปสมาย	เพื่อเข้าไปสงบ
อภิณณาย	เพื่อรู้ยิ่ง
สมโพธาย	เพื่อความรู้พร้อม
นิพพานาย	เพื่อนิพพาน

ความเห็นของตาทามมนุษย์ จนถึงกายอรูปพรหม เป็น **“กายในภพ”** ไม่ปกติ ความเห็นจริงไม่มี เห็นไม่เป็นไปในอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา

ความเห็นที่เอาเป็นจริงจึงได้ ต้องความเห็นของตาธรรมกาย รู้ด้วย **“ญาณธรรมกาย”** ทั้งหยาบ ละเอียด จึงจะเป็น จกขุกรณี ฌาณกรณี

เมื่อพระปัญจวัคคีย์ ได้ฟังพระธรรมเทศนาของพระพุทธเจ้า ได้รู้ชัดว่ามี **“ธรรมกาย”** เกิดขึ้น เพราะความเห็นความรู้เป็นปกตินั้น

ดังนั้น พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงยก **“สังขารม ๔”** ประการ ประสงค์สัมมาทิฏฐิ ให้เห็น
ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค

ทุกข์ในกายต่างๆ มีเกิด แก่ แปรไป

กามตัณหา ภวตัณหา วิภวตัณหา เป็นเหตุให้เกิด

ศีล สมาธิ ปัญญา คือ เหตุให้ดับความอยากในรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส

เข้าถึงเหตุให้ดับได้ ต้องอาศัยการทำศีล สมาธิ ปัญญา ให้เจริญขึ้น

พระอัญญาโกณฑัญญะก็เข้าใจ เกิด **“ธรรมจักขุ”** อันสะอาดผ่องใส คือ ความเห็นธรรม
ปราศจากธุลีเกิดขึ้นแก่ท่านว่า

“สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีความเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งทั้งปวงนั้นดับไปเป็นธรรมดา”

แล้วพระองค์เสด็จโปรดพระยส แสดง **“อนัตตลักขณสูตร”** ว่ารูป เวทนา สัญญา สังขาร
วิญญาณ ไม่ใช่ตัว เพราะเป็นไปเพื่อความอาพาธ ป่วยไข้ ไม่ได้เป็นไปตามใจหวัง ทรงถามพระยส
พระปัญจวัคคีย์ ในปัญจขันธ์ที่ละขอ จนเห็นจริงตามนี้ว่า

**“ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย รูปอันใดอันหนึ่งในอดีต ปัจจุบัน อนาคต รูปร่าง
ในหรือรูปร่างนอก หยาบหรือประณีต ไกลหรือใกล้ รูปก็สักแต่ว่ารูป นั้นไม่ใช่
ของเรา นั้นไม่เป็นเรา นั้นไม่ใช่ตัวของเรา”**

แล้วพุทธองค์ตรัสว่า

อริยสาวกเมื่อได้เห็นดังนี้ ย่อมเบื่อหน่ายในรูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ เมื่อเบื่อ
หน่าย ย่อมสิ้นกำหนด เพราะสิ้นกำหนด จิตก็หลุดพ้น เมื่อจิตหลุดพ้น ก็เกิดญาณรู้ว่า ชาติของ
เราสิ้นแล้ว พรหมจรรย์เราได้อยู่จบแล้ว กิจที่จะต้องทำ เราได้ทำเสร็จแล้ว

จิตของพระภิกษุปัญจวัคคีย์ ก็หลุดพ้นจากอาสวะทั้งหลาย ด้วยไม่ถือมั่นอะไรในโลก

๖๘

กานานุโมทนากถา (ฉากหลัง)

อังคาร ๓ เมษายน ๒๕๕๙

นโม.....

อนัน ปาน วุตถิ ยาน.....

โลกนี้เริ่มต้นที่การให้

แม้พระพุทธเจ้าจะไม่อุบัติเกิดขึ้นในโลก ทานวัตถุก็มีการให้กันอยู่แล้ว เพื่อสงเคราะห์กันและกัน โลกนี้จึงเริ่มต้นที่การให้

พระมหากษัตริย์ ผู้ปกครองประเทศ หรือตระกูลใหญ่ ยิ่งต้องให้หนัก เพราะการปกครองใหญ่ กว้างออกไป

“ทาน การให้ จำเป็นที่เดียว ต้องสงเคราะห์อนุเคราะห์ซึ่งกันและกัน...ตระกูลต้องให้ทานในกันและกัน ถ้าไม่ให้ทานในกันและกันละก็ ตระกูลอยู่ไม่ได้ แม้แต่พระมหากษัตริย์ปกครองประเทศ ต้องให้ทานในกันและกัน ไม่ให้ทานกันและกันละก็ ปกครองประเทศอยู่ไม่ได้ ยิ่งต้องให้หนัก พระมหากษัตริย์ต้องให้หนัก ให้ข้าราชการบริพารน้อยใหญ่ ต้องให้หนัก เพราะการปกครองใหญ่”

ยกตัวอย่าง พระพุทธเจ้า

เมื่อพระองค์อุบัติเป็นพระพุทธเจ้า แต่ก่อนทรงอยู่พระองค์เดียว แสวงหาบิณฑบาตจำเพาะท่านพอจะอดทนได้ แม้เมื่อมีปัญจวัคคีย์ พระยส ๕๕ พระราชกุมาร ๓๐ ส่งออกไปประกาศศาสนาเป็นลำดับ ท่านเหล่านั้นก็ยังพอมีกำลังหาเลี้ยงตัวได้ พอเริ่มถึงชฎิล ๑,๐๐๓ รูป และชาวราชคฤห์ ๑๒ นหุต พระองค์จึงต้องเป็นประมุขนำบิณฑบาต เพื่อภิกษุที่เข้ามาบวชหลังๆ ได้เลี้ยงตัว ได้เหมือนท่านทรงสั่งสอนควบคู่กับการบิณฑบาตเลี้ยงชีพ แต่กระนั้นก็ทรงต้องเอาพระทัยใส่ ในเรื่องการให้ทานเสมอ

เมื่อเข้าใจเช่นนี้ คนมีปัญญาจึงให้ทาน ซึ่งถือเป็นประเพณีของคนมีปัญญา

คนมีปัญญาอยู่ในสถานที่ใด หมึงชายก็ดี เป็นใหญ่ในที่นั้น เพราะทาน สงเคราะห์เขาอยู่เสมอไป คนโง่อยู่ที่ไหนจมมิด ไม่ให้ใครเพราะกลัวเปลือง หนักเข้าต้องอยู่คนเดียว เจ็บไข้ไม่มีใครเยี่ยม คนฉลาด เลี้ยงตัวเอง สร้างตัวเอง ส่งเสริมตัวเองทั้งเป็น

กานวัตถุ ๑๐ ประการ

ท่านจึงได้บัญญัติไว้เป็น “ทานวัตถุ ๑๐ ประการ” ได้แก่

๑. อนัน “ข้าว” เราให้อาหารเขารับประทาน ให้มาก เขาก็ได้รับความสุขมาก ให้ที่ไหนเป็นกษัตริย์ในที่นั้น

๒. ปานี้ น้ำ ใครให้น้ำเวลาเขาขาด ย่อมมีอุปการะคุณต่อกันนัก
 ๓. วตุถ์ ผ้าสำหรับนุ่งห่มใช้สอย
 ๔. ยานี้ ยานพาหนะ ต่อเท้าต่อมือต่อหนทางให้ทีเดียว
 ๕. มาลา ดอกไม้ทั้งหอมและไม่หอม โดยเฉพาะเวลาต้องการ ย่อมชอบใจนัก
 ๖. คนธ ของหอม เข้ามาใกล้ได้ชื่นอกชื่นใจ
 ๗. วิเลปน์ เครื่องลูบไล้ ให้เกิดชื่นอกชื่นใจ เย็นกายสบายใจ
 ๘. เสวยย์ ที่นั่ง ที่นอน
 ๙. อาวาสถ์ ที่พักอาศัย
 ๑๐. ปทีเปยยัย ประทีป ในที่มีมืดมีใครตามประทีปไฟให้ ย่อมเป็นที่รักใคร่

อยู่ในโลกต้องให้อย่างนี้ เขาจะยกย่องนับถือ เหมือนเป็นพ่อแม่ ที่ให้ลูกเรียกพ่อแม่ได้ การให้ จึงสูงอย่างนี้

“เราเป็นมนุษย์ยังไม่ถึงชาติสุดท้าย ต้องให้ ถ้าไม่ให้ ภายภาคหน้าจะกันดาร ไม่สมบุญด้วยเครื่องกินเครื่องใช้ ถ้าว่าให้อยู่เนื่องนิตย์ ไม่ขาดตกบกพร่อง ไม่ทุกข์ไม่ยากในระหว่างนั้นๆ พอใช้พอสอยทีเดียว เพราะการให้เป็นตัวสำคัญ”

อุปนิสัยของการให้

ท่านจึงวางเป็นตำรับตำราว่า

ผู้ให้ข้าว ได้ชื่อว่าให้กำลัง

ในที่นี้เน้นให้กำลังอย่างเดียว เกิดชาติภพใดจะมีกำลังไม่ขาดตก การให้โภชนาหารยังมีกล่าวไว้ในที่อื่นว่า ให้อายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณ

ผู้ให้ผ้าสำหรับนุ่งห่ม ได้ชื่อว่าให้ความสวยงาม

เกิดชาติใด ภพใด ความสวยงามจะติดตัวไปด้วย เพราะสร้างความสวยงามไว้

ผู้ให้ยาน ชื่อว่าให้ความสุข

ให้เครื่องอุปการะแก่การไปมา หรืออุปกรณ์คาร์ถ ค่าเรือ ให้สำเร็จแก่การไปมาได้ ผู้นั้นได้ชื่อว่าให้ความสุขแท้ๆ ภพชาติต่อไป ความสุขต้องอยู่กับตัวในเรื่องยาน

ผู้ให้ประทีป ชื่อว่าให้ดวงตา

คือ ไฟ ได้ชื่อว่าให้ดวงตา หรือให้ความเห็น เกิดชาติใดภพใด นัยน์ตาจะสมบูรณ์ดี ไม่ต้องรักษาโรคตา

ผู้ให้ของชอบใจ ย่อมได้ของชอบใจ

ได้ชื่อว่าให้ความสมหวังของตัวทุกภพทุกชาติที่ ตัวให้ไว้ ต่อไปภาคหน้าจะเป็นของตัวแท้ๆ

ผู้ให้ของเลิศ ย่อมได้ของเลิศ แล้วแต่วัตถุนั้นๆ ในประเทศนั้นๆ นิยมกัน

ผู้ให้ฐานะอันเลิศ ย่อมเข้าถึงฐานะอันเลิศ เช่น กษัตริย์ นายก ฯลฯ ให้ฐานะอันเลิศได้ เมื่อให้ก็ย่อมประสมกับฐานะอันเลิศนั้นเป็นชั้นๆ ไป เราใช้เขาต้องให้ฐานะเขา ให้เขาเป็นหัวหน้างาน เราผู้ให้ ก็ได้ฐานะอันเลิศเช่นกัน

ตามพระบาลีว่า

อคฺคทายี ๑ คนใดให้ของเลิศ ของที่ชอบใจ ของประเสริฐ จะ
ไปเกิดในที่เช่นใด ย่อมเป็นผู้มีอายุยืน มียศในที่นั้น

ทานวัตถุ ๑๐ ประการ ล้วนเป็นของมีค่าหมดทั้งประเทศ เพราะทุกคนต้องกินอยู่ แต่ว่าอาหาร
ในแต่ละประเทศประณีตไม่เท่ากัน เพราะมี **“ฉากหลัง”**

ฉากหลัง คืออะไร ?

ฉากหลังที่หล่อเลี้ยงประเทศนั้นๆ ถ้าวิชาหยาบก็ได้อาหารทรมานเกิดในประเทศตัว ถ้าฉาก
หลังมีกายละเอียดรักษาวินัยได้ดี ก็ได้ของประณีตหล่อเลี้ยงประเทศตน ฉากหลังนี้เราต้องนับถือ
ต้องรู้ว่าคือใคร เพราะเขาให้เราเป็นอยู่และตายได้

“ฉากหลังเป็นตัวสำคัญ ให้มนุษย์เป็นอยู่ หมึงก็ดีชายก็ดี ให้เป็นคนชั้นสูง
เป็นคนประณีตก็ได้ ให้เป็นที่ไหว ที่เคารพ ที่บูชา ที่สักการะเขาทั้งหมดก็ได้ ให้
เขาตีเตียนนินทา ต่ำแข่งก็ได้...เป็นมนุษย์คนหนึ่ง...เข้าไม่ถึงฉากหลังแล้วละก็
ตัวเองจะหนักใจแคไหน จะไม่สะดวกในใจแคไหน เพราะความเป็นอยู่ก็ไม่ใช่ของ
ตัว ความดีความชั่วที่ตัวกระทำ กระทำเหล่านี้ไม่ใช่ของตัวทั้งนั้น ทำชั่วเขาจะ
ให้ความดีก็ได้ ทำดีเขาจะให้ความชั่วก็ได้ เพราะฉากหลังไม่เป็นของตัวเอง”

“มนุษย์หมึงชายที่มานั่งมาฟังเทศน์อยู่นี้ ฉากหลังมี ฉากหลังกระซิบอยู่
ข้างในนั้นแหละ ให้เทศน์เรื่องนั้นเรื่องนี้ ให้พูดอย่างนั้นอย่างนี้ ผู้ฟังก็อยู่ข้าง
ในเหมือนกัน กายมนุษย์ก็หนึ่งไป ใจฉากหลังก็กระซิบไป ให้จำเท่านั้นจำเท่านั้น
นักวิชาพวกนี้ นี่อีกชุดหนึ่ง”

กายมนุษย์มีกายมนุษย์ละเอียดเป็นฉากหลัง กายมนุษย์ละเอียดมีกายทิพย์
เป็นฉากหลัง...กายธรรมอรหัตมีกายธรรมอรหัตละเอียดเป็นฉากหลัง

“ผู้เทศน์นี้ตรวจเข้าไปฉากหลังนี้แหละ ๒๕ ปียังไม่เต็มดี ในการตรวจ
ฉากหลังนั้น ยังไม่เต็มเดือนเต็มวันดี ยังไม่หมดฉากหลังนี้ ยังไม่สุดฉากหลังนี้
ยังไม่สุดภาคหล่อเลี้ยงเหล่านี้...ผู้เทศน์ก็ยังเป็นบ่าวเป็นทาสเขาอยู่ ยังเอาตัว
รอดไม่ได้ เพราะอะไร? ไปยังไม่สุดฉากหลัง เขายังปกครองเราอยู่”

“ถ้าบังคับฉากหลังได้ละก็ ก็เลิกเป็นบ่าวเป็นทาสเขา มันก็เป็นเจ้าเป็นนาย
เขาบ้าง นี่เป็นชั้น ๆ นะ...เราจะต้องเริ่มต้นในชาตินี้ที่เดียว เรารอไว้ไม่ได้ ถ้าว่า
ชาตินี้ยังไม่รู้ฉากหลัง ยังไม่พบฉากหลัง เราจะต้องยอมตาย”

พระสมณะโคดม เห็นกายมนุษย์ละเอียด ก็พบเป็นชั้นหนึ่งว่าเพราะท่านนี้ พาเราไปเวียนว่าย
ตายเกิด และไปพบจนกระทั่ง**กามตัณหา ภวตัณหา วิภวตัณหา** สร้างบ้านเรือน สร้างกายไม่มีจบ
เมื่อพระองค์ออกจากไตรภพ ฉากหลังทำอะไรท่านในชั้นหยาบไม่ได้ แต่ก็ยังถูกบังคับในชั้นละเอียด
ต้องให้เลยฉากหลังนี้ออกไปอีก

ยิ่งจะทำการงานให้ใหญ่โตเพียงใด ยิ่งต้องระวังฉากหลัง เพราะเขาใช้ให้ทำชั่วด้วยกาย วาจา ใจ ให้ผิดพระวินัย

“เราจะต้องคาดคั้นทีเดียว ต้องได้เข้าไปทีเดียว เป็นกายๆ เข้าไป อย่าเข้าใจว่า ไอ้ที่เขาใช้ให้ทำชั่วด้วยกาย วาจา ใจ เขาระงับให้ทำอย่างนั้น...ไอ้นั้นก็ เป็นป่าวเป็นทาสเขาอะซี...ให้ไปทำผิดวินัยชะปนบี หลวไหลปนบี ให้กลายเป็นเลว เป็นเปลวไป”

จะพยายามไปให้สุดฉากหลังอย่างไร ?

๑. เริ่มต้นให้ทาน ให้บริสุทธิ์ใจ เบิกบาน มีปัญญา ฉลาดเฉลียว
๒. รักษาศีลด้วยเจตนาบริสุทธิ์ ทั้งศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ บริสุทธิ์ทั้งกาย วาจา ใจ
๓. แก่ใจให้ใสสะอาด จะได้เห็นฉากหลังชัดขึ้นทุกที
๔. หมั่นตรีกอยู่ที่ศูนย์กลางกายทั้งวันทั้งคืน เว้นไว้แต่หลับไป มุ่งหมายให้ถึงฉากหลัง ใครจะชวนไปเที่ยว คอย ผิดทางไม่ทำ ถือว่าชวนไปเป็นทาส

ธรรมกายมีวิชาตรวจฉากหลัง

“อย่าโกงตัวเองอย่าดูถูกตัวเอง ให้อุทิศสำหรับพยายามตรวจฉาก หลังของตัวเองให้สุดให้ได้ ถ้าไม่สุดฉากหลังของตัวเองละก็ ตัวก็เป็นป่าวเป็นทาสเขาอยู่นั้น ไม่ต้องสงสัย”

“ทำเช่นนี้แล้ว พระพุทธเจ้าองค์ใดพบเข้า ก็จะยิ้มในพระทัยว่าเป็นคนฉลาด ถ้าเราไม่ทันฉากหลัง ถึงจะมีปัญญาแค่ไหน เขาก็ใช้เป็นป่าวเป็นทาสปนบี”

“ดูฉากหลังใหญ่ ประพฤติทีเดียวทั้งวันทั้งคืนเว้นไว้แต่หลับเสีย ตื่นแล้ว ก็ไม่ได้ รอท่า ทำให้สุดให้ได้ ไม่สุดไม่ยอมเป็นเด็ดขาด...ไม่ก็เดือนก็ปีก็ตาย มนุษย์หมดทุกคน จะไปหรือไม่ไปละ? ไม่ไปก็ตาย ไปดีกว่าไม่ไป ไอ้ฉันมันตาย เปล่าหาหลักฐานไม่ได้ หากว่าไปได้ถึงแค่นี้ก็แล้วแต่ นับชาติต่อๆ ไปอีก ไม่ถอยหลังกลับกัน”

๖๙ โอวาทปาฏิโมกข์ปาฐะ

(อุดมการณ์ หลักการ วิธีการ)

นโม.....

อุทฺทิฏฺฐํ โข เตน ภควตา.....

วันมาฆบูชา ถือเป็นวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เพราะเป็นวันที่พระบรมศาสดาทรงแสดง **โอวาทปาฏิโมกข์** แก่พระสาวก ๑,๒๕๐ รูป ที่มาประชุมพร้อมกันโดยมิได้นัดหมาย ซึ่งถือเป็นการวางรากฐานของพระพุทธศาสนา พวกเราควรใส่ใจพระโอวาทนี้

“**ปาฏิโมกข์**” แปลว่า ธรรมเป็นเครื่องพ้น

ความหมายโอวาทปาฏิโมกข์

ธรรมเป็นเครื่องพ้น ซึ่งเป็นโอวาทของพระบรมศาสดา อันพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ผู้รู้แล้ว เห็นแล้วได้ประกาศไว้

ท่านรู้และเห็นอย่างไร ?

ท่านไม่ได้รู้เห็นด้วยตามนุษย์เหมือนเรา แต่รู้เห็นด้วยการหยุดเข้าไปภายในกายที่อยู่ภายในตัว มีเป็นชั้นๆ เข้าไป ตั้งแต่กายมนุษย์ละเอียดหรือกายฝัน ถึงกายพระอรหันต์ละเอียด

เวลาเรานอนหลับฝันไป เพราะกายมนุษย์ละเอียดทำหน้าที่ฝัน ไปรู้มาแล้วให้กายมนุษย์ฟัง ส่วนใจมนุษย์กายมนุษย์หลับ กายมนุษย์จำจากที่กายมนุษย์ละเอียดไปรู้มาอีกที พอรายงานเสร็จ กายมนุษย์หยาบก็ตื่น บางทีก็รำๆ จำได้บ้างไม่ได้บ้าง

เข้าไปถึงกายทิพย์ กายทิพย์ยังมีรู้อีก รู้เห็นไปตามลำดับกายต่างๆ

เข้าถึงพระธรรมกายเรื่อยไปจนกระทั่งเข้าถึงธรรมกายละเอียดของพระอรหันต์ ท่านเป็นผู้รู้เห็นจริงด้วยตาธรรมกาย หรือญาณธรรมกาย และเป็นผู้รู้เห็นเอง ท่านทรงรับสั่งว่า องค์นี้เป็นผู้กล่าว “โอวาทปาฏิโมกข์” เมื่อเห็นจริงรู้จริงก็ได้ทรงแสดงพระคาถา ๓ บท ดังต่อไปนี้

คาถาที่ ๑. ขนฺตี ปรมํ ตโป ตีติกฺขา

ความอดทน คือ ความอดใจ คือ ตบะธรรมอย่างยิ่ง

หญิงหรือชายจะไปนิพพานต้องตั้งอยู่ใน “**ความอดทน**” คืออดทนและอดใจต่อรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ธรรมารมณ์ที่เราชอบใจ วางใจเป็นกลาง เพราะของเหล่านี้เป็นของกลาง ที่มีอยู่แล้ว เราไม่ใช่เจ้าของ เมื่อเราตายไป ของเหล่านี้ก็ยังมีอยู่ เหมือนทะเล ป่า ที่ไม่ใช่ของใครคนหนึ่ง ถ้าอดทนได้อย่างนี้ จึงไปนิพพานได้

๒. นิพพาน ปรมาภิวัตินิพพาน พระพุทธเจ้าทั้งหลายกล่าวนิพพานว่าเป็นเยี่ยม

เพราะภพอื่น ๆ นอกจากพระนิพพานแล้ว มีการเปลี่ยนแปลงไม่เที่ยงทั้งนั้น เช่น กามภพ ในโลกมนุษย์ สวรรค์ ๖ ชั้น รูปภพ หรือ อรูปภพ ครบ ๘๔,๐๐๐ มหาจักร์ ก็ดับต้องไปเกิดมาเกิดอีก นิพพานมีขนาดเท่าภพ ๓ และอยู่สูงกว่าภพ ๓ ขึ้นไปสามเท่า

คำว่า “อายตนะนิพพาน” กับ “พระนิพพาน”

“อายตนะ” แปลว่า ดึงดูด หรือป่อเกิด

“อายตนะนิพพาน” เป็นอายตนะสำหรับดึงดูดพระนิพพาน จึงเป็นที่อยู่ของพระพุทธเจ้า ที่ปฏิบัติหมดกิเลส ถ้าติดในกาม รูปพรหม ๑๖ อรูปพรหม ๔ แล้วไปไม่ได้ เพราะถูกดูดอยู่ในอายตนะ-ภพ ๓ ต้องเข้าถึงธรรมกายหน้าตัก ๒๐ วา เกตุดอกบัวตูม เป็นกายธรรมของพระอรหันต์ แดกกาย ทำลายชั้นร์ ปล่อยกายอื่น ๆ หมด เหลือแต่กายธรรมของพระอรหันต์ไปนิพพาน

เมื่อไปถึงนิพพานแล้ว ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย แต่คงที่ พระพุทธเจ้าทั้งหลายจึงกล่าวว่า นิพพานเป็นเยี่ยม

“พวกเราทั้งหมดต้องไปนิพพานเหมือนกันหมด แต่ว่าต่างกันตรงที่จะช้าหรือเร็วเท่านั้น ไม่เหลือเลยสักคนเดียว ที่แก่ๆ แล้วก็ไปนิพพานหมด ปฏิบัติถูกส่วนนะ ปฏิบัติไม่ถูกส่วนช้าหนัก ไม่ไปเหมือนกัน แต่ว่าถึงนานๆ หนักเข้าๆ มันก็ไป..ไม่หลงเหลือทีเดียว ถ้าจะพูดเรื่องไปนิพพานทั้งหมดนะ ดูๆ มันจะเหลือวิสัย ไอ้คนเกเรท่ามันจะไปไม่ได้ ซาดิหนึ่งมันเกเรเกส ซาดิหนึ่งมันลามก ไอ้ซาดิต่อๆ ไปมันจะดีขึ้นมังซิ มันคงมีบุญบ้างสิซาดิใดซาดิหนึ่ง”

๓. น ทิ ปพพชิตี ปรูปชาติ ๑ เป็นนักบวชไม่ฆ่าสัตว์เด็ดขาด

หากเณรไปฆ่าสัตว์ แม้มันตาย ยุง ศีลก็หมดไป ไม่เป็นเณร เหลือแต่เปลือกนอก เหมือนต้นโพธิ์ที่ตายแล้ว เหลือแต่เถาต่าลิ่งขึ้นคลุม

คนที่รักษาศีล ๕ ศีล ๘ ก็เช่นกัน ถ้าทำผิดศีลข้อใดข้อหนึ่งก็เป็น “นาสันณะ” ต้องถูกทำโทษ เช่น ให้อวดพื้นอุโบสถ ฯลฯ แล้วกล่าวปฏิญาณตนให้ศีลบริสุทธิ เรียกว่า **พรหมจรรย์** แต่พระภิกษุ ถ้าไปทำเช่นนั้น ต้องแสดงอาบัติ

“เพราะฉะนั้น ถ้าเป็นนักบวชแล้ว ยังฆ่าสัตว์อยู่ใช้ไม่ได้ การฆ่าสัตว์นั้น ไม่ใช่ฆ่าทีเดียวตาย ทำลำบากยากแค้นด้วยวิธีใด หรือทำทีเดียวตายก็ได้ชื่อว่า ฆ่า สัตว์ อยู่เหมือนกัน หรือทำทรมานประการใดประการหนึ่ง จนกระทั่งถึงตาย ก็เรียกว่าฆ่าสัตว์”

สมโณ โหติ ๑ ชื่อว่าเป็นสมณะ ไม่เบียดเบียนเป็นอันขาด

การเบียดเบียนด้วยกาย เช่น นั่งนอนใกล้จนเขารำคาญ ทำนาทำสวนรุกเข้าไปในที่เขา ทำบ้านเรือนเขาสกปรก

การเบียดเบียนด้วยวาจา เช่น พุดเปรียบเปรย เสียดแทงให้เขาเดือดร้อนใจ

“จะพูดสิ่งใดด้วยวาจา ใช้เหล็กแหลมอยู่ข้างใน เอาเสียงเอาปากนั้นทิ่มแทง เอาเสียงนั้นเอาปากนั้นแทง แทงเขาแล้วก็พูดเสียดแทงเขา พูดเสียดแทงเขา พูดกระทบกระเทียบเขา พูดเปรียบเทียบเขาต่าง ๆ นานา ให้เขาเดือดร้อนใจ ก็ได้ ชื่อว่าเบียดเบียนเขา เบียดเบียนเขาเป็นสมณะไม่ได้ ใช้ไม่ได้”

การเบียดเบียนด้วยใจ เช่น คิดเบียดเบียนเขาให้เดือดร้อน

สมณะจึงเป็นผู้ที่สงบแล้วทั้งกายวาจาและใจ

พระพุทธเจ้ารับสั่งกับพระราหุลว่า ถ้าจะทำอะไรด้วยกาย ให้เอาปัญญาสอดส่องก่อนว่า ถ้าร้อนเราอย่าทำ ร้อนเขาอย่าทำ ร้อนทั้งเขาทั้งเราอย่าทำ ถ้าไม่ร้อนแล้วก็ทำเถิด จะคิดจะพูดสิ่งใดด้วยวาจาก็เช่นกัน ให้ตรองเช่นนี้เสียก่อน

“เราอยากเป็นลูกพระตถาคตเจ้าแล้วละก็ ต้องเดินแบบอย่างนี้ทั้งกาย ทั้งวาจา ทั้งใจ อย่างนี้ไม่ให้เบียดเบียนใครผู้ใดผู้หนึ่ง ให้บริสุทธิ์ทั้งกาย ทั้งวาจา ทั้งใจ”

คาถาที่ ๒ สพุพปาปสฺส อกรรม ฯ

ไม่ทำชั่วด้วยกาย วาจา ใจ (เป็น “พระวินัยปิฎก” ได้แก่ ศีล)

กุสลสฺสุปสมฺปทา ฯ

ทำดีทั้งกาย วาจา ใจ (เป็น “พระสุตตันตปิฎก” ได้แก่ สมาธิ)

สจิตฺตปริโยทปนํ

ทำใจของตนให้ผ่องใส (เป็น “ปรหมัตถปิฎก” ได้แก่ ปัญญา)

พระวินัยปิฎก มี ๕ คัมภีร์ คือ มหาวิภังค์ ภิกขุณีวิภังค์ มหาวัคค์ จุลลวัคค์ บริวาร

พระสุตตันตปิฎก มี ๕ คัมภีร์ คือ ทีฆนิกาย มัชฌิมนิกาย สังยุตตนิกาย อังคุตตรนิกาย ขุททกนิกาย

พระปรหมัตถปิฎก มี ๗ คัมภีร์ คือ สังคณี วิภังค์ ธาตุกถา ปุคคลบัญญัติ กถาวัตถุ ยมก มหาปฏิจจาน

ยกทั้ง ๓ ปิฎกนี้ เป็นตัวพระพุทธศาสนา มี ๘๔,๐๐๐ พระธรรมขันธ์

ทั้งหมดนี้ “อยู่กับใจของตัวเองในดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์นั้นแหละ เป็นศีล สมาธิ ปัญญานั้นเอง”

“วัดปากน้ำสอนให้เดินในศีล สมาธิ ปัญญา นี่เสมอ ไม่ได้ไปทางอื่นเลย เมื่อเดินไปในดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์แล้ว ก็เข้าถึงกายมนุษย์ละเอียด เข้าไปในทางศีล สมาธิ ปัญญา เมื่อเข้าไปถึงกายทิพย์ ต้องเข้าไปในดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ ดวงวิมุตติญาณทัสสนะไป ถ้าเข้าไปในกายทิพย์ละเอียด ก็ต้องเดินไปในดวงศีล...ของกายทิพย์หายเข้าถึงกายทิพย์ละเอียด เมื่อเข้าไปถึงกายอรุปรพหมกก็แบบเดียวกัน เดินไปอย่างนี้ นี่ไม่ได้เคลื่อนคลาดละ”

พระองค์ทรงรับสั่ง
ศีล สมาธิ ปัญญา ย่อย่นสกลพุทธศาสนา ส่วนคาถาที่ ๓ หมดเนื้อความเสียแล้วเพราะเวลา
ไม่พอ

คาถาที่ ๓ อนุปวาโท ฯ

ไม่เข้าไปว่าร้ายกัน

ไม่เข้าไปฆ่า

สำรวมในพระปาติโมกข์

รู้จักประมาณในอาหาร

ยินดีในที่นอนที่นั้งอันสงัด

ประกอบด้วยอธิจิต

บรรณานุกรม

มรดกธรรมของหลวงปู่วัดปากน้ำ (พระมงคลเทพมุนี)

วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ และสมาคมศิษย์หลวงปู่วัดปากน้ำ

: บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), ๒๕๓๗

วารสารกัลยาณมิตร มูลนิธิธรรมกาย

ต.คลองสาม อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี

ดัชนี

(๗/๓๑ = กัณฑ์ที่ ๗ หน้า ๓๑)

ก	การเข้าถึงพระรัตนตรัยแบบต่างๆ	(๓/๑๙)
	การเข้าถึงไตรสรณคมน์	(๖๖/๒๑๗)
	การถอดชั้นที่ ๕	(๑๐/๓๙), (๖๓/๒๐๙)
	กระถางรูป	(๓๓/๑๑๗)
	กำเนิด ๔	(๑๔/๕๑), (๑๗/๕๙)
	กัลยาณศีล	(๖๒/๒๐๕)
	แก้แค้น แก้เจ็บ แก้ตาย	(๒๓/๘๐)
	โก่งตัวเอง	(๑๗/๖๒), (๖๒/๒๐๔), (๖๘/๒๒๕)
	ใกล้นิพพาน	(๑/๕)
	กิลเลสประจำกายต่างๆ	(๒/๖), (๔/๒๓), (๑๙/๖๙), (๒๒/๗๗), (๒๗/๙๕), (๔๓/๑๔๔)
ข	ชั้นห้า ๒ แบบ	(๙/๓๗)
	ขอถึง - เข้าถึง	(๒/๑๖)
	ขอให้ถูกลีลาเตอร์	(๔๗/๑๕๖)
	ของร้อน	(๔/๒๑)
	ของใหญ่ในของเล็ก	(๒๑/๗๔)
	ไข่แดงไข่ขาว	(๑๘/๖๔)
	เขาวัว	(๓๐/๑๐๔)
ค	ความรู้มาจากไหน	(๑๙/๖๗)
	ความลับไม่มีในโลก	(๓๐/๑๐๕)
	เคารพโดยคุณวุฒิ	(๖๐/๒๐๐)
	คุณธรรม ๑๔ ประการ	(๓๔/๑๑๘)
	ใครทำให้แก่ เจ็บ ตาย	(๒๓/๘๐)
ง	งานคนอื่นทั้งนั้น	(๔๕/๑๕๒)
	เงินไหลมา	(๒๗/๙๔)
จ	จรณะ ๑๕	(๒/๑๐)
	จริงแค่ชีวิต	(๑/๕), (๒๗/๙๕)
	จิตโลก ๘ ดวง โทสะ ๒ ดวง โมหะ ๒ ดวง	(๘/๓๔)
	จิตอยู่ที่ไหน	(๔๖/๑๕๔)
	ใจไม่คลอนแคลน	(๒๑/๗๓)
ฉ	ฉลาดหลายเท่า	(๓๐/๑๐๔), (๔๖/๑๕๔)
	ฉากหลัง	(๖๘/๒๒๔)
ช	ชื่อดวงธรรม	(๓/๒๐)
	ช่างแก้ว	(๓๔/๑๒๐)
	ชายสามารถหญิงสามารถ	(๒๖/๙๒)

	ชฎิล	(๔/๒๑), (๖๗/๒๒๐)
	เชื่อในธรรมกาย	(๒๑/๗๓)
ญ	ญาติพระศาสนา	(๓๓/๑๑๗)
	ญี่ปุ่น	(๓๓/๑๑๗)
ฐ	ฐานะ ๕ ประการ	(๖/๒๘), (๖๑/๒๐๑)
ด	ดาวดิ่งส์	(๓๗/๑๒๗)
	ดวงญาณ	(๑๔/๕๑)
	ดวงบุญ-ดวงบาป	(๓๐/๑๐๘)
	ดวงปัญญา	(๑๘/๖๘)
	ดอยสุเทพ	(๕๐/๑๖๕)
	ดอกไม้ที่แย้มออก	(๓๒/๑๑๑)
ต	ตถาคต คือ ธรรมกาย	(๒๑/๗๓), (๒๘/๙๗), (๕๕/๑๘๔), (๖๒/๒๐๔)
	ตนในภพ ตนนอกภพ	(๕/๒๔)
	ตนเป็นที่พึ่งของตน	(๔๐/๑๓๔), (๔๒/๑๔๓)
	ตัวมงคล	(๒๗/๙๓)
	ตั้งสัตย์อธิษฐาน	(๓๘/๑๒๙)
	ตาธรรมกายเห็นอะไร	(๕๙/๑๙๗)
	ตาบอด	(๒๒/๗๘), (๒๔/๘๓)
	ต้มยำน้า	(๕๓/๑๘๑)
	ต้องคอยคุม	(๑๒/๔๖)
	ไตรสรณาคัมภีร์	(๔/๒๑), (๖๖/๒๑๗), (๖๗/๒๑๙)
ถ	“ถึงที่สุด” เป็นอย่างไร	(๑๓/๔๙), (๒๓/๘๑)
	ถูกขायจีวรพระพุทธรเจ้า	(๒๐/๗๒)
	ถูกนัถ์ถียา	(๖๓/๒๐๘)
ท	ทักษิไณยบุคคล ๙ จำพวก	(๖/๒๗), (๒๙/๑๐๑)
	ทรัพย์เป็น ทรัพย์ตาย	(๒๘/๙๖)
	ทาน	(๖/๒๘)
	ทาน ๓ ประการ	(๒๙/๑๐๒), (๕๒/๑๗๔)
	ทานที่ให้ผลมาก	(๒๙/๑๐๐)
	ทานวัตถุ ๑๐ ประการ	(๖๘/๒๒๒)
	ท้าวสักกะ	(๓๗/๑๒๗)
	โทษของการแตกความสามัคคี	(๕๗/๑๙๑)
	โทษตัวเอง	(๓๙/๑๓๓)
	ที่เกิดที่ตาย	(๑/๕)
	ที่สุดอยู่ที่ไหน	(๕๕/๑๘๖)
	ทะเลบุญ	(๓๐/๑๐๖)
	ทำฝน	(๓๐/๑๐๖)
	ทุคคะบุรุษ	(๗/๓๒)

ธ	ธรรม ๓ อย่าง	(๕๖/๑๘๗)
	ธรรม ๔ ประการ	(๑๒/๔๔)
	ธรรมกายรักษาชีวิตเราไว้	(๕๕/๑๘๖)
	ธรรมกายเป็นใหญ่	(๒๑/๗๓)
	ธรรมชาวธรรมดำ	(๔๓/๑๔๔)
	ธรรมชั้น	(๔๒/๑๔๒)
	ธรรมะดับร้อน	(๔/๒๑)
	“ธาตุ” “ธรรม” มีรูปร่างอย่างไร	(๑๓/๔๗)
	ธาตุธรรม ๒	(๑๓/๔๗), (๑๕/๕๕)
	ธรรมสามมี (เจ้าของธรรม)	(๒๖/๙๑)
	ธรรมะอยู่ที่ไหน	(๒๒/๗๖)
	ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร	(๕๙/๑๘๖)
น	นครศรีธรรมราช	(๔๖/๑๕๔)
	นิพพานถอดกาย	(๒๓/๘๐), (๖๓/๒๐๘)
	นิพพาน ๒ ประเภท	(๔๗/๑๕๘)
	นายช่างแก้ว	(๓๔/๑๒๐)
	นายช่างไม้	(๒/๘)
	นายเงิน - บ่าวเงิน	(๒๖/๙๒)
	นรก ๔๕๖ ชุม	(๔๓/๑๔๕)
	นั่งหลังหัก	(๖๖/๒๑๘)
	นั่งบนหลังราชสีห์	(๔๘/๑๖๑)
บ	บุญกิริยาวัตถุ ๑๐	(๗/๓๓)
	บวชด้วย เรียนด้วย สอนด้วย ๑๒ พรรษา	(๕๐/๑๖๖)
ป	ปัญญาสูง	(๕๑/๑๖๙)
	ปรทัตตอุปชีวีเปอต	(๖๑/๒๐๒)
	ปปัญจธรรม	(๔๘/๑๖๐)
	ปุณฺณากิสนันธา	(๖/๒๙), (๒๙/๑๐๒), (๓๐/๑๐๖)
	ปฏิจสุมุปาบท ๑๒	(๒๔/๘๕), (๔๙/๑๖๒), (๕๖/๑๘๘)
	ประเทศโยกคลอน	(๗/๓๑)
	ประเพณีทอดกฐิน	(๕๓/๑๗๙)
	ประมาท	(๑๖/๕๗), (๕๓/๑๗๙), (๕๔/๑๘๒)
	ประมุขแห่งบุญ	(๒๕/๘๗)
	เป็นบ่าว เป็นทาส	(๒๓/๘๑), (๔๕/๑๕๑), (๖๖/๒๑๗), (๖๘/๒๒๔)
	ปิยวาจา	(๖/๒๙)
	ปรมัตถปิฎก	(๘/๓๔), (๒๐/๗๒)
	ปรียัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ	(๒/๑๓), (๑๐/๔๑), (๑๔/๕๒)
	ปัจฉิมวาจา	(๑๖/๕๖)

	ปัญญาเบื้องต้น	(๑๙/๖๘), (๒๐/๗๐)
	ไปนิพพานหมด	(๖๙/๒๒๗)
	เป็นเอกราชด้วยพุทธศาสนา	(๖/๒๙)
ผ	ผิดกลาง	(๕๙/๑๙๗)
	ผู้สำรวจได้เป็นอย่างไร	(๔๑/๑๓๘)
	ผู้ปกครอง	(๓๐/๑๐๖)
พ	พิจารณาปัจจัย ๔	(๖๖/๒๑๗)
	พระฝรั่ง	(๕๒/๑๗๕), (๕๕/๑๘๕)
	พระพุทธรูป	(๒/๖)
	พระธรรมคุณ	(๒/๑๒)
	พระรัตนตรัยอยู่ที่ไหน	(๒๙/๑๐๐)
	พระสังฆคุณ	(๒/๑๓)
	พระสังฆกรรม	(๒/๑๓), (๑๑/๔๒), (๓๓/๑๑๔), (๔๐/๑๓๖), (๕๒/๑๗๕)
	พระโสดาบันอยู่ที่ไหน	(๓๑/๑๑๐)
	พึงมี	(๕/๒๖), (๓๐/๑๐๗), (๓๘/๑๒๙), (๔๐/๑๓๖), (๕๗/๑๙๒)
	พญานาค ๔	(๓๖/๑๒๔)
	พัสดุกาม	(๔๓/๑๔๖), (๔๘/๑๕๙)
	โพชฌงค์ ๗	(๓๗/๑๓๐)
ม	มนุษยธรรมที่แท้จริง	(๓๒/๑๑๑)
	มัชฌิมาปฏิปทา	(๕๙/๑๙๗)
	มีวิปัสสนาก็มีธรรมกาย	(๒๔/๘๓)
	ไม่ประมาท	(๒๖/๙๑)
	ไม่เบียดา	(๒๘/๙๘)
	ไม่แรมราตรีที่อื่น	(๒๓/๘๐)
	ไม่หยุด ไม่ถูกศาสนา	(๓๙/๑๓๓)
	ไม่สู้ ไม่หนี ทำดีสุดความสามารถ	(๕๓/๑๗๗)
	มโนมยิทธิ	(๒/๙)
	เมา	(๑๖/๕๗), (๑๗/๖๐), (๒๖/๙๐), (๖๐/๒๐๐)
	เมตตา	(๓๕/๑๒๑), (๓๖/๑๒๔)
	มเหลสีกัมมะล	(๕/๒๔)
ร	รสพระศาสนา	(๖๔/๒๑๒)
	รัตนะเป็น	(๒/๑๕)
	รัตนะ ๗	(๒๘/๙๗)
	ร้องให้ข้าง	(๖๓/๒๐๙)
ล	ละสุขน้อย	(๔๔/๑๔๗)
	ละครโรงใหญ่	(๕๖/๑๘๙)
	ลาชเทวธิดา	(๗/๓๓)
	ลูกมือพญามาร	(๔๑/๑๓๘)
	ลูกศิษย์พญามาร	(๔๙/๑๖๔)

โลก ๓	(๒/๑๒), (๔๘/๑๕๙)
โลกธรรม ๘	(๒๗/๙๓)
เล่าไม่ถูกพูดไม่ออก	(๔๔/๑๔๙)
ว	
วาทะคดีสิทธิ์	(๕๘/๑๙๔)
วิธีละตัณหา	(๑๔/๕๒)
วิปัสสนา	(๒๔/๘๓)
วิชา ๓ วิชา ๘	(๒/๘)
วิสสารพราหมณ์	(๕๗/๑๙๑)
ค	
ศีล สมาธิ ปัญญา	(๕๐/๑๖๖), (๖๗/๒๒๑), (๖๙/๒๒๘)
ศีลเบื้องต่ำเบื้องสูง	(๑๗/๕๙)
ศีลสร้างทรัพย์	(๕๓/๑๗๘)
ศีลรู้-ศีลเห็น	(๕๕/๑๘๔)
เศษสุข	(๕๑/๑๗๑)
ส	
สติปัฏฐาน ๔	(๔๕/๑๕๐), (๔๖/๑๕๓)
สมถวิปัสสนา	(๑/๑), (๒๔/๘๔)
สาวก ๒	(๒/๑๓)
สาวก ๓	(๑๙/๖๖)
สุรา	(๑๖/๕๗), (๑๗/๖๐)
สุขเป็นลำดับ	(๔๔/๑๔๗)
สุขหลอกหลวง	(๔๒/๑๔๒)
สุขอันไพบูรณ์	(๔๔/๑๔๘)
เสรีกิจ ๑๖	(๑๔/๕๒)
สมบัติบ้า	(๒๑/๗๕)
สัตบุรุษ	(๕๑/๑๗๐)
สังฆทาน	(๒๕/๘๘), (๕๓/๑๘๐)
สังโยชน์เบื้องบน ๕	(๒/๑๔), (๒๒/๗๘)
สังขาร ๒	(๑๓/๔๘)
สังขาร ๓	(๒/๑๗), (๓/๑๙), (๑๓/๔๘), (๔๒/๑๔๑), (๔๙/๑๖๓)
สังขาร ๔	(๙/๓๗)
สมาธิเบื้องสูง	(๑๘/๖๔), (๒๐/๗๐)
สิ้นสงสัย	(๒๒/๗๖)
สูงกว่ามาน	(๔๘/๑๖๑)
สระอโนดาต	(๖๐/๒๐๐)
สำรวจอย่างไร	(๔๑/๑๓๙)
ท	
หลงตาย	(๒/๑๗)
หลวงพ่อบวชสามเณร	(๑๕/๕๕)
หลอกตัวเอง	(๑๒/๔๕)
หลักใจ	(๔๐/๑๓๕)
หาบุญได้ ใช้บุญเป็น	(๓๐/๑๐๘), (๕๓/๑๘๑)
หาธรรมในป่า	(๒๒/๗๖)

หยุดพาไปสู่ชัยชนะ	(๓๗/๑๒๘)
“หยุด” เป็นมงคล	(๒๗/๙๔)
“หยุด” ดึงทรัพย์	(๓๐/๑๐๕)
เห็นธรรม	(๒๑/๗๕)
เห็นليب	(๑/๒)
ให้กว้าง ให้แคบ	(๕๘/๑๙๓)
ให้กาก ได้เนื้อ	(๕๓/๑๗๖)
หนทางบริสุทธิ	(๙/๓๘)
เหมือนอยู่คนละจักรวาล	(๒๐/๗๒)
เหาะได้	(๒๗/๙๕)
อ องค์ ๑๐ แห่งอรหันต์	(๕๐/๑๖๖)
องค์แห่งศีล	(๑๗/๕๙)
อ่อนอย่างสำลี แข็งอย่างเพชร	(๓๖/๑๒๔)
อดทน อดใจ	(๔๗/๑๕๗)
องค์คุณ ๑๒	(๗/๓๑), (๓๘/๑๒๙), (๓๙/๑๓๓), (๕๙/๑๙๗)
อารมณ์ ๖	(๑๘/๖๓)
อาพาธ	(๓๘/๑๓๑)
อายุตนะ	(๑๓/๔๗), (๑๔/๕๑), (๔๓/๑๔๔), (๖๙/๒๒๗)
อาสวะทั้ง ๔	(๕๐/๑๖๗)
อภิขณา พยาบาท มิจฉาทิฎฐิ	(๒/๖), (๔/๒๓), (๔๗/๑๕๖)
อุทิศส่วนกุศล	(๖๑/๒๐๒)
อหิงสกุมาร	(๑/๔)
อริยสาวก ๘	(๒/๑๓)
อริยมรรค	(๖๔/๒๑๐), (๖๗/๒๒๐)
เอกนัตถมสุข	(๕๑/๑๗๐)
อัสมิมานะ	(๔๘/๑๖๑)
อัตตา ๒ อย่าง	(๒/๑๗)
อกุศลจิต ๑๒ ดวง	(๘/๓๔)
อธิศีล อธิจิต อธิปัญญา	(๑๖/๕๗), (๒๐/๗๐)
อเมริกา-อังกฤษ-ฝรั่งเศส	(๔๘/๑๖๐)
อสูร	(๓๗/๑๒๗)

คณะผู้จัดทำหนังสือ

สาระสำคัญของพระธรรมเทศนา พระมณฑลเทพมณี (สก จนทสร)

ISBN

ที่ปรึกษา	:	พระมหาสุวิทย์ วิชูเชสโก ป.ธ.๘ พระมหาสมบุญ สมมาบุญไธ
ผู้เรียบเรียง	:	พระณรงค์ ทนตจิตโต วัลลภา เหล่าขวัญสถิตย์
พิมพ์	:	จริยา ไลประวัตติ อัญชลี ไลประวัตติ
พิสูจน์อักษร	:	พระมหาสมเกียรติ วรรณโส ชนิดา จันทราศรีไศล ลลิตตา ไลประวัตติ
ศิลปกรรม	:	พระไชยยศ ยสวโส และกองพุทธศิลป์
รูปเล่ม	:	พระวุฑฒ์ สุวุฑฒโก บริษัท ทรีโอ แอ็ดเวอร์ไทซิง จำกัด
Acrobat	:	พระวุฑฒ์ สุวุฑฒโก
พิมพ์ครั้งที่ ๑	:	วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๑
จำนวน	:	๑,๐๐๐ เล่ม
ลิขสิทธิ์	:	มูลนิธิธรรมกาย ๒๓/๒ หมู่ ๗ ต.คลองสาม อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี ๑๒๑๒๐ โทร. ๕๒๔๐๒๕๗ - ๖๓

มนุษย์ยังไม่เบิกตา ยังหลับตาอยู่มาก
มนุษย์ยังไม่ตื่น ยังหลับตาอยู่มากนัก
ถ้ามนุษย์ได้เห็นธรรมกาย
มนุษย์คนนั้นตื่นขึ้นและไม่หลับแล้ว
ถ้ามนุษย์ใดยังไม่เห็นธรรมกาย
ยังไม่เป็นธรรมกาย มนุษย์นั้นยังหลับอยู่
มารยังคงหลับอยู่ ยังไม่ตื่นเลย
บางที่ตายเสียชาติหนึ่ง ยังไม่ตื่นเลย